Erasmus+

Vodnik za prijavitelje

V primeru pomenskih razhajanj v posameznih prevodih

se upošteva angleška različica.

Različica 2 (2023): 21-12-2022

Kazalo

DEL A – SPLOŠNE INFORMACIJE O PROGRAMU ERASMUS+ ... 4

KAKŠNI SO CILJI PROGRAMA ERASMUS+? ... 6

PREDNOSTNE NALOGE PROGRAMA ERASMUS+ ... 7

POMEMBNE ZNAČILNOSTI PROGRAMA ERASMUS+ ... 10

KAKŠNA JE STRUKTURA PROGRAMA ERASMUS+? ... 15

KOLIKŠEN JE PRORAČUN? ... 19

KDO IZVAJA PROGRAM ERASMUS+? ... 20

KATERI DRUGI ORGANI SO VKLJUČENI V IZVAJANJE PROGRAMA? ... 22

UPRAVIČENE DRŽAVE ... 33

DEL B – INFORMACIJE O UKREPIH, ZAJETIH V TA VODNIK ... 37

KATERI UKREPI SO PREDSTAVLJENI V TEM VODNIKU? ... 37

KLJUČNI UKREP 1: UČNA MOBILNOST POSAMEZNIKOV ... 39

KAJ JE PROJEKT MOBILNOSTI? ... 40

Projekti mobilnosti za študente in osebje v terciarnem izobraževanju ... 42

AKREDITACIJA ERASMUS NA PODROČJIH POKLICNEGA IZOBRAŽEVANJA IN USPOSABLJANJA, SPLOŠNEGA ŠOLSKEGA IZOBRAŽEVANJA TER IZOBRAŽEVANJA ODRASLIH ... 79

MOBILNOST ZA DIJAKE IN OSEBJE V POKLICNEM IZOBRAŽEVANJU IN USPOSABLJANJU ... 88

MOBILNOST ZA UČENCE, DIJAKE IN OSEBJE V SPLOŠNEM ŠOLSKEM IZOBRAŽEVANJU ... 105

MOBILNOST ZA UČEČE SE IN OSEBJE V IZOBRAŽEVANJU ODRASLIH ... 120

UČNA MOBILNOST NA PODROČJU MLADINE ... 135

AKREDITACIJA ERASMUS NA PODROČJU MLADIH ... 136

MOŽNOST ZA MOBILNOST AKREDITIRANIH ORGANIZACIJ ERASMUS NA PODROČJU MLADINE ... 142

Projekti mobilnosti za mlade – mladinske izmenjave ... 144

PROJEKTI MOBILNOSTI ZA MLADINSKE DELAVCE ... 157

AKTIVNOSTI UDEJSTVOVANJA MLADIH ... 171

PROJEKTI MOBILNOSTI ZA MLADE – „UKREP ZA VKLJUČEVANJE V OKVIRU POBUDE DISCOVER EU“ ... 187

MOBILNOST OSEBJA NA PODROČJU ŠPORTA ... 197

VIRTUALNE IZMENJAVE NA PODROČJU TERCIARNEGA IZOBRAŽEVANJA IN MLADIH ... 207

KLJUČNI UKREP 2: SODELOVANJE MED ORGANIZACIJAMI IN INSTITUCIJAMI ... 214

PARTNERSTVA ZA SODELOVANJE ... 217

SODELOVALNA PARTNERSTVA ... 228

MANJŠA PARTNERSTVA ... 237

PARTNERSTVA ZA ODLIČNOST ... 245

CENTRI POKLICNE ODLIČNOSTI ... 246

UKREP ERASMUS MUNDUS ... 262

PARTNERSTVA ZA INOVACIJE 277
KOALICIJE ZA INOVACIJE 278
V PRIHODNOST USMERJENI PROJEKTI 299
KREPITEV ZMOGLJIVOSTI NA PODROČJU terciarnega izobraževanja 315
KREPITEV ZMOGLJIVOSTI NA PODROČJU POKLICNEGA IZOBRAŽEVANJA IN USPOSABLJANJA (PIU) 331
KREPITEV ZMOGLJIVOSTI NA PODROČJU MLADINE 341
KREPITEV ZMOGLJIVOSTI NA PODROČJU ŠPORTA 348
NEPROFITNE EVROPSKE ŠPORTNE PRIREDITVE 354
KLJUČNI UKREP 3: PODPORA RAZVOJU POLITIK IN SODELOVANJU 360
EVROPSKA MLADINA SKUPAJ 362
UKREPI JEAN MONNET 370
UKREPI JEAN MONNET NA PODROČJU TERCIARNEGA IZOBRAŽEVANJA 371
UKREPI JEAN MONNET NA DRUGIH PODROČJIH IZOBRAŽEVANJA IN USPOSABLJANJA 386
STRATEŠKA RAZPRAVA V OKVIRU MREŽE JEAN MONNET 395
DEL C – INFORMACIJE ZA PRIJAVITELJE 405
KAKO ODDATI VLOGO ZA PROGRAM ERASMUS+? 405
1. KORAK: REGISTRACIJA 405
2. KORAK: PREVERJANJE SKLADNOSTI Z MERILI PROGRAMA 407
3. KORAK: PREVERJANJE FINANČNIH POGOJEV 414
DEL D – GLOSAR IZRAZOV 428

DEL A – SPLOŠNE INFORMACIJE O PROGRAMU ERASMUS+

Erasmus+ je program EU na področju izobraževanja, usposabljanja, mladine in športa za obdobje 2021–2027. Izobraževanje, usposabljanje, mladina in šport so ključna področja, ki državljane podpirajo pri osebnem in poklicnem razvoju. Z visokokakovostnim, vključujočim izobraževanjem in usposabljanjem ter priložnostnim in neformalnim učenjem se mladim in udeležencem vseh starosti zagotovijo kvalifikacije in spretnosti, potrebne za njihovo pomembno sodelovanje v demokratični družbi, medkulturno razumevanje in uspešne prehode na trgu dela. Erasmus+ na podlagi uspeha programa v obdobju 2014–2020 krepi svoja prizadevanja za povečanje priložnosti, ki so na voljo več udeležencem in širšemu krogu organizacij, pri čemer je osredotočen na kvalitativni učinek ter prispeva k bolj vključujočim, povezanim, zelenim in digitalno pismenim družbam.

Evropski državljani morajo imeti boljše znanje, spretnosti in kompetence, potrebne v dinamično spreminjajoči se družbi, ki je vse bolj mobilna, večkulturna in digitalna. Študij, učenje in delo v drugi državi bi morali postati standard, priložnost za učenje dveh jezikov poleg maternega pa bi morala biti na voljo vsem. Program je ključni sestavni del, ki podpira cilje evropskega izobraževalnega prostora, akcijskega načrta za digitalno izobraževanje za obdobje 2021–2027, strategije Evropske unije za mlade in delovnega načrta Evropske unije za šport (2021–2024).

Kot je pokazala pandemija COVID-19, je dostop do izobraževanja bolj kot kdaj prej bistven za zagotavljanje hitrega okrevanja ob hkratnem spodbujanju enakih možnosti za vse. V okviru tega postopka okrevanja si program Erasmus+ prizadeva svojo vključujočo razsežnost dvigniti na novo raven, tako da podpira možnosti za osebni, družbeno-izobraževalni in poklicni razvoj ljudi v Evropi in zunaj nje s ciljem, da pri tem ne bo nihče zapostavljen.

Za povečanje kvalitativnega učinka njegovih ukrepov in zagotovitev enakih možnosti bo program bolje in v večjem obsegu zajel ljudi različnih starosti ter z različnimi kulturnimi, socialnimi in ekonomskimi ozadji. V središču programa je približevanje osebam z manj priložnostmi, vključno z invalidi in migranti, pa tudi državljanom Evropske unije, ki živijo na oddaljenih območjih ali se soočajo s socialno-ekonomskimi težavami. Pri tem bo program tudi spodbujal svoje udeležence, zlasti mlade, da se angažirajo in naučijo sodelovati v civilni družbi, pri čemer bo ozaveščal o skupnih vrednotah Evropske unije. Leta 2023 bo program nadaljeval s prizadevanji za ublažitev socialno-ekonomskih posledic ruske invazije v Ukrajino ter vrzeli v izobraževanju, ki so pri tem nastale, med drugim s podpiranjem projektov, ki spodbujajo izobraževalne aktivnosti in olajšujejo vključevanje ljudi, ki bežijo pred vojno v Ukrajini, v nova učna okolja, ter z aktivnostmi za podpiranje organizacij, učečih se in osebja v Ukrajini.

Poleg tega je v skladu s cilji evropskega programa za inovacije za podporo razvoju talentov za povečanje inovacijskih zmogljivosti Evrope razvoj digitalnih spretnosti in kompetenc ter znanj in spretnosti na področjih, usmerjenih v prihodnost, kot so boj proti podnebnim spremembam, čista energija, umetna inteligenca, robotika, analiza masovnih podatkov itd., bistven za prihodnjo trajnostno rast in kohezijo v Evropi. Program lahko k temu pomembno prispeva s spodbujanjem inovacij ter zmanjševanjem vrzeli v znanju, spretnostih in kompetencah v Evropi. Evropsko gospodarstvo mora postati bolj konkurenčno s pomočjo talentov in inovacij. Ta naložba v znanje, spretnosti in kompetence bo koristila posameznikom, institucijam, organizacijam in družbi kot celoti tako, da bo prispevala k trajnostni rasti ter zagotovila enakost, blaginjo in socialno vključenost v Evropi in drugod po svetu.

Drug izziv je povezan z vseevropskimi trendi omejene udeležbe v demokratičnem življenju ter nizke ravni znanja in ozaveščenosti o evropskih zadevah in njihovem vplivu na življenje vseh evropskih državljanov. Številni ljudje se neradi ali pa le težko dejavno angažirajo in udejstvujejo v svojih skupnostih ali v političnem in družbenem življenju Evropske unije. Krepitev evropske identitete in udejstvovanja mladih v demokratičnih procesih je izrednega pomena za prihodnost Evropske unije. To vprašanje se lahko rešuje tudi z neformalnim učenjem, katerega cilj je okrepiti spretnosti in kompetence mladih ter njihovo aktivno državljanstvo.

V skladu s prednostnimi nalogami Evropske unije pri zagotavljanju trajnostnosti gospodarstva bi morali biti projekti zasnovani tako, da so okolju prijazni, in vključevati okolju prijazne prakse v vseh vidikih. Vključene organizacije in udeleženci bi morali pri načrtovanju svojih projektov uporabljati okolju prijazen pristop, kar jih bo spodbudilo k spoznavanju okoljskih vprašanj in razpravi o njih ter k razmisleku o tem, kaj je mogoče storiti na njihovi ravni, ter jim pomagalo najti okolju prijaznejše alternativne načine izvajanja njihovih aktivnosti.

Podpiranje in omogočanje transnacionalnega in mednarodnega sodelovanja med organizacijami na področjih izobraževanja, usposabljanja, mladine in športa sta bistvena za opolnomočenje ljudi z več ključnimi kompetencami, zmanjšanje zgodnjega opuščanja šolanja in priznavanje kompetenc, pridobljenih s formalnim, priložnostnim in neformalnim učenjem. To omogoča lažje kroženje zamisli, prenašanje dobrih praks in strokovnega znanja ter razvoj digitalnih zmogljivosti, kar prispeva k visoki kakovosti izobraževanja in hkrati krepi socialno kohezijo. Program Erasmus+ je ena od najbolj prepoznavnih zgodb o uspehu Evropske unije. Temelji na dosežkih več kot 30-letnega izvajanja evropskih programov na področju izobraževanja, usposabljanja, mladine in športa ter zajema evropsko in mednarodno razsežnost partnerstev.

Vodnik za prijavitelje Erasmus+ je pripravljen v skladu z letnimi programi dela Erasmus+, ki jih sprejme Evropska komisija, zato se bo morebiti spreminjal glede na opredeljene prednostne naloge in ukrepe. Izvajanje tega vodnika je odvisno tudi od razpoložljivosti odobrenih proračunskih sredstev, predvidenih v predlogu proračuna, potem ko proračunski organ EU sprejme letni proračun, ali zagotovljenih v sistemu začasnih dvanajstin.

KAKŠNI SO CILJI PROGRAMA ERASMUS+?

SPLOŠNI CILJ

Splošni cilj programa je z vseživljenjskim učenjem podpirati izobraževalni, poklicni in osebni razvoj ljudi na področju izobraževanja, usposabljanja, mladine in športa v Evropi in po svetu ter s tem prispevati k trajnostni rasti, kakovostnim delovnim mestom, socialni koheziji, spodbujanju inovacij ter krepitvi evropske identitete in aktivnega državljanstva. Zato je program ključni instrument za oblikovanje evropskega izobraževalnega prostora, podpiranje izvajanja evropskega strateškega sodelovanja v izobraževanju in usposabljanju ter njegovih sektorskih programov. Poleg tega je ključnega pomena za nadaljnji razvoj sodelovanja na področju mladinske politike v okviru strategije EU za mlade za obdobje 2019–2027 ter razvijanje evropske razsežnosti v športu.

POSEBNI CILJI

Posebni cilji programa so:

- spodbujanje učne mobilnosti posameznikov in skupin ter sodelovanja, kakovosti, vključevanja, enakosti, odličnosti, ustvarjalnosti in inovativnosti na ravni organizacij in politik na področju izobraževanja in usposabljanja;
- spodbujanje mobilnosti za neformalno in priložnostno učenje ter aktivnega udejstvovanja mladih, pa tudi sodelovanja, kakovosti, vključevanja, ustvarjalnosti in inovativnosti na ravni mladinskih organizacij in politik;
- spodbujanje učne mobilnosti športnega osebja ter sodelovanja, kakovosti, vključevanja, ustvarjalnosti in inovativnosti na ravni športnih organizacij in politik.

PREDNOSTNE NALOGE PROGRAMA ERASMUS+

VKLJUČEVANJE IN RAZNOLIKOST

Namen programa je spodbujati enake možnosti in dostop, vključevanje, raznolikost in pravičnost v vseh njegovih aktivnostih. V središču teh ciljev so organizacije in udeleženci z manj priložnostmi, ki jim program zato daje na voljo mehanizme in vire. Organizacije bi morale pri načrtovanju svojih projektov in aktivnosti uporabljati vključujoč pristop, da bi bili ti dostopni različnim udeležencem.

Za dosego tega cilja so ključne tudi nacionalne agencije, ki podpirajo projekte, da bi bili ti čim bolj vključujoči in raznoliki. Nacionalne agencije bodo na podlagi splošnih načel in mehanizmov na evropski ravni pripravile načrte za vključevanje in raznolikost, da bodo kar najbolje obravnavale potrebe udeležencev z manj priložnostmi in podprle organizacije, ki delajo s temi ciljnimi skupinami v njihovem nacionalnem okviru. Hkrati imajo podporni centri SALTO, ki podpirajo izvajanje programa, prav tako ključno vlogo pri spodbujanju in uvajanju ukrepov za vključevanje in raznolikost, zlasti kar zadeva zbiranje znanja ter načrtovanje in izvajanje aktivnosti za krepitev zmogljivosti za osebje nacionalnih agencij in upravičence programa. Podobno ima Izvajalska agencija EU za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo (EACEA) enako pomembno vlogo na področjih programa, ki se upravljajo neposredno. V tretjih državah, ki niso pridružene programu, so delegacije EU in nacionalni uradi Erasmus+ ter kontaktne točke Erasmus+ (kjer obstajajo) prav tako ključni pri približevanju programa ciljnim skupinam, zajetim v tej strategiji.

Za izvajanje teh načel sta bila oblikovana **okvir ukrepov za vključevanje**[1] ter **strategija za vključevanje in raznolikost**[2], ki zajemata vsa področja programa, da bi se podprl lažji dostop širšega kroga organizacij do financiranja in doseglo več udeležencev z manj priložnostmi. Strategija določa tudi prostor in mehanizme za projekte, podprte prek programa in namenjene obravnavi vprašanj, povezanih z vključevanjem in raznolikostjo. Namen te strategije je pomagati pri odpravljanju ovir, s katerimi se lahko različne ciljne skupine srečujejo pri dostopu do takih priložnosti v Evropi in zunaj nje.

Spodaj navedeni seznam takih možnih ovir ni izčrpen ter naj bi se uporabljal kot referenca pri ukrepanju za izboljšanje dostopnosti in navezovanja stikov z ljudmi z manj priložnostmi. Te ovire lahko kot samostojni dejavniki ali v kombinaciji ovirajo njihovo sodelovanje:

- **invalidnost:** vključuje motnje v telesnem ali duševnem razvoju, intelektualno oviranost ali senzorične okvare, ki lahko v povezavi z različnimi ovirami osebo ovirajo pri celoviti in učinkoviti udeležbi v družbi, tako da v njej ne more sodelovati enako kot drugi[3];
- **zdravstvene težave:** ovire so lahko posledica zdravstvenih težav, vključno s hudimi boleznimi, kroničnimi boleznimi ali drugimi fizičnimi ali duševnimi stanji, ki preprečujejo sodelovanje v programu;
- **ovire, povezane s sistemi izobraževanja in usposabljanja:** posamezniki, ki imajo iz različnih razlogov težave pri učenju in usposabljanju v sistemih izobraževanja in usposabljanja, osebe, ki zgodaj opustijo izobraževanje, osebe, ki niso zaposlene, se ne izobražujejo ali usposabljajo, ter nizkokvalificirani odrasli se lahko srečujejo z ovirami. Čeprav imajo lahko pri tem vlogo tudi drugi dejavniki, so te težave pri izobraževanju, ki so lahko sicer povezane tudi z

[1] Izvedbeni sklep Komisije o okviru ukrepov za vključevanje programov Erasmus+ in Evropska solidarnostna enota za obdobje 2021–2027: https://erasmus-plus.ec.europa.eu/document/commission-decision-framework-inclusion-2021-27

[2] Smernice za izvajanje – Strategija za vključevanje in raznolikost programov Erasmus+ in Evropska solidarnostna enota: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/implementation-guidelines-erasmus-and-european-solidarity-corps-inclusion-and-diversity_sl.

[3] Konvencija Združenih narodov o pravicah invalidov: https://www.un.org/development/desa/disabilities/convention-on-the-rights-of-persons-with-disabilities.html.

osebnimi okoliščinami, večinoma posledica izobraževalnega sistema, ki ustvarja strukturne omejitve in/ali ne upošteva v celoti specifičnih potreb posameznika. Posamezniki se lahko z ovirami za sodelovanje srečujejo tudi, kadar struktura učnih načrtov otežuje učno mobilnost ali mobilnost za usposabljanje v tujini v okviru njihovega študija;

- **kulturne razlike:** medtem ko lahko ljudje iz vseh okolij kulturne razlike vidijo kot ovire, lahko te vplivajo zlasti na ljudi z manj priložnostmi. Take razlike lahko na splošno predstavljajo velike ovire pri učenju, še toliko bolj pri osebah z migrantskim ali begunskim ozadjem – zlasti pri novoprispelih migrantih –, osebah, ki pripadajo narodnostni ali etnični manjšini, uporabnikih znakovnega jezika, osebah s težavami pri jezikovnem prilagajanju ali kulturnem vključevanju itd. Izpostavljenost tujim jezikom in kulturnim razlikam pri sodelovanju v kakršnih koli aktivnostih programov lahko posameznike odvrne in nekako omeji koristi, ki jih prinaša njihovo sodelovanje. Take kulturne razlike lahko potencialnim udeležencem celo preprečijo, da bi se prijavili za podporo prek programa, torej jim v celoti preprečujejo prijavo;
- **družbene ovire:** težave pri družbenem prilagajanju, na primer zaradi omejenih družbenih kompetenc, asocialnega ali tveganega vedenja ali dejstva, da je oseba (nekdanji) storilec kaznivega dejanja ali (nekdanji) uživalec drog ali alkohola, ali družbena marginalizacija lahko predstavljajo oviro. Druge družbene ovire lahko izvirajo iz družinskih okoliščin, na primer če je oseba prva v družini, vključena v terciarno izobraževanje, ali starš (zlasti samohranilec), skrbnik, hranilec ali sirota ali pa je živela ali trenutno živi v institucionalni oskrbi;
- **ekonomske ovire:** neugoden ekonomski položaj, kot so nizek življenjski standard, nizki prihodki, učeče se osebe, ki se morajo same preživljati, odvisnost od sistema socialne pomoči, dolgotrajna brezposelnost, negotov položaj ali revščina, brezdomstvo, zadolženost ali finančne težave itd., lahko predstavlja oviro. Druge težave lahko izhajajo iz omejene prenosljivosti storitev (zlasti podpore za osebe z manj priložnostmi), ki morajo biti „mobilne“ skupaj z udeleženci, ko ti potujejo v oddaljen kraj, še toliko bolj pa, ko potujejo v tujino;
- **ovire, povezane z diskriminacijo:** ovire se lahko pojavijo zaradi diskriminacije v zvezi s spolom, starostjo, etnično pripadnostjo, vero, prepričanji, spolno usmerjenostjo, invalidnostjo ali presečnimi dejavniki (kombinacijo dveh ali več navedenih ovir zaradi diskriminacije);
- **geografske ovire:** če osebe živijo na oddaljenih ali podeželskih območjih, na majhnih otokih, v obrobnih/najbolj oddaljenih regijah[4], predmestjih, na območjih z manj storitvami (omejen javni prevoz, majhno število objektov) ali manj razvitih območjih v tretjih državah itd., lahko to predstavlja oviro.

DIGITALNA PREOBRAZBA

Pandemija COVID-19 je dodatno osvetlila pomen digitalnega izobraževanja za digitalno preobrazbo, ki jo potrebuje Evropa. Zlasti je poudarila večjo potrebo po izkoriščanju potenciala digitalnih tehnologij za poučevanje in učenje ter po razvoju digitalnih spretnosti za vse. V skladu s strateškimi prednostnimi nalogami **Akcijskega načrta za digitalno izobraževanje** (2021–2027)[5] je namen programa podpirati ta prizadevanja za vključevanje učečih se oseb, izobraževalcev, mladinskih delavcev, mladih in organizacij v uresničevanje digitalne preobrazbe.

Program bo podpiral prvo strateško prednostno nalogo akcijskega načrta, tj. razvoj visokoučinkovitega digitalnega izobraževalnega ekosistema, s krepitvijo zmogljivosti in kritičnega razumevanja v vseh vrstah institucij za izobraževanje in usposabljanje v zvezi s tem, kako izkoristiti možnosti, ki jih digitalne tehnologije ponujajo za poučevanje in učenje na vseh ravneh in za vse sektorje, ter kako pripraviti in izvajati načrte za digitalno preobrazbo izobraževalnih institucij.

[4] V EVROPSKI UNIJI JE DEVET T. I. NAJBOLJ ODDALJENIH REGIJ. To so Francoska Gvajana, Gvadelup, Martinik, Mayotte, Reunion in Saint-Martin (Francija), Azori in Madeira (Portugalska) ter Kanarski otoki (Španija).

[5] https://ec.europa.eu/education/education-in-the-eu/digital-education-action-plan_sl.

Program bo podpiral tudi drugo strateško prednostno nalogo akcijskega načrta, tako da bo podpiral ukrepe, namenjene krepitvi razvoja digitalnih spretnosti in kompetenc na vseh ravneh družbe ter za vse (vključno z mladimi z manj priložnostmi, študenti, iskalci zaposlitve in delavci). Poudarek bo na spodbujanju osnovnih in naprednih digitalnih spretnosti, pa tudi digitalne pismenosti, ki je postala bistvena za vsakdanje življenje ter za omogočanje ljudem, da se znajdejo v svetu, polnem algoritmov, ter polno sodelujejo v civilni družbi in demokraciji.

V skladu s tema dvema strateškima prednostnima nalogama akcijskega načrta bo vzpostavljeno evropsko vozlišče za digitalno izobraževanje, ki bo okrepilo sodelovanje na področju digitalnega izobraževanja na ravni EU ter prispevalo k izmenjavi dobrih praks na področju raziskav in k raziskovalnemu eksperimentiranju. Namen vozlišča bo podpirati države članice prek tesnejšega medsektorskega sodelovanja z obravnavanjem digitalnega izobraževanja z vidika vseživljenjskega učenja. Vozlišče bo povezovalo nacionalne organe, zasebni sektor, strokovnjake, raziskovalce, izvajalce izobraževanja in usposabljanja ter civilne družbe z živahnejšim razvojem politike in prakse na področju digitalnega izobraževanja.

Program bi moral doseči večjo ciljno skupino v Uniji in zunaj nje, in sicer z večjo uporabo informacijskih, komunikacijskih in tehnoloških orodij, kombinirano uporabo fizične mobilnosti in virtualnega učenja ter virtualnim sodelovanjem.

OKOLJE IN BOJ PROTI PODNEBNIM SPREMEMBAM

Okolje in podnebni ukrepi so sedanje in prihodnje ključne prednostne naloge EU. **Sporočilo o evropskem zelenem dogovoru**[6] je nova evropska strategija za rast in priznava ključno vlogo šol, institucij za izobraževanje in univerz, ki lahko z učenci, starši in širšo skupnostjo začnejo razpravo glede sprememb, potrebnih za uspešen prehod na podnebno nevtralnost do leta 2050. Poleg tega je v **Priporočilu Sveta o učenju za zeleni prehod**[7] poudarjeno, da je treba učečim se osebam vseh starosti zagotoviti priložnosti, da se seznanijo s podnebno krizo in trajnostnostjo v formalnem in neformalnem izobraževanju, ter da mora biti učenje za prehod na zeleno gospodarstvo prednostna naloga v politikah ter programih izobraževanja in usposabljanja. Trajnostnost bi morala postati del celotnega spektra izobraževanja in usposabljanja, vključno z učnimi načrti, strokovnim razvojem za izobraževalce ter stavbami, infrastrukturo in operacijami. Program Erasmus+ bo ključni instrument za oblikovanje znanja, spretnosti in odnosa do podnebnih sprememb in podpore trajnostnega razvoja v Evropski uniji in zunaj nje. Program bo povečal število priložnosti za mobilnost na zelenih področjih, usmerjenih v prihodnost, ki spodbujajo razvoj kompetenc, izboljšujejo poklicne možnosti in spodbujajo udeležence k vključevanju v ukrepe na področjih, ki so strateškega pomena za trajnostnost, s posebnim poudarkom na razvoju podeželja (trajnostno kmetovanje, upravljanje naravnih virov, varstvo tal, biokmetijstvo). Poleg tega bi si moral Erasmus+, katerega jedro je mobilnost, prizadevati za ogljično nevtralnost s spodbujanjem trajnostnih načinov prevoza in bolj okoljsko odgovornega vedenja.

Okolje in boj proti globalnemu segrevanju bosta postala horizontalna prednostna naloga pri izbiri projektov. Prednost bodo imeli projekti, usmerjeni v razvijanje kompetenc v različnih zelenih sektorjih, vključno s tistimi v okviru prispevka izobraževanja in kulture k ciljem trajnostnega razvoja, ter v razvijanje zelenih strategij in metodologij sektorskih spretnosti, v prihodnost usmerjenih učnih načrtov, pa tudi pobud, ki podpirajo načrtovane pristope sodelujočih organizacij v zvezi z okoljsko trajnostnostjo.

Program podpira uporabo inovativnih praks, da bi učeče se osebe, osebje in mladinski delavci postali resnični nosilci sprememb (na primer da bi varčevali z viri, zmanjšali potratno porabo energije in ogljični odtis, izbirali trajnostno hrano

[6] https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_sl.

[7] https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9242-2022-INIT/sl/pdf

in možnosti mobilnosti). Prednost bodo imeli tudi projekti, ki s pomočjo izobraževanja, usposabljanja, mladinskih in športnih aktivnosti omogočajo spremembe vedenja pri prednostnih izbirah posameznikov, kulturnih vrednotah, ozaveščenosti in bolj splošni podpori dejavnega udejstvovanja za trajnostni razvoj.

Zato bi si morale vključene organizacije in udeleženci prizadevati za vključitev zelenih praks v vse projekte, kar jih bo spodbudilo k spoznavanju okoljskih vprašanj in razpravi o njih, k razmisleku o lokalnih ukrepih in k uvedbi okolju prijaznejših alternativnih načinov izvajanja aktivnosti.

Platforme, kot sta evropska platforma za šolsko izobraževanje (vključno s platformo eTwinning) in EPALE, bodo še naprej pripravljale podporno gradivo ter lajšale izmenjavo učinkovitih izobraževalnih praks in politik za okoljsko trajnostnost. Program Erasmus+ je tudi močan instrument za navezovanje stika z najrazličnejšimi akterji v naši družbi (šole, univerze, ponudniki poklicnega izobraževanja in usposabljanja, mladinske in športne organizacije, nevladne organizacije, lokalni in regionalni organi, organizacije civilne družbe itd.) in sodelovanje z njimi, ki lahko postanejo aktivni akterji pri prehodu na podnebno nevtralnost do leta 2050.

UDELEŽBA V DEMOKRATIČNEM ŽIVLJENJU, SKUPNE VREDNOTE IN DRŽAVLJANSKO UDEJSTVOVANJE

Program Erasmus+ obravnava omejeno udeležbo državljanov v demokratičnih procesih in njihovo pomanjkanje znanja o Evropski uniji ter jim poskuša pomagati premagati težave pri dejavnem udejstvovanju in sodelovanju v njihovih skupnostih ali političnem in družbenem življenju v Uniji. Krepitev razumevanja Evropske unije med državljani od zgodnjih let je ključna za prihodnost Unije. Poleg formalnega izobraževanja lahko neformalno učenje izboljša razumevanje Evropske unije med državljani in spodbudi občutek pripadnosti Evropski uniji.

Program podpira aktivno državljanstvo in etiko pri vseživljenjskem učenju; spodbuja razvijanje socialnih in medkulturnih kompetenc, kritičnega razmišljanja ter medijske pismenosti. Prednost je dana projektom, ki nudijo priložnosti za udeležbo ljudi v demokratičnem življenju ter socialno in državljansko udeleževanje tako v formalnih kot neformalnih učnih aktivnostih. Poudarek je na ozaveščanju in razumevanju konteksta Evropske unije, zlasti v zvezi s skupnimi vrednotami EU, načeli enotnosti in raznolikosti ter z njeno družbeno, kulturno in zgodovinsko dediščino.

Na področju mladine je bila oblikovana strategija za udeležbo mladih (Youth Participation Strategy)[8], ki zagotavlja skupni okvir in podpira uporabo programa za spodbujanje udeležbe mladih v demokratičnem življenju. Cilj strategije je izboljšati kakovost udeležbe mladih v programu ter dopolnjevati ključne dokumente o mladinski politiki EU, kot so strategija EU za mlade in cilji EU za mlade. Strategijo dopolnjuje zbirka orodij za sodelovanje mladih[9], njen cilj pa je, da v praktičnem smislu okrepi sodelovanje mladih pri vsakem ukrepu programa z izmenjavo znanja, priporočil, orodij in praktičnih smernic. Zbirka orodij v svojih modulih vključuje poseben poudarek na tem, kako zajeti nove horizontalne prednostne naloge v projekte.

POMEMBNE ZNAČILNOSTI PROGRAMA ERASMUS+

Posebej je treba opozoriti na naslednje značilnosti programa.

ZAŠČITA, ZDRAVJE IN VARNOST UDELEŽENCEV

[8] https://www.salto-youth.net/rc/participation/ypstrategy/.
[9] https://participationpool.eu/toolkit/.

Zaščita in varnost udeležencev, vključenih v projekte Erasmus+, sta pomembni načeli programa. Vse udeleženci bi morali imeti priložnost, da v celoti izkoristijo možnosti za osebni in poklicni razvoj ter učenje. To bi bilo treba zagotoviti v varnem okolju, ki spoštuje in varuje pravice vseh ljudi, njihovo telesno in duševno celovitost ter njihovo duševno zdravje in dobro počutje.

Vsaka organizacija, ki sodeluje v programu, mora imeti vzpostavljene učinkovite postopke in ureditve za spodbujanje ter zagotavljanje varnosti, zaščite in nediskriminacije udeležencev v njihovi aktivnosti. Mladoletne udeležence aktivnosti mobilnosti (učence, dijake, dijake v poklicnem izobraževanju in usposabljanju, mlade) bi morali po potrebi spremljati odrasli. Ti bi morali zagotoviti ustrezno kakovost učnega dela mobilnosti ter zaščito in varnost mladoletnih udeležencev.

Poleg tega morajo biti vsi učenci, dijaki, študenti, praktikanti, vajenci, učeči se odrasli, mladi in osebje, vključeni v aktivnost mobilnosti v okviru vseh ključnih ukrepov programa Erasmus+, zavarovani za tveganja, povezana z njihovo udeležbo v teh aktivnostih. Program prepušča iskanje najustreznejše zavarovalne police organizatorjem projekta glede na vrsto projekta, ki se izvaja, in oblike zavarovanj, ki so na voljo na nacionalni ravni. Poleg tega ni treba pridobiti zavarovanja za določen projekt, če so udeleženci že zavarovani z obstoječo zavarovalno polico organizatorjev projekta.

V vsakem primeru morajo biti zajeta naslednja področja:

- po potrebi potovalno zavarovanje (vključno s poškodbo in izgubo prtljage);
- odgovornost do tretjih oseb (po potrebi vključno s poklicno odgovornostjo ali zavarovanjem za odgovornost);
- nesreče in hude bolezni (vključno s trajno ali začasno nezmožnostjo za delo);
- smrt (vključno z repatriacijo v primeru projektov, ki se izvajajo v tujini).

Kadar je to ustrezno, je zelo priporočljivo, da imajo udeleženci v transnacionalnih aktivnostih evropsko kartico zdravstvenega zavarovanja. To je brezplačna kartica, ki omogoča dostop do nujno potrebnega javnega zdravstvenega varstva med začasnim bivanjem v kateri koli od 27 držav EU, na Islandiji, v Lihtenštajnu in na Norveškem, pod enakimi pogoji in z enakimi stroški (v nekaterih državah brezplačno), kot veljajo za ljudi, zavarovane v tej državi. Več informacij o kartici in postopku pridobitve je na voljo na spletišču http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=559&langId=sl.

Če so v projekt vključeni mladi, mlajši od 18 let, se od sodelujočih organizacij zahteva, da pridobijo predhodno dovoljenje za udeležbo od njihovih staršev ali skrbnikov.

VEČJEZIČNOST

Večjezičnost je eden od temeljev evropskega projekta in močan simbol prizadevanja EU za združenost v raznolikosti. Znanje tujih jezikov je ena od pomembnih spretnosti, ki bodo pripomogle k temu, da bodo ljudje bolje pripravljeni na trg dela in da bodo čim bolj izkoristili razpoložljive priložnosti. EU je opredelila cilj, da bi moral vsak državljan imeti priložnost usvojiti vsaj dva tuja jezika že od mladih let.

Spodbujanje učenja jezikov in jezikovne raznolikosti je eden od posebnih ciljev programa. Pomanjkanje znanja jezikov je ena od glavnih ovir za udeležbo v evropskih programih na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine. Cilj uvedenih priložnosti, ki ponujajo jezikovno podporo, je povečati učinkovitost in uspešnost mobilnosti, izboljšati uspešnost učenja in s tem prispevati k posebnemu cilju programa.

V okviru programa bo udeležencem aktivnosti mobilnosti na voljo podpora pri učenju jezikov. Ta podpora bo na voljo predvsem prek platforme za spletno jezikovno podporo Erasmus+, ki bo po potrebi prilagojena posameznim sektorjem, saj ima e-učenje jezikov prednosti v smislu dostopa in prilagodljivosti. Spletna jezikovna podpora Erasmus+ bo udeležencem omogočila, da ocenijo, vadijo in izboljšajo znanje jezikov. Poleg spletne jezikovne podpore se lahko za podporo potrebam določenih ciljnih skupin po učenju jezikov ponudijo tudi druge oblike jezikovne podpore, na primer uporaba znakovnega jezika ali Braillove pisave, ki se lahko financirajo s posebno kategorijo finančne podpore za vključevanje.

V okviru projektov sodelovanja se bosta spodbujala tudi poučevanje in učenje jezikov. Inovativnost in dobre prakse, ki naj bi spodbujale znanje jezikov, lahko na primer vključujejo metode poučevanja in ocenjevanja, razvoj pedagoškega gradiva, raziskave, računalniško podprto učenje jezikov in podjetniške podvige z uporabo tujih jezikov.

Evropska komisija je uvedla **evropsko jezikovno priznanje (ELL)** za priznavanje kakovosti, podporo izmenjavi rezultatov odličnih projektov na področju večjezičnosti in spodbujanje javnega interesa za učenje jezikov. Nacionalne agencije bodo evropsko jezikovno priznanje vsako leto ali vsaki dve leti podelile organizacijam za izobraževanje in usposabljanje, ki so projekt Erasmus+, ki ga je odobrila nacionalna agencija, zaključile z izjemnimi rezultati na področju učenja in poučevanja jezikov. Poleg projektov Erasmus+, med katerimi lahko izbira nacionalna agencija, lahko ta odloči tudi, da evropsko jezikovno priznanje podeli drugim pobudam s celovitimi, vključujočimi ali inovativnimi pristopi k poučevanju in učenju jezikov.

MEDNARODNA RAZSEŽNOST

Program Erasmus+ vključuje močno mednarodno razsežnost (tj. sodelovanje s tretjimi državami, ki niso pridružene programu) na področju aktivnosti mobilnosti, sodelovanja in dialoga o politikah. Podpira evropske organizacije pri spoprijemanju z globalnimi izzivi, ki jih prinašajo globalizacija, podnebne spremembe in digitalizacija, zlasti s krepitvijo mednarodne mobilnosti in sodelovanja s tretjimi državami, ter krepi vlogo Evropske unije kot globalnega akterja. Krepi družbene povezave z mobilnostjo, izmenjavami in krepitvijo zmogljivosti, spodbujanjem družbene odpornosti, človekovega razvoja, zaposljivosti, dejavne udeležbe in zagotavljanjem rednih kanalov za sodelovanje med ljudmi s spodbujanjem vrednot, načel in interesov v okviru skupnih prednostnih nalog. Dejavnosti so odgovor na izzive, povezane s kakovostjo, modernizacijo in zaposljivostjo, in sicer z večjo ustreznostjo in odzivnostjo izobraževanja za zeleno in trajnostno socialno-ekonomsko okrevanje, rast in blaginjo v tretjih državah, ki niso pridružene programu, ter prispevajo k človeškemu in institucionalnemu razvoju, digitalnemu prehodu, rasti in delovnim mestom, dobremu upravljanju ter miru in varnosti. Angažiranje mladih v tretjih državah, ki niso pridružene programu, je ključni element v procesu vzpostavljanja družb, ki so odpornejše ter temeljijo na medsebojnem zaupanju in medkulturnem razumevanju.

PRIZNAVANJE IN POTRJEVANJE SPRETNOSTI IN KVALIFIKACIJ

Erasmus+ v zvezi s kompetencami, spretnostmi in kvalifikacijami podpira orodja EU za preglednost in priznavanje – zlasti Europass (vključno z evropskimi digitalnimi potrdili za učenje), Youthpass, evropsko ogrodje kvalifikacij (EOK), evropska klasifikacija spretnosti, kompetenc, kvalifikacij in poklicev (ESCO), evropski sistem prenašanja in zbiranja kreditnih točk (ECTS), evropski referenčni okvir za zagotavljanje kakovosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja (EQAVET), evropski register za zagotavljanje kakovosti (EQAR), Evropsko združenje za zagotavljanje kakovosti v visokem šolstvu (ENQA) – ter mreže na področju izobraževanja in usposabljanja na ravni EU, ki podpirajo ta orodja, zlasti nacionalne informacijske centre za priznavanje diplom terciarnega izobraževanja (NARIC), mreže Euroguidance, nacionalne centre Europass in nacionalne koordinacijske točke EOK. Skupni namen teh orodij je zagotoviti lažje priznavanje in boljše razumevanje kompetenc, spretnosti in kvalifikacij znotraj in zunaj nacionalnih meja, v vseh podsistemih izobraževanja in usposabljanja ter vseh sektorjih na trgu dela, ne glede na to, ali so bile pridobljene s formalnim izobraževanjem in usposabljanjem ali drugimi učnimi izkušnjami (npr. delovnimi izkušnjami, prostovoljstvom, spletnim učenjem).

Za izpolnitev teh ciljev morajo biti razpoložljiva orodja sposobna se prilagoditi tudi novim pojavom, na primer internacionalizaciji izobraževanja in usposabljanja ter vse večji razširjenosti digitalnega učenja in digitalnega potrjevanja, ter podpirati ustvarjanje fleksibilnih učnih poti v skladu s potrebami in cilji učečih se. Orodja bi morala izboljšati tudi čezmejno primerljivost in prenosljivost spretnosti, kompetenc in kvalifikacij, kar bi učečim se in delavcem omogočilo prosto gibanje za namene učenja ali zaposlovanja.

Izvajanje in nadaljnji razvoj teh orodij usmerja več dokumentov politike, ki so že dolgo v uporabi, vključno s Priporočilom Sveta z dne 22. maja 2017 o evropskem ogrodju kvalifikacij za vseživljenjsko učenje, Sklepom (EU) 2018/646 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. aprila 2018 o skupnem okviru za zagotavljanje boljših storitev

za znanja in spretnosti ter kvalifikacije (Europass) in Priporočilom Sveta z dne 20. decembra 2012 o potrjevanju neformalnega in priložnostnega učenja. Poleg teh dokumentov horizontalne politike so na področju mladine tematske strategije[10], kot sta Youthpass in evropska strategija usposabljanja (European Training Strategy – ETS), namenjene zagotavljanju dodatne podpore razvoju na teh področjih.

OBVEŠČANJE O PROJEKTIH IN NJIHOVIH REZULTATIH ZA POVEČANJE UČINKA

Obveščanje o projektih in njihovih rezultatih je ključno za zagotovitev učinkov na različnih ravneh. Glede na ukrep morajo prijavitelji, ki oddajo vlogo za dodelitev sredstev v okviru programa Erasmus+, načrtovati svoje aktivnosti obveščanja, namenjene razširjanju informacij o svojem projektu in rezultatih v življenjskem ciklu projekta in po njem. Vloge projektov bodo ocenjene na podlagi ustreznih meril, da se zagotovi, da so ti vidiki zajeti. Raven in intenzivnost aktivnosti obveščanja in razširjanja bi morali biti sorazmerni s cilji in področjem uporabe različnih ukrepov programa Erasmus+. Upravičenci do sredstev programa Erasmus+ bodo morali upoštevati smernice za korporativno komuniciranje za upravičence projektov, ki jih je pripravila Evropska komisija, ter kvalitativno in kvantitativno spremljati in ocenjevati uspešnost svojih komunikacijskih dejavnosti.

Kot je navedeno v smernicah za korporativno komuniciranje, morajo upravičenci pri vseh aktivnostih in proizvodih obveščanja in razširjanja, kot so dogodki, spletišča, vizualna gradiva in publikacije, jasno navesti podporo Evropske unije. Zlasti morajo zagotoviti, da je znak Evropske unije vključen v vsa informativna gradiva in da je v skladu z določbami sporazuma ali sklepa o nepovratnih sredstvih[11]. Nepovratna sredstva upravičenca se lahko zmanjšajo, če se take določbe ne upoštevajo.

Upravičenci oblikujejo strategijo komuniciranja in načrt obveščanja, pri čemer upoštevajo naslednje dejavnike:

- **cilje obveščanja:** opredeliti, kaj bi želeli doseči s svojo dejavnostjo obveščanja, tj. ozaveščati, spodbujati družbene vrednote, razvijati nova partnerstva za prihodnost ali vplivati na politike in prakse;
- **občinstvo ali ciljno skupino**: to so ljudje, ki jih želite doseči in ki bi lahko uporabljali rezultate. Bodite čim bolj natančni. V ciljni skupini so lahko splošna javnost, deležniki, strokovnjaki in druge zainteresirane strani, nosilci odločanja, mediji itd.;
- **kanale in aktivnosti** za doseganje ciljnega občinstva: prijavitelji morajo izbrati kanale in aktivnosti, ki so najučinkovitejši in najprimernejši za izpolnitev potreb njihovih izbranih ciljnih skupin, na primer družbene medije, dogodke, publikacije;
- **rezultate projekta** (izložke in izide), kot so vodnik po dobri praksi, praktično orodje ali proizvod, raziskovalna poročila ali študije, informacije o tem, kakšno znanje in spretnosti so bili pridobljeni itd. Rezultate bi bilo treba deliti ali promovirati tudi prek platforme Erasmus+ za rezultate projektov (https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/projects_sl);
- **časovno razporeditev:** učinkovito morate načrtovati, kdaj bodo potekale različne aktivnosti (povezati jih morate z delovnim načrtom/mejniki), se dogovoriti o realnem cilju in zagotoviti prilagodljivost glede na napredek projekta, spremembo potreb ciljnega občinstva ali skupine ter razvoj politike in postopka;
- **ključne kazalnike smotrnosti:** kazalniki smotrnosti so dragoceno orodje za upravljanje, ki omogočajo spremljanje napredka (in po potrebi prilagoditve) med izvajanjem aktivnosti obveščanja in razširjanja ter ocenjevanje stopnje uspešnosti pri doseganju ciljev. Ključni kazalniki smotrnosti bi morali biti skladni s kazalniki mreže komuniciranja[12].

ZAHTEVA GLEDE PROSTEGA DOSTOPA DO UČNIH GRADIV V OKVIRU PROGRAMA ERASMUS+

[10] Strategije so na voljo na spletnem naslovu: https://www.salto-youth.net/.

[11] Navodila za uporabo vizualne podobe Evropske komisije, vključno z emblemom Evropske unije, so na voljo na spletnem naslovu: https://ec.europa.eu/info/resources-partners/european-commission-visual-identity_sl#documents.

[12] Kazalniki mreže komuniciranja:
https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/communication_network_indicators.pdf
https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/communication_network_indicators_supporting_guide.pdf

Erasmus+ spodbuja prosti dostop do rezultatov projektov, s čimer podpira učenje, poučevanje, usposabljanje in mladinsko delo. Upravičenci programa Erasmus+ so zlasti zavezani, da vse učne vire in orodja, ki nastanejo v okviru podprtih projektov (dokumenti, nosilci podatkov, programska oprema ali druga gradiva), dajo prosto na voljo javnosti z odprtimi licencami. Gradiva bi morala biti zlahka dostopna in bi jih moralo biti mogoče pridobiti brez stroškov ali omejitev, odprta licenca pa mora javnosti omogočati uporabo, ponovno uporabo, prilagajanje in deljenje virov. Taka gradiva se imenujejo prosto dostopni učni viri (PDUV). V ta namen bi bilo treba vire naložiti na primerno in prosto dostopno platformo v uredljivi digitalni obliki. Program Erasmus+ upravičence spodbuja k uporabi čim bolj odprtih licenc, vendar lahko upravičenci izberejo licence[13], ki določajo nekatere omejitve, na primer omejujejo komercialno rabo s strani tretjih oseb ali tretje osebe zavezujejo k uporabi iste licence pri izvedenih delih, če je to primerno za naravo projekta in vrsto gradiva ter če so javnosti še vedno omogočeni uporaba, ponovna uporaba, prilagajanje in deljenje vira. Zahteva po prostem dostopu je obvezna in ne posega v pravice intelektualne lastnine upravičencev do nepovratnih sredstev.

PROSTI DOSTOP DO RAZISKAV IN PODATKOV V OKVIRU PROGRAMA ERASMUS+

Erasmus+ upravičence spodbuja k objavi rezultatov raziskav, ki so prosto dostopni, tj. brez stroškov in drugih omejitev dostopa. Upravičence se prav tako spodbuja, da pri rezultatih raziskav uporabljajo odprte licence. Kadar je mogoče, bi morali biti podatki, zbrani v okviru projektov, objavljeni kot „odprti podatki“, tj. z odprto licenco, v primerni obliki in na primerni odprti podatkovni platformi.

[13] Na primer razširjeni licenci Creative Commons Attribution ali Creative Commons Attribution-Share Alike za ustvarjalno delo, licenci GNU Public License in GNU Lesser Public License za programsko opremo ali licenca Open Database License za podatkovne zbirke.

KAKŠNA JE STRUKTURA PROGRAMA ERASMUS+?

Program Erasmus+ za doseganje ciljev predvideva izvajanje naslednjih ključnih ukrepov v obdobju 2021–2027:

KLJUČNI UKREP 1 – MOBILNOST POSAMEZNIKOV

Ta ključni ukrep podpira:

- **mobilnost učečih se in osebja:** priložnosti za učence, dijake, študente, praktikante in mlade ter za profesorje, učitelje, trenerje, mladinske delavce, športne trenerje, osebje izobraževalnih institucij in organizacije civilne družbe za učenje in/ali pridobitev strokovnih izkušenj v drugi državi;

- **aktivnosti udejstvovanja mladih:** lokalne in transnacionalne pobude, ki jih vodijo neformalne skupine mladih in/ali mladinske organizacije za pomoč mladim pri vključevanju in učenju sodelovanja v demokratičnem življenju, ozaveščanje o skupnih vrednotah in temeljnih pravicah Evropske unije, združevanje mladih in odločevalcev na lokalni, nacionalni in evropski ravni ter prispevanje k skupnim ciljem Evropske unije;

- **mobilnost športnih trenerjev:** osebje športnih organizacij, zlasti na področju množičnega športa, ima priložnost, da z učno mobilnostjo izboljša svoje kompetence in kvalifikacije ter pridobi nova znanja in spretnosti, tako da nekaj časa preživi v tujini, s čimer prispeva h krepitvi zmogljivosti in razvoju športnih organizacij. Ta ukrep podpira poklicni razvoj trenerjev in drugega osebja (tako plačanega osebja kot prostovoljcev) v množičnem športu. Tudi osebje, ki ne deluje v množičnem športu, vključno s tistim z dvojno poklicno potjo na področju športa in zunaj njega, lahko poveča učni učinek in prenos znanja za športno osebje in organizacije na področju množičnega športa. Možnosti učne mobilnosti za osebje, ki se ne ukvarja z množičnim športom, se lahko podprejo, če lahko sodelovanje takega osebja koristi množičnemu športu;

- **pobudo DiscoverEU:** ukrep, ki osemnajstletnikom omogoča kratkotrajno samostojno ali skupinsko potovanje po vsej Evropi. Pobuda DiscoverEU je kot aktivnost priložnostnega učenja namenjena spodbujanju občutka pripadnosti udeležencev Evropski uniji in jim omogoča, da raziščejo njeno kulturno raznolikost. Prav tako želi mlade opremiti z znanji in kompetencami, dragocenimi za njihovo prihodnje življenje, ter jih tudi spodbuditi, da se udeležujejo zlasti trajnostnih potovanj in so na splošno okoljsko ozaveščeni. Pobuda DiscoverEU vključuje splošni ukrep, za katerega se lahko mladi prijavijo neposredno prek Evropskega mladinskega portala, in ukrep za vključevanje. Ukrep za vključevanje v okviru pobude DiscoverEU je namenjen mladim z manj priložnostmi, da se jim olajša sodelovanje v pobudi DiscoverEU pod enakimi pogoji kot njihovim vrstnikom;

- v okviru programa so udeležencem aktivnosti mobilnosti v tujini na voljo **priložnosti za učenje jezikov**. Ta podpora bo na voljo predvsem prek orodja za spletno jezikovno podporo Erasmus+, ki bo po potrebi prilagojena posameznim sektorjem, saj ima e-učenje jezikov prednosti v smislu dostopa in prilagodljivosti. V nekaterih primerih, torej kadar spletno učenje ni najboljše orodje za doseganje ciljne skupine, bodo na voljo dodatne oblike jezikovne podpore;

- **virtualne izmenjave na področju terciarnega izobraževanja in mladih**: spletne medosebne aktivnosti, ki spodbujajo medkulturni dialog in razvoj mehkih veščin med posamezniki iz tretjih držav, ki niso pridružene programu, držav članic EU ali tretjih držav, pridruženih programu. Potekajo v majhnih skupinah, ki jih vedno vodi usposobljeni olajševalec.

KLJUČNI UKREP 2 – SODELOVANJE MED ORGANIZACIJAMI IN INSTITUCIJAMI

Ta ključni ukrep podpira:

Partnerstva za sodelovanje, vključno s:

- **sodelovalnimi partnerstvi:** glavni cilj sodelovalnih partnerstev je organizacijam omogočiti izboljšanje kakovosti in ustreznosti aktivnosti, razviti in okrepiti mreže partnerjev ter povečati zmogljivost za skupno delovanje na

transnacionalni ravni s spodbujanjem internacionalizacije aktivnosti ter izmenjavo ali razvojem novih praks in metod ter izmenjavo in primerjanjem idej;

- **manjšimi partnerstvi:** ta ukrep je namenjen razširitvi dostopa do programa za manjše akterje in težko dosegljive posameznike na področju splošnega šolskega izobraževanja, izobraževanja odraslih, poklicnega izobraževanja in usposabljanja, mladine in športa. Cilj tega ukrepa, ki v primerjavi s sodelovalnimi partnerstvi vključuje dodelitev manjših zneskov nepovratnih sredstev organizacijam, traja manj časa in vključuje enostavnejše upravne zahteve, je doseči lokalne organizacije, nove udeležence programa in manj izkušene organizacije ter tako zmanjšati ovire za vstop v program za organizacije z manjšo organizacijsko zmogljivostjo.

Partnerstva za odličnost, vključno z:

- **Evropskimi univerzami:** ta ukrep podpira nastanek mrež, v katere se bodo po pristopu od spodaj navzgor povezovale terciarne izobraževalne institucije, s čimer bo čezmejno sodelovanje doseglo naslednjo raven ambicioznosti z razvojem skupnih dolgoročnih strategij za najkakovostnejše izobraževanje, raziskave in inovacije na podlagi skupne vizije in skupnih vrednot;
- **centri poklicne odličnosti:** ta ukrep podpira pristop od spodaj navzgor k poklicni odličnosti, ki vključuje širok razpon lokalnih deležnikov, kar institucijam PIU omogoča hitro prilagajanje zagotavljanja znanj in spretnosti spreminjajočim se ekonomskim in socialnim potrebam. Delujejo v danem lokalnem okolju ter ustvarjajo ekosisteme znanj in spretnosti za inovacije, regionalni razvoj in socialno vključenost, hkrati pa sodelujejo s centri poklicne odličnosti v drugih državam prek mednarodnih mrež sodelovanja. Zagotavljajo priložnosti za začetno usposabljanje mladih ter stalno izpopolnjevanje in preusposabljanje odraslih, in sicer s prožno in pravočasno ponudbo usposabljanja, ki ustreza potrebam dinamičnega trga dela, v okviru zelenega in digitalnega prehoda;
- **učiteljskimi akademijami Erasmus+:** splošni cilj tega ukrepa je vzpostaviti evropska partnerstva ponudnikov izobraževanja in usposabljanja za učitelje za ustanovitev učiteljskih akademij Erasmus+, ki bodo oblikovale evropsko in mednarodno smer razvoja izobraževanja učiteljev. Te akademije bodo vključevale večjezičnost in kulturno raznolikost, razvijale izobraževanje učiteljev v skladu s prednostnimi nalogami EU na področju politike izobraževanja in prispevale k ciljem evropskega izobraževalnega prostora;
- **ukrepom Erasmus Mundus:** ta ukrep je namenjen spodbujanju odličnosti in internacionalizacije terciarnih izobraževalnih institucij po vsem svetu prek študijskih programov – na ravni magistrskega študija –, ki jih skupaj izvajajo in priznavajo terciarne izobraževalne institucije s sedežem v Evropi ter so odprti za institucije v drugih državah sveta.

Partnerstva za inovacije, vključno s:

- **koalicijami za inovacije:** ta ukrep je namenjen spodbujanju strateškega sodelovanja med ključnimi akterji v terciarnem izobraževanju ter poklicnem izobraževanju in usposabljanju, podjetjih in na področju raziskovanja – tj. „trikotnik znanja“ – za spodbujanje inovacij in posodobitve sistemov izobraževanja in usposabljanja na področju opredelitve in ponudbe ustreznega sklopa spretnosti, znanja in kompetenc, ki ustrezajo prihodnjemu povpraševanju na trgu dela v sektorjih in na področjih, ki so strateški za trajnostno rast in konkurenčnost Evrope;
- **v prihodnost usmerjenimi projekti:** ta ukrep je namenjen spodbujanju inovacij, ustvarjalnosti in udeležbe ter socialnega podjetništva na različnih področjih izobraževanja in usposabljanja. Podpiral bo v prihodnost usmerjene ideje, ki temeljijo na **ključnih evropskih prednostnih nalogah**, se lahko vključijo v splošno uporabo in prispevajo k izboljšanju sistemov izobraževanja in usposabljanja ter imajo lahko pomemben inovativni učinek v smislu metod in praks v vseh vrstah okolij učenja in aktivne udeležbe za socialno kohezijo Evrope.

Projekti za povečanje zmogljivosti, vključno s:

- **projekti za povečanje zmogljivosti na področju terciarnega izobraževanja:** ta ukrep podpira projekte mednarodnega sodelovanja, ki temeljijo na večstranskih partnerstvih med organizacijami, aktivnimi na področju terciarnega izobraževanja v državah članicah EU ali tretjih državah, pridruženih programu, in tretjih državah, ki niso pridružene programu. Njihov cilj je podpirati ustreznost, kakovost, posodobitev in dostopnost terciarnega izobraževanja v tretjih državah, ki niso pridružene programu, kot gonila trajnostnega socialno-ekonomskega razvoja;
- **projekti za povečanje zmogljivosti na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja:** ta ukrep na

področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja podpira projekte mednarodnega sodelovanja, ki temeljijo na večstranskih partnerstvih med organizacijami, aktivnimi na področju PIU v državah članicah EU, tretjih državah, ki so pridružene programu, in tretjih državah, ki niso pridružene programu. Njihov cilj je podpirati ustreznost, dostopnost in odzivnost institucij in sistemov na področju PIU v tretjih državah, ki niso pridružene programu, kot gonila trajnostnega socialno-ekonomskega razvoja;

- **projekte za krepitev zmogljivosti na področju mladine:** ta ukrep podpira sodelovanje in izmenjave na področju mladine iz organizacij iz držav članic EU, tretjih držav, pridruženih programu, in tretjih držav, ki niso pridružene programu, ter zajema dejavnosti neformalnega učenja, pri čemer je poudarek na povečanju zmogljivosti organizacij, ki delajo z mladimi zunaj okvira formalnega učenja, in hkratnem zagotavljanju aktivne udeležbe mladih;
- **projekti za krepitev zmogljivosti na področju športa:** ta ukrep bo podpiral projekte mednarodnega sodelovanja, ki temeljijo na večstranskih partnerstvih med organizacijami, aktivnimi na področju športa v državah članicah EU, tretjih državah, pridruženih programu, in tretjih državah, ki niso pridružene programu. Njegov cilj je podpirati športne dejavnosti in politike v tretjih državah, ki niso pridružene programu, kot gonilo za spodbujanje vrednot in izobraževalno orodje za spodbujanje osebnega in družbenega razvoja posameznikov ter izgradnjo bolj povezanih skupnosti.

Neprofitne športne prireditve:

ta ukrep bo podpiral pripravo, organizacijo in nadaljnje spremljanje neprofitnih športnih prireditev, ki jih v eni ali več državah organizirajo neprofitne organizacije ali javni organi, aktivni na področju športa. Namen teh dogodkov bo povečati prepoznavnost ukrepov programa Erasmus+ na področju športa ter ozaveščati o vlogi športa pri spodbujanju socialnega vključevanja, enakih možnosti in telesnih dejavnosti, ki izboljšujejo zdravje.

Spletne platforme, kot so **evropska platforma za šolsko izobraževanje** (vključno z **eTwinning**), **Elektronska platforma za izobraževanje odraslih v Evropi (EPALE)** in **evropski mladinski portal**, bodo ponujale virtualne možnosti sodelovanja, podatkovne zbirke za iskanje partnerjev, izkustvene skupnosti in druge spletne storitve za učitelje, trenerje, mladinske delavce, oblikovalce politik in druge delavce v stroki ter za učence, dijake, študente, mlade in učeče se odrasle v Evropi in drugod po svetu.

KLJUČNI UKREP 3 – PODPORA RAZVOJU POLITIK IN SODELOVANJU

Ta ključni ukrep podpira:

pobudo **evropska mladina skupaj** (usmerjeno v mladinske organizacije na lokalni ravni in večje organizacije), ki podpira čezmejna partnerstva. Aktivnosti v okviru te pobude bi morale prispevati k povečanju dosega mladih, da se zagotovi raznolikost mnenj ter doseže raznolik krog mladih v mladinskih organizacijah in zunaj njih, vključno z mladimi z manj priložnostmi. Vključevati bi morale različne tradicionalne in digitalne kanale ter olajšati razvoj partnerstev in mrež, ki bi omogočale udeležbo in dostop temeljnim nevladnim organizacijam in mladinskim gibanjem.

Poleg tega ta ključni ukrep zajema:

- ukrepe, usmerjene v pripravo in podporo izvajanju programov politik EU na področju izobraževanja, usposabljanja, mladine in športa, vključno s sektorskimi programi za terciarno izobraževanje, poklicno izobraževanje in usposabljanje, šole ter izobraževanje odraslih, zlasti z olajšanjem upravljanja in delovanja **odprtih metod koordinacije**;
- **eksperimentiranje na področju evropske politike** pod vodstvom javnih organov na visoki ravni in z vključevanjem terenskih poskusov ukrepov politike v več državah na podlagi zanesljivih metod ocenjevanja. V skladu s strategijo EU za mlade bo finančna podpora zagotovljena tudi strukturam, odgovornim za delovanje nacionalne delovne skupine, ki jo vsak nacionalni organ določi v okviru mladinskega dialoga EU na nacionalni ravni;
- ukrepe, namenjene zbiranju dokazov in znanja o sistemih in politikah na področju izobraževanja, usposabljanja, mladine in športa na nacionalni in evropski ravni, da bi se olajšalo utemeljeno oblikovanje politik. Dokazi se bodo zbirali in analizirali prek **vseevropskih ali mednarodnih raziskav in študij ter tematskega in s posameznimi državami povezanega strokovnega znanja;**
- ukrepe, ki lajšajo **preglednost in priznavanje spretnosti in kvalifikacij ter prenos kreditnih točk** za spodbujanje

zagotavljanja kakovosti ter podpiranje vrednotenja neformalnega in priložnostnega učenja, upravljanja spretnosti in usmerjanja. To področje bo vključevalo tudi podporo organom ali mrežam na nacionalni in evropski ravni, ki lajšajo izmenjave po vsej Evropi, ter razvoj fleksibilnih učnih poti med različnimi področji izobraževanja, usposabljanja in mladine ter med okolji formalnega, neformalnega in priložnostnega učenja;
ukrepe, ki spodbujajo **dialog o politikah z deležniki v Evropski uniji in zunaj nje**, na primer s konferencami, dogodki in drugimi aktivnostmi, pri katerih sodelujejo oblikovalci politik, strokovni delavci in drugi deležniki na področju izobraževanja, usposabljanja, mladine in športa, za ozaveščanje o zadevnih evropskih programih politik in promoviranje Evrope kot odlične študijske in raziskovalne destinacije;

- **sodelovanje z mednarodnimi organizacijami** s splošno priznanim strokovnim znanjem in analitičnimi zmogljivostmi (npr. OECD in Svet Evrope) za krepitev učinka in dodane vrednosti politik na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine in športa.

UKREPI JEAN MONNET

Ukrepi Jean Monnet podpirajo:

- **Ukrepi Jean Monnet na področju terciarnega izobraževanja:** ti ukrepi podpirajo terciarne izobraževalne institucije v Evropi in zunaj nje pri spodbujanju poučevanja in raziskav o evropskem povezovanju ter strateških razprav in izmenjav z akademsko skupnostjo in oblikovalci politik v zvezi s prednostnimi nalogami politike Unije. Podprti so naslednji podukrepi: **moduli Jean Monnet:** kratki učni programi na področju ene ali več disciplin evropskih študij; **katedre Jean Monnet:** pedagoška mesta s specializacijo v evropskih študijah za daljše obdobje za posamezne univerzitetne profesorje; **centri odličnosti Jean Monnet**: središča, ki zbirajo znanje strokovnjakov na visoki ravni na področju različnih disciplin evropskih študij ter razvijajo transnacionalne aktivnosti in strukturne povezave z akademskimi institucijami v drugih državah.

- **Ukrepi Jean Monnet na drugih področjih izobraževanja in usposabljanja:** ti ukrepi spodbujajo znanje o Evropski uniji v šolah ter institucijah za poklicno izobraževanje in usposabljanje (PIU) v državah članicah in tretjih državah, pridruženih programu. Njihov namen je ponudnikom izobraževanja ponujati priložnosti za razvoj in zagotavljanje vsebine za učeče se, ponudnikom usposabljanja za učitelje pa priložnosti za podpiranje učiteljev z metodologijami in posodobljenim znanjem o vprašanjih Evropske unije, namenjeni pa so tudi spodbujanju razprave in izmenjav med predstavniki šol in ustanov PIU ter deležniki o učenju o temah v zvezi z Evropsko unijo. Podprti so naslednji podukrepi: **usposabljanje učiteljev**: oblikovanje strukturiranih predlogov za usposabljanje o temah v zvezi z EU in ponujanje teh predlogov učiteljem; **pobuda za učenje o EU:** spodbujanje boljšega razumevanja pri splošnem izobraževanju in poklicnem usposabljanju (na ravni ISCED 1–4);

- **Strateška razprava v okviru mreže Jean Monnet**: **mreže Jean Monnet v terciarnem izobraževanju** bodo v skladu s posebno temo, povezano s prednostno nalogo Komisije, zbirale in izmenjevale ugotovitve raziskav, vsebino tečajev ter izkušnje in proizvode (študije, članke, vsebino tečajev itd.) ter o njih razpravljale s partnerji; **mreže na drugih področjih izobraževanja in usposabljanja** – izmenjava dobrih praks in izkušenj pri skupnem poučevanju znotraj skupine držav.

- **Podpora določenim institucijam:** ukrep podpira institucije, ki sledijo cilju v evropskem interesu, pri čemer Uniji, njenim državam članicam in njenim državljanom zagotavljajo visokokakovostne storitve na posebnih prednostnih tematskih področjih. Glavne aktivnosti in ozaveščanje s strani teh institucij zajemajo raziskave, vključno z zbiranjem in analiziranjem podatkov za pripravo prihodnjih politik, poučevanje na kraju samem in na spletu za prihodnje osebje mednarodnih organizacij in javne uslužbence, zlasti na pravnih področjih in področjih upravljanja, organizacijo dogodkov v zvezi s prednostnimi vprašanji za Unijo ter razširjanje posebnih rezultatov in splošnih informacij za širšo javnost.

KOLIKŠEN JE PRORAČUN?

Programu so za sedem let (2021–2027) dodeljena skupna okvirna finančna sredstva v višini več kot 26 milijard EUR[14] iz proračuna EU. Letni proračun sprejme proračunski organ. Različnim korakom za sprejetje proračuna EU je mogoče slediti na spletnem naslovu:

https://ec.europa.eu/info/strategy/eu-budget/how-it-works/annual-lifecycle_sl

Za informacije o proračunu, ki je na voljo za posamezne ukrepe, glej letni program dela Erasmus+ za leto 2023:

(https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/documents/annual-work-programmes_sl).

[14] Finančna sredstva za program so okvirno določena na 24,574 milijarde EUR v tekočih cenah, čemur je prištet dodatek v višini 1,7 milijarde EUR v cenah iz leta 2018.

KDO IZVAJA PROGRAM ERASMUS+?

EVROPSKA KOMISIJA

Evropska komisija je dokončno odgovorna za delovanje programa Erasmus+. Neprekinjeno upravlja proračun in določa prednostne naloge, cilje in merila za program. Poleg tega vodi in spremlja splošno izvajanje, nadaljnje spremljanje in vrednotenje programa na evropski ravni. Evropska komisija je prav tako v celoti odgovorna za nadziranje in koordinacijo struktur, ki so odgovorne za izvajanje programa na nacionalni ravni.

EVROPSKA IZVAJALSKA AGENCIJA ZA IZOBRAŽEVANJE, AVDIOVIZUALNO PODROČJE IN KULTURO (EACEA)

Na evropski ravni je za izvajanje več ukrepov programa Erasmus+ odgovorna Izvajalska agencija Evropske komisije za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo (EACEA). EACEA izvaja program z neposrednim upravljanjem. Poleg informacij v tem vodniku so na portalu za financiranje in javne razpise (Funding and Tender Opportunities Portal) objavljeni ustrezni razpisni dokumenti in prijavni obrazci za ukrepe, ki so zajeti v tem vodniku in jih upravlja Izvajalska agencija: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home.

Izvajalska agencija je odgovorna za celotni življenjski cikel upravljanja teh projektov, od promocije programa, ocenjevanja vlog za nepovratna sredstva, spremljanja projektov do razširjanja rezultatov projektov in programa. Odgovorna je tudi za objavo posebnih razpisov za zbiranje predlogov, povezanih z nekaterimi ukrepi programa, ki niso zajeti v ta vodnik.

Evropska komisija je zlasti prek Izvajalske agencije odgovorna tudi za:

- izvajanje študij na področjih, ki jih podpira program;
- izvajanje raziskav in aktivnosti, ki temeljijo na dejstvih, prek omrežja Eurydice;
- krepitev prepoznavnosti in sistemskega učinka programa z razširjanjem in uporabo rezultatov programa;
- zagotavljanje pogodbenega upravljanja in financiranja organov ter omrežij, ki jih podpira program Erasmus+;
- upravljanje povabil k oddaji ponudb za zagotavljanje storitev v okviru programa.

NACIONALNE AGENCIJE

Program Erasmus+ se izvaja predvsem s posrednim upravljanjem, kar pomeni, da Evropska komisija zaupa naloge izvrševanja proračuna nacionalnim agencijam; namen tega pristopa je, da se Erasmus+ čim bolj približa upravičencem in prilagodi raznolikosti nacionalnih sistemov na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine. V ta namen je vsaka država članica EU ali tretja država, pridružena programu, imenovala eno ali več nacionalnih agencij (za kontaktne podatke glej naslednjo povezavo: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/contact_sl). Te nacionalne agencije spodbujajo in izvajajo program na nacionalni ravni ter delujejo kot vezni člen med Evropsko komisijo in sodelujočimi organizacijami na lokalni, regionalni in nacionalni ravni. Njihove naloge so:

- zagotavljati ustrezne informacije o programu Erasmus+;
- voditi pravičen in pregleden izbirni postopek za vloge projektov, ki bodo prejeli sredstva v njihovi državi;
- spremljati in oceniti izvajanje programa v svoji državi;
- zagotavljati podporo prijaviteljem projektov in sodelujočim organizacijam med celotnim življenjskim ciklom projekta;
- učinkovito sodelovati z omrežjem vseh nacionalnih agencij in Evropsko komisijo;
- spodbujati in zagotoviti prepoznavnost programa;
- spodbujati razširjanje in uporabo rezultatov programa na lokalni in nacionalni ravni.

Nacionalne agencije imajo tudi pomembno vlogo posredniške strukture za razvoj politike in kakovostno izvajanje programa Erasmus+ tako, da:

- izvajajo projekte in aktivnosti, kot so aktivnosti usposabljanja in sodelovanja ter aktivnosti mreženja – zunaj okvira nalog upravljanja življenjskega cikla projekta –, ki podpirajo kakovostno izvajanje programa in/ali spodbujajo razvoj politik na področjih, podprtih s programom;
- zagotavljajo podporni pristop za nove udeležence, manj izkušene organizacije in ciljne skupine z manj priložnostmi, da tako odstranijo ovire za polno udeležbo v programu;
- si prizadevajo za sodelovanje z zunanjimi organi in nacionalnimi organi, da bi povečale učinek programa na svojih področjih delovanja, v svoji državi in v Evropski uniji.

Cilj podpornega pristopa nacionalnih agencij je voditi potencialne uporabnike in upravičence programa skozi vse faze, od prvega stika s programom, med postopkom oddaje vloge ter do izvajanja projekta in končnega ocenjevanja. Ta pristop je v skladu z načeloma pravičnosti in preglednosti izbirnih postopkov. Temelji na ideji, da je treba za zagotovitev enakih možnosti za vse podpreti nekatere ciljne skupine programa z nasveti, svetovanjem, spremljanjem in sistemi mentorstva, prilagojenimi njihovim potrebam.

Ustrezni razpisi, ki zajemajo ukrepe, ki jih upravljajo nacionalne agencije programa Erasmus+, so objavljeni na spletišču Erasmus+[15] in spletiščih nacionalnih agencij.

[15] https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources_en

KATERI DRUGI ORGANI SO VKLJUČENI V IZVAJANJE PROGRAMA?

Dodatno strokovno znanje za izvajanje programa Erasmus+ poleg zgoraj navedenih organov zagotavljajo naslednji podporni centri in informacijski uradi, platforme ter mreže znanja in strokovnjakov:

PODPORNI CENTRI SALTO

Cilj podpornih centrov SALTO je izboljšati kakovost in vpliv programa Erasmus+ na sistemski ravni z zagotavljanjem strokovnega znanja, virov, informacij in dejavnosti usposabljanja na posebnih področjih za nacionalne agencije Erasmus+ in druge akterje, vključene v izobraževanje, usposabljanje in mladinsko delo. Te dejavnosti med drugim vključujejo organizacijo usposabljanj, seminarjev, delavnic, študijskih obiskov, forumov, sodelovanja in oblikovanja partnerstev v zvezi s prednostnimi temami programa Erasmus+.

Podporni centri SALTO v celoti pokrivajo bodisi vsa področja programa bodisi samo nekatera. Glede na njihovo področje delovanja so lahko podporni centri SALTO tematsko ali regionalno osredotočeni (države vzhodnega partnerstva in Rusija, južno Sredozemlje, Zahodni Balkan). Regionalni podporni centri SALTO denimo pokrivajo le ukrepe na področju mladine.

Poleg tega podporni centri SALTO prek spletišča SALTO-YOUTH ponujajo vrsto spletnih orodij in podatkovnih zbirk, kot so pregled evropskih dejavnosti usposabljanja za mladinske delavce v evropskem koledarju usposabljanj; orodja in metode za izobraževalne dejavnosti; možnosti spletnega učenja; zbirke podatkov o trenerjih in strokovnjakih na področju mladinskega dela ter možnost iskanja partnerskih organizacij. Naloge podpornih centrov SALTO vključujejo spremljanje in predstavitev dosežkov programa, izkušenj in spoznanj, pridobljenih na njihovih posameznih področjih.

PODPORNI CENTRI SALTO PODPIRAJO PREČNE PREDNOSTNE NALOGE PROGRAMA ERASMUS+

V skladu s prečnimi prednostnimi nalogami programa Erasmus+ štirje podporni centri SALTO podpirajo naslednje prednostne naloge:

VKLJUČEVANJE IN RAZNOLIKOST V OKVIRU PODPORNIH CENTROV SALTO

Dva podporna centra SALTO sodelujeta, da bi podprla prednostno nalogo na področju vključevanja in raznolikosti na vseh področjih programa: eden na področju izobraževanja in usposabljanja ter drugi na področju mladine.

Naloga teh podpornih centrov SALTO je izboljšati kakovost in učinek projektov Erasmus+, da bi program postal bolj vključujoč in raznolik.

Natančneje, ti podporni centri SALTO delujejo tudi kot vozlišča znanja, ki temeljijo na dokazih, ter nepristranski posredniki na podlagi strokovnega znanja in izkušenj z upravljanjem programov na področju vključevanja in raznolikosti. To pomeni stalno pridobivanje in usmerjanje znanja in izkušenj, pridobljenih pri izvajanju programa na tematskem področju, v okvir razvoja programov v sodelovanju z mrežo nacionalnih agencij in Komisijo prek ustreznih platform. Poleg tega ti podporni centri SALTO podpirajo nacionalne agencije pri izvajanju programa na način, ki v praksi izvaja ustrezne politične odločitve (npr. sklepe/resolucije Sveta), rezultate dejavnosti vzajemnega učenja ter odločitve o prednostnih nalogah na področju vključevanja in raznolikosti.

Ključne odgovornosti **podpornih centrov SALTO za vključevanje in raznolikosti** so:

- povečati kakovost in učinek projektov in aktivnosti programa Erasmus+ s poudarkom na prednostni nalogi na področju vključevanja in raznolikosti,
- pomagati pri optimizaciji izvajanja, spremljanja in nadaljnjih ukrepov pri prednostni nalogi na področju vključevanja in raznolikosti pri izobraževanju in usposabljanju, kot je opredeljeno v programu Erasmus+;

- imeti ključno vlogo pri usmerjanju nacionalnih agencij pri analizi in oceni učinka projektov, ki se osredotočajo na prednostno nalogo na področju vključevanja in raznolikosti pri izobraževanju in usposabljanju.

SALTO ZA PREHOD NA ZELENO GOSPODARSTVO IN TRAJNOSTNI RAZVOJ

Podporni center SALTO na področju prehoda na zeleno gospodarstvo in trajnostnega razvoja pokriva vsa področja programa Erasmus+ ter prek naših programov prispeva k reševanju izzivov v zvezi s podnebnimi spremembami, pri čemer v vseh ukrepih obravnava teme, povezane s podnebjem in okoljem.

Ta podporni center SALTO podpira izvajanje prednostne naloge na področju varstva okolja, trajnostnosti in boja proti podnebnim spremembam v novih programih v skladu z evropskim zelenim dogovorom ter podnebnim paktom, podpira ukrepe evropskega izobraževalnega prostora v smislu izobraževanja o podnebju in trajnostnosti ter neposredno prispeva k doseganju enega od 11 evropskih ciljev mladih (trajnostna zelena Evropa), vključenih v strategije EU za mlade. Ključne odgovornosti **podpornega centra SALTO na področju prehoda na zeleno gospodarstvo in trajnostnega razvoja** so:

- povečati kakovost in učinek projektov in aktivnosti programa Erasmus+ s poudarkom na trajnostnosti in boju proti podnebnim spremembam;
- zagotoviti pomoč pri optimizaciji izvajanja, spremljanja in nadaljnjih ukrepov pri prednostni nalogi na področju okolja, trajnostnosti in boja proti podnebnim spremembam, kot je opredeljeno v programih Erasmus+ in Evropske solidarnostne enote;
- imeti ključno vlogo pri usmerjanju nacionalnih agencij pri analizi in oceni učinka projektov, ki se osredotočajo na prednostno nalogo na področju vključevanja in raznolikosti pri izobraževanju in usposabljanju v okviru programov.

SALTO ZA DIGITALNOST

Podporni center SALTO za digitalnost pokriva vsa področja programa Erasmus+ ter v skladu z akcijskim načrtom za digitalno izobraževanje in ključnimi dokumenti politike za mlade podpira izvajanje digitalne razsežnosti kot krovne prednostne naloge v programih Erasmus+ in Evropske solidarnostne enote, pri čemer stalno izboljšuje kakovost digitalnega izobraževanja in digitalne vidike pri mladih. Na področjih digitalnega izobraževanja in mladine deluje kot vozlišče znanja, ki temelji na dokazih, ter usmerja znanje na področju svoje pristojnosti v programe in razvoj politike. Ključne odgovornosti podpornega centra SALTO za digitalnost so:

- povečati kakovost in učinek projektov in aktivnosti naših programov s poudarkom na digitalnih prednostnih nalogah;
- zagotoviti pomoč pri optimizaciji izvajanja, spremljanja in nadaljnjih ukrepov na področju digitalnega izobraževanja in prednostnih nalog na področju mladine, kot so opredeljene v programih Erasmus+ in Evropske solidarnostne enote;
- imeti ključno vlogo pri usmerjanju nacionalnih agencij pri analizi in oceni učinka projektov, ki se osredotočajo na digitalne prednostne naloge programov, kar bi prispevalo tudi k političnim forumom in forumom deležnikov ter zlasti evropskemu vozlišču za digitalno izobraževanje.

SALTO ZA SODELOVANJE IN OBVEŠČANJE

Podporni center SALTO za sodelovanje in informacije podpira vsa področja programa Erasmus+ ter vzpostavlja strateške in inovativne ukrepe za spodbujanje aktivne udeležbe v demokratičnem življenju, vključno z:

- razvojem smernic za prijavitelje in upravičence, zlasti da bi spodbudili vključevanje mladih v demokratično odločanje, udeležbo mladih v družbenem in civilnem življenju s prostovoljstvom in prevzemanjem vlog v mladinskih organizacijah;
- zagotavljanjem smernic in podpore vsem nacionalnim agencijam pri najsodobnejših strategijah za doseganje večjega števila mladih, povečanje kakovosti in vpliva informiranja, pa tudi njihove vključenosti ter trajnostnosti in prenosljivosti rezultatov projektov.

Poleg teh podpornih centrov SALTO dva podporna centra SALTO, specifična za posamezna območja, prispevata k razvoju zmogljivosti nacionalnih agencij in organizacij za sodelovanje s programom Erasmus+ ter olajšujeta transnacionalno sodelovanje, mreženje in vzajemno učenje med nacionalnimi agencijami in različnimi deležniki.

- **SALTO ZA USPOSABLJANJE IN SODELOVANJE NA PODROČJU IZOBRAŽEVANJA IN USPOSABLJANJA**

  Ponuja platformo za evropske dejavnosti usposabljanja;

  - deležnikom omogoča, da med drugim razvijejo zmogljivosti svojih organizacij, da bi lahko v celoti izkoristile priložnosti programa Erasmus+;
  - izmenjavo dobrih praks med evropskimi državami, iskanje partnerjev in povečanje učinka njihovih projektov na evropski ravni.

- **SALTO ZA USPOSABLJANJE IN SODELOVANJE NA PODROČJU MLADINE**

Podporni center SALTO za usposabljanje in sodelovanje se osredotoča na razvoj strateških in inovativnih ukrepov za zagotavljanje splošnega kakovostnega pristopa k strategijam in dejavnostim usposabljanja na področju mladine ter priznavanje neformalnega in priložnostnega učenja pri mladinskem delu po vsej Evropi, med drugim z:

- razvojem in izvajanjem postopkov, aktivnosti in orodij v okviru strategije Youthpass za podporo ter spodbujanje priznavanja in potrjevanja aktivnosti neformalnega in priložnostnega učenja ter mladinskega dela;
- razvojem in izvajanjem postopkov, aktivnosti in orodij v okviru evropske strategije za izobraževanje na področju mladine za podporo krepitvi zmogljivosti in razvoju kakovosti evropskega mladinskega dela;
- izboljšanjem kakovosti mladinskih projektov s tečaji usposabljanja, orodji ter praktičnimi publikacijami in smernicami;
- zagotavljanjem podpore osebju nacionalnih agencij z upravljanjem znanja in usposabljanjem osebja.

- **REGIONALNI PODPORNI CENTI SALTO NA PODROČJU MLADINE**

  Trije regionalni podporni centri SALTO: SALTO **ZA JUGOVZHODNO EVROPO**, SALTO **ZA VZHODNO EVROPO** in **KAVKAZ** ter SALTO **EUROMED** spodbujajo strateško in inovativno sodelovanje med deležniki iz držav programa Erasmus+ in partnerskih držav programa Erasmus+ ter Evropske solidarnostne enote, da bi:
  – dodatno povečali količino, kakovost in učinek projektov in partnerstev;
  – podprli mladinsko delo in razvoj mladinske politike v partnerskih državah
  na Zahodnem Balkanu, v vzhodnem partnerstvu in Rusiji ter v južnem Sredozemlju.

Več informacij je na voljo na spletnih naslovih: www.salto-et.net in www.salto-youth.net.

INFORMACIJSKE PISARNE

Nacionalni uradi Erasmus+

V tretjih državah, ki niso pridružene programu, nacionalni uradi Erasmus+ (NEO) pomagajo Komisiji, Izvajalski agenciji in lokalnim organom pri izvajanju programa Erasmus+. V teh državah so to informacijske točke za deležnike, ki so vključeni v program Erasmus+ na področju terciarnega izobraževanja, poklicnega izobraževanja in usposabljanja, mladine in športa. Prispevajo h krepitvi osveščenosti, prepoznavnosti, pomembnosti, učinkovitosti in učinka mednarodne razsežnosti programa Erasmus+.

Nacionalni uradi Erasmus+ so odgovorni za:

- zagotavljanje informacij o aktivnostih Erasmus+, ki se jih lahko udeležijo posamezne države (tudi na področju terciarnega izobraževanja, PIU, mladine in športa, če je ustrezno);
- svetovanje in pomoč morebitnim prijaviteljem;
- koordinacijo lokalne skupine strokovnjakov za reformo terciarnega izobraževanja (HEREs);
- prispevanje k študijam in dogodkom;
- zagotavljanje podpore dialogu o politikah;
- ohranjanje stikov z lokalnimi organi in delegacijami EU;
- sledenje razvoju politik na zgoraj omenjenih področjih v lastni državi.

Nacionalne kontaktne točke Erasmus+

V tretjih državah, ki niso pridružene zadevnemu programu (Severna in Južna Amerika, podsaharska Afrika, Bližnji in Srednji vzhod, Azija in Pacifik), mreža nacionalnih informacijskih točk podpira Komisijo, Izvajalsko agencijo in lokalne organe pri zagotavljanju smernic, praktičnih informacij in pomoči v zvezi z vsemi vidiki sodelovanja v programu Erasmus+ na področju terciarnega izobraževanja, mladine, poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter športa. Delujejo kot informacijske točke za deležnike v njihovih državah ter prispevajo k izboljšanju ozaveščenosti, prepoznavnosti, ustreznosti, učinkovitosti in vpliva mednarodne razsežnosti programa Erasmus+.

Nacionalni informacijski centri za priznavanje diplom terciarnega izobraževanja (NARIC)

Omrežje NARIC zagotavlja informacije o priznavanju diplom in obdobjih študija, opravljenih v drugih evropskih državah, ter nasvete o tujih akademskih diplomah v državi, kjer je vzpostavljen NARIC. Omrežje NARIC zagotavlja zanesljive nasvete za vsakogar, ki potuje v tujino zaradi dela ali nadaljnjega izobraževanja, ter za institucije, študente, svetovalce, starše, učitelje in morebitne delodajalce.

Evropska komisija podpira aktivnosti omrežja NARIC z izmenjavo informacij in izkušenj med državami, opredeljevanjem dobrih praks, primerjalno analizo sistemov in politik na tem področju ter razpravo in analizo o zadevah, ki so v skupnem interesu izobraževalne politike.

Več informacij je na voljo na spletnem naslovu: https://www.enic-naric.net/.

Mreža Eurodesk

Mreža Eurodesk ponuja informacijske storitve mladim in osebam, ki delajo z mladimi, glede evropskih priložnosti na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine ter vključevanja mladih v evropske aktivnosti.

Prisotna je v vseh državah članicah EU in tretjih državah, pridruženih programu, na evropski ravni jo koordinira urad Eurodesk v Bruslju, ponuja pa odgovore na poizvedbe, informacije o sredstvih ter pripravo dogodkov in publikacij. Prispeva tudi k delovanju evropskega mladinskega portala.

Evropski mladinski portal ponuja evropske in nacionalne informacije ter priložnosti, ki zanimajo mlade, ki živijo, se učijo ali delajo v Evropi. Zagotavlja informacije v 28 jezikih.

Evropski mladinski portal je dostopen na spletnem naslovu: https://europa.eu/youth/home_sl. Več informacij o mreži Eurodesk je na voljo na spletnem naslovu: https://www.eurodesk.eu.

Otlas – orodje za iskanje partnerjev za organizacije na področju mladine

Eno od orodij, ki jih razvijajo in gostijo podporni centri za mladino SALTO, je Otlas, osrednje spletno orodje za iskanje partnerjev, namenjeno organizacijam na področju mladine. Organizacije lahko v orodju Otlas registrirajo svoje kontaktne podatke in področja zanimanja ter ustvarijo zahtevke za partnerje pri projektnih idejah.

Več informacij je na voljo na spletnem naslovu: www.salto-youth.net/otlas ali https://www.otlas.eu/.

Platforme in orodja

Platforma Erasmus+ za rezultate projektov

Platforma Erasmus+ za rezultate projektov omogoča dostop do informacij in rezultatov v zvezi z vsemi projekti, ki se financirajo v okviru programa Erasmus+. Organizacije lahko med obilico informacij o projektih najdejo navdih ter izkoristijo rezultate in spoznanja, pridobljena pri izvajanju programa Erasmus+.

Informacije o projektih in rezultati, prikazani na platformi, morajo biti v celoti skladni z veljavnimi pravili in predpisi v zvezi z osebnimi podatki. To je predvsem odgovornost upravičencev projektov pod nadzorom projektnih uradnikov v agencijah.

Projekte je mogoče iskati po ključnih besedah, ključnih ukrepih, letu, državi, temi, vrsti rezultatov itd. Iskanja je mogoče shraniti in jih stalno posodabljati, da prikažejo najnovejše projekte v skladu z vnaprej opredeljenimi merili. Izpostavljeni so projekti dobre prakse, opredeljeni glede na pomembnost za politiko, učinke in možnosti za razširjanje.

Platforma Erasmus+ za rezultate projektov je na voljo na spletnem naslovu: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/projects_sl.

Evropska platforma za šolsko izobraževanje in eTwinning

Evropska platforma za šolsko izobraževanje je stična točka za vse deležnike v sektorju šolskega izobraževanja – šolsko osebje, raziskovalce, oblikovalce politik in druge strokovnjake – od vzgoje in izobraževanja v zgodnjem otroštvu do osnovne in srednje šole, vključno z začetnim poklicnim izobraževanjem in usposabljanjem.

Na platformi gostuje tudi **eTwinning:** skupnost učiteljev in šolskega osebja, ki gosti varen prostor, dostopen le članom osebja, ki so jih preverile nacionalne podporne organizacije. Udeleženci lahko sodelujejo v številnih aktivnostih: lahko izvajajo projekte z drugimi šolami in učilnicami; lahko razpravljajo s kolegi in razvijajo poklicno mreženje; lahko se udeležijo različnih priložnosti za poklicni razvoj (na spletu ali osebno).

Nacionalne svetovalne organizacije zagotavljajo podporo učiteljem in šolam, ki sodelujejo v projektih eTwinning. To so organizacije, ki jih imenujejo pristojni nacionalni organi. Šolam pomagajo med postopkom registracije, iskanjem partnerjev in izvajanjem projekta, spodbujajo uporabo skupnosti eTwinning, podeljujejo nagrade in znake kakovosti ter organizirajo aktivnosti za poklicni razvoj učiteljev.

Nacionalne podporne organizacije koordinira centralna svetovalna služba (CSS), ki je odgovorna tudi za razvoj evropske platforme za šolsko izobraževanje in organizacijo aktivnosti za poklicni razvoj učiteljev na evropski ravni.

Evropska platforma za šolsko izobraževanje in skupnost eTwinning sta na voljo na spletnem naslovu: https://school-education.ec.europa.eu/.

EPALE

Elektronska platforma za izobraževanje odraslih v Evropi (EPALE) je pobuda Evropske komisije, financirana v okviru programa Erasmus+. Namenjena je strokovnim delavcem na področju izobraževanja odraslih: učiteljem, izobraževalcem, trenerjem in prostovoljcem, pa tudi oblikovalcem politik, raziskovalcem, novinarjem in akademikom ter drugim, vključenim v izobraževanje odraslih.

Platforma ponuja aktualne novice o razvoju dogodkov na tem področju in interaktivna omrežja, ki uporabnikom omogočajo, da se povežejo z drugimi uporabniki po vsej Evropi, sodelujejo v razpravah in izmenjujejo dobre prakse. Poleg množice orodij in vsebin platforma EPALE ponuja instrumente, posebej namenjene (morebitnim) upravičencem programa Erasmus+. Med primeri so:

- koledar tečajev in dogodkov;
- orodje za iskanje partnerjev, ki je koristno pri iskanju partnerjev za pripravo projekta, ki ga financira EU, ali pri iskanju ali ponujanju priložnosti za sledenje na delovnem mestu;
- katalog tečajev, v katerem lahko obiskovalci najdejo najrazličnejše spletne in nespletne tečaje;
- izkustvene skupnosti ponujajo dodaten prostor za povezovanje z ljudmi in organizacijami s podobnimi interesi;
- prostori za sodelovanje, v katerih lahko partnerji projekta v varnem okolju razvijajo svoj projekt;
- program **Erasmus+Space**, varno in zanesljivo orodje, zlasti za koordinatorje projektov Erasmus+ v okviru ključnih ukrepov 1 in 2 ter njihove partnerje, za izvajanje kombinirane mobilnosti/sodelovanja v praksi ter za njegovo uporabo pri vodenju projektov in razširjanju;
- center za vire, v katerem lahko upravičenci projekta dobijo koristno referenčno gradivo in/ali objavijo članke, učna gradiva, poročila, priročnike in drugo gradivo, pripravljeno v okviru projekta ali v njihovi organizaciji, kar zagotavlja dodatno priložnost za razširjanje informacij;
- spletni dnevnik, v katerem lahko udeleženci projektov izmenjujejo izkušnje ali vanj prenesejo video posnetke, s katerimi na neformalen in dinamičen način predstavijo svoje rezultate.

Projekti, ki prejmejo sredstva EU, se spodbujajo, naj na platformi z objavami v spletnem dnevniku, novicami, dogodki in drugimi dejavnostmi delijo informacije o svojih aktivnostih in rezultatih.

Izvajanje platforme EPALE podpirata centralna podporna služba in omrežje nacionalnih podpornih organizacij v državah članicah EU in tretjih državah, pridruženih programu, ki so zadolžene za iskanje informacij ter spodbujanje deležnikov k uporabi platforme in prispevanju k njej. Platforma EPALE je na voljo na spletnem naslovu: https://epale.ec.europa.eu/sl/home-page.

Orodje SELFIE

SELFIE (Self-reflection on Effective Learning by Fostering the use of Innovative Educational Technologies – samoocenjevanje učinkovitega učenja s spodbujanjem uporabe inovativnih izobraževalnih tehnologij) je brezplačno, večjezično spletno orodje za samoocenjevanje, ki splošnim in poklicnim šolam pomaga razviti digitalne zmogljivosti.

Orodje SELFIE za šole anonimno zbira stališča učencev, dijakov, učiteljev in ravnateljev o uporabi tehnologije na njihovih šolah. V tem postopku se uporabljajo kratke trditve in vprašanja ter preprosta lestvica odgovorov od 1 do 5. Orodje na podlagi teh vhodnih informacij ustvari poročilo – posnetek („SELFIE“) šolskih odlik in slabosti pri uporabi tehnologije. Orodje SELFIE je na voljo vsem osnovnim, srednjim in poklicnim šolam v Evropi in drugod ter v več kot 30 jezikih. Uporablja ga lahko vsaka šola, ne samo tiste z visokimi ravnmi infrastrukture, opreme in uporabe tehnologije.

Pandemija COVID-19 je povzročila obsežen prehod na digitalne tehnologije za delo in učenje na daljavo, tudi za PIU. Pokazala je tudi težave pri ohranjanju tistega dela PIU, ki zajema učenje na delovnem mestu v podjetjih, zaradi česar je še nujneje povečati učinkovitost dialoga med učitelji PIU in trenerji na delovnem mestu prek digitalnih sredstev.

Novo orodje za učitelje („SELFIE za učitelje“), ki je del akcijskega načrta za digitalno izobraževanje in je na voljo v vseh uradnih jezikih EU, učiteljem omogoča, da sami ocenijo svoje digitalne kompetence in zaupanje v svoje digitalne

spretnosti ter pridobijo takojšnje povratne informacije o odlikah in vrzelih ter o tem, kje se lahko še dodatno razvijajo. Skupine učiteljev lahko tudi skupaj uporabljajo orodje in oblikujejo načrt usposabljanja.

Oktobra 2021 je bilo v vseh uradnih jezikih EU uvedeno novo orodje SELFIE za učenje na delovnem mestu. Pomaga zbliževati institucije PIU in podjetja, da bi skupaj razpravljali o tem, kako najbolje vključiti digitalno tehnologijo v izobraževanje in usposabljanje. Orodje SELFIE za učenje na delovnem mestu združuje vidike ravnateljev, učiteljev in dijakov v PIU ter dodaja četrti vidik, tj. vidik izvajalcev usposabljanja na delovnem mestu. Nadaljnje delo v zvezi z orodjem SELFIE za učenje na delovnem mestu bo osredotočeno na preučitev, kako lahko orodje podpira spremljanje in razvoj politike na ravni držav in EU. Poleg tega bi bilo treba nadalje analizirati učinek orodja SELFIE za učenje na delovnem mestu, ki ga ima na podjetja, da bi preučili nadaljnje vključevanje podjetij ali dodatno razvili orodje, ki bi zajemalo različne vidike v skladu s potrebami podjetij.

Orodje SELFIE sta razvila Skupno raziskovalno središče in Generalni direktorat za izobraževanje, mladino, šport in kulturo (GD EAC). Več informacij o orodju SELFIE je na voljo na spletnem naslovu: https://ec.europa.eu/education/schools-go-digital_sl.

HEInnovate

Vodilni okvir terciarnim izobraževalnim institucijam v EU in drugod ponuja možnost, da proučijo svoje inovacijske in podjetniške zmogljivosti s samoocenjevanjem na področju ene ali več od osmih razpoložljivih razsežnosti, ki so:

- vodenje in upravljanje;
- organizacijska zmogljivost: financiranje, ljudje in spodbude;
- poučevanje in učenje podjetništva;
- priprava podjetnikov in podpora podjetnikom;
- digitalna preobrazba in zmogljivost;
- izmenjava znanja in sodelovanje;
- internacionalizirana institucija;
- merjenje vpliva.

HEInnovate je tudi izkustvena skupnost, katere strokovnjaki terciarnim izobraževalnim institucijam ponujajo delavnice za izboljšanje njihove uspešnosti na področju inovacij in dogodke za usposabljanje vodij usposabljanj za razširjanje pristopa na nacionalni ravni. Gradivo za usposabljanje je na voljo na spletišču. Platforma zagotavlja tudi študije primerov in zgodbe uporabnikov, ki predstavljajo primere različnih inovacijskih pristopov na terciarnih izobraževalnih institucijah po vsej EU. V sodelovanju z OECD je bilo izvedenih več pregledov držav, ki so na voljo na spletiščih HEInnovate in OECD. V poročilih HEInnovate za posamezne države so predstavljeni inovacijski in podjetniški pristopi v različnih državah članicah EU.

Izvajalci projektov, financiranih v okviru programa Erasmus+, kot so koalicije evropskih univerz in koalicije za inovacije, so vabljeni, da po potrebi uporabljajo HEInnovate kot dodatek k svojim projektom.

HEInnovate je na voljo na spletnem naslovu: https://heinnovate.eu/en.

Evropski mladinski portal

Evropski mladinski portal ponuja evropske in nacionalne informacije ter priložnosti, ki zanimajo mlade, ki živijo, se učijo ali delajo v Evropi. Spodbuja tudi udeležbo mladih v demokratičnem življenju v Evropi, zlasti prek mladinskega dialoga EU in drugih pobud za sodelovanje z mladimi, da bi vplivali na oblikovanje politik. Evropski mladinski portal zagotavlja tudi informacije za druge deležnike, ki delujejo na področju mladine, in je na voljo v 28 jezikih, dostopen pa je na naslednjem spletnem naslovu: https://europa.eu/youth/EU_sl.

Pobuda za evropsko študentsko izkaznico

Cilj pobude za evropsko študentsko izkaznico je poenostaviti učno mobilnost in mobilnost za usposabljanje z digitalizacijo vseh glavnih komponent, potrebnih za organizacijo študentske mobilnosti, od zagotavljanja informacij do postopkov oddaje vloge in nastanitve v gostiteljski skupnosti v tujini. V okviru te pobude sta terciarnim izobraževalnim institucijam in študentom zdaj na voljo mobilna aplikacija Erasmus+ in mreža Erasmus brez papirja, ki bosta še izboljšani z dodajanjem novih storitev in funkcij za uporabnike.

Mobilna aplikacija Erasmus+ študentom zagotavlja enotno spletno točko za dostop do vseh informacij in storitev, ki jih potrebujejo pred in med izmenjavo v tujini ter po njej. Vključuje tudi informacije o udeležbi v programu za učeče se v drugih sektorjih. Aplikacija je na voljo za prenos v spletnih trgovinah App Store in Google Play. Več informacij je na voljo na spletnem naslovu: erasmusapp.eu.

Mreža Erasmus brez papirja omogoča terciarnim izobraževalnim institucijam, da se povežejo z osrednjim komunikacijskim kanalom za nemoteno izmenjavo podatkov o mobilnosti študentov na varen in poenostavljen način, ki podpira popolnoma digitalizirano upravljanje mobilnosti, vključno s spletnimi učnimi sporazumi in digitalnimi medinstitucionalnimi sporazumi. terciarne izobraževalne institucije, ki se želijo povezati z mrežo Erasmus brez papirja, lahko do informacij o povezovanju, smernic in praktičnih vaj dostopajo z obiskom kompetenčnega centra mreže Erasmus brez papirja na spletnem naslovu: https://cc.erasmuswithoutpaper.eu.

MREŽE ZNANJA IN STROKOVNJAKOV

Omrežje Eurydice

Omrežje Eurydice je usmerjeno predvsem v to, kako je izobraževanje v Evropi strukturirano in organizirano na vseh ravneh, njegov cilj pa je prispevati k boljšemu vzajemnemu razumevanju sistemov v Evropi. Osebam, ki so odgovorne za sisteme izobraževanja in politike v Evropi, zagotavlja primerjalne analize na evropski ravni in informacije o posameznih državah na področju izobraževanja in mladine, ki jim pomagajo pri odločanju.

Omrežje Eurydice ustvarja obsežen vir informacij, na primer podrobne opise in preglede nacionalnih sistemov izobraževanja (nacionalni sistemi izobraževanja in politike), primerjalna tematska poročila, posvečena posebnim temam v interesu Skupnosti (tematska poročila), kazalnike in statistike (nabor ključnih podatkov) ter vrsto dejstev in številk v zvezi z izobraževanjem, kot so nacionalne strukture izobraževanja, šolski koledarji, primerjave učiteljskih plač ter zahtevanega časa učenja v posameznih državah in ravni izobrazbe (dejstva in številke).

Sestavljajo ga osrednja koordinatorska enota v Izvajalski agenciji in nacionalne enote s sedežem v vseh državah članicah EU in tretjih državah, pridruženih programu, ter v Albaniji, Bosni in Hercegovini in Črni gori.

Več informacij je na voljo na spletišču Izvajalske agencije na naslovu: https://eacea.ec.europa.eu/homepage.

Mreža nacionalnih korespondentov za mladinski wiki

V skladu s strategijo EU za mlade in ciljem izboljšanja znanja o vprašanjih v zvezi z mladimi v Evropi je na voljo finančna podpora za nacionalne strukture, ki prispevajo k platformi mladinski wiki, ki je interaktivno orodje, ki razumljivo in ažurno zagotavlja koristne informacije o položaju mladih v Evropi ter o nacionalnih mladinskih politikah.

Organom, ki jih imenujejo nacionalni organi in imajo sedež v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, je zagotovljena finančna podpora za ukrepe, ki jih izvedejo za pripravo informacij za posamezno državo, primerljivih opisov držav in kazalnikov, ki prispevajo k boljšemu vzajemnemu razumevanju sistemov na področju mladih in mladinskih politik v Evropi.

Omrežje strokovnjakov za reformo terciarnega izobraževanja (HEREs)

V zadevnih tretjih državah, ki niso pridružene programu, nacionalne skupine strokovnjakov za reformo terciarnega izobraževanja zagotavljajo vir strokovnega znanja za lokalne organe in deležnike, da spodbujajo reforme in krepijo napredek v terciarnem izobraževanju. Sodelujejo pri razvoju politik na področju terciarnega izobraževanja v svoji državi. Aktivnosti HEREs temeljijo na vzajemnem sodelovanju strokovnjakov. Vsaka nacionalna skupina je sestavljena iz pet do petnajst članov. HEREs so strokovnjaki na področju terciarnega izobraževanja (rektorji, prorektorji, dekani, vodilni akademiki, uradniki za mednarodne odnose, študenti itd.).

Poslanstvo HEREs zajema podporo:

- razvoju politik v posameznih državah tako, da podpira posodobitve, postopke reform in strategije na področju terciarnega izobraževanja in pri tem tesno sodeluje z zadevnimi lokalnimi organi;
- dialogu o politikah z EU na področju terciarnega izobraževanja;
- aktivnostim usposabljanja in svetovanja, ki so ciljno usmerjene v lokalne deležnike, zlasti terciarne izobraževalne institucije in njihovo osebje;
- projektom Erasmus+ (predvsem tistim, ki se izvajajo v okviru ukrepa krepitve zmogljivosti), tako da razširja rezultate teh projektov, zlasti dobre prakse in inovativne pobude, ter jih uporablja v namene usposabljanja.

Nacionalne skupine za podporo izvajanju orodij EU za PIU

Namen nacionalnih skupin strokovnjakov za PIU je zagotavljati vir strokovnega znanja za spodbujanje uporabe orodij in načel EU za PIU v projektih, ki jih financira EU in podpira program Erasmus+. Zadevna orodja EU za PIU so določena v ustreznih dokumentih o politiki EU za PIU, kot sta evropski okvir za kakovostna in učinkovita vajeništva ter priporočilo Sveta o poklicnem izobraževanju in usposabljanju (med navedenimi orodji so okvir EQAVET, temeljni profili EU, sledenje dijakom in druga orodja). Strokovnjaki bi morali zlasti zagotavljati podporo upravičencem projektov, ki jih financira EU in podpira program Erasmus+, da bi lahko v svojih projektih uporabljali navedena orodja EU za PIU.

Mreža nacionalnih referenčnih točk EQAVET (Evropski referenčni okvir za zagotavljanje kakovosti v PIU)

Nacionalne referenčne točke EQAVET so vzpostavili nacionalni organi, združujejo pa obstoječe zadevne organe, ki zajemajo socialne partnerje in vse zadevne deležnike na nacionalni in regionalni ravni, da prispevajo k izvajanju evropskega okvira za zagotavljanje kakovosti v PIU, kot je opredeljen v Priporočilu Sveta o poklicnem izobraževanju in usposabljanju (PIU) za trajnostno konkurenčnost, socialno pravičnost in odpornost[16].

Namen nacionalnih referenčnih točk EQAVET je: (1) dajanje konkretnih pobud za izvajanje in nadaljnji razvoj okvira EQAVET; (2) obveščanje in mobilizacija širokega kroga deležnikov, da bi prispevali k izvajanju okvira EQAVET; (3) podpiranje samoocenjevanja kot komplementarnega in učinkovitega sredstva za zagotavljanje kakovosti; (4) zagotavljanje posodobljenega opisa nacionalnih/regionalnih ureditev za zagotavljanje kakovosti na podlagi okvira EQAVET ter (5) sodelovanje pri medsebojnih strokovnih pregledih na ravni EU v zvezi z zagotavljanjem kakovosti na ravni sistema PIU.

Evropsko ogrodje kvalifikacij, Europass in Euroguidance – nacionalni centri

Za vsako državo so ta tri omrežja nacionalnih središč podprta z enim ali več sporazumi o dodelitvi nepovratnih sredstev:

[16] Dodati opombo s sklicem na Uradni list, ko bo na voljo.

Nacionalne koordinacijske točke evropskega ogrodja kvalifikacij (NKT EOK)

Nacionalne koordinacijske točke EOK, ki jih imenujejo nacionalni organi, te organe podpirajo pri:

- razvijanju, izvajanju in pregledovanju nacionalnih ogrodij kvalifikacij ter njihovem povezovanju z evropskim ogrodjem kvalifikacij (EOK);
- pregledovanju in po potrebi posodabljanju umestitve ravni nacionalnih ogrodij ali sistemov kvalifikacij glede na ravni EOK.

Nacionalne koordinacijske točke EOK na naslednje načine približujejo EOK posameznikom in organizacijam:

- s podpiranjem vključitve ustreznih ravni EOK v spričevala, diplome, priloge in druge dokumente o kvalifikacijah ter podatkovne zbirke kvalifikacij;
- z oblikovanjem registrov ali podatkovnih zbirk kvalifikacij, ki vključujejo kvalifikacije iz nacionalnih ogrodij kvalifikacij, in njihovo objavo na platformi Europass.

Več informacij je na voljo na spletnem naslovu: https://europa.eu/europass/sl/implementation-european-qualifications-framework-eqf.

Nacionalni centri Europass

Glavna značilnost orodja Europass je spletna platforma, ki posameznikom in organizacijam zagotavlja interaktivna orodja in informacije o priložnostih za učenje, ogrodjih kvalifikacij in kvalifikacijah, usmerjanju, podatkih o spretnostih, orodjih za samoocenjevanje, dokumentiranju spretnosti in kvalifikacij ter povezavo s priložnostmi za učenje in zaposlitev. To zahteva veliko dela na nacionalni ravni, ki ga opravljajo organi, ki jih imenujejo nacionalni organi. To delo obsega predvsem:

- omogočanje dostopnosti nacionalnih informacij za platformo EU, in sicer z zagotavljanjem medsebojne povezanosti med platformo EU in nacionalnimi viri podatkov za priložnosti za učenje ter nacionalnimi podatkovnimi zbirkami ali registri kvalifikacij;
- spodbujanje uporabe storitev, ki jih zagotavlja platforma EU;
- povezovanje z vsemi ustreznimi deležniki na nacionalni ravni.

Omrežje Euroguidance

Euroguidance je evropsko omrežje nacionalnih centrov za informiranje, ki jih imenujejo nacionalni organi. Vsi centri Euroguidance imajo naslednje skupne cilje:

- sodelovati in zagotavljati podporo na ravni Unije za okrepitev politik, sistemov in praks za usmerjanje v Uniji (razvoj evropske razsežnosti vseživljenjskega usmerjanja);
- podpirati razvoj kompetenc svetovalcev;
- zagotavljati kakovostne informacije o vseživljenjskem usmerjanju;
- promovirati evropske priložnosti za učno mobilnost in načrtovanje poklicne poti (prek platforme Europass).

Glavna ciljna skupina omrežja Euroguidance so svetovalci in oblikovalci politik iz sektorjev izobraževanja in zaposlovanja.

Več informacij je na voljo na spletnem naslovu: https://euroguidance.eu.

KDO LAHKO SODELUJE V PROGRAMU ERASMUS+?

Posamezniki so glavna ciljna populacija programa. Program te posameznike doseže predvsem prek organizacij, institucij, organov ali skupin, ki organizirajo take aktivnosti. Pogoji dostopa do programa so torej povezani z naslednjima dvema skupinama akterjev: „udeleženci“ (posamezniki, ki sodelujejo v projektnih aktivnostih programa Erasmus+ in lahko prejmejo del nepovratnih sredstev EU, namenjenih kritju njihovih stroškov sodelovanja) in „sodelujoče organizacije“[17] (vključno z neformalnimi skupinami mladih, ki sodelujejo pri projektu Erasmus+ bodisi kot prijavitelji ali partnerji bodisi kot samozaposlene osebe). Za udeležence in sodelujoče organizacije so pogoji za udeležbo odvisni od države, kjer prebivajo ali imajo sedež.

UDELEŽENCI AKTIVNOSTI PROGRAMA ERASMUS+

Praviloma morajo imeti udeleženci v projektih Erasmus+ sedež v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu. V nekaterih ukrepih, zlasti na področju terciarnega izobraževanja, poklicnega izobraževanja in usposabljanja, mladine in športa, lahko sodelujejo tudi udeleženci iz tretjih držav, ki niso pridružene programu.

Posebni pogoji za sodelovanje v projektu Erasmus+ so odvisni od posamezne vrste ukrepa.

Spodaj so na splošno navedene glavne ciljne skupine:

- za projekte na področju terciarnega izobraževanja so glavne ciljne skupine: študenti v terciarnem izobraževanju (kratki cikel, prva, druga ali tretja stopnja), učitelji, profesorji in osebje v terciarnem izobraževanju ali terciarne izobraževalne institucije, trenerji in strokovnjaki v podjetjih;
- za projekte na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja so glavne ciljne skupine: vajenci in dijaki poklicnega izobraževanja in usposabljanja, strokovnjaki in vodje usposabljanj v poklicnem izobraževanju in usposabljanju, osebje organizacij za začetno poklicno izobraževanje in usposabljanje, vodje usposabljanj in strokovnjaki v podjetjih;
- za projekte na področju splošnega šolskega izobraževanja so glavne ciljne skupine: ravnatelji, šolski učitelji in osebje, otroci/učenci/dijaki v predprimarnem, primarnem in sekundarnem izobraževanju;
- za projekte na področju izobraževanja odraslih so glavne ciljne skupine: člani nepoklicnih organizacij za izobraževanje odraslih, vodje usposabljanj, osebje in učeči se v nepoklicnem izobraževanju odraslih;
- za projekte na področju mladine so glavne ciljne skupine: mladi, stari od 13 do 30 let[18], mladinski delavci, osebje in člani organizacij, aktivnih na področju mladine;
- za projekte na področju športa so glavne ciljne skupine: strokovnjaki in prostovoljci na področju športa, športniki in trenerji.

Za več informacij o pogojih za udeležbo v posameznih ukrepih glej del B tega vodnika.

SODELUJOČE ORGANIZACIJE

Predloge projektov Erasmus+ oddajo in izvajajo sodelujoče organizacije. Če je projekt izbran, postane organizacija prijaviteljica upravičena do nepovratnih sredstev Erasmus+. Upravičenci podpišejo sporazum o nepovratnih sredstvih, na podlagi katerega prejmejo finančno podporo za izvajanje svojega projekta.

---

[17] Fizične osebe ne morejo neposredno zaprositi za nepovratna sredstva pri nacionalnih agencijah Erasmus+ ali izvajalski agenciji EACEA, kar ne velja za samozaposlene osebe (tj. samostojne podjetnike, če podjetje nima pravne osebnosti, ločene od fizične osebe).
Subjekti, ki niso pravne osebe v skladu z domačim nacionalnim pravom, so lahko izjemoma udeleženci, če so njihovi predstavniki pooblaščeni, da v njihovem imenu prevzemajo pravne obveznosti in zagotavljajo jamstva za zaščito finančnih interesov EU, enakovredno zaščiti, ki jo zagotavljajo pravne osebe.
Organi EU (razen Skupnega raziskovalnega središča Evropske komisije) ne morejo biti člani konzorcija.

[18] Za posamezne vrste aktivnosti se uporabljajo različne starostne omejitve. Za več informacij glej del B tega vodnika. Upoštevati je treba tudi naslednje:
spodnja starostna omejitev – udeleženci morajo do dneva začetka aktivnosti dopolniti najnižjo navedeno starost;
zgornja starostna omejitev – udeleženci na dan začetka aktivnosti ne smejo biti starejši od najvišje navedene starosti.

Praviloma morajo imeti organizacije udeleženke v projektih Erasmus+ sedež v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu. V nekaterih ukrepih, zlasti na področju terciarnega izobraževanja, poklicnega izobraževanja in usposabljanja, mladine in športa, lahko sodelujejo tudi organizacije iz tretjih držav, ki niso pridružene programu.

Posebni pogoji za sodelovanje v projektu Erasmus+ so odvisni od posamezne vrste ukrepa, podprtega s programom. Na splošno lahko v programu sodelujejo vse organizacije, ki so aktivne na področju izobraževanja, usposabljanja, mladine ali športa. Nekaterih ukrepov se lahko udeležijo tudi drugi akterji na trgu dela.

Za več informacij glej del B tega vodnika.

UPRAVIČENE DRŽAVE

Pri vseh ukrepih programa Erasmus+ v celoti sodelujejo države članice EU. Poleg tega so programu v skladu s členom 19 uredbe o programu Erasmus+ pridružene naslednje tretje države:

- članice Evropskega združenja za prosto trgovino (EFTA), ki so članice Evropskega gospodarskega prostora (EGP): Norveška, Islandija, Lihtenštajn;

- države pristopnice, države kandidatke in potencialne države kandidatke: Republika Severna Makedonija, Republika Turčija in Republika Srbija.

Države članice EU in zgoraj navedene tretje države, pridružene programu, se v nadaljnjem besedilu imenujejo **„države članice EU in tretje države, pridružene programu“.**

Poleg tega so lahko do sodelovanja v ukrepih Erasmus+ v skladu s členom 20 Uredbe v ustrezno utemeljenih primerih upravičeni tudi pravni subjekti iz drugih tretjih držav, ki niso pridružene programu, če je to v interesu Unije (v nadaljnjem besedilu: **tretje države, ki niso pridružene programu**).

DRŽAVE ČLANICE EU IN TRETJE DRŽAVE, PRIDRUŽENE PROGRAMU

Naslednje države lahko v celoti sodelujejo v vseh ukrepih programa Erasmus+:

Države članice Evropske unije (EU)[19]			
Belgija	Grčija	Litva	Portugalska
Bolgarija	Španija	Luksemburg	Romunija
Češka	Francija	Madžarska	Slovenija
Danska	Hrvaška	Malta	Slovaška

[19] V skladu s členom 33(2) Sklepa Sveta (EU) 2021/1764 z dne 5. oktobra 2021 o pridružitvi čezmorskih držav in ozemelj Evropski uniji, vključno z odnosi med Evropsko unijo na eni strani ter Grenlandijo in Kraljevino Dansko na drugi strani (Sklep o pridružitvi čezmorskih držav in ozemelj, vključno z Grenlandijo) (https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX:32021D1764), Unija zagotovi, da so posamezniki in organizacije, ki prihajajo iz čezmorskih držav ali ozemelj (v nadaljnjem besedilu: OCT) ali se tja odpravljajo, upravičeni do programa Erasmus+ v skladu s pravili programa in ureditvami, ki se uporabljajo za državo članico, s katero so ti OCT povezani. To pomeni, da posamezniki in organizacije iz OCT sodelujejo v programu s statusom „država članica EU ali tretja država, pridružena programu“, pri čemer je „država članica EU ali tretja država, pridružena programu“ država članica, s katero so OCT povezani. Seznam OCT je na voljo na spletnem naslovu: https://ec.europa.eu/international-partnerships/where-we-work/overseas-countries-and-territories_sl.

Nemčija	Italija	Nizozemska	Finska
Estonija	Ciper	Avstrija	Švedska
Irska	Latvija	Poljska	

Tretje države, pridružene programu[20]		
Severna Makedonija	Islandija	Norveška
Srbija	Lihtenštajn	Turčija

TRETJE DRŽAVE, KI NISO PRIDRUŽENE PROGRAMU

V nekaterih ukrepih programa lahko sodelujejo naslednje države ob upoštevanju posebnih meril ali pogojev (za izčrpen seznam upravičenih držav za vsak posamezni ukrep glej del B tega vodnika). Sredstva se bodo dodelila organizacijam na ozemljih držav, kot so priznana z mednarodnim pravom. Pri financiranju je treba spoštovati vsako omejitev, ki jo v zvezi z zunanjo pomočjo EU uvede Evropski svet. Prijave morajo biti v skladu s splošnimi vrednotami EU: spoštovanje človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in spoštovanje človekovih pravic, vključno s pravicami pripadnikov manjšin, kot določa člen 2 Pogodbe o Evropski uniji.

Naslednje tretje države, ki niso pridružene programu, so združene v skladu z instrumenti zunanjega delovanja EU, in sicer instrumentom za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje – Globalna Evropa (NDICI – Globalna Evropa)[21] in instrumentom za predpristopno pomoč (IPAIII)[22].

Zahodni Balkan (regija 1)	Albanija, Bosna in Hercegovina, Kosovo[23], Črna gora
Vzhodno sosedstvo (regija 2)	Armenija, Azerbajdžan, Belorusija, Gruzija, Moldavija, ozemlje Ukrajine, kot je priznano z mednarodnim pravom
Države južnega Sredozemlja	Alžirija, Egipt, Izrael[24], Jordanija, Libanon, Libija, Maroko, Palestina[25], Sirija[26], Tunizija

[20] Na podlagi podpisa pridružitvenih sporazumov med Evropsko unijo in navedenimi državami.

21 UL L 209/2021 (europa.eu).

22 HTTPS://EUR-LEX.EUROPA.EU/LEGAL-CONTENT/SL/TXT/?URI=CELEX:32021R1529.

[23] To poimenovanje ne posega v stališča glede statusa ter je v skladu z RVSZN 1244 in mnenjem Meddržavnega sodišča o razglasitvi neodvisnosti Kosova.

[24] Merila za upravičenost, navedena v Obvestilu Komisije št. 2013/C 205/05 (UL C 205, 19.7.2013, str. 9), se uporabljajo za vse ukrepe, ki se izvajajo s tem vodnikom za prijavitelje, vključno v zvezi s tretjimi osebami, ki prejemajo finančno podporo, kadar posamezni ukrep vključuje finančno podporo tretjim osebam s strani upravičencev do nepovratnih sredstev, v skladu s členom 204 finančne uredbe EU.

[25] To poimenovanje se ne razlaga kot priznanje države Palestine in ne posega v posamezna stališča držav članic glede tega vprašanja.

[26] V skladu s sklepi Sveta o Siriji iz aprila 2018 sirske javne ustanove niso upravičene do financiranja v okviru programa Erasmus+.

(regija 3)	
Ruska federacija (regija 4)	Ozemlje Rusije, kot je priznano z mednarodnim pravom
Regija 5 Azija[27]	Bangladeš, Butan, Kambodža, Kitajska, Demokratična ljudska republika Koreja, Indija, Indonezija, Laos, Malezija, Maldivi, Mongolija, Mjanmar, Nepal, Pakistan, Filipini, Šrilanka, Tajska in Vietnam Države z visokim dohodkom: Brunej, Hongkong, Japonska, Koreja, Macao, Singapur in Tajvan
Regija 6 Srednja Azija[28]	Afganistan, Kazahstan, Kirgizistan, Tadžikistan, Turkmenistan, Uzbekistan
Regija 7 Bližnji in Srednji vzhod	Iran, Irak, Jemen Države z visokim dohodkom: Bahrajn, Kuvajt, Oman, Katar, Saudova Arabija, Združeni arabski emirati
Regija 8 Pacifik[29]	Cookovi otoki, Fidži, Kiribati, Marshallovi otoki, Mikronezija, Nauru, Niue, Palau, Papua Nova Gvineja, Samoa, Salomonovi otoki, Vzhodni Timor, Tonga, Tuvalu, Vanuatu Države z visokim dohodkom: Avstralija, Nova Zelandija
Regija 9 Podsaharska Afrika[30], [31]	Angola, Benin, Bocvana, Burkina Faso, Burundi, Kamerun, Zelenortski otoki, Srednjeafriška republika, Čad, Komori, Kongo, Demokratična republika Kongo, Slonokoščena obala, Džibuti, Ekvatorialna Gvineja, Eritreja, Esvatini, Etiopija, Gabon, Gambija, Gana, Gvineja, Gvineja Bissau, Kenija, Lesoto, Liberija, Madagaskar, Malavi, Mali, Mavretanija, Republika Mauritius, Mozambik, Namibija, Niger, Nigerija, Ruanda, Sao Tome in Principe, Senegal, Sejšeli, Sierra Leone, Somalija, Južna Afrika, Južni Sudan, Sudan, Tanzanija, Togo, Uganda, Zambija, Zimbabve
Regija 10 Latinska Amerika	Argentina, Bolivija, Brazilija, Čile, Kolumbija, Kostarika, Ekvador, Gvatemala, Honduras, Mehika, Nikaragva, Panama, Paragvaj, Peru, Salvador, Urugvaj in Venezuela
Regija 11 Karibi[32]	Antigva in Barbuda, Bahami, Barbados, Belize, Kuba, Dominika, Dominikanska republika, Grenada, Gvajana, Haiti, Jamajka, Saint Kitts in Nevis, Sveta Lucija, Saint Vincent in Grenadine, Surinam ter Trinidad in Tobago
Regija 12 ZDA in Kanada	Združene države Amerike, Kanada

Naslednje tretje države, ki niso pridružene programu, niso vključene v instrumente zunanjega delovanja:

Regija 13	Andora, Monako, San Marino, Vatikanska mestna država

[27] Najmanj razvite države med temi državami so navedene na: DAC-List-of-ODA-Recipients-for-reporting-2022-23-flows.pdf (oecd.org).
[28] Kot je navedeno zgoraj.
[29] Kot je navedeno zgoraj.
[30] Kot je navedeno zgoraj.
[31] V nadaljevanju so navedene tretje države, ki so ključne za migracijo in niso pridružene programu: Burkina Faso, Burundi, Etiopija, Gambija, Slonokoščena obala, Gvineja, Mali, Mavretanija, Niger, Nigerija, Senegal, Južna Afrika, Južni Sudan, Sudan.
[32] Najmanj razvite države med temi državami so navedene na: DAC-List-of-ODA-Recipients-for-reporting-2022-23-flows.pdf (oecd.org).

Regija 14	Ferski otoki, Švica, Združeno kraljestvo

Za več informacij glej podroben opis ukrepov programa v delu B tega vodnika.

ZAHTEVE GLEDE VIZUMA IN DOVOLJENJA ZA PREBIVANJE

Udeleženci v projektih Erasmus+ bodo morda morali pridobiti vizum za bivanje v tujini v državah članicah EU in tretjih državah, pridruženih programu, ali tretji državi, ki ni pridružena programu, kjer poteka aktivnost. Vse sodelujoče organizacije morajo zagotoviti, da so zahtevana dovoljenja (vizum za kratko- ali dolgoročno bivanje ali dovoljenje za prebivanje) urejena pred začetkom načrtovane aktivnosti. Priporoča se, da se dovoljenja vnaprej zahtevajo od pristojnih organov, saj lahko postopek traja več tednov. Nacionalne agencije in Izvajalska agencija lahko zagotovijo več nasvetov in podpore glede vizumov, dovoljenj za prebivanje, socialne varnosti itd. Portal EU o priseljevanju vsebuje splošne informacije o vizumih in dovoljenjih za prebivanje za kratko- in dolgoročno bivanje: https://ec.europa.eu/immigration/.

DEL B – INFORMACIJE O UKREPIH, ZAJETIH V TA VODNIK

V tem delu so za vse ukrepe in aktivnosti, zajete v Vodnik za prijavitelje Erasmus+, navedene naslednje informacije:

- opis ciljev ukrepov in pričakovani učinek;
- opis podprtih aktivnosti;
- preglednice z merili, ki se uporabljajo za ocenjevanje predlogov projektov;
- dodatne informacije, ki so koristne za dobro razumevanje podprtih vrst projektov;
- opis pravil za dodelitev sredstev.

Prijaviteljem se priporoča, da pred oddajo vloge skrbno preberejo celotno poglavje o ukrepu, v okviru katerega se želijo prijaviti, ter splošne informacije o prednostnih nalogah, ciljih in ključnih značilnostih programa.

KATERI UKREPI SO PREDSTAVLJENI V TEM VODNIKU?

V poglavjih „Ključni ukrep 1“, „Ključni ukrep 2“ in „Ključni ukrep 3“ so predstavljeni naslednji ukrepi:

<u>ključni ukrep 1:</u>

- projekti mobilnosti za učeče se in osebje v terciarnem izobraževanju, poklicnem izobraževanju in usposabljanju (PIU), splošnem šolskem izobraževanju, izobraževanju odraslih ter na področju mladine;
- aktivnosti udejstvovanja mladih;
- ukrep za vključevanje v okviru pobude DiscoverEU;
- mobilnost športnih trenerjev;
- virtualne izmenjave na področju terciarnega izobraževanja in mladih;

<u>ključni ukrep 2:</u>

- partnerstva za sodelovanje, vključno s:
    - sodelovalnimi partnerstvi,
    - manjšimi partnerstvi;

- partnerstva za odličnost, vključno s:

    - centri poklicne odličnosti;
    - ukrepom Erasmus Mundus;

- partnerstva za inovacije:

    - koalicije za inovacije;
    - v prihodnost usmerjeni projekti;

- krepitev zmogljivosti na področju terciarnega izobraževanja, poklicnega izobraževanja in usposabljanja, mladine in športa;

- neprofitne evropske športne prireditve;

<u>ključni ukrep 3:</u>

- Evropska mladina skupaj;

ukrepi Jean Monnet;

- ukrepi Jean Monnet na področju terciarnega izobraževanja;
- ukrepi Jean Monnet na drugih področjih izobraževanja in usposabljanja.

Poleg tega se nekateri ukrepi programa izvajajo s posebnimi razpisi za zbiranje predlogov, ki jih neposredno upravlja Evropska komisija ali Izvajalska agencija EU za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo. Več informacij je na voljo na spletiščih Komisije in Izvajalske agencije.

KLJUČNI UKREP 1: UČNA MOBILNOST POSAMEZNIKOV

Ukrepi, ki jih podpira ta ključni ukrep, bodo predvidoma imeli pozitiven in dolgotrajen učinek na vključene udeležence in sodelujoče organizacije ter na sisteme politik, ki obravnavajo take aktivnosti.

V zvezi z učenci, dijaki, študenti, praktikanti, vajenci, učečimi se odraslimi in mladimi se od aktivnosti mobilnosti, ki jih podpira ta ključni ukrep, pričakuje eden ali več naslednjih rezultatov:

- izboljšan učni uspeh;
- boljša zaposljivost in poklicne možnosti;
- večja samoiniciativnost in podjetnost;
- večja samostojnost in samozavest;
- izboljšani znanje tujih jezikov in digitalne kompetence;
- okrepljena medkulturna zavest;
- aktivnejša udeležba v družbi;
- okrepljeno pozitivno sodelovanje z ljudmi iz različnih okolij;
- boljša osveščenost o evropskem projektu in vrednotah EU;
- večja motivacija za sodelovanje v prihodnjem (formalnem/neformalnem) izobraževanju ali usposabljanju po obdobju mobilnosti v tujini.

V zvezi z osebjem, mladinskimi delavci in strokovnjaki na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine se od aktivnosti mobilnosti pričakuje eden ali več naslednjih rezultatov:

- boljše kompetence, povezane z njihovimi poklicnimi profili (poučevanje, usposabljanje, mladinsko delo itd.);
- širše razumevanje praks, politik in sistemov na področju izobraževanja, usposabljanja in mladinskega dela v vseh državah;
- okrepljene zmogljivosti za uvedbo sprememb glede posodobitev in mednarodnega sodelovanja v izobraževalnih organizacijah;
- boljše razumevanje medsebojne povezanosti med formalnim in neformalnim izobraževanjem oziroma poklicnim usposabljanjem in trgom dela;
- večja kakovost njihovega dela in aktivnosti v korist študentov, praktikantov, vajencev, dijakov, učečih se odraslih in mladih;
- boljše razumevanje vseh vrst raznolikosti, na primer družbene, etnične, jezikovne, spolne in kulturne raznolikosti, in različnih sposobnosti ter odzivanje nanje;
- več možnosti za izpolnjevanje potreb ljudi z manj priložnostmi;
- okrepljeno podpiranje in spodbujanje aktivnosti mobilnosti za učeče se;
- več priložnosti za strokovni in poklicni razvoj;
- izboljšani znanje tujih jezikov in digitalne kompetence;
- okrepljena motivacija in zadovoljstvo pri njihovem vsakodnevnem delu.

Od aktivnosti, ki jih podpira ta ukrep, se v zvezi s sodelujočimi organizacijami pričakuje tudi eden ali več naslednjih rezultatov:

- okrepljena zmogljivost delovanja na ravni EU/mednarodni ravni: boljše vodstvene sposobnosti in strategije internacionalizacije; okrepljeno sodelovanje s partnerji iz drugih držav; dodeljevanje višjih finančnih sredstev (ne samo sredstev EU) za organizacijo projektov EU/mednarodnih projektov; večja kakovost pri pripravi, izvajanju, sprotnem in nadaljnjem spremljanju projektov EU/mednarodnih projektov;

- inovativna in boljša usmerjenost v njihove ciljne skupine, na primer z zagotavljanjem naslednjega: več privlačnih programov za študente, praktikante, vajence in mlade v skladu z njihovimi potrebami in pričakovanji;

boljše kvalifikacije osebja v poučevanju in usposabljanju; boljši postopki priznavanja in vrednotenja kompetenc, pridobljenih med učenjem v tujini; učinkovitejše aktivnosti v korist lokalnih skupnosti, boljše metode in prakse mladinskega dela za aktivno udeleževanje mladih in/ali vključevanje skupin z manj priložnostmi itd.;

- bolj sodobno, dinamično, predano in strokovno okolje v organizaciji: pripravljenost za vključevanje dobrih praks in novih metod v vsakodnevne aktivnosti; odprtost do sinergij z organizacijami, ki so aktivne na drugih področjih družbe, izobraževanja in zaposlovanja; strateško načrtovanje poklicnega razvoja njihovega osebja glede na potrebe posameznikov in cilje organizacije; vzdrževanje komunikacije, prenosa znanja in ozaveščanje o izboljšavah, po potrebi sposobnost privabiti odlične študente in akademsko osebje iz držav po vsem svetu.

Skupni dolgoročni vpliv več tisoč projektov, ki jih podpira ta ključni ukrep, bo predvidoma učinek na sisteme izobraževanja, usposabljanja in mladine v sodelujočih državah, kar bo spodbudilo reforme politik in privabilo nova sredstva za priložnosti mobilnosti v Evropi in drugod po svetu.

V tem kontekstu se bo program leta 2023 še naprej izkoriščal za blaženje socialno-ekonomskih posledic ruske invazije v Ukrajino ter vrzeli v izobraževanju, ki so pri tem nastale, s podpiranjem projektov mobilnosti, ki olajšujejo vključevanje ljudi, ki bežijo pred vojno v Ukrajini.

KAJ JE PROJEKT MOBILNOSTI?

Organizacije, aktivne na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine, bodo v okviru programa Erasmus+ prejele podporo za izvajanje projektov, ki spodbujajo različne vrste mobilnosti. V projekt mobilnosti bodo zajete naslednje faze:

- **načrtovanje** (vključno z opredelitvijo učnih izidov, oblik aktivnosti, razvoja programa dela, razporeda aktivnosti);
- **priprava** (vključno s praktičnimi ureditvami, izborom udeležencev, sklepanjem sporazumov s partnerji in udeleženci, jezikovno/medkulturno/učno/z nalogami povezano pripravo udeležencev pred odhodom);
- **izvajanje** aktivnosti mobilnosti;
- **nadaljnje spremljanje** (vključno z ocenjevanjem aktivnosti, vrednotenjem in formalnim priznavanjem – po potrebi – učnih izidov udeležencev med aktivnostjo ter razširjanjem in uporabo rezultatov projekta).

Program Erasmus+ krepi podporo za udeležence aktivnosti mobilnosti pri izboljšanju njihovega znanja tujih jezikov pred njihovim bivanjem v tujini in med njim, vključno z dodatnimi nepovratnimi sredstvi za jezikovno podporo za udeležence dolgotrajne mobilnosti na področju PIU in splošnega šolskega izobraževanja. Spletna storitev za jezikovno podporo (OLS) programa Erasmus+ udeležencem aktivnosti mobilnosti zagotavlja priložnost, da ocenijo svoje znanje jezikov in se udeležijo spletnih jezikovnih tečajev za izboljšanje znanja.

Poleg tega je Erasmus+ odprt za razvoj aktivnosti mobilnosti s sodelovanjem partnerskih organizacij, ki izhajajo iz različnih ozadij in so aktivne na različnih področjih ali v različnih socialno-ekonomskih sektorjih (npr. prakse univerzitetnih študentov ali dijakov v PIU v podjetjih, nevladnih organizacijah, javnih organih; učitelji v šolah, ki se udeležujejo programov poklicnega razvoja v družbah ali centrih za usposabljanje; strokovnjaki v gospodarstvu, ki predavajo ali usposabljajo v terciarnih izobraževalnih institucijah itd.).

Tretji pomembni element inovativnosti in kakovosti aktivnosti mobilnosti je, da imajo sodelujoče organizacije programa Erasmus+ možnost organizirati aktivnosti mobilnosti v širšem strateškem okviru in srednjeročnem obdobju. Z enkratno oddajo vloge za nepovratna sredstva bo lahko koordinator projekta mobilnosti organiziral več aktivnosti mobilnosti in s tem mnogim posameznikom omogočil bivanje v različnih tujih državah. Zato bodo lahko prijavitelji v okviru programa Erasmus+ oblikovali svoj projekt v skladu s potrebami udeležencev in ga hkrati uskladili s svojimi notranjimi načrti za internacionalizacijo, krepitev zmogljivosti in posodobitev.

Sistemi akreditacije igrajo pomembno vlogo pri zagotavljanju velikega učinka ključnega ukrepa 1. Listina Erasmus za terciarno izobraževanje, akreditacije Erasmus za konzorcije za mobilnost na področju terciarnega izobraževanja ter akreditacije Erasmus na področju PIU, splošnega šolskega izobraževanja, izobraževanja odraslih in mladine omogočajo organizacijam, da stalno izkoriščajo ključni ukrep 1, pri čemer se lahko osredotočijo na dolgoročnejše cilje in institucionalni vpliv.

Glede na profil udeležencev so v okviru ključnega ukrepa 1 programa Erasmus+ podprte naslednje vrste projektov mobilnosti:

na področju izobraževanja in usposabljanja:

- projekti mobilnosti za študente in osebje v terciarnem izobraževanju;
- projekti mobilnosti za dijake in osebje v poklicnem izobraževanju in usposabljanju;
- projekti mobilnosti za učence, dijake in osebje v šolskem izobraževanju;
- projekti mobilnosti za učeče se in osebje v izobraževanju odraslih;

na področju mladine:

- projekti mobilnosti za mlade – mladinske izmenjave;
- projekti mobilnosti za mladinske delavce;
- aktivnosti udejstvovanja mladih;
- ukrep za vključevanje v okviru pobude DiscoverEU.

V poglavjih v nadaljevanju so navedene podrobne informacije o merilih in pogojih, ki veljajo za posamezne vrste projektov mobilnosti.

PROJEKTI MOBILNOSTI ZA ŠTUDENTE IN OSEBJE V TERCIARNEM IZOBRAŽEVANJU

Ta ukrep na področju mobilnosti v terciarnem izobraževanju podpira fizično in kombinirano mobilnost študentov v terciarnem izobraževanju na vseh študijskih področjih in v vseh ciklih študija (kratki cikel, dodiplomski, magistrski in doktorski študij). Študenti lahko študirajo v tujini na partnerski terciarni izobraževalni instituciji ali opravijo prakso v podjetju, raziskovalnem inštitutu, laboratoriju, organizaciji ali na katerem koli drugem ustreznem delovnem mestu v tujini. Poleg tega lahko obdobje študija v tujini kombinirajo s prakso, s čimer še izboljšajo učne izide in razvoj prečnih spretnosti. Medtem ko se dolgotrajna fizična mobilnost zelo spodbuja, ta ukrep priznava potrebo po prilagodljivejšem trajanju fizične mobilnosti, da se zagotovi dostopnost programa študentom iz vseh okolij, okoliščin in na vseh študijskih področjih.

Ta ukrep tudi podpira izobraževalno in administrativno osebje v terciarnem izobraževanju pri udeležbi v aktivnostih za poklicni razvoj v tujini, poleg tega osebje iz sveta dela podpira pri poučevanju in usposabljanju študentov ali osebja na terciarnih izobraževalnih institucijah. Te aktivnosti lahko obsegajo obdobja poučevanja in tudi obdobja usposabljanja (kot so sledenje na delovnem mestu, obdobja opazovanja, usposabljanja).

Poleg tega ta ukrep podpira kombinirane intenzivne programe, ki skupinam terciarnih izobraževalnih institucij omogočajo, da skupaj razvijejo učne načrte in aktivnosti za kombinirano mobilnost za študente ter akademsko in administrativno osebje.

Cilji ukrepa

Cilj tega ukrepa je prispevati k vzpostavitvi evropskega izobraževalnega prostora z globalnim dosegom ter okrepiti povezavo med izobraževanjem in raziskavami.

Cilj je tudi spodbujati zaposljivost, socialno vključevanje, državljansko udejstvovanje, inovacije in okoljsko trajnostnost v Evropi in zunaj nje, tako da se študentom z vseh študijskih področij in v vseh študijskih obdobjih omogoči študij ali usposabljanje v tujini v okviru študija. Cilji ukrepa so:

- seznaniti študente z različnimi stališči, znanjem, metodami poučevanja in raziskovanja ter delovnimi praksami na njihovem študijskem področju v evropskem in mednarodnem okviru;
- razvijati njihove prečne spretnosti, kot so komunikacijske sposobnosti, znanje jezikov, kritično razmišljanje, reševanje problemov, medkulturne spretnosti in raziskovalne spretnosti;
- razvijati njihove spretnosti, usmerjene v prihodnost, kot so digitalna in zelena znanja in spretnosti, ki jim bodo omogočili reševanje sedanjih in prihodnjih izzivov;
- olajšati njihov osebni razvoj, na primer sposobnost prilagajanja novim situacijam in samozavest.

Cilj je tudi vsakemu osebju, vključno z osebjem v podjetjih, omogočiti poučevanje ali usposabljanje v tujini v okviru svojega poklicnega razvoja, da bi:

- delili svoje strokovno znanje;
- spoznali nova okolja poučevanja;
- pridobili nove inovativne pedagoške spretnosti, spretnosti na področju oblikovanja učnih načrtov ter digitalna znanja in spretnosti;
- se povezali s kolegi v tujini, da bi razvili skupne aktivnosti za doseganje ciljev programa;
- izmenjali dobre prakse in okrepili sodelovanje med terciarnimi izobraževalnimi institucijami;
- bolje pripravili študente na svet dela.

Poleg tega je cilj spodbujati razvoj transnacionalnih in transdisciplinarnih učnih načrtov ter inovativnih načinov učenja in poučevanja, vključno s spletnim sodelovanjem, učenjem, ki temelji na raziskovanju, in pristopi, ki temeljijo na izzivih, s ciljem reševanja družbenih izzivov.

KAKO DOSTOPATI DO PRILOŽNOSTI ZA MOBILNOST V TERCIARNEM IZOBRAŽEVANJU V OKVIRU PROGRAMA ERASMUS+?

Organizacija prijaviteljica mora imeti sedež v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu Erasmus+, in imeti veljavno akreditacijo za terciarno izobraževanje. Prijavi se lahko kot posamezna terciarna izobraževalna institucija, za kar potrebuje listino Erasmus za terciarno izobraževanje (ECHE), ali v imenu konzorcija za mobilnost, za kar potrebuje akreditacijo konzorcija.

Akreditacija za posamezne organizacije – listina Erasmus za terciarno izobraževanje

Terciarne izobraževalne institucije morajo biti nosilke listine Erasmus za terciarno izobraževanje (ECHE)[33], preden se pri nacionalni agenciji programa Erasmus+ prijavijo za projekt mobilnosti. S podpisom Listine Erasmus za terciarno izobraževanje se terciarne izobraževalne institucije zavežejo, da bodo zagotovile vso potrebno podporo udeležencem mobilnosti, vključno z jezikovno pripravo. Udeleženci mobilnosti lahko uporabljajo spletno jezikovno podporo za izboljšanje svojega znanja tujih jezikov pred mobilnostjo in/ali med njo.

Poleg drugih načel ECHE mora sodelujoča terciarna izobraževalna institucija izvajati mobilnost za namene študija in poučevanja samo v okviru predhodnih sporazumov med ustanovami ter izbirati morebitne udeležence in dodeliti nepovratna sredstva za mobilnost na pošten, pregleden, skladen in dokumentiran način v skladu z določbami sporazuma o dodelitvi sredstev z nacionalno agencijo. Take pravične in pregledne postopke bi morala zagotoviti v vseh fazah mobilnosti in v postopku odgovarjanja na poizvedbe/pritožbe udeležencev. Zagotoviti mora, da se v primeru kreditne mobilnosti prihajajočim študentom ne zaračunavajo pristojbine za šolnine, vpise, izpite ali dostop do laboratorijev in knjižnic. Po mobilnosti mora institucija zagotoviti tudi, da samodejno in v celoti prizna rezultate iz učnega obdobja v tujini.

Listino ECHE dopolnjujejo smernice ECHE[34], tj. dokument, ki terciarne izobraževalne institucije podpira pri izvajanju načel ECHE. terciarne izobraževalne institucije morajo listino ECHE in podporne smernice ustrezno upoštevati pri izvajanju vseh ukrepov, za katere je potrebna ta akreditacija. V ta namen je na voljo samoocena ECHE[35], s katero se terciarnim izobraževalnim institucijam pomaga oceniti, kako uspešne so pri izvajanju načel ECHE in katera področja bi bilo mogoče okrepiti, ter ponujajo predlogi za nadaljnje izboljšanje.

Čeprav terciarne izobraževalne institucije iz tretjih držav, ki niso pridružene programu, niso upravičene do podpisa listine ECHE[36], morajo spoštovati načela ECHE. Zato je treba vidike, kot so pravična in pregledna izbira udeležencev, priznavanje učnih izidov in vsa potrebna podpora, ki je na voljo udeležencem mobilnosti, izrecno navesti v medinstitucionalnem sporazumu o mednarodni mobilnosti.

Skupinska akreditacija – akreditacija Erasmus za konzorcije za mobilnost na področju terciarnega izobraževanja

[33] https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/documents/applicants/higher-education-charter_sl.

[34] https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/documents/erasmus-charter-higher-education-2021-2027-guidelines_sl.

[35] https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/eche/start_sl.

[36] Z izjemo terciarnih izobraževalnih institucij iz tretjih držav z Zahodnega Balkana, ki niso pridružene programu, za namene razpisa za zbiranje predlogov za pobudo Evropske univerze, v okviru katere so upravičenke.

Poleg posameznih terciarnih izobraževalnih institucij se lahko za financiranje projekta mobilnosti v terciarnem izobraževanju prijavijo tudi skupine terciarnih izobraževalnih institucij. Takšna skupina se imenuje konzorcij za mobilnost. Konzorcij za mobilnost mora imeti akreditacijo Erasmus za konzorcije za mobilnost na področju visokošolskega izobraževanja.

Koordinator konzorcija za mobilnost se prijavi za akreditacijo Erasmus za konzorcije za mobilnost na področju visokošolskega izobraževanja in za nepovratna sredstva Erasmus+. To akreditacijo dodeli ista nacionalna agencija, ki oceni vlogo za pridobitev sredstev za projekt mobilnosti na področju terciarnega izobraževanja. Vlogo za akreditacijo in vlogo za nepovratna sredstva za projekt mobilnosti je mogoče oddati v okviru istega razpisa. Vendar bodo nepovratna sredstva za projekte mobilnosti dodeljena samo tistim skupinam terciarnih izobraževalnih institucij in organizacijam, ki bodo uspešno pridobile akreditacijo.

Za pridobitev akreditacije za konzorcij je treba izpolnjevati naslednje pogoje:

MERILA ZA UPRAVIČENOST

Upravičene sodelujoče organizacije	Konzorcij za mobilnost na področju terciarnega izobraževanja je lahko sestavljen iz naslednjih sodelujočih organizacij: ▪ terciarnih izobraževalnih institucij, ki so nosilke veljavne Listine Erasmus za terciarno izobraževanje; ▪ katere koli javne ali zasebne organizacije, dejavne na trgu dela ali na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine. Vsaka sodelujoča organizacija mora imeti sedež v isti državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu. Konzorciji za mobilnost ne morejo imeti sedeža v tretjih državah, ki niso pridružene programu. Ob prijavi za akreditacijo za konzorcij morajo biti opredeljene vse organizacije, ki so članice konzorcija za mobilnost.
Kdo se lahko prijavi?	Katera koli upravičena sodelujoča organizacija je lahko koordinator in se prijavi v imenu vseh organizacij, vključenih v konzorcij.
Število sodelujočih organizacij	Konzorcij za mobilnost mora biti sestavljen iz vsaj treh upravičenih sodelujočih organizacij, vključno z dvema terciarnima izobraževalnima institucijama.
Trajanje akreditacije	Celotno obdobje programa. Po podelitvi akreditacije je pri bistvenih spremembah sestave konzorcija za mobilnost treba vložiti novo vlogo za akreditacijo.
Kje se prijaviti?	Pri nacionalni agenciji države, kjer ima organizacija prijaviteljica sedež.
Kdaj se prijaviti?	Prijavitelji morajo vlogo za akreditacijo za **projekte, ki se začnejo 1. junija istega leta ali v poznejših letih, oddati do 23. februarja do 12. ure (opoldne po bruseljskem času).**
Kako se prijaviti?	Za podrobnosti o postopku prijave glej del C tega vodnika.

MERILA ZA DODELITEV

Vloga za akreditacijo bo ocenjena z naslednjimi merili za dodelitev:

Ustreznost konzorcija **(največ 30 točk)**	▪ Ustreznost predloga v zvezi s: - cilji ukrepa; - potrebami in cilji organizacij, ki sodelujejo v konzorciju, in posameznih udeležencev; ▪ v kolikšni meri je predlog primeren za: - doseganje visokokakovostnih učnih izidov za udeležence; - krepitev zmogljivosti in mednarodne razsežnosti organizacij, ki so članice konzorcija; - ustvarjanje dodane vrednosti na ravni EU z rezultati, ki jih ne bi bilo mogoče doseči tako, da bi aktivnosti izvajale posamezne terciarne izobraževalne institucije.
Kakovost sestave konzorcija in dogovorov o sodelovanju **(največ 20 točk)**	▪ V kolikšni meri: - je konzorcij sestavljen iz ustreznih terciarnih izobraževalnih institucij pošiljateljic in, kadar je to ustrezno, dodatnih sodelujočih organizacij iz drugih socialno-ekonomskih sektorjev z zahtevanim profilom, izkušnjami in strokovnim znanjem za uspešno izvedbo vseh vidikov projekta; - ima koordinator konzorcija pretekle izkušnje z upravljanjem konzorcija ali podobne vrste projekta; - je porazdelitev vlog, odgovornosti in nalog/virov dobro opredeljena ter sta iz nje razvidna zavezanost in dejavno prispevanje vseh sodelujočih organizacij; - se združujejo in izmenjujejo naloge/viri; - so jasno opredeljene odgovornosti glede vprašanj o pogodbenem in finančnem upravljanju; - konzorcij v ukrep vključuje nove udeležence in manj izkušene organizacije.
Kakovost zasnove in izvedbe aktivnosti konzorcija **(največ 20 točk)**	▪ Jasnost, celovitost in kakovost vseh faz projekta mobilnosti (priprava, izvajanje aktivnosti mobilnosti in nadaljnje spremljanje); ▪ kakovost praktičnih ureditev, načinov upravljanja in podpore (npr. iskanje organizacij gostiteljic, navezovanje stikov, informacije, jezikovna in medkulturna podpora, spremljanje); ▪ kakovost sodelovanja, koordinacije in obveščanja med sodelujočimi organizacijami in drugimi pomembnimi deležniki; ▪ kadar je ustrezno, kakovost ureditev za priznavanje in vrednotenje učnih izidov udeležencev ter dosledna uporaba evropskih orodij za preglednost

	in priznavanje; ▪ po potrebi ustreznost ukrepov za izbor udeležencev v aktivnostih mobilnosti in za spodbujanje udeležbe oseb z manj priložnostmi v aktivnostih mobilnosti.
Učinek in razširjanje **(največ 30 točk)**	▪ Kakovost ukrepov za ocenjevanje rezultatov aktivnosti, ki jih vodi konzorcij; ▪ morebitni učinek projekta: - na udeležence in sodelujoče organizacije med življenjskim ciklom projekta in po njem; - na druga področja, ne samo na organizacije in posameznike, ki neposredno sodelujejo v projektu, na institucionalni, lokalni, regionalni, nacionalni in/ali mednarodni ravni; ▪ ustreznost in kakovost ukrepov, katerih cilj je razširjanje rezultatov aktivnosti, ki jih vodi konzorcij, med sodelujočimi organizacijami in partnerji ter drugod.

Da bi bil predlog izbran za akreditacijo, mora dobiti skupaj vsaj 60 točk. Poleg tega mora dobiti najmanj polovico vseh možnih točk pri posameznem merilu za dodelitev.

Priprava projekta

Organizacija prijaviteljica odda vlogo za nepovratna sredstva za projekt mobilnosti, podpiše in izvaja sporazum o nepovratnih sredstvih ter pripravlja poročila.

Sodelujoče organizacije, ki so vključene v projekt mobilnosti, prevzamejo naslednje vloge in naloge:

- organizacija pošiljateljica: odgovorna je za to, da izbere študente/osebje in jih napoti v tujino. Te odgovornosti vključujejo tudi plačila nepovratnih sredstev (za udeležence v državah članicah EU in tretjih državah, pridruženih programu), pripravo, spremljanje in avtomatično priznavanje v zvezi z obdobjem mobilnosti;

- organizacija gostiteljica: odgovorna je za to, da sprejme študente/osebje iz tujine in zanje zagotovi program študija/prakse, program usposabljanja ali pridobitev znanja na podlagi poučevanja; te odgovornosti vključujejo tudi izplačila nepovratnih sredstev (tistim udeležencem, ki prihajajo iz tretjih držav, ki niso pridružene programu);

- organizacija posrednica: to je organizacija, ki je dejavna na trgu dela ali na področju izobraževanja, usposabljanja in mladinskega dela v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu. Lahko je članica konzorcija za mobilnost, ni pa organizacija pošiljateljica. Njena naloga je lahko izmenjava in olajšanje upravnih postopkov terciarnih izobraževalnih institucij pošiljateljic, iskanje ustreznih mest v podjetjih glede na profil študentov v primeru praks in skupna priprava udeležencev.

Organizaciji pošiljateljica in gostiteljica ter študenti/osebje se morajo pred začetkom obdobja mobilnosti dogovoriti o aktivnostih, ki jih bodo opravili študenti – v „učnem sporazumu“ – ali osebje – v „sporazumu o mobilnosti“. Ti sporazumi opredeljujejo vsebino na področju mobilnosti za obdobje v tujini in vsebujejo določbe o formalnem priznavanju za vsako stran. Pravice in obveznosti so določene v sporazumu o dodelitvi nepovratnih sredstev, ki ga podpišeta upravičenec in udeleženec. V primeru aktivnosti med dvema terciarnima izobraževalnima institucijama (mobilnost

študentov za študij, vključno s kombinirano mobilnostjo, in mobilnost osebja za poučevanje) mora biti pred začetkom izmenjav sklenjen „medinstitucionalni sporazum“ med institucijama pošiljateljico in gostiteljico.

Horizontalne razsežnosti

Pri načrtovanju projekta mobilnosti je treba okrepiti naslednje horizontalne razsežnosti:

VKLJUČEVANJE IN RAZNOLIKOST PRI MOBILNOSTI NA PODROČJU TERCIARNEGA IZOBRAŽEVANJA

Da bi se v skladu z načeli ECHE čim bolj olajšal dostop do mobilnosti študentov in osebja, morajo terciarne izobraževalne institucije trenutnim in bodočim udeležencem iz vseh okolij zagotoviti enak in pravičen dostop in priložnosti. To pomeni vključevanje udeležencev z manj priložnostmi, kot so udeleženci z motnjami v telesnem ali duševnem razvoju ali drugimi zdravstvenimi težavami, študenti z otroki, študenti, ki delajo ali so poklicni športniki, ter študenti na vseh študijskih področjih, ki so premalo zastopana v projektih mobilnosti. Za spoštovanje tega načela je bistvena opredelitev notranjih izbirnih postopkov, ki upoštevajo pravičnost in vključevanje ter omogočajo celovito oceno uspešnosti in motiviranosti prijaviteljev. Poleg tega se terciarne izobraževalne institucije spodbujajo k vključitvi priložnosti za mobilnost, kot so obdobja mobilnosti, v svoje učne načrte, da bi olajšale sodelovanje študentov z vseh študijskih področij. V zvezi s tem lahko kombinirana mobilnost pomaga zagotoviti dodatne priložnosti, ki so morda primernejše za nekatere posameznike ali skupine študentov. V tem okviru je koristno, da imajo terciarne izobraževalne institucije uslužbence, pristojne za vključevanje, ki pomagajo obravnavati vključevanje in raznolikost. Uradniki za vključevanje lahko na primer pomagajo pri ozaveščanju, opredelijo strategije za obveščanje in ozaveščanje, zagotavljajo ustrezno podporo med mobilnostjo v sodelovanju z ustreznimi kolegi ter pomagajo olajšati sodelovanje med ustreznimi zaposlenimi v instituciji, ki imajo strokovno znanje na področju vključevanja in raznolikosti.

OKOLJSKA TRAJNOSTNOST IN OKOLJU PRIJAZNE PRAKSE PRI MOBILNOSTI NA PODROČJU TERCIARNEGA IZOBRAŽEVANJA

V skladu z načeli ECHE morajo terciarne izobraževalne institucije pri vseh aktivnostih, povezanih s programom, spodbujati okolju prijazne prakse. To pomeni, da morajo spodbujati uporabo trajnostnih prevoznih sredstev za mobilnost, si dejavno prizadevati za okolju prijaznejšo organizacijo dogodkov, konferenc in srečanj, povezanih z mobilnostjo v okviru programa Erasmus+, ter nadomestiti administrativne postopke, pri katerih se uporablja papir, z digitalnimi postopki (v skladu s standardi in časovnimi okviri pobude za evropsko študentsko izkaznico). Terciarne izobraževalne institucije bi morale vse udeležence tudi seznanjati z različnimi ukrepi, ki jih lahko sprejmejo med bivanjem v tujini, da bi zmanjšali ogljični in okoljski odtis svoje aktivnosti mobilnosti, ter spremljati napredek pri doseganju trajnostnejše aktivnosti na področju mobilnosti študentov in osebja.

DIGITALIZACIJA TER DIGITALNO IZOBRAŽEVANJE, ZNANJA IN SPRETNOSTI PRI MOBILNOSTI NA PODROČJU TERCIARNEGA IZOBRAŽEVANJA

V skladu z načeli ECHE bi morale terciarne izobraževalne institucije izvajati digitalno upravljanje mobilnosti študentov v skladu s tehničnimi standardi pobude za evropsko študentsko izkaznico. To pomeni, da se morajo terciarne izobraževalne institucije, ki sodelujejo v programu, povezati z mrežo Erasmus brez papirja, da si izmenjajo podatke o mobilnosti ter upravljajo spletne učne sporazume in digitalne medinstitucionalne sporazume, takoj ko te funkcije začnejo delovati[37]. Terciarne izobraževalne institucije lahko za izvajanje digitalnega upravljanja mobilnosti uporabljajo sredstva za organizacijsko podporo. Institucije bi morale na interni ravni spodbujati kombinirano mobilnost, tj. kombinacijo fizične mobilnosti z virtualno komponento, da bi nudile prožnejše oblike mobilnosti in še izboljšale učne izide in učinek fizične mobilnosti. Terciarne izobraževalne institucije morajo zagotoviti kakovost aktivnosti kombinirane

[37] Komisija nadalje razvija časovni okvir za digitalizacijo upravljanja mobilnosti v primeru mednarodne mobilnosti, ki bo sporočen pozneje.

mobilnosti in formalno priznavanje za udeležbo v kombinirani mobilnosti, vključno z virtualno komponento. Institucije bi morale svoje študente in osebje tudi ozaveščati o priložnostih v okviru programa za pridobivanje in nadaljnji razvoj ustreznih digitalnih spretnosti na vseh študijskih področjih, vključno s praksami za digitalne priložnosti za študente in mlade diplomante, s katerimi nadalje razvijajo ali pridobivajo digitalne spretnosti[38]. Izobraževalno in administrativno osebje lahko prav tako koristi usposabljanje na področju digitalnih spretnosti, da bi pridobilo ustrezne digitalne spretnosti za uporabo digitalnih tehnologij v okviru programov in za digitalizacijo administracije.

UDELEŽBA IN DRŽAVLJANSKO UDEJSTVOVANJE

Cilj programa je udeležencem pomagati odkriti prednosti aktivnega državljanstva in udeležbe v demokratičnem življenju. Podprte aktivnosti mobilnosti bi morale okrepiti participativna znanja in spretnosti na različnih področjih civilne družbe ter razvoj socialnih in medkulturnih kompetenc, kritičnega razmišljanja in medijske pismenosti. Kjer je to mogoče, bi morali projekti ponujati priložnosti za udeležbo ljudi v demokratičnem življenju ter socialno in državljansko udejstvovanje prek formalnih ali neformalnih učnih aktivnosti ter spodbujati prakse soustvarjanja in sooblikovanja učnih aktivnosti. Udeležba v mobilnosti bi morala izboljšati razumevanje Evropske unije in skupnih vrednot EU med udeleženci, vključno s spoštovanjem demokratičnih načel, človekovega dostojanstva, enotnosti in raznolikosti, medkulturnega dialoga ter evropske družbene, kulturne in zgodovinske dediščine.

Opis aktivnosti

Mobilnost študentov

Mobilnost študentov se lahko izvaja katerem koli študijskem področju in na kateri koli stopnji (kratki cikel/dodiplomski/magistrski/doktorski študij). Za zagotovitev visokokakovostnih aktivnosti mobilnosti s čim večjim učinkom na študente mora biti aktivnost mobilnosti združljiva s potrebami študenta v zvezi z učenjem za diplomo in osebnim razvojem.

Študenti lahko izvedejo spodaj opisane aktivnosti:

- **obdobje študija** v tujini na partnerski terciarni izobraževalni instituciji. Obdobje študija v tujini mora biti del študentovega študijskega programa, ki vodi do dokončanja katerega koli cikla študija. Obdobje študija v tujini lahko vključuje tudi prakso. Taka kombinacija ustvarja sinergije med akademskimi in strokovnimi izkušnjami v tujini;
  kar zadeva delovno obremenitev, v državah, ki spadajo v evropski visokošolski prostor (EHEA), študijsko leto rednega študija, običajno sestavljeno iz izobraževalnih komponent v skupnem znesku 60 kreditnih točk ECTS (ali enakovrednih enot v državah zunaj evropskega visokošolskega prostora). Priporočljivo je, da se za obdobja mobilnosti, krajša od polnega študijskega leta, izobraževalne komponente, ki so vključene v učni sporazum, sorazmerno prilagodijo;

- **prakso** (usposabljanje, delovna praksa) v tujini v podjetju, raziskovalnem inštitutu, laboratoriju, organizaciji ali na katerem koli drugem ustreznem delovnem mestu. Podprte so prakse v tujini v katerem koli ciklu študija in

[38]Vsaka praksa študenta se bo štela za „prakso na področju digitalnih spretnosti“, kadar se praktikant udeleži ene ali več naslednjih aktivnosti: digitalno trženje (npr. upravljanje družbenih medijev, spletna analitika); digitalno grafično ali arhitekturno oblikovanje ali strojno projektiranje; razvoj aplikacij, programske opreme, skriptov ali spletišč; namestitev, vzdrževanje ter upravljanje sistemov in omrežij IT; kibernetska varnost; podatkovna analitika in rudarjenje ter vizualizacija podatkov; programiranje in krmiljenje robotov in aplikacij umetne inteligence. V to kategorijo ne spadajo splošna podpora uporabnikom, izpolnjevanje naročil, vnos podatkov ali pisarniška opravila.

za mlade diplomante. V to so zajeta tudi asistentstva za poučevanje za študente, ki bodo postali učitelji, in raziskovalna asistentstva za študente in doktorande v kateri koli ustrezni raziskovalni ustanovi. Za nadaljnje povečanje sinergij s programom Obzorje Evropa se lahko te mobilnosti izvajajo tudi v okviru raziskovalnih projektov, financiranih s sredstvi iz programa Obzorje Evropa, ob popolnem spoštovanju načela preprečevanja dvojnega financiranja aktivnosti s sredstvi EU. Prakse bi morale biti sestavni del študijskega programa študenta, kadar koli je to mogoče;
Kar zadeva delovno obremenitev, morajo udeleženci načeloma delati s polnim delovnim časom glede na delovni čas svoje organizacije gostiteljice.

Doktorska mobilnost

Da bi se bolje izpolnile raznolike potrebe doktorandov po učenju in usposabljanju ter zagotovile enake možnosti, lahko tisti, ki imajo status osebja v terciarnem izobraževanju, doktorandi in tisti, ki so pred kratkim dokončali doktorski študij (podoktorski študenti)[39], opravijo kratko ali daljše obdobje fizične mobilnosti za študij ali prakso v tujini. Spodbuja se dodajanje virtualne komponente fizični mobilnosti.

Kombinirana mobilnost

Vsako študijsko obdobje ali praksa v tujini, vključno z doktorsko mobilnostjo, se lahko opravi kot **kombinirana mobilnost**, ne glede na to, koliko časa traja. Kombinirana mobilnost je kombinacija fizične mobilnosti z virtualno komponento, ki olajša spletno izmenjavo in timsko delo za sodelovalno učenje. Virtualna komponenta lahko na primer na spletu združi učeče se iz različnih držav in z različnih študijskih področij, da bi se udeležili spletnih tečajev ali pa skupaj in hkrati opravili naloge, ki so priznane kot del njihovega študija.

Vsak študent lahko kombinirano mobilnost opravi tudi z udeležbo v **kombiniranem intenzivnem programu** v skladu s posebnimi merili za upravičenost za intenzivne kombinirane programe, opisanimi v tem vodniku.

Poleg tega bodo lahko študenti (kratkega programa/dodiplomskega/magistrskega študija), ki se ne morejo udeležiti dolgotrajne fizične mobilnosti za študij ali prakso, na primer zaradi svojega študijskega področja ali ker imajo manj možnosti za udeležbo, opravili kratkotrajno fizično mobilnost, tako da jo bodo kombinirali z obvezno virtualno komponento.

Mobilnost osebja

Mobilnost osebja lahko izvaja katera koli vrsta osebja v terciarnem izobraževanju ali povabljeno osebje zunaj terciarnih izobraževalnih institucij. Za zagotovitev visokokakovostnih aktivnosti mobilnosti s čim večjim učinkom mora biti aktivnost mobilnosti povezana s poklicnim razvojem osebja ter izpolnjevati njegove potrebe v zvezi z učenjem in osebnim razvojem.

Člani osebja lahko izvedejo katero koli od spodaj opisanih aktivnosti:

- **obdobje poučevanja** v tujini na partnerski terciarni izobraževalni instituciji. Obdobje poučevanja v tujini omogoča kateremu koli članu pedagoškega osebja terciarne izobraževalne institucije ali osebja v podjetjih, da

[39] Podoktorski študenti se lahko v 12 mesecih po zaključku študija udeležijo prakse na podlagi enakih zahtev kot vsi drugi mladi diplomanti. Za tiste države, kjer se morajo diplomanti po zaključku študija vpisati v obvezno vojaško ali civilno služenje vojaškega roka, se obdobje upravičenosti mladih diplomantov podaljša za obdobje tega služenja.

poučuje na partnerski terciarni izobraževalni instituciji v tujini. Mobilnost osebja za poučevanje je mogoča na katerem koli študijskem področju;

- **obdobje usposabljanja** v tujini na partnerski terciarni izobraževalni instituciji, v podjetju ali na katerem koli drugem ustreznem delovnem mestu. Obdobje usposabljanja v tujini vsem zaposlenim terciarne izobraževalne institucije omogoča, da se udeležijo aktivnosti usposabljanja v tujini, ki je pomembna za njihovo vsakodnevno delo v terciarni izobraževalni instituciji. Ta aktivnost je lahko v obliki usposabljanja (razen konferenc) ali sledenja na delovnem mestu ali obdobij opazovanja.

Obdobje mobilnosti osebja v tujini lahko združuje aktivnosti poučevanja in usposabljanja. Vsako obdobje poučevanja ali usposabljanja v tujini se lahko izvede kot **kombinirana mobilnost**.

Kombinirani intenzivni programi

To so kratki, intenzivni programi, pri katerih se uporabljajo inovativni načini učenja in poučevanja, vključno s spletnim sodelovanjem. Programi lahko vključujejo učenje, ki temelji na izzivih, kjer transnacionalne in transdisciplinarne skupine sodelujejo pri reševanju izzivov, na primer tistih, povezanih s cilji Združenih narodov za trajnostni razvoj ali drugimi družbenimi izzivi, ki jih opredelijo regije, mesta ali družbe. Tak intenzivni program bi moral imeti dodano vrednost v primerjavi z obstoječimi programi ali usposabljanji, ki jih ponujajo sodelujoče terciarne izobraževalne institucije, in je lahko večleten. Namen kombiniranih intenzivnih programov je z omogočanjem novih in bolj prilagodljivih oblik mobilnosti, ki združujejo fizično mobilnost in virtualen del, doseči vse vrste študentov iz vseh okolij, z vseh študijskih področij in na vseh stopnjah študija.

Skupine terciarnih izobraževalnih institucij bodo lahko organizirale kratke kombinirane intenzivne programe učenja, poučevanja in usposabljanja za študente in osebje. V okviru teh kombiniranih intenzivnih programov bodo skupine študentov ali osebja kot učeče se osebe opravile kratkotrajno fizično mobilnost v tujini, kombinirano z obvezno virtualno komponento, ki bo omogočila izmenjavo s sodelovalnim spletnim učenjem in timsko delo. Virtualna komponenta mora učeče se povezati prek spleta, da bodo skupaj in hkrati opravljali določene naloge, ki so vključene v kombinirani intenzivni program in se upoštevajo pri končnih učnih izidih.

Poleg tega so lahko kombinirani intenzivni programi odprti za študente in osebje katere koli terciarne izobraževalne institucije. Kombinirani intenzivni programi krepijo zmogljivosti za razvoj in izvajanje inovativnih praks poučevanja in učenja v sodelujočih terciarnih izobraževalnih institucijah.

Mednarodna mobilnost, ki vključuje tretje države, ki niso pridružene programu

Ukrep mobilnosti v terciarnem izobraževanju se osredotoča predvsem na podpiranje aktivnosti mobilnosti med državami članicami EU in tretjimi državami, pridruženimi programu – evropska razsežnost.

Poleg tega ukrep podpira mednarodno razsežnost z dvema sklopoma aktivnosti mobilnosti, ki vključujeta tretje države, ki niso pridružene programu, po vsem svetu.

En sklop podpira **mobilnost v vse tretje države, ki niso pridružene programu**, (regije 1–14[40]), financira pa se s sredstvi EU za notranjo politiko[41].

Drugi sklop podpira **mobilnost v tretje države, ki niso pridružene programu, in iz njih** (razen regij 13 in 14), financira pa se z instrumenti zunanjega delovanja EU (glej poglavje o upravičenih državah v delu A tega vodnika).

Oba sklopa mednarodne mobilnosti si prizadevata za različne, vendar dopolnjujoče se cilje, ki odražajo politične prednostne naloge zadevnih virov financiranja:

Mednarodna izhodna mobilnost, podprta s sredstvi za notranjo politiko: prednostna naloga je razvoj v prihodnost usmerjenih in drugih ustreznih znanj in spretnosti študentov in osebja terciarnih izobraževalnih institucij v državah članicah EU in tretjih državah, pridruženih programu. Aktivnosti mednarodne mobilnosti za katero koli državo, ki ni pridružena programu, se financirajo iz nepovratnih sredstev, dodeljenih projektom mobilnosti. Upravičenci do nepovratnih sredstev lahko porabijo do 20 % zadnjih nepovratnih sredstev za projekt za izhodno mobilnost v držav, ki niso pridružene programu, po vsem svetu (regije 1–14). Te priložnosti so namenjene spodbujanju organizacij v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, da razvijejo aktivnosti izhodne mobilnosti z več tretjimi državami, ki niso pridružene programu, pri čemer se pričakuje, da bodo zajele čim večje geografsko območje.

Mednarodna izhodna in vhodna mobilnost, podprta s sredstvi za zunanjo politiko: ta ukrep sledi prednostnim nalogam zunanje politike EU; zato je določenih več ciljev in pravila za sodelovanje z dvanajstimi upravičenimi regijami (1–12), podrobno opisanimi v oddelku „Dodatne informacije za projekte mobilnosti, ki se financirajo s sredstvi za zunanjo politiko“.

Če ni navedeno drugače, se aktivnosti mednarodne mobilnosti, opisane v tem ukrepu, uporabljajo za oba sklopa.

KAKŠNA MERILA SE UPORABLJAJO ZA PROJEKT MOBILNOSTI IN NJEGOVO IZVAJANJE?

Splošna merila za upravičenost obravnavajo splošne zahteve na ravni projekta, medtem ko posebna merila, navedena v naslednjih poglavjih, obravnavajo zahteve za izvajanje določenih aktivnosti.

SPLOŠNA MERILA ZA UPRAVIČENOST PRI PROJEKTIH MOBILNOSTI

Da bi bil prijavitelj upravičen do nepovratnih sredstev Erasmus+, mora izpolnjevati naslednja merila:

[40] Za opredelitev regij glej poglavje „upravičene države“ v delu A tega vodnika).
[41] Razdelek 2 proračuna EU – Kohezija, odpornost in vrednote.

Upravičene aktivnosti	Terciarne izobraževalne institucije lahko izvajajo eno ali več naslednjih aktivnosti: ▪ mobilnost študentov za študij, ▪ mobilnost študentov za prakso, ▪ mobilnost osebja za poučevanje, ▪ mobilnost osebja za usposabljanje, ▪ kombinirani intenzivni programi (ne za projekte mobilnosti, ki se financirajo s sredstvi za zunanjo politiko). Upravičeni tokovi aktivnosti mobilnosti: ▪ za projekte mobilnosti, ki se financirajo s sredstvi za notranjo politiko: iz držav članic EU in tretjih držav, pridruženih programu, v katero koli državo na svetu (države članice EU in tretje države, pridružene programu, ter tretje države, ki niso pridružene programu, iz regij 1–14); ▪ za projekte mobilnosti, ki se financirajo s sredstvi za zunanjo politiko: med državami članicami EU ali tretjimi državami, pridruženimi programu, in tretjimi državami, ki niso pridružene programu (razen regij 13 in 14).
Kdo se lahko prijavi?	Vloge za nepovratna sredstva lahko oddajo organizacije z naslednjimi akreditacijami: ▪ za prijavo kot posamezna terciarna izobraževalna institucija: terciarne izobraževalne institucije s sedežem v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, ki jim je bila dodeljena listina Erasmus za terciarno izobraževanje (ECHE); ▪ za prijavo kot konzorcij za mobilnost: koordinatorske organizacije, ki imajo sedež v državi članici EU in tretjih državah, pridruženih programu, ter koordinirajo konzorcij, ki mu je bila dodeljena akreditacija Erasmus za konzorcije za mobilnost na področju terciarnega izobraževanja. Organizacije, ki nimajo veljavne akreditacije za konzorcij, lahko zanjo zaprosijo v imenu konzorcija za mobilnost v okviru istega razpisa, v katerem oddajo vlogo za nepovratna sredstva za projekt mobilnosti, ali prejšnjega razpisa. Vse vključene terciarne izobraževalne institucije iz upravičenih držav članic EU in tretjih držav, pridruženih programu, morajo biti nosilke listine Erasmus za terciarno izobraževanje (ECHE). Te organizacije bodo upravičene do projekta mobilnosti le, če bo njihova prijava za akreditacijo za konzorcij uspešna. Študenti in osebje v terciarnem izobraževanju ne morejo neposredno oddati vloge za nepovratna sredstva; merila za izbor za udeležbo v aktivnostih mobilnosti in intenzivnih kombiniranih programih opredeli terciarna izobraževalna institucija, na kateri študirajo ali so zaposleni.
Upravičene države	Za udeležbo v aktivnostih: ▪ vse države članice EU ali tretje države, pridružene programu; ▪ katera koli tretja država, ki ni pridružena programu (za morebitne pogoje pri projektih mobilnosti, ki se financirajo s sredstvi za zunanjo politiko, glej oddelek „Dodatne informacije za projekte mobilnosti, ki se financirajo s sredstvi za zunanjo politiko“ tega ukrepa in „Upravičene države“ v delu A).

Število sodelujočih organizacij	Število organizacij v prijavnem obrazcu je ena (prijavitelj). Gre za posamezno terciarno izobraževalno institucijo ali koordinatorja konzorcija za mobilnost s sedežem v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu. Med izvajanjem projekta mobilnosti morata sodelovati vsaj dve organizaciji (vsaj ena pošiljateljica in vsaj ena gostiteljica). Pri projektih mobilnosti, ki se financirajo s sredstvi za zunanjo politiko, mora biti vključena vsaj ena organizacija iz tretje države, ki ni pridružena programu. Pri kombiniranih intenzivnih programih, ki so podprti s sredstvi za notranjo politiko: poleg prijavitelja (terciarne izobraževalne institucije ali terciarne izobraževalne institucije v konzorciju za mobilnost, ki je prijavitelj), morata biti v organizacijo kombiniranega intenzivnega programa med izvajanjem vključeni vsaj dve terciarni izobraževalni instituciji iz dveh drugih držav članic EU in tretjih držav, pridruženih programu.
Trajanje projekta	Projekti mobilnosti, ki se financirajo s sredstvi za notranjo politiko: 26 mesecev. Projekti mobilnosti, ki se financirajo s sredstvi za zunanjo politiko: 24 ali 36 mesecev.
Kje se prijaviti?	Pri nacionalni agenciji države, kjer ima organizacija prijaviteljica sedež.
Kdaj se prijaviti?	Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva za **projekte, financirane s sredstvi za notranjo politiko, ki se začnejo 1. junija istega leta, in za projekte, financirane z instrumenti zunanjega delovanja, ki se začnejo 1. avgusta istega leta, oddati do 23. februarja do 12. ure (opoldne po bruseljskem času).**
Kako se prijaviti?	Za podrobnosti o postopku prijave glej del C tega vodnika.
Druga potrebna merila	Terciarna izobraževalna institucija ima na voljo dve možnosti, da se pri svoji nacionalni agenciji prijavi za nepovratna sredstva: • neposredno kot posamezna terciarna izobraževalna institucija; • prek konzorcija za mobilnost, katerega koordinatorka/članica je. Terciarna izobraževalna institucija se lahko za projekt mobilnosti kot posamezna terciarna izobraževalna institucija in/ali kot koordinatorska terciarna izobraževalna institucija danega konzorcija prijavi samo enkrat v posameznem krogu izbirnega postopka. Vendar je lahko terciarna izobraževalna institucija članica oziroma koordinira več različnih konzorcijev za mobilnost, ki se prijavljajo hkrati. Obe možnosti (posamezna prijava in prijava konzorcija) se lahko izvedeta vzporedno. Vendar terciarna izobraževalna institucija ostane odgovorna za preprečevanje dvojnega financiranja udeleženca, če se v istem študijskem letu uporabita obe možnosti. V okviru projekta mobilnosti bi bilo treba izvajati pobudo za evropsko študentsko izkaznico, da bi se olajšalo spletno upravljanje cikla mobilnosti, ter druge okolju prijaznejše in bolj vključujoče pristope v skladu z listino Erasmus za terciarno izobraževanje (ECHE) in smernicami ECHE.

Poleg zgoraj navedenih meril za upravičenost bodo prijavitelji ocenjeni na podlagi ustreznih meril za upravičenost, navedenih v naslednjem oddelku, ter glede na ustrezna **merila za izključitev, izbor in dodelitev**. Za več informacij glej del C tega vodnika.

POSEBNA MERILA ZA UPRAVIČENOST ZA MOBILNOST ŠTUDENTOV

Upravičene sodelujoče organizacije	▪ **Mobilnost študentov za študij:** vse sodelujoče organizacije iz držav članic EU ali tretjih držav, pridruženih programu (pošiljateljice in gostiteljice), morajo biti terciarne izobraževalne institucije, ki so nosilke ECHE. Vse organizacije iz tretjih držav, ki niso pridružene programu (pošiljateljice in gostiteljice), morajo biti terciarne izobraževalne institucije, ki jih priznavajo pristojni organi in morajo pred začetkom mobilnosti podpisati medinstitucionalne sporazume s partnerji iz držav članic EU ali tretjih držav, pridruženih programu. ▪ **Mobilnost študentov za prakso**: organizacija pošiljateljica mora biti terciarna izobraževalna institucija iz države članice EU ali tretje države, pridružene programu, ki ji je bila dodeljena listina ECHE, ali terciarna izobraževalna institucija iz tretje države, ki ni pridružena programu, ki jo priznavajo pristojni organi in je pred začetkom mobilnosti podpisala medinstitucionalne sporazume s partnerji iz držav članic EU ali tretjih držav, pridruženih programu. V primeru mobilnosti študentov za prakso so lahko organizacija gostiteljica[42]: o katera koli javna ali zasebna organizacija, ki je dejavna na trgu dela ali področju izobraževanja, usposabljanja, mladine, raziskav in inovacij. Taka organizacija je lahko na primer: – javno ali zasebno malo, srednje ali veliko podjetje (vključno s socialnimi podjetji); – javni organ na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni; – veleposlaništvo ali konzularno predstavništvo države članice EU ali tretje države, pridružene programu, ki deluje kot pošiljateljica; – socialni partner ali drug predstavnik sveta dela, tudi gospodarske zbornice, obrtna/poklicna združenja in sindikati; – raziskovalni inštitut; – fundacija; – šola/zavod/center za izobraževanje (na kateri koli ravni, od predšolskega do višjega sekundarnega izobraževanja, vključno s poklicnim izobraževanjem in izobraževanjem odraslih); o neprofitna organizacija, združenje, nevladna organizacija; o organ, ki zagotavlja poklicno usmerjanje, poklicno svetovanje in informacijske storitve; o terciarna izobraževalna institucija iz države članice EU ali tretje države, pridružene programu, ki ji je bila dodeljena listina ECHE, ali terciarna izobraževalna institucija iz tretje države, ki ni pridružena programu, ki jo priznavajo pristojni organi in je pred začetkom mobilnosti podpisala medinstitucionalne sporazume s partnerji iz države članice EU ali tretje države, pridružene programu.

[42] Naslednje vrste organizacij niso upravičene do pridobitve statusa gostiteljice za mobilnost študentov za prakse:

institucije in drugi organi EU, vključno s specializiranimi agencijami (izčrpen seznam je na voljo na spletišču http://europa.eu/european-union/about-eu/institutions-bodies_sl); organizacije, ki upravljajo programe EU, na primer nacionalne agencije Erasmus+ (da ne pride do morebitnega navzkrižja interesov in/ali dvojne dodelitve sredstev).

Trajanje aktivnosti	**Mobilnost študentov za študij**: od 2 mesecev (ali en akademski semester ali trimesečje) do 12 mesecev fizične mobilnosti, v kar ni zajet čas poti. To obdobje lahko vključuje dodatno obdobje prakse, če je to načrtovano, in je lahko glede na okoliščine različno organizirano, in sicer lahko aktivnosti potekata druga za drugo ali hkrati. Za kombinacijo veljajo pravila za dodelitev sredstev in minimalno trajanje študijske mobilnosti. **Mobilnost študentov za prakso:** od 2 do 12 mesecev fizične mobilnosti, v kar ni zajet čas poti. Vsi študenti, zlasti tisti, ki se ne morejo udeležiti dolgotrajne fizične mobilnosti za študij ali prakso, lahko krajšo fizično mobilnost kombinirajo z virtualno komponento (kombinirana kratkotrajna mobilnost). Poleg tega se lahko vsak študent udeleži kombiniranega intenzivnega programa. V teh primerih mora fizična mobilnost trajati od 5 do 30 dni (v kar ni zajet čas poti) ter mora biti kombinirana z obvezno virtualno komponento, ki omogoča izmenjavo s sodelovalnim spletnim učenjem in timsko delo. Študent mora s kombinirano mobilnostjo za študij pridobiti vsaj 3 kreditne točke ECTS. **Mobilnost za študij in/ali prakso za doktorande**: od 5 do 30 dni ali od 2 do 12 mesecev fizične mobilnosti (mobilnost za študij lahko vključuje dodatno obdobje prakse, če je to načrtovano), v kar ni zajet čas poti. **Skupno upravičeno trajanje na cikel študija:** en študent lahko sodeluje v obdobjih mobilnosti, ki skupaj zajemajo največ 12 mesecev[43] fizične mobilnosti na posamezen cikel študija[44], in to neodvisno od števila in vrste aktivnosti mobilnosti: ▪ med študijem prve stopnje (dodiplomski študij ali enakovredno), vključno s kratkim ciklom (ravni 5 in 6 EOK); ▪ med študijem druge stopnje (magistrski študij ali enakovredno – raven 7 EOK) in ▪ med študijem tretje stopnje kot doktorand (raven doktorata ali raven 8 EOK). Trajanje prakse mladih diplomantov se upošteva v največ 12-mesečnem obdobju tiste stopnje, med katero se prijavijo na prakso. Obdobje fizične mobilnosti se lahko prekine. Obdobje prekinitve se ne šteje v trajanje aktivnosti mobilnosti. Pri pripravništvih se dopusti v podjetjih/organizacijah ne štejejo kot obdobje prekinitve. Nepovratna sredstva se v času zadevnega dopusta ohranijo. Čas dopusta se upošteva pri minimalnem trajanju pripravništva.
Kraji izvajanja aktivnosti	Študenti morajo svojo aktivnost fizične mobilnosti izvajati v državi članici EU ali tretjih državah, pridruženih programu, ali tretjih državah, ki niso pridružene programu, ki ni niti država organizacije pošiljateljice niti država, v kateri študent med študijem prebiva[45].

43 V 12-mesečnem obdobju na cikel študija se upoštevajo pretekle izkušnje v okviru programa Erasmus+ in/ali štipendije programa Erasmus Mundus.
44 V primeru enovitih študijskih programov, na primer študija medicine, lahko obdobja mobilnosti študentov trajajo največ 24 mesecev.

Upravičeni udeleženci	Študenti, vpisani na terciarno izobraževalno institucijo in v študij, ki se zaključi s priznano stopnjo izobrazbe ali drugo priznano kvalifikacijo terciarne ravni (do ravni doktorata in vključno z njo). V primeru doktorske mobilnosti mora imeti udeleženec raven 8 EOK. Mladi diplomanti terciarnega izobraževanja se lahko udeležijo mobilnosti za prakse. Organizacija upravičenka se lahko odloči, da ne bo nudila praks za mlade diplomante. Mlade diplomante mora izbrati njihova terciarna izobraževalna institucija v zadnjem letu študija, prakso v tujini pa morajo opraviti in zaključiti v roku enega leta po tem, ko diplomirajo[46].
Druga merila	Mobilnost študentov je mogoča na katerem koli študijskem področju. Mobilnost študentov je lahko obdobje študija v kombinaciji s kratko prakso (manj kot dva meseca), ki se hkrati štejeta za skupno obdobje študija. Študent, organizacija pošiljateljica in organizacija gostiteljica morajo podpisati učni sporazum. Obdobje študija v tujini mora biti del študentovega študijskega programa, ki vodi do dokončanja študija. Prakse bi morale biti sestavni del študijskega programa študenta, kadar koli je to mogoče. Udeležba v programu terciarne izobraževalne institucije se ne šteje kot praksa. V primeru kombinirane mobilnosti študentov lahko aktivnosti vključujejo udeležbo v programih v obliki kombiniranega učenja na kateri koli partnerski terciarni izobraževalni instituciji, spletno usposabljanje in delovne naloge ali udeležbo v intenzivnih kombiniranih programih. V zvezi z mednarodno mobilnostjo glej poglavje „Mednarodna mobilnost, ki vključuje tretje države, ki niso pridružene programu“.

45 V primeru satelitskih kampusov, ki so odvisni od matične institucije in nosilci iste ECHE, se za državo pošiljateljico šteje država, v kateri ima matična institucija sedež. Zato ni mogoče organizirati aktivnosti mobilnosti med satelitskimi kampusi in matično institucijo, ki so nosilci iste ECHE.

46 Za tiste države, kjer se morajo diplomanti po zaključku študija vpisati v obvezno vojaško ali civilno služenje vojaškega roka, se obdobje upravičenosti mladih diplomantov podaljša za obdobje tega služenja.

POSEBNA MERILA ZA UPRAVIČENOST ZA MOBILNOST OSEBJA

Upravičene sodelujoče organizacije	▪ **Mobilnost osebja za poučevanje:** **organizacija pošiljateljica mora biti:** o terciarna izobraževalna institucija države članice EU ali tretje države, pridružene programu, ki je nosilka listine ECHE, ali o terciarna izobraževalna institucija tretje države, ki ni pridružena programu, ki jo priznavajo pristojni organi in je pred začetkom mobilnosti podpisala medinstitucionalne sporazume s partnerji iz države članice EU ali tretje države, pridružene programu, ali o v primeru osebja, ki je bilo povabljeno, da poučuje na terciarni izobraževalni instituciji: katera koli javna ali zasebna organizacija (ki ni nosilka listine ECHE) v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, ali tretji državi, ki ni pridružena programu, ki je dejavna na trgu dela ali področju izobraževanja, usposabljanja, mladine, raziskav in inovacij. Taka organizacija je lahko na primer: – javno ali zasebno malo, srednje ali veliko podjetje (vključno s socialnimi podjetji); – javni organ na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni; – socialni partner ali drug predstavnik sveta dela, tudi gospodarske zbornice, obrtna/poklicna združenja in sindikati; – raziskovalni inštitut; – fundacija; – šola/zavod/center za izobraževanje (na kateri koli ravni, od predšolskega do višjega sekundarnega izobraževanja, vključno s poklicnim izobraževanjem in izobraževanjem odraslih); – neprofitna organizacija, združenje, nevladna organizacija; – organ, ki zagotavlja poklicno usmerjanje, poklicno svetovanje in informacijske storitve. **Organizacija gostiteljica mora biti** terciarna izobraževalna institucija iz države članice EU ali tretje države, pridružene programu, ki ji je bila dodeljena listina ECHE, ali terciarna izobraževalna institucija iz tretje države, ki ni pridružena programu, ki jo priznavajo pristojni organi in je pred začetkom mobilnosti podpisala medinstitucionalni sporazum s partnerjem iz države članice EU ali tretje države, pridružene programu. ▪ **Mobilnost osebja za usposabljanje:** **organizacija pošiljateljica mora biti** terciarna izobraževalna institucija iz države članice EU ali tretje države, pridružene programu, ki ji je bila dodeljena listina ECHE, ali terciarna izobraževalna institucija iz tretje države, ki ni pridružena programu, ki jo priznavajo pristojni organi in je pred začetkom mobilnosti podpisala medinstitucionalne sporazume s partnerji iz države članice EU ali tretje države, pridružene programu. **Organizacija gostiteljica mora biti**: o terciarna izobraževalna institucija iz države članice EU ali tretje države, pridružene programu, ki ji je bila dodeljena listina ECHE, ali terciarna izobraževalna institucija iz tretje države, ki ni pridružena programu, ki jo priznavajo pristojni organi in je pred začetkom mobilnosti podpisala medinstitucionalne sporazume s partnerji iz države članice EU ali tretje države, pridružene programu, ali o katera koli javna ali zasebna organizacija iz države članice EU in tretje države, pridružene programu, (ali iz tretjih držav, ki niso pridružene programu, če je projekt mobilnosti financiran s sredstvi za notranjo politiko), ki je dejavna na trgu dela ali na področju izobraževanja, usposabljanja, mladih, raziskav in inovacij.

Trajanje aktivnosti mobilnosti	**Mobilnost osebja za poučevanje in usposabljanje:** mobilnost med državami članicami EU in državami, pridruženimi programu, mora trajati od 2 do 60 dni fizične mobilnosti, v kar ni zajet čas poti. V primeru povabljenega osebja iz podjetij je minimalno trajanje en dan fizične mobilnosti. V primeru mobilnosti, kamor so zajete tretje države članice, ki niso pridružene programu, mora aktivnost trajati od 5 do 60 dni, v kar ni zajet čas poti. Enako velja za povabljeno osebje iz podjetij. V obeh primerih mora biti minimalno število biti dnevi zaporedno. Obdobje fizične mobilnosti se lahko prekine. Obdobje prekinitve se ne šteje v trajanje aktivnosti mobilnosti. Poučevanje mora zajemati vsaj 8 ur poučevanja na teden (ali katero koli drugo obdobje bivanja, ki je krajše od enega tedna). Če mobilnost traja dlje kot en teden, mora biti najmanjše število ur poučevanja za nepopoln teden sorazmerno s trajanjem tega tedna. Veljata naslednji izjemi: • ni omejitve najmanjšega števila ur poučevanja za povabljeno osebje iz podjetij; • če je v posameznem obdobju v tujini aktivnost poučevanja združena z aktivnostjo usposabljanja, se najmanjše število ur poučevanja na teden (ali katero koli drugo obdobje bivanja, ki je krajše od enega tedna) zmanjša na 4 ure.
Kraji izvajanja aktivnosti	Osebje mora svojo aktivnost fizične mobilnosti izvajati v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, ali tretji državi, ki ni pridružena programu, ki ni niti država organizacije pošiljateljice niti država, v kateri osebje med študijem prebiva.
Upravičeni udeleženci	**Mobilnost osebja za poučevanje:** • osebje, ki je zaposleno na terciarni izobraževalni instituciji v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, ali tretji državi, ki ni pridružena programu. • Osebje iz katere koli družbe iz katere koli države, ki dela v javni ali zasebni organizaciji (ki ni terciarna izobraževalna institucija z listino ECHE), ki deluje na področju izobraževanja, usposabljanja in mladih, raziskav in inovacij, ter je povabljeno k poučevanju na terciarni izobraževalni instituciji v kateri koli državi (vključno z zaposlenimi doktorandi). **Mobilnost osebja za usposabljanje:** osebje, ki je zaposleno na terciarni izobraževalni instituciji v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, ali tretji državi, ki ni pridružena programu.

Druga merila	Mobilnost osebja lahko zajema obdobje poučevanja v kombinaciji z obdobjem usposabljanja, ki se hkrati štejeta kot skupno obdobje poučevanja. Mobilnost za poučevanje ali usposabljanje se lahko izvaja v več kot eni organizaciji gostiteljici v isti državi, pri čemer se šteje za eno obdobje poučevanja ali usposabljanja, zanjo pa velja minimalno trajanje bivanja. Mobilnost za poučevanje je mogoča na katerem koli študijskem področju. Mobilnost za poučevanje lahko vključuje zagotavljanje usposabljanja za razvoj partnerske terciarne izobraževalne institucije. Član osebja, organizacija pošiljateljica in organizacija gostiteljica morajo podpisati sporazum o mobilnosti. V zvezi z mednarodno mobilnostjo glej „Mednarodna mobilnost, ki vključuje tretje države, ki niso pridružene programu“.

POSEBNA MERILA ZA UPRAVIČENOST ZA KOMBINIRANE INTENZIVNE PROGRAME

Upravičene sodelujoče organizacije	Kombinirani intenzivni program morajo razviti in izvajati vsaj tri terciarne izobraževalne institucije iz vsaj treh držav članic EU in tretjih držav, pridruženih programu. Poleg tega lahko pri pošiljanju udeležencev sodeluje tudi katera koli druga terciarna izobraževalna institucija ali organizacija s sedežem v državi članici EU, tretji državi, pridruženi programu, ali tretji državi, ki ni pridružena programu. Terciarne izobraževalne institucije, ki pošiljajo študente in osebje kot učeče se v kombiniranih intenzivnih programih, morajo biti terciarne izobraževalne institucije iz države članice EU ali tretje države, pridružene programu, ki ji je bila dodeljena listina ECHE, ali terciarne izobraževalne institucije iz tretjih držav, ki niso pridružene programu, ki jih priznavajo pristojni organi in so pred začetkom mobilnosti podpisale medinstitucionalne sporazume s partnerji iz države članice EU ali tretje države, pridružene programu. Izobraževalno osebje in osebje za usposabljanje, ki sodeluje pri izvajanju programa, je lahko katera koli organizacija iz države članice EU ali tretje države, pridružene programu, ali iz tretje države, ki ni pridružena programu (glej upravičene udeležence). Udeleženci se lahko pošljejo s sredstvi programa Erasmus+ ali sodelujejo na lastne stroške. terciarne izobraževalne institucije iz tretjih držav, ki niso pridružene programu, lahko pošljejo udeležence programa Erasmus+, če ima institucija gostiteljica hkrati projekt mobilnosti, financiran s sredstvi zunanje politike, s katerimi se financirajo prihajajoči študenti in osebje iz teh držav. Ti udeleženci iz tretjih držav, ki niso pridružene programu, se ne upoštevajo pri izpolnjevanju minimalnih zahtev. Terciarna izobraževalna institucija prejemnica mora biti nosilka listine ECHE. terciarna izobraževalna institucija prejemnica je lahko ista kot koordinatorska terciarna izobraževalna institucija. Tudi druge organizacije so lahko sogostiteljice v državi gostiteljici pri delu fizične aktivnosti. Koordinatorska terciarna izobraževalna institucija mora prav tako biti nosilka listine ECHE. Koordinatorska/prejemna terciarna izobraževalna institucija je bodisi terciarna izobraževalna institucija prijaviteljica bodisi članica konzorcija za mobilnost, ki je prijavitelj, za projekt mobilnosti, ki se financira s sredstvi za notranjo politiko.
Trajanje aktivnosti	Fizična komponenta kombiniranega intenzivnega programa mora trajati od 5 do 30 dni. Za trajanje virtualne komponente ni meril za upravičenost, vendar morajo študenti s kombinirano virtualno in fizično komponento pridobiti vsaj 3 kreditne točke ECTS.
Kraji izvajanja aktivnosti	Fizična aktivnost se lahko izvaja v terciarni izobraževalni instituciji gostiteljici ali na katerem koli drugem kraju v državi terciarne izobraževalne institucije gostiteljice.

Upravičeni udeleženci	**Študenti:** študenti, vpisani na terciarno izobraževalno institucijo v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, ali tretji državi, ki ni pridružena programu, in v študij, ki se zaključi s priznano stopnjo izobrazbe ali drugo priznano kvalifikacijo na terciarni ravni (do stopnje doktorata in vključno z njo). **Osebje:** osebje, ki je zaposleno na terciarni izobraževalni instituciji v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, ali tretji državi, ki ni pridružena programu. **Izobraževalno osebje in osebje za usposabljanje, ki sodeluje pri izvajanju programa:** • osebje, ki je zaposleno na terciarni izobraževalni instituciji v državi članici EU, tretji državi, pridruženi programu, ali tretji državi, ki ni pridružena programu. ▪ osebje, povabljeno k poučevanju na terciarni izobraževalni instituciji: ki prihaja iz katere koli javne ali zasebne družbe/organizacije (razen terciarnih izobraževalnih institucij, ki so nosilke listine ECHE); družba/organizacija bi morala prihajati iz države članice EU, tretje države, pridružene programu, ali tretje države, ki ni pridružena programu, ki je dejavna na trgu dela ali na področju izobraževanja, usposabljanja in mladih, raziskav in inovacij; v okviru tega ukrepa so upravičeni tudi zaposleni doktorandi.
Druga merila	Kombinirani intenzivni programi za študente in osebje morajo vključevati kratkotrajno fizično mobilnost v tujini v kombinaciji z obvezno virtualno komponento, ki omogoča spletno izmenjavo in timsko delo za sodelovalno učenje. Virtualna komponenta mora učeče se povezati prek spleta, da bodo skupaj in hkrati opravljali določene naloge, ki so vključene v kombinirani intenzivni program in se upoštevajo pri končnih učnih izidih. Študenti morajo z intenzivnimi kombiniranimi programi pridobiti vsaj 3 kreditne točke ECTS. Za upravičenost do organizacijske podpore mora kombinirani intenzivni program vključevati najmanj 15 mobilnih učečih se oseb v programu Erasmus+, podprtih s sredstvi za notranjo politiko (brez osebja za poučevanje/usposabljanje, ki sodeluje pri izvajanju programa). Teh 15 udeležencev mora mobilnost izvajati posebej zato, da bi se udeležili kombiniranega intenzivnega programa v okviru ene od naslednjih mobilnosti aktivnosti v okviru programa Erasmus+: kombinirana kratkotrajna mobilnost študentov za študij ali kombinirana mobilnost osebja za usposabljanje. Individualno podporo, in, če je ustrezno, podporo za potne stroške za fizično aktivnost udeležencem zagotovi organizacija pošiljateljica (in terciarna izobraževalna institucija gostiteljica v primeru povabljenega osebja iz podjetij in udeležencev iz tretjih držav, ki niso pridružene programu, ki se financira z instrumenti zunanjega delovanja).

DODATNE INFORMACIJE ZA PROJEKTE MOBILNOSTI, KI SE FINANCIRAJO S SREDSTVI ZA ZUNANJO POLITIKO

Sredstva, ki so na voljo za projekte mobilnosti, ki se financirajo s sredstvi za zunanjo politiko, so porazdeljena med različne regije sveta z 12 proračunskimi ovojnicami, pri čemer se višina sredstev v posamezni ovojnici razlikuje glede na prednostne naloge zunanje politike EU. Dodatne informacije o zneskih so na voljo v okviru posamezne proračunske ovojnice in bodo objavljene na spletnih mestih nacionalnih agencij.

EU je določila številne splošne cilje v zvezi z geografsko uravnoteženostjo in prednostnimi področji, ki jih je treba doseči na evropski ravni med celotnim trajanjem programa (2021–2027), vključno s sodelovanjem z najmanj razvitimi

državami. Ni treba, da splošne cilje in prednostne naloge dosežejo posamezne terciarne izobraževalne institucije, vendar jih morajo nacionalne agencije upoštevati pri dodeljevanju razpoložljivega proračuna. To so cilji, določeni za projekte mobilnosti, podprte s sredstvi za zunanjo politiko, kot celoto na ravni držav članic EU in držav, pridruženih programu, z razpisom 2027:

- Azija:
  - najmanj 25 % proračuna bi bilo treba porabiti za mobilnost z najmanj razvitimi državami v regiji;
  - največ 25 % proračuna se lahko porabi za mobilnost z državami z visokim dohodkom v regiji;
  - največ 15 % proračuna se lahko porabi za mobilnost s Kitajsko;
  - največ 10 % proračuna se lahko porabi za mobilnost z Indijo;
- Pacifik:
  - največ 86,5 % proračuna se lahko porabi za mobilnost z Avstralijo in Novo Zelandijo skupaj;
- podsaharska Afrika:
  - najmanj 35 % proračuna bi bilo treba porabiti za mobilnost z najmanj razvitimi državami v regiji s posebnim poudarkom na prednostnih državah na področju migracij;
  - največ 8 % proračuna se lahko porabi za mobilnost s katero koli državo;
- Latinska Amerika:
  - največ 30 % proračuna se lahko porabi za mobilnost z Brazilijo in Mehiko skupaj;
- Vzhodno partnerstvo:
  - najmanj 40 % proračuna bi bilo treba nameniti študentom z manj priložnostmi;
- Južno sosedstvo:
  - največ 15 % proračuna se lahko porabi za mobilnost s katero koli državo;
  - najmanj 65 % proračuna bi bilo treba nameniti študentom, od tega 50 % tistim z manj priložnostmi;
- Zahodni Balkan: poudarek je treba dati na mobilnost študentov.

Zaradi zahteve po prispevanju k ciljem zunanjega delovanja EU so mobilnosti za študente višješolskih, dodiplomskih in magistrskih študentov, ki se izvajajo z državami upravičenkami do uradne razvojne podpore[47] v regijah 2–11, omejene na vhodno mobilnost iz tretjih držav, ki niso pridružene programu. Izhodna mobilnost v te regije je na voljo samo za študente na doktorski stopnji in za osebje.

Če je bil prijaviteljem dodeljen projekt mobilnosti, podprt s sredstvi za notranjo politiko, se lahko navedeni neupravičeni tokovi mednarodne izhodne mobilnosti v te regije financirajo iz tega projekta mobilnosti, podprtega s sredstvi za notranjo politiko.

Terciarne izobraževalne institucije se lahko prijavijo tudi za 100-odstotno mobilnost osebja ali 100-odstotno mobilnost študentov oziroma kakršno koli njuno kombinacijo, če je to v skladu z dodatnimi merili za upravičenost za projekte, ki jih določi nacionalna agencija (glej naslednje poglavje).

DODATNA MERILA ZA UPRAVIČENOST ZA PROJEKTE MOBILNOSTI, KI SE FINANCIRAJO S SREDSTVI ZA ZUNANJO POLITIKO, DOLOČENA S STRANI NACIONALNIH AGENCIJ

Kadar je proračunska ovojnica za določeno partnersko regijo omejena, lahko nacionalna agencija po lastni izbiri doda eno ali več meril za upravičenost s spodnjega seznama:

- omejitev stopnje izobrazbe za udeležence (na primer omejitev vlog na samo eno ali dve stopnji – dodiplomski, magistrski ali doktorski študij);

[47] Seznam držav, za katere velja ta zahteva, je na seznamu držav prejemnic uradne razvojne pomoči, ki ga je pripravil OECD/DAC DAC-List-of-ODA-Recipients-for-reporting-2022-23-flows.pdf (oecd.org). Seznam prejemnic uradne razvojne pomoči se redno posodablja, tako da se lahko države premaknejo iz ene kategorije v drugo ali umaknejo s seznama. Kljub temu status uradne razvojne pomoči države in relativne omejitve ostajajo nespremenjene za celoten življenjski cikel projektov v okviru istega razpisa.

- omejitev vrste udeležencev samo na osebje ali študente;
- omejitev trajanja obdobja mobilnosti (na primer omejitev mobilnosti študentov na šest mesecev ali omejitev mobilnosti osebja na 10 dni).

Če se nacionalna agencija odloči, da bo za projekte uporabila ta dodatna merila za upravičenost, bo ta odločitev sporočena pred rokom za oddajo vlog, zlasti na spletišču nacionalne agencije.

Merila za dodelitev

MERILA ZA DODELITEV ZA PROJEKTE MOBILNOSTI, KI SE FINANCIRAJO S SREDSTVI ZA NOTRANJO POLITIKO

Ni kvalitativnega ocenjevanja (kakovost je bila ocenjena v fazi prijave za ECHE ali ob izbiri akreditacije konzorcija za mobilnost), zato ni meril za dodelitev.

Vsaka upravičena vloga za nepovratna sredstva (po preverjanju upravičenosti) bo prejela sredstva.

Najvišji znesek dodeljenih nepovratnih sredstev bo odvisen od številnih elementov:

- števila mobilnosti, za katere je bila vložena prijava;
- pretekle uspešnosti prijavitelja v smislu števila mobilnosti, dobre kakovosti izvajanih aktivnosti in dobrega finančnega poslovodenja, če je prijavitelj v preteklih letih prejel podobna nepovratna sredstva;
- števila intenzivnih kombiniranih programov, za katere je bila vložena prijava;
- skupni nacionalni proračun, dodeljen za ukrep mobilnosti za projekte mobilnosti, podprte s sredstvi za notranjo politiko.

MERILA ZA DODELITEV ZA PROJEKTE MOBILNOSTI, KI SE FINANCIRAJO S SREDSTVI ZA ZUNANJO POLITIKO

Upravičene vloge za nepovratna sredstva (po uspešno zaključenem preverjanju upravičenosti) bodo ocenjene na podlagi naslednjih meril za dodelitev:

Merilo za dodelitev na ravni projekta: **Kakovost zasnove projekta in dogovorov o sodelovanju** **(največ 40 točk)**	• V kolikšni meri organizacija prijaviteljica jasno opisuje odgovornosti, vloge in naloge med partnerji. • Popolnost in kakovost ureditev za izbor udeležencev, podporo, ki jim je zagotovljena, in priznavanje njihovega obdobja mobilnosti (zlasti v tretji državi, ki ni pridružena programu).
Merilo za dodelitev na ravni regije: **Ustreznost strategije** **(največ 40 točk)**	Za vsako regionalno partnerstvo: • V kolikšni meri je načrtovani projekt mobilnosti ustrezen za strategijo internacionalizacije vključenih terciarnih izobraževalnih institucij. • Razlogi za izbiro mobilnosti osebja in/ali študentov. Razlogi za ciljno usmerjanje sodelovanja s terciarnimi izobraževalnimi institucijami/organizacijami v določenih državah v partnerski regiji.
Merilo za dodelitev na ravni regije:	Za vsako regionalno partnerstvo:

Učinek in razširjanje **(največ 20 točk)**	• Morebitni učinek projekta na udeležence, prijavitelje in partnerske organizacije na lokalni, regionalni in nacionalni ravni. • Kakovost ukrepov, katerih cilj je razširjanje rezultatov projekta mobilnosti na ravni fakultete in institucij ter po potrebi tudi zunaj njih v vseh sodelujočih državah.

Prijavitelj bo pojasnil, kako projekt izpolnjuje ta tri merila z vidika svoje institucije (ali institucij, če vloge oddajo konzorciji) in partnerskih institucij v tretjih državah, ki niso pridružene programu. Na vprašanje, ki ustreza merilu za dodelitev **kakovost zasnove in dogovorov o sodelovanju** je treba odgovoriti enkrat za celoten predlog projekta, na vprašanja, ki ustrezajo merilom za dodelitev **ustreznost strategije** ter **učinek in razširjanje**, pa je treba odgovoriti enkrat za vsako regijo, ki jo prijavitelj namerava vključiti v projekt.

Prijavitelji morajo svoj predlog združiti v „regionalna partnerstva“, tj. združiti vse aktivnosti, ki vključujejo države iz iste regije. Vsako regionalno partnerstvo bo ocenjeno ločeno. Da bi se regionalna partnerstva upoštevala pri dodeljevanju sredstev, morajo doseči vsaj 60 točk, pri čemer mora biti za vsako merilo za dodelitev, predstavljeno v preglednici, dosežen 50-odstotni prag.

Skupna nepovratna sredstva, dodeljena projektu, bodo vsota nepovratnih sredstev, dodeljenih regionalnim partnerstvom, ki so zagotovila minimalni prag kakovosti, odvisno od več elementov:

- števila udeležencev in trajanja prijavljene aktivnosti;
- proračuna, dodeljenega za državo ali regijo;
- geografske uravnoteženosti v določeni regiji.

Ne glede na oceno regionalnih partnerstev, ki presega navedeni prag, lahko nacionalna agencija da prednost mobilnosti z nekaterimi državami, da se zagotovi geografska uravnoteženost znotraj te regije, kot je opredeljeno z zgoraj navedenimi geografskimi cilji.

Nacionalna agencija ni dolžna financirati vseh mobilnosti, zahtevanih za določeno tretjo državo, ki ni pridružena programu, če se zdi zahteva pretirana glede na razpoložljivi proračun.

(A) Pravila za dodelitev sredstev, ki veljajo za vse aktivnosti mobilnosti v visokošolskem izobraževanju

Proračunska kategorija	Upravičeni stroški in veljavna pravila	Znesek
Organizacijska podpora	Stroški, neposredno povezani z izvajanjem mobilnosti (razen stroški bivanja in potni stroški za udeležence). **Mehanizem financiranja:** prispevek za stroške na enoto. **Pravilo dodelitve:** glede na število udeležencev mobilnosti.	**Za projekte mobilnosti, ki so podprti s sredstvi za notranjo politiko:** do 100. udeleženca: 400 EUR na udeleženca, po 100. udeležencu: 230 EUR na dodatnega udeleženca. **Za projekte mobilnosti, ki so podprti s sredstvi za zunanjo politiko:** 500 EUR na udeleženca.
Podpora za vključevanje	**Podpora za vključevanje za organizacije:** Stroški, povezani z organizacijo aktivnosti mobilnosti za udeležence z manj priložnostmi, ki potrebujejo dodatno podporo, na podlagi	100 EUR na udeleženca.

	dejanskih stroškov. **Mehanizem financiranja:** prispevek za stroške na enoto. **Pravilo dodelitve:** glede na število udeležencev z manj priložnostmi, ki prejmejo dodatno podporo, na podlagi dejanskih stroškov v okviru kategorije podpore za vključevanje.	
	Podpora za vključevanje za udeležence: Dodatni stroški, ki so neposredno povezani z udeleženci z manj priložnostmi in jih ni mogoče pokriti z dodatnim zneskom za individualno podporo za udeležence z manj priložnostmi. Ti stroški so namenjeni predvsem pokritju dodatne finančne podpore, ki jo udeleženci zaradi svojega telesnega, duševnega ali zdravstvenega stanja potrebujejo za udeležbo v mobilnosti in na pripravljalnih obiskih, ter za spremljevalne osebe (vključno s potnimi stroški in stroški bivanja, če so upravičeni in če se ne krijejo v okviru proračunskih kategorij „podpora za potne stroške“ in „individualna podpora“ za te udeležence)[48]. **Mehanizem financiranja**: dejanski stroški. **Pravilo dodelitve:** prijavitelj mora utemeljiti vlogo, ki jo mora nato odobriti nacionalna agencija.	100 % upravičenih stroškov.
Izredni stroški	Stroški zagotavljanja finančnega jamstva, če ga zahteva nacionalna agencija. V primeru projekta mobilnosti, ki se financira s sredstvi za notranjo politiko: visoki potni stroški udeležencev, upravičenih do podpore za potne stroške. **Mehanizem financiranja:** dejanski stroški. **Pravilo dodelitve:** prijavitelj mora utemeljiti vlogo, ki jo mora nato odobriti nacionalna	**Stroški finančnega jamstva:** 80 % upravičenih stroškov. **Visoki potni stroški:** 80 % upravičenih potnih stroškov.

[48] V primeru spremljevalnih oseb se lahko uporabljajo zneski za osebje in izredni stroški za drago potovanje. V izjemnih primerih, ko mora spremljevalna oseba ostati v tujini več kot 60 dni, bodo v proračunski postavki „podpora za vključevanje“ zajeti tudi dodatni stroški bivanja, ki nastanejo po 60. dnevu.

	agencija.	

Nepovratna sredstva za organizacijsko podporo za upravičenca (terciarne izobraževalne institucije ali konzorcije):

Organizacijska podpora, vezana na mobilnost, je prispevek za kakršne koli stroške, ki jih imajo institucije v zvezi z aktivnostmi za podporo vhodne in izhodne mobilnosti študentov in osebja v skladu z listino Erasmus za terciarno izobraževanje v državah članicah EU in tretjih državah, pridruženih programu, ter načeli ECHE, kot so navedena v medinstitucionalnih sporazumih, sklenjenih v primeru institucij iz tretjih držav, ki niso pridružene programu. Na primer za:

- organizacijske ureditve s partnerskimi institucijami, vključno z obiski pri morebitnih partnerjih, za dogovor o pogojih medinstitucionalnih sporazumov glede izbora, priprave, sprejema in vključevanja udeležencev mobilnosti ter posodabljanje teh medinstitucionalnih sporazumov;
- zagotavljanje posodobljenih katalogov predmetov za mednarodne študente;
- zagotavljanje informacij in pomoči za študente in osebje;
- izbor študentov in osebja;
- pripravo učnih sporazumov, da se zagotovi popolno priznavanje vseh elementov izobraževanja študentov; pripravo in priznavanje sporazumov o mobilnosti za osebje;
- zagotavljanje jezikovne in medkulturne priprave za študente in osebje na vhodni in izhodni mobilnosti, ki dopolnjuje spletno jezikovno podporo Erasmus+;
- olajšanje vključevanja udeležencev vhodne mobilnosti na terciarni izobraževalni instituciji;
- zagotavljanje učinkovitih ureditev za mentorstvo in nadzor udeležencev mobilnosti;
- posebne ureditve za zagotavljanje kakovosti praks študentov v podjetjih/organizacijah gostiteljicah;
- zagotavljanje priznavanja elementov izobraževanja in z njimi povezanih kreditnih točk, izdajo prepisa ocen in prilog k diplomi;
- podporo ponovnemu vključevanju udeležencev mobilnosti in nadgradnjo njihovih pridobljenih novih kompetenc v korist terciarne izobraževalne institucije in vrstnikov;
- izvajanje pobude za evropsko študentsko izkaznico (digitalizacija upravljanja mobilnosti);
- spodbujanje okolju prijaznih načinov mobilnosti in ekologizacije upravnih postopkov;
- spodbujanje in upravljanje udeležbe posameznikov z manj priložnostmi;
- opredelitev in spodbujanje aktivnosti za državljansko udejstvovanje ter spremljanje udeležbe v takih aktivnostih;
- spodbujanje in upravljanje kombinirane in/ali mednarodne mobilnosti.

terciarne izobraževalne institucije se za zagotavljanje visokokakovostne mobilnosti zavezujejo k izpolnjevanju vseh načel listine, med drugim, da bodo zagotovile, „da so udeleženci izhodne mobilnosti dobro pripravljeni na aktivnosti v tujini, vključno s kombinirano mobilnostjo, tako da opravijo dejavnosti za dosego zahtevane ravni znanja jezika in razvoj svojih medkulturnih kompetenc“, ter zagotavljale „ustrezno jezikovno podporo za udeležence vhodne mobilnosti“. Za jezikovno usposabljanje se lahko izkoristijo obstoječe zmogljivosti v institucijah. Tiste terciarne izobraževalne institucije, ki lahko zagotovijo visokokakovostno mobilnost študentov in osebja, vključno z jezikovno podporo, z nižjimi stroški (ali imajo na voljo sredstva iz drugih virov, ki niso sredstva EU), lahko del nepovratnih sredstev za organizacijsko podporo namenijo financiranju večjega števila aktivnosti mobilnosti. V sporazumu o dodelitvi nepovratnih sredstev je določena stopnja prožnosti v zvezi s tem.

V vseh primerih pa morajo upravičenci v skladu s pogodbo zagotoviti take visokokakovostne storitve, pri čemer bodo nacionalne agencije spremljale in preverjale njihovo uspešnost, tudi ob upoštevanju poročil udeležencev, ki jih zagotovijo študenti in osebje ter do katerih imajo nacionalne agencije in Komisija neposreden dostop.

Organizacijska podpora se izračuna glede na število vseh podprtih udeležencev mobilnosti (tudi tistih z ničelnimi nepovratnimi sredstvi iz sredstev EU v okviru programa Erasmus+ za celotno obdobje mobilnosti – glej v nadaljevanju o mobilnosti z ničelnimi povratnimi sredstvi) in osebja iz podjetij, ki poučujejo na terciarni izobraževalni instituciji). Udeleženci mobilnosti z ničelnimi nepovratnimi sredstvi iz sredstev v okviru programa Erasmus+ za celotno obdobje mobilnosti se štejejo za podprte udeležence mobilnosti, saj lahko izkoristijo prednosti okvira mobilnosti in organizacijskih aktivnosti. Organizacijska podpora se torej plača tudi za te udeležence. To ne vključuje oseb, ki spremljajo udeležence med njihovo aktivnostjo v tujini. Izračun organizacijske podpore se ne poveča samodejno, kadar se organizirajo dodatne mobilnosti s prenosom sredstev med proračunskimi kategorijami.

V primeru konzorcijev za mobilnost se lahko prejeta organizacijska podpora razdeli med vse člane v skladu s pravili, o katerih so se medsebojno dogovorili.

Za projekte mobilnost, ki se financirajo s sredstvi za zunanjo politiko, si bodo zadevni partnerji nepovratna sredstva za organizacijsko podporo razdelili na vzajemno sprejemljivi osnovi, dogovorjeni z udeleženimi institucijami.

Udeleženci mobilnosti z ničelnimi nepovratnimi sredstvi iz sredstev EU v okviru programa Erasmus+

Študenti in osebje z ničelnimi nepovratnimi sredstvi iz sredstev EU v okviru programa Erasmus+ so udeleženci mobilnosti, ki ne prejmejo nepovratnih sredstev v okviru programa Erasmus+ za pot ali bivanje, vendar izpolnjujejo vsa merila za mobilnost študentov in osebja ter lahko izkoristijo vse prednosti, ki jih študentom in osebju zagotavlja program Erasmus+. Za kritje stroškov mobilnosti lahko prejmejo nepovratna sredstva iz skladov EU (Evropskega socialnega sklada itd.), ki niso sredstva programa Erasmus+, ali regionalna, nacionalna ali druga nepovratna sredstva. Število udeležencev mobilnosti z ničelnimi nepovratnimi sredstvi iz sredstev EU v okviru programa Erasmus+ za celotno obdobje mobilnosti se upošteva v statistiki za kazalnik uspešnosti, ki se uporablja za dodeljevanje proračunskih sredstev EU državam.

Podpora za vključevanje

Oseba z manj priložnostmi je oseba, katere osebne okoliščine ali okoliščine, povezane s telesnim, duševnim ali zdravstvenim stanjem, so take, da njena udeležba v projektu/ukrepu mobilnosti ne bi bila mogoča brez dodatne finančne ali drugačne podpore. Terciarne izobraževalne institucije, ki so izbrale študente in/ali osebje z manj priložnostmi, lahko pri nacionalni agenciji oddajo vlogo za dodatna nepovratna sredstva, da pokrijejo dodatne stroške za njihovo udeležbo v aktivnostih mobilnosti. Torej je lahko podpora v obliki nepovratnih sredstev pri udeležencih z manj priložnostmi, zlasti tistih z motnjami v telesnem ali duševnem razvoju ali drugimi zdravstvenimi težavami, višja od najvišjih posameznih zneskov nepovratnih sredstev, določenih spodaj. Terciarne izobraževalne institucije bodo na svojem spletišču opisale, kako lahko študenti in osebje z manj priložnostmi zahtevajo taka dodatna nepovratna sredstva in utemeljijo, zakaj jih potrebujejo.

Za študente in osebje z manj priložnostmi se lahko zagotovijo dodatna sredstva tudi iz drugih virov na lokalni, regionalni in/ali nacionalni ravni.

Vsaka terciarna izobraževalna institucija se s podpisom listine Erasmus za terciarno izobraževanje zaveže, da bo zagotavljala enak dostop in enake priložnosti udeležencem iz vseh okolij. Zato lahko študenti in osebje z manj priložnostmi izkoristijo storitve podpore, ki jih institucija gostiteljica ponuja svojim lokalnim študentom in osebju.

Izredni stroški za drago potovanje

Samo udeleženci, ki so upravičeni do podpore za potne stroške in sodelujejo v projektih mobilnosti, financiranih s sredstvi za notranjo politiko, so upravičeni do izrednih stroškov za drago potovanje:

upravičenci projektov mobilnosti lahko zahtevajo finančno podporo za visoke potne stroške udeležencev pod proračunsko postavko „izredni stroški“ (80 % vseh upravičenih stroškov). To je dovoljeno, če lahko upravičenci utemeljijo, da pravila financiranja (na podlagi stroškov na enoto za razpon razdalje) ne krijejo vsaj 70 % potnih stroškov udeležencev. Če se dodelijo nepovratna sredstva za kritje izrednih stroškov za drago potovanje, nadomestijo podporo za potne stroške.

Drugi viri financiranja

Študenti in osebje lahko poleg nepovratnih sredstev iz programa Erasmus+ ali namesto njih (udeleženci mobilnosti z ničelnimi nepovratnimi sredstvi iz sredstev EU) prejmejo regionalna, nacionalna ali druga nepovratna sredstva, ki jih ne upravlja nacionalna agencija, temveč druga organizacija (npr. ministrstvo ali regionalni organi). Nepovratna sredstva iz programa Erasmus+ se lahko nadomestijo tudi z drugimi sredstvi iz proračuna EU (Evropskega socialnega sklada itd.). Za nepovratna sredstva, ki niso zagotovljena iz proračuna EU, temveč iz drugih virov financiranja, ne veljajo zneski in najnižje/najvišje vrednosti iz tega dokumenta.

Organizacije gostiteljice za pripravništva lahko pripravnikom zagotovijo finančno podporo ali prispevek v naravi.

(B) Nepovratna sredstva za mobilnost študentov

Individualna podpora za fizično mobilnost – osnovni zneski za dolgotrajno mobilnost

Študenti lahko prejmejo nepovratna sredstva za individualno podporo, namenjena kritju dodatnih potnih stroškov in stroškov bivanja, povezanih z obdobjem študija ali prakse v tujini.

Za mobilnost med državami članicami EU in tretjimi državami, pridruženimi programu, in v tretje države, ki niso pridružene programu, iz regij 13 in 14 bodo te mesečne zneske opredelile nacionalne agencije v dogovoru z nacionalnimi organi in/ali terciarnimi izobraževalnimi institucijami na podlagi nepristranskih in preglednih meril, navedenih v nadaljevanju. Točni zneski bodo objavljeni na spletiščih nacionalnih agencij in terciarnih izobraževalnih institucij.

Države članice EU in tretje države, pridružene programu, ter tretje države, ki niso pridružene programu, iz regij 13 in 14[49] so razdeljene v naslednje tri skupine:

Skupina 1 Države z višjimi življenjskimi stroški	Danska, Finska, Islandija, Irska, Lihtenštajn, Luksemburg, Norveška, Švedska. Tretje države, ki niso pridružene programu, iz regije 14.
Skupina 2 Države s srednjimi življenjskimi stroški	Avstrija, Belgija, Ciper, Francija, Nemčija, Grčija, Italija, Malta, Nizozemska, Portugalska, Španija. Tretje države, ki niso pridružene programu, iz regije 13.
Skupina 3 Države z nižjimi življenjskimi stroški	Bolgarija, Češka, Estonija, Hrvaška, Latvija, Litva, Madžarska, Poljska, Romunija, Severna Makedonija, Slovaška, Slovenija, Srbija, Turčija.

[49] Tretje države, ki niso pridružene programu, iz regij 13 in 14 so samo države prejemnice.

Nepovratna sredstva EU iz programa Erasmus+ za individualno podporo, ki se bodo zagotovila študentom, bodo odvisna od smeri njihove mobilnosti med njihovo državo pošiljateljico in državo gostiteljico, kot sledi:

- mobilnost v državo s podobnimi življenjskimi stroški: študenti bodo prejeli nepovratna sredstva EU v srednji vrednosti;
- mobilnost v državo z višjimi življenjskimi stroški: študenti bodo prejeli nepovratna sredstva EU v višji vrednosti;
- mobilnost v državo z nižjimi življenjskimi stroški: študenti bodo prejeli nepovratna sredstva EU v nižji vrednosti.

Nacionalne agencije bodo opredelile zneske v okviru naslednjih najnižjih in najvišjih vrednosti:

- **nepovratna sredstva EU v srednji vrednosti:** srednji zneski, ki znašajo od 292 do 606 EUR na mesec, veljajo za mobilnost v državo s podobnimi življenjskimi stroški: (a) iz skupine 1 v skupino 1, (b) iz skupine 2 v skupino 2 in (c) iz skupine 3 v skupino 3;

- **nepovratna sredstva EU v višji vrednosti**: ustreza srednjim zneskom, ki jih opredeli nacionalna agencija in katerim se prišteje vsaj 50 EUR ter znašajo od 348 do 674 EUR na mesec. Veljajo za aktivnosti mobilnosti v državo z višjimi življenjskimi stroški: (a) iz skupine 2 v skupino 1 in (b) iz skupine 3 v skupini 1 in 2;

- **nepovratna sredstva EU v nižji vrednosti:** ustreza srednjim zneskom, ki jih opredeli nacionalna agencija in od katerih se odšteje vsaj 50 EUR ter znašajo od 225 do 550 EUR na mesec. Veljajo za aktivnosti mobilnosti v državo z nižjimi življenjskimi stroški: (a) iz skupine 1 v skupini 2 in 3 ter (b) iz skupine 2 v skupino 3.

Nacionalne agencije bodo pri opredeljevanju zneskov, ki bodo veljali za upravičence v njihovi državi, upoštevale dve posebni merili:

- razpoložljivost in višino sredstev iz drugih virov sofinanciranja s strani zasebnih ali javnih organov na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni za dopolnitev nepovratnih sredstev EU;
- splošno raven povpraševanja študentov, ki nameravajo študirati ali se usposabljati v tujini.

Nacionalne agencije lahko za aktivnosti mobilnosti med državami članicami EU in tretjimi državami, pridruženimi programu, in v tretje države, ki niso pridružene programu, iz regij 13 in 14 zagotovijo določeno mero prilagodljivosti za terciarne izobraževalne institucije, tako da na nacionalni ravni namesto točnih zneskov opredelijo najnižje in najvišje vrednosti. Ta odločitev bi morala biti utemeljena, na primer v državah, kjer je na voljo sofinanciranje na regionalni ali institucionalni ravni.

ŠTUDENTI IN MLADI DIPLOMANTI Z MANJ PRILOŽNOSTMI – DODATNI ZNESEK K INDIVIDUALNI PODPORI ZA DOLGOTRAJNO MOBILNOST

Študenti in mladi diplomanti z manj priložnostmi prejmejo dodatni znesek v višini 250 EUR na mesec, ki se prišteje njihovim nepovratnim sredstvom EU iz programa Erasmus+ za individualno podporo. Nacionalne agencije v dogovoru z nacionalnimi organi na nacionalni ravni opredelijo merila, ki jih je treba uporabljati.

ŠTUDENTI IN MLADI DIPLOMANTI, KI OPRAVLJAJO PRAKSO – DODATNI ZNESEK K INDIVIDUALNI PODPORI ZA DOLGOTRAJNO MOBILNOST

Študenti in mladi diplomanti, ki opravljajo prakso, bodo prejeli dodatni znesek v višini 150 EUR na mesec, ki se prišteje njihovim nepovratnim sredstvom EU iz programa Erasmus+ za individualno podporo. Študenti in mladi diplomanti z manj priložnostmi, ki opravljajo prakso, so upravičeni do dodatnega zneska za študente in nove diplomante z manj priložnostmi in dodatnega zneska za prakso.

ŠTUDENTI IN MLADI DIPLOMANTI IZ NAJBOLJ ODDALJENIH REGIJ TER ČEZMORSKIH DRŽAV IN OZEMELJ NA DOLGOTRAJNI MOBILNOSTI

Glede na omejitve zaradi oddaljenosti od drugih držav članic EU in tretjih držav, pridruženih programu, ter gospodarske ravni bodo študenti in mladi diplomanti, ki študirajo ali so študirali na terciarnih izobraževalnih institucijah v najbolj oddaljenih regijah držav članic EU ter čezmorskih državah in ozemljih, pridruženih državam članicam EU, prejeli naslednje višje zneske za individualno podporo:

Iz/z	V	Znesek
najbolj oddaljene regije ter čezmorske države in ozemlja	države članice EU in tretje države, pridružene programu, in tretje države, ki niso pridružene programu (razen regij 13 in 14)	786 EUR na mesec

Dodatni znesek za študente in mlade diplomante z manj priložnostmi v tem primeru ne velja. Uporablja se dodatni znesek za prakso.

ŠTUDENTI IN MLADI DIPLOMANTI NA PODROČJU MEDNARODNE DOLGOTRAJNE MOBILNOSTI, KI VKLJUČUJE TRETJE DRŽAVE, KI NISO PRIDRUŽENE PROGRAMU

Osnovni znesek za individualno podporo je določen, kot sledi:

Iz/s/z	V	Znesek
države članice EU in tretje države, pridružene programu	tretje države, ki niso pridružene programu, iz regij 1–12	700 EUR na mesec
države članice EU in tretje države, pridružene programu	tretje države, ki niso pridružene programu, iz regij 13 in 14	kot je navedeno v oddelku „Nepovratna sredstva za mobilnost študentov – Individualna podpora za fizično mobilnost“
tretje države, ki niso pridružene programu, iz regij 1–12	skupina 1 držav članic EU in tretjih držav, pridruženih programu	900 EUR na mesec
	skupina 2 držav članic EU in tretjih držav, pridruženih programu	850 EUR na mesec
	skupina 3 držav članic EU in tretjih držav, pridruženih programu	800 EUR na mesec

Dodatni znesek za študente in nove diplomante z manj priložnostmi v tem primeru velja.

Dodatni znesek za prakso se uporablja samo za mobilnost v tretje države, ki niso pridružene programu, iz regij 13 in 14.

Države članice EU in tretje države, pridružene programu, vključujejo najbolj oddaljene regije ter čezmorske države in ozemlja.

ŠTUDENTI IN NOVI DIPLOMANTI, KI SE UDELEŽIJO KRATKOTRAJNE FIZIČNE MOBILNOSTI – OSNOVNI ZNESKI ZA INDIVIDUALNO PODPORO (KOMBINIRANA MOBILNOST IN KRATKOTRAJNA MOBILNOST DOKTORSKIH ŠTUDENTOV)

Osnovni zneski za individualno podporo so določeni, kot sledi:

Trajanje fizične aktivnosti	**Znesek (za vse države članice EU in tretje države, pridružene programu, ali tretja država, ki ni pridružena programu)**
Do 14. dneva aktivnosti	79 EUR na dan
Od 15. do 30. dneva aktivnosti	56 EUR na dan

Po potrebi sta lahko v individualno podporo zajeta tudi en dan potovanja pred aktivnostjo in en dan potovanja po njej.

ŠTUDENTI IN MLADI DIPLOMANTI Z MANJ PRILOŽNOSTMI – DODATNI ZNESEK K INDIVIDUALNI PODPORI ZA KRATKOTRAJNO FIZIČNO MOBILNOST

Študenti in mladi diplomanti z manj priložnostmi poleg nepovratnih sredstev EU iz programa Erasmus+ za individualno podporo prejmejo dodatni znesek, ki znaša 100 EUR za 5–14-dnevno obdobje aktivnosti fizične mobilnosti in 150 EUR za 15–30-dnevno obdobje aktivnosti fizične mobilnosti. Nacionalne agencije v dogovoru z nacionalnimi organi na nacionalni ravni opredelijo merila, ki jih je treba uporabljati.

Dodatni znesek za prakso v tem primeru ne velja.

Države članice EU in tretje države, pridružene programu, vključujejo najbolj oddaljene regije ter čezmorske države in ozemlja.

ŠTUDENTI IN MLADI DIPLOMANTI, KI NE PREJMEJO PODPORE ZA POTNE STROŠKE – DODATNI ZNESEK K INDIVIDUALNI PODPORI ZA ZELENA POTOVANJA

Študenti in mladi diplomanti, ki ne prejmejo proračunske kategorije za podporo za potne stroške, se lahko odločijo tudi za zeleno potovanje. V tem primeru bodo kot dodatni znesek k individualni podpori prejeli enoten prispevek v višini 50 EUR in po potrebi dodatno individualno podporo za kritje stroškov za povratno pot za največ štiri dni potovanja.

Podpora za potne stroške

Naslednji udeleženci bodo prejeli spodaj navedene zneske podpore za potovalne stroške pri kritju njihovih potnih stroškov (razen tistih, za katere velja možnost izvzetja, opisana v nadaljevanju):

- študenti in mladi diplomanti, ki študirajo ali so študirali na terciarnih izobraževalnih institucijah v najbolj oddaljenih regijah držav članic EU, na Cipru, Islandiji, Malti ter v čezmorskih državah in ozemljih, pridruženih državam članicam EU, ter odhajajo v države članice EU in tretje države, pridružene programu, ali tretje države, ki niso pridružene programu, iz regije 13 ali 14;
- študenti in mladi diplomanti z manj priložnostmi, ki se udeležijo kratkotrajne mobilnosti, ter
- odhajajoči in prihajajoči študenti ter mladi diplomanti mednarodne mobilnosti, ki vključujejo tretje države, ki niso pridružene programu, razen regij 13 in 14.

Potovalne razdalje[50]	**V primeru standardnega potovanja**	**V primeru zelenega potovanja**
Od 10 do 99 km:	23 EUR na udeleženca.	
Od 100 do 499 km:	180 EUR na udeleženca.	210 EUR na udeleženca.
Od 500 do 1 999 km:	275 EUR na udeleženca.	320 EUR na udeleženca.
Od 2 000 do 2 999 km:	360 EUR na udeleženca.	410 EUR na udeleženca.
Od 3 000 do 3 999 km:	530 EUR na udeleženca.	610 EUR na udeleženca.
Od 4 000 do 7 999 km:	820 EUR na udeleženca.	
8 000 km ali več:	1500 EUR na udeleženca.	

Študenti in mladi diplomanti, ki se odločijo za zeleno potovanje, bodo po potrebi prejeli dodatno individualno podporo za kritje stroškov za povratno pot za največ štiri dni potovanja.

Pri projektih mobilnosti, ki jih podpirajo sredstva za notranjo politiko, se lahko upravičenci do nepovratnih sredstev odločijo, da ne bodo zagotavljali podpore za potne stroške za vse upravičene študente in mlade diplomante pri mobilnosti iz držav članic EU in tretjih držav, pridruženih programu, v tretje države, ki niso pridružene programu. Študenti in mladi diplomanti z manj priložnostmi niso vključeni v to možnost izvzetja ter morajo vedno prejemati podporo za potne stroške.

[50] Glede na potovalno razdaljo na udeleženca. Potovalno razdaljo je treba izračunati s kalkulatorjem razdalje, ki ga podpira Evropska komisija (http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm)). Razdaljo enosmerne poti je treba uporabiti za izračun zneska nepovratnih sredstev EU za kritje povratne poti.

(C) NEPOVRATNA SREDSTVA ZA MOBILNOST OSEBJA

Osebje bo prejelo nepovratna sredstva EU, ki so namenjena kritju njihovih potnih stroškov in stroškov bivanja v tujini ter znašajo:

<table>
<tr><th>Proračunska kategorija</th><th>Upravičeni stroški in veljavna pravila</th><th colspan="3">Znesek</th></tr>
<tr><td rowspan="7">Podpora za potne stroške</td><td rowspan="7">Prispevek za potne stroške udeležencev od njihovega kraja izvora do kraja izvajanja aktivnosti in nazaj.

Mehanizem financiranja: prispevek za stroške na enoto.

Pravilo dodelitve: glede na potovalno razdaljo na udeleženca. Prijavitelj mora navesti razdaljo med krajem izvora in krajem izvajanja aktivnosti[51], pri čemer uporabi kalkulator razdalje, ki ga podpira Evropska komisija[52].</td><td>Potovalna razdalja</td><td>Standardno potovanje</td><td>Zeleno potovanje</td></tr>
<tr><td>10–99 km</td><td>23 EUR</td><td></td></tr>
<tr><td>100–499 km</td><td>180 EUR</td><td>210 EUR</td></tr>
<tr><td>500–1 999 km</td><td>275 EUR</td><td>320 EUR</td></tr>
<tr><td>2 000–2 999 km</td><td>360 EUR</td><td>410 EUR</td></tr>
<tr><td>3 000–3 999 km</td><td>530 EUR</td><td>610 EUR</td></tr>
<tr><td>4 000–7 999 km</td><td>820 EUR</td><td></td></tr>
<tr><td>8 000 km ali več</td><td>1 500 EUR</td><td></td></tr>
<tr><td>Individualna podpora</td><td>Stroški, neposredno povezani z bivanjem udeležencev med aktivnostjo.

Mehanizem financiranja: prispevek za stroške na enoto.

Pravilo dodelitve: glede na trajanje bivanja na udeleženca (po potrebi vključno z enim dnem potovanja pred aktivnostjo in enim dnem potovanja po aktivnosti).

Osebje, ki se odloči za zeleno potovanje, bo po potrebi prejelo dodatno individualno podporo za kritje stroškov za povratno pot za največ štiri dni potovanja.</td><td colspan="3">Do 14. dneva aktivnosti: preglednica A1.1 na dan na udeleženca iz države članice EU in tretje države, pridružene programu, ali preglednica A1.2 na dan na udeleženca iz tretjih držav, ki niso pridružene programu.

od 15. do 60. dneva aktivnosti: 70 % preglednice A1.1 na dan na udeleženca iz države članice EU in tretje države, pridružene programu, ali 70 % preglednice A1.2 na dan na udeleženca iz tretjih držav, ki niso pridružene programu.</td></tr>
</table>

[51] Na primer, če oseba iz Madrida (Španija) sodeluje pri aktivnosti, ki se izvaja v Rimu (Italija), bo prijavitelj izračunal razdaljo od Madrida do Rima (1 365,28 km) in nato izbral ustrezen razpon razdalje poti (tj. od 500 do 1 999 km).

[52] https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_sl.

Preglednica A – Individualna podpora (zneski v EUR na dan)

Zneski so odvisni od države gostiteljice. Ti zneski bodo opredeljeni v okviru najnižjih in najvišjih vrednosti, navedenih v spodnji preglednici. Nacionalne agencije bodo pri opredeljevanju zneskov, ki bodo veljali za upravičence v njihovi državi, v dogovoru z nacionalnimi organi upoštevale dve posebni merili:

- razpoložljivost in višino sredstev iz drugih virov sofinanciranja s strani zasebnih ali javnih organov na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni za dopolnitev nepovratnih sredstev EU;
- splošno raven povpraševanja osebja, ki namerava poučevati ali se usposabljati v tujini.

Za vse države gostiteljice je treba uporabiti enake odstotke v razponu. Za vse države gostiteljice ni mogoče uporabiti enakega zneska.

Država gostiteljica	**Osebje iz države članice EU in tretjih držav, pridruženih programu**	**Osebje iz tretjih držav, ki niso pridružene programu**
	Najnižji–najvišji znesek (na dan)	**Znesek (na dan)**
	A1.1	**A1.2**
Danska, Finska, Islandija, Irska, Lihtenštajn, Luksemburg, Norveška, Švedska	90–180	180
Tretje države, ki niso pridružene programu, iz regije 14	90–180	Niso upravičeni
Avstrija, Belgija, Ciper, Francija, Nemčija, Grčija, Italija, Malta, Nizozemska, Portugalska, Španija	79–160	160
Tretje države, ki niso pridružene programu, iz regije 13	79–160	Niso upravičeni
Bolgarija, Češka, Estonija, Hrvaška, Latvija, Litva, Madžarska, Poljska, Romunija, Severna Makedonija, Slovaška, Slovenija, Srbija, Turčija	67–140	140

Tretje države, ki niso pridružene programu, iz regij 1–12	180	Niso upravičeni

Nacionalne agencije lahko za aktivnosti mobilnosti med državami članicami EU in tretjimi državami, pridruženimi programu, in v tretje države, ki niso pridružene programu, iz regij 13 in 14 zagotovijo določeno mero prilagodljivosti za terciarne izobraževalne institucije, tako da na nacionalni ravni namesto točnih zneskov opredelijo najnižje in najvišje vrednosti. Ta odločitev bi morala biti utemeljena, na primer v državah, kjer je na voljo sofinanciranje na regionalni ali institucionalni ravni. Točni zneski bodo objavljeni na spletiščih posameznih nacionalnih agencij in terciarnih izobraževalnih institucij.

(D) VIŠINA FINANČNE PODPORE ZA ŠTUDENTE IN OSEBJE, KI JO OPREDELIJO TERCIARNE IZOBRAŽEVALNE INSTITUCIJE IN KONZORCIJI ZA MOBILNOST

V vseh primerih se od terciarnih izobraževalnih institucij in konzorcijev za mobilnost zahteva, da pri opredeljevanju in/ali uporabi zneskov EU v svoji instituciji upoštevajo naslednja načela in merila:

- ko institucije/konzorciji določijo višine mesečnih zneskov, ti ostanejo enaki za celotno obdobje trajanja projekta mobilnosti. Stopnje nepovratnih sredstev v okviru istega projekta ni mogoče zvišati ali znižati;
- zneske je treba opredeliti in/ali uporabiti nepristransko in pregledno ob upoštevanju vseh načel in zgoraj navedene metodologije (tj. ob upoštevanju smeri mobilnosti in posebnih dodatnih sredstev);
- vsi študenti, ki odhajajo v isto skupino držav na enako vrsto mobilnosti – študij ali prakso (razen študentov in mladih diplomantov z manj priložnostmi ali iz najbolj oddaljenih držav članic, regij ter čezmorskih držav in ozemelj EU in tretjih držav, pridruženih programu) –, morajo prejeti enak znesek nepovratnih sredstev.

(E) Kombinirani intenzivni programi

Proračunska kategorija	Upravičeni stroški in veljavna pravila	Znesek
Organizacijska podpora	Stroški, neposredno povezani z organizacijo intenzivnih programov (razen stroškov bivanja in potnih stroškov za udeležence). **Mehanizem financiranja:** prispevek za stroške na enoto. **Pravilo dodelitve:** na podlagi števila udeležencev mobilnosti v terciarnem izobraževanju, financiranih iz projektov mobilnosti, podprtih s sredstvi za notranjo politiko, pri čemer se ne upoštevajo učitelji/trenerji, vključeni v izvajanje programa. Koordinatorska terciarna izobraževalna institucija se za organizacijsko podporo prijavi v imenu skupine institucij, ki skupaj organizirajo	400 EUR na udeleženca z najmanj 15 in največ 20 financiranimi udeleženci mobilnosti v okviru programa Erasmus+

	kombinirani intenzivni program.	

Nepovratna sredstva za organizacijsko podporo za kombinirane intenzivne programe so prispevek k vsem stroškom, ki jih imajo vključene institucije v zvezi z organizacijo kombiniranih intenzivnih programov, kot so stroški, povezani s pripravo, zasnovo, razvojem, izvajanjem in spremljanjem programov, vključno z izvajanjem fizičnih in virtualnih aktivnosti/aktivnosti na daljavo ter splošnim upravljanjem in koordinacijo.

Koordinatorska terciarna izobraževalna institucija je odgovorna za delitev nepovratnih sredstev za organizacijsko podporo za kombinirane intenzivne programe znotraj partnerstva, v katerem nastanejo zgoraj navedeni stroški.

AKREDITACIJA ERASMUS NA PODROČJIH POKLICNEGA IZOBRAŽEVANJA IN USPOSABLJANJA, SPLOŠNEGA ŠOLSKEGA IZOBRAŽEVANJA TER IZOBRAŽEVANJA ODRASLIH

Akreditacija Erasmus je orodje, namenjeno organizacijam, dejavnim na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja, splošnega šolskega izobraževanja ter izobraževanja odraslih, ki želijo vzpostaviti čezmejne izmenjave in sodelovanje. Podelitev akreditacije Erasmus potrjuje, da je prijavitelj pripravil načrt za izvedbo visokokakovostnih aktivnosti mobilnosti kot del širših prizadevanj za razvoj svoje organizacije. Ta načrt se imenuje načrt Erasmus in je ključni del prijave za akreditacijo Erasmus.

Prijavitelji lahko oddajo prijavo za individualno akreditacijo Erasmus za svojo organizacijo ali za akreditacijo Erasmus za koordinatorje konzorcijev za mobilnost, kot je pojasnjeno v nadaljevanju. Za prijavo niso potrebne predhodne izkušnje s programom.

Organizacijam, ki že imajo akreditacijo Erasmus, se lahko podeli znak odličnosti za priznanje njihovega preteklega dela in predanosti kakovosti.

KAKO DOSTOPATI DO PRILOŽNOSTI ZA MOBILNOST Z AKREDITACIJO ERASMUS?

Uspešni prijavitelji za akreditacijo Erasmus bodo pridobili poenostavljen dostop do možnosti financiranja za ključni ukrep 1 v obliki akreditiranih projektov mobilnosti, predstavljenih v tem vodniku.

CILJI UKREPA

NA VSEH TREH PODROČJIH

Krepitev evropske razsežnosti poučevanja in učenja prek:

- spodbujanja vrednot vključevanja in raznolikosti, strpnosti in demokratične udeležbe;
- spodbujanja znanja o skupni evropski dediščini in raznolikosti;
- podpiranja razvoja strokovnih mrež v Evropi.

NA PODROČJU POKLICNEGA IZOBRAŽEVANJA IN USPOSABLJANJA

Prispevanje k izvajanju priporočila Sveta o poklicnem izobraževanju in usposabljanju ter deklaracije iz Osnabrücka[53], k evropskemu programu znanj in spretnosti[54] ter k oblikovanju evropskega izobraževalnega prostora prek:

- izboljšanja kakovosti začetnega in nadaljnjega poklicnega izobraževanja in usposabljanja (IVET in CVET);
- krepitve ključnih kompetenc in prečnih spretnosti, zlasti učenja jezikov ter digitalnih spretnosti;
- podpiranja razvoja spretnosti za določena delovna mesta, potrebnih na sedanjem in prihodnjem trgu dela;
- izmenjave najboljših praks in spodbujanja uporabe novih in inovativnih pedagoških metod in tehnologij ter podpiranja strokovnega razvoja učiteljev, trenerjev, mentorjev in drugega osebja v poklicnem izobraževanju in usposabljanju;

[53] https://www.cedefop.europa.eu/files/osnabrueck_declaration_eu2020.pdf
[54] https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1223&langId=sl

- krepitve zmogljivosti ponudnikov poklicnega izobraževanja in usposabljanja za izvajanje visokokakovostnih projektov mobilnosti ter njihovih zmožnosti, da oblikujejo kakovostna partnerstva in hkrati razvijajo strategijo internacionalizacije;
- omogočanja, da mobilnost postane realna možnost za vse dijake v začetnem in nadaljnjem poklicnem izobraževanju in usposabljanju, ter podaljšanja povprečnega trajanja mobilnosti za dijake v poklicnem izobraževanju in usposabljanju, da se povečata njena kakovost in učinek;
- spodbujanja kakovosti, preglednosti in priznavanja učnih izidov obdobij mobilnosti v tujini, zlasti z uporabo ustreznih evropskih orodij in instrumentov.

NA PODROČJU SPLOŠNEGA ŠOLSKEGA IZOBRAŽEVANJA

Izboljšanje kakovosti poučevanja in učenja v splošnem šolskem izobraževanju prek:

- podpiranja strokovnega razvoja učiteljev, ravnateljev in drugega šolskega osebja;
- spodbujanja uporabe novih tehnologij in inovativnih metod poučevanja;
- izboljšanja učenja jezikov in jezikovne raznolikosti v šolah;
- podpiranja izmenjave in prenosa najboljših praks na področju poučevanja in razvoja šol.

Prispevanje k oblikovanju evropskega izobraževalnega prostora prek:

- krepitve zmogljivosti šol za čezmejne izmenjave in sodelovanje ter izvajanje visokokakovostnih projektov mobilnosti;
- omogočanja, da učna mobilnost postane realna možnost za vse učence in dijake v splošnem šolskem izobraževanju;
- spodbujanja priznavanja učnih izidov, ki so jih učenci, dijaki in osebje dosegli med obdobji mobilnosti v tujini.

NA PODROČJU IZOBRAŽEVANJA ODRASLIH:

prispevanje k oblikovanju evropskega izobraževalnega prostora ter k evropskemu programu znanj in spretnosti[55] prek:

- izboljšanja kakovosti formalnega, priložnostnega in neformalnega izobraževanja odraslih;
- izboljšanja kakovosti ponudbe izobraževanja odraslih s profesionalizacijo osebja in krepitve zmogljivosti ponudnikov izobraževanja odraslih za izvajanje visokokakovostnih učnih programov;
- izboljšanja kakovosti poučevanja in učenja v vseh oblikah izobraževanja odraslih ter njune prilagoditve potrebam širše družbe;
- izboljšanja ponudbe izobraževanja odraslih za ključne kompetence, opredeljene v okviru EU (2018), vključno z osnovnimi spretnostmi (bralna in računska pismenost, digitalne spretnosti) in drugimi življenjskimi veščinami;
- krepitve zmogljivosti ponudnikov izobraževanja odraslih in drugih organizacij, ki opravljajo naloge na področju izobraževanja odraslih, za izvajanje visokokakovostnih projektov mobilnosti;
- povečanja udeležbe odraslih vseh starosti in iz vseh socialno-ekonomskih okolij v izobraževanju odraslih, zlasti s spodbujanjem udeležbe organizacij, ki delajo s prikrajšanimi učenci, malih ponudnikov izobraževanja odraslih, novincev v programu ter manj izkušenih organizacij in lokalnih organizacij.

[55] https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1223&langId=sl

MERILA ZA UPRAVIČENOST

Kdo se lahko prijavi?	Na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja: (1) organizacije, ki izvajajo začetno ali nadaljnje poklicno izobraževanje in usposabljanje; (2) lokalni in regionalni javni organi, usklajevalni organi in druge organizacije, ki opravljajo naloge na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja; (3) družbe in druge javne ali zasebne organizacije, ki gostijo ali usposabljajo dijake in vajence na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja ali kako drugače delajo z njimi.
	Na področju splošnega šolskega izobraževanja: (1) šole, ki izvajajo splošno izobraževanje na predprimarni, primarni ali sekundarni ravni[56]; (2) lokalni in regionalni javni organi, usklajevalni organi in druge organizacije, ki opravljajo naloge na področju splošnega šolskega izobraževanja.
	Na področju izobraževanja odraslih: (1) organizacije, ki izvajajo formalno, priložnostno in neformalno izobraževanje odraslih[57]; (2) lokalni in regionalni javni organi, usklajevalni organi in druge organizacije, ki opravljajo naloge na področju izobraževanja odraslih.
	Veljavne opredelitve in načela na vseh treh področjih. Upravičenost organizacij v skladu z merilom (1) bo določena na podlagi izobraževalnih programov in aktivnosti, ki jih izvajajo. Organizacija je lahko upravičena na več področjih, če izvaja različne izobraževalne programe in aktivnosti. Pristojni nacionalni organ v vsaki državi članici bo opredelil: ▪ izobraževalne programe in aktivnosti, na podlagi katerih so organizacije lahko upravičene v skladu z merilom (1), ter ▪ organizacije, ki so upravičene v skladu z merilom (2). Veljavne opredelitve in primeri upravičenih organizacij bodo objavljeni na spletišču pristojne nacionalne agencije.
Upravičene države	Prijavitelji morajo imeti sedež v isti državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu.
Kam oddati prijavo?	Prijave je treba oddati nacionalni agenciji države, v kateri ima organizacija prijaviteljica sedež.
Rok za oddajo	**19. oktober do 12. ure (opoldne po bruseljskem času)**
Standardi kakovosti	Prijavitelji za akreditacijo Erasmus morajo upoštevati standarde kakovosti Erasmus, kot so

[56] Vključno z organizacijami, ki izvajajo vzgojo in izobraževanje v zgodnjem otroštvu. Šole s posebnim statusom in pod nadzorom nacionalnih organov druge države (na primer *lycée français* ali nemške šole) se bodo morda morale prijaviti pri nacionalni agenciji države nadzora. Za natančne informacije za vsak primer se obrnite na nacionalno agencijo v državi gostiteljici ali v državi pristojnega nacionalnega organa.

[57] Ne glede na opredelitve, ki jih je določil pristojni nacionalni organ, upoštevajte, da se organizacije, ki izvajajo poklicno izobraževanje in usposabljanje za učeče se odrasle, običajno štejejo za ponudnike poklicnega izobraževanja in usposabljanja (in ne za ponudnike izobraževanja odraslih). Več informacij je na voljo v zadevnih opredelitvah na spletišču vaše nacionalne agencije.

Erasmus	navedeni na spletišču Europa: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/documents/erasmus-quality-standards-mobility-projects-vet-adults-schools_sl. Standardi kakovosti Erasmus se lahko v času veljavnosti akreditacije posodobijo. V tem primeru morajo akreditirane organizacije sporočiti svoje strinjanje, preden lahko zaprosijo za naslednja nepovratna sredstva.
Število prijav	Organizacija se lahko prijavi enkrat za vsako od treh področij, ki jih zajema ta razpis: izobraževanje odraslih, poklicno izobraževanje in usposabljanje ter splošno šolsko izobraževanje. Organizacije, ki se prijavljajo za več področij, morajo za vsako področje oddati ločeno prijavo. Organizacije, ki že imajo akreditacijo Erasmus, se ne morejo prijaviti za novo akreditacijo na istem področju.
Vrste prijav	Prijavitelj se lahko prijavi kot posamezna organizacija ali kot koordinator konzorcija za mobilnost. Na istem področju ni mogoče oddati prijave za obe vrsti akreditacije.
Akreditacija Erasmus za koordinatorje konzorcijev za mobilnost	Konzorcij za mobilnost je skupina organizacij iz iste države, ki izvajajo aktivnosti mobilnosti v okviru skupnega načrta Erasmus. Vsak konzorcij za mobilnost koordinira ena vodilna organizacija, tj. koordinator konzorcija za mobilnost, ki mora imeti akreditacijo Erasmus. Koordinator konzorcija za mobilnost lahko aktivnosti organizira sam (enako kot vsaka organizacija z individualno akreditacijo), poleg tega pa lahko drugim organizacijam članicam konzorcija ponuja možnosti za mobilnost. Članom konzorcija ni treba imeti akreditacije Erasmus. Prijavitelji, ki oddajajo prijavo za akreditacijo za koordinatorje konzorcijev za mobilnost, bodo morali v prijavi opisati namen in predvideno sestavo svojega konzorcija. Vse načrtovane organizacije članice konzorcija morajo biti iz iste države članice EU ali tretje države, pridružene programu, kot koordinator konzorcija za mobilnost. Vendar se na tej stopnji ne zahteva natančen seznam članov konzorcija. Merila za upravičenost, ki veljajo za člane konzorcija, in podrobnejše informacije so na voljo v oddelku o akreditiranih projektih mobilnosti.
Podporne organizacije	Podporna organizacija je organizacija, ki pomaga akreditirani organizaciji pri praktičnih vidikih izvajanja projekta, ki se ne nanašajo na osrednje projektne naloge, kot so opredeljene v standardih kakovosti Erasmus. Vsaka organizacija, ki se ukvarja z izobraževanjem in usposabljanjem, lahko postane podporna organizacija. O vlogi in obveznostih podpornih organizacij se formalno dogovorijo zadevne organizacije in akreditirana organizacija. Podporna organizacija deluje pod nadzorom akreditirane organizacije, ki nosi končno odgovornost za rezultate in kakovost izvedenih aktivnosti. Vsi prispevki podpornih organizacij morajo biti skladni s standardi kakovosti Erasmus. V konzorciju za mobilnost se organizacije članice konzorcija štejejo za podporne organizacije, če sistematično prevzemajo naloge, povezane z aktivnostmi mobilnostmi za udeležence, ki delajo

	za druge organizacije članice konzorcija ali so vpisani vanje.

MERILA ZA IZBOR

Prijavitelji morajo imeti zadostno poslovno in strokovno sposobnost za izvedbo predlaganega načrta Erasmus, vključno z vsaj dvema letoma ustreznih izkušenj na področju prijave, v primeru koordinatorja konzorcija za mobilnost pa morajo imeti ustrezno sposobnost za koordiniranje konzorcija.

Več informacij o splošnih merilih glede poslovne sposobnosti in teh posebnih zahtevah za prijavitelje za akreditacijo si lahko preberete v **delu C tega vodnika**.

MERILA ZA IZKLJUČITEV

Prijavitelji morajo predložiti podpisano častno izjavo, s katero potrjujejo, da niso v nobeni od situacij, navedenih v merilih za izključitev iz **dela C tega vodnika**, da predloženi načrt Erasmus vsebuje izvirno vsebino, ki jo je pripravila prijavitelja, in da za pripravo prijave niso bile plačane nobene druge organizacije ali zunanji posamezniki.

Hkrati se prijaviteljem dovoli in se jih spodbuja, da se za strateške nasvete obrnejo na ustrezne izobraževalne organe in strokovnjake ali da si izmenjajo dobre prakse s sebi podobnimi organizacijami, ki imajo več izkušenj s programom Erasmus+. Prijavitelji za koordinatorje konzorcijev za mobilnost se lahko pri pripravi prijave posvetujejo s potencialnimi člani konzorcija. Prijavitelji lahko prijavi priložijo strateške dokumente, relevantne za njihov načrt Erasmus, kot so strategija internacionalizacije ali strategija, ki so jo razvili njihovi nadzorni ali usklajevalni organi.

MERILA ZA DODELITEV

Prijave bodo ocenjene ločeno za poklicno izobraževanje in usposabljanje, šolsko izobraževanje in izobraževanje odraslih. Kakovost prijav bo točkovana z največ 100 točkami glede na spodaj navedena merila in uteži.

Za dodelitev morajo prijave doseči vsaj naslednje število točk:

- najmanj 70 od skupno 100 točk in
- najmanj polovico vseh možnih točk v vsaki od štirih kategorij meril za dodelitev.

Ustreznost **(največ 10 točk)**	V kolikšni meri: ▪ so profil, izkušnje in aktivnosti prijavitelja ter ciljna populacija učečih se relevantni za področje prijave, cilje akreditacij Erasmus in vrsto prijave (posamezna organizacija ali koordinator konzorcija) ▪ poleg tega za organizacije, ki se prijavljajo za akreditirane koordinatorje konzorcijev: o profil predvidenih članov konzorcija je relevanten za namen in cilje konzorcija, kot so opredeljeni v prijavi, za področje prijave in cilje akreditacije Erasmus; o ustanovitev konzorcija ima za člane jasno dodano vrednost v smislu ciljev akreditacij Erasmus.
Načrt Erasmus: cilji **(največ 40 točk)**	V kolikšni meri: ▪ je predlagani načrt Erasmus skladen s cilji akreditacij Erasmus; ▪ cilji predlaganega načrta Erasmus jasno in konkretno obravnavajo potrebe prijaviteljice, njenega osebja in učečih se: o pri koordinatorjih konzorcijev se to merilo uporablja za celotni predvideni konzorcij in

	zahteva, da so cilji načrta Erasmus skladni s cilji konzorcija, kot so opredeljeni v prijavi; ▪ so cilji predlaganega načrta Erasmus in njihov časovni okvir realistični in dovolj ambiciozni, da bodo imeli pozitiven vpliv na organizacijo (ali konzorcij); ▪ so predlagani ukrepi za sledenje in ocenjevanje napredka pri uresničevanju ciljev načrta Erasmus ustrezni in konkretni; ▪ če je prijavitelj prijavi priložil strateške dokumente: pojasnjena je povezava med predlaganim načrtom Erasmus in priloženimi dokumenti.
Načrt Erasmus: aktivnosti **(največ 20 točk)**	V kolikšni meri: ▪ je predlagano število udeležencev v aktivnostih mobilnosti sorazmerno z velikostjo in izkušnjami organizacije prijaviteljice, o pri koordinatorjih konzorcijev se upošteva predvidena velikost konzorcija; ▪ je predlagano število udeležencev v aktivnostih mobilnosti realistično in ustrezno glede na cilje, določene v načrtu Erasmus; ▪ so profili predvidenih udeležencev relevantni za področje prijave, predlagani načrt Erasmus in cilje akreditacij Erasmus; ▪ če je ustrezno in če prijavitelj namerava organizirati aktivnosti mobilnosti za učeče se: vključenost udeležencev z manj priložnostmi.
Načrt Erasmus: upravljanje **(največ 30 točk)**	V kolikšni meri: ▪ je prijavitelj predlagal konkretne načine za prispevanje k temeljnim načelom akreditacije Erasmus, opisanim v standardih kakovosti Erasmus; ▪ je prijavitelj predlagal jasno in popolno porazdelitev nalog v skladu s standardi kakovosti Erasmus; ▪ je prijavitelj dodelil ustrezna sredstva za upravljanje aktivnosti programa v skladu s standardi kakovosti Erasmus; ▪ je zagotovljena ustrezna vključenost vodstva organizacije; ▪ so bili opredeljeni ustrezni ukrepi za zagotovitev nadaljevanja aktivnosti programa v primeru sprememb osebja ali vodstva organizacije prijaviteljice; ▪ je prijavitelj predlagal konkretne in logične ukrepe za vključitev rezultatov aktivnosti mobilnosti v redno delo organizacije, o pri koordinatorjih konzorcijev se to merilo uporablja za celotni predvideni konzorcij.

NAJVEČJE ŠTEVILO PODELJENIH AKREDITACIJ ERASMUS

V državah, kjer je zanimanje za akreditacije Erasmus zelo veliko, lahko nacionalna agencija določi največje število akreditacij, ki se lahko dodelijo. Odločitev bo sprejeta ločeno za vsako od treh področij in objavljena na spletišču nacionalne agencije skupaj s tem razpisom.

- Če nacionalna agencija ne določi največjega števila odobrenih akreditacij za določeno področje, bodo odobrene vse prijave, ki izpolnjujejo minimalna merila iz tega razpisa.
- Če nacionalna agencija določi največje število odobrenih akreditacij za določeno področje, se bo sestavil prednostni seznam prijav, ki izpolnjujejo minimalna merila. Akreditacije se bodo podelile glede na število točk, ki so jih zbrale prijave, začenši z najbolje ocenjeno, dokler ni doseženo največje število odobrenih akreditacij. Če ima več prijav enako število točk kot tista, ki je akreditacijo prejela kot zadnja, se največje število akreditacij poveča, da se vključijo vse prijave s tem številom točk.

VELJAVNOST

Veljavnost akreditacij Erasmus, dodeljenih v okviru tega razpisa za zbiranje predlogov, se bo začela 1. februarja 2024 in nadaljevala v celotnem programskem obdobju do leta 2027. Za zagotovitev realističnega načrtovanja bo predloženi načrt Erasmus zajemal krajše obdobje, in sicer od dveh do petih let, ter se bo redno posodabljal.

Če je za udeležbo pri katerem koli ukrepu po koncu programskega obdobja 2021–2027 potrebna akreditacija Erasmus, lahko nacionalna agencija podaljša veljavnost akreditacije pod pogoji, ki jih opredeli Evropska komisija. Glede na to možnost lahko prijavitelji predložijo načrte Erasmus za obdobje po letu 2027.

Akreditacija se lahko kadar koli prekliče, če organizacija preneha obstajati ali če se tako dogovorita nacionalna agencija in akreditirana organizacija. Nacionalna agencija lahko enostransko prekliče akreditacijo pod pogoji, opisanimi pod „Poročanje, spremljanje in zagotavljanje kakovosti“. Akreditirana organizacija lahko akreditacijo enostransko prekliče le, če akreditacija vsaj tri zaporedna leta ni bila uporabljena za predložitev prijav za akreditirane projekte mobilnosti.

POROČANJE, SPREMLJANJE IN ZAGOTAVLJANJE KAKOVOSTI

Zaključna poročila ob izteku vsakega sporazuma o nepovratnih sredstvih	Ob izteku vsakega sporazuma o nepovratnih sredstvih, odobrenega v okviru akreditacije Erasmus, bo akreditirana organizacija predložila zaključno poročilo o izvedenih aktivnostih in doseženih ciljih, kot je navedeno v veljavnem sporazumu o dodelitvi nepovratnih sredstev.
Poročila o napredku akreditiranih organizacij	Na podlagi vsebine odobrenega načrta Erasmus in vsaj enkrat v petih letih bodo morale akreditirane organizacije: – poročati o tem, kako zagotavljajo spoštovanje standardov kakovosti Erasmus; – poročati o napredku pri uresničevanju ciljev načrta Erasmus; – posodobiti načrt Erasmus. Nacionalna agencija se lahko odloči, da bo hkrati ali ločeno zahtevala poročilo o napredku za različne zgoraj navedene elemente. Nacionalna agencija se lahko odloči, da katero koli poročilo o napredku akreditirane organizacije nadomesti s strukturiranim nadzornim obiskom. Nacionalna agencija lahko na podlagi uspešnosti akreditirane organizacije, ugotovljene iz poročil, spremljanja in preverjanja zagotavljanja kakovosti, ali zaradi bistvenih sprememb v organizaciji spremeni število in časovni razpored poročil o napredku. Poleg tega lahko akreditirane organizacije prostovoljno zaprosijo za posodobitev svojega načrta Erasmus. Na podlagi utemeljitve organizacije bo nacionalna agencija odločila, ali je posodobitev upravičena. Posodobitev načrta Erasmus lahko vključuje zahtevo za spremembo iz individualne akreditacije organizacije v akreditacijo za koordinatorja konzorcija za mobilnost ali obratno.

Spremljanje in pregledi	Nacionalna agencija lahko organizira uradne preglede, nadzorne obiske ali druge dejavnosti, s katerimi spremlja napredek in uspešnost akreditiranih organizacij, zagotavlja upoštevanje dogovorjenih standardov kakovosti in nudi podporo. Uradni pregledi so lahko v obliki dokumentacijskih pregledov ali obiskov akreditiranih organizacij, članov konzorcija, podpornih organizacij in vseh drugih prostorov, v katerih potekajo zadevne aktivnosti. Nacionalna agencija lahko zaprosi za pomoč nacionalne agencije v drugih državah, da preverijo in spremljajo aktivnosti, ki se izvajajo na njihovem območju.

Nacionalna agencija na podlagi poročila ali spremljanja zagotovi povratne informacije akreditirani organizaciji. Nacionalna agencija lahko akreditirani organizaciji da tudi obvezna navodila ali priporočila za izboljšanje njene uspešnosti.

Za novoakreditirane prijavitelje in organizacije z visokim tveganjem ali v primeru neizpolnjevanja navodil in rokov nacionalne agencije, zelo nizke uspešnosti, ugotovljene na podlagi poročil, spremljanja in preverjanja zagotavljanja kakovosti, ali kršitev pravil programa (tudi v okviru drugih ukrepov) lahko nacionalna agencija sprejme naslednje popravne ukrepe:

- Opazovanje: nacionalna agencija lahko omeji raven financiranja, za katerega lahko zaprosi akreditirana organizacija za ukrepe, pri katerih je potrebna akreditacija Erasmus.

  Če je pri preverjanju poslovne sposobnosti ugotovljeno tveganje slabega izvajanja ali če ocenjevalci prijave opozorijo na resne pomanjkljivosti v načrtu Erasmus prijavitelja, se lahko organizira opazovanje novoakreditiranih organizacij.
- Začasna izključitev: začasno izključene organizacije ne morejo zaprositi za financiranje za ukrepe, pri katerih je potrebna akreditacija Erasmus. Nacionalna agencija lahko tudi prekliče nekatere ali vse tekoče sporazume o nepovratnih sredstvih, ki so bili sklenjeni v okviru začasno odvzete akreditacije.

Opazovanje ali obdobje začasne izključitve se bo nadaljevalo, dokler nacionalna agencija ne ugotovi, da so pogoji in zahteve glede kakovosti iz tega razpisa spet izpolnjeni in da je akreditirana organizacija odpravila tveganje slabe uspešnosti.

Začasno izključene ali opazovane organizacije se ne morejo prijaviti za novo akreditacijo na istem področju.

V primeru nadaljnjega neizpolnjevanja navodil in rokov nacionalne agencije, zelo nizke uspešnosti ali ponavljajočih se ali večjih kršitev pravil programa (tudi pri drugih ukrepih) lahko nacionalna agencija prekliče akreditacijo.

PRIZNAVANJE ODLIČNOSTI

Najuspešnejše akreditirane organizacije bodo prejele znak odličnosti.

V okviru tega razpisa bo znak odličnosti podeljen vsem akreditiranim organizacijam, ki so pri ocenjevanju svojih zadnjih dveh končnih poročil za akreditirane projekte mobilnosti v povprečju dosegle vsaj 85 točk (projekti, zaključeni v okviru nekdanje listine za mobilnost v poklicnem izobraževanju in usposabljanju v programskem obdobju Erasmus+ 2014–2020, se bodo upoštevali pri organizacijah PIU, ki so bile ponovno akreditirane z lažjim akreditacijskim postopkom v okviru razpisa za zbiranje predlogov za leto 2020).

Podeljeni znaki odličnosti bodo veljavni tri leta.

MOBILNOST ZA DIJAKE IN OSEBJE V POKLICNEM IZOBRAŽEVANJU IN USPOSABLJANJU

Ta ukrep podpira ponudnike poklicnega izobraževanja in usposabljanja (PIU) ter druge organizacije, aktivne na področju PIU, ki želijo organizirati aktivnosti učne mobilnosti za dijake in osebje v PIU.

Podprte so številne aktivnosti, vključno s sledenjem na delovnem mestu in programi poklicnega razvoja za osebje, praksami in dolgotrajnimi praksami (ErasmusPro), povabljenimi strokovnjaki in drugimi aktivnostmi, kot je pojasnjeno v nadaljevanju.

Sodelujoče organizacije bi morale s svojimi aktivnostmi dejavno spodbujati **vključevanje in raznolikost, okoljsko trajnostnost** in **digitalno izobraževanje**, in sicer z uporabo posebnih možnosti financiranja, ki jih za te namene ponuja program, z ozaveščanjem udeležencev, izmenjavo najboljših praks in izbiro ustrezne zasnove za svoje aktivnosti.

CILJI UKREPA

Cilj aktivnosti mobilnosti, ki se financirajo v okviru programa Erasmus+, je posameznikom zagotoviti priložnosti za učenje ter podpirati internacionalizacijo in institucionalni razvoj ponudnikov PIU in drugih organizacij, ki delujejo na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja. Ukrep bo podpiral izvajanje priporočila Sveta o poklicnem izobraževanju in usposabljanju ter deklaracije iz Osnabrücka[58] in evropskega programa znanj in spretnosti[59]. Poleg tega bo prispeval k oblikovanju evropskega izobraževalnega prostora. Natančneje, cilji tega ukrepa so:

Izboljšanje kakovosti začetnega in nadaljnjega poklicnega izobraževanja in usposabljanja (IVET in CVET) v Evropi prek:

- krepitve ključnih kompetenc in prečnih spretnosti, zlasti učenja jezikov ter digitalnih spretnosti;
- podpiranja razvoja spretnosti za določena delovna mesta, potrebnih na sedanjem in prihodnjem trgu dela;
- izmenjave najboljših praks in spodbujanja uporabe novih in inovativnih pedagoških metod in tehnologij ter podpiranja strokovnega razvoja učiteljev, trenerjev, mentorjev in drugega osebja v poklicnem izobraževanju in usposabljanju.
- krepitve zmogljivosti ponudnikov poklicnega izobraževanja in usposabljanja za izvajanje visokokakovostnih projektov mobilnosti ter njihovih zmožnosti, da oblikujejo kakovostna partnerstva in hkrati razvijajo strategijo internacionalizacije;
- omogočanja, da mobilnost postane realna možnost za vse dijake v začetnem in nadaljnjem poklicnem izobraževanju in usposabljanju, ter podaljšanja povprečnega trajanja mobilnosti za dijake v poklicnem izobraževanju in usposabljanju, da se povečata njena kakovost in učinek;
- spodbujanja kakovosti, preglednosti in priznavanja učnih izidov obdobij mobilnosti v tujini, zlasti z uporabo ustreznih evropskih orodij in instrumentov[60].

Krepitev evropske razsežnosti poučevanja in učenja prek:

- spodbujanja vrednot vključevanja in raznolikosti, strpnosti in demokratične udeležbe;
- spodbujanja znanja o skupni evropski dediščini in raznolikosti;

[58] https://www.cedefop.europa.eu/files/osnabrueck_declaration_eu2020.pdf
[59] https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1223&langId=sl
[60] Memorandum o soglasju in učni sporazumi.

- podpiranja razvoja strokovnih mrež v Evropi.

KAKO DOSTOPATI DO PRILOŽNOSTI ZA MOBILNOST V OKVIRU PROGRAMA ERASMUS+?

Ponudniki poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter druge organizacije, aktivne na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja, se lahko za financiranje prijavijo na dva načina:

- **kratkotrajni projekti mobilnosti učečih se in osebja** – ti projekti prijaviteljem omogočajo, da v obdobju šestih do osemnajstih mesecev organizirajo različne aktivnosti mobilnosti. Kratkotrajni projekti so najboljša izbira za organizacije, ki se prvič prijavljajo za program Erasmus+, ali tiste, ki želijo organizirati samo omejeno število aktivnosti;
- **akreditirani projekti za mobilnost dijakov in osebja** – ti projekti so na voljo samo za organizacije, ki imajo akreditacijo Erasmus na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja. Ta posebni sklop financiranja omogoča akreditiranim organizacijam, da redno prejemajo sredstva za aktivnosti mobilnosti, ki prispevajo k postopnemu izvajanju njihovega načrta Erasmus. Za akreditacijo Erasmus se lahko prijavijo vse organizacije, ki želijo redno organizirati aktivnosti mobilnosti. Za prijavo niso potrebne predhodne izkušnje s programom. Več informacij o tej priložnosti si preberite v poglavju tega vodnika o akreditaciji Erasmus na področju izobraževanja odraslih, poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter splošnega šolskega izobraževanja.

Poleg tega se lahko organizacije pridružijo programu, ne da bi oddale prijavo, tako da:

- **se pridružijo obstoječemu konzorciju za mobilnost v okviru programa Erasmus+** pod vodstvom akreditiranega koordinatorja konzorcija v svoji državi, ki sprejema nove člane v svoj konzorcij;
- **gostijo udeležence iz druge države**: vsaka organizacija lahko postane gostiteljica za dijake ali osebje iz partnerske organizacije v tujini. Če postane organizacija gostiteljica, je to dragocena izkušnja in dober način, kako pred prijavo izvedeti več o programu.

Ponudnike poklicnega izobraževanja in usposabljanja se spodbuja, da se pridružijo evropskim spletnim platformam, kot sta EPALE in eTwinning. Platforma EPALE ponuja priložnost za povezovanje s kolegi iz vse Evrope in učenje od njih prek objav v blogih, forumih in orodjih za iskanje partnerjev; omogoča oblikovanje skupnosti praks, iskanje učnega gradiva in udeležbo na dogodkih. Vključuje tudi skupnost ponudnikov poklicnega izobraževanja in usposabljanja (Community of European VET practitioners), prostor za učitelje, trenerje in mentorje v podjetjih, da sodelujejo in so obveščeni o evropskih pobudah. eTwinning je spletna skupnost, ki gostuje na varni platformi in je dostopna učiteljem, ki jih je potrdila nacionalna podporna organizacija. eTwinning ponudnikom poklicnega izobraževanja in usposabljanja omogoča, da vzpostavijo skupne virtualne učilnice ter izvajajo projekte z drugimi ponudniki poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter drugimi partnerskimi organizacijami (tj. družbami gostiteljicami), poleg tega učiteljem in trenerjem omogoča razprave in izmenjavo s kolegi ter udeležbo v različnih priložnostih za poklicni razvoj. eTwinning je tudi odlično okolje za iskanje partnerjev za prihodnje projekte.

PRIPRAVA PROJEKTA

Organizacija prijaviteljica je ključni akter v projektu v okviru ključnega ukrepa 1. Prijaviteljica pripravi in odda prijavo, podpiše sporazum o nepovratnih sredstvih, izvaja aktivnosti mobilnosti in poroča nacionalni agenciji. Postopek prijave za kratkotrajne projekte in za akreditacijo Erasmus je osredotočen na potrebe in načrte organizacije prijaviteljice.

Aktivnosti mobilnosti v okviru projekta mobilnosti so lahko vhodne ali izhodne. Razpoložljive aktivnosti so večinoma aktivnosti izhodne mobilnosti. To pomeni, da bo organizacija prijaviteljica delovala kot organizacija pošiljateljica: izbrala bo udeležence in jih poslala v organizacijo gostiteljico v tujino. Poleg tega obstajajo posebne vrste vhodnih aktivnosti, ki organizacijam prijaviteljicam omogočajo, da v svojo organizacijo povabijo strokovnjake ali učitelje in izobraževalce. Namen vhodnih aktivnosti ni ustvariti dvosmerne izmenjave, ampak pripeljati osebe, ki lahko pomagajo pri razvoju in internacionalizaciji organizacije prijaviteljice.

Pri izvajanju vseh aktivnosti, podprtih v okviru tega ukrepa, je treba upoštevati standarde kakovosti Erasmus. Standardi kakovosti Erasmus zajemajo konkretne prakse izvajanja za projektne naloge, kot so izbor in priprava udeležencev, opredelitev, ocenjevanje in priznavanje učnih izidov, izmenjava rezultatov projektov itd. Na naslednji povezavi na spletišče Europa si lahko preberete celotno besedilo o standardih kakovosti Erasmus: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/documents/erasmus-quality-standards-mobility-projects-vet-adults-schools_sl.

Horizontalne razsežnosti

Vsi projekti mobilnosti bi morali vključevati naslednje razsežnosti, ki so skupne celotnemu programu Erasmus+:

Vključevanje in raznolikost

V skladu s standardi kakovosti Erasmus morajo organizacije, ki prejmejo podporo iz programa, udeležencem iz vseh okolij vključujoče in pravično zagotavljati priložnosti za mobilnost. Pri izboru dijakov, ki se bodo udeležili aktivnosti projekta, bi bilo treba upoštevati ključne dejavnike, kot so motiviranost, uspešnost ter potrebe udeležencev po osebnem razvoju in učenju. Podobno bi bilo treba pri izboru osebja, ki bo sodelovalo v aktivnostih, zagotoviti, da so koristi njihovega poklicnega razvoja na voljo vsem učečim se v organizaciji.

Med pripravo, izvajanjem in nadaljnjim spremljanjem aktivnosti mobilnosti bi morale organizacije pošiljateljice in organizacije gostiteljice udeležence vključiti v ključne odločitve, da bi za vsakega udeleženca zagotovile kar največje koristi in učinke.

Upravičenci in druge sodelujoče organizacije, ki izvajajo izobraževanje in usposabljanje, se spodbujajo, naj aktivno ustvarjajo in omogočajo priložnosti za mobilnost, na primer z določitvijo obdobij mobilnosti v svojem akademskem koledarju in opredelitvijo standardnih ukrepov za ponovno vključevanje udeležencev, ki se vrnejo.

Okoljsko trajnostne in odgovorne prakse

V skladu s standardi kakovosti Erasmus morajo organizacije, ki prejmejo podporo iz programa, med svojimi udeleženci spodbujati okoljsko trajnostno in odgovorno vedenje ter ozaveščati o pomenu ukrepov za zmanjšanje ali nadomestitev okoljskega odtisa aktivnosti mobilnosti. Ta načela bi se morala upoštevati pri pripravi in izvajanju vseh aktivnosti programa, zlasti z uporabo posebne finančne podpore, ki se v okviru programa zagotavlja za spodbujanje trajnostnih prevoznih sredstev. Organizacije, ki izvajajo izobraževanje in usposabljanje, bi morale ta načela vključiti v svoje vsakdanje delo ter aktivno spodbujati spremembo miselnosti in vedenja med dijaki in zaposlenimi.

Digitalna preobrazba na področju izobraževanja in usposabljanja

Program v skladu s standardi kakovosti Erasmus vse sodelujoče organizacije podpira pri vključevanju uporabe digitalnih orodij in učnih metod za dopolnitev njihovih fizičnih aktivnosti, izboljšanje sodelovanja med partnerskimi organizacijami ter izboljšanje njihovega učenja in poučevanja. Institucije za PIU bi morale svoje dijake tudi ozaveščati o priložnostih v okviru programa za pridobivanje in nadaljnji razvoj ustreznih digitalnih spretnosti, vključno s praksami za digitalne priložnosti za dijake PIU in mlade diplomante[61]. Poleg tega lahko udeleženci praks za digitalne priložnosti izkoristijo: aktivnosti mobilnosti, ki jim omogočajo pridobivanje digitalnih spretnosti ter krepitev zmogljivosti za usposabljanje, poučevanje in opravljanje drugih nalog s pomočjo digitalnih orodij. Take aktivnosti se lahko organizirajo s katero koli obliko mobilnosti osebja, ki je na voljo.

Udeležba v demokratičnem življenju

Cilj programa je udeležencem pomagati odkriti prednosti aktivnega državljanstva in udeležbe v demokratičnem življenju. Podprte aktivnosti mobilnosti bi morale okrepiti participativna znanja in spretnosti na različnih področjih civilne družbe ter razvoj socialnih in medkulturnih kompetenc, kritičnega razmišljanja in medijske pismenosti. Kjer je to mogoče, bi morali projekti ponujati priložnosti za udeležbo ljudi v demokratičnem življenju ter socialno in državljansko udeleževanje v formalnih in tudi neformalnih učnih aktivnostih. Prav tako bi morali izboljšati razumevanje Evropske unije in skupnih vrednot EU med udeleženci, vključno s spoštovanjem demokratičnih načel, človekovega dostojanstva, enotnosti in raznolikosti, medkulturnega dialoga ter evropske družbene, kulturne in zgodovinske dediščine.

AKTIVNOSTI

V tem poglavju so predstavljene vrste aktivnosti, ki se lahko podprejo s sredstvi programa Erasmus+ v okviru kratkotrajnih in akreditiranih projektov.

Pri vseh aktivnostih se lahko zagotovi dodatna podpora za osebe, ki spremljajo udeležence z manj priložnostmi, mladoletnike ali mlade odrasle, ki potrebujejo nadzor. Spremljevalne osebe lahko podporo prejmejo za celotno obdobje aktivnosti ali njegov del.

MOBILNOST OSEBJA

Upravičene aktivnosti	▪ Sledenje na delovnem mestu (od 2 do 60 dni) ▪ Mobilnost z namenom poučevanja ali usposabljanja (od 2 do 365 dni) ▪ Tečaji in usposabljanje (od 2 do 30 dni, največ 10 dni na udeleženca) Poleg fizične mobilnosti je mogoče vse aktivnosti mobilnosti osebja kombinirati z virtualnimi aktivnostmi. Zgoraj navedeno najkrajše in najdaljše trajanje velja za fizično komponento

[61] Vsaka mobilnost dijakov v PIU se bo štela za „prakso za digitalne priložnosti“, kadar se pripravnik udeleži ene ali več naslednjih aktivnosti: digitalno trženje (npr. upravljanje družbenih medijev, spletna analitika); digitalno grafično ali arhitekturno oblikovanje ali strojno projektiranje; razvoj aplikacij, programske opreme, skriptov ali spletišč; namestitev, vzdrževanje ter upravljanje sistemov in omrežij IT; kibernetska varnost; podatkovna analitika in rudarjenje ter vizualizacija podatkov; programiranje in krmiljenje robotov in aplikacij umetne inteligence. V to kategorijo ne spadajo splošna podpora uporabnikom, izpolnjevanje naročil, vnos podatkov ali pisarniška opravila.

	mobilnosti. **Sledenje na delovnem mestu**: udeleženci lahko določeno obdobje preživijo v organizaciji gostiteljici v drugi državi z namenom učenja novih praks in zbiranja novih zamisli z opazovanjem in sodelovanjem s kolegi, strokovnjaki ali drugimi strokovnimi delavci pri vsakodnevnem delu v organizaciji gostiteljici. **Programi poučevanja ali usposabljanja**: udeleženci lahko preživijo obdobje poučevanja ali usposabljanja za učeče se osebe v organizaciji gostiteljici v drugi državi, da se učijo z opravljanjem svojih nalog in izmenjavo z vrstniki. **Tečaji in usposabljanje**: udeleženci lahko sodelujejo na strukturiranem tečaju ali podobnem usposabljanju, ki ga izvajajo usposobljeni strokovnjaki ter ki temelji na vnaprej določenem učnem programu in učnih izidih. Usposabljanje mora vključevati udeležence iz vsaj dveh različnih držav in udeležencem omogočati, da komunicirajo z drugimi učečimi se osebami in trenerji. Popolnoma pasivne aktivnosti, kot so poslušanje predavanj, govorov ali množičnih konferenc, niso podprte. Prijavitelji se morajo zavedati, da so vsi ponudniki tečajev popolnoma neodvisni od programa Erasmus+ in delujejo kot ponudniki storitev na prostem trgu. Za izbiro tečajev in usposabljanja je torej odgovorna organizacija upravičenca. Za pomoč prijaviteljem pri izbiri so na voljo naslednji standardi kakovosti: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/quality-standards-courses-under-key-action-1-learning-mobility-individuals_sl.
Upravičeni udeleženci	Med upravičenimi udeleženci so učitelji, trenerji ter vsi drugi nepedagoški strokovnjaki in osebje, ki delajo na področju začetnega in nadaljnjega poklicnega izobraževanja in usposabljanja. Upravičeno nepedagoško osebje vključuje osebje, ki dela na področju začetnega in nadaljnjega poklicnega izobraževanja in usposabljanja (PIU), bodisi pri ponudnikih PIU (kot vodstveno osebje, uradniki za mednarodno mobilnost itd.) bodisi v drugih organizacijah, aktivnih na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja (npr. trenerji v lokalnih partnerskih družbah, svetovalci, usklajevalci politike, ki so odgovorni za poklicno izobraževanje in usposabljanje). Udeleženci morajo biti zaposleni v organizaciji pošiljateljici ali pa redno sodelovati z njo, da ji pomagajo pri izvajanju njenih osnovnih dejavnosti (na primer kot zunanji in notranji trenerji, strokovnjaki ali prostovoljci). V vseh primerih morajo biti naloge, ki udeleženca povezujejo z organizacijo pošiljateljico, dokumentirane tako, da lahko nacionalna agencija preveri to povezavo (npr. s pogodbo o zaposlitvi ali prostovoljstvu, opisom nalog ali podobnim dokumentom). Nacionalne agencije oblikujejo pregledno in dosledno prakso glede tega, katera so sprejemljiva delovna razmerja in dokazila v njihovem nacionalnem okviru.
Upravičeni kraji izvajanja	Aktivnosti morajo potekati v tujini, v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu. Poleg tega lahko organizacije, ki imajo akreditacijo Erasmus, pošljejo udeležence na sledenje na

	delovnem mestu in mobilnost z namenom poučevanja ali usposabljanja v tretjih državah, ki niso pridružene programu (regije 1–14, kot je določeno v delu A: Upravičene države).

MOBILNOST UČEČIH SE

Upravičene aktivnosti	▪ Sodelovanje na tekmovanjih v znanju in spretnostih v okviru PIU (od 1 do 10 dni) ▪ Kratkotrajna učna mobilnost dijakov v PIU (od 10 do 89 dni) ▪ Dolgotrajna učna mobilnost dijakov v PIU (ErasmusPro) (od 90 do 365 dni) Poleg fizične mobilnosti je mogoče vse aktivnosti mobilnosti učečih se kombinirati z virtualnimi aktivnostmi. Zgoraj navedeno najkrajše in najdaljše trajanje velja za fizično komponento mobilnosti. **Udeležba na tekmovanjih v znanju in spretnostih v okviru PIU:** dijaki v PIU lahko sodelujejo na mednarodnih sektorskih dogodkih, kjer je konkurenčna predstavitev znanj in spretnosti bistvenega pomena za promocijo, priznavanje in izmenjavo izkušenj, znanja in tehnoloških inovacij v PIU[62]. Finančna sredstva so namenjena tudi osebju, mentorjem ali strokovnjakom, ki spremljajo dijake med aktivnostjo. **Kratkotrajna učna mobilnost dijakov v PIU**: dijaki v PIU se lahko v določenem obdobju učijo v tujini pri partnerskem ponudniku PIU, v družbi ali drugi organizaciji, aktivni na področju PIU ali na trgu dela. Obdobje učenja mora vključevati komponento z močnim poudarkom na učenju na delovnem mestu, za vsakega udeleženca pa mora biti pripravljen individualni učni program. Za udeležence z manj priložnostmi se lahko mobilnost organizira tako, da traja najmanj dva dni, če je to upravičeno. **Dolgotrajna učna mobilnost dijakov v PIU (ErasmusPro)**: dijaki v PIU se lahko v daljšem obdobju učijo v tujini pri partnerskem ponudniku PIU, v družbi ali drugi organizaciji, aktivni na področju PIU ali na trgu dela. Obdobje učenja mora vključevati komponento z močnim poudarkom na učenju na delovnem mestu, za vsakega udeleženca pa mora biti pripravljen individualni učni program.
Upravičeni udeleženci	Med upravičenimi udeleženci so dijaki in vajenci v začetnem in nadaljnjem poklicnem izobraževanju in usposabljanju. Udeleženci morajo biti vpisani v upravičeni program začetnega ali nadaljnjega poklicnega izobraževanja in usposabljanja[63]. mladi diplomanti (vključno z nekdanjimi vajenci), ki so zaključili upravičene programe začetnega in nadaljnjega poklicnega izobraževanja in usposabljanja, so do sodelovanja upravičeni do 12 mesecev po zaključku šolanja. Če udeleženci po zaključku šolanja služijo obvezni vojaški rok ali opravljajo nadomestno civilno služenje, se obdobje upravičenosti podaljša za obdobje tega

[62] Več podrobnosti o opredelitvi tekmovanj v znanju in spretnostih v okviru PIU je na voljo v delu D – Glosar izrazov.

[63] Upravičene programe začetnega ali nadaljnjega poklicnega izobraževanja in usposabljanja bo v vsaki državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, določil pristojni nacionalni organ, objavljeni pa bodo na spletišču zadevne nacionalne agencije.

	služenja.
Upravičeni kraji izvajanja	Aktivnosti morajo potekati v tujini, v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu. Poleg tega lahko organizacije, ki imajo akreditacijo Erasmus, pošljejo učeče se osebe na kratkotrajno mobilnost, dolgotrajno mobilnost (ErasmusPro) ter tekmovanja v znanju in spretnostih PIU v tretjih državah, ki niso pridružene programu (regije 1–14, kot je določeno v delu A: Upravičene države).

DRUGE PODPRTE AKTIVNOSTI

Upravičene aktivnosti	▪ Povabljeni strokovnjaki (od 2 do 60 dni) ▪ Gostovanje učiteljev in izobraževalcev na usposabljanju (od 10 do 365 dni) **Povabljeni strokovnjaki:** organizacije lahko povabijo trenerje, učitelje, strokovnjake na področju politik ali druge usposobljene strokovnjake iz tujine, ki lahko pomagajo izboljšati poučevanje, usposabljanje in učenje v organizaciji gostiteljici. Povabljeni strokovnjaki lahko na primer izvajajo usposabljanje za osebje organizacije gostiteljice, predstavijo nove metode poučevanja ali pomagajo pri prenosu dobrih praks na področju organizacije in upravljanja. **Gostovanje učiteljev in izobraževalcev na usposabljanju:** organizacije prijaviteljice lahko gostijo učitelje na usposabljanju, ki želijo opraviti prakso v tujini. Organizacija gostiteljica bo prejela podporo za vzpostavitev aktivnosti, medtem ko bi morala podporo za potne stroške in individualno podporo udeležencu zagotoviti njegova institucija pošiljateljica (ki se lahko v ta namen prav tako prijavi za financiranje v okviru programa Erasmus+).
Upravičeni udeleženci	**Povabljeni strokovnjaki** so lahko katere koli osebe iz druge države članice EU ali tretje države, pridružene programu, ki lahko zagotovijo strokovno znanje in usposabljanje, ki ustreza potrebam in ciljem organizacije, ki jih povabi. **Gostovanje učiteljev in izobraževalcev na usposabljanju** je na voljo udeležencem, ki so v drugi državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, vpisani v program izobraževanja za učitelje (ali podoben program izobraževanja za trenerje ali izobraževalce) ali so ga pred kratkim zaključili[64].
Upravičeni kraji izvajanja	Kraj izvajanja za povabljene strokovnjake in učitelje/izobraževalce na usposabljanju je vedno organizacija upravičenka (vključno s člani konzorcija).

Pripravljalni obiski

Kaj je pripravljalni	Pripravljalni obisk je obisk bodoče organizacije gostiteljice, ki ga opravi osebje organizacije

[64] Mladi diplomanti so do sodelovanja upravičeni do 12 mesecev po zaključku šolanja. Če udeleženci po zaključku šolanja služijo obvezni vojaški rok ali opravljajo nadomestno civilno služenje, se obdobje upravičenosti podaljša za obdobje tega služenja.

obisk?	pošiljateljice, da bi bolje pripravili aktivnost mobilnosti učečih se oseb ali osebja.
Kdaj je mogoče organizirati pripravljalni obisk?	Obstajati morajo jasni razlogi za vsak pripravljalni obisk, ki mora biti namenjen izboljšanju vključevanja, obsega in kakovosti aktivnosti mobilnosti. Pripravljalni obiski se lahko organizirajo na primer za boljšo pripravo mobilnosti za udeležence z manj priložnostmi, za začetek sodelovanja z novo partnersko organizacijo ali za pripravo daljših aktivnosti mobilnosti. Pripravljalni obiski se lahko organizirajo kot priprava na kakršno koli mobilnost učečih se oseb ali osebja, razen „tečajev in usposabljanja“.
Kdo lahko sodeluje pri pripravljalnem obisku?	Pripravljalne obiske lahko opravijo katere koli osebe, ki so upravičene do aktivnosti mobilnosti osebja in sodelujejo pri organizaciji projekta. Izjemoma se lahko pripravljalnih obiskov za svoje aktivnosti udeležijo učeči se, ki se bodo udeležili dolgotrajne učne mobilnosti, in udeleženci z manj priložnostmi, vključeni v katero koli aktivnost. Pri pripravljalnem obisku lahko sodelujejo največ tri osebe, organizacija gostiteljica pa lahko organizira največ en pripravljalni obisk.
Kje potekajo pripravljalni obiski?	Pripravljalni obiski potekajo v prostorih bodoče organizacije gostiteljice ali na katerem koli drugem kraju, kjer se načrtujejo aktivnosti mobilnosti. Pravila, ki se uporabljajo za kraje aktivnosti mobilnosti za osebje in učeče se osebe, veljajo tudi za pripravljalne obiske, povezane s temi aktivnostmi.

MOBILNOST OSEBJA IN DIJAKOV V POKLICNEM IZOBRAŽEVANJU IN USPOSABLJANJU ZA NEAKREDITIRANE INSTITUCIJE (KRATKOTRAJNI PROJEKTI)

Kratkotrajni projekti za mobilnost dijakov in osebja so neposreden in enostaven način, kako izkoristiti prednosti programa Erasmus+. Njihov namen je upravičencem omogočiti, da enostavno organizirajo nekaj aktivnosti in pridobijo izkušnje v programu.

Zaradi ohranjanja enostavnosti kratkotrajni projekti vključujejo omejitev števila udeležencev in trajanja projekta. Ta oblika projektov je na voljo samo posameznim organizacijam, ne pa konzorcijem. Akreditirane organizacije se ne morejo prijaviti za kratkotrajne projekte, saj že imajo stalni dostop do sredstev programa Erasmus+.

Prijava za kratkotrajne projekte vključuje seznam in opis aktivnosti, ki jih namerava organizirati organizacija prijaviteljica.

MERILO ZA UPRAVIČENOST

Upravičene organizacije: kdo se lahko prijavi?	Do prijave so upravičene[65] naslednje organizacije: (1) organizacije, ki izvajajo začetno ali nadaljnje poklicno izobraževanje in usposabljanje; (2) lokalni in regionalni javni organi, usklajevalni organi in druge organizacije, ki opravljajo naloge na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja; (3) družbe in druge javne ali zasebne organizacije, ki gostijo ali usposabljajo dijake in vajence na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja ali kako drugače delajo z njimi. Organizacije, ki imajo akreditacijo Erasmus za poklicno izobraževanje in usposabljanje, se ne morejo prijaviti za kratkotrajne projekte.
Upravičene države	Organizacije prijaviteljice morajo imeti sedež v isti državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu.
Kam oddati prijavo?	Prijave se oddajo nacionalni agenciji države, v kateri ima prijavitelj sedež.
Roka za oddajo prijave	1. prijavni rok (za vse nacionalne agencije): **do 23. februarja do 12. ure (opoldne po bruseljskem času);** 2. prijavni rok: za nacionalne agencije, ki se odločijo odpreti drugi prijavni rok. V tem primeru bo nacionalna agencija prijavitelja obvestila prek svojega spletnega mesta. Prijavitelji morajo za 2. prijavni rok vlogo za nepovratna sredstva oddati do **4. oktobra do 12. ure (opoldne po bruseljskem času)**.
Datumi začetka projektov	Za projekte je mogoče izbrati naslednje začetne datume: ▪ 1. prijavni rok: med 1. junijem in 31. decembrom istega leta; ▪ 2. prijavni rok (če je odprt): med 1. januarjem in 31. majem naslednjega leta.
Trajanje projekta	Od 6 do 18 mesecev

[65] Upravičene organizacije v vsaki državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, bo določil pristojni nacionalni organ, objavljene pa bodo na spletišču zadevne nacionalne agencije skupaj z ustreznimi primeri.

Število prijav	Organizacija se lahko v posameznem krogu izbirnega postopka prijavi samo za en kratkotrajni projekt na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja. Organizacije, ki v okviru prvega prijavnega roka prejmejo nepovratna sredstva za kratkotrajni projekt, se v drugem prijavnem roku istega razpisa za zbiranje predlogov ne smejo prijaviti. Organizacije lahko v petih zaporednih letih razpisov prejmejo največ tri sklope nepovratnih sredstev za kratkotrajne projekte na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja. Pri tej omejitvi se ne upoštevajo nepovratna sredstva, prejeta v obdobju 2014–2020.
Upravičene aktivnosti	Vse vrste aktivnosti za poklicno izobraževanje in usposabljanje. Za podroben seznam in pravila glej poglavje „Aktivnosti“. Da bi bile prijave upravičene, morajo vključevati vsaj eno aktivnost mobilnosti osebja ali učečih se.
Obseg projekta	Prijava za kratkotrajni projekt lahko zajema največ 30 udeležencev aktivnosti mobilnosti. Pri tej omejitvi se ne bodo upoštevali pripravljalni obiski in udeležba spremljevalnih oseb.
Podporne organizacije	Podporna organizacija je organizacija, ki pomaga organizaciji upravičenki pri praktičnih vidikih izvajanja projekta, ki se ne nanašajo na osrednje projektne naloge, kot so opredeljene v standardih kakovosti Erasmus. Vsaka organizacija, ki se ukvarja z izobraževanjem in usposabljanjem, lahko postane podporna organizacija. O vlogi in obveznostih podpornih organizacij se formalno dogovorijo zadevne organizacije in organizacija upravičenka. Podporna organizacija deluje pod nadzorom organizacije upravičenke, ki nosi končno odgovornost za rezultate in kakovost izvedenih aktivnosti. Vsi prispevki podpornih organizacij morajo biti skladni s standardi kakovosti Erasmus.

MERILA ZA DODELITEV

Predložene prijave bodo točkovane z največ 100 točkami glede na spodaj navedena merila in uteži. Za dodelitev morajo prijave doseči vsaj naslednje število točk:

- najmanj 60 od skupno 100 točk in
- najmanj polovico vseh možnih točk v vsaki od treh kategorij meril za dodelitev.

Ustreznost **(največ 30 točk)**	V kolikšni meri: ▪ so profil, izkušnje in aktivnosti prijavitelja ter ciljna populacija dijakov relevantni za področje poklicnega izobraževanja in usposabljanja; ▪ predlog projekta ustreza ciljem ukrepa; ▪ predlog projekta ustreza naslednjim posebnim prednostnim nalogam: – podpiranju novih udeležencev in manj izkušenih organizacij; – podpiranju udeležencev v aktivnostih ErasmusPro; – podpiranju udeležencev z manj priložnostmi.

Kakovost zasnove projekta (največ 40 točk)	V kolikšni meri: ▪ cilji predlaganega projekta jasno in konkretno obravnavajo potrebe organizacije prijaviteljice, njenega osebja in dijakov; ▪ sta vsebina predlaganih aktivnosti in ravnovesje med različnimi vrstami aktivnostmi ustrezna za doseganje ciljev projekta; ▪ je bil pripravljen jasen načrt dela za vsako od predlaganih aktivnosti; ▪ projekt vključuje okoljsko trajnostne in odgovorne prakse; ▪ je v projekt vključena uporaba digitalnih orodij (zlasti eTwinning za program začetnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter EPALE za nadaljnje poklicno izobraževanje in usposabljanje) in učnih metod za dopolnitev aktivnosti fizične mobilnosti ter izboljšanje sodelovanja s partnerskimi organizacijami.
Kakovost ukrepov nadaljnjega spremljanja (največ 30 točk)	V kolikšni meri: ▪ je prijavitelj jasno opredelil naloge in odgovornosti za izvajanje aktivnosti v skladu s standardi kakovosti Erasmus; ▪ je prijavitelj predlagal konkretne in logične ukrepe za vključitev rezultatov aktivnosti mobilnosti v redno delo organizacije; ▪ je prijavitelj predlagal ustrezen način ocenjevanja rezultatov projekta; ▪ je prijavitelj predlagal konkretne in učinkovite korake za obveščanje o rezultatih projekta v organizaciji prijaviteljici, izmenjavo rezultatov z drugimi organizacijami in javnostjo ter javno objavo navedbe, da je projekt financirala Evropska unija.

AKREDITIRANI PROJEKTI ZA MOBILNOST DIJAKOV IN OSEBJA V POKLICNEM IZOBRAŽEVANJU IN USPOSABLJANJU

Organizacije, ki imajo akreditacijo Erasmus na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja, se lahko prijavijo za financiranje v okviru posebnega sklopa financiranja, ki je na voljo samo njim. Prijave temeljijo na predhodno odobrenem načrtu Erasmus, zato ob prijavi za sredstva ni treba predložiti podrobnega seznama in opisa načrtovanih aktivnosti. Namesto tega je pri prijavah poudarek na oceni proračuna, potrebnega za naslednji sklop aktivnosti.

Merila za upravičenost

Upravičene organizacije: kdo se lahko prijavi?	Do prijave so upravičene organizacije, ki imajo veljavno akreditacijo Erasmus na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja.
Konzorcij za mobilnost	Organizacije, ki imajo akreditacijo Erasmus za koordinatorje konzorcijev za mobilnost, se morajo prijaviti za obliko mobilnosti za konzorcije za mobilnost. V okviru prijave je treba predložiti seznam članov konzorcija za mobilnost, ki mora poleg koordinatorja vključevati vsaj eno organizacijo članico. Vsaka organizacija, ki izpolnjuje merila za upravičenost za akreditacijo Erasmus na istem področju, lahko postane članica konzorcija za mobilnost. Vse načrtovane organizacije članice konzorcija morajo biti iz iste države članice EU ali tretje države, pridružene programu, kot koordinator konzorcija za mobilnost. Članicam konzorcija ni treba imeti akreditacije Erasmus. Organizacije, ki sodelujejo v konzorciju za mobilnost, lahko v okviru istega razpisa za zbiranje predlogov sredstva prejmejo na podlagi največ dveh sporazumov o nepovratnih sredstvih za ključni ukrep 1 na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja. Zato lahko organizacije PIU, ki prejmejo nepovratna sredstva za kratkotrajni projekt ali akreditirani projekt, kot organizacije članice dodatno sodelujejo v samo enem konzorciju za mobilnost na področju PIU. Druge organizacije lahko sodelujejo v največ dveh konzorcijih za mobilnost.
Kam oddati prijavo?	Prijave se oddajo nacionalni agenciji države, v kateri ima organizacija prijaviteljica sedež.
Rok za oddajo prijave	**do 23. februarja do 12. ure (opoldne po bruseljskem času)**
Datum začetka projekta	1. junij istega leta
Trajanje projekta	Začetno trajanje vseh akreditiranih projektov je 15 mesecev. Po 12 mesecih lahko vsi upravičenci svoj projekt podaljšajo na skupno 24 mesecev.
Število prijav	Akreditirane organizacije se lahko v posameznem krogu izbirnega postopka prijavijo samo enkrat.
Upravičene aktivnosti	Vse vrste aktivnosti za poklicno izobraževanje in usposabljanje. Za podroben seznam in pravila glej poglavje „Aktivnosti“. Da bi bile prijave upravičene, morajo vključevati vsaj eno aktivnost mobilnosti osebja ali učečih se.

Obseg projekta	Število udeležencev, ki se lahko vključijo v akreditirane projekte, ni omejeno, razen če se v fazi dodelitve proračunskih sredstev opredelijo morebitne omejitve. V okviru projektov se aktivnostim s tretjimi državami, ki niso pridružene programu, ne sme dodeliti več kot 20 % dodeljenih nepovratnih sredstev[66]. Te priložnosti so namenjene spodbujanju organizacij v državah članicah EU ali tretjih državah, pridruženih programu, da razvijejo aktivnosti izhodne mobilnosti z več tretjimi državami, ki niso pridružene programu. Pričakuje se, da bodo te aktivnosti zajemale najširše možno geografsko področje.

DODELITEV PRORAČUNSKIH SREDSTEV

Kakovost načrta Erasmus prijavitelja je bila ocenjena v fazi prijave za akreditacijo, zato v fazi dodelitve proračunskih sredstev ni kvalitativnega ocenjevanja. Finančna sredstva bodo dodeljena vsem upravičenim vlogam za nepovratna sredstva.

Znesek dodeljenih nepovratnih sredstev bo odvisen od številnih elementov:

- skupnega proračuna, ki je na voljo za dodelitev akreditiranim prijaviteljem;
- zahtevane aktivnosti (vključno z oceno proračuna, potrebnega za njihovo izvajanje);
- osnovnega in najvišjega zneska nepovratnih sredstev;
- naslednjih meril za dodelitev: uspešnost prijavitelja, prednostne naloge politike in geografska uravnoteženost (če jih nacionalna agencija uporablja).

Nacionalna agencija pred rokom iz razpisa objavi podrobna pravila o osnovnih in najvišjih zneskih nepovratnih sredstev, točkovanju na podlagi meril za dodelitev, ponderiranju vsakega merila, metodi dodelitve ter proračunu, ki je na voljo za akreditirane projekte.

[66] Proračunski kategoriji „Podpora za vključevanje za udeležence“ in „Izredni stroški za drago potovanje“ se ne bosta upoštevali pri tej omejitvi.

KAKŠNA SO PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV?

Za kratkotrajne in akreditirane projekte se uporabljajo naslednja pravila za dodelitev sredstev.

<table>
<tr><th>Proračunska kategorija</th><th>Upravičeni stroški in veljavna pravila</th><th colspan="3">Znesek</th></tr>
<tr><td rowspan="3">Organizacijska podpora</td><td rowspan="3">Stroški, ki so neposredno povezani z izvajanjem aktivnosti mobilnosti in niso zajeti v druge kategorije stroškov.

Na primer za: pripravo (pedagoško, medkulturno in drugo), mentorstvo, spremljanje udeležencev in podporo zanje v času mobilnosti, storitve, orodja in opremo, potrebne za virtualne komponente kombiniranih aktivnosti, priznavanje učnih izidov, izmenjavo rezultatov in zagotovitev prepoznavnosti financiranja s strani Evropske unije med javnostjo.

Z organizacijsko podporo se krijejo stroški organizacij pošiljateljic in organizacij gostiteljic (razen v primeru mobilnosti osebja za tečaje in usposabljanje). O razdelitvi prejetih nepovratnih sredstev se bosta dogovorili zadevni organizaciji.

Mehanizem financiranja: prispevek za stroške na enoto.

Pravilo dodelitve: glede na število udeležencev.</td><td colspan="3">100 EUR
– na udeleženca mobilnosti osebja za tečaje in usposabljanje,
– na povabljenega strokovnjaka,
– na gostujočega učitelja ali izobraževalca na usposabljanju,
– na udeleženca tekmovanj v znanju in spretnostih v okviru PIU.</td></tr>
<tr><td colspan="3">350 EUR; 200 EUR po stotem udeležencu iste vrste aktivnosti,
– na udeleženca kratkotrajne učne mobilnosti dijakov v PIU,
– na udeleženca mobilnosti osebja za sledenje na delovnem mestu in mobilnosti z namenom poučevanja ali usposabljanja.</td></tr>
<tr><td colspan="3">500 EUR
– na udeleženca dolgotrajne učne mobilnosti dijakov v PIU (ErasmusPro),
– na udeleženca v kateri koli aktivnosti s tretjimi državami, ki niso pridružene programu.</td></tr>
<tr><td rowspan="5">Potovanje</td><td rowspan="5">Prispevek za potne stroške udeležencev in spremljevalnih oseb za povratno potovanje od njihovega kraja izvora do kraja izvajanja aktivnosti.

Mehanizem financiranja: prispevek za stroške na enoto.

Pravilo dodelitve: glede na razdaljo in število oseb.

Prijavitelj mora navesti zračno razdaljo med krajem</td><td>Potovalna razdalja</td><td>Standardno potovanje</td><td>Zeleno potovanje</td></tr>
<tr><td>10–99 km</td><td>23 EUR</td><td></td></tr>
<tr><td>100–499 km</td><td>180 EUR</td><td>210 EUR</td></tr>
<tr><td>500–1 999 km</td><td>275 EUR</td><td>320 EUR</td></tr>
<tr><td>2 000–2 999 km</td><td>360 EUR</td><td>410 EUR</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td></td><td>izvora in krajem izvajanja aktivnosti[67], pri čemer uporabi kalkulator razdalje, ki ga podpira Evropska komisija[68].</td><td colspan="4">3 000–3 999 km | 530 EUR | 610 EUR
4 000–7 999 km | 820 EUR
8 000 km ali več | 1 500 EUR</td></tr>
<tr><td>Individualna podpora</td><td>Stroški bivanja udeležencev in spremljevalnih oseb[69] v času aktivnosti.

Po potrebi so upravičeni stroški bivanja za trajanje potovanja pred aktivnostjo in po njej, in sicer za največ dva dni potovanja pri udeležencih in spremljevalnih osebah, ki prejmejo običajna nepovratna sredstva za potne stroške, ter največ šest dni za potovanje v primeru nepovratnih sredstev za zeleno potovanje.

Mehanizem financiranja: prispevek za stroške na enoto.

Pravilo dodelitve: glede na število oseb, trajanje bivanja in državo gostiteljico[70].</td><td colspan="4"><table><tr><th>Kategorija udeležencev</th><th>Skupina držav 1</th><th>Skupina držav 2</th><th>Skupina držav 3</th></tr><tr><td>Osebje</td><td>101–180 EUR</td><td>90–160 EUR</td><td>79–140 EUR</td></tr><tr><td>Dijaki v PIU</td><td>39–120 EUR</td><td>34–104 EUR</td><td>28–88 EUR</td></tr></table>Zgoraj navedeni zneski so osnovni zneski za dan aktivnosti. Vsaka nacionalna agencija bo določila točne osnovne zneske v okviru dovoljenih razponov.

Osnovni znesek se plača do 14. dneva aktivnosti. Od 15. dneva aktivnosti bo znesek, ki se izplača, enak 70 % osnovnega zneska. Zneski, ki se izplačajo, se zaokrožijo na najbližjo celo</td></tr>
</table>

[67] Na primer, če oseba iz Madrida (Španija) sodeluje pri aktivnosti, ki se izvaja v Rimu (Italija), bo prijavitelj izračunal razdaljo od Madrida do Rima (1 365,28 km) in nato izbral ustrezen razpon razdalje poti (tj. od 500 do 1 999 km).

[68] https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_sl.

[69] V primeru spremljevalnih oseb se uporabljajo zneski za osebje. V izjemnih primerih, ko mora spremljevalna oseba ostati v tujini več kot 60 dni, bodo v proračunski postavki „Podpora za vključevanje“ zajeti tudi dodatni stroški bivanja, ki nastanejo po 60. dnevu.

[70] **Skupine držav gostiteljic za države članice EU in tretje države, pridružene programu:**
skupina držav 1: Norveška, Danska, Luksemburg, Islandija, Švedska, Irska, Finska, Lihtenštajn;
skupina držav 2: Nizozemska, Avstrija, Belgija, Francija, Nemčija, Italija, Španija, Ciper, Grčija, Malta, Portugalska;
skupina držav 3: Slovenija, Estonija, Latvija, Hrvaška, Slovaška, Češka, Litva, Turčija, Madžarska, Poljska, Romunija, Bolgarija, Severna Makedonija, Srbija

Skupine držav gostiteljic za tretje države, ki niso pridružene programu:
skupina držav 1: Japonska, Izrael, Južna Koreja, Gruzija, Argentina, Armenija, Angola, Saudova Arabija, Kuvajt, Združene države Amerike, Združeno kraljestvo, Švica, Bahrajn, Azerbajdžan, Sudan, Saint Kitts in Nevis, Saint Vincent in Grenadine, Združeni arabski emirati, Hongkong, Libanon, Vietnam, Mehika, Tajvan, Moldavija, Malezija, Tanzanija, Kanada, Singapur, Avstralija, Tajska, Ferski otoki;
skupina držav 2: Indija, Kazahstan, Brazilija, Demokratična republika Kongo, Čile, Nigerija, Uganda, Liberija, Džibuti, Demokratična ljudska republika Koreja, Uzbekistan, Turkmenistan, Dominikanska republika, Jamajka, Belorusija, Libija, Sirija, Kuba, Jemen, Kenija, Ruanda, Sejšeli, Antigva in Barbuda, Brunej, Črna gora, Malavi, Barbados, Sveta Lucija, Grenada, Dominika, Urugvaj, Albanija, Kitajska, Filipini, Peru, Venezuela, Panama, Gana, Čad, Gvajana, Egipt, Maroko, Kiribati, Oman, Bosna in Hercegovina, Iran, Mozambik, Senegal, Mauritius, Katar, Andora, Jordanija, Indonezija, Laos, Južna Afrika, Etiopija, Bangladeš, Ekvador, Paragvaj, Kostarika, Slonokoščena obala, Sierra Leone, Gabon, Haiti, Bahami, Papua Nova Gvineja, Mikronezija, Ukrajina, Kirgizistan, Rusija, Monako, San Marino, Palestina, Vatikanska mestna država;
skupina držav 3: Nepal, Maldivi, Tadžikistan, Nikaragva, Zambija, Gvineja, Kongo, Bocvana, Belize, Samoa, Marshallovi otoki, Palau, Tuvalu, Nauru, Cookovi otoki, Niue, Nova Zelandija, Pakistan, Butan, Salvador, Surinam, Gvatemala, Honduras, Somalija, Trinidad in Tobago, Alžirija, Kolumbija, Gambija, Fidži, Salomonovi otoki, Vanuatu, Kambodža, Zimbabve, Burundi, Mongolija, Kamerun, Vzhodni Timor, Šrilanka, Madagaskar, Mali, Togo, São Tomé in Príncipe, Tonga, Bolivija, Benin, Lesoto, Makao, Tunizija, Irak, Burkina Faso, Ekvatorialna Gvineja, Srednjeafriška republika, Gvineja Bissau, Namibija, Komori, Eritreja, Mjanmar, Afganistan, Niger, Mavretanija, Zelenortski otoki, Kosovo, Esvatini, Južni Sudan.

		vrednost v EUR.
Podpora za vključevanje	**Podpora za vključevanje za organizacije:** stroški, povezani z organizacijo aktivnosti mobilnosti za udeležence z manj priložnostmi. **Mehanizem financiranja:** prispevek za stroške na enoto. **Pravilo dodelitve:** glede na število udeležencev z manj priložnostmi.	100 EUR na udeleženca.
	Podpora za vključevanje za udeležence: Dodatni stroški, neposredno povezani z udeleženci z manj priložnostmi in njihovimi spremljevalnimi osebami (vključno s potnimi stroški in stroški bivanja, če se nepovratna sredstva za te udeležence ne zahtevajo v okviru proračunskih kategorij „potovanje“ in „individualna podpora“). **Mehanizem financiranja:** dejanski stroški. **Pravilo dodelitve:** prijavitelj mora utemeljiti vlogo, ki jo mora nato odobriti nacionalna agencija.	100 % upravičenih stroškov.
Pripravljalni obiski	Potni stroški in stroški bivanja za udeležbo na pripravljalnem obisku. **Mehanizem financiranja:** prispevek za stroške na enoto. **Pravilo dodelitve:** glede na število udeležencev.	575 EUR na udeleženca, pri čemer se lahko posameznega obiska udeležijo največ trije udeleženci.
Kotizacije	Stroški za kotizacije za vpis v tečaje in usposabljanje v okviru mobilnosti osebja. **Mehanizem financiranja:** prispevek za stroške na enoto. **Pravilo dodelitve:** glede na trajanje aktivnosti.	80 EUR na udeleženca na dan; posamezni član osebja lahko v okviru enega sporazuma o nepovratnih sredstvih prejme sredstva za kritje kotizacij v višini največ 800 EUR.
Jezikovna podpora	Stroški za zagotovitev gradiva za učenje jezikov in usposabljanja udeležencem, ki morajo izboljšati znanje jezika, ki ga bodo uporabljali med učenjem ali usposabljanjem v času aktivnosti. Jezikovna podpora je upravičena za udeležence v mobilnosti osebja, ki traja več kot 30 dni, ter v	150 EUR na udeleženca. Poleg tega: 150 EUR okrepljene jezikovne podpore na udeleženca v programu ErasmusPro.

	kratkotrajni in dolgotrajni individualni mobilnosti učečih se oseb. Podpora se izplača le, če udeleženec ne more sprejeti spletne jezikovne podpore zaradi nerazpoložljivosti zahtevanega jezika ali ravni. Zadnji pogoj ne velja za okrepljeno podporo, zagotovljeno udeležencem programa ErasmusPro. **Mehanizem financiranja:** prispevek za stroške na enoto. **Pravilo dodelitve:** glede na število udeležencev.	
Izredni stroški	Stroški zagotavljanja finančnega jamstva, če ga zahteva nacionalna agencija. Visoki potni stroški udeležencev in njihovih spremljevalnih oseb, ki jih zaradi geografske oddaljenosti ali drugih ovir ni mogoče kriti v okviru standardne kategorije „potovanje“. Vizumi in z njimi povezani stroški, dovoljenja za prebivanje, cepljenja, zdravniška spričevala. **Mehanizem financiranja**: dejanski stroški. **Pravilo dodelitve**: prijavitelj mora utemeljiti vlogo, ki jo mora nato odobriti nacionalna agencija. Potovanje je drago, kadar potni stroški na podlagi stroškov na enoto ne pokrijejo 70 % potnih stroškov udeležencev.	**Stroški finančnega jamstva:** 80 % upravičenih stroškov. **Visoki potni stroški:** 80 % upravičenih potnih stroškov. **Vizumi in z njimi povezani stroški, dovoljenja za prebivanje, cepljenja, zdravniška spričevala**: 100 % upravičenih stroškov.

MOBILNOST ZA UČENCE, DIJAKE IN OSEBJE V SPLOŠNEM ŠOLSKEM IZOBRAŽEVANJU

Ta ukrep podpira šole in druge organizacije, aktivne na področju splošnega šolskega izobraževanja, ki želijo organizirati aktivnosti učne mobilnosti za učence, dijake in osebje v šolskem izobraževanju.

Podprte so številne aktivnosti, vključno s sledenjem na delovnem mestu in programi poklicnega razvoja za osebje, individualno in skupinsko mobilnostjo za učence in dijake, povabljenimi strokovnjaki in drugimi aktivnostmi, kot je pojasnjeno v nadaljevanju.

Sodelujoče organizacije bi morale s svojimi aktivnostmi dejavno spodbujati **vključevanje in raznolikost, okoljsko trajnostnost** in **digitalno izobraževanje**, in sicer z uporabo posebnih možnosti financiranja, ki jih za te namene ponuja program, z ozaveščanjem udeležencev, izmenjavo najboljših praks in izbiro ustrezne zasnove za svoje aktivnosti.

CILJI UKREPA

Cilj tega ukrepa je posameznikom zagotoviti priložnosti za učenje ter podpirati internacionalizacijo in institucionalni razvoj šol in drugih organizacij na področju splošnega šolskega izobraževanja. Natančneje, cilji tega ukrepa so:

krepitev evropske razsežnosti poučevanja in učenja prek:

- spodbujanja vrednot vključevanja in raznolikosti, strpnosti in demokratične udeležbe;
- spodbujanja znanja o skupni evropski dediščini in raznolikosti;
- podpiranja razvoja strokovnih mrež v Evropi;

izboljšanje kakovosti poučevanja in učenja v splošnem šolskem izobraževanju prek:

- podpiranja strokovnega razvoja učiteljev, ravnateljev in drugega šolskega osebja;
- spodbujanja uporabe novih tehnologij in inovativnih metod poučevanja;
- izboljšanja učenja jezikov in jezikovne raznolikosti v šolah;
- podpiranja izmenjave in prenosa najboljših praks na področju poučevanja in razvoja šol;

prispevanje k oblikovanju evropskega izobraževalnega prostora prek:

- krepitve zmogljivosti šol za čezmejne izmenjave in sodelovanje ter izvajanje visokokakovostnih projektov mobilnosti;
- omogočanja, da učna mobilnost postane realna možnost za vse učence in dijake v splošnem šolskem izobraževanju;
- spodbujanja priznavanja učnih izidov, ki so jih učenci, dijaki in osebje dosegli med obdobji mobilnosti v tujini.

KAKO DOSTOPATI DO PRILOŽNOSTI ZA MOBILNOST V OKVIRU PROGRAMA ERASMUS+?

Šole in druge organizacije, aktivne na področju splošnega šolskega izobraževanja, se lahko za financiranje prijavijo na dva načina:

- **kratkotrajni projekti mobilnosti učencev in osebja** – ti projekti prijaviteljem omogočajo, da v obdobju šestih do osemnajstih mesecev organizirajo različne aktivnosti mobilnosti. Kratkotrajni projekti so najboljša izbira za organizacije, ki se prvič prijavljajo za program Erasmus+, ali tiste, ki želijo organizirati samo omejeno število aktivnosti;

- **akreditirani projekti za mobilnost učencev, dijakov in osebja** – ti projekti so odprti samo za organizacije, ki imajo akreditacijo Erasmus na področju splošnega šolskega izobraževanja. Ta posebni sklop financiranja omogoča akreditiranim organizacijam, da redno prejemajo sredstva za aktivnosti mobilnosti, ki prispevajo k postopnemu

izvajanju njihovega načrta Erasmus. Za akreditacijo Erasmus se lahko prijavijo vse organizacije, ki želijo redno organizirati aktivnosti mobilnosti. Za prijavo niso potrebne predhodne izkušnje s programom. Več informacij o tej priložnosti si preberite v poglavju tega vodnika o akreditaciji Erasmus na področju izobraževanja odraslih, poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter splošnega šolskega izobraževanja.

Poleg tega se lahko organizacije pridružijo programu, ne da bi oddale prijavo, tako da:

- **se pridružijo obstoječemu konzorciju za mobilnost v okviru programa Erasmus+** pod vodstvom akreditiranega koordinatorja konzorcija v svoji državi, ki sprejema nove člane v svoj konzorcij;

- **gostijo udeležence iz druge države:** vsaka organizacija lahko postane gostiteljica za učence ali osebje iz partnerske organizacije v tujini. Če postane organizacija gostiteljica, je to dragocena izkušnja in dober način, kako vzpostaviti partnerstva in pred prijavo izvedeti več o programu.

Šole se tudi spodbujajo, naj se pridružijo spletni skupnosti **eTwinning**, ki gostuje na varni platformi, dostopni učiteljem in šolskemu osebju, ki jih je potrdila nacionalna podporna organizacija eTwinning. Platforma eTwinning šolam omogoča, da vzpostavijo skupne virtualne učilnice in izvajajo projekte z drugimi šolami, poleg tega učiteljem omogoča razprave in izmenjavo s kolegi ter udeležbo v različnih priložnostih za poklicni razvoj. eTwinning je tudi odlično okolje za iskanje partnerjev za prihodnje projekte.

Poleg tega so šole in učitelji vabljeni k uporabi orodij SELFIE: brezplačnih, večjezičnih spletnih orodij za samoocenjevanje, ki jih je oblikovala Evropska komisija za pomoč šolam in učiteljem pri razvoju njihovih digitalnih zmogljivosti. Orodje za učitelje učiteljem omogoča, da sami ocenijo svojo digitalno kompetenco in zaupanje ter pridobijo povratne informacije o svojih prednostih in vrzelih v znanju ali kompetencah, kjer bi se lahko izboljšali. Skupine učiteljev lahko tudi skupaj uporabljajo orodje in oblikujejo načrt usposabljanja. Orodja SELFIE so na voljo na spletu: https://ec.europa.eu/education/schools-go-digital_sl.

PRIPRAVA PROJEKTA

Organizacija prijaviteljica je ključni akter v projektu v okviru ključnega ukrepa 1. Prijaviteljica pripravi in odda prijavo, podpiše sporazum o nepovratnih sredstvih, izvaja aktivnosti mobilnosti in poroča nacionalni agenciji. Postopek prijave za kratkotrajne projekte in za akreditacijo Erasmus je osredotočen na potrebe in načrte organizacije prijaviteljice.

Aktivnosti mobilnosti v okviru projekta mobilnosti so lahko vhodne ali izhodne. Razpoložljive aktivnosti so večinoma aktivnosti izhodne mobilnosti. To pomeni, da bo organizacija prijaviteljica delovala kot organizacija pošiljateljica: izbrala bo udeležence in jih poslala v organizacijo gostiteljico v tujino. Močno se spodbuja uporaba teh možnosti za organizacijo dvosmernih izmenjav ali skupnih aktivnosti z eno ali več partnerskimi šolami. V tem primeru bi se morala vsaka sodelujoča šola prijaviti za financiranje v okviru programa Erasmus+, lahko pa se pridruži obstoječemu konzorciju. Da bi olajšali iskanje partnerjev, program Erasmus+ ponuja orodja za iskanje partnerjev v tujini v okviru evropske platforme za šolsko izobraževanje (https://school-education.ec.europa.eu/).

Poleg tega obstajajo posebne vrste vhodnih aktivnosti, ki organizacijam prijaviteljicam omogočajo, da v svojo organizacijo povabijo strokovnjake ali učitelje. Namen vhodnih aktivnosti ni ustvariti dvosmerne izmenjave, ampak pripeljati osebe, ki lahko pomagajo pri razvoju in internacionalizaciji organizacije prijaviteljice.

Pri izvajanju vseh aktivnosti, podprtih v okviru tega ukrepa, je treba upoštevati standarde kakovosti Erasmus. Standardi kakovosti Erasmus zajemajo konkretne prakse izvajanja za projektne naloge, kot so izbor in priprava udeležencev, opredelitev, ocenjevanje in priznavanje učnih izidov, izmenjava rezultatov projektov itd. Na naslednji povezavi na spletišče Europa si lahko preberete celotno besedilo o standardih kakovosti Erasmus: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/documents/erasmus-quality-standards-mobility-projects-vet-adults-schools

Horizontalne razsežnosti

Vsi projekti mobilnosti bi morali vključevati naslednje razsežnosti, ki so skupne celotnemu programu Erasmus+:

VKLJUČEVANJE IN RAZNOLIKOST

V skladu s standardi kakovosti Erasmus morajo organizacije, ki prejmejo podporo iz programa, udeležencem iz vseh okolij vključujoče in pravično zagotavljati priložnosti za mobilnost. Pri izboru dijakov, ki se bodo udeležili aktivnosti projekta, bi bilo treba upoštevati ključne dejavnike, kot so motiviranost, uspešnost ter potrebe udeležencev po osebnem razvoju in učenju. Podobno bi bilo treba pri izboru osebja, ki bo sodelovalo v aktivnostih, zagotoviti, da so koristi njihovega poklicnega razvoja na voljo vsem učečim se v organizaciji.

Med pripravo, izvajanjem in nadaljnjim spremljanjem aktivnosti mobilnosti bi morale organizacije pošiljateljice in organizacije gostiteljice udeležence vključiti v ključne odločitve, da bi za vsakega udeleženca zagotovile kar največje koristi in učinke.

Upravičenci in druge sodelujoče organizacije, ki izvajajo izobraževanje in usposabljanje, se spodbujajo, naj aktivno ustvarjajo in omogočajo priložnosti za mobilnost, na primer z določitvijo obdobij mobilnosti v svojem akademskem koledarju in opredelitvijo standardnih ukrepov za ponovno vključevanje udeležencev, ki se vrnejo.

OKOLJSKO TRAJNOSTNE IN ODGOVORNE PRAKSE

V skladu s standardi kakovosti Erasmus morajo organizacije, ki prejmejo podporo iz programa, med svojimi udeleženci spodbujati okoljsko trajnostno in odgovorno vedenje ter ozaveščati o pomenu ukrepov za zmanjšanje ali nadomestitev okoljskega odtisa aktivnosti mobilnosti. Ta načela bi se morala upoštevati pri pripravi in izvajanju vseh aktivnosti programa, zlasti z uporabo posebne finančne podpore, ki se v okviru programa zagotavlja za spodbujanje trajnostnih prevoznih sredstev. Organizacije, ki izvajajo izobraževanje in usposabljanje, bi morale ta načela vključiti v svoje vsakdanje delo ter aktivno spodbujati spremembo miselnosti in vedenja med dijaki in zaposlenimi.

DIGITALNA PREOBRAZBA NA PODROČJU IZOBRAŽEVANJA IN USPOSABLJANJA

Program v skladu s standardi kakovosti Erasmus vse sodelujoče organizacije podpira pri vključevanju uporabe digitalnih orodij in učnih metod za dopolnitev njihovih fizičnih aktivnosti, izboljšanje sodelovanja med partnerskimi organizacijami ter izboljšanje njihovega učenja in poučevanja. Poleg tega lahko udeleženci praks za digitalne priložnosti izkoristijo: aktivnosti mobilnosti, ki jim omogočajo pridobivanje digitalnih spretnosti ter krepitev zmogljivosti za usposabljanje, poučevanje in opravljanje drugih nalog s pomočjo digitalnih orodij. Take aktivnosti se lahko organizirajo s katero koli obliko mobilnosti osebja, ki je na voljo.

UDELEŽBA V DEMOKRATIČNEM ŽIVLJENJU

Cilj programa je udeležencem pomagati odkriti prednosti aktivnega državljanstva in udeležbe v demokratičnem življenju. Podprte aktivnosti mobilnosti bi morale okrepiti participativna znanja in spretnosti na različnih področjih civilne družbe ter razvoj socialnih in medkulturnih kompetenc, kritičnega razmišljanja in medijske pismenosti. Kjer je to mogoče, bi morali projekti ponujati priložnosti za udeležbo ljudi v demokratičnem življenju ter socialno in državljansko udeleževanje v formalnih in tudi neformalnih učnih aktivnostih. Prav tako bi morali izboljšati razumevanje Evropske unije in skupnih vrednot EU med udeleženci, vključno s spoštovanjem demokratičnih načel, človekovega dostojanstva, enotnosti in raznolikosti, medkulturnega dialoga ter evropske družbene, kulturne in zgodovinske dediščine.

AKTIVNOSTI

V tem poglavju so predstavljene vrste aktivnosti, ki se lahko podprejo s sredstvi programa Erasmus+ v okviru kratkotrajnih in akreditiranih projektov.

Pri vseh aktivnostih se lahko zagotovi dodatna podpora za osebe, ki spremljajo udeležence z manj priložnostmi, mladoletnike ali mlade odrasle, ki potrebujejo nadzor. Spremljevalne osebe lahko podporo prejmejo za celotno obdobje aktivnosti ali njegov del.

MOBILNOST OSEBJA

Razpoložljive oblike	▪ Sledenje na delovnem mestu (od 2 do 60 dni) ▪ Mobilnost z namenom poučevanja (od 2 do 365 dni) ▪ Tečaji in usposabljanje (od 2 do 30 dni, največ 10 dni na udeleženca) Poleg fizične mobilnosti je mogoče vse aktivnosti mobilnosti osebja kombinirati z virtualnimi aktivnostmi. Zgoraj navedeno najkrajše in najdaljše trajanje velja za fizično komponento mobilnosti. **Sledenje na delovnem mestu**: udeleženci lahko določeno obdobje preživijo v organizaciji gostiteljici v drugi državi z namenom učenja novih praks in zbiranja novih zamisli z opazovanjem in sodelovanjem s kolegi, strokovnjaki ali drugimi strokovnimi delavci pri vsakodnevnem delu v organizaciji gostiteljici. **Programi poučevanja ali usposabljanja**: udeleženci lahko preživijo obdobje poučevanja ali usposabljanja za učeče se osebe v organizaciji gostiteljici v drugi državi, da se učijo z opravljanjem svojih nalog in izmenjavo z vrstniki. **Tečaji in usposabljanje**: udeleženci lahko sodelujejo na strukturiranem tečaju ali podobnem usposabljanju, ki ga izvajajo usposobljeni strokovnjaki ter ki temelji na vnaprej določenem učnem programu in učnih izidih. Usposabljanje mora vključevati udeležence iz vsaj dveh različnih držav in udeležencem omogočati, da komunicirajo z drugimi učečimi se osebami in trenerji. Popolnoma pasivne aktivnosti, kot so poslušanje predavanj, govorov ali množičnih konferenc, niso podprte. Prijavitelji se morajo zavedati, da so vsi ponudniki tečajev popolnoma neodvisni od programa Erasmus+ in delujejo kot ponudniki storitev na prostem trgu. Za izbiro tečajev in usposabljanja je torej odgovorna organizacija upravičenca. Za pomoč prijaviteljem pri izbiri so na voljo naslednji standardi kakovosti: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/quality-standards-courses-under-key-action-1-learning-mobility-individuals_sl.
Upravičeni udeleženci	Med upravičenimi udeleženci so učitelji, ravnatelji ter vsi drugo nepedagoški strokovnjaki in osebje, ki delajo na področju splošnega šolskega izobraževanja. Upravičeno nepedagoško osebje vključuje osebje, ki dela na področju splošnega šolskega izobraževanja, bodisi v šolah (pomočniki učiteljev, pedagoški svetovalci, psihologi itd.) bodisi v drugih organizacijah, aktivnih na področju splošnega šolskega izobraževanja (npr. šolski

	inšpektorji, svetovalci, usklajevalci politik, odgovorni za splošno šolsko izobraževanje). Udeleženci morajo biti zaposleni v organizaciji pošiljateljici ali pa redno sodelovati z njo, da ji pomagajo pri izvajanju njenih osnovnih dejavnosti (npr. kot zunanji trenerji, strokovnjaki ali prostovoljci). V vseh primerih morajo biti naloge, ki udeleženca povezujejo z organizacijo pošiljateljico, dokumentirane tako, da lahko nacionalna agencija preveri to povezavo (npr. s pogodbo o zaposlitvi ali prostovoljstvu, opisom nalog ali podobnim dokumentom). Nacionalne agencije oblikujejo pregledno in dosledno prakso glede tega, katera so sprejemljiva delovna razmerja in dokazila v njihovem nacionalnem okviru.
Upravičeni kraji izvajanja	Aktivnosti morajo potekati v tujini, v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu.

MOBILNOST UČENCEV

Razpoložljive oblike	▪ Skupinska mobilnost učencev/dijakov (od 2 do 30 dni, vsaj dva učenca/dijaka na skupino) ▪ Kratkotrajna učna mobilnost učencev/dijakov (od 10 do 29 dni) ▪ Dolgotrajna učna mobilnost učencev/dijakov (od 30 do 365 dni) Poleg fizične mobilnosti je mogoče vse aktivnosti mobilnosti učencev/dijakov kombinirati z virtualnimi aktivnostmi. Zgoraj navedeno najkrajše in najdaljše trajanje velja za fizično komponento mobilnosti. **Skupinska mobilnost učencev/dijakov:** skupina učencev/dijakov iz šole pošiljateljice se lahko v določenem obdobju uči skupaj z vrstniki v drugi državi. Šola pošiljateljica mora učne aktivnosti oblikovati v sodelovanju s partnersko šolo v državi gostiteljici[71]. Učitelji ali drugo usposobljeno izobraževalno osebje iz šole pošiljateljice morajo učence/dijake spremljati v celotnem obdobju aktivnosti in voditi učni proces. Po potrebi lahko za podporo spremljajočim učiteljem kot spremljevalne osebe sodelujejo tudi druge odrasle osebe[72]. **Kratkotrajna učna mobilnost učencev/dijakov**: učenci/dijaki se lahko v določenem obdobju učijo na partnerski šoli v tujini ali opravijo prakso v drugi ustrezni organizaciji v tujini. Za vsakega udeleženca mora biti pripravljen individualni učni program. Za udeležence z manj priložnostmi se lahko mobilnost organizira tako, da traja najmanj dva dni, če je to upravičeno. **Dolgotrajna učna mobilnost učencev/dijakov**: učenci/dijaki se lahko v določenem obdobju učijo na partnerski šoli v tujini ali opravijo prakso v drugi ustrezni organizaciji v tujini. Za

[71] Programi skupinskih aktivnosti, ki v celoti ali pretežno zajemajo komercialno dostopne aktivnosti, kot so tečaji v jezikovni šoli ali druge komercialne „pripravljene“ aktivnosti, niso upravičeni. Skupni izleti v naravo, kulturna prizorišča, mednarodna tekmovanja ali druge ustrezne vsebine so lahko del aktivnosti, če so vključeni v širši program vzajemnega učenja, ki ga oblikujeta obe šoli.

[72] V vseh primerih so šole pošiljateljice in šole gostiteljice še naprej odgovorne za zagotavljanje popolnega spoštovanja veljavnih pravil in zakonov v državah pošiljateljicah in državah gostiteljicah.

	vsakega udeleženca mora biti pripravljen individualni učni program. Vsem udeležencem je treba zagotoviti obvezno usposabljanje pred odhodom, za organizacijsko in jezikovno podporo pa bo na voljo večja finančna podpora.
Upravičeni udeleženci	Sodelujoči učenci/dijaki morajo biti vpisani v program izobraževanja na šoli pošiljateljici[73]. Udeležba je mogoča tudi za učence, ki se šolajo zunaj institucionalnega okolja v državah, kjer taka praksa obstaja[74].
Upravičeni kraji izvajanja	Aktivnosti morajo potekati v tujini, v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu. Skupinska mobilnost učencev mora potekati v šoli gostiteljici. Izjemoma se lahko aktivnosti izvajajo na drugem kraju v državi šole gostiteljice, če to upravičujeta vsebina in kakovost aktivnosti. V tem primeru se potni stroški udeležencev od šole gostiteljice do kraja dogodka ne bodo šteli za aktivnost transnacionalne mobilnosti. Zato v ta namen ni mogoče zahtevati dodatnih sredstev. Poleg tega lahko skupinska mobilnost dijakov poteka na sedežu institucije Evropske unije, če je aktivnost organizirana v instituciji EU ali v sodelovanju z njo[75]. Ne glede na kraj morajo skupinske aktivnosti vključevati učence iz vsaj dveh držav članic EU ali tretjih držav, pridruženih programu.

DRUGE PODPRTE AKTIVNOSTI

Razpoložljive oblike	▪ Povabljeni strokovnjaki (od 2 do 60 dni) ▪ Gostovanje učiteljev in izobraževalcev na usposabljanju (od 10 do 365 dni) **Povabljeni strokovnjaki:** šole lahko povabijo trenerje, učitelje, strokovnjake na področju politik ali druge usposobljene strokovnjake iz tujine, ki lahko pomagajo izboljšati poučevanje in učenje v šoli gostiteljici. Povabljeni strokovnjaki lahko na primer izvajajo usposabljanje za osebje šole, predstavijo nove metode poučevanja ali pomagajo pri prenosu dobrih praks na področju organizacije in upravljanja. **Gostovanje učiteljev in izobraževalcev na usposabljanju:** organizacije prijaviteljice lahko gostijo učitelje na usposabljanju, ki želijo opraviti prakso v tujini. Organizacija gostiteljica bo prejela podporo za vzpostavitev aktivnosti, medtem ko bi morala podporo za potne stroške in individualno podporo udeležencu zagotoviti institucija pošiljateljica (ki se lahko v ta namen

[73] Upravičene izobraževalne programe v vsaki državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, bo določil pristojni nacionalni organ, objavljeni pa bodo na spletnem mestu zadevne nacionalne agencije.

[74] Zakonitost in pogoje šolanja zunaj institucionalnega okvira ureja nacionalna zakonodaja vsake države. V državah, kjer take možnosti obstajajo, se pristojni nacionalni organ odloči, katere šole bodo šole pošiljateljice za učence, ki se šolajo na ta način.

[75] Sedeži institucij Evropske unije so Bruselj, Frankfurt, Luxembourg, Strasbourg in Haag. Aktivnosti na sedežih EU se bodo štele za transnacionalno mobilnost in financiranje (kot je opisano v oddelku „Kakšna so pravila za dodelitev sredstev?“) se lahko zahteva za vse udeležence ne glede na njihovo matično državo.

	prijavi za financiranje v okviru programa Erasmus+).
Upravičeni udeleženci	**Povabljeni strokovnjaki** so lahko katere koli osebe iz druge države članice EU ali tretje države, pridružene programu, ki lahko zagotovijo strokovno znanje in usposabljanje, ki ustreza potrebam in ciljem organizacije, ki jih povabi. **Gostovanje učiteljev in izobraževalcev na usposabljanju** je na voljo udeležencem, ki so v drugi državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, vpisani v program izobraževanja za učitelje (ali podoben program izobraževanja za trenerje ali izobraževalce) ali so ga pred kratkim zaključili[76].
Upravičeni kraji izvajanja	Kraj izvajanja za povabljene strokovnjake in učitelje na usposabljanju je vedno organizacija upravičenka (vključno s člani konzorcija).

Pripravljalni obiski

Kaj je pripravljalni obisk?	Pripravljalni obisk je obisk bodoče organizacije gostiteljice, ki ga opravi osebje organizacije pošiljateljice, da bi bolje pripravili aktivnost mobilnosti učečih se oseb ali osebja.
Kdaj je mogoče organizirati pripravljalni obisk?	Obstajati morajo jasni razlogi za vsak pripravljalni obisk, ki mora biti namenjen izboljšanju vključevanja, obsega in kakovosti aktivnosti mobilnosti. Pripravljalni obiski se lahko organizirajo na primer za boljšo pripravo mobilnosti za udeležence z manj priložnostmi, za začetek sodelovanja z novo partnersko organizacijo ali za pripravo daljših aktivnosti mobilnosti. Pripravljalni obiski se lahko organizirajo kot priprava na kakršno koli mobilnost učečih se oseb ali osebja, razen „tečajev in usposabljanja“.
Kdo lahko sodeluje pri pripravljalnem obisku?	Pripravljalne obiske lahko opravijo katere koli osebe, ki so upravičene do aktivnosti mobilnosti osebja in sodelujejo pri organizaciji projekta. Izjemoma se lahko pripravljalnih obiskov za svoje aktivnosti udeležijo učeči se, ki se bodo udeležili dolgotrajne učne mobilnosti, in udeleženci z manj priložnostmi, vključeni v katero koli aktivnost. Pri pripravljalnem obisku lahko sodelujejo največ tri osebe, organizacija gostiteljica pa lahko organizira največ en pripravljalni obisk.
Kje potekajo pripravljalni obiski?	Pripravljalni obiski potekajo v prostorih bodoče organizacije gostiteljice ali na katerem koli drugem kraju, kjer se načrtujejo aktivnosti mobilnosti. Pravila, ki se uporabljajo za kraje aktivnosti mobilnosti za osebje in učeče se osebe, veljajo tudi za pripravljalne obiske, povezane s temi aktivnostmi.

[76] Mladi diplomanti so do sodelovanja upravičeni do 12 mesecev po zaključku šolanja. Če udeleženci po zaključku šolanja služijo obvezni vojaški rok ali opravljajo nadomestno civilno služenje, se obdobje upravičenosti podaljša za obdobje tega služenja.

MOBILNOST OSEBJA IN UČENCEV V SPLOŠNEM ŠOLSKEM IZOBRAŽEVANJU ZA NEAKREDITIRANE INSTITUCIJE (KRATKOTRAJNI PROJEKTI)

Kratkotrajni projekti za mobilnost učencev, dijakov in osebja so neposreden in enostaven način, kako izkoristiti program Erasmus+. Njihov namen je organizacijam omogočiti, da enostavno organizirajo nekaj aktivnosti in pridobijo izkušnje v programu.

Zaradi ohranjanja enostavnosti kratkotrajni projekti vključujejo omejitev števila udeležencev in trajanja projekta. Ta oblika projektov je na voljo samo posameznim organizacijam, ne pa koordinatorjem konzorcijev. Akreditirane organizacije se ne morejo prijaviti za kratkotrajne projekte, saj že imajo stalni dostop do sredstev programa Erasmus+.

Prijava za kratkotrajne projekte vključuje seznam in opis aktivnosti, ki jih namerava organizirati organizacija prijaviteljica.

MERILO ZA UPRAVIČENOST

Upravičene organizacije: kdo se lahko prijavi?	Do prijave so upravičene[77] naslednje organizacije: (1) šole, ki izvajajo splošno izobraževanje na predprimarni, primarni ali sekundarni ravni[78]; (2) lokalni in regionalni javni organi, usklajevalni organi in druge organizacije, ki opravljajo naloge na področju splošnega šolskega izobraževanja. Organizacije, ki imajo akreditacijo Erasmus za splošno šolsko izobraževanje, se ne morejo prijaviti za kratkotrajne projekte.
Upravičene države	Organizacije prijaviteljice morajo imeti sedež v isti državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu.
Kam oddati prijavo?	Prijave se oddajo nacionalni agenciji države, v kateri ima organizacija prijaviteljica sedež.
Roka za oddajo prijave	1. prijavni rok (za vse nacionalne agencije): **do 23. februarja do 12. ure (opoldne po bruseljskem času);** 2. prijavni rok: za nacionalne agencije, ki se odločijo odpreti drugi prijavni rok. V tem primeru bo nacionalna agencija prijavitelja obvestila prek svojega spletnega mesta. Prijavitelji morajo za 2. prijavni rok vlogo za nepovratna sredstva oddati do **4. oktobra do 12. ure (opoldne po bruseljskem času)**.
Datumi začetka projektov	Za projekte je mogoče izbrati naslednje začetne datume: ▪ 1. prijavni rok: med 1. junijem in 31. decembrom istega leta; ▪ 2. prijavni rok (če je odprt): med 1. januarjem in 31. majem naslednjega leta.

[77] Upravičene organizacije v vsaki državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, bo določil pristojni nacionalni organ, objavljene pa bodo na spletnem mestu zadevne nacionalne agencije skupaj z ustreznimi primeri.

[78] Vključno z organizacijami, ki izvajajo vzgojo in izobraževanje v zgodnjem otroštvu. Šole s posebnim statusom in pod nadzorom nacionalnih organov druge države (na primer *lycée français* ali nemške šole) se bodo morda morale prijaviti pri nacionalni agenciji države nadzora. Za natančne informacije za vsak primer se obrnite na nacionalno agencijo v državi gostiteljici ali v državi pristojnega nacionalnega organa.

Trajanje projekta	Od 6 do 18 mesecev
Število prijav	Organizacija se lahko v posameznem krogu izbirnega postopka prijavi samo za en kratkotrajni projekt na področju splošnega šolskega izobraževanja. Organizacije, ki v okviru prvega prijavnega roka prejmejo nepovratna sredstva za kratkotrajni projekt, se v drugem prijavnem roku istega razpisa za zbiranje predlogov ne smejo prijaviti. Organizacije lahko v petih zaporednih letih razpisov prejmejo največ tri sklope nepovratnih sredstev za kratkotrajne projekte na področju splošnega šolskega izobraževanja. Pri tej omejitvi se ne upoštevajo nepovratna sredstva, prejeta v obdobju 2014–2020.
Upravičene aktivnosti	Vse vrste aktivnosti za splošno šolsko izobraževanje. Za podroben seznam in pravila glej poglavje „Aktivnosti“. Da bi bile prijave upravičene, morajo vključevati vsaj eno aktivnost mobilnosti osebja ali učečih se.
Obseg projekta	Prijava za kratkotrajni projekt lahko zajema največ 30 udeležencev aktivnosti mobilnosti. Pri tej omejitvi se ne bodo upoštevali pripravljalni obiski in udeležba spremljevalnih oseb.
Podporne organizacije	Podporna organizacija je organizacija, ki pomaga organizaciji upravičenki pri praktičnih vidikih izvajanja projekta, ki se ne nanašajo na osrednje projektne naloge, kot so opredeljene v standardih kakovosti Erasmus. Vsaka organizacija, ki se ukvarja z izobraževanjem in usposabljanjem, lahko postane podporna organizacija. O vlogi in obveznostih podpornih organizacij se formalno dogovorijo zadevne organizacije in organizacija upravičenka. Podporna organizacija deluje pod nadzorom organizacije upravičenke, ki nosi končno odgovornost za rezultate in kakovost izvedenih aktivnosti. Vsi prispevki podpornih organizacij morajo biti skladni s standardi kakovosti Erasmus.

MERILA ZA DODELITEV

Predložene prijave bodo točkovane z največ 100 točkami glede na spodaj navedena merila za dodelitev in uteži. Za dodelitev morajo prijave doseči vsaj naslednje število točk:

- najmanj 60 od skupno 100 točk in
- najmanj polovico vseh možnih točk v vsaki od treh kategorij meril za dodelitev.

Ustreznost **(največ 30 točk)**	V kolikšni meri: ▪ so profil, izkušnje in aktivnosti prijavitelja ter ciljna populacija učencev relevantni za področje splošnega šolskega izobraževanja; ▪ predlog projekta ustreza ciljem ukrepa; ▪ predlog projekta ustreza naslednjim posebnim prednostnim nalogam: – podpiranju novih udeležencev in manj izkušenih organizacij; – podpiranju udeležencev dolgotrajne učne mobilnosti za učence/dijake; – podpiranju udeležencev z manj priložnostmi.

Kakovost zasnove projekta (največ 40 točk)	V kolikšni meri: ▪ cilji predlaganega projekta jasno in konkretno obravnavajo potrebe organizacije prijaviteljice, njenega osebja in dijakov; ▪ sta vsebina predlaganih aktivnosti in ravnovesje med različnimi vrstami aktivnostmi ustrezna za doseganje ciljev projekta; ▪ je bil pripravljen jasen načrt dela za vsako od predlaganih aktivnosti; ▪ projekt vključuje okoljsko trajnostne in odgovorne prakse; ▪ je v projekt vključena uporaba digitalnih orodij (zlasti eTwinning) in učnih metod za dopolnitev aktivnosti fizične mobilnosti ter izboljšanje sodelovanja s partnerskimi organizacijami.
Kakovost ukrepov nadaljnjega spremljanja (največ 30 točk)	V kolikšni meri: ▪ je prijavitelj jasno opredelil naloge in odgovornosti za izvajanje aktivnosti v skladu s standardi kakovosti Erasmus; ▪ je prijavitelj predlagal konkretne in logične ukrepe za vključitev rezultatov aktivnosti mobilnosti v redno delo organizacije; ▪ je prijavitelj predlagal ustrezen način ocenjevanja rezultatov projekta; ▪ je prijavitelj predlagal konkretne in učinkovite korake za obveščanje o rezultatih projekta v organizaciji prijaviteljici, izmenjavo rezultatov z drugimi organizacijami in javnostjo ter javno objavo navedbe, da je projekt financirala Evropska unija.

AKREDITIRANI PROJEKTI ZA MOBILNOST UČENCEV, DIJAKOV IN OSEBJA V SPLOŠNEM ŠOLSKEM IZOBRAŽEVANJU

Organizacije, ki imajo akreditacijo Erasmus na področju splošnega šolskega izobraževanja, se lahko prijavijo za financiranje v okviru posebnega sklopa financiranja, ki je na voljo samo njim. Prijave temeljijo na predhodno odobrenem načrtu Erasmus, zato ni treba predložiti podrobnega seznama in opisa načrtovanih aktivnosti. Namesto tega je pri prijavah poudarek na oceni proračuna, potrebnega za naslednji sklop aktivnosti.

Merila za upravičenost

Upravičene organizacije: kdo se lahko prijavi?	Do prijave so upravičene organizacije, ki imajo veljavno akreditacijo Erasmus na področju splošnega šolskega izobraževanja.
Konzorcij za mobilnost	Organizacije, ki imajo akreditacijo Erasmus za koordinatorje konzorcijev za mobilnost, se morajo prijaviti za obliko mobilnosti za konzorcije za mobilnost. V okviru prijave je treba predložiti seznam članov konzorcija za mobilnost, ki mora poleg koordinatorja vključevati vsaj eno organizacijo članico. Vsaka organizacija, ki izpolnjuje merila za upravičenost za akreditacijo Erasmus na istem področju, lahko postane članica konzorcija za mobilnost. Vse načrtovane organizacije članice konzorcija morajo biti iz iste države članice EU ali tretje države, pridružene programu, kot koordinator konzorcija za mobilnost[79]. Članom konzorcija ni treba imeti akreditacije Erasmus. Organizacije, ki sodelujejo v konzorciju za mobilnost, lahko v okviru istega razpisa za zbiranje predlogov sredstva prejmejo na podlagi največ dveh sporazumov o nepovratnih sredstvih za ključni ukrep 1 na področju splošnega šolskega izobraževanja. Zato lahko organizacije za splošno šolsko izobraževanje, ki prejmejo nepovratna sredstva za kratkotrajni projekt ali akreditirani projekt, kot organizacije članice dodatno sodelujejo v samo enem konzorciju za mobilnost na področju splošnega šolskega izobraževanja. Druge organizacije lahko sodelujejo v največ dveh konzorcijih za mobilnost.
Kam oddati prijavo?	Prijave se oddajo nacionalni agenciji države, v kateri ima organizacija prijaviteljica sedež.
Rok za oddajo prijave	**do 23. februarja do 12. ure (opoldne po bruseljskem času)**
Datum začetka projekta	1. junij istega leta
Trajanje projekta	Začetno trajanje vseh akreditiranih projektov je 15 mesecev. Po 12 mesecih lahko vsi upravičenci svoj projekt podaljšajo na skupno 24 mesecev.
Število prijav	Akreditirane organizacije se lahko v posameznem krogu izbirnega postopka prijavijo samo enkrat.

[79] Šole s posebnim statusom in pod nadzorom nacionalnih organov druge države (na primer lycée français ali nemške šole) lahko sodelujejo v konzorcijih za mobilnost, ki jih vodijo organizacije, ki jih je akreditirala nacionalna agencija v državi nadzora šole. Hkrati ne smejo sodelovati v konzorcijih ali kratkotrajnih projektih, ki jih upravljajo nacionalne agencije v dveh različnih državah.

Upravičene aktivnosti	Vse vrste aktivnosti za splošno šolsko izobraževanje. Za podroben seznam in pravila glej poglavje „Aktivnosti“. Da bi bile prijave upravičene, morajo vključevati vsaj eno aktivnost mobilnosti osebja ali učečih se.
Obseg projekta	Število udeležencev, ki se lahko vključijo v akreditirane projekte, ni omejeno, razen če se v fazi dodelitve proračunskih sredstev opredelijo morebitne omejitve.

DODELITEV PRORAČUNSKIH SREDSTEV

Kakovost načrta Erasmus prijavitelja je bila ocenjena v fazi prijave za akreditacijo, zato v fazi dodelitve proračunskih sredstev ni kvalitativnega ocenjevanja. Finančna sredstva bodo dodeljena vsem upravičenim vlogam za nepovratna sredstva.

Znesek dodeljenih nepovratnih sredstev bo odvisen od številnih elementov:

- skupnega proračuna, ki je na voljo za dodelitev akreditiranim prijaviteljem;
- zahtevane aktivnosti (vključno z oceno proračuna, potrebnega za njihovo izvajanje);
- osnovnega in najvišjega zneska nepovratnih sredstev;
- naslednjih meril za dodelitev: uspešnost prijavitelja, prednostne naloge politike in geografska uravnoteženost (če jih nacionalna agencija uporablja).

Nacionalna agencija pred rokom iz razpisa objavi podrobna pravila o osnovnih in najvišjih zneskih nepovratnih sredstev, točkovanju na podlagi meril za dodelitev, ponderiranju vsakega merila, metodi dodelitve ter proračunu, ki je na voljo za akreditirane projekte.

KAKŠNA SO PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV?

Za kratkotrajne in akreditirane projekte se uporabljajo naslednja pravila za dodelitev sredstev.

Proračunska kategorija	Upravičeni stroški in veljavna pravila	Znesek
Organizacijska podpora	Stroški, ki so neposredno povezani z izvajanjem aktivnosti mobilnosti in niso zajeti v druge kategorije stroškov. Na primer za: pripravo (pedagoško, medkulturno in drugo), mentorstvo, spremljanje udeležencev in podporo zanje v času mobilnosti, storitve, orodja in opremo, potrebne za virtualne komponente kombiniranih aktivnosti, priznavanje učnih izidov,	100 EUR – na učenca/dijaka, ki se udeleži skupinske mobilnosti, pri čemer se lahko dodeli največ 1 000 EUR na skupino, – na udeleženca mobilnosti osebja za tečaje in usposabljanje, – na povabljenega strokovnjaka, – na gostujočega učitelja ali izobraževalca na usposabljanju.

<table>
<tr><td></td><td>izmenjavo rezultatov in zagotovitev prepoznavnosti financiranja s strani Evropske unije med javnostjo.

Z organizacijsko podporo se krijejo stroški organizacij pošiljateljic in organizacij gostiteljic (razen v primeru mobilnosti osebja za tečaje in usposabljanje). O razdelitvi prejetih nepovratnih sredstev se bosta dogovorili zadevni organizaciji.

Mehanizem financiranja: prispevek za stroške na enoto.

Pravilo dodelitve: glede na število udeležencev.</td><td>350 EUR; 200 EUR po stotem udeležencu iste vrste aktivnosti,
– na udeleženca kratkotrajne učne mobilnosti za učence/dijake,
– na udeleženca mobilnosti osebja za sledenje na delovnem mestu in mobilnosti z namenom poučevanja ali usposabljanja.

500 EUR
– na udeleženca dolgotrajne učne mobilnosti za učence/dijake.</td></tr>
<tr><td>Potovanje</td><td>Prispevek za potne stroške udeležencev in spremljevalnih oseb za povratno potovanje od njihovega kraja izvora do kraja izvajanja aktivnosti.

Poleg tega: prispevek za potne stroške udeležencev in spremljevalnih oseb za povratno potovanje od njihovega kraja izvora do kraja izvajanja usposabljanja pred odhodom za učence/dijake, ki se udeležijo dolgotrajne mobilnosti.

Mehanizem financiranja: prispevek za stroške na enoto.

Pravilo dodelitve: glede na potovalno razdaljo in število oseb.

Prijavitelj mora navesti zračno razdaljo med krajem izvora in krajem izvajanja aktivnosti[80], pri čemer uporabi kalkulator razdalje, ki ga podpira Evropska komisija[81].</td><td>
<table>
<tr><th>Potovalna razdalja</th><th>Standardno potovanje</th><th>Zeleno potovanje</th></tr>
<tr><td>10–99 km</td><td>23 EUR</td><td></td></tr>
<tr><td>100–499 km</td><td>180 EUR</td><td>210 EUR</td></tr>
<tr><td>500–1 999 km</td><td>275 EUR</td><td>320 EUR</td></tr>
<tr><td>2 000–2 999 km</td><td>360 EUR</td><td>410 EUR</td></tr>
<tr><td>3 000–3 999 km</td><td>530 EUR</td><td>610 EUR</td></tr>
<tr><td>4 000–7 999 km</td><td>820 EUR</td><td></td></tr>
<tr><td>8 000 km ali več</td><td>1 500 EUR</td><td></td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>Individualna podpora</td><td>Stroški bivanja udeležencev in spremljevalnih oseb[82] v času aktivnosti.

Po potrebi: stroški bivanja so upravičeni za trajanje potovanja pred aktivnostjo in po njej, in sicer za največ</td><td>
<table>
<tr><th>Kategorija udeležencev</th><th>Skupina držav 1</th><th>Skupina držav 2</th><th>Skupina držav 3</th></tr>
<tr><td>Osebje</td><td>101–180 EUR</td><td>90–160 EUR</td><td>79–140 EUR</td></tr>
</table>
</td></tr>
</table>

[80] Na primer, če oseba iz Madrida (Španija) sodeluje pri aktivnosti, ki se izvaja v Rimu (Italija), bo prijavitelj izračunal razdaljo od Madrida do Rima (1 365,28 km) in nato izbral ustrezen razpon razdalje poti (tj. od 500 do 1 999 km).

[81] https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_sl.

[82] V primeru spremljevalnih oseb se uporabljajo zneski za osebje. V izjemnih primerih, ko mora spremljevalna oseba ostati v tujini več kot 60 dni, bodo v proračunski postavki „Podpora za vključevanje“ zajeti tudi dodatni stroški bivanja, ki nastanejo po 60. dnevu.

<table>
<tr><td></td><td>dva dni potovanja pri udeležencih in spremljevalnih osebah, ki prejmejo običajna nepovratna sredstva za potne stroške, ter največ šest dni za potovanje v primeru nepovratnih sredstev za zeleno potovanje.

Mehanizem financiranja: prispevek za stroške na enoto.

Pravilo dodelitve: glede na število oseb, trajanje bivanja in državo gostiteljico[83].</td><td>Učenci in dijaki</td><td>45–80 EUR</td><td>39–70 EUR</td><td>34–60 EUR</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="4">Zgoraj navedeni zneski so osnovni zneski za dan aktivnosti. Vsaka nacionalna agencija bo določila točne osnovne zneske v okviru dovoljenih razponov.

Osnovni znesek se plača do 14. dneva aktivnosti. Od 15. dneva aktivnosti bo znesek, ki se izplača, enak 70 % osnovnega zneska. Zneski, ki se izplačajo, se zaokrožijo na najbližjo celo vrednost v EUR.</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Podpora za vključevanje</td><td>Podpora za vključevanje za organizacije: stroški, povezani z organizacijo aktivnosti mobilnosti za udeležence z manj priložnostmi.

Mehanizem financiranja: prispevek za stroške na enoto.

Pravilo dodelitve: glede na število udeležencev z manj priložnostmi.</td><td colspan="4">100 EUR na udeleženca.</td></tr>
<tr><td>Podpora za vključevanje za udeležence: Dodatni stroški, neposredno povezani z udeleženci z manj priložnostmi in njihovimi spremljevalnimi osebami (vključno z utemeljenimi potnimi stroški in stroški bivanja, če se nepovratna sredstva za te udeležence ne zahtevajo v okviru proračunskih kategorij „potovanje“ in „individualna podpora“).

Mehanizem financiranja: dejanski stroški.

Pravilo dodelitve: prijavitelj mora utemeljiti vlogo, ki jo mora nato odobriti nacionalna agencija.</td><td colspan="4">100 % upravičenih stroškov.</td></tr>
<tr><td>Pripravljalni obiski</td><td>Potni stroški in stroški bivanja za udeležbo na pripravljalnem obisku.

Mehanizem financiranja: stroški na enoto.</td><td colspan="4">575 EUR na udeleženca, pri čemer se lahko posameznega obiska udeležijo največ trije udeleženci.</td></tr>
</table>

[83] Skupine držav gostiteljic:
skupina držav 1: Norveška, Danska, Luksemburg, Islandija, Švedska, Irska, Finska, Lihtenštajn;
skupina držav 2: Nizozemska, Avstrija, Belgija, Francija, Nemčija, Italija, Španija, Ciper, Grčija, Malta, Portugalska;
skupina držav 3: Slovenija, Estonija, Latvija, Hrvaška, Slovaška, Češka, Litva, Turčija, Madžarska, Poljska, Romunija, Bolgarija, Severna Makedonija, Srbija

	Pravilo dodelitve: glede na število udeležencev.	
Kotizacije	Stroški za kotizacije za vpis v tečaje in usposabljanje v okviru mobilnosti osebja. **Mehanizem financiranja:** prispevek za stroške na enoto. **Pravilo dodelitve:** glede na trajanje aktivnosti.	80 EUR na udeleženca na dan; posamezni član osebja lahko v okviru enega sporazuma o nepovratnih sredstvih prejme sredstva za kritje kotizacij v višini največ 800 EUR.
Jezikovna podpora	Stroški za zagotovitev gradiva za učenje jezikov in usposabljanja udeležencem, ki morajo izboljšati znanje jezika, ki ga bodo uporabljali med učenjem ali usposabljanjem v času aktivnosti. Jezikovna podpora je upravičena za udeležence v mobilnosti osebja, ki traja več kot 30 dni, ter v kratkotrajni in dolgotrajni individualni mobilnosti učečih se oseb. Podpora se izplača le, če udeleženec ne more sprejeti spletne jezikovne podpore zaradi nerazpoložljivosti zahtevanega jezika ali ravni. Zadnji pogoj ne velja za okrepljeno podporo, zagotovljeno udeležencem v dolgotrajni učni mobilnosti učencev/dijakov. **Mehanizem financiranja:** prispevek za stroške na enoto. **Pravilo dodelitve:** glede na število udeležencev.	150 EUR na udeleženca. Poleg tega: 150 EUR okrepljene jezikovne podpore na udeleženca dolgotrajne učne mobilnosti za učence/dijake.
Izredni stroški	Stroški zagotavljanja finančnega jamstva, če ga zahteva nacionalna agencija. Visoki potni stroški udeležencev in njihovih spremljevalnih oseb, ki jih zaradi geografske oddaljenosti ali drugih ovir ni mogoče kriti v okviru standardne kategorije „potovanje“. Vizumi in z njimi povezani stroški, dovoljenja za prebivanje, cepljenja, zdravniška spričevala. **Mehanizem financiranja:** dejanski stroški. **Pravilo dodelitve:** prijavitelj mora utemeljiti vlogo, ki jo mora nato odobriti nacionalna agencija. Potovanje je drago, kadar potni stroški na podlagi stroškov na enoto ne pokrijejo 70 % potnih stroškov udeležencev.	**Stroški finančnega jamstva:** 80 % upravičenih stroškov. **Visoki potni stroški:** 80 % upravičenih potnih stroškov. **Vizumi in z njimi povezani stroški, dovoljenja za prebivanje, cepljenja, zdravniška spričevala:** 100 % upravičenih stroškov.

MOBILNOST ZA UČEČE SE IN OSEBJE V IZOBRAŽEVANJU ODRASLIH

Ta ukrep podpira ponudnike izobraževanja odraslih in druge organizacije, aktivne na področju izobraževanja odraslih, ki želijo organizirati aktivnosti učne mobilnosti za učeče se odrasle in osebje v izobraževanju odraslih.

Podprte so številne aktivnosti, vključno s sledenjem na delovnem mestu in programi poklicnega razvoja za osebje, individualno in skupinsko mobilnostjo za učeče se odrasle z manj priložnostmi (zlasti nizkokvalificirane učeče se odrasle), povabljenimi strokovnjaki in drugimi aktivnostmi, kot je pojasnjeno v nadaljevanju.

Sodelujoče organizacije bi morale s svojimi aktivnostmi dejavno spodbujati **vključevanje in raznolikost, okoljsko trajnostnost** in **digitalno izobraževanje**. Pri tem bi morale uporabljati posebne možnosti financiranja, ki jih za te namene ponuja program, z ozaveščanjem udeležencev, izmenjavo najboljših praks in izbiro ustrezne zasnove za svoje aktivnosti.

CILJI UKREPA

Cilj tega ukrepa je posameznikom zagotoviti priložnosti za učenje ter podpirati internacionalizacijo in institucionalni razvoj ponudnikov izobraževanja odraslih in drugih organizacij, aktivnih na področju izobraževanja odraslih. Ukrep bo prispeval k izvajanju programa znanj in spretnosti za Evropo ter oblikovanju evropskega izobraževalnega prostora. Natančneje, cilji tega ukrepa so:

- krepitev evropske razsežnosti poučevanja in učenja;
- spodbujanje vrednot vključevanja in raznolikosti, strpnosti in demokratične udeležbe;
- spodbujanje znanja o skupni evropski dediščini in raznolikosti;
- podpiranje razvoja strokovnih mrež v Evropi;
- izboljšanje kakovosti formalnega, priložnostnega in neformalnega izobraževanja odraslih v Evropi za ključne kompetence, opredeljene v okviru EU (2018), vključno z osnovnimi spretnostmi (bralna in računska pismenost, digitalne spretnosti) in drugimi življenjskimi veščinami;
- razširitev in diverzifikacija ponudbe izobraževanja odraslih s profesionalizacijo izobraževalcev ter krepitvijo zmogljivosti ponudnikov izobraževanja odraslih;
- poenostavitev izvajanja visokokakovostnih programov poučevanja in učenja v vseh oblikah izobraževanja odraslih in dostopa do njih ter njihova prilagoditev potrebam posameznikov in širše družbe;
- krepitev zmogljivosti ponudnikov izobraževanja odraslih za izvajanje visokokakovostnih projektov mobilnosti;
- povečanje udeležbe odraslih vseh starosti in iz vseh socialno-ekonomskih okolij v izobraževanju odraslih, zlasti s spodbujanjem udeležbe organizacij, ki delajo s prikrajšanimi učenci, malih ponudnikov izobraževanja odraslih, novincev v programu ter manj izkušenih organizacij in lokalnih organizacij.

KAKO DOSTOPATI DO PRILOŽNOSTI ZA MOBILNOST V OKVIRU PROGRAMA ERASMUS+?

Ponudniki izobraževanja odraslih in druge organizacije, aktivne na področju izobraževanja odraslih, se lahko za financiranje prijavijo na dva načina:

- **kratkotrajni projekti mobilnosti učečih se in osebja** – ti projekti prijaviteljem omogočajo, da v obdobju šestih do osemnajstih mesecev organizirajo različne aktivnosti mobilnosti. Kratkotrajni projekti so najboljša izbira za organizacije, ki se prvič prijavljajo za program Erasmus+, ali tiste, ki želijo organizirati samo omejeno število aktivnosti;
- **akreditirani projekti za mobilnost učečih se oseb in osebja** – ti projekti so odprti samo za organizacije, ki imajo akreditacijo Erasmus na področju izobraževanja odraslih. Ta posebni sklop financiranja omogoča akreditiranim

organizacijam, da redno prejemajo sredstva za aktivnosti mobilnosti, ki prispevajo k postopnemu izvajanju njihovega načrta Erasmus. Za akreditacijo Erasmus se lahko prijavijo vse organizacije, ki želijo redno organizirati aktivnosti mobilnosti. Za prijavo niso potrebne predhodne izkušnje s programom. Več informacij o tej priložnosti si preberite v poglavju tega vodnika o akreditaciji Erasmus na področju izobraževanja odraslih, poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter splošnega šolskega izobraževanja.

Poleg tega se lahko organizacije pridružijo programu, ne da bi oddale prijavo, tako da:

- **se pridružijo obstoječemu konzorciju za mobilnost v okviru programa Erasmus** pod vodstvom akreditiranega koordinatorja konzorcija v svoji državi, ki sprejema nove člane v svoj konzorcij;
- **gostijo udeležence iz druge države:** vsaka organizacija lahko postane gostiteljica za osebje iz partnerske organizacije v tujini. Če postane organizacija gostiteljica, je to dragocena izkušnja in dober način, kako vzpostaviti partnerstva in pred prijavo izvedeti več o programu.

PRIPRAVA PROJEKTA

Organizacija prijaviteljica je ključni akter v projektu v okviru ključnega ukrepa 1. Prijaviteljica pripravi in odda prijavo, podpiše sporazum o nepovratnih sredstvih, izvaja aktivnosti mobilnosti in poroča svoji nacionalni agenciji. Postopek prijave za kratkotrajne projekte in za akreditacijo Erasmus je osredotočen na potrebe in načrte organizacije prijaviteljice.

Aktivnosti mobilnosti v okviru projekta mobilnosti so lahko vhodne in izhodne. Razpoložljive aktivnosti so večinoma aktivnosti izhodne mobilnosti. To pomeni, da bo organizacija prijaviteljica delovala kot organizacija pošiljateljica: izbrala bo udeležence in jih poslala v organizacijo gostiteljico v tujino. Poleg tega obstajajo posebne vrste vhodnih aktivnosti, ki organizacijam prijaviteljicam omogočajo, da v svojo organizacijo povabijo strokovnjake, učitelje in izobraževalce. Namen vhodnih aktivnosti ni ustvariti dvosmerne izmenjave, ampak pripeljati osebe, ki lahko pomagajo pri razvoju in internacionalizaciji organizacije prijaviteljice. Za lažji postopek iskanja partnerjev program Erasmus+ podpira naslednje orodje za iskanje partnerjev v tujini: EPALE.

Pri izvajanju vseh aktivnosti, podprtih v okviru tega ukrepa, je treba upoštevati standarde kakovosti Erasmus. Standardi kakovosti Erasmus zajemajo konkretne prakse izvajanja za projektne naloge, kot so izbor in priprava udeležencev, opredelitev, ocenjevanje in priznavanje učnih izidov, izmenjava rezultatov projektov itd. Na naslednji povezavi na spletišče Europa si lahko preberete celotno besedilo o standardih kakovosti Erasmus: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/documents/erasmus-quality-standards-mobility-projects-vet-adults-schools_sl.

Horizontalne razsežnosti

Vsi projekti mobilnosti bi morali vključevati naslednje razsežnosti, ki so skupne celotnemu programu Erasmus+:

VKLJUČEVANJE IN RAZNOLIKOST

V skladu s standardi kakovosti Erasmus morajo organizacije, ki prejmejo podporo iz programa, udeležencem iz vseh okolij vključujoče in pravično zagotavljati priložnosti za mobilnost. Pri izboru dijakov, ki se bodo udeležili aktivnosti projekta, bi bilo treba upoštevati ključne dejavnike, kot so motiviranost, uspešnost ter potrebe udeležencev po osebnem razvoju in učenju. Podobno bi bilo treba pri izboru osebja, ki bo sodelovalo v aktivnostih, zagotoviti, da so koristi njihovega poklicnega razvoja na voljo vsem učečim se v organizaciji.

Med pripravo, izvajanjem in nadaljnjim spremljanjem aktivnosti mobilnosti bi morale organizacije pošiljateljice in organizacije gostiteljice udeležence vključiti v ključne odločitve, da bi za vsakega udeleženca zagotovile kar največje koristi in učinke.

Upravičenci in druge sodelujoče organizacije, ki izvajajo izobraževanje in usposabljanje, se spodbujajo, naj aktivno ustvarjajo in omogočajo priložnosti za mobilnost, na primer z določitvijo obdobij mobilnosti v svojem akademskem koledarju in opredelitvijo standardnih ukrepov za ponovno vključevanje udeležencev, ki se vrnejo.

OKOLJSKO TRAJNOSTNE IN ODGOVORNE PRAKSE

V skladu s standardi kakovosti Erasmus morajo organizacije, ki prejmejo podporo iz programa, med svojimi udeleženci spodbujati okoljsko trajnostno in odgovorno vedenje ter ozaveščati o pomenu ukrepov za zmanjšanje ali nadomestitev okoljskega odtisa aktivnosti mobilnosti. Ta načela bi se morala upoštevati pri pripravi in izvajanju vseh aktivnosti programa, zlasti z uporabo posebne finančne podpore, ki se v okviru programa zagotavlja za spodbujanje trajnostnih prevoznih sredstev. Organizacije, ki izvajajo izobraževanje in usposabljanje, bi morale ta načela vključiti v svoje vsakdanje delo ter aktivno spodbujati spremembo miselnosti in vedenja med dijaki in zaposlenimi.

DIGITALNA PREOBRAZBA NA PODROČJU IZOBRAŽEVANJA IN USPOSABLJANJA

Program v skladu s standardi kakovosti Erasmus vse sodelujoče organizacije podpira pri vključevanju uporabe digitalnih orodij in učnih metod za dopolnitev njihovih fizičnih aktivnosti, izboljšanje sodelovanja med partnerskimi organizacijami ter izboljšanje njihovega učenja in poučevanja. Poleg tega lahko udeleženci praks za digitalne priložnosti izkoristijo: aktivnosti mobilnosti, ki jim omogočajo pridobivanje digitalnih spretnosti ter krepitev zmogljivosti za usposabljanje, poučevanje in opravljanje drugih nalog s pomočjo digitalnih orodij. Take aktivnosti se lahko organizirajo s katero koli obliko mobilnosti osebja, ki je na voljo.

UDELEŽBA V DEMOKRATIČNEM ŽIVLJENJU

Cilj programa je udeležencem pomagati odkriti prednosti aktivnega državljanstva in udeležbe v demokratičnem življenju. Podprte aktivnosti mobilnosti bi morale okrepiti participativna znanja in spretnosti na različnih področjih civilne družbe ter razvoj socialnih in medkulturnih kompetenc, kritičnega razmišljanja in medijske pismenosti. Kjer je to mogoče, bi morali projekti ponujati priložnosti za udeležbo ljudi v demokratičnem življenju ter socialno in državljansko udeleževanje v formalnih in tudi neformalnih učnih aktivnostih. Prav tako bi morali izboljšati razumevanje Evropske unije in skupnih vrednot EU med udeleženci, vključno s spoštovanjem demokratičnih načel, človekovega dostojanstva, enotnosti in raznolikosti, medkulturnega dialoga ter evropske družbene, kulturne in zgodovinske dediščine.

RAZVOJ KLJUČNIH KOMPETENC

Program podpira vseživljenjski razvoj in krepitev ključnih kompetenc[84], potrebnih za osebni razvoj in izpolnitev, zaposljivost, aktivno državljanstvo in socialno vključenost. Sodelujoče organizacije bi morale ponujati aktivnosti usposabljanja in učenja, prilagojene specifičnim potrebam učečih se, s čimer bi jim morale pomagati doseči ekonomsko neodvisnost ter odpraviti ovire, s katerimi se srečujejo pri izobraževanju in socialnih stikih.

[84] Ključne kompetence – https://ec.europa.eu/education/policies/school/key-competences-and-basic-skills_sl.

AKTIVNOSTI

V tem poglavju so predstavljene vrste aktivnosti, ki se lahko podprejo s sredstvi programa Erasmus+ v okviru kratkotrajnih in akreditiranih projektov.

Pri vseh aktivnostih se lahko zagotovi dodatna podpora za osebe, ki spremljajo udeležence z manj priložnostmi. Spremljevalne osebe lahko podporo prejmejo za celotno obdobje aktivnosti ali njegov del.

Mobilnost osebja

Razpoložljive oblike	▪ Sledenje na delovnem mestu (od 2 do 60 dni) ▪ Mobilnost z namenom poučevanja ali usposabljanja (od 2 do 365 dni) ▪ Tečaji in usposabljanje (od 2 do 30 dni, največ 10 dni na udeleženca) Poleg fizične mobilnosti je mogoče vse aktivnosti mobilnosti osebja kombinirati z virtualnimi aktivnostmi. Zgoraj navedeno najkrajše in najdaljše trajanje velja za fizično komponento mobilnosti. **Sledenje na delovnem mestu**: udeleženci lahko določeno obdobje preživijo v organizaciji gostiteljici v drugi državi z namenom učenja novih praks in zbiranja novih zamisli z opazovanjem in sodelovanjem s kolegi, strokovnjaki ali drugimi strokovnimi delavci pri vsakodnevnem delu v organizaciji gostiteljici. **Programi poučevanja ali usposabljanja**: udeleženci lahko preživijo obdobje poučevanja ali usposabljanja za učeče se osebe v organizaciji gostiteljici v drugi državi, da se učijo z opravljanjem svojih nalog in izmenjavo s kolegi. **Tečaji in usposabljanje**: udeleženci lahko sodelujejo na strukturiranem tečaju ali podobnem usposabljanju, ki ga izvajajo usposobljeni strokovnjaki in temelji na vnaprej določenem učnem programu in učnih izidih. Usposabljanje mora vključevati udeležence iz vsaj dveh različnih držav in udeležencem omogočati, da komunicirajo z drugimi učečimi se osebami in trenerji. Popolnoma pasivne aktivnosti, kot so poslušanje predavanj, govorov ali množičnih konferenc, niso podprte. Prijavitelji se morajo zavedati, da so vsi ponudniki tečajev popolnoma neodvisni od programa Erasmus+ in delujejo kot ponudniki storitev na prostem trgu. Za izbiro tečajev in usposabljanja je torej odgovorna organizacija upravičenca. Za pomoč prijaviteljem pri izbiri so na voljo naslednji standardi kakovosti: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/quality-standards-courses-under-key-action-1-learning-mobility-individuals_sl.
Upravičeni udeleženci	Med upravičenimi udeleženci so učitelji, trenerji ter vsi drugi nepedagoški strokovnjaki in osebje v izobraževanju odraslih. Upravičeno nepedagoško osebje vključuje osebje, ki dela na področju izobraževanja odraslih, bodisi pri ponudnikih izobraževanja odraslih (npr. vodstveno osebje) bodisi v drugih organizacijah, aktivnih na področju izobraževanja odraslih (npr. prostovoljci, svetovalci,

	usklajevalci politik, odgovorni za izobraževanje odraslih itd.). Udeleženci morajo biti zaposleni v organizaciji pošiljateljici ali pa redno sodelovati z njo, da ji pomagajo pri izvajanju njenih osnovnih dejavnosti (npr. kot zunanji trenerji, strokovnjaki ali prostovoljci). V vseh primerih morajo biti naloge, ki udeleženca povezujejo z organizacijo pošiljateljico, dokumentirane tako, da lahko nacionalna agencija preveri to povezavo (npr. s pogodbo o zaposlitvi ali prostovoljstvu, opisom nalog ali podobnim dokumentom). Nacionalne agencije oblikujejo pregledno in dosledno prakso glede tega, katera so sprejemljiva delovna razmerja in dokazila v njihovem nacionalnem okviru.
Upravičeni kraji izvajanja	Aktivnosti morajo potekati v tujini, v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu.

Mobilnost učečih se

Razpoložljive oblike	▪ Skupinska mobilnost učečih se odraslih (od 2 do 30 dni, vsaj dva učeča se odrasla na skupino) ▪ Kratkotrajna učna mobilnost učečih se odraslih (od 2 do 29 dni) ▪ Dolgotrajna učna mobilnost učečih se odraslih (od 30 do 365 dni) Poleg fizične mobilnosti je mogoče vse aktivnosti mobilnosti učečih se kombinirati z virtualnimi aktivnostmi. Zgoraj navedeno najkrajše in najdaljše trajanje velja za fizično komponento mobilnosti. **Skupinska mobilnost učečih se odraslih:** skupina odraslih učečih se oseb iz organizacije pošiljateljice lahko preživi čas v drugi državi, da bi izkoristila inovativno učenje, organizirano v sodelovanju med organizacijo pošiljateljico in organizacijo gostiteljico (nakup komercialno dostopnih storitev usposabljanja ni podprt). Aktivnosti lahko vključujejo kombinacijo različnih metod in tehnik formalnega, priložnostnega in neformalnega učenja, kot so vzajemno učenje, učenje na delovnem mestu, prostovoljstvo in drugi inovativni pristopi. Usposobljeni trenerji iz organizacije pošiljateljice morajo učeče se spremljati v celotnem obdobju aktivnosti in sodelovati pri izvajanju učnega programa. Vsebina aktivnosti skupinske mobilnosti bi morala biti osredotočena na ključne kompetence učečih se odraslih ali vključevanje in raznolikost, digitalne spretnosti, okoljsko trajnostnost in sodelovalne razsežnosti programa. **Kratkotrajna učna mobilnost učečih se odraslih**: učeči se odrasli se lahko v določenem obdobju učijo v organizaciji gostiteljici v tujini, da bi izboljšali svoje znanje in spretnosti. Za vsakega udeleženca mora biti pripravljen individualni učni program. Ob koncu aktivnosti mora vsaka učeča se oseba opraviti vrednotenje in certificiranje učnih izidov. Učni program lahko vključuje kombinacijo različnih metod formalnega, priložnostnega in neformalnega učenja, vključno z učenjem v razredu, učenjem na delovnem mestu, sledenjem na delovnem mestu, opazovanjem in drugimi inovativnimi pristopi. **Dolgotrajna učna mobilnost učečih se odraslih**: učeči se odrasli se lahko v določenem daljšem

	obdobju učijo v organizaciji gostiteljici v tujini, da bi izboljšali svoje znanje in spretnosti. Za vsakega udeleženca mora biti pripravljen individualni učni program. Učni program lahko vključuje kombinacijo različnih metod formalnega, priložnostnega in neformalnega učenja, vključno z učenjem v razredu, učenjem na delovnem mestu, sledenjem na delovnem mestu, opazovanjem in drugimi inovativnimi pristopi. Upoštevajte, da razlika med oblikami skupinskih in individualnih aktivnosti ne temelji na ureditvi potovanja in nastanitve, ampak izključno na zahtevah za kolektivne in individualne učne programe. V skladu s tem se za enostavne aktivnosti, pri katerih se uporabljajo obstoječi viri in vsebina, priporoča oblika skupinske mobilnosti, medtem ko so posamezne oblike primernejše za učne programe, pri katerih je potrebna posebna naložba organizacij pošiljateljic in organizacij gostiteljic (tudi v primerih, ko bo več udeležencev potovalo in prebivalo skupaj). V skladu z njihovimi zahtevami je za različne oblike aktivnosti, kot so opredeljene v pravilih financiranja, predstavljenih na koncu tega poglavja, zagotovljena drugačna raven organizacijske podpore.
Upravičeni udeleženci	Upravičeni udeleženci so učeči se v programu izobraževanja odraslih[85] pri organizaciji pošiljateljici. Pri izbiri udeležencev bi si bilo treba pri vseh projektih prizadevati za vključujočo in uravnoteženo mešanico profilov udeležencev in obsežno vključitev udeležencev z manj priložnostmi v skladu s cilji ukrepa.
Upravičeni kraji izvajanja	Aktivnosti morajo potekati v tujini, v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu. Skupinska mobilnost učečih se odraslih mora potekati v organizaciji gostiteljici. Izjemoma se lahko aktivnosti izvajajo na drugem kraju v državi organizacije gostiteljice, če to upravičujeta vsebina in kakovost aktivnosti. V tem primeru se potni stroški udeležencev od organizacije gostiteljice do kraja dogodka ne bodo šteli za aktivnost transnacionalne mobilnosti. Zato v ta namen ni mogoče zahtevati dodatnih sredstev. Poleg tega lahko skupinska mobilnost učečih se odraslih poteka na sedežu institucije Evropske unije, če je aktivnost organizirana v instituciji EU ali v sodelovanju z njo[86].

Druge podprte aktivnosti

Razpoložljive oblike	▪ Povabljeni strokovnjaki (od 2 do 60 dni) ▪ Gostovanje učiteljev in izobraževalcev na usposabljanju (od 10 do 365 dni)

[85] Upravičene programe izobraževanja odraslih in aktivnosti v vsaki državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, bo določil pristojni nacionalni organ, objavljeni pa bodo na spletnem mestu zadevne nacionalne agencije.

[86] Sedeži institucij Evropske unije so Bruselj, Frankfurt, Luxembourg, Strasbourg in Haag. Aktivnosti na sedežih EU se bodo štele za transnacionalno mobilnost in financiranje (kot je opisano v oddelku „Kakšna so pravila za dodelitev sredstev?“) se lahko zahteva za vse udeležence ne glede na njihovo matično državo.

	Povabljeni strokovnjaki: organizacije lahko povabijo trenerje, učitelje, strokovnjake na področju politik ali druge usposobljene strokovnjake iz tujine, ki lahko pomagajo izboljšati poučevanje, usposabljanje in učenje v organizaciji gostiteljici. Povabljeni strokovnjaki lahko na primer izvajajo usposabljanje za osebje organizacije gostiteljice, predstavijo nove metode poučevanja ali pomagajo pri prenosu dobrih praks na področju organizacije in upravljanja. **Gostovanje učiteljev in izobraževalcev na usposabljanju:** organizacije prijaviteljice lahko gostijo učitelje na usposabljanju, ki želijo opraviti prakso v tujini. Organizacija gostiteljica bo prejela podporo za vzpostavitev aktivnosti, medtem ko bi morala podporo za potne stroške in individualno podporo udeležencu zagotoviti institucija pošiljateljica (ki se lahko v ta namen prijavi za financiranje v okviru programa Erasmus+).
Upravičeni udeleženci	**Povabljeni strokovnjaki** so lahko katere koli osebe iz druge države članice EU ali tretje države, pridružene programu, ki lahko zagotovijo strokovno znanje in usposabljanje, ki ustreza potrebam in ciljem organizacije, ki jih povabi. **Gostovanje učiteljev in izobraževalcev na usposabljanju** je na voljo udeležencem, ki so v drugi državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, vpisani v program izobraževanja za učitelje (ali podoben program izobraževanja za trenerje ali izobraževalce) ali so ga pred kratkim zaključili[87].
Upravičeni kraji izvajanja	Kraj izvajanja za povabljene strokovnjake in učitelje na usposabljanju je vedno organizacija upravičenka (vključno s člani konzorcija).

Pripravljalni obiski

Kaj je pripravljalni obisk?	Pripravljalni obisk je obisk bodoče organizacije gostiteljice, ki ga opravi osebje organizacije pošiljateljice, da bi bolje pripravili aktivnost mobilnosti učečih se oseb ali osebja.
Kdaj je mogoče organizirati pripravljalni obisk?	Obstajati morajo jasni razlogi za vsak pripravljalni obisk, ki mora biti namenjen izboljšanju vključevanja, obsega in kakovosti aktivnosti mobilnosti. Pripravljalni obiski se lahko organizirajo na primer za boljšo pripravo mobilnosti za udeležence z manj priložnostmi, za začetek sodelovanja z novo partnersko organizacijo ali za pripravo daljših aktivnosti mobilnosti. Pripravljalni obiski se lahko organizirajo kot priprava na kakršno koli mobilnost učečih se oseb ali osebja, razen „tečajev in usposabljanja“.
Kdo lahko sodeluje pri pripravljalnem obisku?	Pripravljalne obiske lahko opravijo katere koli osebe, ki so upravičene do aktivnosti mobilnosti osebja in sodelujejo pri organizaciji projekta.

[87] Mladi diplomanti so do sodelovanja upravičeni do 12 mesecev po zaključku šolanja. Če udeleženci po zaključku šolanja služijo obvezni vojaški rok ali opravljajo nadomestno civilno služenje, se obdobje upravičenosti podaljša za obdobje tega služenja.

	Izjemoma se lahko pripravljalnih obiskov za svoje aktivnosti udeležijo učeči se, ki se bodo udeležili dolgotrajne učne mobilnosti, in udeleženci z manj priložnostmi, vključeni v katero koli aktivnost. Pri pripravljalnem obisku lahko sodelujejo največ tri osebe, organizacija gostiteljica pa lahko organizira največ en pripravljalni obisk.
Kje potekajo pripravljalni obiski?	Pripravljalni obiski potekajo v prostorih bodoče organizacije gostiteljice ali na katerem koli drugem kraju, kjer se načrtujejo aktivnosti mobilnosti. Pravila, ki se uporabljajo za kraje aktivnosti mobilnosti za osebje in učeče se osebe, veljajo tudi za pripravljalne obiske, povezane s temi aktivnostmi.

MOBILNOST OSEBJA IN UČEČIH SE ODRASLIH V IZOBRAŽEVANJU ODRASLIH ZA NEAKREDITIRANE INSTITUCIJE (KRATKOTRAJNI PROJEKTI)

Kratkotrajni projekti za mobilnost učečih se odraslih in osebja so neposreden in enostaven način, kako izkoristiti prednosti programa Erasmus+. Njihov namen je organizacijam omogočiti, da enostavno organizirajo nekaj aktivnosti in pridobijo izkušnje v programu.

Zaradi ohranjanja enostavnosti kratkotrajni projekti vključujejo omejitev števila udeležencev in trajanja projekta. Ta oblika projektov je na voljo samo posameznim organizacijam, ne pa koordinatorjem konzorcijev. Akreditirane organizacije se ne morejo prijaviti za kratkotrajne projekte, saj že imajo stalni dostop do sredstev programa Erasmus+.

Prijava za kratkotrajne projekte vključuje seznam in opis aktivnosti, ki jih namerava organizirati organizacija prijaviteljica.

MERILA ZA UPRAVIČENOST

Upravičene organizacije: kdo se lahko prijavi?	Do prijave so upravičene[88] naslednje organizacije: (1) organizacije, ki izvajajo formalno, priložnostno in neformalno izobraževanje odraslih[89]; (2) lokalni in regionalni javni organi, usklajevalni organi in druge organizacije, ki opravljajo naloge na področju izobraževanja odraslih. Organizacije, ki imajo akreditacijo Erasmus za izobraževanje odraslih, se ne morejo prijaviti za kratkotrajne projekte.
Upravičene države	Organizacije prijaviteljice morajo imeti sedež v isti državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu.
Kam oddati prijavo?	Prijave se oddajo nacionalni agenciji države, v kateri ima organizacija prijaviteljica sedež.
Roka za oddajo prijave	1. prijavni rok (za vse nacionalne agencije): **do 23. februarja do 12. ure (opoldne po bruseljskem času)**; 2. prijavni rok: za nacionalne agencije, ki se odločijo odpreti drugi prijavni rok. V tem primeru bo nacionalna agencija prijavitelja obvestila prek svojega spletnega mesta. Prijavitelji morajo za 2. prijavni rok vlogo za nepovratna sredstva oddati do **4. oktobra do 12. ure (opoldne po bruseljskem času)**.
Datumi začetka projektov	Za projekte je mogoče izbrati naslednje začetne datume: ▪ 1. prijavni rok: med 1. junijem in 31. decembrom istega leta; ▪ 2. prijavni rok (če je odprt): med 1. januarjem in 31. majem naslednjega leta.
Trajanje projekta	Od 6 do 18 mesecev

[88] Upravičene organizacije v vsaki državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, bo določil pristojni nacionalni organ, objavljene pa bodo na spletnem mestu zadevne nacionalne agencije skupaj z ustreznimi primeri.

89 Ne glede na opredelitve, ki jih je določil pristojni nacionalni organ, upoštevajte, da se organizacije, ki izvajajo poklicno izobraževanje in usposabljanje za učeče se odrasle, po navadi štejejo za ponudnike poklicnega izobraževanja in usposabljanja (in ne za ponudnike izobraževanja odraslih). Več informacij je na voljo v zadevnih opredelitvah na spletišču vaše nacionalne agencije.

Število prijav	Organizacija se lahko v posameznem krogu izbirnega postopka prijavi samo za en kratkotrajni projekt na področju izobraževanja odraslih. Organizacije, ki v okviru prvega prijavnega roka prejmejo nepovratna sredstva za kratkotrajni projekt, se v drugem prijavnem roku istega razpisa za zbiranje predlogov ne smejo prijaviti. Organizacije lahko v petih zaporednih letih razpisov prejmejo največ tri sklope nepovratnih sredstev za kratkotrajne projekte na področju izobraževanja odraslih. Pri tej omejitvi se ne upoštevajo nepovratna sredstva, prejeta v obdobju 2014–2020.
Upravičene aktivnosti	Vse vrste aktivnosti za izobraževanje odraslih. Za podroben seznam in pravila glej poglavje „Aktivnosti“. Da bi bile prijave upravičene, morajo vključevati vsaj eno aktivnost mobilnosti osebja ali učečih se.
Obseg projekta	Prijava za kratkotrajni projekt lahko zajema največ 30 udeležencev aktivnosti mobilnosti. Pri tej omejitvi se ne bodo upoštevali pripravljalni obiski in udeležba spremljevalnih oseb.
Podporne organizacije	Podporna organizacija je organizacija, ki pomaga organizaciji upravičenki pri praktičnih vidikih izvajanja projekta, ki se ne nanašajo na osrednje projektne naloge, kot so opredeljene v standardih kakovosti Erasmus. Vsaka organizacija, ki se ukvarja z izobraževanjem in usposabljanjem, lahko postane podporna organizacija. O vlogi in obveznostih podpornih organizacij se formalno dogovorijo zadevne organizacije in organizacija upravičenka. Podporna organizacija deluje pod nadzorom organizacije upravičenke, ki nosi končno odgovornost za rezultate in kakovost izvedenih aktivnosti. Vsi prispevki podpornih organizacij morajo biti skladni s standardi kakovosti Erasmus.

MERILA ZA DODELITEV

Predložene prijave bodo točkovane z največ 100 točkami glede na spodaj navedena merila in uteži. Za dodelitev morajo prijave doseči vsaj naslednje število točk:

- najmanj 60 od skupno 100 točk in
- najmanj polovico vseh možnih točk v vsaki od treh kategorij meril za dodelitev.

Ustreznost **(največ 30 točk)**	V kolikšni meri: ▪ so profil, izkušnje in aktivnosti prijavitelja ter ciljna populacija učečih se relevantni za področje izobraževanja odraslih; ▪ predlog projekta ustreza ciljem ukrepa; ▪ predlog projekta ustreza naslednjim posebnim prednostnim nalogam: – podpiranju novih udeležencev in manj izkušenih organizacij; – podpiranju udeležencev z manj priložnostmi.
Kakovost zasnove projekta	V kolikšni meri:

(največ 40 točk)	▪ cilji predlaganega projekta jasno in konkretno obravnavajo potrebe organizacije prijaviteljice, njenega osebja in dijakov; ▪ sta vsebina predlaganih aktivnosti in ravnovesje med različnimi vrstami aktivnostmi ustrezna za doseganje ciljev projekta; ▪ je bil pripravljen jasen načrt dela za vsako od predlaganih aktivnosti; ▪ projekt vključuje okoljsko trajnostne in odgovorne prakse; ▪ je v projekt vključena uporaba digitalnih orodij (zlasti EPALE) in učnih metod za dopolnitev aktivnosti fizične mobilnosti ter izboljšanje sodelovanja s partnerskimi organizacijami.
Kakovost ukrepov nadaljnjega spremljanja (največ 30 točk)	V kolikšni meri: ▪ je prijavitelj jasno opredelil naloge in odgovornosti za izvajanje aktivnosti v skladu s standardi kakovosti Erasmus; ▪ je prijavitelj predlagal konkretne in logične ukrepe za vključitev rezultatov aktivnosti mobilnosti v redno delo organizacije; ▪ je prijavitelj predlagal ustrezen način ocenjevanja rezultatov projekta; ▪ je prijavitelj predlagal konkretne in učinkovite korake za obveščanje o rezultatih projekta v organizaciji prijaviteljici, izmenjavo rezultatov z drugimi organizacijami in javnostjo ter javno objavo navedbe, da je projekt financirala Evropska unija.

AKREDITIRANI PROJEKTI ZA MOBILNOST UČEČIH SE ODRASLIH IN OSEBJA V IZOBRAŽEVANJU ODRASLIH

Organizacije, ki imajo akreditacijo Erasmus na področju izobraževanja odraslih, se lahko prijavijo za financiranje v okviru posebnega sklopa financiranja, ki je na voljo samo njim. Prijave temeljijo na predhodno odobrenem načrtu Erasmus, zato ni treba predložiti podrobnega seznama in opisa načrtovanih aktivnosti. Namesto tega je pri prijavah poudarek na oceni proračuna, potrebnega za naslednji sklop aktivnosti.

Merila za upravičenost

Upravičene organizacije: kdo se lahko prijavi?	Do prijave so upravičene organizacije, ki imajo veljavno akreditacijo Erasmus na področju izobraževanja odraslih.
Konzorcij za mobilnost	Organizacije, ki imajo akreditacijo Erasmus za koordinatorje konzorcijev za mobilnost, se morajo prijaviti za obliko mobilnosti za konzorcije za mobilnost. V okviru prijave je treba predložiti seznam članov konzorcija za mobilnost, ki mora poleg koordinatorja vključevati vsaj eno organizacijo članico. Vsaka organizacija, ki izpolnjuje merila za upravičenost za akreditacijo Erasmus na istem področju, lahko postane članica konzorcija za mobilnost. Vse načrtovane organizacije članice konzorcija morajo biti iz iste države članice EU ali tretje države, pridružene programu, kot koordinator konzorcija za mobilnost. Članicam konzorcija ni treba imeti akreditacije Erasmus. Organizacije, ki sodelujejo v konzorciju za mobilnost, lahko v okviru istega razpisa za zbiranje predlogov sredstva prejmejo na podlagi največ dveh sporazumov o nepovratnih sredstvih za ključni ukrep 1 na področju izobraževanja odraslih. Zato lahko organizacije za izobraževanje odraslih, ki prejmejo nepovratna sredstva za kratkotrajni projekt ali akreditirani projekt, kot organizacije članice dodatno sodelujejo v samo enem konzorciju za mobilnost na področju izobraževanja odraslih. Druge organizacije lahko sodelujejo v največ dveh konzorcijih za mobilnost.
Kam oddati prijavo?	Prijave se oddajo nacionalni agenciji države, v kateri ima organizacija prijaviteljica sedež.
Rok za oddajo prijave	**do 23. februarja do 12. ure (opoldne po bruseljskem času)**
Datum začetka projekta	1. junij istega leta
Trajanje projekta	Začetno trajanje vseh akreditiranih projektov je 15 mesecev. Po 12 mesecih lahko vsi upravičenci svoj projekt podaljšajo na skupno 24 mesecev.
Število prijav	Akreditirane organizacije se lahko v posameznem krogu izbirnega postopka prijavijo samo enkrat.
Razpoložljive aktivnosti	Vse vrste aktivnosti za izobraževanje odraslih. Za podroben seznam in pravila glej poglavje „Aktivnosti“. Da bi bile prijave upravičene, morajo vključevati vsaj eno aktivnost mobilnosti osebja ali učečih se.

Obseg projekta	Število udeležencev, ki se lahko vključijo v akreditirane projekte, ni omejeno, razen če se v fazi dodelitve proračunskih sredstev opredelijo morebitne omejitve.

DODELITEV PRORAČUNSKIH SREDSTEV

Kakovost načrta Erasmus prijavitelja je bila ocenjena v fazi prijave za akreditacijo, zato v fazi dodelitve proračunskih sredstev ni kvalitativnega ocenjevanja. Finančna sredstva bodo dodeljena vsem upravičenim vlogam za nepovratna sredstva.

Znesek dodeljenih nepovratnih sredstev bo odvisen od številnih elementov:

- skupnega proračuna, ki je na voljo za dodelitev akreditiranim prijaviteljem;
- zahtevane aktivnosti (vključno z oceno proračuna, potrebnega za njihovo izvajanje);
- osnovnega in najvišjega zneska nepovratnih sredstev;
- naslednjih meril za dodelitev: uspešnost prijavitelja, prednostne naloge politike in geografska uravnoteženost (če jih nacionalna agencija uporablja).

Nacionalna agencija pred rokom iz razpisa objavi podrobna pravila o osnovnih in najvišjih zneskih nepovratnih sredstev, točkovanju na podlagi meril za dodelitev, ponderiranju vsakega merila, metodi dodelitve ter proračunu, ki je na voljo za akreditirane projekte.

KAKŠNA SO PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV?

Za kratkotrajne in akreditirane projekte se uporabljajo naslednja pravila za dodelitev sredstev.

Proračunska kategorija	Upravičeni stroški in veljavna pravila	Znesek
Organizacijska podpora	Stroški, ki so neposredno povezani z izvajanjem aktivnosti mobilnosti in niso zajeti v druge kategorije stroškov. Na primer za: pripravo (pedagoško, medkulturno in drugo), mentorstvo, spremljanje udeležencev in podporo zanje v času mobilnosti, storitve, orodja in opremo, potrebne za virtualne komponente kombiniranih aktivnosti, priznavanje učnih izidov, izmenjavo rezultatov in zagotovitev prepoznavnosti financiranja s strani Evropske unije med javnostjo. Z organizacijsko podporo se krijejo stroški organizacij pošiljateljic in organizacij gostiteljic (razen v primeru mobilnosti osebja za tečaje in usposabljanje). O razdelitvi prejetih nepovratnih sredstev se bosta dogovorili zadevni organizaciji.	100 EUR – na učečega se, ki se udeleži skupinske mobilnosti, – na udeleženca mobilnosti osebja za tečaje in usposabljanje, – na povabljenega strokovnjaka, – na gostujočega učitelja ali izobraževalca na usposabljanju.
		350 EUR; 200 EUR po stotem udeležencu iste vrste aktivnosti, – na udeleženca kratkotrajne učne mobilnosti učečih se odraslih, – na udeleženca mobilnosti osebja za sledenje na delovnem mestu in mobilnosti z namenom poučevanja ali usposabljanja.

<table>
<tr><td></td><td>Mehanizem financiranja: prispevek za stroške na enoto.

Pravilo dodelitve: glede na število udeležencev.</td><td colspan="4">500 EUR
na udeleženca dolgotrajne učne mobilnosti učečih se odraslih.</td></tr>
<tr><td rowspan="8">Potovanje</td><td rowspan="8">Prispevek za potne stroške udeležencev in spremljevalnih oseb za povratno potovanje od njihovega kraja izvora do kraja izvajanja aktivnosti.

Mehanizem financiranja: prispevek za stroške na enoto.

Pravilo dodelitve: glede na potovalno razdaljo in število oseb.

Prijavitelj mora navesti zračno razdaljo med krajem izvora in krajem izvajanja aktivnosti[90], pri čemer uporabi kalkulator razdalje, ki ga podpira Evropska komisija[91].</td><td>Potovalna razdalja</td><td>Standardno potovanje</td><td colspan="2">Zeleno potovanje</td></tr>
<tr><td>10–99 km</td><td>23 EUR</td><td colspan="2"></td></tr>
<tr><td>100–499 km</td><td>180 EUR</td><td colspan="2">210 EUR</td></tr>
<tr><td>500–1 999 km</td><td>275 EUR</td><td colspan="2">320 EUR</td></tr>
<tr><td>2 000–2 999 km</td><td>360 EUR</td><td colspan="2">410 EUR</td></tr>
<tr><td>3 000–3 999 km</td><td>530 EUR</td><td colspan="2">610 EUR</td></tr>
<tr><td>4 000–7 999 km</td><td>820 EUR</td><td colspan="2"></td></tr>
<tr><td>8 000 km ali več</td><td>1 500 EUR</td><td colspan="2"></td></tr>
<tr><td>Individualna podpora</td><td>Stroški bivanja udeležencev in spremljevalnih oseb[92] v času aktivnosti.

Po potrebi: stroški bivanja so upravičeni za trajanje potovanja pred aktivnostjo in po njej, in sicer za največ dva dni potovanja pri udeležencih in spremljevalnih osebah, ki prejmejo običajna nepovratna sredstva za potne stroške, ter največ šest dni za potovanje v primeru nepovratnih sredstev za zeleno potovanje.

Mehanizem financiranja: prispevek za stroške na</td><td>Kategorija udeležencev</td><td>Skupina držav 1</td><td>Skupina držav 2</td><td>Skupina držav 3</td></tr>
<tr><td>Osebje</td><td>101–180 EUR</td><td>90–160 EUR</td><td>79–140 EUR</td></tr>
<tr><td>Učeči se</td><td>39–120 EUR</td><td>34–104 EUR</td><td>28–88 EUR</td></tr>
<tr><td colspan="4">Zgoraj navedeni zneski so osnovni zneski za dan aktivnosti. Vsaka nacionalna agencija bo določila točne osnovne zneske v okviru dovoljenih razponov.</td></tr>
</table>

[90] Na primer, če oseba iz Madrida (Španija) sodeluje pri aktivnosti, ki se izvaja v Rimu (Italija), bo prijavitelj izračunal razdaljo od Madrida do Rima (1 365,28 km) in nato izbral ustrezen razpon razdalje poti (tj. od 500 do 1 999 km).

[91] https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_sl.

[92] V primeru spremljevalnih oseb se uporabljajo zneski za osebje. V izjemnih primerih, ko mora spremljevalna oseba ostati v tujini več kot 60 dni, bodo v proračunski postavki „Podpora za vključevanje“ zajeti tudi dodatni stroški bivanja, ki nastanejo po 60. dnevu.

	enoto. **Pravilo dodelitve:** glede na število oseb, trajanje bivanja in državo gostiteljico[93].	Osnovni znesek se plača do 14. dneva aktivnosti. Od 15. dneva aktivnosti bo znesek, ki se izplača, enak 70 % osnovnega zneska. Zneski, ki se izplačajo, se zaokrožijo na najbližjo celo vrednost v EUR.
Podpora za vključevanje	**Podpora za vključevanje za organizacije**: stroški, povezani z organizacijo aktivnosti mobilnosti za udeležence z manj priložnostmi. **Mehanizem financiranja:** prispevek za stroške na enoto. **Pravilo dodelitve:** glede na število udeležencev z manj priložnostmi.	100 EUR na udeleženca.
	Podpora za vključevanje za udeležence: Dodatni stroški, neposredno povezani z udeleženci z manj priložnostmi in njihovimi spremljevalnimi osebami (vključno z utemeljenimi potnimi stroški in stroški bivanja, če se nepovratna sredstva za te udeležence ne zahtevajo v okviru proračunskih kategorij „potovanje“ in „individualna podpora“). **Mehanizem financiranja:** dejanski stroški. **Pravilo dodelitve:** prijavitelj mora utemeljiti vlogo, ki jo mora nato odobriti nacionalna agencija.	100 % upravičenih stroškov.
Pripravljalni obiski	Potni stroški in stroški bivanja za udeležbo na pripravljalnem obisku. **Mehanizem financiranja:** stroški na enoto. **Pravilo dodelitve:** glede na število udeležencev.	575 EUR na udeleženca, pri čemer se lahko posameznega obiska udeležijo največ trije udeleženci.
Kotizacije	Stroški za kotizacije za vpis v tečaje in usposabljanje v okviru mobilnosti osebja. **Mehanizem financiranja:** prispevek za stroške na enoto. **Pravilo dodelitve:** glede na trajanje aktivnosti.	80 EUR na udeleženca na dan; posamezni član osebja lahko v okviru enega sporazuma o nepovratnih sredstvih prejme sredstva za kritje kotizacij v višini največ 800 EUR.

[93] Skupine držav gostiteljic:
skupina držav 1: Norveška, Danska, Luksemburg, Islandija, Švedska, Irska, Finska, Lihtenštajn;
skupina držav 2: Nizozemska, Avstrija, Belgija, Francija, Nemčija, Italija, Španija, Ciper, Grčija, Malta, Portugalska;
skupina držav 3: Slovenija, Estonija, Latvija, Hrvaška, Slovaška, Češka, Litva, Turčija, Madžarska, Poljska, Romunija, Bolgarija, Severna Makedonija, Srbija

Jezikovna podpora	Stroški za zagotovitev gradiva za učenje jezikov in usposabljanja udeležencem, ki morajo izboljšati znanje jezika, ki ga bodo uporabljali med učenjem ali usposabljanjem v času aktivnosti. Jezikovna podpora je upravičena za udeležence v mobilnosti osebja, ki traja več kot 30 dni, ter v kratkotrajni in dolgotrajni učni mobilnosti učečih se odraslih. Podpora se izplača le, če udeleženec ne more sprejeti spletne jezikovne podpore zaradi nerazpoložljivosti zahtevanega jezika ali ravni. **Mehanizem financiranja:** prispevek za stroške na enoto. **Pravilo dodelitve:** glede na število udeležencev.	150 EUR na udeleženca.
Izredni stroški	Stroški zagotavljanja finančnega jamstva, če ga zahteva nacionalna agencija. Visoki potni stroški udeležencev in njihovih spremljevalnih oseb, ki jih zaradi geografske oddaljenosti ali drugih ovir ni mogoče kriti z običajnimi nepovratnimi sredstvi iz kategorije „potovanje“. Vizumi in z njimi povezani stroški, dovoljenja za prebivanje, cepljenja, zdravniška spričevala. **Mehanizem financiranja:** dejanski stroški. **Pravilo dodelitve:** prijavitelj mora utemeljiti vlogo, ki jo mora nato odobriti nacionalna agencija. Potovanje je drago, kadar potni stroški na podlagi stroškov na enoto ne pokrijejo 70 % potnih stroškov udeležencev.	**Stroški finančnega jamstva:** 80 % upravičenih stroškov. **Visoki potni stroški:** 80 % upravičenih potnih stroškov. **Vizumi in z njimi povezani stroški, dovoljenja za prebivanje, cepljenja, zdravniška spričevala:** 100 % upravičenih stroškov.

UČNA MOBILNOST NA PODROČJU MLADINE

V tem poglavju Vodnika za prijavitelje so predstavljeni ukrepi v okviru ključnega ukrepa 1 na področju mladine. S temi ukrepi se mladim in mladinskim delavcem zagotavljajo priložnosti za neformalno in priložnostno učenje.

Neformalno in priložnostno učenje omogoča mladim, da pridobijo bistvene kompetence, ki prispevajo k njihovemu osebnemu in socialno-izobraževalnemu razvoju ter spodbujajo njihovo aktivno udeležbo v družbi, s čimer se izboljšajo tudi njihove možnosti za zaposlitev.

Mladinski delavci s sodelovanjem v aktivnostih učne mobilnosti razvijajo spretnosti, pomembne za njihov poklicni razvoj, spodbujajo nove organizacijske prakse in na splošno izboljšujejo kakovost mladinskega dela.

Aktivnosti učenja na področju mladih bodo predvidoma imele izjemno pozitiven učinek na mlade, vključene organizacije, skupnosti, kjer se izvajajo te aktivnosti, samo mladino ter na evropske gospodarske in družbene sektorje na splošno. Podprti so naslednji ukrepi:

- mobilnost mladih – mladinske izmenjave;
- projekti mobilnosti za mladinske delavce;
- aktivnosti udejstvovanja mladih.
- ukrep za vključevanje v okviru pobude DiscoverEU.

KAKO DOSTOPATI DO TEH PRILOŽNOSTI?

Za financiranje se je mogoče prijaviti na dva načina:

- **standardni projekti** organizacijam prijaviteljicam in neformalnim skupinam mladih omogočajo izvedbo ene ali več mladinskih aktivnosti v 3–24-mesečnem obdobju. Standardni projekti so najboljša izbira za organizacije, ki prvič sodelujejo v programu Erasmus+, in za tiste, ki želijo organizirati enkratni projekt in/ali omejeno število aktivnosti;

- **akreditirane projekte** lahko organizirajo samo organizacije, ki imajo akreditacijo Erasmus na področju mladine. Ta posebni sklop financiranja omogoča akreditiranim organizacijam, da redno prejemajo sredstva za aktivnosti mobilnosti, ki prispevajo k postopnemu izvajanju njihovega načrta, ki so ga predložile za akreditacijo.

Organizacije, ki želijo redno organizirati aktivnosti mobilnosti, se lahko prijavijo za akreditacijo Erasmus. Več informacij o akreditacijah si preberite v poglavju tega vodnika o *Akreditaciji Erasmus na področju mladine*.

Poleg tega se lahko organizacije in neformalne skupine mladih pridružijo programu, ne da bi oddale prijavo, tako da se projektu pridružijo kot partnerice.

AKREDITACIJA ERASMUS NA PODROČJU MLADIH

Akreditacije Erasmus so orodje, namenjeno organizacijam, ki želijo vzpostaviti čezmejne izmenjave in sodelovanje ter načrtujejo redno izvajanje aktivnosti učne mobilnosti.

Akreditacija Erasmus za mlade omogoča poenostavljen dostop do možnosti financiranja v okviru ključnega ukrepa 1 – aktivnosti učne mobilnosti na področju mladine.

Prijavitelji bodo morali določiti dolgoročne cilje in načrt aktivnosti, ki bodi podprte s sredstvi programa Erasmus, pričakovane koristi in pristop k vodenju projektov. Podelitev akreditacije Erasmus na področju mladine potrjuje, da ima prijavitelj vzpostavljene ustrezne in učinkovite postopke in ukrepe za izvajanje visokokakovostnih aktivnosti učne mobilnosti v skladu z načrtom in za zagotavljanje koristi na področju mladine. Akreditacija se podeli za celotno programsko obdobje do leta 2027.

CILJI UKREPA

Akreditacija Erasmus na področju mladih ima naslednje cilje:

- okrepiti osebni in strokovni razvoj mladih z aktivnostmi mobilnosti za neformalno in priložnostno učenje;

- spodbujati opolnomočenje mladih ter njihovo aktivno državljanstvo in udeležbo v demokratičnem življenju;
- spodbujati kakovosten razvoj mladinskega dela na lokalni, regionalni, nacionalni, evropski in mednarodni ravni s krepitvijo zmogljivosti organizacij, dejavnih na področju mladine, ter podpiranjem strokovnega razvoja mladinskih delavcev;
- spodbujati vključevanje in raznolikost, medkulturni dialog ter vrednote solidarnosti, enakih možnosti in človekovih pravic med mladimi v Evropi.

DOSTOP USPEŠNIH PRIJAVITELJEV DO FINANCIRANJA

Uspešni prijavitelji za akreditacijo Erasmus na področju mladih bodo dobili poenostavljen dostop do možnosti financiranja na podlagi ključnega ukrepa 1 na področju mladine:

- projekti mobilnosti za mlade – mladinske izmenjave;
- projekti mobilnosti za mladinske delavce;

..

Letni razpis za financiranje akreditiranih projektov je predstavljen v oddelku „Mobilnostne priložnosti za akreditirane organizacije Erasmus na področju mladine“.

MERILA ZA UPRAVIČENOST

Kdo se lahko prijavi?	Do prijave so upravičene naslednje vrste organizacij: • neprofitna organizacija, združenje, nevladna organizacija; evropska mladinska nevladna organizacija; javni organ na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni; socialno podjetje; profitna organizacija, dejavna na področju družbene odgovornosti podjetij. Organizacije prijaviteljice morajo imeti sedež v isti državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu.
Kam oddati prijavo?	Prijave je treba oddati nacionalni agenciji države, v kateri ima organizacija prijaviteljica sedež.
Rok za oddajo	**19. oktober do 12. ure (opoldne po bruseljskem času)**
Standardi kakovosti Erasmus na področju mladine	Prijavitelji za akreditacijo Erasmus za mlade morajo upoštevati standarde kakovosti Erasmus na področju mladine, kot so navedeni na spletnem mestu Europa: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/sites/default/files/eac-a03-2020-erasmus-youth-quality-standards_sl.pdf.

MERILA ZA IZBOR

Prijavitelji morajo imeti zadostno operativno in strokovno sposobnost za izvajanje predlaganega načrta aktivnosti, vključno z vsaj dvema letoma ustreznih izkušenj z izvajanjem aktivnosti na področju mladine.

Več informacij o splošnih merilih glede poslovne sposobnosti in teh posebnih zahtevah za prijavitelje za akreditacijo si lahko preberete v delu C tega vodnika.

MERILA ZA IZKLJUČITEV

Prijavitelji morajo predložiti podpisano častno izjavo, s katero potrjujejo, da niso v nobeni od situacij, navedenih v merilih za izključitev iz dela C tega vodnika, da predložena vloga vsebuje izvirno vsebino, ki jo je pripravila organizacija prijaviteljica, in da za pripravo prijave niso bile plačane nobene druge organizacije ali zunanji posamezniki.

MERILA ZA DODELITEV

Kakovost predlogov bo točkovana z največ 100 točkami glede na spodaj navedena merila za dodelitev in uteževanje. Za dodelitev morajo prijave doseči vsaj naslednje število točk:

- najmanj 70 od skupno 100 točk in
- najmanj polovico vseh možnih točk v vsaki od treh kategorij meril za dodelitev.

Relevantnost profila in izkušenj organizacije (največ 20 točk)	Relevantnost organizacije za področje mladine in cilje ukrepa v smislu: • ciljev in načel organizacije; • ciljnih skupin organizacije; • rednih aktivnosti organizacije; • izkušenj organizacije na področju mladine.
Strateški razvoj (največ 40 točk)	V kolikšni meri: • so opredeljeni cilji relevantni in skladni s cilji ukrepa ter prispevajo k strategiji EU za mlade; • so načrtovane aktivnosti primerne za izpolnjevanje opredeljenih potreb in ciljev; • načrtovane aktivnosti resnično koristijo organizaciji, udeležencem in sodelujočim organizacijam ter imajo potencialni širši učinek (na primer na lokalni, regionalni, nacionalni in transnacionalni ravni); • so cilji in načrtovane aktivnosti vključeni v redno delo in aktivnosti organizacije; • organizacija prispeva k strategiji programa glede vključevanja in raznolikosti; • organizacija v svoje aktivnosti vključuje enega ali več temeljnih načel (okoljska trajnostnost in odgovornost, aktivna udeležba v mreži organizacij Erasmus, virtualne komponente).
Kakovost upravljanja in usklajevanja (največ 40 točk)	V kolikšni meri: • so načrtovani cilji, aktivnosti in predvideno število udeležencev jasni in realistični glede na človeške vire in notranjo organiziranost prijavitelja; • je partnerski pristop uravnotežen in učinkovit ter, kadar je primerno, ustrezen za pritegnitev novih in manj izkušenih organizacij; • so ukrepi za zagotavljanje kakovosti aktivnosti ter varnosti in zaščite udeležencev ustrezni; • se uporablja načelo aktivne udeležbe mladih in načrtuje vključenost udeležencev v vseh fazah aktivnosti; • so ukrepi za zagotovitev močne učne razsežnosti ustrezni, vključno s podporo za razmislek o

	učnih izidih ter njihovo opredelitev in dokumentiranje; • so metode za merjenje napredka organizacije pri doseganju njenih ciljev (spremljanje in ocenjevanje) in upravljanje tveganj ustrezne in učinkovite; • so ukrepi za deljenje rezultatov projekta znotraj in zunaj sodelujočih organizacij ustrezni in učinkoviti.

VELJAVNOST

Akreditacija Erasmus na področju mladine se podeli za celotno programsko obdobje do leta 2027, v katerem je treba izvajati redno spremljanje ter stalno izpolnjevati zahteve akreditacije in navodila nacionalne agencije. Za zagotovitev realističnega načrtovanja lahko načrt aktivnosti, predložen v okviru prijave, zajema obdobje od treh do sedem let ter se bo redno posodabljal, kot je pojasnjeno v naslednjem oddelku.

Če je za udeležbo pri katerem koli ukrepu po koncu programskega obdobja 2021–2027 potrebna akreditacija Erasmus, lahko nacionalna agencija podaljša veljavnost akreditacije pod pogoji, ki jih opredeli Evropska komisija.

POROČANJE, SPREMLJANJE IN ZAGOTAVLJANJE KAKOVOSTI

Zaključna poročila ob izteku vsakega sporazuma o nepovratnih sredstvih	Ob izteku vsakega sporazuma o nepovratnih sredstvih, odobrenega v okviru akreditacije Erasmus za mlade, bo akreditirana organizacija predložila zaključno poročilo[94] o izvedenih aktivnostih in doseženih ciljih, kot je navedeno v veljavnem sporazumu o dodelitvi nepovratnih sredstev.

[94] Za namene upravljanja nepovratnih sredstev se to poročilo imenuje končno poročilo.

Poročila o napredku akreditiranih organizacij	Vsaj enkrat v obdobju veljavnosti akreditacije bodo morale organizacije: • poročati o napredku pri doseganju svojih ciljev; • poročati o tem, kako zagotavljajo spoštovanje standardov kakovosti Erasmus na področju mladine; • posodobiti svoj načrt aktivnosti. Nacionalna agencija se lahko odloči, da bo hkrati ali ločeno zahtevala poročilo o napredku za različne zgoraj navedene elemente. Lahko se tudi odloči, da zahteve glede poročanja o ciljih in standardih kakovosti Erasmus na področju mladine nadomesti z nadzornim obiskom. Nacionalna agencija lahko na podlagi uspešnosti akreditirane organizacije, ugotovljene iz poročil, spremljanja in preverjanja zagotavljanja kakovosti, ali zaradi bistvenih sprememb v organizaciji spremeni število in časovni razpored poročil o napredku. Poleg tega lahko akreditirane organizacije prostovoljno zaprosijo za posodobitev svoje akreditacije. Nacionalna agencija bo na podlagi utemeljitve organizacije odločila, ali je posodobitev upravičena in sprejemljiva.
Spremljanje in pregledi	Nacionalna agencija lahko organizira nadzorne obiske, uradne preglede ali druge dejavnosti, s katerimi spremlja napredek in uspešnost akreditiranih organizacij, ocenjuje spoštovanje dogovorjenih standardov kakovosti in ponuja podporo. Uradni pregledi so lahko v obliki dokumentacijskih pregledov ali obiskov organizacije in vseh drugih prostorov, v katerih potekajo ali so potekale aktivnosti. Nacionalna agencija lahko prosi za pomoč nacionalne agencije ali zunanje strokovnjake v drugih državah, da preverijo in spremljajo aktivnosti, ki se izvajajo na njihovem območju.

ZAGOTAVLJANJE KAKOVOSTI

Nacionalna agencija na podlagi poročila ali spremljanja akreditiranim organizacijam zagotovi povratne informacije. Nacionalna agencija lahko akreditirani organizaciji da tudi obvezna navodila ali priporočila za izboljšanje njene uspešnosti.

POPRAVNI UKREPI

V primeru novoakreditiranih prijaviteljev in organizacij z visokim tveganjem, neizpolnjevanja navodil in rokov nacionalne agencije, zelo nizke uspešnosti, ugotovljene na podlagi poročil, spremljanja in preverjanja zagotavljanja kakovosti, ali kršitev pravil programa (tudi v okviru drugih ukrepov) lahko nacionalna agencija sprejme naslednje popravne ukrepe:

- Opazovanje: nacionalna agencija lahko omeji raven financiranja, za katerega lahko zaprosi akreditirana organizacija za ukrepe, pri katerih je potrebna akreditacija Erasmus. Če je pri preverjanju poslovne sposobnosti ugotovljeno tveganje slabega izvajanja, se lahko organizira opazovanje novoakreditiranih organizacij.
- začasna izključitev: začasno izključene organizacije ne morejo zaprositi za financiranje za ukrepe, pri katerih je potrebna akreditacija Erasmus. Nacionalna agencija lahko tudi prekliče nekatere ali vse tekoče sporazume o nepovratnih sredstvih, ki so bili sklenjeni v okviru začasno odvzete akreditacije.

Opazovanje ali obdobje začasne izključitve se bo nadaljevalo, dokler nacionalna agencija ne ugotovi, da so pogoji in zahteve glede kakovosti iz razpisa spet izpolnjeni in da je akreditirana organizacija odpravila tveganje nizke uspešnosti.

Začasno izključene ali opazovane organizacije ne morejo oddati prijave za novo akreditacijo.

V primeru nadaljnjega neizpolnjevanja navodil in rokov nacionalne agencije, zelo nizke uspešnosti ali ponavljajočih se ali večjih kršitev pravil programa (tudi pri drugih ukrepih) lahko nacionalna agencija prekliče akreditacijo.

Akreditacija se lahko tudi kadar koli prekliče, če organizacija preneha obstajati ali če se tako dogovorita nacionalna agencija in akreditirana organizacija. Nacionalna agencija ali akreditirana organizacija lahko enostransko prekliče akreditacijo, če v okviru te akreditacije vsaj tri zaporedna leta ni bila vložena nobena vloga za financiranje.

MOŽNOST ZA MOBILNOST AKREDITIRANIH ORGANIZACIJ ERASMUS NA PODROČJU MLADINE

Akreditirane organizacije se lahko za financiranje za aktivnosti mobilnosti mladih prijavijo (oddajo vlogo za nepovratna sredstva) po poenostavljenem postopku. Prijave temeljijo na predhodno odobrenem načrtu aktivnosti, predloženem za akreditacijo, zato ni treba predložiti podrobnega seznama in opisa načrtovanih aktivnosti. Namesto tega je pri prijavah poudarek na oceni števila aktivnosti, ki se bodo izvedle, in števila vključenih udeležencev.

Aktivnosti mobilnosti, ki se bodo izvajale v okviru tega ukrepa, morajo upoštevati pravila in načela, določena za posamezno vrsto aktivnosti v ustreznih poglavjih tega vodnika.

Akreditirane organizacije se zavezujejo, da bodo upoštevale standarde kakovosti Erasmus na področju mladine in izvajale visokokakovostne aktivnosti mobilnosti na področju mladine.

Akreditirane mladinske organizacije niso upravičene do financiranja v okviru standardnih projektov mladinskih izmenjav in mobilnosti za mladinske delavce. Lahko pa prevzamejo vlogo partnerja v navedenih projektih.

Merila za upravičenost

Za vloge za nepovratna sredstva se uporabljajo splošna merila, navedena v nadaljevanju.

Kdo se lahko prijavi?	Organizacija, ki ima na dan roka za prijavo veljavno akreditacijo Erasmus na področju mladine.
Upravičene aktivnosti	▪ Mladinske izmenjave ▪ Aktivnosti za poklicni razvoj mladinskih delavcev Poleg tega se lahko izvajajo naslednje aktivnosti: ▪ pripravljalni obiski ▪ aktivnosti za razvoj sistemov in ozaveščanje (samo v povezavi z aktivnostmi strokovnega izpopolnjevanja mladinskih delavcev). Opis in merila za upravičenost za vsako od teh aktivnosti so navedeni v ustreznih poglavjih tega vodnika.
Trajanje projekta	Začetno trajanje vseh akreditiranih projektov je 15 mesecev. Po 12 mesecih lahko vsi upravičenci svoj projekt podaljšajo na skupno 24 mesecev.
Kje se prijaviti?	Pri nacionalni agenciji države, kjer ima organizacija prijaviteljica sedež.
Kdaj se prijaviti?	Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do naslednjih datumov: ▪ **do 23. februarja do 12. ure (opoldne po bruseljskem času)** za projekte, ki se začnejo 1. junija istega leta.
Kako se prijaviti?	Za podrobnosti o postopku prijave glej del C tega vodnika.
Druga merila	Akreditirana organizacija se lahko na posamezen razpis prijavi samo enkrat. Prijavnemu obrazcu mora biti priložena častna izjava zakonitega zastopnika.

DODELITEV PRORAČUNSKIH SREDSTEV

Znesek dodeljenih nepovratnih sredstev bo odvisen od številnih elementov:

- skupnega proračuna, ki je na voljo za dodelitev akreditiranim prijaviteljem;
- zahtevanih aktivnosti;
- najnižjega in najvišjega zneska nepovratnih sredstev;
- naslednjih meril za dodelitev: finančna uspešnost, kvalitativna uspešnost, prednostne naloge politike in tematska področja, ki jih obravnavajo aktivnosti, na katere se nanaša vloga, ter geografska uravnoteženost (če jih nacionalna agencija uporablja).

Nacionalna agencija pred rokom iz razpisa objavi podrobna pravila o osnovnih in najvišjih zneskih nepovratnih sredstev, točkovanju na podlagi meril za dodelitev, ponderiranju vsakega merila, metodi dodelitve ter proračunu, ki je na voljo za akreditirane projekte.

PROJEKTI MOBILNOSTI ZA MLADE – MLADINSKE IZMENJAVE

V okviru tega ukrepa[95] lahko organizacije in neformalne skupine mladih prejmejo podporo za izvajanje projektov, ki združujejo mlade iz različnih držav, ki se lahko udeležijo izmenjav in se učijo zunaj svojega formalnega izobraževalnega sistema.

CILJI UKREPA

Program Erasmus+ podpira neformalno učno mobilnost mladih v obliki mladinskih izmenjav, katerih namen je angažirati in opolnomočiti mlade, da postanejo aktivni državljani, jih povezati z evropskim projektom ter jim pomagati pridobivati in razvijati kompetence za življenje in njihovo poklicno prihodnost.

Natančneje, namen mladinskih izmenjav je:

- spodbujati medkulturni dialog in učenje ter občutek pripadnosti Evropi;
- razvijati spretnosti in odnos mladih;
- krepiti evropske vrednote ter odpravljati predsodke in stereotipe;
- ozaveščati o družbeno pomembnih temah ter s tem spodbujati sodelovanje v družbi in aktivno udeležbo.

V projektu lahko sodelujejo vsi mladi, pri čemer je poseben poudarek na tistih z manj priložnostmi.

OKVIR POLITIKE

Strategija Evropske unije za mlade za obdobje 2019–2027 določa okvir za evropsko sodelovanje na področju mladine na podlagi sporočila Komisije z dne 22. maja 2018 o angažiranju, povezovanju in opolnomočenju mladih. Strategija spodbuja udeležbo mladih v demokratičnem življenju, podpira družbeno in državljansko udejstvovanje ter si prizadeva zagotoviti, da imajo vsi mladi potrebna sredstva za sodelovanje v družbi. Strategija EU za mlade vključuje tudi postopek mladinskega dialoga, v tem okviru pa je bilo leta 2018 oblikovanih 11 evropskih ciljev mladih. Ti cilji opredeljujejo medsektorska področja, ki vplivajo na življenje mladih, in poudarjajo izzive. Strategija EU za mlade bi morala prispevati k uresničevanju te vizije mladih. V okviru osrednjega področja „povezovanje“ spodbuja in omogoča povezave, odnose in izmenjavo izkušenj med mladimi kot ključno prednost prihodnjega razvoja EU. Te povezave je najbolje spodbujati z različnimi oblikami mobilnosti, med katerimi so tudi mladinske izmenjave.

https://ec.europa.eu/youth/policy/youth-strategy_en.

Tematske strategije na področju mladine

Program Erasmus+ si prizadeva spodbujati udejstvovanje mladih, izboljševanje kakovosti procesov priložnostnega in neformalnega učenja ter razvoj kakovostnega mladinskega dela. Dodatna podpora na teh področjih je zagotovljena prek posebnih tematskih strategij, kot so strategija za udeležbo mladih (Youth Participation Strategy), Youthpass in evropska strategija usposabljanja (European Training Strategy – ETS)[96].

[95] Največ proračunskih sredstev za ta ukrep je dodeljenih za podporo transnacionalnih aktivnosti, ki vključujejo organizacije in udeležence iz držav članic EU in tretjih držav, pridruženih programu. Vendar lahko do 25 % razpoložljivih proračunskih sredstev financira mednarodne aktivnosti mobilnosti, ki vključujejo organizacije in udeležence iz tretjih držav, ki niso pridružene programu, ki mejijo na EU (regije od 1 do 4; glej poglavje „Upravičene države“ v delu A tega vodnika).

[96] Strategije so na voljo na: https://www.salto-youth.net/.

OPIS AKTIVNOSTI

Mladinske izmenjave

Mladinske izmenjave so srečanja skupin mladih iz vsaj dveh različnih držav, ki se za kratek čas zberejo, da bi skupaj izvedli program neformalnega učenja (kombinacija delavnic, vaj, razprav, igranja vlog, simulacij, aktivnosti na prostem itd.) v zvezi s temo, ki jih zanima, pri čemer se zgledujejo po evropskih ciljih mladih[97]. Učno obdobje obsega fazo načrtovanja pred uporabo, pripravljalno fazo pred izmenjavo ter ocenjevanje in spremljanje po njej.

Naslednje aktivnosti niso upravičene do nepovratnih sredstev v okviru mladinskih izmenjav: akademski študijski obiski; izmenjave, katerih cilj je finančni dobiček; izmenjave, ki se lahko štejejo za turizem; festivali; počitniška potovanja; turneje, zakonsko določena srečanja, usposabljanja, ki jih odrasli izvajajo za mlade.

Pripravljalni obiski

Poleg mladinskih izmenjav lahko projekti vključujejo tudi pripravljalne obiske. Namen pripravljalnih obiskov je zagotoviti visokokakovostne aktivnosti z olajšanjem in pripravo upravnih ureditev, krepitvijo zaupanja in razumevanja ter vzpostavitvijo trdnega partnerstva med vključenimi organizacijami in osebami. V primeru aktivnosti mladinskih izmenjav z mladimi z manj priložnostmi bi morali pripravljalni obiski omogočiti izpolnitev specifičnih potreb udeležencev. Pripravljalni obiski se opravijo v državi ene od organizacij gostiteljic pred začetkom aktivnosti mladinske izmenjave.

[97] Evropski cilji mladih so bili oblikovani v okviru strategije EU za mlade. Ti cilji opredeljujejo medsektorska področja, ki vplivajo na življenje mladih, in poudarjajo izzive. Https://ec.europa.eu/youth/policy/youth-strategy_en.

PRIPRAVA PROJEKTA

Projekt izvajata vsaj dve organizaciji. Organizacije, ki sodelujejo v projektu, bi morale imeti koristi od tega sodelovanja; zato bi moral biti projekt v skladu z njihovimi cilji in ustrezati njihovim potrebam. Vključene organizacije prevzamejo vlogo „pošiljateljice“ udeležencev in/ali „gostiteljice“, ki gosti aktivnost. Ena od organizacij prevzame tudi vlogo koordinatorja in se v imenu partnerstva prijavi za celoten projekt.

Projekt ima štiri faze: načrtovanje, priprava, izvedba in nadaljnje spremljanje. Sodelujoče organizacije in mladi, vključeni v aktivnosti, bi morali aktivno sodelovati v vseh navedenih fazah, s čimer bi izboljšali svoje učne izkušnje.

- Načrtovanje (opredelitev potreb, ciljev, učnih izidov, oblik aktivnosti, razvoja programa dela, razporeda aktivnosti itd. pred vložitvijo vloge);
- priprava (praktične ureditve, sklepanje sporazumov s partnerji, jezikovna/medkulturna/učna/z nalogami povezana priprava udeležencev pred odhodom itd.);
- izvajanje aktivnosti;
- nadaljnje spremljanje (ocenjevanje aktivnosti, opredelitev in dokumentiranje učnih izidov udeležencev ter razširjanje in uporaba rezultatov projekta).

Kakovostna mladinska izmenjava:

- temelji na aktivnem vključevanju mladih in sodelujočih organizacij, ki bi morali aktivno sodelovati v vseh fazah projekta ter tako izboljšati svoje učne in razvojne izkušnje;
- vključuje različne skupine udeležencev in gradi na tej raznolikosti;
- temelji na jasno opredeljenih potrebah mladih udeležencev;
- zagotavlja, da so učni izidi neformalnega in priložnostnega učenja, ki jih dosežejo udeleženci, pravilno opredeljeni in dokumentirani;
- spodbuja udeležence k razmisleku o evropskih temah in vrednotah.

Učni proces

Za vzpostavitev mladinske izmenjave v okviru neformalnega učenja je treba vsaj del želenih učnih izidov načrtovati vnaprej, da se zagotovijo ustrezne priložnosti. Mladi, ki bodo sodelovali v aktivnosti, bi morali prispevati k opredelitvi svojih potreb in znanja, ki ga želijo pridobiti ali razviti z mladinsko izmenjavo.

Udeleženci bi morali biti tudi čim bolj vključeni v načrtovanje in oblikovanje aktivnosti (pripravo programa, delovne metode in določitev delitve nalog) ter razmisliti, kako se pripraviti, da bi se med izmenjavo čim več naučili in dosegli čim večji osebni razvoj.

Po zaključku osrednje aktivnosti bi bilo treba udeležence povabiti, naj zagotovijo povratne informacije o aktivnosti ter razmislijo o tem, kaj so se naučili in kako lahko izkoristijo te učne izide. Poleg tega bi morali udeleženci razmisliti o morebitnem nadaljnjem spremljanju aktivnosti. To lahko storijo individualno in po možnosti v skupini.

Organizacije bi morale podpirati učni proces ter opredelitev in dokumentiranje učnih izidov, zlasti z orodjem Youthpass.

Standardi kakovosti Erasmus na področju mladine

Pri izvajanju vseh projektov, podprtih v okviru tega ukrepa, je treba upoštevati standarde kakovosti Erasmus na področju mladine za organizacijo visokokakovostnih aktivnosti učne mobilnosti. Standardi kakovosti Erasmus na področju mladine zajemajo osnovna načela ukrepa in konkretne prakse izvajanja za projektne naloge, kot so izbor in priprava udeležencev, opredelitev, ocenjevanje in priznavanje učnih izidov, izmenjava rezultatov projektov itd. Standardi kakovosti Erasmus na

področju mladine so na voljo na spletnem naslovu: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/documents/erasmus-quality-standards-mobility-projects-youth_sl

Zaščita in varnost udeležencev

Pri mladinski izmenjavi sodelujejo vodje skupin, ki spremljajo udeležence in jim nudijo podporo, da bi zagotovili kakovosten učni proces med osrednjo aktivnostjo. Hkrati skrbijo za varno, spoštljivo in nediskriminatorno okolje ter zaščito udeležencev. Med načrtovanjem in pripravo mladinske izmenjave bi bilo treba obravnavati vprašanje zaščite in varnosti udeležencev ter predvideti vse potrebne ukrepe za preprečevanje/zmanjšanje tveganj.

HORIZONTALNE RAZSEŽNOSTI

Pri načrtovanju projekta mobilnosti je treba okrepiti naslednje horizontalne razsežnosti:

Vključevanje in raznolikost

Namen programa Erasmus+ je spodbujati enake možnosti in dostop, vključevanje in pravičnost v vseh njegovih ukrepih. Organizacije, ki prejmejo podporo v okviru tega ukrepa, bi morale načrtovati dostopne in vključujoče projektne aktivnosti, pri tem pa upoštevati stališča udeležencev z manj priložnostmi in jih vključiti v postopek odločanja.

Mladinske izmenjave so še posebej primerne za vključevanje mladih z manj priložnostmi:

- skupinska mobilnost nudi izkušnjo mednarodne mobilnosti v varnem okolju skupine;
- zaradi kratkega trajanja mladinskih izmenjav je sodelovanje mladih z manj priložnostmi primerno;
- zaradi sodelovanja lokalnih udeležencev je prva udeležba v evropskih projektih lažja.

Mladinske izmenjave so primerne tudi za delo na področju vključevanja in raznolikosti kot predmeta projekta, na primer za podporo boju proti stereotipom ter spodbujanje razumevanja, strpnosti in nediskriminacije. V celotnem projektu se mora uporabljati ozaveščen pristop k vključevanju in raznolikosti. Ta vidika je treba upoštevati pri načrtovanju, pripravi, izvedbi in nadaljnjem spremljanju.

Okoljska trajnostnost

Mladinska izmenjava bi morala med udeleženci spodbujati okoljsko trajnostno in odgovorno vedenje ter ozaveščati o pomenu ukrepov za zmanjšanje ali nadomestitev okoljskega odtisa aktivnosti mobilnosti. Načrtovati in izvesti bi jo bilo treba ob upoštevanju okoljskega vidika, na primer z vključitvijo trajnostnih praks, kot so izbira materialov za večkratno uporabo ali okolju prijaznih materialov, zmanjšanje količine odpadkov in recikliranje ter trajnostna prevozna sredstva.

Digitalna preobrazba na področju mladine

Program Erasmus+ vse sodelujoče organizacije podpira pri vključevanju uporabe digitalnih orodij in učnih metod za dopolnitev njihovih fizičnih aktivnosti, izboljšanje sodelovanja med partnerskimi organizacijami in za izboljšanje kakovosti aktivnosti. Spodbuja se uvedba digitalnih in spletnih elementov za znižanje praga za udejstvovanje mladih z manj priložnostmi. S projekti in aktivnostmi, katerih cilj je okrepiti digitalne spretnosti, spodbujati digitalno pismenost in/ali razvijati razumevanje tveganj in priložnosti digitalne tehnologije, lahko program spremeni miselnost in prispeva k razvoju digitalnih in kombiniranih pristopov v mladinskih aktivnostih.

Glede na zasnovo in cilje aktivnosti se lahko razvoj kompetenc in ozaveščenosti o digitalnih vprašanjih ter uporaba novih tehnologij uvedejo v učne mobilnosti.

Nacionalne agencije ponujajo vrsto priložnosti za usposabljanje mladinskih delavcev in mladinskih voditeljev prek njihovih aktivnosti usposabljanja in sodelovanja, vključno s podporo digitalni preobrazbi na področju mladine. Te ponudbe so objavljene v evropskem koledarju usposabljanj https://www.salto-youth.net/tools/european-training-calendar/. Navdih je mogoče najti tudi na spletišču orodij SALTO https://www.salto-youth.net/tools/.

OKOLJSKA TRAJNOSTNOST

V okviru projekta bi bilo treba med udeleženci spodbujati okoljsko trajnostno in odgovorno vedenje ter ozaveščati o pomenu ukrepov za zmanjšanje ali nadomestitev okoljskega odtisa aktivnosti mobilnosti. Projekt bi bilo treba načrtovati in izvesti ob upoštevanju okoljskega vidika, na primer z vključitvijo trajnostnih praks, kot so izbira materialov za večkratno uporabo ali okolju prijaznih materialov, zmanjšanje količine odpadkov in recikliranje ter trajnostna prevozna sredstva.

Udeležba in državljansko udejstvovanje

Program Erasmus+ podpira vse sodelujoče organizacije pri izboljšanju kakovosti njihovih projektov z vključevanjem sodelovalne razsežnosti, ki mladim ponuja ustrezne priložnosti za aktivno vključitev ter sodelovanje pri zasnovi in izvajanju projektnih aktivnosti kot pot do odkrivanja prednosti aktivnega državljanstva in udeležbe v demokratičnem življenju. Do virov za krepitev sodelovalne razsežnosti podprtih projektov je med drugim mogoče dostopati prek spletišča participationpool.eu. Spodbujajo se tudi povezave z obstoječimi nacionalnimi, mednarodnimi ali (drugimi) pobudami in platformami EU, ki se nanašajo na sodelovanje in državljansko udejstvovanje, ter vključevanje vanje.

MERILA, KI SE UPORABLJAJO ZA OCENJEVANJE STANDARDNIH PROJEKTOV MLADINSKIH IZMENJAV

MERILO ZA UPRAVIČENOST

Spodaj navedena splošna merila se uporabljajo za standardne projekte mladinske izmenjave. Za akreditacije glej ustrezno poglavje tega vodnika.

Kdo se lahko prijavi?	Prijavi se lahko vsaka upravičena sodelujoča organizacija ali skupina, ustanovljena v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu. Ta organizacija se prijavi v imenu vseh sodelujočih organizacij, vključenih v projekt[98].

[98] Sodelujoče organizacije bodo morale podpisati mandat, s katerim bodo pooblastile organizacijo prijaviteljico. Pooblastila je treba predložiti v fazi prijave in najpozneje do podpisa sporazuma o nepovratnih sredstvih. Za več informacij glej del C tega vodnika.

Upravičene sodelujoče organizacije	Sodelujoča organizacija je lahko: • neprofitna organizacija, združenje, nevladna organizacija; evropska mladinska nevladna organizacija; javni organ na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni; socialno podjetje; profitna organizacija, dejavna na področju družbene odgovornosti podjetij; • neformalna skupina mladih[99]. ustanovljena v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, ali tretji državi, ki ni pridružena programu, ki meji na EU (regije od 1 do 4; glej poglavje „Upravičene države“ v delu A tega vodnika).
Število sodelujočih organizacij	Sodelovati morata vsaj dve sodelujoči organizaciji (vsaj ena pošiljateljica in vsaj ena gostiteljica) iz različnih držav.
Trajanje projekta	Od 3 do 24 mesecev.
Kje se prijaviti?	Pri nacionalni agenciji države, kjer ima prijavitelj sedež.
Kdaj se prijaviti?	Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do naslednjih datumov: **do 23. februarja do 12. ure (opoldne po bruseljskem času) za projekte, ki se začnejo med 1. junijem in 31. decembrom istega leta;** **do 4. oktobra do 12. ure (opoldne po bruseljskem času) za projekte, ki se začnejo med 1. januarjem in 31. majem naslednjega leta.** **Morebitni dodatni prijavni rok:** za nacionalne agencije, ki se odločijo za dodaten prijavni rok. Nacionalne agencije bodo prijavitelje o dodatnem prijavnem roku obvestile na svojem spletnem mestu. • Če je organiziran dodaten prijavni rok, morajo prijavitelji oddati svojo vlogo za nepovratna sredstva do **4. maja do 12. ure (opoldne po bruseljskem času) za projekte**, ki se začnejo med 1. avgustom in 31. decembrom istega leta.
Kako se prijaviti?	Za podrobnosti o postopku prijave glej del C tega vodnika.
Priloge	Prijavnemu obrazcu mora biti priložena častna izjava zakonitega zastopnika. Prijavnemu obrazcu mora biti priložen časovni razpored za vsako mladinsko izmenjavo in pripravljalni obisk, načrtovan v projektu.

[99] Skupina najmanj štirih mladih, starih od 13 do 30 let. Eden od članov skupine, ki je star najmanj 18 let, prevzame vlogo predstavnika in odgovornost v imenu skupine. Za opredelitev neformalne skupine glej glosar. Za namene tega ukrepa in vseh določb, povezanih z njim, je pojem „neformalna skupina mladih“ zajet v pojmu „sodelujoča organizacija“. Pri sklicevanju na „sodelujočo organizacijo“ se šteje, da ta pojem zajema tudi „neformalno skupino mladih“.

Dodatna merila za upravičenost za mladinske izmenjave

Trajanje aktivnosti	Od 5 do 21 dni, v kar niso zajeti dnevi potovanja.
Kraji izvajanja aktivnosti	Aktivnost se mora izvajati v državi ene (ali več, če gre za potujoče aktivnosti) od organizacij, ki sodelujejo v aktivnosti.
Število sodelujočih organizacij	Sodelovati morata vsaj dve sodelujoči organizaciji (vsaj ena pošiljateljica in vsaj ena gostiteljica) iz različnih držav. **Aktivnosti v državah članicah EU in tretjih državah, pridruženih programu:** vse sodelujoče organizacije morajo imeti sedež v isti državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu. **Aktivnosti s tretjimi državami, ki niso pridružene programu, ki mejijo na EU**: pri aktivnosti mora biti udeležena vsaj ena sodelujoča organizacija iz države članice EU ali tretje države, pridružene programu, in ena sodelujoča organizacija iz tretje države, ki ni pridružena programu, ki meji na EU (regije 1–4).
Upravičeni udeleženci	Mladi, stari od 13 do 30 let[100], ki živijo v državah svoje organizacije pošiljateljice in gostiteljice. Vključeni vodje skupin[101] in olajševalci morajo biti stari najmanj 18 let.
Število udeležencev na aktivnost in sestava nacionalnih skupin	Najmanj 16 in največ 60 udeležencev na aktivnost (vodje skupin, olajševalci in spremljevalne osebe niso zajeti). V primeru mladinskih izmenjav, v katerih sodelujejo samo mladi z manj priložnostmi, je najmanjše število udeležencev 10. Najmanj štirje udeleženci na skupino (vodje skupin, olajševalci in spremljevalne osebe niso zajeti). Najmanj dve skupini mladih iz dveh različnih držav. Vsaka skupina mora imeti vsaj enega vodjo skupine. Največ dva olajševalca na aktivnost.
Druga merila	Vsaj ena od organizacij pošiljateljic ali organizacij gostiteljic za aktivnost mora imeti sedež v državi nacionalne agencije, ki prejme prijavo.

[100] Upoštevati je treba naslednje:
spodnja starostna omejitev – udeleženci morajo do dneva začetka aktivnosti dopolniti najnižjo navedeno starost;
zgornja starostna omejitev – udeleženci na dan začetka aktivnosti ne smejo biti starejši od najvišje navedene starosti.

[101] Vodja skupine je odrasla oseba, ki se pridruži mladim, ki sodelujejo v mladinski izmenjavi, da zagotovi njihovo učinkovito učenje, zaščito in varnost.

Dodatna merila za upravičenost za pripravljalne obiske

Kraji izvajanja aktivnosti	Aktivnost se mora izvajati v državi ene od organizacij gostiteljic.
Upravičeni udeleženci	Predstavniki sodelujočih organizacij, olajševalci, vodje skupin in mladi, ki sodelujejo v glavni aktivnosti.

MERILA ZA DODELITEV

Projekti bodo ocenjeni po naslednjih merilih za dodelitev. Da bi se predlogi upoštevali pri dodeljevanju sredstev, morajo doseči vsaj 60 točk. Poleg tega morajo doseči vsaj polovico vseh možnih točk v vsaki od spodaj navedenih kategorij meril za dodelitev.

Ustreznost, utemeljitev in učinki **(največ 30 točk)**	• Ustreznost projekta glede na: - cilje ukrepa; - potrebe sodelujočih organizacij in udeležencev pri izmenjavi; - primernost projekta za doseganje visokokakovostnih učnih izidov za udeležence; - • morebitni učinek projekta: - na udeležence in sodelujoče organizacije med življenjskim ciklom projekta in po njem; - na druga področja, poleg organizacij in posameznikov, ki neposredno sodelujejo v projektu, na lokalni, regionalni, nacionalni in/ali evropski ali svetovni ravni; • kako primeren je projekt za prispevanje k vključevanju in raznolikosti ter zeleni, digitalni in sodelovalni razsežnosti programa; • v kolikšni meri projekt v ukrep vključuje nove udeležence in manj izkušene organizacije.

Kakovost zasnove projekta **(največ 40 točk)**	• Usklajenost prepoznanih potreb, ciljev projekta, profilov udeležencev in predlaganih aktivnosti; • jasnost, celovitost in kakovost vseh faz projekta: načrtovanje, priprava (vključno s pripravo, zagotovljeno udeležencem), izvajanje aktivnosti in nadaljnje spremljanje; • v kolikšni meri so mladi vključeni v vse faze aktivnosti; • v kolikšni meri so aktivnosti zasnovane na dostopen in vključujoč način ter dostopne udeležencem iz različnih okolij in z različnimi sposobnostmi; • ustreznost predlaganih participativnih učnih metod, vključno z morebitnimi spletnimi/digitalnimi komponentami; • kakovost ureditev in podpore za razmislek, opredelitev in dokumentiranje učnih izidov udeležencev ter dosledna uporaba evropskih orodij za preglednost in priznavanje, zlasti orodja Youthpass; • uravnotežena zastopanost udeležencev glede na države in spol; • ustreznost in učinkovitost ukrepov, predvidenih za zagotovitev varnosti in zaščite udeležencev; • v kolikšni meri aktivnosti vključujejo trajnostne in okolju prijazne prakse.
Kakovost vodenja projekta **(največ 30 točk)**	• Kakovost praktičnih ureditev ter načinov upravljanja in podpore; • kakovost sodelovanja in obveščanja med sodelujočimi organizacijami in drugimi pomembnimi deležniki; • kakovost ukrepov za ocenjevanje različnih faz in rezultatov projekta; • ustreznost in kakovost ukrepov, katerih cilj je razširjanje rezultatov projekta v sodelujočih organizacijah in drugod.

PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV

<table>
<tr><th>Proračunska kategorija</th><th>Upravičeni stroški in veljavna pravila</th><th colspan="3">Znesek</th></tr>
<tr><td>Organizacijska podpora</td><td>Stroški, neposredno povezani z izvajanjem aktivnosti mobilnosti.

Mehanizem financiranja: prispevek za stroške na enoto.

Pravilo dodelitve: glede na število udeležencev brez vodij skupin, spremljevalnih oseb in olajševalcev.</td><td colspan="3">100 EUR na udeleženca mladinske izmenjave.</td></tr>
<tr><td rowspan="8">Potovanje</td><td rowspan="8">Prispevek za potne stroške udeležencev, vključno z vodji skupin, spremljevalnimi osebami in olajševalci, od njihovega kraja izvora do kraja izvajanja aktivnosti in nazaj.

Mehanizem financiranja: prispevek za stroške na enoto.

Pravilo dodelitve: glede na potovalno razdaljo in število oseb.

Prijavitelj mora navesti razdaljo med krajem izvora in krajem izvajanja aktivnosti[102], pri čemer uporabi kalkulator razdalje, ki ga podpira Evropska komisija[103].

Pri potujočih aktivnostih bi moral prijavitelj sešteti razdalje med posameznimi kraji izvajanja in izbrati razpon razdalje, ki ustreza vsoti razdalj[104].</td><td>Potovalna razdalja</td><td>Standardno potovanje</td><td>Zeleno potovanje</td></tr>
<tr><td>10–99 km</td><td>23 EUR</td><td></td></tr>
<tr><td>100–499 km</td><td>180 EUR</td><td>210 EUR</td></tr>
<tr><td>500–1 999 km</td><td>275 EUR</td><td>320 EUR</td></tr>
<tr><td>2 000–2 999 km</td><td>360 EUR</td><td>410 EUR</td></tr>
<tr><td>3 000–3 999 km</td><td>530 EUR</td><td>610 EUR</td></tr>
<tr><td>4 000–7 999 km</td><td>820 EUR</td><td></td></tr>
<tr><td>8 000 km ali več</td><td>1 500 EUR</td><td></td></tr>
</table>

[102] Na primer, če oseba iz Madrida (Španija) sodeluje pri aktivnosti, ki se izvaja v Rimu (Italija), bo prijavitelj izračunal razdaljo od Madrida do Rima (1 365,28 km) in nato izbral ustrezen razpon razdalje poti (tj. od 500 do 1 999 km).

[103] https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_sl.

[104] Na primer, če udeleženec iz Madrida (Španija) sodeluje pri potujoči aktivnosti, ki se najprej izvede v Rimu (Italija), nato pa v Ljubljani (Slovenija), bo prijavitelj (a) najprej izračunal razdaljo od Madrida do Rima (1 365,28 km) in nato razdaljo od Rima do Ljubljane (489,75 km) ter seštel obe razdalji (1 855,03 km), (b) izbral ustrezen razpon razdalje poti (tj. od 500 do 1 999 km) ter (c) izračunal nepovratna sredstva EU za kritje stroškov poti udeleženca iz Madrida do Ljubljane (prek Rima) in nazaj (275 EUR).

Individualna podpora	Stroški bivanja. **Mehanizem financiranja:** prispevek za stroške na enoto. **Pravilo dodelitve:** glede na trajanje bivanja na udeleženca, vključno z vodji skupin, spremljevalnimi osebami in olajševalci (če so potrebni), pri čemer se krijejo tudi stroški za en dan potovanja pred aktivnostjo in en dan potovanja po njej ter stroški za največ **štiri dodatne** dni za udeležence, ki prejmejo nepovratna sredstva za zeleno potovanje.	Znesek iz preglednice A2.1 na udeleženca na dan.
Podpora za vključevanje	**Podpora za vključevanje za organizacije:** Stroški, povezani z organizacijo aktivnosti mobilnosti za udeležence z manj priložnostmi. **Mehanizem financiranja:** prispevek za stroške na enoto. **Pravilo dodelitve:** glede na število udeležencev z manj priložnostmi brez vodij skupin, spremljevalnih oseb in olajševalcev.	100 EUR na udeleženca mladinske izmenjave.
	Podpora za vključevanje za udeležence: dodatni stroški, neposredno povezani z udeleženci z manj priložnostmi in njihovimi spremljevalnimi osebami, vključno z vodji skupin in olajševalci (vključno z utemeljenimi potnimi stroški in stroški bivanja, če se nepovratna sredstva za te udeležence ne zahtevajo v okviru proračunskih kategorij „potovanje“ in „individualna podpora“). **Mehanizem financiranja:** dejanski stroški. **Pravilo dodelitve:** prijavitelj mora utemeljiti vlogo, ki jo mora nato odobriti nacionalna agencija.	100 % upravičenih stroškov.
Podpora za pripravljalne obiske	Stroški, povezani z izvedbo pripravljalnega obiska, vključno s potnimi stroški in stroški bivanja. **Mehanizem financiranja:** stroški na enoto. **Pravilo dodelitve:** izključeni so udeleženci iz organizacije gostiteljice. Na aktivnost se lahko financirata največ dva udeleženca na sodelujočo organizacijo, če je drugi udeleženec mlada oseba.	575 EUR na udeleženca na pripravljalni obisk.

	Financira se lahko tudi en olajševalec na pripravljalni obisk. Pogoj: prijavitelj mora utemeljiti potrebo po pripravljalnem obisku, cilje in udeležence, ki jih mora nato odobriti nacionalna agencija. Ta pogoj se ne uporablja za projekte, ki se financirajo v okviru akreditacijskega sistema.	
Izredni stroški	Stroški zagotavljanja finančnega jamstva, če ga zahteva nacionalna agencija. Vizumi in z njimi povezani stroški, dovoljenja za prebivanje, cepljenja, zdravniška spričevala. Visoki potni stroški udeležencev, vključno s spremljevalnimi osebami, vodji skupin, trenerji in olajševalci, ki jih ni mogoče kriti v okviru standardne kategorije „potovanje“ zaradi geografske oddaljenosti ali drugih ovir (tj. kadar uporaba čistejših prevoznih sredstev z manjšimi emisijami ogljika vodi do visokih potnih stroškov). **Mehanizem financiranja:** dejanski stroški. **Pravilo dodelitve:** prijavitelj mora utemeljiti vlogo, ki jo mora nato odobriti nacionalna agencija. Potovanje je drago, kadar potni stroški na podlagi stroškov na enoto ne pokrijejo 70 % potnih stroškov udeležencev. Če se dodelijo nepovratna sredstva za izredne stroške za drago potovanje, nadomestijo običajna nepovratna sredstva za potne stroške.	**Finančno jamstvo:** 80 % upravičenih stroškov. **Visoki potni stroški:** 80 % upravičenih potnih stroškov. **Vizumi in z njimi povezani stroški, dovoljenja za prebivanje, cepljenja, zdravniška spričevala**: 100 % upravičenih stroškov.

Preglednica A2.1 Individualna podpora za mladinske izmenjave

	Individualna podpora (v EUR na dan)
Avstrija	51 EUR
Belgija	47 EUR
Bolgarija	36 EUR
Hrvaška	39 EUR
Ciper	36 EUR
Češka	36 EUR
Danska	51 EUR
Estonija	37 EUR

Finska	51 EUR
Severna Makedonija	31 EUR
Francija	43 EUR
Nemčija	46 EUR
Grčija	43 EUR
Madžarska	37 EUR
Islandija	51 EUR
Irska	55 EUR
Italija	44 EUR
Latvija	38 EUR
Lihtenštajn	51 EUR
Litva	38 EUR
Luksemburg	51 EUR
Malta	44 EUR
Nizozemska	51 EUR
Norveška	56 EUR
Poljska	38 EUR
Portugalska	42 EUR
Romunija	36 EUR
Srbija	33 EUR
Slovaška	39 EUR
Slovenija	38 EUR
Španija	38 EUR
Švedska	51 EUR
Turčija	36 EUR
Sosednje tretje države, ki niso pridružene programu	33 EUR

PROJEKTI MOBILNOSTI ZA MLADINSKE DELAVCE

V okviru tega ukrepa[105] lahko organizacije prejmejo podporo za izvajanje projektov, ki obsegajo eno ali več aktivnosti učenja za poklicni razvoj in krepitev zmogljivosti mladinskih delavcev in njihove organizacije.

CILJI UKREPA

Ta ukrep prek izkušenj, pridobljenih z neformalnim in priložnostnim učenjem v okviru aktivnosti mobilnosti, podpira poklicni razvoj mladinskih delavcev in s tem razvoj kakovostnega mladinskega dela na lokalni, regionalni, nacionalni, evropski in mednarodni ravni. Ukrep prispeva k ciljem strategije EU za mlade za obdobje 2019–2027, zlasti k evropski agendi za mladinsko delo[106] za kakovost, inovacije in priznavanje mladinskega dela.

Natančneje, namen projektov mobilnosti za mladinske delavce je:

- zagotavljati priložnosti za neformalno in priložnostno učenje za vzgojni in poklicni razvoj mladinskih delavcev ter s tem prispevati k visokokakovostni individualni praksi in razvoju organizacij in sistemov za mladinsko delo;
- ustvariti skupnost mladinskih delavcev, ki bo lahko podpirala kakovost projektov in aktivnosti za mlade v programih EU in širše;
- razviti lokalne prakse mladinskega dela in prispevati h krepitvi zmogljivosti za kakovostno mladinsko delo udeležencev in njihove organizacije, kar bo jasno vplivalo na redno delo sodelujočih mladinskih delavcev z mladimi.

OKVIR POLITIKE

Strategija Evropske unije za mlade za obdobje 2019–2027 določa okvir za evropsko sodelovanje na področju mladine na podlagi sporočila Komisije z dne 22. maja 2018 o angažiranju, povezovanju in opolnomočenju mladih. Strategija spodbuja udeležbo mladih v demokratičnem življenju, podpira družbeno in državljansko udejstvovanje ter si prizadeva zagotoviti, da imajo vsi mladi potrebna sredstva za sodelovanje v družbi. Strategija EU za mlade vključuje tudi postopek mladinskega dialoga, v tem okviru pa je bilo leta 2018 oblikovanih 11 evropskih ciljev mladih. Ti cilji opredeljujejo medsektorska področja, ki vplivajo na življenje mladih, in poudarjajo izzive. Strategija EU za mlade bi morala prispevati k uresničevanju te vizije mladih. V okviru osrednjega področja „opolnomočenje“ podpira opolnomočenje mladih s kakovostjo, inovacijami in priznavanjem mladinskega dela.

https://ec.europa.eu/youth/policy/youth-strategy_en.

Tematske strategije na področju mladine

[105] Največ proračunskih sredstev za ta ukrep je dodeljenih za podporo transnacionalnih aktivnosti, ki vključujejo organizacije in udeležence iz držav članic EU in tretjih držav, pridruženih programu. Vendar lahko do 25 % razpoložljivih proračunskih sredstev financira mednarodne aktivnosti mobilnosti, ki vključujejo organizacije in udeležence iz tretjih držav, ki niso pridružene programu, ki mejijo na EU (regije od 1 do 4; glej poglavje „Upravičene države“ v delu A tega vodnika).

[106] Resolucija Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, o okviru za vzpostavitev evropske agende za mladinsko delo.

https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:42020Y1201(01)&from=SL. Več informacij o izvajanju evropske agende za mladinsko delo je na voljo na www.bonn-process.net.

Program Erasmus+ si prizadeva spodbujati udejstvovanje mladih, izboljševanje kakovosti procesov priložnostnega in neformalnega učenja ter razvoj kakovostnega mladinskega dela. Dodatna podpora na teh področjih je zagotovljena prek posebnih tematskih strategij, kot so strategija za udeležbo mladih (Youth Participation Strategy), Youthpass in evropska strategija usposabljanja (European Training Strategy – ETS)[107].

OPIS AKTIVNOSTI

Aktivnosti za poklicni razvoj

Aktivnosti za poklicni razvoj so transnacionalne ali mednarodne aktivnosti učne mobilnosti, ki podpirajo poklicni razvoj mladinskih delavcev. Lahko so v obliki:

- **študijskih obiskov in različnih vrst nalog**, kot so sledenje na delovnem mestu, izmenjave mladinskih delavcev in vzajemno učenje v organizacijah za mladinsko delo in organizacijah v tujini, dejavnih na področju mladine;
- **mreženja in ustvarjanja skupnosti** med mladinskimi delavci, ki sodelujejo v ukrepu in podpirajo njegove cilje;
- **tečajev usposabljanj**, ki podpirajo razvoj kompetenc (na primer na podlagi ustreznih obstoječih modelov kompetenc), za izvajanje kakovostnih praks mladinskega dela ali obravnavo in preizkušanje inovativnih metod (povezanih na primer z digitalnim in pametnim mladinskim delom[108]);
- **seminarjev in delavnic**, ki podpirajo zlasti krepitev znanja in izmenjavo najboljših praks v zvezi s cilji, vrednotami in prednostnimi nalogami strategije EU za mlade in programov EU, ki prispevajo k njenemu izvajanju.

Naslednje aktivnosti niso upravičene do nepovratnih sredstev v okviru projektov mobilnosti za mladinske delavce: akademski študijski obiski; aktivnosti, katerih cilj je finančni dobiček; aktivnosti, ki se lahko štejejo za turizem; festivali; počitniška potovanja; turneje, zakonsko določena srečanja.

Aktivnosti za razvoj sistemov in ozaveščanje

Projekti mobilnosti za mladinske delavce lahko vključujejo **aktivnosti za razvoj sistemov in ozaveščanje**, ki so dopolnilne aktivnosti, namenjene krepitvi učinkov projekta mobilnosti na terenu. Vključujejo vse tiste aktivnosti, ki prispevajo k evropski agendi za mladinsko delo[109] za kakovost, inovacije in priznavanje mladinskega dela, organizacijam, vključenim v projekte, in drugim pa zagotavljajo pridobljena spoznanja in orodja. Te dopolnilne aktivnosti predstavljajo priložnost za bolj izkušene in domiselne upravičence, da preizkusijo inovativne metode in odzive na skupne izzive, s čimer ustvarjajo nekakšen prostor „evropskega laboratorija za mladinsko delo“, ki izhaja iz aktivnosti za poklicni razvoj, ki se izvajajo v okviru projektov, in katerega pomen presega njihov okvir.

Nekateri primeri so priprava orodij in izmenjava praks, ki prispevajo k razvoju organizacij mladinskih delavcev in sistemov za mladinske delavce, aktivnosti za ozaveščanje in ustvarjanje skupnosti ter seznanjanje z inovativnimi metodami, vključno z uporabo digitalnih tehnologij, prek mladinskega dela. Te aktivnosti presegajo aktivnosti razširjanja v okviru nadaljnjega

[107] Strategije so na voljo na: https://www.salto-youth.net/.

[108] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52017XG1207(01)

[109] http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=uriserv:OJ.C_.2020.415.01.0001.01.ENG in www.bonn-process.net.

spremljanja, ki so del običajnega življenjskega cikla projekta, vendar lahko med te dopolnilne aktivnosti spadajo tudi bolj ciljno usmerjene in strateške aktivnosti razširjanja.

Aktivnost za razvoj sistemov in ozaveščanje se lahko izvaja na transnacionalni, mednarodni ali nacionalni ravni.

Pripravljalni obiski

Namen pripravljalnih obiskov je zagotoviti visokokakovostne aktivnosti z olajšanjem in pripravo upravnih ureditev, krepitvijo zaupanja in razumevanja ter vzpostavitvijo trdnega partnerstva med vključenimi organizacijami in osebami. Pripravljalni obiski se opravijo v državi ene od organizacij gostiteljic pred začetkom aktivnosti za poklicni razvoj.

PRIPRAVA PROJEKTA

Projekt, podprt s tem ukrepom, mora vključevati eno ali več aktivnosti za poklicni razvoj. Aktivnosti se lahko prilagodljivo kombinirajo, odvisno od ciljev projekta ter potreb sodelujočih organizacij in sodelujočih mladinskih delavcev.

Projekt izvajata vsaj dve organizaciji. V fazi prijave morajo biti opredeljene vse vključene organizacije, saj je trdno partnerstvo temeljni pogoj za visokokakovostno izvedbo projektov. Vključene organizacije prevzamejo vlogo „pošiljateljice“ udeležencev in/ali „gostiteljice“, ki gosti aktivnost. Ena od organizacij prevzame tudi vlogo koordinatorja in se v imenu partnerstva prijavi za celoten projekt.

Projekt ima štiri faze: načrtovanje, priprava, izvedba in nadaljnje spremljanje.

- Načrtovanje (opredelitev potreb, ciljev, učnih izidov, oblik aktivnosti, razvoja programa dela, razporeda aktivnosti itd.);
- priprava (praktične ureditve, izbor udeležencev, sklepanje sporazumov s partnerji, jezikovna/medkulturna/učna/z nalogami povezana priprava udeležencev pred odhodom itd.);
- izvajanje aktivnosti;
- nadaljnje spremljanje (ocenjevanje aktivnosti, opredelitev in dokumentiranje učnih izidov udeležencev ter razširjanje in izkoriščanje rezultatov projekta).

Kakovosten projekt mobilnosti za mladinske delavce:

- jasno vpliva na redno delo sodelujočih mladinskih delavcev z mladimi in na njihovo organizacijo;
- temelji na aktivnem vključevanju sodelujočih organizacij in mladinskih delavcev, ki bi morali aktivno sodelovati v vseh fazah projekta ter tako izboljšati svoje učne in razvojne izkušnje;
- temelji na jasno opredeljenih potrebah mladinskih delavcev po izobraževanju in poklicnem razvoju[110], predvsem na področju kakovosti, inovacij in priznavanja, spremljajo pa ga ustrezni ukrepi za izbor, pripravo in nadaljnje spremljanje;
- zagotavlja, da se učni izidi, ki so jih udeleženci dosegli z neformalnim in priložnostnim učenjem, ustrezno priznajo in da so rezultati projekta, vključno z vsemi metodami, gradivi in orodji, prenosljivi ter se uporabljajo v sodelujočih organizacijah, kar prispeva k razvoju organizacij za mladinsko delo, in nadalje široko razširjajo na področju mladine;

[110] Glej „European Training Strategy Competence model for Youth Workers to work internationally“ (Model kompetenc za evropsko strategijo usposabljanja za mednarodno delo mladinskih delavcev), HTTPS://WWW.SALTO-YOUTH.NET/RC/TRAINING-AND-COOPERATION/TRAININGSTRATEGY/.

- spodbuja udeležence k razmisleku o evropskih temah in vrednotah ter mladinskim delavcem zagotavlja orodja in metode za spodbujanje spoštovanja in obvladovanje raznolikosti pri njihovem vsakdanjem delu;
- spodbuja uporabo inovativnih praks in metod, kot je vključevanje digitalnih aktivnosti mladinskega dela, da bi bile instrument za preprečevanje kakršnih koli oblik spletnih dezinformacij in lažnih novic.

Učni proces

Projekt mobilnosti za mladinske delavce mora predvideti podporo za razmislek, opredelitev in dokumentiranje učnih izidov, zlasti prek orodja Youthpass, za podporo priznavanju in vplivu rezultatov projekta, posledičnih praks mladinskega dela, metodologij in gradiv na področju mladine.

ZAŠČITA IN VARNOST UDELEŽENCEV

Med načrtovanjem in pripravo projekta bi bilo treba obravnavati vprašanje zaščite in varnosti udeležencev ter predvideti vse potrebne ukrepe za preprečevanje/zmanjšanje tveganj.

STANDARDI KAKOVOSTI ERASMUS+ NA PODROČJU MLADINE

Pri izvajanju vseh projektov, podprtih v okviru tega ukrepa, je treba upoštevati **standarde kakovosti Erasmus+ na področju mladine** za organizacijo visokokakovostnih aktivnosti učne mobilnosti. Standardi kakovosti Erasmus+ na področju mladine zajemajo osnovna načela ukrepa in konkretne prakse izvajanja za projektne naloge, kot so izbor in priprava udeležencev, opredelitev, ocenjevanje in priznavanje učnih izidov, izmenjava rezultatov projektov itd. Standardi kakovosti Erasmus+ na področju mladine so na voljo na spletnem naslovu: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/documents/erasmus-quality-standards-mobility-projects-youth_sl.

Horizontalne razsežnosti

Pri načrtovanju projekta mobilnosti je treba v projekt vključiti naslednje razsežnosti, ki so skupne celotnemu programu Erasmus+ :

VKLJUČEVANJE IN RAZNOLIKOST

Namen programa Erasmus+ je spodbujati enake možnosti in dostop, vključevanje in pravičnost v vseh njegovih ukrepih. Organizacije bi morale načrtovati dostopne in vključujoče projektne aktivnosti, pri tem pa upoštevati stališča udeležencev z manj priložnostmi in jih vključiti v postopek odločanja.

- Projekti mobilnosti so zlasti primerni za povečanje ozaveščenosti mladinskih delavcev o raznolikosti ter za izboljšanje spretnosti in kompetenc, potrebnih za uspešno vključevanje udeležencev z manj priložnostmi v prakso mladinskega dela. Vključevanje mladinskih delavcev, ki sodelujejo v vseh fazah projekta, spodbuja skrbno usmerjanje v procesu učenja in razvoja ter omogoča natančnejše spremljanje;
- prisotnost trenerjev in olajševalcev pri večini aktivnosti zagotavlja bolj oseben pristop, prilagojen potrebam udeležencev;
- V celotnem projektu se mora uporabljati ozaveščen pristop k vključevanju in raznolikosti. Ta vidika je treba upoštevati pri načrtovanju, pripravi, izvedbi in nadaljnjem spremljanju. Posebej pomembno je, kako se s projektom poveča sposobnost sodelujočih organizacij, da v okviru svojih rednih dejavnosti obravnavajo vprašanja vključevanja in raznolikosti.
- Ta oblika je primerna tudi za vključitev udeležencev z manj priložnostmi. Zaradi prožnosti, ki jo omogoča ukrep v obliki aktivnosti (na primer trajanje, vrsta itd.), se lahko prilagodi potrebam udeležencev. Projekti mobilnosti za

mladinske delavce so primerni tudi za delo na področju vključevanja in raznolikosti kot teme projekta, na primer za izmenjavo vključujočih praks in metod.

OKOLJSKA TRAJNOSTNOST

V okviru projekta bi bilo treba med udeleženci spodbujati okoljsko trajnostno in odgovorno vedenje ter ozaveščati o pomenu ukrepov za zmanjšanje ali nadomestitev okoljskega odtisa aktivnosti mobilnosti. Projekt bi bilo treba načrtovati in izvesti ob upoštevanju okoljskega vidika, na primer z vključitvijo trajnostnih praks, kot so izbira materialov za večkratno uporabo ali okolju prijaznih materialov, zmanjšanje količine odpadkov in recikliranje ter trajnostna prevozna sredstva.

DIGITALNA PREOBRAZBA

Program Erasmus+ vse sodelujoče organizacije podpira pri vključevanju uporabe digitalnih orodij in učnih metod za dopolnitev njihovih fizičnih aktivnosti, izboljšanje sodelovanja med partnerskimi organizacijami in za izboljšanje kakovosti aktivnosti. Spodbuja se uvedba digitalnih in spletnih elementov za znižanje praga za udejstvovanje udeležencev z manj priložnostmi. S projekti in aktivnostmi, katerih cilj je okrepiti digitalne spretnosti, spodbujati digitalno pismenost in/ali razvijati razumevanje tveganj in priložnosti digitalne tehnologije, lahko program spremeni miselnost in prispeva k razvoju digitalnih in kombiniranih pristopov v mladinskih aktivnostih.

Glede na zasnovo in cilje aktivnosti se lahko razvoj kompetenc in ozaveščenosti o digitalnih vprašanjih ter uporaba novih tehnologij uvedejo v učne mobilnosti.

Nacionalne agencije ponujajo vrsto priložnosti za usposabljanje mladinskih delavcev in mladinskih voditeljev prek njihovih aktivnosti usposabljanja in sodelovanja, vključno s podporo digitalni preobrazbi na področju mladine. Te ponudbe so objavljene v evropskem koledarju usposabljanj https://www.salto-youth.net/tools/european-training-calendar/. Navdih je mogoče najti tudi na spletišču orodij SALTO https://www.salto-youth.net/tools/.

UDELEŽBA

Program Erasmus+ podpira vse sodelujoče organizacije pri izboljšanju kakovosti njihovih projektov z vključevanjem sodelovalne razsežnosti, ki mladinskim delavcem ponuja ustrezne priložnosti za aktivno vključitev in sodelovanje pri zasnovi in izvajanju projektnih aktivnosti kot pot do odkrivanja prednosti aktivnega državljanstva in udeležbe v demokratičnem življenju. Do virov za krepitev sodelovalne razsežnosti podprtih projektov je med drugim mogoče dostopati prek spletišča participationpool.eu. Spodbujajo se tudi povezave z obstoječimi nacionalnimi, mednarodnimi ali (drugimi) pobudami in platformami EU, ki se nanašajo na sodelovanje in državljansko udejstvovanje, ter vključevanje vanje.

MERILA, KI SE UPORABLJAJO ZA OCENJEVANJE STANDARDNIH PROJEKTOV MOBILNOSTI MLADINSKIH DELAVCEV

MERILO ZA UPRAVIČENOST

Spodaj navedena splošna merila se uporabljajo za standardne projekte mobilnosti mladinskih delavcev. Za akreditirane prijavitelje glej ustrezno poglavje tega vodnika.

Kdo se lahko prijavi?	Prijavi se lahko vsaka upravičena sodelujoča organizacija, ustanovljena v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu. Ta organizacija se prijavi v imenu vseh sodelujočih organizacij, vključenih v projekt[111].
Upravičene sodelujoče organizacije	Sodelujoča organizacija je lahko: • neprofitna organizacija, združenje, nevladna organizacija; evropska mladinska nevladna organizacija; javni organ na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni; socialno podjetje; profitna organizacija, dejavna na področju družbene odgovornosti podjetij; • skupina mladih, dejavna na področju mladinskega dela, vendar ne nujno v okviru mladinske organizacije (tj. neformalna skupina mladih) [112] ustanovljena v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, ali tretji državi, ki ni pridružena programu, ki meji na EU (regije od 1 do 4; glej poglavje „Upravičene države“ v delu A tega vodnika).
Število sodelujočih organizacij	Sodelovati morata vsaj dve sodelujoči organizaciji (vsaj ena pošiljateljica in vsaj ena gostiteljica) iz različnih držav.
Trajanje projekta	Od 3 do 24 mesecev.
Kje se prijaviti?	Pri nacionalni agenciji države, kjer ima organizacija prijaviteljica sedež.
Kdaj se prijaviti?	Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do naslednjih datumov: **do 23. februarja do 12. ure (opoldne po bruseljskem času) za projekte, ki se začnejo med 1. junijem in 31. decembrom istega leta;** **do 4. oktobra do 12. ure (opoldne po bruseljskem času) za projekte, ki se začnejo med 1. januarjem in 31. majem naslednjega leta.** **Morebitni dodatni prijavni rok:** za nacionalne agencije, ki se odločijo za dodaten prijavni rok. Nacionalne agencije bodo prijavitelje o dodatnem prijavnem roku obvestile na svojem spletnem mestu. Če je organiziran dodaten prijavni rok, morajo prijavitelji oddati svojo vlogo za nepovratna sredstva do **4. maja do 12. ure (opoldne po bruseljskem času) za projekte**, ki se začnejo med 1. avgustom in 31. decembrom istega leta.
Kako se prijaviti?	Za podrobnosti o postopku prijave glej del C tega vodnika.

[111] Sodelujoče organizacije bodo morale podpisati mandat, s katerim bodo pooblastile organizacijo prijaviteljico. Pooblastila je treba predložiti v fazi prijave in najpozneje do podpisa sporazuma o nepovratnih sredstvih. Za več informacij glej del C tega vodnika.

[112] Skupina najmanj štirih mladih, starih od 13 do 30 let. Eden od članov skupine, ki je star najmanj 18 let, prevzame vlogo predstavnika in odgovornost v imenu skupine. Za opredelitev neformalne skupine glej glosar.

Druga merila	Prijavnemu obrazcu mora biti priložena častna izjava zakonitega zastopnika. Vsak projekt mora vključevati vsaj eno aktivnost za poklicni razvoj. Prijavnemu obrazcu mora biti priložen časovni razpored za vsako aktivnost za poklicni razvoj, pripravljalne obiske ter aktivnosti za razvoj sistemov in ozaveščanje, načrtovane v projektu.

Dodatna merila za upravičenost za aktivnosti za poklicni razvoj

Trajanje aktivnosti	Od 2 do 60 dni, v kar niso zajeti dnevi potovanja. Od tega morata biti najmanj dva zaporedna dneva.
Kraji izvajanja aktivnosti	Aktivnosti se morajo izvajati v državi ene (ali več, če gre za potujoče aktivnosti) od organizacij, ki sodelujejo v aktivnosti.
Število sodelujočih organizacij	Sodelovati morata vsaj dve sodelujoči organizaciji (vsaj ena pošiljateljica in vsaj ena gostiteljica) iz različnih držav. **Aktivnosti v državah članicah EU in tretjih državah, pridruženih programu:** vse sodelujoče organizacije morajo imeti sedež v isti državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu. **Aktivnosti s tretjimi državami, ki niso pridružene programu, ki mejijo na EU**: pri aktivnosti mora biti udeležena vsaj ena sodelujoča organizacija iz države članice EU ali tretje države, pridružene programu, in ena sodelujoča organizacija iz tretje države, ki ni pridružena programu, ki meji na EU (regije 1–4).
Upravičeni udeleženci	Ni starostnih omejitev. Udeleženci, razen trenerjev, spremljevalnih oseb in olajševalcev, morajo biti iz države njihove organizacije pošiljateljice ali gostiteljice.
Število udeležencev	Število udeležencev: največ 50 udeležencev (kar izključuje trenerje, spremljevalne osebe in olajševalce, če je ustrezno) v posamezni aktivnosti, načrtovani za projekt. Udeleženci iz države organizacije gostiteljice morajo biti udeleženi v vsaki aktivnosti.
Druga merila	Vsaj ena od organizacij pošiljateljic ali organizacij gostiteljic za aktivnost mora imeti sedež v državi nacionalne agencije, ki prejme prijavo.

Dodatna merila za upravičenost za pripravljalne obiske

Kraji izvajanja aktivnosti	Aktivnost se mora izvajati v državi ene od organizacij gostiteljic.
Upravičeni udeleženci	Predstavniki sodelujočih organizacij, trenerji in olajševalci, ki sodelujejo v glavni aktivnosti.

MERILA ZA DODELITEV

Projekti bodo ocenjeni po naslednjih merilih. Da bi se predlogi upoštevali pri dodeljevanju sredstev, morajo doseči vsaj 60 točk. Poleg tega morajo doseči vsaj polovico vseh možnih točk v vsaki od spodaj navedenih kategorij meril za dodelitev.

Ustreznost, utemeljitev in učinki
 	
(največ 30 točk)
	• Ustreznost projekta glede na:
	  o cilje ukrepa;
	  o potrebe sodelujočih organizacij po razvoju;
	  o potrebe in cilje sodelujočih mladinskih delavcev;
	• v kolikšni meri je projekt primeren za:
	  o doseganje visokokakovostnih učnih izidov za sodelujoče mladinske delavce;
	  o krepitev ali preoblikovanje mladinskega dela sodelujočih organizacij v zvezi s kakovostjo, inovacijami in priznavanjem ter njihovih zmogljivosti in dometa, in sicer z lokalne ravni na svetovno, če je ustrezno;
	  o vključevanje udeležencev, dejavnih na področju mladinskega dela v sodelujočih organizacijah;
	  o vključevanje organizacij, ki opravljajo konkretno mladinsko delo in redno delajo z mladimi na lokalni ravni;
	• morebitni učinek projekta:
	  o na sodelujoče mladinske delavce in sodelujoče organizacije med življenjskim ciklom projekta in po njem;
	  o na konkretne prakse mladinskega dela in kakovostno mladinsko delo;
	  o na druga področja, poleg organizacij in posameznikov, ki neposredno sodelujejo v projektu, na lokalni, regionalni, nacionalni in/ali evropski ali svetovni ravni;
	• v kolikšni meri projekt vključuje ukrepe, katerih namen je zagotoviti trajnostnost njegovih rezultatov tudi po koncu življenjskega cikla projekta;
	• kako primeren je projekt za prispevanje k vključevanju in raznolikosti ter zeleni, digitalni in sodelovalni razsežnosti programa;
	• v kolikšni meri projekt v ukrep vključuje nove udeležence in manj izkušene organizacije;
	• v kolikšni meri predlagane aktivnosti za razvoj sistemov in ozaveščanje prispevajo k razvoju okolja mladinskih delavcev (če je ustrezno).

Kakovost zasnove in izvedbe projekta **(največ 40 točk)**	• Usklajenost prepoznanih potreb, ciljev projekta, profilov udeležencev in predlaganih aktivnosti; • v kolikšni meri projekt prispeva k izboljšanju kakovosti mladinskega dela sodelujočih organizacij; • jasnost, celovitost in kakovost vseh faz projekta: priprave (vključno s pripravo, zagotovljeno udeležencem), izvajanja aktivnosti in nadaljnjega spremljanja; • ustreznost ukrepov za izbor mladinskih delavcev (v skladu z opredelitvijo mladinskih delavcev v pravni podlagi), ki bodo sodelovali v aktivnostih, in v kolikšni meri mladinski delavci aktivno sodelujejo v vseh fazah projekta; • v kolikšni meri so aktivnosti zasnovane na dostopen in vključujoč način ter dostopne udeležencem z manj priložnostmi; • ustreznost predlaganih participativnih učnih metod, vključno z morebitnimi virtualnimi komponentami; • kakovost ureditev in podpore za razmislek, opredelitev in dokumentiranje učnih izidov udeležencev ter dosledna uporaba evropskih orodij za preglednost in priznavanje, zlasti orodja Youthpass; • uravnotežena zastopanost udeležencev glede na države in spol; • v kolikšni meri aktivnosti vključujejo trajnostne in okolju prijazne prakse; • kakovost orodij in praks, predlaganih v okviru „aktivnosti za razvoj sistemov in ozaveščanje“, ter v kolikšni meri je mogoče njihovo zasnovo ponoviti in navdihniti druge organizacije (če je ustrezno).
Kakovost vodenja projekta **(največ 30 točk)**	• Kakovost praktičnih ureditev ter načinov upravljanja in podpore; • kakovost sodelovanja in obveščanja med sodelujočimi organizacijami in drugimi pomembnimi deležniki; • kakovost ukrepov za ocenjevanje različnih faz in rezultatov projekta; • ustreznost in kakovost ukrepov, katerih cilj je razširjanje rezultatov projekta v sodelujočih organizacijah in drugod.

PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV

<table>
<tr><th>Proračunska kategorija</th><th>Upravičeni stroški in veljavna pravila</th><th colspan="3">Znesek</th></tr>
<tr><td>Organizacijska podpora</td><td>Stroški, neposredno povezani z izvajanjem aktivnosti mobilnosti.

Mehanizem financiranja: prispevek za stroške na enoto.

Pravilo dodelitve: glede na število udeležencev brez spremljevalnih oseb, trenerjev in olajševalcev.</td><td colspan="3">100 EUR na udeleženca aktivnosti za poklicni razvoj.</td></tr>
<tr><td rowspan="8">Potovanje</td><td rowspan="8">Prispevek za potne stroške udeležencev, vključno s trenerji, spremljevalnimi osebami in olajševalci, od njihovega kraja izvora do kraja izvajanja aktivnosti in nazaj.

Mehanizem financiranja: prispevek za stroške na enoto.

Pravilo dodelitve: glede na potovalno razdaljo in število oseb.

Prijavitelj mora navesti razdaljo med krajem izvora in krajem izvajanja aktivnosti[113], pri čemer uporabi kalkulator razdalje, ki ga podpira Evropska komisija[114].

Pri potujočih aktivnostih bi moral prijavitelj sešteti razdalje med posameznimi kraji izvajanja in izbrati razpon razdalje, ki ustreza vsoti razdalj[115].</td><td>Potovalna razdalja</td><td>Standardno potovanje</td><td>Zeleno potovanje</td></tr>
<tr><td>10–99 km</td><td>23 EUR</td><td></td></tr>
<tr><td>100–499 km</td><td>180 EUR</td><td>210 EUR</td></tr>
<tr><td>500–1 999 km</td><td>275 EUR</td><td>320 EUR</td></tr>
<tr><td>2 000–2 999 km</td><td>360 EUR</td><td>410 EUR</td></tr>
<tr><td>3 000–3 999 km</td><td>530 EUR</td><td>610 EUR</td></tr>
<tr><td>4 000–7 999 km</td><td>820 EUR</td><td></td></tr>
<tr><td>8 000 km ali več</td><td>1 500 EUR</td><td></td></tr>
</table>

[113] Na primer, če oseba iz Madrida (Španija) sodeluje pri aktivnosti, ki se izvaja v Rimu (Italija), bo prijavitelj izračunal razdaljo od Madrida do Rima (1 365,28 km) in nato izbral ustrezen razpon razdalje poti (tj. od 500 do 1 999 km).

[114] https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_sl.

[115] Na primer, če udeleženec iz Madrida (Španija) sodeluje pri potujoči aktivnosti, ki se najprej izvede v Rimu (Italija), nato pa v Ljubljani (Slovenija), bo prijavitelj (a) najprej izračunal razdaljo od Madrida do Rima (1 365,28 km) in nato razdaljo od Rima do Ljubljane (489,75 km) ter seštel obe razdalji (1 855,03 km), (b) izbral ustrezen razpon razdalje poti (tj. od 500 do 1 999 km) ter (c) izračunal nepovratna sredstva EU za kritje stroškov poti udeleženca iz Madrida do Ljubljane (prek Rima) in nazaj (275 EUR).

Individualna podpora	Stroški bivanja. **Mehanizem financiranja:** prispevek za stroške na enoto. **Pravilo dodelitve:** glede na trajanje bivanja na udeleženca, vključno s spremljevalnimi osebami, trenerji in olajševalci (če so potrebni), pri čemer se krijejo tudi stroški za en dan potovanja pred aktivnostjo in en dan potovanja po njej ter stroški za največ **štiri dodatne** dni za udeležence, ki prejmejo nepovratna sredstva za zeleno potovanje.	Znesek iz preglednice A2.2 na udeleženca na dan. Največ 1 100 EUR na udeleženca (vključno s trenerji, olajševalci in spremljevalnimi osebami).
Podpora za vključevanje	**Podpora za vključevanje za organizacije:** Stroški, povezani z organizacijo aktivnosti mobilnosti za udeležence z manj priložnostmi. **Mehanizem financiranja:** prispevek za stroške na enoto. **Pravilo dodelitve:** glede na število udeležencev z manj priložnostmi brez spremljevalnih oseb, trenerjev in olajševalcev.	100 EUR na udeleženca.
	Podpora za vključevanje za udeležence: Dodatni stroški, neposredno povezani z udeleženci z manj priložnostmi in njihovimi spremljevalnimi osebami, trenerji in olajševalci (vključno z utemeljenimi potnimi stroški in stroški bivanja, če se nepovratna sredstva za te udeležence ne zahtevajo v okviru proračunskih kategorij „potovanje“ in „individualna podpora“). **Mehanizem financiranja:** dejanski stroški. **Pravilo dodelitve:** prijavitelj mora utemeljiti vlogo, ki jo mora nato odobriti nacionalna agencija.	100 % upravičenih stroškov.
Podpora za pripravljalne obiske	Stroški, povezani z izvedbo pripravljalnega obiska, vključno s potnimi stroški in stroški bivanja. **Mehanizem financiranja:** prispevek za stroške na enoto. **Pravilo dodelitve:** izključeni so udeleženci iz organizacije gostiteljice. Za posamezno aktivnost lahko sredstva prejmeta največ dva udeleženca na sodelujočo organizacijo. Financira se lahko tudi en olajševalec na	575 EUR na udeleženca na pripravljalni obisk.

	pripravljalni obisk. Pogoj: prijavitelj mora utemeljiti potrebo po pripravljalnem obisku, cilje in udeležence, ki jih mora nato odobriti nacionalna agencija. Ta pogoj se ne uporablja za projekte, ki se financirajo v okviru akreditacijskega sistema.	
Aktivnosti za razvoj sistemov in ozaveščanje	Stroški, povezani z izvajanjem dopolnilnih aktivnosti. Posredni stroški: pavšalni znesek, ki ne presega 7 % upravičenih neposrednih stroškov dopolnilnih aktivnosti, je upravičen v okviru posrednih stroškov in predstavlja splošne upravne stroške upravičenca, ki jih je mogoče prišteti k dopolnilnim aktivnostim (npr. računi za elektriko ali internet, stroški prostorov, stroški redno zaposlenega osebja). **Mehanizem financiranja:** dejanski stroški. **Pravilo dodelitve:** prijavitelj mora utemeljiti potrebo in cilje, ki jih mora nato odobriti nacionalna agencija. Tem aktivnostim je mogoče dodeliti največ 10 % skupnih sredstev za kritje stroškov projekta.	Do največ 80 % upravičenih stroškov.
Izredni stroški	Stroški zagotavljanja finančnega jamstva, če ga zahteva nacionalna agencija. Vizumi in z njimi povezani stroški, dovoljenja za prebivanje, cepljenja, zdravniška spričevala. Visoki potni stroški udeležencev, vključno s spremljevalnimi osebami, trenerji in olajševalci, ki jih ni mogoče kriti v okviru standardne kategorije „potovanje“ zaradi geografske oddaljenosti ali drugih ovir (tj. kadar uporaba čistejših prevoznih sredstev z manjšimi emisijami ogljika vodi do visokih potnih stroškov). **Mehanizem financiranja:** dejanski stroški. **Pravilo dodelitve:** prijavitelj mora utemeljiti vlogo, ki jo mora nato odobriti nacionalna agencija**.** Potovanje je drago, kadar potni stroški na podlagi stroškov na enoto ne pokrijejo 70 % potnih stroškov udeležencev. Če se dodelijo nepovratna sredstva za izredne stroške za drago potovanje, nadomestijo običajna nepovratna sredstva za potne stroške.	**Finančno jamstvo:** 80 % upravičenih stroškov. **Visoki potni stroški**: 80 % upravičenih potnih stroškov. **Vizumi in z njimi povezani stroški, dovoljenja za prebivanje, cepljenja, zdravniška spričevala:** 100 % upravičenih stroškov.

Preglednica A2.2 Individualna podpora za aktivnosti za poklicni razvoj

	Individualna podpora (v EUR na dan)
Avstrija	68 EUR
Belgija	73 EUR
Bolgarija	60 EUR
Hrvaška	70 EUR
Ciper	65 EUR
Češka	61 EUR
Danska	81 EUR
Estonija	63 EUR
Finska	80 EUR
Severna Makedonija	51 EUR
Francija	74 EUR
Nemčija	65 EUR
Grčija	80 EUR
Madžarska	62 EUR
Islandija	80 EUR
Irska	83 EUR
Italija	74 EUR
Latvija	66 EUR
Lihtenštajn	83 EUR
Litva	65 EUR
Luksemburg	74 EUR
Malta	73 EUR
Nizozemska	77 EUR
Norveška	83 EUR
Poljska	66 EUR
Portugalska	73 EUR
Romunija	61 EUR
Srbija	51 EUR
Slovaška	67 EUR
Slovenija	67 EUR
Španija	68 EUR
Švedska	79 EUR
Turčija	61 EUR
Sosednje tretje države, ki niso pridružene	54 EUR

programu

AKTIVNOSTI UDEJSTVOVANJA MLADIH

Ta ukrep[116] podpira aktivnosti zunaj formalnega izobraževanja in usposabljanja, ki spodbujajo in olajšujejo udeležbo mladih v demokratičnem življenju Evrope na lokalni, regionalni, nacionalni in evropski ravni.

CILJI UKREPA

Program Erasmus+ podpira lokalne, nacionalne, transnacionalne in mednarodne projekte udejstvovanja, ki jih vodijo neformalne skupine mladih in/ali mladinske organizacije, ki spodbujajo udeležbo mladih v demokratičnem življenju Evrope in sledijo enemu ali več naslednjim ciljem:

- mladim zagotoviti priložnosti, da se angažirajo in se naučijo sodelovati v civilni družbi (z zagotavljanjem poti za angažiranje mladih v njihovem vsakdanjem življenju, pa tudi v demokratičnem življenju, za doseganje pomembne državljanske, gospodarske, družbene, kulturne in politične udeležbe mladih iz vseh okolij, s posebnim poudarkom na tistih z manj priložnostmi);
- ozaveščati mlade o evropskih skupnih vrednotah in temeljnih pravicah ter prispevati k procesu evropskega povezovanja, vključno s prispevanjem k doseganju enega ali več ciljev mladih EU;
- razviti digitalne kompetence in medijsko pismenost mladih (zlasti kritično mišljenje in sposobnost ocenjevanja informacij in dela z njimi), da se povečata odpornost mladih na dezinformacije, lažne novice in propagando ter njihova sposobnost udeležbe v demokratičnem življenju;
- združiti mlade in odločevalce na lokalni, regionalni, nacionalni in transnacionalni ravni in/ali prispevati k mladinskemu dialogu EU.

OKVIR POLITIKE

Strategija Evropske unije za mlade za obdobje 2019–2027[117] določa okvir za evropsko sodelovanje na področju mladine na podlagi sporočila Komisije z dne 22. maja 2018 o angažiranju, povezovanju in opolnomočenju mladih. Njen cilj v okviru osrednjega področja „angažiranje“ je doseči pomembno državljansko, gospodarsko, družbeno, kulturno in politično udeležbo mladih. Strategija spodbuja udeležbo mladih v demokratičnem življenju, podpira družbeno in državljansko udejstvovanje ter si prizadeva zagotoviti, da imajo vsi mladi potrebna sredstva za sodelovanje v družbi.

Strategija EU za mlade vključuje tudi postopek mladinskega dialoga, v tem okviru pa je bilo leta 2018 oblikovanih 11 evropskih ciljev mladih, ki opredeljujejo vrsto medsektorskih področij, ki vplivajo na življenje mladih, in poudarjajo izzive, ki jih je treba rešiti na posameznih področjih. Na podlagi prispevkov mladih deležnikov se v vsakem 18-mesečnem ciklu mladinskega dialoga EU določijo posebne tematske prednostne naloge, ki bodo v danem obdobju v središču izvajanja strategije EU za mlade.

Tematske strategije na področju mladine

Program Erasmus+ si prizadeva spodbujati udejstvovanje mladih, izboljševanje kakovosti procesov priložnostnega in neformalnega učenja ter razvoj kakovostnega mladinskega dela. Dodatna podpora na teh področjih je zagotovljena prek

[116] Največ proračunskih sredstev za ta ukrep je dodeljenih za podporo transnacionalnih aktivnosti, ki vključujejo organizacije in udeležence iz držav članic EU in tretjih držav, pridruženih programu. Vendar lahko do 25 % razpoložljivih proračunskih sredstev financira mednarodni projekti, ki vključujejo organizacije in udeležence iz tretjih držav, ki niso pridružene programu, ki mejijo na EU (regije od 1 do 4; glej poglavje „Upravičene države“ v delu A tega vodnika).

[117] https://europa.eu/youth/strategy_sl.

posebnih tematskih strategij, kot so strategija za udeležbo mladih (Youth Participation Strategy), Youthpass in evropska strategija usposabljanja (European Training Strategy – ETS)[118].

OPIS AKTIVNOSTI

Aktivnosti udejstvovanja mladih so aktivnosti neformalnega učenja, povezane z aktivnim udejstvovanjem mladih. Namen takih dejavnosti je mladim omogočiti, da izkusijo izmenjave, sodelovanje ter kulturno in državljansko delovanje. Podprte aktivnosti bi morale udeležencem pomagati okrepiti njihove osebne, družbene, državljanske in digitalne kompetence ter postati aktivni evropski državljani.

Ta ukrep podpira uporabo alternativnih, inovativnih, pametnih in digitalnih oblik udeležbe mladih, vključno z razširitvijo udeležbe mladih na različne sektorje in prostore (zdravstvene storitve, športne objekte itd., ne glede na to, ali jih upravlja javni ali zasebni sektor), s čimer bi se mladim iz vseh okolij odprle poti do aktivnega udejstvovanja.

Aktivnosti udejstvovanja mladih se lahko uporabljajo za dialoge in razprave med mladimi in nosilci odločanja, da se spodbuja aktivna udeležba mladih v demokratičnem življenju v Evropi. Konkretni rezultat je, da lahko mladi izrazijo svoje mnenje (z oblikovanjem stališč, predlogov in priporočil), zlasti o tem, kako bi bilo treba oblikovati in izvajati mladinske politike v Evropi. Aktivnosti udejstvovanja mladih so lahko tudi v obliki državljanskega delovanja in mladinskega aktivizma, kar mladim omogoča, da se na različne načine vključijo v ozaveščanje o vprašanjih, ki so zanje pomembna.

Aktivnosti udejstvovanja mladih so lahko transnacionalne (izvajajo se v eni ali več sodelujočih državah in vključujejo neformalne skupine mladih in/ali organizacij iz več sodelujočih držav) ali nacionalne (izvajajo se na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni in vključujejo neformalne skupine mladih in/ali organizacije iz ene sodelujoče države). Nacionalne aktivnosti udejstvovanja mladih so posebej primerne za preizkušanje idej na lokalni ravni ter kot orodje za nadaljnje spremljanje prejšnjih pobud za pomoč pri nadgradnji in nadaljnjem razvoju uspešnih idej.

Vse aktivnosti udejstvovanja mladih, ne glede na raven, na kateri se izvedejo, morajo imeti dokazano evropsko razsežnost in/ali dodano vrednost, vsaka posamezna podprta aktivnost pa mora jasno prispevati k doseganju enega ali več zgoraj navedenih ciljev ukrepa.

Podprte aktivnosti so lahko v obliki (ali kombinaciji naslednjih oblik): delavnic, razprav, igre vlog, simulacij, uporabe digitalnih orodij (na primer orodij digitalne demokracije), kampanj ozaveščanja, usposabljanj, srečanj in drugih oblik interakcije med mladimi in nosilci odločanja v spletnem ali nespletnem okolju, posvetovanj, informativnih in/ali kulturnih dogodkov itd.

Med primeri aktivnosti, ki se lahko izvedejo v okviru projekta, so:

[118] Strategije so na voljo na: strategija za udeležbo mladih: https://participationpool.eu/; Youthpass: https://www.youthpass.eu/sl/ SALTO-YOUTH – Kaj je Youthpass?; evropska strategija usposabljanja (ETS): https://www.salto-youth.net/rc/training-and-cooperation/trainingstrategy/.

- osebne ali spletne delavnice in/ali srečanja, seminarji ali drugi dogodki/procesi na lokalni, regionalni, nacionalni ali transnacionalni ravni, ki ponujajo možnosti za obveščanje, razprave in aktivno udeležbo mladih v zvezi z vprašanji, pomembnimi za njihovo vsakdanje življenje kot aktivnih evropskih državljanov, pri čemer te aktivnosti v idealnem primeru vključujejo interakcije z nosilci odločanja in drugimi deležniki, ki jih ta vprašanja zadevajo, ali vodijo do takih interakcij ali temeljijo na njih;
- posvetovanja z mladimi, v okviru katerih se opredelijo teme/vprašanja, ki so zanje posebej pomembna (v lokalnem, regionalnem, nacionalnem ali transnacionalnem okviru), in njihove potrebe, povezane s sodelovanjem pri obravnavanju takih tem/vprašanj;
- kampanje ozaveščanja v zvezi z udeležbo mladih v demokratičnem življenju, vključno z informativnimi in/ali kulturnimi dogodki, povezanimi s posebnimi družbenimi izzivi, pomembnimi za mlade;
- lajšanje dostopa do odprtih, varnih in dostopnih virtualnih in/ali fizičnih prostorov za mlade, ki ponujajo dejanske priložnosti za učenje udeležbe v demokratičnem življenju in procesih;
- simulacije delovanja demokratičnih institucij in vlog nosilcev odločanja pri teh institucijah.

Kjer je ustrezno, se močno spodbuja vključitev digitalnih oblik aktivnosti (na primer spletnih seminarjev, hekatonov, različnih orodij za e-sodelovanje) in/ali usposabljanja v zvezi z uporabo orodij digitalne demokracije v aktivnosti, ki bodo izvedene v okviru projekta aktivnosti udejstvovanja mladih.

Projekt mora zajemati različne aktivnosti, ki skupaj prispevajo k doseganju načrtovanih ciljev.

Te aktivnosti bi bilo treba financirati predvsem v okviru proračunske kategorije „vodenje projekta“, ki je mesečni prispevek na enoto. Te aktivnosti projekta navadno vključujejo sestanke o vodenju projekta in stalne redne aktivnosti projekta. Projekt lahko vključuje tudi enega ali več dogodkov za udejstvovanje mladih.

Izraz „fizični dogodki“ zajema dogodke, ki so bistveni za doseganje ciljev projekta; lahko bi označili mejnike v projektu in bi morali jasno odstopati od tekočih projektnih aktivnosti bodisi po vsebini, velikosti bodisi profilu udeležencev. Poleg tega je dogodek za udejstvovanje mladih fizični dogodek, ki vključuje fizično prisotnost mladih in po potrebi tudi drugih udeležencev. Fizičnega dogodka se bodo udeležili ne le člani neformalne skupine ali mladi v organizacijah upravičenkah, ki so neposredno vključene v splošne projektne aktivnosti, pač pa tudi širše občinstvo mladih in/ali nosilcev odločanja. Trajanje dogodka bi moralo ustrezati načrtovanim aktivnostim in pričakovanim dosežkom, dogodki pa so lahko zelo kratki (trajajo nekaj ur) ali daljši. Posebna podpora za organizacijo fizičnih dogodkov je na voljo „na udeleženca na dogodek“ ne glede na trajanje dogodka.

Projekti udejstvovanja mladih, ki zajemajo projektne aktivnosti ali fizične dogodke, pri katerih morajo udeleženci potovati do kraja, ki ni njihov kraj bivanja, se lahko prijavijo za dodatno financiranje mobilnosti, ki zajema plačilo potnih stroškov in dnevnic. Mobilnost v projektih udejstvovanja mladih je lahko bodisi nacionalna bodisi mednarodna, vendar bi morala vedno podpirati projektno aktivnost, ki se financira s stroški vodenja projektov, ali dogodek za udejstvovanje mladih (ki se financira s podporo za dogodke za udeležbo mladih).

Naslednjih vrst aktivnosti ni mogoče podpreti v okviru tega ukrepa: zakonsko določenih srečanj organizacij ali mrež organizacij, **organizacije strankarskih političnih prireditev**, fizične infrastrukture (na primer stroškov gradnje/pridobitve stavb in njihove stalne opreme).

Primeri projektov s pomembnim elementom sodelovanja (ki niso omejeni na obliko aktivnosti udejstvovanja mladih) in ustrezne dobre prakse so na voljo v zbirki orodij za sodelovanje mladih[119].

PRIPRAVA PROJEKTA

Projekt, podprt s tem ukrepom, bi moral vključevati eno ali več zgoraj navedenih elementov. Ti elementi se lahko prilagodljivo kombinirajo, odvisno od ciljev projekta ter potreb sodelujočih organizacij in udeležencev.

Projekt izvede ena ali več neformalnih skupin mladih, ena ali več organizacij ali njihova kombinacija. Neformalne skupine mladih in/ali sodelujoče organizacije je treba opredeliti v fazi prijave. Drugi mladi lahko sodelujejo v projektu kot udeleženci nekaterih aktivnosti ali kot del ciljne skupine aktivnosti. Če je vključena samo neformalna skupina mladih, se eden od članov skupine prijavi v imenu skupine. Če je vključenih več skupin ali organizacij, ena od njih prevzame vlogo koordinatorja in se v imenu partnerstva prijavi za celoten projekt.

Projekt ima štiri faze: načrtovanje, priprava, izvedba in nadaljnje spremljanje. Sodelujoče organizacije in mladi, vključeni v aktivnosti, bi morali aktivno sodelovati v vseh navedenih fazah, s čimer bi izboljšali svoje učne izkušnje („aktivnosti, ki jih mladi oblikujejo za mlade“). Zbirka orodij za sodelovanje mladih lahko zagotovi praktične zamisli in smernice za povečanje udejstvovanja mladih.

- Načrtovanje (opredelitev potreb, ciljev, učnih izidov, oblik aktivnosti, razvoja programa dela, razporeda aktivnosti itd.);
- priprava (praktične ureditve, sklepanje sporazumov s partnerji, potrditev ciljnih skupin predvidenih aktivnosti, jezikovna/medkulturna/učna/z nalogami povezana priprava udeležencev itd.);
- izvajanje aktivnosti;
- nadaljnje spremljanje (ocenjevanje aktivnosti, opredelitev in dokumentiranje učnih izidov udeležencev ter razširjanje in uporaba rezultatov projekta). Kot del faze nadaljnjega spremljanja bi bilo treba za vsak projekt predvideti zagotavljanje povratnih informacij o konkretnih rezultatih projekta mladim udeležencem, tudi o tem, kako so bili ti rezultati sporočeni drugim ustreznim deležnikom in/ali kako so jih ti uporabili.

Mladinski dialog EU

Teme in prednostne naloge, opredeljene v okviru mladinskega dialoga EU[120], so lahko navdih za aktivnosti udejstvovanja mladih na vseh ravneh. Evropski cilji mladih, ki so bili oblikovani v mladinskem dialogu EU ter opredeljujejo medsektorska področja, ki vplivajo na življenje mladih, in poudarjajo izzive, so podoben vir navdiha. Poleg tega se lahko rezultati uspešnih aktivnosti udejstvovanja mladih uporabijo kot vir informacij v nadaljnjih fazah mladinskega dialoga EU.

Učni proces

[119] https://participationpool.eu/toolkit/

[120] https://europa.eu/youth/strategy/euyouthdialogue_sl.

V okviru projekta aktivnosti udejstvovanja mladih je treba predvideti podporo za razmislek, opredelitev in dokumentiranje učnih izidov posameznikov [tj. tudi udeležencev zunaj neformalnih skupin mladih, ki izvajajo projekt, in/ali mladih, ki se aktivno udejstvujejo pri pripravi in izvajanju projekta], zlasti prek orodja Youthpass.

Zaščita in varnost udeležencev

Med načrtovanjem in pripravo projekta bi bilo treba obravnavati vprašanje zaščite in varnosti udeležencev ter predvideti vse potrebne ukrepe za preprečevanje/zmanjšanje tveganj.

Ustvarjanje skupnosti

Močno se spodbuja vključitev aktivnosti za ustvarjanje skupnosti v projekte aktivnosti udejstvovanja mladih. Po možnosti bi si bilo treba prizadevati, da se take aktivnosti nadaljujejo tudi po koncu podprtih projektov in postanejo samozadostne.

Standardi kakovosti Erasmus na področju mladine

Pri izvajanju vseh aktivnosti, podprtih v okviru tega ukrepa, je treba upoštevati **standarde kakovosti Erasmus na področju mladine** za organizacijo visokokakovostnih aktivnosti učne mobilnosti. Standardi kakovosti Erasmus na področju mladine zajemajo osnovna načela ukrepa in konkretne prakse izvajanja za projektne naloge, kot so izbor in priprava udeležencev, opredelitev, ocenjevanje in priznavanje učnih izidov, izmenjava rezultatov projektov itd. **Standardi kakovosti Erasmus** na področju mladine so na voljo na spletnem naslovu: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/documents/erasmus-quality-standards-mobility-projects-youth_sl.

HORIZONTALNE RAZSEŽNOSTI

Vključevanje in raznolikost

Namen programa Erasmus+ je spodbujati enake možnosti in dostop, vključevanje in pravičnost v vseh njegovih ukrepih. Prijavitelji bi morali načrtovati dostopne in vključujoče projektne aktivnosti, pri tem pa upoštevati stališča udeležencev z manj priložnostmi in jih vključiti v postopek odločanja.

Aktivnosti udejstvovanja mladih so še zlasti primerne za vključevanje mladih z manj priložnostmi:

- aktivnosti udejstvovanja mladih so zasnovane kot oblika ukrepa na lokalni ravni z zelo prilagodljivimi parametri (trajanje, število udeležencev, nacionalne/transnacionalne aktivnosti itd.), ki jih je mogoče enostavno prilagoditi specifičnim potrebam mladih z manj priložnostmi;
- neformalnim skupinam mladih, ki izvajajo projekt aktivnosti udejstvovanja mladih, lahko podporo zagotovi **inštruktor**[121]. Storitve inštruktorja bi lahko bile posebno pomembne in koristne za podporo mladim z manj priložnostmi pri razvoju in izvajanju njihovih projektov;
- med cilji ukrepa sta mladim zagotoviti priložnosti za učenje udeležbe v civilni družbi ter izboljšati digitalno in medijsko pismenost. Projekti, namenjeni doseganju teh ciljev, so lahko zlasti koristni za pomoč mladim z manj priložnostmi pri reševanju nekaterih izzivov, s katerimi se lahko soočajo.

[121] Neformalne skupine mladih lahko med izvajanjem projekta uporabljajo enega ali več inštruktorjev, odvisno od njihovih potreb.

Aktivnosti udejstvovanja mladih so posebej primerne tudi za tematsko delo na področju vključevanja in raznolikosti v družbi, na primer za podporo boju proti stereotipom ter spodbujanje razumevanja, strpnosti in nediskriminacije.

Okoljska trajnostnost

V okviru projekta bi bilo treba med udeleženci spodbujati okoljsko trajnostno in odgovorno vedenje ter ozaveščati o pomenu ukrepov za zmanjšanje ali nadomestitev okoljskega odtisa aktivnosti mobilnosti. Projekt bi bilo treba načrtovati in izvesti ob upoštevanju okoljskega vidika, na primer z vključitvijo trajnostnih praks, kot so izbira materialov za večkratno uporabo ali okolju prijaznih materialov, zmanjšanje količine odpadkov in recikliranje ter trajnostna prevozna sredstva.

Digitalna preobrazba na področju mladine

Program Erasmus+ vse sodelujoče organizacije podpira pri vključevanju uporabe digitalnih orodij in učnih metod za dopolnitev njihovih fizičnih aktivnosti, izboljšanje sodelovanja med partnerskimi organizacijami in za izboljšanje kakovosti aktivnosti. Spodbuja se uvedba digitalnih in spletnih elementov za znižanje praga za udejstvovanje mladih z manj priložnostmi. S projekti in aktivnostmi, katerih cilj je okrepiti digitalne spretnosti, spodbujati digitalno pismenost in/ali razvijati razumevanje tveganj in priložnosti digitalne tehnologije, lahko program spremeni miselnost in prispeva k razvoju digitalnih in kombiniranih pristopov v mladinskih aktivnostih.

Odvisno od zasnove in ciljev aktivnosti, se lahko uvedejo razvoj kompetenc in ozaveščenosti o digitalnih vprašanjih ter uporaba novih tehnologij pri fizičnih dogodkih ali učnih mobilnostih, medtem ko bi bilo treba izključno virtualne komponente financirati iz stroškov vodenja projektov. Ustrezno utemeljeni stroški za vključevanje mladih z manj priložnostmi se lahko prijavijo v okviru podpore za vključevanje udeležencev.

Nacionalne agencije ponujajo vrsto priložnosti za usposabljanje mladinskih delavcev in mladinskih voditeljev prek njihovih aktivnosti usposabljanja in sodelovanja, vključno s podporo digitalni preobrazbi na področju mladine. Te ponudbe so objavljene v evropskem koledarju usposabljanj https://www.salto-youth.net/tools/european-training-calendar/. Navdih je mogoče najti tudi na spletišču orodij SALTO https://www.salto-youth.net/tools/.

Udejstvovanje

Program Erasmus+ podpira vse sodelujoče organizacije pri izboljšanju kakovosti njihovih projektov z vključevanjem sodelovalne razsežnosti, ki mladim ponuja ustrezne priložnosti za aktivno vključitev ter sodelovanje pri zasnovi in izvajanju projektnih aktivnosti kot pot do odkrivanja prednosti aktivnega državljanstva in udeležbe v demokratičnem življenju. Do virov za krepitev sodelovalne razsežnosti podprtih projektov je med drugim mogoče dostopati prek spletišča participationpool.eu. Spodbujajo se tudi povezave z obstoječimi nacionalnimi, mednarodnimi ali (drugimi) pobudami in platformami EU, ki se nanašajo na sodelovanje in državljansko udejstvovanje, ter vključevanje vanje.

MERILA ZA OCENO TEGA PROJEKTA

MERILA ZA UPRAVIČENOST

Kdo se lahko prijavi?	Prijavi se lahko vsaka upravičena sodelujoča organizacija, ustanovljena v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu. Ta organizacija se prijavi v imenu vseh sodelujočih organizacij, vključenih v projekt[122].
Upravičene sodelujoče organizacije	Sodelujoča organizacija je lahko: • neprofitna organizacija, združenje, nevladna organizacija; evropska mladinska nevladna organizacija; javni organ na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni; socialno podjetje; profitna organizacija, dejavna na področju družbene odgovornosti podjetij; • neformalna skupina mladih[123]. ustanovljena v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, ali tretji državi, ki ni pridružena programu, ki meji na EU (regije od 1 do 4; glej poglavje „Upravičene države“ v delu A tega vodnika).
Število in profil sodelujočih organizacij	• Nacionalni projekti udejstvovanja mladih: sodelovati mora vsaj ena sodelujoča organizacija. • Transnacionalni in mednarodni projekti udejstvovanja mladih: sodelovati morata vsaj dve sodelujoči organizaciji iz različnih držav.
Trajanje projekta	Od 3 do 24 mesecev.
Kraji izvajanja aktivnosti	• Aktivnosti se morajo izvajati v državi ene ali več sodelujočih organizacij. Aktivnosti se lahko izvajajo tudi na sedežu institucije Evropske unije[124], čeprav v projekt niso vključene sodelujoče organizacije iz države, ki gosti institucijo.
Upravičeni udeleženci	Mladi, stari od 13 do 30 let[125], ki živijo v državi sodelujočih organizacij, in nosilci odločanja, ki se ukvarjajo s temami, obravnavanimi v projektu.
Kje se prijaviti?	Pri nacionalni agenciji države, kjer ima organizacija prijaviteljica sedež.

[122] Sodelujoče organizacije bodo morale podpisati mandat, s katerim bodo pooblastile organizacijo prijaviteljico. Pooblastila je treba predložiti v fazi prijave in najpozneje do podpisa sporazuma o nepovratnih sredstvih. Za več informacij glej del C tega vodnika.

[123] Skupina najmanj štirih mladih, starih od 13 do 30 let. Eden od članov skupine, ki je star najmanj 18 let, prevzame vlogo predstavnika in odgovornost v imenu skupine. Za opredelitev neformalne skupine glej glosar. Za namene tega ukrepa in vseh določb, povezanih z njim, je pojem „neformalna skupina mladih“ zajet v pojmu „sodelujoča organizacija“. Pri sklicevanju na „sodelujočo organizacijo“ se šteje, da ta pojem zajema tudi „neformalno skupino mladih“.

[124] Sedeži institucij Evropske unije so Bruselj, Frankfurt, Luxembourg, Strasbourg in Haag.

[125] Upoštevati je treba naslednje:

spodnja starostna omejitev – udeleženci morajo do dneva začetka aktivnosti dopolniti najnižjo navedeno starost;

zgornja starostna omejitev – udeleženci ob začetku aktivnosti ne smejo biti starejši od najvišje navedene starosti.

Kdaj se prijaviti?	Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do naslednjih datumov: **do 23. februarja do 12. ure (opoldne po bruseljskem času) za projekte, ki se začnejo med 1. junijem in 31. decembrom istega leta;** **do 4. oktobra do 12. ure (opoldne po bruseljskem času) za projekte, ki se začnejo med 1. januarjem in 31. majem naslednjega leta.** **Morebitni dodatni prijavni rok:** za nacionalne agencije, ki se odločijo za dodaten prijavni rok. Nacionalne agencije bodo prijavitelje o dodatnem prijavnem roku obvestile na svojem spletnem mestu. Če je organiziran dodaten prijavni rok, morajo prijavitelji oddati svojo vlogo za nepovratna sredstva do **4. maja do 12. ure (opoldne po bruseljskem času) za projekte**, ki se začnejo med 1. avgustom in 31. decembrom istega leta.
Kako se prijaviti?	Za podrobnosti o postopku prijave glej del C tega vodnika.
Priloge	Prijavnemu obrazcu mora biti priložena častna izjava zakonitega zastopnika. Če so v projektu predvidene aktivnosti mobilnosti in/ali fizični dogodki: prijavnemu obrazcu mora biti priložen časovni razpored načrtovanih aktivnosti mobilnosti in/ali fizičnih dogodkov.

MERILA ZA DODELITEV

Ustreznost, utemeljitev in učinki
 	
(največ 30 točk)
	• Ustreznost projekta glede na:
	  o cilje ukrepa;
	  o potrebe sodelujočih organizacij in udeležencev;
	• v kolikšni meri bo projekt obravnaval eno ali več prednostnih nalog, opredeljenih v okviru mladinskega dialoga EU ali ciljev mladih;
	• primernost projekta za doseganje visokokakovostnih učnih izidov za udeležence;
	• v kolikšni meri projekt zagotavlja evropsko dodano vrednost;
	• morebitni učinek projekta:
	  o za udeležence in sodelujoče organizacije med življenjskim ciklom projekta in po njem;
	  o na druga področja, poleg organizacij in posameznikov, ki neposredno sodelujejo v projektu, na lokalni, regionalni, nacionalni in/ali evropski ali svetovni ravni;
	• v kolikšni meri projekt vključuje ukrepe, katerih namen je zagotoviti trajnostnost rezultatov tudi po koncu življenjskega cikla projekta;
	• kako primeren je projekt za prispevanje k vključevanju in raznolikosti ter zeleni, digitalni in sodelovalni razsežnosti programa;
	• v kolikšni meri projekt v ukrep vključuje nove udeležence in manj izkušene organizacije;
	• v kolikšni meri projekt obravnava trajnostne in okolju prijazne prakse.

Kakovost zasnove projekta **(največ 40 točk)**	• Usklajenost prepoznanih potreb, ciljev projekta, profilov udeležencev in predlaganih aktivnosti; • jasnost, celovitost in kakovost vseh faz projekta: priprave (vključno s pripravo udeležencev), izvajanja in nadaljnjega spremljanja (vključno z mehanizmom za povratne informacije za udeležence); • v kolikšni meri so mladi vključeni v vse faze aktivnosti; • v kolikšni meri so aktivnosti zasnovane na dostopen in vključujoč način ter dostopne udeležencem z manj priložnostmi; • ustreznost predlaganih participativnih učnih metod, vključno z morebitnimi virtualnimi komponentami; • v kolikšni meri se v projektu uporabljajo alternativne, inovativne in pametne oblike udejstvovanja mladih, zlasti za preizkušanje novih idej in nadaljnje spremljanje; • kakovost ureditev in podpore za razmislek, opredelitev in dokumentiranje učnih izidov udeležencev ter dosledna uporaba evropskih orodij za preglednost in priznavanje, zlasti orodja Youthpass; • ustreznost in učinkovitost ukrepov, predvidenih za zagotovitev varnosti in zaščite udeležencev; • v kolikšni meri aktivnosti vključujejo trajnostne in okolju prijazne prakse.

Kakovost vodenja projekta **(največ 30 točk)**	• Kakovost praktičnih ureditev ter načinov upravljanja in podpore; • kakovost sodelovanja in komunikacije med udeleženci skupin, sodelujočimi organizacijami in drugimi ustreznimi deležniki; • kakovost ukrepov za ocenjevanje različnih faz in rezultatov projekta; • ustreznost in kakovost ukrepov, katerih cilj je razširjanje rezultatov projekta v sodelujočih organizacijah in drugod.

PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV

Proračun projekta je treba pripraviti v skladu z naslednjimi pravili za dodelitev sredstev (v EUR):

Najvišja vrednost dodeljenih nepovratnih sredstev na projekt aktivnosti udejstvovanja mladih: 60 000 EUR

Proračunska kategorija	Upravičeni stroški in veljavna pravila	Znesek
Vodenje projekta	Stroški, povezani z vodenjem in izvajanjem projekta (na primer priprava in izvajanje srečanj v zvezi s projektom, priprava aktivnosti, sodelovanje in komuniciranje med partnerji, ocenjevanje, razširjanje in nadaljnje spremljanje). **Mehanizem financiranja:** prispevek za stroške na enoto. **Pravilo dodelitve:** glede na trajanje projekta.	500 EUR na mesec
Stroški inštruiranja	Stroški, povezani z vključitvijo inštruktorja v projekt. Stroški inštruiranja se uporabljajo samo, če projekt izvaja neformalna skupina mladih. **Mehanizem financiranja:** prispevek za stroške na enoto. **Pravilo dodelitve:** glede na državo kraja izvajanja in delovne dni. Zahtevek za finančno podporo za kritje stroškov za delo inštruktorja mora biti utemeljen v prijavnem obrazcu. Trajanje inštruiranja ni povezano s trajanjem projekta.	Preglednica B3 na dan dela. Največ 12 dni.
Podpora za vključevanje za udeležence	Dodatni stroški, neposredno povezani z udeleženci z manj priložnostmi in njihovimi spremljevalnimi osebami in nosilci odločanja pri projektnih aktivnostih in dogodkih (vključno z utemeljenimi potnimi stroški in stroški bivanja, če se nepovratna sredstva za te udeležence ne zahtevajo v okviru proračunskih kategorij „potovanje“ in „individualna podpora“). **Mehanizem financiranja:** dejanski stroški. **Pravilo dodelitve:** prijavitelj mora utemeljiti vlogo, ki jo mora nato odobriti nacionalna agencija.	100 % upravičenih stroškov.

Izredni stroški	Stroški zagotavljanja finančnega jamstva, če ga zahteva nacionalna agencija. **Mehanizem financiranja:** dejanski stroški. **Pravilo dodelitve:** prijavitelj mora utemeljiti vlogo, ki jo mora nato odobriti nacionalna agencija.	**Finančno jamstvo**: 80 % upravičenih stroškov.

Preglednica B3 Stroški inštruiranja

	Učitelj/trener/raziskovalec/ mladinski delavec Prispevek na enoto na dan
Danska, Irska, Luksemburg, Nizozemska, Avstrija, Švedska, Lihtenštajn, Norveška	241
Belgija, Nemčija, Francija, Italija, Finska, Islandija	214
Češka, Grčija, Španija, Ciper, Malta, Portugalska, Slovenija	137
Bolgarija, Estonija, Hrvaška, Latvija, Litva, Madžarska, Poljska, Romunija, Slovaška, Srbija, Severna Makedonija, Turčija	74

Dodatna finančna sredstva za fizične dogodke, izvedene v okviru projekta

Proračunska kategorija	Upravičeni stroški in veljavna pravila	Znesek
Podpora za dogodke za udejstvovanje mladih	Stroški, povezani z izvajanjem nacionalnih in transnacionalnih ter mednarodnih fizičnih dogodkov, ki so osrednjega pomena za doseganje ciljev projekta aktivnosti udejstvovanja mladih. Ta proračunska kategorija ni namenjena kritju udeležbe osebja sodelujočih organizacij/članov neformalnih skupin mladih in olajševalcev, saj bi morali biti stroški udeležbe teh udeležencev na teh dogodkih kriti s sredstvi iz proračunske kategorije „vodenje projekta“. Po potrebi se lahko podpora za dogodke za udejstvovanje mladih kombinira s financiranjem mobilnosti v okviru aktivnosti za udejstvovanje mladih v skladu z veljavnimi pravili, navedenimi spodaj. **Mehanizem financiranja:** prispevek za stroške na enoto. **Pravilo dodelitve:** na podlagi števila udeležencev na dogodku, vključno z nosilci odločanja, razen osebja sodelujočih organizacij/članov neformalnih skupin mladih in olajševalcev.	100 EUR na udeleženca.

Dodatna finančna sredstva za mobilnost, izvedeno v okviru projekta

Proračunska kategorija	Upravičeni stroški in veljavna pravila	Znesek		
		Potovalna razdalja	**Standardno potovanje**	**Zeleno potovanje**
Potovanje	Prispevek za potne stroške udeležencev, vključno s spremljevalnimi osebami, olajševalci in nosilci odločanja, od njihovega kraja izvora do kraja izvajanja projektne aktivnosti ali fizičnega dogodka in nazaj, ne glede na to, ali je potovanje nacionalno ali transnacionalno. **Mehanizem financiranja:** prispevek za stroške na	10–99 km	23 EUR	
		100–499 km	180 EUR	210 EUR
		500–1 999 km	275 EUR	320 EUR
		2 000–2 999 km	360 EUR	410 EUR

<table>
<tr><td rowspan="3"></td><td rowspan="3">enoto.

Pravilo dodelitve: glede na potovalno razdaljo in število oseb.

Prijavitelj mora navesti razdaljo med krajem izvora in krajem izvajanja aktivnosti[126], pri čemer uporabi kalkulator razdalje, ki ga podpira Evropska komisija[127].

Pri potujočih aktivnostih bi moral prijavitelj sešteti razdalje med posameznimi kraji izvajanja in izbrati razpon razdalje, ki ustreza vsoti razdalj[128].</td><td>3 000–3 999 km</td><td>530 EUR</td><td>610 EUR</td></tr>
<tr><td>4 000–7 999 km</td><td>820 EUR</td><td></td></tr>
<tr><td>8 000 km ali več</td><td>1 500 EUR</td><td></td></tr>
<tr><td>Individualna podpora</td><td>Stroški bivanja.

Mehanizem financiranja: prispevek za stroške na enoto.

Pravilo dodelitve: glede na trajanje bivanja na udeleženca, vključno s spremljevalnimi osebami, olajševalci in nosilci odločanja (če so potrebni), pri čemer se krijejo tudi stroški za en dan potovanja pred aktivnostjo in en dan potovanja po njej (če je to potrebno) ter stroški za največ štiri dodatne dni za udeležence, ki prejmejo nepovratna sredstva za zeleno potovanje.</td><td colspan="3">Znesek iz preglednice A2.1 na udeleženca na dan.</td></tr>
<tr><td>Podpora za vključevanje za organizacije</td><td>Stroški, povezani z organizacijo aktivnosti mobilnosti, ki vključujejo udeležence z manj priložnostmi.

Mehanizem financiranja: prispevek za stroške na enoto.

Pravilo dodelitve: glede na število udeležencev z manj priložnostmi brez spremljevalnih oseb, olajševalcev in odločevalcev.</td><td colspan="3">100 EUR na udeleženca.</td></tr>
</table>

[126] Na primer, če oseba iz Madrida (Španija) sodeluje pri aktivnosti, ki se izvaja v Rimu (Italija), bo prijavitelj izračunal razdaljo od Madrida do Rima (1 365,28 km) in nato izbral ustrezen razpon razdalje poti (tj. od 500 do 1 999 km).

[127] https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_sl.

[128] Na primer, če udeleženec iz Madrida (Španija) sodeluje pri potujoči aktivnosti, ki se najprej izvede v Rimu (Italija), nato pa v Ljubljani (Slovenija), bo prijavitelj (a) najprej izračunal razdaljo od Madrida do Rima (1 365,28 km) in nato razdaljo od Rima do Ljubljane (489,75 km) ter seštel obe razdalji (1 855,03 km), (b) izbral ustrezen razpon razdalje poti (tj. od 500 do 1 999 km) ter (c) izračunal nepovratna sredstva EU za kritje stroškov poti udeleženca iz Madrida do Ljubljane (prek Rima) in nazaj (275 EUR).

Izredni stroški	Vizumi in z njimi povezani stroški, dovoljenja za prebivanje, cepljenja, zdravniška spričevala. Visoki potni stroški udeležencev, vključno s člani neformalnih skupin, spremljevalnimi osebami, olajševalci in nosilci odločanja, ki jih ni mogoče kriti v okviru standardne kategorije „potovanje“ zaradi geografske oddaljenosti ali drugih ovir (tj. kadar uporaba čistejših prevoznih sredstev z manjšimi emisijami ogljika vodi do visokih potnih stroškov). **Mehanizem financiranja:** dejanski stroški. **Pravilo dodelitve:** prijavitelj mora utemeljiti vlogo, ki jo mora nato odobriti nacionalna agencija. Potovanje je drago, kadar potni stroški na podlagi stroškov na enoto ne pokrijejo 70 % potnih stroškov udeležencev. Če se dodelijo nepovratna sredstva za izredne stroške za drago potovanje, nadomestijo običajna nepovratna sredstva za potne stroške.	**Vizumi in z njimi povezani stroški, dovoljenja za prebivanje, cepljenja, zdravniška spričevala:** 100 % upravičenih stroškov. **Drago potovanje:** 80 % upravičenih potnih stroškov.

Preglednica A2.1: Individualna podpora za aktivnosti mobilnosti za udejstvovanje mladih	**Aktivnosti udejstvovanja mladih (v EUR na dan)**
Avstrija	51 EUR
Belgija	47 EUR
Bolgarija	36 EUR
Hrvaška	39 EUR
Ciper	36 EUR
Češka	36 EUR
Danska	51 EUR
Estonija	37 EUR
Finska	51 EUR
Severna Makedonija	31 EUR
Francija	43 EUR
Nemčija	46 EUR
Grčija	43 EUR
Madžarska	37 EUR
Islandija	51 EUR
Irska	55 EUR
Italija	44 EUR

Latvija	38 EUR
Lihtenštajn	51 EUR
Litva	38 EUR
Luksemburg	51 EUR
Malta	44 EUR
Nizozemska	51 EUR
Norveška	56 EUR
Poljska	38 EUR
Portugalska	42 EUR
Romunija	36 EUR
Srbija	33 EUR
Slovaška	39 EUR
Slovenija	38 EUR
Španija	38 EUR
Švedska	51 EUR
Turčija	36 EUR
Sosednje tretje države, ki niso pridružene programu	33 EUR

PROJEKTI MOBILNOSTI ZA MLADE – „UKREP ZA VKLJUČEVANJE V OKVIRU POBUDE DISCOVER EU“

V ukrepu za vključevanje v okviru pobude DiscoverEU lahko organizacije in neformalne skupine mladih prejmejo podporo za izvajanje projektov, ki mladim z manj priložnostmi omogočajo, da sodelujejo v ukrepu za vključevanje v okviru pobude DiscoverEU pod enakimi pogoji kot njihovi vrstniki.

Pobuda DiscoverEU osemnajstletnikom omogoča kratkotrajno individualno ali skupinsko potovanje po Evropi z vlakom ali drugimi načini prevoza, če je to potrebno. Cilji so:

- mladim omogočiti, da se učijo o Evropi, pa tudi, da spoznajo priložnosti Evrope za svoje prihodnje izobraževanje in življenjske odločitve;
- mlade opremiti s koristnimi znanjem, življenjskimi spretnostmi in znanji ter kompetencami;
- spodbujati povezovanje in medkulturni dialog med mladimi;
- spodbujati občutek pripadnosti Evropski uniji pri mladih;
- navdihniti mlade, da sprejmejo zlasti trajnostna potovanja in so na splošno okoljsko ozaveščeni.

CILJI POBUDE

Pobuda DiscoverEU si prizadeva okrepiti svojo razsežnost vključevanja z zagotavljanjem dodatne podpore udeležencem z manj priložnostmi za raziskovanje Evrope.

Natančneje, cilj ukrepa za vključevanje v okviru pobude DiscoverEU je:

- doseči mlade z manj priložnostmi, ki se ne bi prijavili na lastno pobudo;
- odpraviti ovire, ki tem mladim preprečujejo neposredno udeležbo v splošnem prijavnem roku DiscoverEU, in jim zagotoviti potrebno podporo, da bi lahko potovali;
- spodbuditi in okrepiti razvoj kompetenc ter spretnosti in znanj mladih z manj priložnostmi, ki sodelujejo v pobudi DiscoverEU.

OKVIR POLITIKE

Strategija Evropske unije za mlade za obdobje 2019–2027 določa okvir za evropsko sodelovanje na področju mladine na podlagi sporočila Komisije z dne 22. maja 2018 o angažiranju, povezovanju in opolnomočenju mladih. Strategija spodbuja udeležbo mladih v demokratičnem življenju, podpira družbeno in državljansko udejstvovanje ter si prizadeva zagotoviti, da imajo vsi mladi potrebna sredstva za sodelovanje v družbi. Strategija EU za mlade vključuje tudi postopek mladinskega dialoga, v tem okviru pa je bilo leta 2018 oblikovanih 11 evropskih ciljev mladih. Ti cilji opredeljujejo medsektorska področja, ki vplivajo na življenje mladih, in poudarjajo izzive. Strategija EU za mlade bi morala prispevati k uresničevanju te vizije mladih. V okviru osrednjega področja „povezovanje“ spodbuja in omogoča povezave, odnose in izmenjavo izkušenj med mladimi kot ključno prednost prihodnjega razvoja EU. Te povezave je najbolje spodbujati z različnimi oblikami mobilnosti, med katerimi je tudi pobuda DiscoverEU.

Strategija EU za mlade |Evropski mladinski portal (europa.eu).

OPIS AKTIVNOSTI

Ukrep za vključevanje v okviru pobude DiscoverEU

Z ukrepom za vključevanje v okviru pobude DiscoverEU se zbere od en do pet mladih z manj priložnostmi iz iste države, ki kratko obdobje potujejo po Evropi. Učno obdobje zajema načrtovanje, pripravo, izvajanje pred potovanjem DiscoverEU in med njim ter nadaljnje spremljanje po potovanju.

Do nepovratnih sredstev v okviru pobude DiscoverEU niso upravičene naslednje aktivnosti: akademski študijski obiski; izmenjave, katerih cilj je finančni dobiček; izmenjave, ki jih je mogoče šteti za turneje na delovnem mestu, redna srečanja in tečaji usposabljanja odraslih za mlade.

PRIPRAVA PROJEKTA

Projekt izvede ena organizacija ali neformalna skupina mladih, ki pošlje enega ali več udeležencev (oz. skupino) na potovanje v okviru pobude DiscoverEU. Organizacija bi morala imeti koristi od sodelovanja v ukrepu za vključevanje v okviru pobude DiscoverEU, zato bi moral biti projekt v skladu s cilji organizacije in ustrezati njenim potrebam. Mogoče je sodelovanje z deležniki v drugih državah, ki bi lahko udeležencem ponudili aktivnosti[129] ali podporo, na primer gostovanje itd.

Projekt ima štiri faze: načrtovanje, priprava, izvedba in nadaljnje spremljanje. Sodelujoče organizacije in mladi, vključeni v aktivnosti, bi morali aktivno sodelovati v vseh navedenih fazah, s čimer bi izboljšali svoje učne izkušnje.

- načrtovanje potovalnih izkušenj (opredelitev potreb, ciljev, učnih izidov, vrste ene ali več aktivnosti, načrtovanja potovanj, razporeda aktivnosti itd.);
- priprava (praktične ureditve potovanja DiscoverEU, sklepanje sporazumov z deležniki, organizacija jezikovnih/medkulturnih/učnih/kulturnih/okoljskih/digitalnih aktivnosti, z nalogami povezana priprava udeležencev pred odhodom itd.);
- izvajanje aktivnosti med potovanjem DiscoverEU;
- nadaljnje spremljanje (ocenjevanje aktivnosti, opredelitev in dokumentiranje učnih izidov udeležencev ter razširjanje in uporaba rezultatov projekta).

Prednost ukrepa za vključevanje v okviru pobude DiscoverEU:

- temelji na aktivnem vključevanju mladih z manj priložnostmi in sodelujočih organizacij, ki bi morali aktivno sodelovati v vseh fazah projekta ter tako izboljšati svoje učne in razvojne izkušnje;
- po možnosti vključuje različne skupine udeležencev z manj priložnostmi in gradi na tej raznolikosti;
- temelji na jasno opredeljenih potrebah mladih udeležencev;

[129] Za primere glej zbirko orodij za sodelovanje mladih, pripravljeno v okviru projekta SALTO PI, modul 9 „DiscoverEU“ (https://participationpool.eu/wp-content/uploads/2021/05/Discover-EU-1.pdf).

- zagotavlja, da so učni izidi neformalnega in priložnostnega učenja, ki jih dosežejo udeleženci v okviru pobude DiscoverEU, pravilno opredeljeni in dokumentirani;
- spodbuja udeležence k razmisleku o evropskih temah in vrednotah.

Učni proces

Za vzpostavitev ukrepa za vključevanje v okviru pobude DiscoverEU v kontekstu neformalnega učenja je treba vsaj del želenih učnih izidov načrtovati vnaprej, da se zagotovijo ustrezne priložnosti. Udeleženci bi morali prispevati k opredelitvi svojih potreb in znanja, ki ga želijo pridobiti ali razviti s potovanjem DiscoverEU.

Udeleženci bi morali biti med potovanjem tudi čim bolj vključeni v načrtovanje in oblikovanje aktivnosti (pripravo programa, načrta potovanja, aktivnosti, rezervacije nastanitev itd.) ter razmisliti, kako se pripraviti, da bi se med potovanjem čim več naučili in dosegli čim večji osebni razvoj.

Po zaključku potovanja DiscoverEU bi bilo treba udeležence povabiti, naj zagotovijo povratne informacije o svoji izkušnji DiscoverEU ter razmislijo o tem, kaj so se naučili in kako lahko izkoristijo te učne izide.

Organizacije bi morale podpirati učni proces ter opredelitev in dokumentiranje učnih izidov, zlasti z orodjem Youthpass za udeležence DiscoverEU.

Zaščita in varnost udeležencev

Ukrep za vključevanje v okviru pobude DiscoverEU lahko vključuje vodje skupin, olajševalce, spremljevalne osebe, ki lahko spremljajo udeležence in jim zagotavljajo podporo, da se zagotovi kakovosten učni proces med potovanjem DiscoverEU. Hkrati skrbijo za varno, spoštljivo in nediskriminatorno okolje ter zaščito udeležencev. Med načrtovanjem in pripravo potovanja DiscoverEU v okviru ukrepa za vključevanje pobude DiscoverEU bi bilo treba obravnavati vprašanje zaščite in varnosti udeležencev ter predvideti vse potrebne ukrepe za preprečevanje/zmanjšanje tveganj.

Standardi kakovosti Erasmus na področju mladine

Pri izvajanju vseh projektov, podprtih v okviru tega ukrepa, je treba upoštevati standarde kakovosti Erasmus na področju mladine za organizacijo visokokakovostnih aktivnosti učne mobilnosti. Standardi kakovosti Erasmus na področju mladine zajemajo osnovna načela ukrepa in konkretne prakse izvajanja za projektne naloge, kot so izbor in priprava udeležencev, opredelitev, ocenjevanje in priznavanje učnih izidov, izmenjava rezultatov projektov itd. Standardi kakovosti Erasmus na področju mladine so na voljo na spletnem naslovu: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/documents/erasmus-quality-standards-mobility-projects-youth_sl

Horizontalne razsežnosti

Vključevanje in raznolikost

Namen programa Erasmus+ je spodbujati enake možnosti in dostop, vključevanje in pravičnost v vseh njegovih ukrepih. Organizacije bi morale načrtovati dostopne in vključujoče projektne aktivnosti, pri tem pa upoštevati stališča udeležencev z manj priložnostmi in jih vključiti v postopek odločanja.

Ukrep za vključevanje v okviru pobude DiscoverEU je še zlasti primeren za vključevanje mladih z manj priložnostmi:

- da izkusijo samostojno potovanje kot posamezniki;
- skupinska mobilnost nudi izkušnjo mednarodne mobilnosti v varnem okolju skupine;
- zaradi kratkega trajanja in pozornega spremljanja organizacije mladi z manj priložnostmi dobijo priložnost, da izkusijo potovanje v skupini ali celo sami.

Ukrep za vključevanje v okviru pobude DiscoverEU je primeren tudi za delo na področju vključevanja in raznolikosti za podporo boju proti stereotipom ter spodbujanje razumevanja, strpnosti in nediskriminacije.

Okoljska trajnostnost

Pobuda DiscoverEU bi morala med udeleženci spodbujati okoljsko trajnostno in odgovorno vedenje ter jih ozaveščati o pomenu ukrepov za zmanjšanje ali nadomestitev okoljskega odtisa aktivnosti mobilnosti. Načrtovati in izvesti bi jo bilo treba ob upoštevanju okoljskega vidika, na primer z vključitvijo trajnostnih praks, kot so izbira materialov za večkratno uporabo ali okolju prijaznih materialov, zmanjšanje količine odpadkov in recikliranje ter trajnostna prevozna sredstva.

Digitalna preobrazba v okviru pobude DiscoverEU

Program Erasmus+ vse sodelujoče organizacije podpira pri vključevanju uporabe digitalnih orodij in spletnih učnih metod za dopolnitev fizičnih aktivnosti, izboljšanje sodelovanja med deležniki in kakovosti aktivnosti. Spodbuja se uvedba digitalnih in spletnih elementov za znižanje praga za udejstvovanje mladih z manj priložnostmi. S projekti in aktivnostmi, katerih cilj je okrepiti digitalne spretnosti, spodbujati digitalno pismenost in/ali razvijati razumevanje tveganj in priložnosti digitalne tehnologije, lahko program spremeni miselnost in prispeva k razvoju digitalnih in kombiniranih pristopov v mladinskih aktivnostih.

Glede na zasnovo in cilje aktivnosti se lahko razvoj kompetenc in ozaveščenosti o digitalnih vprašanjih ter uporaba novih tehnologij uvedejo v učne mobilnosti.

Udeležba

Program Erasmus+ podpira vse sodelujoče organizacije pri izboljšanju kakovosti njihovih projektov z vključevanjem sodelovalne razsežnosti, ki mladim ponuja ustrezne priložnosti za aktivno vključitev ter sodelovanje pri zasnovi in izvajanju projektnih aktivnosti kot pot do odkrivanja prednosti aktivnega državljanstva in udeležbe v demokratičnem življenju. Do virov za krepitev sodelovalne razsežnosti podprtih projektov je med drugim mogoče dostopati prek spletišča participationpool.eu. Spodbujajo se tudi povezave z obstoječimi nacionalnimi, mednarodnimi ali (drugimi) pobudami in platformami EU, ki se nanašajo na sodelovanje in državljansko udejstvovanje, ter vključevanje vanje.

MERILA ZA OCENO TEGA PROJEKTA

MERILA ZA UPRAVIČENOST

Splošna merila za upravičenost

Za ukrep za vključevanje v okviru pobude DiscoverEU se uporabljajo splošna merila, navedena v nadaljevanju.

Kdo se lahko prijavi?	Prijavi se lahko vsaka upravičena sodelujoča organizacija ali skupina, ustanovljena v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu.
Upravičene sodelujoče organizacije	Upravičena sodelujoča organizacija je lahko: • neprofitna organizacija, združenje, nevladna organizacija; javni organ na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni; socialno podjetje; profitna organizacija, dejavna na področju družbene odgovornosti podjetij; • neformalna skupina mladih[130]. s sedežem v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu.
Število sodelujočih organizacij	Najmanj ena sodelujoča organizacija
Trajanje projekta	Od 3 do 18 mesecev.
Kje se prijaviti?	Pri nacionalni agenciji države, kjer ima organizacija prijaviteljica sedež.
Kdaj se prijaviti?	Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do naslednjih datumov: **do 4. oktobra do 12. ure (opoldne po bruseljskem času) za projekte, ki se začnejo med 1. marcem in 31. avgustom naslednjega leta.** **Morebitni dodatni prijavni rok:** **23. februarja do 12. ure (opoldne po bruseljskem času) za projekte, ki se začnejo med 1. julijem istega leta in 31. marcem naslednjega leta**
Kako se prijaviti?	Za podrobnosti o postopku prijave glej del C tega vodnika.
Priloge	Prijavnemu obrazcu mora biti priložena častna izjava zakonitega zastopnika.

Dodatna merila za upravičenost za ukrep za vključevanje v okviru pobude DiscoverEU

[130] Skupina najmanj štirih mladih, starih od 18 do 30 let. Eden od članov skupine prevzame vlogo predstavnika in odgovornost v imenu skupine. Za opredelitev neformalne skupine glej glosar. Za namene tega ukrepa in vseh določb, povezanih z njim, je pojem „neformalna skupina mladih“ zajet v pojmu „sodelujoča organizacija“. Pri sklicevanju na „sodelujočo organizacijo“ se šteje, da ta pojem zajema tudi „neformalno skupino mladih“.

Trajanje potovanja DiscoverEU	Od 1 do 30 dni. Organizacija lahko organizira več potovanj DiscoverEU (vsakič z 1–5 udeleženci in po potrebi spremljevalne osebe) v življenjskem ciklu projekta.
Kraj/-i projekta	Potovanje DiscoverEU mora potekati vsaj v eni drugi državi, ki ni država, v kateri so udeleženci začeli potovanje.
Število sodelujočih organizacij	Sodelovati mora ena sodelujoča organizacija.
Upravičeni udeleženci	Mladi z manj priložnostmi[131], stari 18 let[132], ki zakonito bivajo v državi svoje organizacije pošiljateljice. Vodje skupin[133], olajševalci ali spremljevalne osebe morajo biti stari najmanj 18 let.
Število udeležencev in sestava nacionalnih skupin	Najmanj 1 in največ 5 udeležencev na potovanje DiscoverEU (vodje skupin, olajševalci in spremljevalne osebe niso zajeti). Skupine lahko potujejo same ali v spremstvu.

MERILA ZA DODELITEV

Projekti bodo ocenjeni po naslednjih merilih za dodelitev. Da bi se predlogi upoštevali pri dodeljevanju sredstev, morajo doseči vsaj 60 točk. Poleg tega morajo doseči vsaj polovico vseh možnih točk v vsaki od spodaj navedenih kategorij meril za dodelitev.

[131] Glej opredelitev v glosarju „udeleženec z manj priložnostmi“.

[132] Upoštevati je treba naslednje:

spodnja starostna omejitev – udeleženci morajo do dneva začetka aktivnosti dopolniti najnižjo navedeno starost;

zgornja starostna omejitev – udeleženci na dan začetka aktivnosti ne smejo biti starejši od najvišje navedene starosti.

[133] Vodja skupine je odrasla oseba, ki se pridruži mladim, da zagotovi njihovo učinkovito učenje, zaščito in varnost.

Ustreznost, utemeljitev in učinki **(največ 40 točk)**	• Ustreznost projekta glede na: - cilje ukrepa; - potrebe sodelujočih organizacij in udeležencev; - obseg, v katerem projekt omogoča učenje z odkrivanjem. • Morebitni učinek projekta: - na udeležence in sodelujoče organizacije med življenjskim ciklom projekta in po njem. • V kolikšni meri lahko organizacija dokaže predhodne izkušnje z delom z mladimi z manj priložnostmi na lokalni ravni. • Kako primeren je projekt za prispevanje k vključevanju in raznolikosti ter zeleni, digitalni in sodelovalni razsežnosti programa. • V kolikšni meri projekt uvaja nove in manj izkušene organizacije v program Erasmus+, ki lahko dokažejo izkušnje z delom z mladimi z manj priložnostmi.
Kakovost zasnove projekta **(največ 40 točk)**	• Jasnost, celovitost in kakovost vseh faz projekta: priprava, prilagojena specifičnim potrebam udeležencev, podpora med potovanjem, izvajanje aktivnosti in nadaljnje spremljanje. • V kolikšni meri so udeleženci vključeni v vse faze aktivnosti. • Aktivnosti so zasnovane na dostopen in vključujoč način. • Kakovost ureditev in podpore za razmislek, opredelitev in dokumentiranje učnih izidov udeležencev ter uporaba orodja Youthpass. • Ustreznost in učinkovitost ukrepov, predvidenih za zagotovitev varnosti in zaščite udeležencev. • V kolikšni meri aktivnosti vključujejo trajnostne in okolju prijazne prakse.
Kakovost vodenja projekta **(največ 20 točk)**	• Kakovost praktičnih ureditev ter načinov upravljanja in podpore. • Kakovost sodelovanja in komunikacije z drugimi ustreznimi deležniki, če je ustrezno. • Kakovost ukrepov za ocenjevanje različnih faz in rezultatov projekta. • Ustreznost in kakovost ukrepov, katerih cilj je razširjanje rezultatov projekta v sodelujočih organizacijah in drugod.

PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV

Proračunska kategorija	Upravičeni stroški in veljavna pravila	Znesek

<table>
<tr>
<td rowspan="10">Potni stroški</td>
<td rowspan="10">Vozovnica: število vozovnic za udeležence.

Število vozovnic morebitnih spremljevalnih oseb (z uporabo istega prevoznega sredstva kot udeleženci).

Udeleženci bodo praviloma potovali s prevoznim sredstvom z najmanjšimi skupnimi emisijami toplogrednih plinov[134].

Mehanizem financiranja:

- prispevek v naravi za vozovnico;
- prispevek za stroške na enoto: kadar izvorna država ni neposredno povezana z železniškim sistemom celinske Evrope in je potrebno dodatno potovanje z drugimi prevoznimi sredstvi, da bi dosegli državo, v kateri se mobilnost začne;
- zeleno potovanje: če udeleženci potrebujejo dodatna potovanja, da bi prišli do kraja, kjer se aktivnost začne, so upravičeni tudi do podpore za potovanje, vključno z „zelenim potovanjem“, kjer je to ustrezno.</td>
<td colspan="3">Vozovnica z veljavnostjo 7 dni[135] v enomesečnem časovnem obdobju</td>
</tr>
<tr>
<td colspan="3">Prispevek za uporabo drugih prevoznih sredstev, kjer je primerno</td>
</tr>
<tr>
<td>Potovalna razdalja</td>
<td>Standardno potovanje</td>
<td>Zeleno potovanje</td>
</tr>
<tr>
<td>10–99 km</td>
<td>23 EUR</td>
<td></td>
</tr>
<tr>
<td>100–499 km</td>
<td>180 EUR</td>
<td>210 EUR</td>
</tr>
<tr>
<td>500–1 999 km</td>
<td>275 EUR</td>
<td>320 EUR</td>
</tr>
<tr>
<td>2 000–
2 999 km</td>
<td>360 EUR</td>
<td>410 EUR</td>
</tr>
<tr>
<td>3 000–
3 999 km</td>
<td>530 EUR</td>
<td>610 EUR</td>
</tr>
<tr>
<td>4 000–
7 999 km</td>
<td>820 EUR</td>
<td></td>
</tr>
<tr>
<td>8 000 km ali več</td>
<td>1 500 EUR</td>
<td></td>
</tr>
</table>

[134] https://www.eea.europa.eu/data-and-maps/indicators/energy-efficiency-and-specific-co2-emissions/energy-efficiency-and-specific-co2-9

[135] Vozovnica velja 30 dni, ko lahko udeleženec potuje na poljubnem številu vlakov od polnoči do polnoči vsakega od sedmih dni potovanja. O tem, kako se porabijo drugi dnevi, odloča udeleženec.

Organizacijska podpora	Stroški, neposredno povezani z izvajanjem aktivnosti mobilnosti. **Mehanizem financiranja:** prispevek za stroške na enoto. **Pravilo dodelitve:** glede na število udeležencev brez vodij skupin, spremljevalnih oseb in olajševalcev.	100 EUR na udeleženca.
Individualna podpora	Stroški bivanja. **Mehanizem financiranja:** prispevek za stroške na enoto. **Pravilo dodelitve:** glede na trajanje bivanja na udeleženca, vključno z vodji skupin, spremljevalnimi osebami in olajševalci.	70 EUR na udeleženca na dan; največ 21 dni podpore na udeleženca.
Podpora za vključevanje	Stroški, povezani z organizacijo aktivnosti mobilnosti za udeležence z manj priložnostmi. **Mehanizem financiranja:** prispevek za stroške na enoto. **Pravilo dodelitve:** glede na število udeležencev z manj priložnostmi brez vodij skupin, spremljevalnih oseb in olajševalcev.	100 EUR na udeleženca.
	Dodatni stroški, neposredno povezani z udeleženci z manj priložnostmi in njihovimi spremljevalnimi osebami, vključno z vodji skupin in olajševalci (vključno z utemeljenimi potnimi stroški in stroški bivanja, če se nepovratna sredstva za te udeležence ne zahtevajo v okviru proračunskih kategorij „potovanje“ in „individualna podpora“). **Mehanizem financiranja:** dejanski stroški. **Pravilo dodelitve:** prijavitelj mora utemeljiti vlogo, ki jo mora nato odobriti nacionalna agencija.	100 % upravičenih stroškov.
Izredni stroški	Stroški zagotavljanja finančnega jamstva, če ga zahteva nacionalna agencija. Vizumi in z njimi povezani stroški, dovoljenja za prebivanje, cepljenja, zdravniška spričevala. **Stroški rezervacij:** v nekaterih državah ni mogoče potovati brez obvezne rezervacije sedeža. Kritje	**Finančno jamstvo:** 80 % upravičenih stroškov. **Vizumi in z njimi povezani stroški, dovoljenja za prebivanje, cepljenja, zdravniška spričevala**: 100 % upravičenih stroškov.

	stroškov rezervacij poleg vozovnice je, kjer je to primerno, ena od možnosti. Visoki potni stroški udeležencev, vključno s spremljevalnimi osebami, vodji skupin in olajševalci; teh ni mogoče kriti v okviru standardne kategorije „potovanje“ zaradi geografske oddaljenosti ali drugih ovir (tj. kadar uporaba čistejših prevoznih sredstev z manjšimi emisijami ogljika vodi do visokih potnih stroškov). **Mehanizem financiranja:** dejanski stroški. **Pravilo dodelitve:** prijavitelj mora utemeljiti vlogo, ki jo mora nato odobriti nacionalna agencija. Potovanje je drago, kadar potni stroški na podlagi stroškov na enoto ne pokrijejo 70 % potnih stroškov udeležencev. Če se dodelijo nepovratna sredstva za izredne stroške za drago potovanje, nadomestijo običajna nepovratna sredstva za potne stroške.	**Stroški rezervacij:** 80 % upravičenih potnih stroškov. **Visoki potni stroški:** 80 % upravičenih potnih stroškov.

MOBILNOST OSEBJA NA PODROČJU ŠPORTA

Namen tega ukrepa je prispevati k razvoju športnih organizacij s podpiranjem učne mobilnosti njihovega osebja.

Sodelujoče organizacije bi morale s svojimi aktivnostmi dejavno spodbujati vključevanje in raznolikost, okoljsko trajnostnost, digitalno izobraževanje in aktivno udejstvovanje. Pri tem bi morale uporabljati posebne možnosti financiranja, ki jih za te namene ponuja program, z ozaveščanjem udeležencev, izmenjavo najboljših praks in izbiro ustrezne zasnove za svoje aktivnosti.

Splošni cilj tega ukrepa je osebju športnih organizacij, zlasti na področju množičnega športa, omogočiti, da z učno mobilnostjo izboljša svoje kompetence in kvalifikacije ter pridobi nova znanja in spretnosti, tako da nekaj časa preživi v tujini, s čimer prispeva h krepitvi zmogljivosti in razvoju športnih organizacij.

Ta ukrep podpira poklicni razvoj trenerjev in drugega osebja (tako plačanega osebja kot prostovoljcev) v množičnem športu. Tudi osebje, ki ne deluje v množičnem športu, vključno s tistim z dvojno poklicno potjo na področju športa in zunaj njega, lahko poveča učni učinek in prenos znanja za športno osebje in organizacije na področju množičnega športa. Možnosti učne mobilnosti za osebje, ki se ne ukvarja z množičnim športom, se lahko podprejo, če lahko sodelovanje takega osebja koristi množičnemu športu;

Ukrep prispeva k ciljem delovnega načrta EU za šport (za obdobje 2021–2024)[136].

Projekti za krepitev zmogljivosti na področju športa so namenjeni zlasti:

- množičnemu športu ob upoštevanju pomembne vloge, ki jo ima šport pri spodbujanju telesne aktivnosti in zdravega življenjskega sloga, medosebnih odnosov, socialnega vključevanja in enakih možnosti,
- razvoju evropske razsežnosti v športu in mednarodnemu sodelovanju na področju učne mobilnosti v športu,
- krepitvi zmogljivosti organizacij množičnega športa;
- izboljšanju znanja in usposobljenost športnega osebja;
- spodbujanju skupnih evropskih vrednot s športom, dobrim upravljanjem in integriteto v športu, trajnostnim razvojem ter izobraževanjem, usposabljanjem in spretnostmi v športu in prek njega;
- spodbujanju aktivnega in okolju prijaznega življenjskega sloga in aktivnega državljanstva;
- vzpostavitvi evropskih mrež trenerjev in športnega osebja.

[136] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX:42020Y1204(01)

Organizacija prijaviteljica je ključni akter v projektu v okviru ključnega ukrepa 1. Prijavitelj pripravi in odda prijavo, podpiše sporazum o nepovratnih sredstvih z nacionalno agencijo Erasmus+, izvaja aktivnosti mobilnosti in poroča svoji nacionalni agenciji Erasmus+. Obe vrsti podprtih aktivnosti so večinoma aktivnosti izhodne mobilnosti. To pomeni, da bo organizacija prijaviteljica delovala kot organizacija pošiljateljica: izbrala bo udeležence in jih poslala v organizacijo gostiteljico v tujino.

Projekt lahko vključuje eno ali več aktivnosti. Aktivnosti se lahko kombinirajo glede na cilje projekta ter potrebe sodelujočih organizacij in samih udeležencev.

Projekt ima štiri faze: načrtovanje, priprava, izvedba in nadaljnje spremljanje.

- Načrtovanje (opredelitev potreb, ciljev, učnih izidov, oblik aktivnosti, razvoja programa dela, razporeda aktivnosti itd.);
- priprava (praktične ureditve, izbor udeležencev, jezikovna/medkulturna/učna/z nalogami povezana priprava udeležencev pred odhodom, virtualni pripravljalni sestanki itd.);
- izvajanje aktivnosti;
- nadaljnje spremljanje (ocenjevanje aktivnosti, opredelitev in dokumentiranje učnih izidov udeležencev ter razširjanje in izkoriščanje rezultatov projekta, virtualni nadaljnji sestanki).

Program Erasmus+ na področju športa podpira horizontalne prednostne naloge programa:

Vključevanje in raznolikost

Namen programa Erasmus+ je spodbujati enake možnosti in dostop, vključevanje in pravičnost v vseh njegovih ukrepih. Organizacije, ki prejmejo podporo iz programa, morajo udeležencem iz vseh okolij vključujoče in pravično zagotavljati priložnosti za mobilnost. Pri izboru udeležencev bi bilo treba zagotoviti, da so koristi njihovega poklicnega razvoja v celoti prenosljive znotraj organizacije pošiljateljice.

Med pripravo, izvajanjem in nadaljnjim spremljanjem aktivnosti mobilnosti bi morale organizacije pošiljateljice in organizacije gostiteljice udeležence vključiti v ključne odločitve, da bi za vsakega udeleženca zagotovile kar največje koristi in učinke.

Okoljska trajnostnost

V okviru projekta bi bilo treba med udeleženci spodbujati okoljsko trajnostno in odgovorno vedenje ter ozaveščati o pomenu ukrepov za zmanjšanje ali nadomestitev okoljskega odtisa aktivnosti mobilnosti. Projekt bi bilo treba načrtovati in izvesti ob upoštevanju okoljskega vidika, na primer z vključitvijo trajnostnih praks, kot so izbira materialov za večkratno uporabo ali okolju prijaznih materialov, zmanjšanje količine odpadkov in recikliranje. Ta načela bi se morala upoštevati pri pripravi in izvajanju vseh aktivnosti programa, zlasti z uporabo posebne finančne podpore, ki se v okviru programa zagotavlja za spodbujanje trajnostnih prevoznih sredstev.

Digitalni prehod

Program Erasmus+ vse sodelujoče organizacije podpira pri vključevanju uporabe digitalnih orodij in učnih metod za dopolnitev njihovih fizičnih aktivnosti, izboljšanje sodelovanja med partnerskimi organizacijami in za izboljšanje kakovosti aktivnosti.

Udeležba v demokratičnem življenju

Cilj programa je udeležencem pomagati odkriti prednosti aktivnega državljanstva in udeležbe v demokratičnem življenju. Podprte aktivnosti mobilnosti bi morale okrepiti participativna znanja in spretnosti na različnih področjih

civilne družbe ter razvoj socialnih in medkulturnih kompetenc, kritičnega razmišljanja in medijske pismenosti. Kjer je to mogoče, bi morali projekti ponujati priložnosti za udeležbo ljudi v demokratičnem življenju ter socialno in državljansko udeleževanje v formalnih in tudi neformalnih učnih aktivnostih. Prav tako bi morali izboljšati razumevanje Evropske unije in skupnih vrednot EU med udeleženci, vključno s spoštovanjem demokratičnih načel, človekovega dostojanstva, enotnosti in raznolikosti, medkulturnega dialoga ter evropske družbene, kulturne in zgodovinske dediščine.

Razpoložljive oblike:

Podprte so naslednje aktivnosti:

- sledenje na delovnem mestu ali obdobja opazovanja (od 2 do 14 dni),
- mentorstvo ali usposabljanje (od 15 do 60 dni).

Sledenje na delovnem mestu pomeni, da udeleženci lahko določeno obdobje (2–14 dni) preživijo v organizaciji gostiteljici v drugi državi z namenom učenja novih praks in zbiranja novih zamisli z opazovanjem in sodelovanjem z vrstniškimi kolegi, mentorji, prostovoljci ali drugimi člani osebja pri vsakodnevnem delu v organizaciji gostiteljici.

Pri mentorstvu ali usposabljanju lahko udeleženci preživijo obdobje (15–60 dni) mentorstva ali usposabljanja za učeče se osebe v organizaciji gostiteljici v drugi državi, da se učijo z opravljanjem svojih nalog in izmenjavo z vrstniškimi kolegi. Prispeva h krepitvi zmogljivosti v organizacijah množičnega športa.

Aktivnosti ne smejo biti pridobitne.

Poleg fizične mobilnosti je mogoče vse aktivnosti mobilnosti osebja kombinirati z virtualnimi aktivnostmi. Zgoraj navedeno najkrajše in najdaljše trajanje velja za fizično komponento mobilnosti.

Pri vseh aktivnostih se lahko zagotovi dodatna podpora za osebe, ki spremljajo udeležence z manj priložnostmi. Spremljevalne osebe lahko podporo prejmejo za celotno obdobje aktivnosti ali njegov del.

Pripravljalni obiski

Namen pripravljalnih obiskov je zagotoviti visokokakovostne aktivnosti z olajšanjem in pripravo upravnih ureditev, krepitvijo zaupanja in razumevanja ter vzpostavitvijo trdnega partnerstva med vključenimi organizacijami in osebami.

Organizacije lahko pred začetkom izvajanja mobilnosti organizirajo pripravljalni obisk pri partnerju gostitelju. Pripravljalni obiski niso samostojna aktivnost, temveč podporna ureditev za mobilnost osebja. Obstajati morajo jasni razlogi za vsak pripravljalni obisk, ki mora biti namenjen izboljšanju obsega in kakovosti aktivnosti mobilnosti. Pripravljalni obiski se lahko organizirajo na primer za začetek sodelovanja z novo partnersko organizacijo ali za pripravo daljših aktivnosti mobilnosti. Pripravljalni obiski se lahko organizirajo za obe vrsti mobilnosti osebja.

Merila za upravičenost

Kdo se lahko prijavi?	Sodelujoča organizacija je lahko: • javna ali zasebna organizacija, ki je dejavna na področju športa ali telesne aktivnosti na ravni množičnega športa (npr. neprofitna organizacija, lokalni javni organ, športni klub); • organizacija, ki ni dejavna na področju množičnega športa, če njeno osebje koristi področju množičnega športa (npr. mednarodna organizacija).
Kje se prijaviti?	Organizacije prijaviteljice morajo imeti sedež v isti državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu. Prijave se oddajo nacionalni agenciji države, v kateri ima organizacija prijaviteljica sedež.
Kdaj se prijaviti?	Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do naslednjih datumov: • **do 23. februarja do 12. ure (opoldne po bruseljskem času).** **Morebitni dodatni prijavni rok:** za nacionalne agencije, ki se odločijo za dodaten prijavni rok. Nacionalne agencije bodo prijavitelje o dodatnem prijavnem roku obvestile na svojem spletnem mestu. Če je organiziran dodaten prijavni rok, morajo prijavitelji vlogo za nepovratna sredstva oddati do **4. oktobra do 12. ure (opoldne po bruseljskem času)**.
Datumi začetka projektov	Projekti se bodo začeli izvajati **med 1. junijem in 31. decembrom istega leta**. Če bo na voljo dodatni prijavni rok, se bodo projekti začeli **med 1. januarjem in 31. majem naslednjega leta**.
Kako se prijaviti?	Za podrobnosti o postopku prijave glej del C tega vodnika.
Trajanje projekta	Od 3 do 18 mesecev.

Trajanje aktivnosti	Sledenje na delovnem mestu ali obdobja opazovanja: od 2 do 14 zaporednih dni (v kar ni zajet čas poti). Mentorstvo in usposabljanje: od 15 do 60 zaporednih dni (v kar ni zajet čas poti).
Upravičeni udeleženci	o mentorji in drugo osebje na področju športa v športnih organizacijah na ravni množičnega športa; o osebje, ki ne deluje v množičnem športu, vključno s tistim z dvojno poklicno potjo in nešportno poklicno potjo, kadar lahko sodelovanje takega osebja koristi množičnemu športu; o prostovoljci (razen mentorjev) v športnih organizacijah. Udeleženci morajo biti zaposleni v organizaciji pošiljateljici ali pa redno sodelovati z njo, da ji pomagajo pri izvajanju njenih osnovnih dejavnosti. Udeleženci morajo imeti stalno prebivališče v državi svoje organizacije pošiljateljice. V vseh primerih morajo biti naloge, ki udeleženca povezujejo z organizacijo pošiljateljico, dokumentirane tako, da lahko nacionalna agencija preveri to povezavo (npr. s pogodbo o zaposlitvi ali prostovoljstvu, opisom nalog ali podobnim dokumentom). Udeleženci se ne morejo udeležiti aktivnosti mobilnosti kot športniki.
Število udeležencev	Največ 10 udeležencev na projekt
Kraj izvajanja aktivnosti	Aktivnosti se morajo izvajati v tujini, v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu.

Dodatna merila za upravičenost za pripravljalne obiske

Kraji izvajanja aktivnosti	Pripravljalni obiski se opravijo v državi organizacije gostiteljice pred začetkom izvajanja aktivnosti.
Upravičeni udeleženci	Predstavniki sodelujočih organizacij, ki sodelujejo v glavni aktivnosti. Pripravljalne obiske lahko opravi osebje, ki neposredno sodeluje pri organizaciji projekta, ali osebje, ki sodeluje v mobilnosti.

MERILA ZA DODELITEV

Predložene prijave bodo točkovane z največ 100 točkami glede na spodaj navedena merila in uteži. Za dodelitev morajo prijave doseči vsaj naslednje število točk:

- najmanj 60 od skupno 100 točk in
- najmanj polovico vseh možnih točk v vsaki od treh kategorij meril za dodelitev.

Pomembnost in vpliv
 	
(največ 30 točk)
	V kolikšni meri:
	
	• so prijaviteljev profil, izkušnje in aktivnosti ustrezni za področje množičnega športa;
	
	• je predlog projekta pomemben za
	  • cilje ukrepa,
	  • potrebe in razvoj sodelujočih organizacij,
	  • potrebe in razvoj sodelujočega osebja.
	
	• V kolikšni meri je projekt primeren za:
	  • doseganje visokokakovostnih učnih izidov za sodelujoče osebje,
	  • krepitev ali preoblikovanje delovnih praks sodelujočih organizacij, povečanje njihove kakovosti, zmogljivosti in inovativnosti,
	  • ustvarjanje morebitnega učinka na sodelujoče organizacije in osebje med življenjskim ciklom projekta in po njem.
	
	• Obseg, v katerem projekt opredeljuje konkretne učne izide.
	• Kako primeren je projekt za prispevanje k vključevanju in raznolikosti ter zeleni, digitalni in sodelovalni razsežnosti programa.
	• V kolikšni meri projekt v ukrep vključuje nove udeležence in manj izkušene organizacije.

Kakovost zasnove in izvedbe projekta **(največ 40 točk)**	V kolikšni meri: • cilji predlaganega projekta jasno in konkretno obravnavajo potrebe organizacije prijaviteljice in njenega osebja, • kakovost praktičnih ureditev ter načinov upravljanja in podpore, • projekt vključuje okoljsko trajnostne in odgovorne prakse, • je v projekt vključena uporaba digitalnih orodij in učnih metod za dopolnitev aktivnosti fizične mobilnosti ter izboljšanje sodelovanja s partnerskimi organizacijami, • so aktivnosti zasnovane na dostopen in vključujoč način ter dostopne udeležencem z manj priložnostmi, • je uravnotežena zastopanost udeležencev glede na spol, • je za osebje iz organizacij, ki ne delujejo na področju množičnega športa, na voljo jasno pojasnilo, kako bo udeležba takega osebja koristila množičnemu športu.

Kakovost ukrepov nadaljnjega spremljanja **(največ 30 točk)**	V kolikšni meri: • je prijavitelj predlagal konkretne in logične ukrepe za vključitev rezultatov aktivnosti mobilnosti v redno delo organizacije; • je prijavitelj predlagal konkretne in učinkovite korake za obveščanje o rezultatih projekta v organizaciji prijaviteljici, izmenjavo rezultatov z drugimi organizacijami in javnostjo ter javno objavo navedbe, da je projekt financirala Evropska unija.

<table>
<tr><th>Proračunska kategorija</th><th>Upravičeni stroški in veljavna pravila</th><th colspan="3">Znesek</th></tr>
<tr><td>Organizacijska podpora</td><td>Stroški, ki so neposredno povezani z izvajanjem aktivnosti mobilnosti in niso zajeti v druge kategorije stroškov.

Na primer za: pripravo, mentorstvo, spremljanje udeležencev in podporo zanje v času mobilnosti, storitve, orodja in opremo, potrebne za virtualne komponente kombiniranih aktivnosti, izmenjavo rezultatov in zagotovitev prepoznavnosti financiranja s strani Evropske unije med javnostjo.

Organizacijska podpora krije stroške organizacije pošiljateljice in organizacije gostiteljice. O razdelitvi prejetih nepovratnih sredstev se bosta dogovorili zadevni organizaciji.

Mehanizem financiranja: prispevek za stroške na enoto.

Pravilo dodelitve: glede na število udeležencev brez spremljevalnih oseb.</td><td colspan="3">350 EUR na udeleženca</td></tr>
<tr><td rowspan="8">Potni stroški</td><td rowspan="8">Prispevek za potne stroške udeležencev, vključno s spremljevalnimi osebami, od njihovega kraja izvora do kraja izvajanja aktivnosti in nazaj.

Mehanizem financiranja: prispevek za stroške na enoto.

Pravilo dodelitve: glede na potovalno razdaljo in število oseb.

Prijavitelj mora navesti razdaljo med krajem izvora in krajem izvajanja aktivnosti[137], pri čemer uporabi kalkulator razdalje, ki ga podpira Evropska komisija[138].</td><td>Potovalna razdalja</td><td>Standardno potovanje</td><td>Zeleno potovanje</td></tr>
<tr><td>10–99 km</td><td>23 EUR</td><td></td></tr>
<tr><td>100–499 km</td><td>180 EUR</td><td>210 EUR</td></tr>
<tr><td>500–1 999 km</td><td>275 EUR</td><td>320 EUR</td></tr>
<tr><td>2 000–2 999 km</td><td>360 EUR</td><td>410 EUR</td></tr>
<tr><td>3 000–3 999 km</td><td>530 EUR</td><td>610 EUR</td></tr>
<tr><td>4 000–7 999 km</td><td>820 EUR</td><td></td></tr>
<tr><td>8 000 km ali več</td><td>1 500 EUR</td><td></td></tr>
</table>

[137] Na primer, če oseba iz Madrida (Španija) sodeluje pri aktivnosti, ki se izvaja v Rimu (Italija), bo prijavitelj izračunal razdaljo od Madrida do Rima (1 365,28 km) in nato izbral ustrezen razpon razdalje poti (tj. od 500 do 1 999 km).

[138] https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_sl

Individualna podpora	Stroški bivanja udeležencev in spremljevalcev v času aktivnosti. Po potrebi: stroški bivanja so upravičeni za trajanje potovanja pred aktivnostjo in po njej, in sicer za največ dva dni potovanja pri udeležencih in spremljevalnih osebah, ki prejmejo običajna nepovratna sredstva za potne stroške, in največ šest dni za potovanje v primeru nepovratnih sredstev za zeleno potovanje. **Mehanizem financiranja:** prispevek za stroške na enoto. **Pravilo dodelitve:** glede na število oseb, trajanje bivanja in državo gostiteljico[139].	**Skupina držav 1**: 101–180 EUR **Skupina držav 2**: 90–160 EUR **Skupina držav 3**: 79–140 EUR Zgoraj navedeni zneski so osnovni zneski za dan aktivnosti. Vsaka nacionalna agencija bo določila točne osnovne zneske v okviru dovoljenih razponov. Osnovni znesek se plača do 14. dneva aktivnosti. Od 15. dneva aktivnosti bo znesek, ki se izplača, enak 70 % osnovnega zneska. Zneski, ki se izplačajo, se zaokrožijo na najbližjo celo vrednost v EUR.
Podpora za vključevanje	**Podpora za vključevanje za organizacije:** stroški, povezani z organizacijo aktivnosti mobilnosti za udeležence z manj priložnostmi. **Mehanizem financiranja:** prispevek za stroške na enoto. **Pravilo dodelitve:** glede na število udeležencev z manj priložnostmi brez spremljevalnih oseb.	100 EUR na udeleženca
	Podpora za vključevanje za udeležence: Dodatni stroški, neposredno povezani z udeleženci z manj priložnostmi in njihovimi spremljevalnimi osebami (vključno z utemeljenimi potnimi stroški in stroški bivanja, če se nepovratna sredstva za te udeležence ne zahtevajo v okviru proračunskih kategorij „potovanje“ in „individualna podpora“). **Mehanizem financiranja:** dejanski stroški. **Pravilo dodelitve:** prijavitelj mora utemeljiti vlogo, ki jo mora nato odobriti nacionalna agencija.	100 % upravičenih stroškov.
Podpora za pripravljalne	Stroški, povezani z izvedbo pripravljalnega obiska, vključno s potnimi stroški in stroški bivanja.	575 EUR na udeleženca, pri čemer se lahko posameznega pripravljalnega obiska udeležita

[139] Skupina držav 1: Norveška, Danska, Luksemburg, Islandija, Švedska, Irska, Finska, Lihtenštajn;
skupina držav 2: Nizozemska, Avstrija, Belgija, Francija, Nemčija, Italija, Španija, Ciper, Grčija, Malta, Portugalska;
skupina držav 3: Slovenija, Estonija, Latvija, Hrvaška, Slovaška, Češka, Litva, Turčija, Madžarska, Poljska, Romunija, Bolgarija, Severna Makedonija, Srbija

obiske	**Mehanizem financiranja:** prispevek za stroške na enoto. **Pravilo dodelitve:** glede na trajanje aktivnosti.	največ dva udeleženca.
Jezikovna podpora	Stroški za zagotovitev gradiva za učenje jezikov in usposabljanja udeležencem, ki morajo izboljšati znanje jezika, ki ga bodo uporabljali v času mentorstva ali med usposabljanjem v času aktivnosti. Jezikovna podpora je upravičena za udeležence v mobilnosti osebja, ki traja več kot 30 dni. Podpora se izplača le, če udeleženec ne more sprejeti spletne jezikovne podpore zaradi nerazpoložljivosti zahtevanega jezika ali ravni. **Mehanizem financiranja:** prispevek za stroške na enoto. **Pravilo dodelitve:** glede na število udeležencev.	150 EUR na udeleženca
Izredni stroški	Stroški zagotavljanja finančnega jamstva, če ga zahteva nacionalna agencija. Visoki potni stroški udeležencev in njihovih spremljevalnih oseb, ki jih zaradi geografske oddaljenosti ali drugih ovir ni mogoče kriti z običajnimi nepovratnimi sredstvi iz kategorije „potovanje“. Vizumi in z njimi povezani stroški, dovoljenja za prebivanje, cepljenja, zdravniška spričevala. **Mehanizem financiranja:** dejanski stroški. **Pravilo dodelitve:** prijavitelj mora utemeljiti vlogo, ki jo mora nato odobriti nacionalna agencija**.** Potovanje je drago, kadar potni stroški na podlagi stroškov na enoto ne pokrijejo 70 % potnih stroškov udeležencev.	**Finančno jamstvo:** 80 % upravičenih stroškov. **Visoki potni stroški**: 80 % upravičenih stroškov. **Vizumi in z njimi povezani stroški, dovoljenja za prebivanje, cepljenja, zdravniška spričevala:** 100 % upravičenih stroškov.

VIRTUALNE IZMENJAVE NA PODROČJU TERCIARNEGA IZOBRAŽEVANJA IN MLADIH

Projekti virtualnih izmenjav vključujejo spletne medosebne aktivnosti, ki spodbujajo medkulturni dialog in razvoj mehkih veščin. Vsem mladim omogočajo dostop do visokokakovostnega mednarodnega in medkulturnega izobraževanja (formalnega in neformalnega) brez fizične mobilnosti. Čeprav virtualna razprava ali usposabljanje ne nadomešča v celoti koristi fizične mobilnosti, bi morali udeleženci virtualnih izmenjav izkoristiti nekatere prednosti mednarodnih izobraževalnih izkušenj. Digitalne platforme so dragoceno orodje za delno odzivanje na globalne omejitve mobilnosti, ki jih povzroča pandemija COVID-19. Virtualne izmenjave prispevajo tudi k širjenju evropskih vrednot. Poleg tega lahko v nekaterih primerih pripravijo, poglobijo in razširijo fizične izmenjave ter spodbudijo novo povpraševanje po njih.

Virtualne izmenjave potekajo v majhnih skupinah, ki jih vedno vodi usposobljen olajševalec. Treba bi jih bilo enostavno vključiti v mladinske projekte (neformalno izobraževanje) ali terciarne programe. Virtualne izmenjave lahko vključujejo udeležence iz obeh sektorjev, čeprav lahko glede na posamezne projekte vključujejo udeležence samo iz enega ali obeh. Vsi projekti v okviru tega razpisa bodo vključevali organizacije in udeležence iz držav članic EU in tretjih držav, pridruženih programu, ter tretjih držav, ki niso pridružene programu v upravičenih regijah.

CILJI UKREPA

Cilji ukrepa so:

- spodbujanje medkulturnega dialoga s tretjimi državami, ki niso pridružene programu, ter povečevanje strpnosti prek spletnih stikov med ljudmi na podlagi digitalnih in mladim prijaznih tehnologij;
- spodbujanje različnih vrst virtualnih izmenjav kot dopolnilo fizični mobilnosti Erasmus+, ki več mladim omogoča, da izkoristijo medkulturne in mednarodne izkušnje;
- krepitev kritičnega razmišljanja in medijske pismenosti, zlasti pri uporabi interneta in družbenih medijev, kot so boj proti diskriminaciji, indoktrinaciji, polarizaciji in nasilni radikalizaciji;
- spodbujanje razvoja digitalnih spretnosti in mehkih veščin[140] študentov, mladih in mladinskih delavcev[141], vključno s prakso tujih jezikov in ekipnim delom, zlasti za povečanje zaposljivosti;
- spodbujanje državljanstva in skupnih vrednot svobode, strpnosti in nediskriminacije z izobraževanjem;
- krepitev mladinske razsežnosti v odnosih EU s tretjimi državami.

TEMATSKA PODROČJA/POSEBNI CILJI

Virtualne izmenjave Erasmus+ so pobude od spodaj navzgor. Organizacije, ki sodelujejo v tem razpisu, lahko prosto izberejo teme, na katere se bodo osredotočile, vendar morajo v predlogih prikazati njihov pričakovani učinek v zvezi z enim ali več zgoraj navedenimi cilji (glej tudi razdelek „Pričakovani učinek“ v nadaljevanju). Po potrebi bi bilo treba upoštevati vidike spolov, odvisno od obsega in tem projektov (na primer z uvedbo vidikov, ki upoštevajo različnost

[140] Mehke veščine vključujejo sposobnost kritičnega mišljenja, vedoželjnost in ustvarjalnost, iniciativnost, reševanje problemov in sodelovanje, sposobnost učinkovitega sporazumevanja v večkulturnem in večdisciplinarnem okolju, sposobnost prilagajanja okolju, obvladovanje stresa in negotovosti. Ta znanja in spretnosti so del ključnih kompetenc, kot je določeno v Priporočilu Sveta o ključnih kompetencah za vseživljenjsko učenje (UL C 189, 4.6.2018, str. 1).

[141] Mladinski delavci so poklicni delavci ali prostovoljci, ki sodelujejo v neformalnem učenju ter nudijo podporo mladim pri njihovem osebnem, družbeno-izobraževalnem in strokovnem razvoju.

spolov, v usposabljanja). Posebno pozornost je treba nameniti vključevanju socialno in ekonomsko ranljivih oseb in oseb, ki ne morejo zaprositi za fizično mobilnost. Ker je virtualne izmenjave lažje organizirati s študenti in univerzami, se prijavitelje spodbuja, da vključijo mlade in organizacije, ki niso vpisani v terciarno izobraževanje.

AKTIVNOSTI

Projekti bodo financirani na podlagi delovnih načrtov, ki lahko vključujejo širok razpon dejavnosti spletnega sodelovanja, na primer:

- spletne razprave med mladimi iz mladinskih organizacij s sedežem v različnih državah v okviru mladinskih projektov. Lahko vključujejo simulacije vlog;
- usposabljanje mladinskih delavcev, ki želijo razviti virtualni projekt izmenjave s kolegi iz drugih držav;
- spletne razprave med študenti terciarnih izobraževalnih institucij s sedežem v različnih državah v okviru diplom terciarnega izobraževanja;
- usposabljanje univerzitetnih profesorjev/osebja, ki želijo razviti virtualni projekt izmenjave s kolegi iz drugih držav; interaktivni odprti spletni tečaji, vključno s tradicionalnim gradivom za tečaje, kot so posneta predavanja, branje in sklopi problemov (kot so dobro znani množični odprti spletni tečaji (MOOC), a s poudarkom na interaktivnih uporabniških forumih v majhnih skupinah, ki podpirajo stike med študenti, profesorji, asistenti učiteljev, mladimi in mladinskimi delavci).

PRIPRAVA PROJEKTA

Vsi projekti virtualne izmenjave morajo:

- biti vodeni s strani usposobljenih olajševalcev;
- biti varni in zagotavljati zaščito z vidika udeležencev in gostiteljev, pri tem pa morajo biti v celoti upoštevana pravila EU o varstvu osebnih podatkov[142];
- biti politično nepristranski in kulturno relevantni: aktivnosti virtualne izmenjave morajo biti trdno zasidrane v mladinskem in sektorju terciarnega izobraževanja ter v skladu s sodobnimi spletnimi in nespletnimi kulturami mladih v sodelujočih državah;
- biti odprti in dostopni na ravni uporabniške izkušnje in interakcije. Registracija in interakcija z vrstniki, olajševalci, administratorji in drugimi deležniki bi morala biti neposredna in preprosta;
- večinoma potekati sinhrono, z možnimi asinhronimi komponentami (na primer branje, videoposnetki) ter
- morajo poleg tega predvideti metodo priznavanja udeležbe in učenja za mlade ob koncu izmenjave.

Sodelujoče organizacije morajo organizirati virtualne izmenjave za ljudi v starostni skupini 13–30 let. Če so v projekt vključeni mladi, mlajši od 18 let, se od sodelujočih organizacij zahteva, naj pridobijo predhodno dovoljenje za udeležbo od staršev ali skrbnikov. Posamezni udeleženci morajo imeti sedež v državah organizacij, ki sodelujejo v projektu.

Projekti se morajo pri izvajanju svojih aktivnosti čim bolj opirati na obstoječa orodja in platforme.

[142] https://ec.europa.eu/info/law/law-topic/data-protection/eu-data-protection-rules_sl.

KATERA MERILA JE TREBA IZPOLNJEVATI ZA PRIJAVO ZA VIRTUALNE IZMENJAVE V OKVIRU PROJEKTOV NA PODROČJU terciarnega izobraževanja IN MLADINE?

MERILA ZA UPRAVIČENOST

Da bi bili predlogi projektov za virtualne izmenjave na področju terciarnega izobraževanja in mladine upravičeni do nepovratnih sredstev Erasmus+, morajo izpolnjevati naslednja merila:

Kdo se lahko prijavi?	Kot koordinatorji lahko sodelujejo naslednje organizacije: - javne ali zasebne organizacije, dejavne na področju terciarnega izobraževanja ali mladine (neformalno izobraževanje); - terciarne izobraževalne institucije, združenja ali organizacije terciarnih izobraževalnih institucij ter pravno priznane nacionalne ali mednarodne organizacije rektorjev, učiteljev ali študentov. Organizacija se prijavi v imenu vseh sodelujočih organizacij, vključenih v projekt, ter mora biti zakonito ustanovljena v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, in delovati v njej.
Katere vrste organizacij so upravičene do sodelovanja v projektu?	Sodelujoče organizacije morajo imeti sedež v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, ali tretji upravičeni državi, ki ni pridružena programu. Vsak predlog projekta lahko vključuje samo organizacije in udeležence iz ene od upravičenih regij tretjih držav, ki niso pridružene programu. Upravičene regije, ki jih zajema ta ukrep, so regije 1, 2, 3, in 9 (glej oddelek „Upravičene države“ v delu A tega vodnika). Sodelujoče organizacije lahko spadajo v naslednje kategorije: - mladinske organizacije[143]; - terciarne izobraževalne institucije, združenja ali organizacije terciarnih izobraževalnih institucij ter pravno priznane nacionalne ali mednarodne organizacije rektorjev, učiteljev ali študentov; - nosilci sprememb v izobraževalnem sistemu (vodje univerz, mednarodni oddelki, dekani, agencije za zagotavljanje kakovosti itd.); javne ali zasebne organizacije, ki so dejavne na področju terciarnega izobraževanja ali mladine in imajo sedež v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, ali v eni od upravičenih tretjih držav, ki niso pridružene programu. Drugi subjekti lahko sodelujejo v drugih vlogah konzorcija, kot so pridruženi partnerji, podizvajalci, tretje strani, ki dajejo prispevke v naravi itd. Povezani subjekti niso upravičeni do financiranja.

[143] Tj. vsaka organizacija, javna ali zasebna, ki dela z mladimi ali zanje zunaj formalnega okolja. Take organizacije so lahko na primer: neprofitna organizacija, združenje, nevladna organizacija (vključno z evropskimi mladinskimi nevladnimi organizacijami); nacionalni mladinski svet; javni organ na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni; izobraževalna ali raziskovalna ustanova; fundacija.

Število in profil sodelujočih organizacij	Predloge mora predložiti konzorcij najmanj štirih organizacij. Konzorciji morajo izpolnjevati naslednje pogoje: - najmanj dve terciarni izobraževalni instituciji ali mladinski organizaciji iz dveh držav članic EU in tretjih držav, pridruženih programu, in dve terciarni izobraževalni instituciji ali mladinski organizaciji iz dveh upravičenih tretjih držav, ki nista pridruženi programu, ki pripadata isti upravičeni regiji, ter - število organizacij iz držav članic EU in tretjih držav, pridruženih programu, ne sme biti večje od števila organizacij iz tretjih držav, ki niso pridružene programu. - V primeru podsaharske Afrike se prijavitelje spodbuja, naj v svoj predlog vključijo udeležence iz različnih držav, vključno z najmanj razvitimi državami[144] in/ali partnerji, ki imajo manj izkušenj s programom Erasmus+. Pridruženi subjekti se ne upoštevajo pri minimalnih merilih za upravičenost za sestavo konzorcija.
Kraj izvajanja aktivnosti	Aktivnosti se morajo izvajati v državah sodelujočih organizacij.
Trajanje projekta	Projekti naj bi običajno trajali 36 mesecev (podaljšanja so mogoča s spremembo, če so ustrezno utemeljena).
Kje se prijaviti?	Pri Evropski izvajalski agenciji za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo (EACEA). ID razpisa: ERASMUS-EDU-2023-VIRT-EXCH
Kdaj se prijaviti?	Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do 26. aprila do **17. ure** (po bruseljskem času).

Organizacije prijaviteljice bodo ocenjene z ustreznimi merili za izključitev in izbor. Za več informacij glej del C tega vodnika.

PRIČAKOVANI UČINEK

Aktivnosti in rezultati različnih projektov bodo namenjeni doseganju pozitivnega učinka v zvezi s cilji razpisa, ki bi moral biti tesno povezan z učno razsežnostjo virtualnih izmenjav, čeprav se razlikuje glede na posebnosti projektov. Vsak predlog projekta bi moral vsebovati informacije o tem pričakovanem učinku. Prijavitelje se spodbuja, naj pri poročanju o učinku projektov vključijo povratne informacije sodelujočih posameznikov in organizacij, zlasti glede učne vrednosti.

[144] V skladu s seznamom Odbora za razvojno pomoč Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) najmanj razvitih držav: DAC-List-of-ODA-Recipients-for-reporting-2022-23-flows.pdf (oecd.org).

MERILA ZA DODELITEV

Ustreznost projekta **(največ 30 točk)**	▪ Vloga je pomembna za izbrane splošne in posebne cilje razpisa. Predlog projekta je skladen z zahtevami razpisa. Predlog je jasno pojasnjen. ▪ Doslednost: različni elementi uporabe so skladni in dosledni. Vloga temelji na ustrezni analizi izzivov in potreb; cilji so realistični in obravnavajo vprašanja, pomembna za sodelujoče organizacije ter neposredne in posredne cilje skupine. Predloženi so dokazi o učinkovitosti predlaganega pristopa k virtualni izmenjavi. ▪ Širitev: vloga kaže možnosti za razširitev praks projekta na različnih ravneh (na primer na lokalni, regionalni, nacionalni, ravni EU) in njeno prenosljivost na različne sektorje. Širitev bo verjetno imela učinek ne le na ravni različnih partnerskih organizacij, ampak tudi na ravni sistema in/ali politike. Predlog lahko razvije medsebojno zaupanje in okrepi čezmejno sodelovanje. ▪ Evropska dodana vrednost: vloga prinaša dodano vrednost na ravni EU z rezultati, ki jih ne bi bilo mogoče doseči samo na ravni držav, in obstajajo možnosti za prenos rezultatov v države, ki niso vključene v projekt. Rezultati projekta bi lahko bili vključeni v ustrezne programe politik EU.
Kakovost zasnove in izvedbe projekta **(največ 20 točk)**	• Strateški načrt: vloga določa jasno strategijo, ki temelji na analizi izvedljivosti, in opredeljuje potrebne dejavnosti za preizkušanje, prilagoditev in/ali razširitev praks virtualnih izmenjav v novem okviru partnerstva za projekte; ▪ potrebe: ugotovljene in upoštevane so bile različne potrebe različnih partnerjev. Oblikovan je bil jasen koncept, kako se bodo obravnavale te različne potrebe. Tudi pedagoški pristopi so v skladu s temi različnimi potrebami; ▪ struktura: program dela je jasen in razumljiv ter zajema vse faze projekta. Kazalniki dosežkov in sredstva za preverjanje so bili jasno opredeljeni za vsak rezultat; ▪ upravljanje: načrt upravljanja projekta je dober, pri čemer so različnim nalogam dodeljena ustrezna sredstva. Vzpostavljeni so bili učinkoviti postopki sodelovanja in odločanja, razumljivi za vse deležnike. Proračun kaže stroškovno učinkovitost in ekonomsko najugodnejše ponudbe. Naloge, vloge in finančni viri, dodeljeni partnerjem, so usklajeni. Ureditve finančnega poslovodenja so jasne in ustrezne; ▪ ocena: posebni ukrepi za spremljanje procesov in rezultatov (tj. kazalniki dosežkov in sredstva za preverjanje) zagotavljajo visoko kakovost izvajanja projekta. Učni izidi se ocenijo in priznajo. Obstaja jasen načrt za zagotavljanje kakovosti, ki ustrezno zajema tudi vodenje projektov. Strategija spremljanja vključuje opredelitev tveganja in akcijski načrt za zmanjševanje tveganja. Ti elementi so tudi vključeni in podrobno opisani v logičnem okviru (obvezna predloga razpisa).
Kakovost partnerstva in dogovorov o sodelovanju **(največ 20 točk)**	▪ Sestava: partnerstvo je sposobno zagotoviti popolno uresničitev ciljev projekta. Konzorcij ima vsa potrebna znanja in spretnosti, strokovno znanje in izkušnje na področjih, ki jih zajema projekt. Zagotovi se ustrezna razporeditev časa in prispevka med partnerji. Znanja in spretnosti ter kompetence partnerstva se dopolnjujejo; ▪ zavezanost: vsaka sodelujoča organizacija pokaže popolno vključenost, ki ustreza njenim zmogljivostim in določenemu področju strokovnega znanja; ▪ sodelovanje: dogovori o sodelovanju so uravnoteženi. Predlagani so učinkoviti mehanizmi za zagotavljanje koordinacije, odločanja in obveščanja med sodelujočimi organizacijami, deležniki in vsemi drugimi zadevnimi stranmi.

Učinek **(največ 30 točk)**	▪ Razširjanje: jasna strategija ozaveščanja, razširjanja in komuniciranja zagotavlja, da se v času trajanja projekta dosežejo ustrezne ciljne skupine ter splošni deležniki in javnost. Ta strategija vključuje načrte za omogočanje dostopnosti katerega koli proizvedenega materiala z odprtimi licencami; ▪ uporaba: Vloga dokazuje, da je mogoče izbrane pristope virtualne izmenjave uspešno razširjati in/ali povečati, da ustvarja širši učinek in vpliva na sistemsko spremembo. Pristop izkoriščanja je jasno opisan in predlagani ukrepi za izkoriščanje rezultatov projekta so potencialno učinkoviti; ▪ učinek: predvidljiv učinek, zlasti za opredeljene ciljne skupine, je jasno opredeljen in vzpostavljeni so ukrepi za zagotovitev, da je učinek mogoče doseči in ovrednotiti. Učni izidi so jasno opredeljeni pred vsako aktivnostjo virtualne izmenjave ter se merijo po vsaki aktivnosti, zabeleženem napredku in priznanih dosežkih. Rezultati aktivnosti bodo verjetno pomembni. Rezultati projektov lahko podprejo dolgoročne spremembe, izboljšave ali razvoj v korist zadevnih ciljnih skupin in sistemov. V vlogi je pojasnjeno tudi, kako bo ocenjen učinek učenja (učnih izidov) z virtualno izmenjavo, da bi se oblikovala priporočila na podlagi podatkov za izboljšanje poučevanja in vzorčenja virtualnih izmenjav ter učenja po zaključku projekta. Ti elementi so vključeni in podrobno opisani tudi v logičnem okviru (obvezna predloga razpisa); ▪ trajnostnost: vloga vključuje ustrezne ukrepe in vire za zagotovitev, da se rezultati in koristi projekta lahko ohranijo po njegovem življenjskem ciklu.

Da bi se predlogi upoštevali pri dodeljevanju sredstev, morajo doseči vsaj 60 točk. Poleg tega morajo doseči vsaj polovico vseh možnih točk v vsaki od zgoraj navedenih kategorij meril za dodelitev (tj. vsaj 15 točk v kategorijah „Ustreznost projekta“ in „Učinek“; 10 točk za kategoriji „Kakovost partnerstva in dogovorov o sodelovanju“ ter „Kakovost zasnove in izvedbe projekta“).

V primeru izenačenih predlogov bodo imeli prednost projekti, ki pri merilu „Ustreznost projekta“ in nato pri merilu „Učinek“ dobijo največ točk.

GEOGRAFSKI CILJI

K temu ukrepu prispevajo instrumenti EU za zunanje delovanje. Razpoložljivi proračun je razdeljen med različne regije, obseg vsakega proračunskega okvira pa je različen. Dodatne informacije o zneskih so na voljo v okviru posamezne proračunske ovojnice ter bodo objavljene na portalu za financiranje in javne razpise.

Podsaharska Afrika: prednost bodo imele najmanj razvite države v tej regiji; poseben poudarek je treba nameniti tudi prednostnim državam na področju migracij[145]; nobena država ne bo imela dostopa do več kot 8 % sredstev, predvidenih za to regijo.

Kot splošno pravilo in v skladu z obstoječim nacionalnim in evropskim pravnim okvirom bi bilo treba rezultate objaviti kot prosto dostopne učne vire (PDUV) ter na ustreznih platformah stroke, sektorja ali pristojnih organov. V predlogu je opisano, kako se bo omogočil prost dostop z odprtimi licencami do ustvarjenih podatkov, gradiv, dokumentov ter

[145] V nadaljevanju so navedene tretje države, ki so ključne za migracijo in niso pridružene programu: Burkina Faso, Burundi, Etiopija, Gambija, Slonokoščena obala, Gvineja, Mali, Mavretanija, Niger, Nigerija, Senegal, Južna Afrika, Južni Sudan in Sudan.

aktivnosti v avdiovizualnih in družbenih medijih ter kako se bo o njih obveščalo, poleg tega pa predlog ne vsebuje nesorazmernih omejitev.

KAKŠNA SO PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV?

Za ta ukrep se uporablja model financiranja s pavšalnimi zneski. Znesek prispevka v obliki enkratnega pavšalnega zneska bo določen za vsako dodelitev nepovratnih sredstev na podlagi ocenjenega proračuna za ukrep, ki ga predlaga prijavitelj. Organ, ki dodeli sredstva, bo določil pavšalni znesek za vsako dodelitev nepovratnih sredstev na podlagi predloga, rezultata ocene, stopenj financiranja in najvišjega zneska nepovratnih sredstev, določenega v razpisu.

Nepovratna sredstva EU na projekt bodo znašala **največ 500 000 EUR, pri čemer bo največ 200 EUR naložb za organizacije na udeleženca (tj. projekt v vrednosti 500 000 EUR bi moral zajemati vsaj 2 500 udeležencev).** Znesek dodeljenih nepovratnih sredstev je lahko nižji od zahtevanega zneska.

Kako se določi pavšalni znesek za projekt?

Prijavitelji morajo izpolniti podrobno proračunsko preglednico v prijavnem obrazcu, pri tem pa upoštevati naslednje točke:

a) upravičenci bi morali proračun po potrebi podrobno opredeliti in organizirati v skladne delovne sklope (na primer razdeljene na „vodenje projekta“, „usposabljanje“, „organizacija dogodkov“, „priprava in izvajanje mobilnosti“, „obveščanje in razširjanje“, „zagotavljanje kakovosti“ itd.);

b) v predlogu morajo biti opisane aktivnosti, zajete v posameznem delovnem sklopu;

c) prijavitelji morajo v svojem predlogu navesti razčlenitev ocenjenih stroškov, ki prikazuje deleže za posamezne delovne sklope (in v vsakem delovnem sklopu delež, dodeljen vsakemu upravičencu in povezanemu subjektu);

d) navedeni stroški lahko zajemajo stroške osebja, potne stroške in stroške bivanja, stroške opreme in oddaje naročil podizvajalcem ter druge stroške (kot so razširjanje informacij, objave ali prevodi).

Predlogi bodo ocenjeni v skladu s standardnimi postopki ocenjevanja ob pomoči notranjih in/ali zunanjih strokovnjakov. Strokovnjaki bodo ocenili kakovost predlogov glede na zahteve, opredeljene v razpisu, ter pričakovani učinek, kakovost in učinkovitost ukrepa.

Po oceni predloga bo odredbodajalec določil pavšalni znesek ob upoštevanju ugotovitev opravljene ocene. Vrednost pavšalnega zneska bo omejena na največ 95 % predvidenega proračuna, določenega po oceni.

Elementi nepovratnih sredstev (najvišji znesek nepovratnih sredstev, stopnja financiranja, skupni upravičeni stroški itd.) bodo določeni v sporazumu o nepovratnih sredstvih. Finančna podpora tretjim osebam ni dovoljena. Stroški za prostovoljce ter stroški malih in srednjih podjetij so dovoljeni. Glej del C tega vodnika za prijavitelje, oddelek „Upravičeni neposredni stroški“. Predlog mora vključevati stroške za dve srečanji (največ dve osebi na vlogo) na leto, ki ju organizira Evropska komisija ali sta organizirani na njeno pobudo.

Dosežki projekta bodo ocenjeni na podlagi dokončanih rezultatov. Shema financiranja bi omogočila osredotočenost na izložke in ne na vložke, zato bi bil poudarek na kakovosti in stopnji doseganja merljivih ciljev.

Več podrobnosti je navedenih v vzorcu sporazuma o nepovratnih sredstvih, ki je na voljo na portalu za financiranje in javne razpise.

KLJUČNI UKREP 2: SODELOVANJE MED ORGANIZACIJAMI IN INSTITUCIJAMI

Ta ključni ukrep podpira:

- partnerstva za sodelovanje, vključno s sodelovalnimi partnerstvi in manjšimi partnerstvi;
- partnerstva za odličnost, vključno s centri poklicne odličnosti in ukrepom Erasmus Mundus;
- partnerstva za inovacije, vključno s koalicijami in v prihodnost usmerjenimi projekti;
- projekti krepitve zmogljivosti na področjih terciarnega izobraževanja, poklicnega izobraževanja in usposabljanja, mladine in športa;
- neprofitne evropske športne prireditve.

Aktivnosti, ki jih podpira ta ključni ukrep, bodo predvidoma pomembno prispevale k prednostnim nalogam programa ter pozitivno in dolgoročno vplivale na sodelujoče organizacije, na sisteme politik, v katere so ti ukrepi umeščeni, ter na organizacije in osebe, ki so posredno ali neposredno vključene v organizirane aktivnosti.

Pričakovani rezultati tega ključnega ukrepa so razvoj, prenos in/ali izvajanje inovativnih praks na organizacijski, lokalni, regionalni, nacionalni ali evropski ravni.

Glede na obravnavano področje in vrsto prijavitelja te ukrepe upravljajo nacionalne agencije ali Evropska izvajalska agencija za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo (EACEA). Vse podrobnosti o tem, kdo se lahko prijavi in kje, so navedene v naslednjih oddelkih.

Na podlagi projektov, ki jih podpira ta ključni ukrep, se za sodelujoče organizacije pričakujejo naslednji rezultati:

- inovativni pristopi za obravnavanje njihovih ciljnih skupin, na primer z zagotavljanjem: privlačnejših programov izobraževanja in usposabljanja, ki so v skladu s potrebami in pričakovanji posameznikov; uporabe sodelovalnih pristopov in digitalnih metodologij; novih ali izboljšanih procesov priznavanja in vrednotenja kompetenc; učinkovitejših aktivnosti v korist lokalnih skupnosti; novih ali izboljšanih praks za izpolnjevanje potreb ciljnih skupin z manj priložnostmi ter obravnavanja razlik v učnih izidih, povezanih z geografskimi in socialno-ekonomskimi razlikami; novih pristopov za obravnavanje družbene, etnične, jezikovne in kulturne raznolikosti; novih pristopov za boljšo podporo konkurenčnosti in zaposlovanju, zlasti na regionalni in lokalni ravni; priznavanja odličnosti pri učenju in poučevanju jezikov z evropskim jezikovnim priznanjem;
- sodobnejše, bolj dinamično, predano in strokovno okolje v organizaciji: pripravljenost za vključevanje dobrih praks in novih metod, vključno z digitalnimi zmogljivostmi, v vsakodnevne aktivnosti; odprtost do sinergij z organizacijami, ki so aktivne na drugih področjih ali v drugih socialno-ekonomskih sektorjih; strateško načrtovanje poklicnega razvoja osebja v skladu s potrebami posameznikov in cilji organizacije;
- večja zmogljivost in strokovnost za delovanje na ravni EU/mednarodni ravni: boljše kompetence upravljanja in strategije internacionalizacije; okrepljeno sodelovanje s partnerji iz drugih držav, drugih področij izobraževanja in usposabljanja ter mladinskega sektorja in/ali drugih socialno-ekonomskih sektorjev; več dodeljenih finančnih sredstev (razen sredstev EU) za organizacijo projektov EU/mednarodnih projektov na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine; večja kakovost pri pripravi, izvajanju, spremljanju in nadaljnjem spremljanju projektov EU/mednarodnih projektov;
- okrepitev znanja in ozaveščenosti o športu in telesni dejavnosti;
- večja ozaveščenost o vlogi športa pri spodbujanju socialnega vključevanja, enakih možnosti in zdravega življenjskega sloga.

Projekti, ki bodo financirani v okviru tega ključnega ukrepa, bodo verjetno imeli pozitivne učinke tudi na osebe, posredno ali neposredno vključene v aktivnosti; primeri takih pozitivnih učinkov pa so:

- večja samoiniciativnost in podjetnost;
- boljše znanje tujih jezikov;

- višja raven digitalne usposobljenosti;
- boljše razumevanje vseh vrst raznolikosti, na primer družbene, etnične, jezikovne, spolne in kulturne raznolikosti, in različnih sposobnosti ter odzivanje nanje;
- višje ravni spretnosti za zaposljivost in ustanavljanje novih podjetij (vključno s socialnim podjetništvom);
- aktivnejša udeležba v družbi;
- pozitivnejši odnos do evropskega projekta in vrednot EU;
- boljše razumevanje in priznavanje spretnosti in kvalifikacij v Evropi in zunaj nje;
- boljše kompetence, povezane s poklicnimi profili (poučevanje, usposabljanje, mladinsko delo, športno treniranje itd.);
- boljše razumevanje praks, politik in sistemov na področju izobraževanja, usposabljanja, mladine in športa v vseh državah;
- boljše razumevanje medsebojnih povezav med formalnim in neformalnim izobraževanjem, poklicnim usposabljanjem, drugimi oblikami učenja oziroma trgom dela;
- več priložnosti za poklicni razvoj;
- večja motivacija in zadovoljstvo pri vsakodnevnem delu;
- pogostejše športno udejstvovanje in telesna dejavnost.

Na sistemski ravni naj bi ti projekti spodbudili posodobitev in okrepili odzivanje sistema izobraževanja in usposabljanja ter mladinskih politik na glavne izzive današnjega sveta: okoljsko trajnostnost, digitalno preobrazbo, zaposlovanje, gospodarsko stabilnost in rast, pa tudi na potrebo po spodbujanju družbene, državljanske in medkulturne kompetence, medkulturnega dialoga, demokratičnih vrednot in temeljnih pravic, socialne vključenosti, duševnega zdravja in dobrega počutja, nediskriminacije in aktivnega državljanstva, kritičnega razmišljanja in medijske pismenosti.

Pričakovani učinki tega ključnega ukrepa so torej:

- večja kakovost izobraževanja in usposabljanja ter praks na področju mladinskega dela in športa v Evropi in zunaj nje: združevanje višjih ravni odličnosti in privlačnosti z več priložnostmi za vse;
- večja usklajenost sistemov na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine s potrebami trga dela in priložnostmi, ki jih ta ponuja, ter tesnejše povezave z gospodarstvom in skupnostjo;
- izboljšano zagotavljanje in ocenjevanje osnovnih in prečnih spretnosti, zlasti: podjetništva, družbenih, državljanskih, medkulturnih in jezikovnih kompetenc, kritičnega razmišljanja, digitalnih spretnosti in medijske pismenosti;
- večje sinergije in boljše povezave ter izboljšan prehod med različnimi področji izobraževanja, usposabljanja in mladine na nacionalni ravni z boljšo uporabo evropskih referenčnih orodij za priznavanje, vrednotenje in preglednost kompetenc in kvalifikacij;
- večja uporaba učnih izidov pri opisovanju in opredeljevanju kvalifikacij, delov kvalifikacij in učnih načrtov za podporo poučevanju, učenju in ocenjevanju;
- večja ozaveščenost o družbeni raznolikosti in odprtost do nje ter večja vključenost in dostopnost sistemov in možnosti izobraževanja;
- novo in okrepljeno medregionalno in transnacionalno sodelovanje javnih organov na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine;
- bolj strateška in celostna uporaba IKT ter prosto dostopnih učnih virov (PDUV) v sistemih na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine;
- večja motivacija za učenje jezikov z inovativnimi metodami poučevanja ali boljšo povezanostjo s praktično uporabo znanja jezikov, ki ga zahteva trg dela;
- okrepljena interakcija med prakso, raziskovanjem in politiko;
- večja udeležba v športu in telesni dejavnosti kot sredstvu za zdravje in dobro počutje;

- okrepljeno znanje o tem, kako se spopadati s čezmejnimi dejavniki, ki ogrožajo integriteto športa, kot so uživanje prepovedanih poživil, vnaprejšnji dogovori o rezultatih tekmovanj in nasilje ter vse oblike nestrpnosti in diskriminacije; boljše podpiranje dobrega upravljanja v športu in dvojnih poklicnih poti športnikov;
- večje priznavanje prostovoljnih dejavnosti v športu;
- večja mobilnost prostovoljcev, trenerjev, menedžerjev in osebja neprofitnih športnih organizacij;
- obsežnejše socialno vključevanje in enake možnosti v športu.

PARTNERSTVA ZA SODELOVANJE

KAJ SO PARTNERSTVA ZA SODELOVANJE?

Ta ukrep omogoča sodelujočim organizacijam, da pridobijo izkušnje z mednarodnim sodelovanjem, okrepijo svoje zmogljivosti ter hkrati dosežejo visokokakovostne in inovativne rezultate. Glede na cilje projekta, vključene sodelujoče organizacije, pričakovani učinek ali druge elemente so lahko partnerstva za sodelovanje različnih velikosti in področja ter temu primerno prilagajajo svoje aktivnosti. Ocena kakovosti teh projektov bo sorazmerna s cilji sodelovanja in naravo vključenih organizacij.

Na podlagi te logike sta organizacijam ponujeni dve vrsti partnerstev za skupno delo, učenje in rast:

- **sodelovalna partnerstva in**
- **manjša partnerstva.**

Ti dve vrsti partnerstev sta podrobno predstavljeni na naslednjih straneh. Informacije, ki jih vsebujeta poglavji, vam bodo pomagale pri izbiri vrste partnerstva, ki najbolje ustreza profilu in strukturi vaše organizacije in vašim projektnim idejam.

KATERE AKTIVNOSTI OBIČAJNO IZVAJAJO PARTNERSTVA ZA SODELOVANJE?

V življenjskem ciklu projekta lahko organizacije običajno izvedejo široko paleto aktivnosti. Od tradicionalnih aktivnosti do ustvarjalnejših in inovativnejših – organizacije imajo možnost, da izberejo najboljšo kombinacijo, ki prispeva k doseganju ciljev projekta glede na njegovo področje uporabe in sorazmerno z zmogljivostmi partnerstva. Na primer:

- **vodenje projektov:** aktivnosti, potrebne za zagotavljanje ustreznega načrtovanja, izvajanja in nadaljnjega spremljanja projektov, vključno z nemotenim in učinkovitim sodelovanjem med projektnimi partnerji. V tej fazi aktivnosti običajno vključujejo organizacijske in administrativne naloge, virtualne sestanke partnerjev, pripravo komunikacijskega gradiva, pripravo in nadaljnje spremljanje udeležencev aktivnosti itd.;
- **aktivnosti izvajanja**: lahko vključujejo dogodke mreženja, sestanke in delovna srečanja za izmenjavo praks in doseganje rezultatov. V te aktivnosti so lahko vključeni tudi osebje in učeči se (če njihova udeležba prispeva k doseganju ciljev projekta);
- **aktivnosti izmenjave in promocije**: organizacija konferenc, sej in dogodkov, namenjenih izmenjavi, pojasnitvi in promociji rezultatov projekta v obliki oprijemljivih rezultatov, sklepov, dobrih praks ali v kakršni koli drugi obliki.

PRISPEVEK TEGA UKREPA K DOSEGANJU PREDNOSTNIH NALOG POLITIKE

Evropska komisija vsako leto določi skupne prednostne naloge in cilje, ki naj bi se dosegli na ravni programa Erasmus+ na različnih področjih izobraževanja, usposabljanja, mladine in športa. Poleg razvoja zmogljivosti organizacij, vključenih v projekt, je zato namen partnerstev za sodelovanje z rezultati prispevati k uresničitvi prednostnih nalog.

Delo projektov mora biti zato umeščeno glede na eno ali več teh prednostnih nalog, prednostne naloge projektov pa morajo biti izbrane ob prijavi. Pri oblikovanju predlogov projektov je priporočljivo upoštevati tudi rezultate prejšnjih financiranih projektov, ki temeljijo na podobnih prednostnih nalogah, da se zagotovi usklajenost in prepreči podvajanje, ter postopno graditi na obstoječih rezultatih in prispevati k skupnemu razvoju različnih področij. Uporabne informacije o financiranih projektih so na voljo na platformi Erasmus+ za rezultate projektov: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/projects_sl.

Poleg tega imajo nacionalne agencije programa Erasmus+ za boljše povezovanje evropskih prednostnih nalog s specifičnimi potrebami na nacionalni ravni možnost, da eno ali več teh evropskih prednostnih nalog opredelijo kot posebno ustrezne v nacionalnem kontekstu in tako organizacije spodbudijo, da se v zadevnem letu s svojimi prispevki osredotočijo na ta izbrana področja.

Leta 2023 morajo partnerstva za sodelovanje obravnavati eno ali več naslednjih prednostnih področij:

PREDNOSTNE NALOGE ZA VSE SEKTORJE PROGRAMA ERASMUS+

- **Vključevanje in raznolikost na vseh področjih izobraževanja, usposabljanja, mladine in športa**: program bo podpiral projekte, ki spodbujajo socialno vključevanje in so namenjeni izboljšanju navezovanja stikov z ljudmi z manj priložnostmi, vključno z invalidi in ljudmi z migrantskim ozadjem, ter ljudmi, ki živijo na podeželskih in oddaljenih območjih, kot so najbolj oddaljene regije, in ljudmi, ki se srečujejo z neenakostjo med spoloma, socialno-ekonomskimi težavami ali drugim morebitnim virom diskriminacije na podlagi spola, rase ali narodnosti, vere ali prepričanja, invalidnosti, starosti ali spolne usmerjenosti. Ti projekti bodo pomagali odpraviti ovire, s katerimi se te skupine srečujejo pri dostopu do priložnosti, ki jih ponuja program, prispevali pa bodo tudi k ustvarjanju vključujočih okolij, ki spodbujajo pravičnost in enakost ter se odzivajo na potrebe širše skupnosti. V okviru te prednostne naloge bo program podpiral projekte, ki spodbujajo izobraževalne aktivnosti in olajšujejo vključevanje ljudi, ki bežijo pred vojno v Ukrajini, v nova učna okolja.

- **Okolje in boj proti podnebnim spremembam:** namen programa je v vseh sektorjih podpirati ozaveščanje o zelenem prehodu, okoljskih izzivih in izzivih, povezanih s podnebnimi spremembami. Prednost bodo imeli projekti, usmerjeni v razvijanje kompetenc v različnih sektorjih, pomembnih za trajnostnost, razvijanje zelenih strategij in metodologij sektorskih spretnosti, pa tudi v prihodnost usmerjenih učnih načrtov, ki bolje izpolnjujejo potrebe posameznikov. Program bo podpiral tudi preizkušanje inovativnih praks, da bi učeče se, osebje in mladinske delavce pripravil na prevzem vloge resničnih katalizatorjev sprememb (na primer varčevanje z viri, zmanjševanje porabe energije in odpadkov, nadomeščanje emisij ogljičnega odtisa, izbira trajnostne hrane in možnosti mobilnosti). Prednost bodo imeli tudi projekti, ki s pomočjo izobraževanja, usposabljanja, mladinskih in športnih aktivnosti omogočajo spremembe vedenja pri prednostnih izbirah posameznikov, navadah potrošnikov in načinu življenja, v skladu s pobudo novi evropski Bauhaus[146]; razvijajo kompetence izobraževalcev in vodij izobraževanja na področju trajnostnosti ter podpirajo načrtovane pristope sodelujočih organizacij v zvezi z okoljsko trajnostnostjo.

- **Obravnavanje digitalne preobrazbe z razvojem digitalne pripravljenosti, odpornosti in zmogljivosti**: program bo podpiral načrte za digitalno preobrazbo ustanov za primarno in sekundarno izobraževanje, poklicno izobraževanje in usposabljanje (PIU), terciarno izobraževanje in izobraževanje odraslih. Prednost bodo imeli projekti, katerih cilj je povečati zmogljivost in pripravljenost ustanov za upravljanje učinkovitega prehoda na digitalno izobraževanje. Program bo podpiral namensko uporabo digitalnih tehnologij v izobraževanju, usposabljanju, na področju mladine in v športu za poučevanje, učenje, ocenjevanje in sodelovanje. To vključuje razvoj digitalnih pedagoških pristopov in strokovnega znanja v zvezi z uporabo digitalnih orodij za učitelje, vključno z dostopnimi in podpornimi tehnologijami ter pripravo in inovativno uporabo digitalnih izobraževalnih vsebin. Poleg tega vključuje tudi razvoj digitalnih spretnosti in kompetenc vsega prebivalstva prek ustreznih programov in pobud. Posebna pozornost bo namenjena spodbujanju enakosti spolov ter odpravi razlik v zvezi z dostopom in uporabo s strani slabo zastopanih skupin. Poleg tega bo program podpiral uporabo evropskih okvirov za digitalne kompetence izobraževalcev, državljanov in organizacij.

- **Skupne vrednote, državljansko udejstvovanje in udeležba**: program bo podpiral aktivno državljanstvo in etiko pri vseživljenjskem učenju; spodbujal bo razvijanje socialnih in medkulturnih kompetenc, kritičnega razmišljanja ter medijske pismenosti. Prednost bodo imeli tudi projekti, ki ponujajo priložnosti za udeležbo

[146] https://europa.eu/new-european-bauhaus/index_sl

ljudi v demokratičnem življenju ter socialno in državljansko udeleževanje v formalnih in tudi neformalnih učnih aktivnostih, kot so na primer aktivnosti ozaveščanja in spodbujanja udeležbe na volitvah v Evropski parlament leta 2024. Poudarek bo tudi na ozaveščanju o okviru Evropske unije in njegovem razumevanju, zlasti v zvezi s skupnimi vrednotami EU, načeli enotnosti in raznolikosti ter kulturno identiteto, kulturno ozaveščenostjo ter družbeno in zgodovinsko dediščino.

Poleg zgoraj navedenih splošnih prednostnih nalog bo v zadevnih sektorjih poudarek na naslednjih posebnih prednostnih nalogah.

SEKTORSKE PREDNOSTNE NALOGE

Na področju terciarnega izobraževanja:

Prednost bodo imeli ukrepi, ključni za doseganje ciljev evropskega izobraževalnega prostora. Namen je podpirati sektor terciarnega izobraževanja, da bo postal še bolj medsebojno povezan, inovativen, vključujoč in digitalen. V ta namen bo program spodbujal veliko tesnejše in interdisciplinarno sodelovanje med terciarnimi izobraževalnimi institucijami, pa tudi z inovacijskimi ekosistemi v njihovi okolici, ter krepitev povezav med izobraževanjem, raziskavami in inovacijami. Poudarek bo zlasti na krepitvi vključevanja, mobilnosti, digitalizacije, vseživljenjskega učenja, zagotavljanja kakovosti in samodejnega prepoznavanja. Temeljni cilj je pospešiti preobrazbo terciarnega izobraževanja po vsej Evropi, da bi se prihodnje generacije usposobile za soustvarjanje znanja za odporno, vključujočo in trajnostno družbo.

- **Spodbujanje medsebojno povezanih terciarnih izobraževalnih sistemov**: program si bo prizadeval okrepiti strateško in strukturirano sodelovanje med terciarnimi izobraževalnimi institucijami, in sicer s: (a) podporo za razvoj in preizkušanje različnih vrst modelov sodelovanja, vključno z virtualnim in kombiniranim sodelovanjem ter uporabo različnih digitalnih orodij in spletnih platform; (b) izboljšanjem mobilnosti z izvajanjem avtomatičnega vzajemnega priznavanja kvalifikacij in učnih izidov ter z vključevanjem mobilnosti v učne načrte; (c) podporo terciarnim izobraževalnim institucijam pri izvajanju bolonjskih načel, vključno s spodbujanjem temeljnih akademskih vrednot in smernic za zagotavljanje kakovosti, ter orodji za povečanje mobilnosti za vse; (d) podporo terciarnim izobraževalnim institucijam v tesnem sodelovanju s predstavniki držav članic pri uvajanju inovativnega sodelovanja in ukrepov; (e) podporo izvajanju programa Erasmus brez papirja, uvedbi evropskega študentskega identifikatorja in evropske študentske izkaznice.

- **Spodbujanje inovativnih praks učenja in poučevanja:** reševanje družbenih izzivov ter spodbujanje inovacij in podjetništva s podporo za: (a) razvoj učnih načrtov, usmerjenih v učne izide in osredotočenih na študente, ki bolje izpolnjujejo učne potrebe študentov ter zmanjšujejo neskladja v spretnostih ter spodbujajo podjetništvo, hkrati pa so pomembni tudi za trg dela in širšo družbo, na primer s privabljanjem osebja iz podjetij in sveta dela ali s sooblikovanjem učnih načrtov skupaj z industrijo, vključno z malimi in srednjimi podjetji; (b) razvoj, preizkušanje in uvedba fleksibilnih učnih poti in modularnih oblik študijskih programov (izredni študij, študij prek spleta ali kombinirano učenje) ter ustreznih oblik ocenjevanja, vključno z razvojem spletnega ocenjevanja; (c) spodbujanje razsežnosti vseživljenjskega učenja v okviru visokošolskega izobraževanja, vključno s preučitvijo možnosti za uvajanje, potrjevanje in priznavanje kratkih tečajev učenja, s katerimi se pridobijo mikrodokazila; (d) izvajanje transdisciplinarnih pristopov in inovativnih pedagoških pristopov, kot so obrnjeno učenje, sodelovalno spletno mednarodno učenje, učenje na podlagi raziskav in kombinirani intenzivni programi, ki podpirajo pridobivanje prenosljivih v prihodnost usmerjenih znanja in spretnosti ter podjetništva s pristopom, ki temelji na izzivih.

- **Razvoj na področju STEM/STEAM v terciarnem izobraževanju, zlasti udeležbe žensk na področju STEM:** ta prednostna naloga podpira razvoj in izvajanje učnih načrtov terciarnega izobraževanja na področju STEM (naravoslovje, tehnologija, inženirstvo in matematika), ki ustrezajo svojemu namenu, pri čemer upošteva

pristop STEAM (naravoslovje, tehnologija, inženirstvo, umetnost in matematika), spodbuja udeležbo žensk na študijskih področjih STEM, zlasti na področju inženirstva, IKT in naprednih digitalnih spretnosti, podpira razvoj programov usmerjanja in mentorstva za dijake in študente, zlasti za dekleta in ženske, da bi izbrali študijska področja in poklice na področju STEM in IKT, spodbuja prakse izobraževanja in usposabljanja, ki upoštevajo vidik spola, v izobraževanju na področju STEM ter odpravlja spolne stereotipe na področju STEM.

- **Nagrajevanje odličnosti pri učenju, poučevanju ter razvoju znanj in spretnosti** z (a) razvojem in izvajanjem strategij in kulture kakovosti za nagrajevanje in spodbujanje odličnosti pri poučevanju, vključno s spletnim poučevanjem, večjo kakovostjo študentskih izkušenj in poučevanja za učeče se z manj priložnostmi, učenja, osredotočenega na učeče se, ter poučevanja v terciarnem izobraževanju, pa tudi s podporo prožnim in privlačnim akademskim karieram z vrednotenjem poučevanja, raziskav, podjetništva, upravljanja in aktivnosti vodenja; (b) usposabljanjem akademikov na področju novih in inovativnih pedagoških pristopov, vključno s poučevanjem v spletnem ali kombiniranem okolju, transdisciplinarnimi pristopi, oblikovanjem novih učnih načrtov ter metodami izvajanja in ocenjevanja, ki po potrebi izobraževanje povezujejo z raziskavami in inovacijami; (c) razvojem novih praks pri načrtovanju poučevanja, ki temeljijo na izobraževalnih raziskavah in ustvarjalnosti.

- **Podpiranje digitalnih in zelenih zmogljivosti v sektorju terciarnega izobraževanja:** s podporo za (a) za digitalno preobrazbo terciarnih izobraževalnih institucij (vključno z interoperabilnostjo) in digitalizacijo mobilnosti študentov, povezano s pobudo za evropsko študentsko izkaznico, (b) razvoj digitalnih spretnosti študentov in osebja ter (c) podatkovne zbirke za spremljanje diplomantov. Kar zadeva zeleni prehod, bo program podpiral (a) celostne institucionalne pristope, (b) transdisciplinarne pristope v povezavi z močnim disciplinarnim ozadjem in vseživljenjskim učenjem, tudi z mikrodokazili, (c) oblikovanje učnih načrtov v skladu z zahtevanimi zelenimi znanji in spretnostmi, (d) transnacionalna partnerstva med študenti, akademiki, univerzami, delodajalci, skupnostmi in drugimi deležniki o podnebnih izzivih, da bi ustvarili resnično vodilno vlogo v terciarnem izobraževanju na področju podnebja.

- **Vzpostavljanje vključujočih terciarnih izobraževalnih sistemov:** program bo spodbujal vključujoče pristope k aktivnostim mobilnosti in sodelovanja, kot so (a) podpora izobraževanju begunskih študentov in osebja ter podpora institucijam in osebju držav gostiteljic pri izvajanju teh prizadevanj; (b) večji dostop, sodelovanje in stopnja dokončanja šolanja oseb z manj priložnostmi, vključno s premalo zastopanimi skupinami, tudi z razvojem prostovoljnih količinsko opredeljenih ciljev; (c) aktivna podpora udeležencem vhodne mobilnosti v celotnem postopku iskanja nastanitve, tudi s sodelovanjem z ustreznimi deležniki za zagotavljanje ustreznih in cenovno dostopnih stanovanj; (d) podpora duševnemu zdravju študentov in akademikov; (e) spodbujanje uravnotežene zastopanosti spolov v terciarnih izobraževalnih institucijah, na različnih študijskih področjih in na vodstvenih položajih; (f) spodbujanje državljanskega udejstvovanja s promoviranjem priložnostnega učenja in obšolskih aktivnosti ter priznavanjem prostovoljskega dela in dela v korist skupnosti pri študijskih rezultatih študentov.

- **Podpiranje inovacijskih in podjetniških znanj in spretnosti študentov:** program bo zagotavljal podporo za inovacije in podjetništvo v terciarnem izobraževanju, med drugim na primer z (a) podporo za vzpostavitev in delovanje živih laboratorijev in inkubatorjev v terciarnih izobraževalnih institucijah v tesnem sodelovanju s podjetniškim sektorjem in drugimi ustreznimi akterji, da bi podprli inovativno učenje in poučevanje ter študentom podjetnikom pomagali pri razvoju njihovih zamisli v posel, (b) podporo za učenje in poučevanje s komercialnimi in nekomercialnimi organizacijami v zasebnem sektorju, ki spodbujajo izpostavljanje študentom inovacijam in podjetništvu.

- **Podpiranje terciarnih izobraževalnih institucij pri sodelovanju z njihovimi ukrajinskimi partnericami kot odziv na vojno v Ukrajini:** namen tega ukrepa je podpora Ukrajini pri preoblikovanju in ponovni vzpostavitvi terciarnega izobraževalnega sistema prek sodelovanja s terciarnimi izobraževalnimi institucijami v Evropi, med drugim glede kakovosti in relevantnosti poučevanja in učenja, dostopnega širokemu krogu študentov, inovativnih pedagoških pristopov, interdisciplinarnih pristopov, osredotočenih na študente in temelječih na izzivih, digitalnih in podjetniških spretnosti, praks vseživljenjskega učenja, sistema kvalifikacij, praks učinkovitega upravljanja, ohranjanja akademskih vrednot, sodelovanja z inovacijskimi ekosistemi ter razvoja in izvajanja skupnih izobraževalnih aktivnosti in programov.

Na področju šolskega izobraževanja:

- **odpravljanje prikrajšanosti pri učenju, zgodnjega opuščanja šolanja in slabega obvladovanja osnovnih znanj**: cilj te prednostne naloge je pomagati omogočiti uspeh vsem učencem, zlasti tistim z manj priložnostmi. Prednostna naloga vključuje spremljanje, zgodnje prepoznavanje učencev, izpostavljenih tveganjem, preventivne pristope in pristope za zgodnje posredovanje za učence s težavami, spodbujanje pristopov, bolj osredotočenih na učence, spodbujanje dobrega počutja in duševnega zdravja učencev in učiteljev ter zaščito pred ustrahovanjem v šoli. Na ravni šol ta prednostna naloga podpira celovite pristope k poučevanju in učenju ter sodelovanje med vsemi akterji v šolah, pa tudi z družinami in drugimi zunanjimi deležniki. Nazadnje, na strateški ravni je poudarek na izboljšanju prehodov med različnimi stopnjami izobraževanja, izboljšanju ocenjevanja in razvoju močnih sistemov zagotavljanja kakovosti;

- **podpora učiteljem, ravnateljem in drugim učiteljskim poklicem:** ta prednostna naloga podpira strokovne delavce, ki opravljajo učiteljske poklice (vključno z izobraževalci učiteljev), v vseh fazah njihove poklicne poti. Projekti v okviru te prednostne naloge so lahko usmerjeni v izboljšanje začetnega izobraževanja učiteljev, pa tudi njihovega stalnega poklicnega razvoja, zlasti z izboljšanjem okvira politike in konkretnih priložnosti za mobilnost učiteljev. Poleg tega je ta prednostna naloga osredotočena na povečanje privlačnosti in raznolikosti poklicnih poti učiteljev ter krepitev izbora, zaposlovanja in ocenjevanja za učiteljske poklice. Nazadnje lahko projekti tudi neposredno podpirajo razvoj močnejšega vodenja šol ter inovativnih metod poučevanja in ocenjevanja;

- **razvoj ključnih kompetenc:** projekti v okviru te prednostne naloge bodo osredotočeni na spodbujanje medpredmetnega sodelovanja, uporabo inovativnih učnih pristopov, razvoj ustvarjalnosti, podporo učiteljem pri poučevanju, ki temelji na kompetencah, ter razvoj ocenjevanja in vrednotenja ključnih kompetenc;

- **spodbujanje celovitega pristopa k poučevanju in učenju jezikov:** ta prednostna naloga vključuje projekte, ki podpirajo vključevanje jezikovne razsežnosti v učne načrte in si prizadevajo zagotoviti, da učenci do konca obveznega izobraževanja dosežejo ustrezne ravni znanja jezikov. Prizadevanja v okviru te prednostne naloge obsegajo tudi vključevanje uporabe novih tehnologij za učenje jezikov. Nazadnje prednostna naloga podpira projekte, ki lahko prispevajo k jezikovni ozaveščenosti šol in gradijo na vse večji jezikovni raznolikosti v šolah, na primer s spodbujanjem zgodnjega učenja jezikov in jezikovne ozaveščenosti ter razvojem možnosti dvojezičnega poučevanja (zlasti v obmejnih regijah in na območjih, kjer prebivalci uporabljajo več kot en jezik);

- **spodbujanje zanimanja in odličnosti na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike (STEM) ter pristopa STEAM:** ta prednostna naloga podpira projekte, ki spodbujajo pristop STEM k izobraževanju z interdisciplinarnim poučevanjem v kulturnem, okoljskem in gospodarskem okviru, okviru projektiranja in drugih okvirih, pri čemer spodbuja zlasti zanimanje deklet na področju STEM. Vključuje razvoj in spodbujanje učinkovitih in inovativnih pedagoških pristopov in metod ocenjevanja. V tem okviru je posebej koristno razvijanje partnerstev med šolami, podjetji, terciarnimi izobraževalnimi institucijami, raziskovalnimi

ustanovami in širšo družbo. Na strateški ravni je prednostna naloga namenjena spodbujanju razvoja nacionalnih strategij na področju STEM;

- **razvoj visokokakovostnih sistemov vzgoje in izobraževanja v zgodnjem otroštvu**: razvoj visokokakovostnih sistemov vzgoje in izobraževanja v zgodnjem otroštvu: ta prednostna naloga je osredotočena na spodbujanje izvajanja okvira kakovosti EU za vzgojo in izobraževanje v zgodnjem otroštvu[147], ki je priložen Priporočilu Sveta o visokokakovostnih sistemih vzgoje in varstva predšolskih otrok iz leta 2019. Vključuje projekte, ki zagotavljajo podporo za začetni in nadaljnji poklicni razvoj osebja, ki sodeluje pri organizaciji, vodenju in zagotavljanju vzgoje in izobraževanja v zgodnjem otroštvu. Poleg tega prednostna naloga podpira tudi oblikovanje, preizkušanje in izvajanje strategij in praks za spodbujanje udeležbe vseh otrok, vključno z otroki z manj priložnostmi, v vzgoji in izobraževanju v zgodnjem otroštvu;

- **priznavanje učnih izidov za udeležence čezmejne učne mobilnosti:** namen te prednostne naloge je pomagati pri izvajanju priporočila Sveta o avtomatičnem vzajemnem priznavanju v praksi. Podpira vključevanje čezmejne izmenjave razredov v šolske programe, krepitev zmogljivosti šol za organizacijo obdobij učenja v tujini za svoje učence in vzpostavljanje dolgoročnih partnerstev med šolami v različnih državah. Na strateški ravni je ta prednostna naloga namenjena večji vključenosti šolskih organov na vseh ravneh v prizadevanja za zagotovitev priznavanja, poleg tega podpira razvoj in izmenjavo orodij in praks za pripravo, spremljanje in priznavanje obdobij v tujini;

- **podpiranje inovatorjev v šolah:** v skladu s sporočilom Komisije o evropski strategiji za univerze[148] je cilj te prednostne naloge vključiti vodilne osebnosti iz zagonskih podjetij, ki bodo delovale kot ambasadorji in mentorji ter navdihovale mlade in jih spodbujale k razvoju novih idej in rešitev;

- **podpiranje odziva evropskih sistemov izobraževanja in usposabljanja na vojno v Ukrajini:** v okviru te prednostne naloge so podprti projekti, katerih cilj je izvajanje, izmenjava in spodbujanje vključujočih pedagoških pristopov in praks učenja na delovnem mestu ter ki so usmerjeni na učeče se in osebje, ki bežijo pred vojno v Ukrajini. Projekti v okviru te prednostne naloge bi morali temeljiti na visokokakovostnih standardih in obsežnih izkušnjah pri vključevanju novih učencev in osebja v učno okolje. Njihovi cilji so lahko zagotavljanje jezikovne pomoči, uporaba in razširjanje raziskav, izmenjave z ukrajinskimi institucijami, preučevanje dobrih praks, ki podpirajo psihosocialno blaginjo učencev in osebja, ki bežijo pred vojno, itd.

V (začetnem in nadaljnjem) poklicnem izobraževanju in usposabljanju:

- **prilagajanje poklicnega izobraževanja in usposabljanja potrebam trga dela:** to vključuje podporo razvoju programov poklicnega izobraževanja in usposabljanja (PIU), ki ponujajo uravnoteženo kombinacijo poklicnih spretnosti in ustvarjajo možnosti za učenje na delovnem mestu, ki so dobro usklajene z vsemi gospodarskimi cikli, spreminjajočimi se delovnimi mesti in delovnimi metodami ter ključnimi kompetencami. Ta prednostna naloga spodbuja tudi razvoj učnih načrtov PIU, ponudb programov in kvalifikacij, ki se redno posodabljajo na podlagi podatkov o spretnostih. Projekti bodo ponudnike PIU podpirali pri prilagajanju njihove ponudbe

[147] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX%3A32019H0605%2801%29&qid=1638446515934
[148] https://education.ec.europa.eu/document/commission-communication-on-a-european-strategy-for-universities

usposabljanja spreminjajočim se potrebam po spretnostih, prehodu na zeleno gospodarstvo in digitalno tehnologijo ter gospodarskim ciklom;

- **povečanje prilagodljivosti možnosti v poklicnem izobraževanju in usposabljanju:** ta prednostna naloga podpira pobude, s katerimi se razvijajo prilagodljivi programi PIU, usmerjeni v dijake, in ki prispevajo k odpravi obstoječih vrzeli v dostopu delovno sposobnih odraslih do usposabljanja za uspešno obvladovanje prehodov na trgu dela. Projekti v okviru te prednostne naloge prispevajo tudi k razvoju programov nadaljnjega poklicnega usposabljanja, zasnovanih tako, da jih je mogoče prilagoditi trgu dela, pa tudi programov, ki omogočajo prenos, priznavanje in zbiranje učnih izidov, s katerimi se pridobijo nacionalne kvalifikacije;

- **prispevanje k inovacijam na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja:** ta prednostna naloga podpira projekte, katerih glavni cilj je bistveno spremeniti način izvajanja poklicnega izobraževanja in usposabljanja, tako da bolj ustreza sedanjim in prihodnjim potrebam gospodarstva in družbe. Te spremembe so lahko organizacijske (načrtovanje, financiranje, upravljanje človeških virov, spremljanje in komuniciranje). Lahko pa tudi obravnavajo procese poučevanja in učenja z razvojem in izvajanjem novih in ustreznejših pristopov k poučevanju in učenju. Te spremembe se lahko nanašajo na ekosistem ponudnikov PIU in način njihovega sodelovanja s partnerji, na primer prek razširjanja tehnologije in uporabnih raziskav, zagovorništva, mreženja in internacionalizacije. Usmerjene so lahko tudi v razvoj gradiv in storitev PIU (npr. razvoj spretnosti, uporabne raziskave in svetovanje) ter njihovo zagotavljanje zunanjim akterjem, kot so dijaki, podjetja in vlade;

- **povečanje privlačnosti PIU:** prednost bodo imeli projekti, ki prispevajo k večji privlačnosti PIU na različnih ravneh. Primeri so projekti, ki si prizadevajo za lažje prehajanje med različnimi stopnjami izobraževanja, spodbujajo odprta in sodelovalna učna okolja, podpirajo poklicni razvoj učiteljev in trenerjev v PIU ali lajšajo priznavanje učnih izidov ter uporabo orodja Europass in drugih digitalnih storitev. Ta prednostna naloga podpira tudi projekte, ki oblikujejo dolgoročna partnerstva za vzpostavitev ali krepitev mednarodnih, nacionalnih, regionalnih in sektorskih tekmovanj v znanju in spretnostih. Učinek teh aktivnosti je mogoče optimizirati s tesnim sodelovanjem s podjetji, ponudniki PIU, gospodarskimi zbornicami in drugimi ustreznimi deležniki v različnih fazah cikla projekta;

- **izboljšanje zagotavljanja kakovosti v poklicnem izobraževanju in usposabljanju:** ta prednostna naloga je osredotočena na merjenje in izboljšanje kakovosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja z razvojem nacionalnih sistemov zagotavljanja kakovosti za začetno in nadaljnje poklicno izobraževanje in usposabljanje v vseh učnih okoljih in vseh oblikah učenja, ki jih zagotavljajo javni in zasebni ponudniki. To vključuje zlasti vzpostavitev in preizkušanje ureditev za spremljanje diplomantov v skladu s priporočilom Sveta o spremljanju diplomantov in priporočilom o evropskem referenčnem okviru za zagotavljanje kakovosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja (EQAVET)[149] ter proučevanje temeljnih profilov EU na podlagi PIU in mikrodokazil;

- **oblikovanje in izvajanje strategij internacionalizacije za ponudnike PIU**: cilj te prednostne naloge je vzpostaviti podporne mehanizme in pogodbene okvire za spodbujanje kakovostne mobilnosti osebja in dijakov v PIU. Med posebno pomembnimi vidiki so avtomatično vzajemno priznavanje kvalifikacij in učnih izidov, pa tudi razvoj podpornih storitev za dijake v zvezi z mobilnostjo dijakov. Take storitve lahko vključujejo obveščanje, motiviranje in pripravo dijakov v PIU ter lajšanje njihovega socialnega vključevanja v državi gostiteljici, pa tudi krepitev njihove medkulturne zavesti in aktivnega državljanstva;

[149] https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/2aeac659-5ef4-4f95-aa7d-7e867fa8b0d2

- **podpiranje odziva evropskih sistemov izobraževanja in usposabljanja na vojno v Ukrajini:** v okviru te prednostne naloge so podprti projekti, katerih cilj je izvajanje, izmenjava in spodbujanje vključujočih pedagoških pristopov in praks učenja na delovnem mestu, vključno z vajeništvi, ter ki so usmerjeni na učeče se in osebje v PIU, ki bežijo pred vojno v Ukrajini. Projekti v okviru te prednostne naloge bi morali temeljiti na visokokakovostnih standardih in obsežnih izkušnjah pri vključevanju novih učencev in osebja v učno okolje. Osredotočeni so lahko na zagotavljanje jezikovne pomoči, vključevanje učečih se v PIU, tudi s shemami učenja na delovnem mestu in vajeništva (če je mogoče, s pomočjo ukrajinskih učiteljev, ki bežijo pred vojno), postopke za priznavanje spretnosti in kvalifikacij v sodelovanju z ukrajinskimi institucijami, prakse, ki podpirajo psihosocialno blaginjo učencev in osebja, ki bežijo pred vojno, itd.

Na področju izobraževanja odraslih:

- **povečanje udeležbe ter izboljšanje vključujočnosti in dostopnosti izobraževanja odraslih:** prednost bodo imeli projekti, ki opolnomočajo odrasle in jim omogočajo udeležbo v usposabljanju, da bi zmanjšali vrzeli v spretnostih ter pomanjkanje delovne sile na trgu dela ter spodbujali in olajšali udeležbo odraslih v izobraževanju. Zlasti projekti, ki temeljijo na individualnih izobraževalnih računih in omogočitvenih okvirih (vključno s priložnostmi za potrjevanje in usmerjanje ter učinkovitimi strategijami motivacije);

- **izboljšanje razpoložljivosti visokokakovostnih, prožnih in priznanih priložnosti za učenje za odrasle:** ta prednostna naloga zagotavlja podporo za oblikovanje in razvoj prilagodljivih ponudb učnih možnosti, prilagojenih učnim potrebam odraslih, na primer z razvojem digitalnih in kombiniranih učnih možnosti. Prednost imajo tudi projekti, ki obravnavajo vrednotenje znanj in spretnosti, potrjenih z mikrodokazili ali pridobljenih s priložnostnim in neformalnim učenjem;

- **spodbujanje lokalnih učnih centrov in inovativnih učnih prostorov**: namen te prednostne naloge je podpirati lokalna učna okolja, spodbujati socialno vključevanje, državljansko udejstvovanje in demokracijo ter vsem v skupnosti ponujati priložnosti za vseživljenjsko učenje na vseh področjih in jih pritegniti k njim, tudi z izkoriščanjem digitalnih tehnologij ter vključevanjem ukrepov za ozaveščanje in vključevanje učečih se oseb. Projekti bi lahko na primer spodbujali lokalne centre za učenje, knjižnice, muzeje, zapore, civilno družbo in širšo skupnost (nevladne organizacije, lokalni organi, zdravstvo, kultura itd.) k sodelovanju, da bi skupaj motivirali odrasle vseh starosti ter jim omogočali, da se naučijo življenjskih veščin in ključnih kompetenc, ki jih potrebujejo, da bi bili odporni in sposobni se prilagajati glede na spremembe in negotovost;

- **ustvarjanje poti izpopolnjevanja:** namen te prednostne naloge je spodbujati nove priložnosti za izobraževanje odraslih, zlasti za odrasle z nizko ravnjo spretnosti, znanja in kompetenc. Z ustvarjanjem novih poti izpopolnjevanja naj bi se učečim se odraslim omogočilo, da izboljšajo ključne kompetence in napredujejo pri doseganju višjih kvalifikacij. Dopolnilno delo, zajeto v tej prednostni nalogi, vključuje razvoj usmerjanja kot storitve, ki zagotavlja, da imajo odrasli skozi vse življenje dostop do ustreznega učenja, ter izboljšanje opredeljevanja in pregleda spretnosti, oblikovanje prilagojenih učnih možnosti in razvoj učinkovitih strategij doseganja, usmerjanja in motiviranja;

  izboljšanje kompetenc izobraževalcev in drugega osebja na področju izobraževanja in usmerjanja odraslih: prednost imajo zlasti projekti za razvoj kompetenc osebja, ki na splošno izboljšajo ponudbo izobraževanja v skladu z zelenim in digitalnim prehodom. Prednost bodo imeli zlasti projekti, ki podpirajo izobraževalce, vključno z vodstvenimi ekipami, pri poučevanju in delovanju za trajnostnost ter razvoju digitalnih kompetenc izobraževalcev, npr. prek pripravništev na področju digitalnih spretnosti, ter izboljšanju metod in orodij poučevanja z učinkovito uporabo inovativnih rešitev in digitalnih tehnologij. Prednost bodo imeli projekti, ki so usmerjeni v razvoj znanj in spretnosti za prepoznavanje individualnih učnih potreb in odzivanje nanje,

npr. oblikovanje poti ali načrtov, prilagojenih ozadju in okoliščinam učečih se, ocenjevanje predhodnega znanja ter znanja in spretnosti učečih se odraslih, boljše in učinkovitejše metode poučevanja ter krepitev podporne vloge izobraževalnega osebja v izobraževanju odraslih pri motiviranju, usmerjanju in svetovanju učečim se v težavnih učnih razmerah;

- **ustvarjanje in spodbujanje priložnosti za učenje med vsemi državljani in generacijami:** prednost imajo projekti, ki ustvarjajo in spodbujajo medgeneracijsko učenje, vključno s priložnostmi za učenje ter izmenjavo izkušenj vseh starostnih skupin, vključno s starejšimi, da bi izboljšali razumevanje Evropske unije in njenih vrednot ter okrepili evropsko identiteto;

- **izboljšanje zagotavljanja kakovosti v priložnostih za izobraževanje odraslih:** ta prednostna naloga podpira razvoj boljših mehanizmov za zagotavljanje kakovosti politik in zagotavljanja izobraževanja odraslih. To vključuje zlasti razvoj in prenos metodologij spremljanja za merjenje učinkovitosti zagotavljanja izobraževanja odraslih in spremljanje napredka učečih se odraslih;

- **podpiranje odziva evropskih sistemov izobraževanja in usposabljanja na vojno v Ukrajini:** v okviru te prednostne naloge so podprti projekti, katerih cilj je izvajanje, izmenjava in spodbujanje vključujočih pedagoških pristopov in praks učenja na delovnem mestu ter ki so usmerjeni na učeče se odrasle in osebje, ki bežijo pred vojno v Ukrajini. Projekti v okviru te prednostne naloge bi morali temeljiti na visokokakovostnih standardih in obsežnih izkušnjah pri vključevanju novih učencev in osebja v učno okolje. Njihovi cilji so lahko zagotavljanje jezikovne pomoči, uporaba in razširjanje raziskav, izmenjave z ukrajinskimi institucijami, preučevanje dobrih praks, ki podpirajo psihosocialno blaginjo učencev in osebja, ki bežijo pred vojno, itd.

Na področju mladine:

Prednost bodo imeli ukrepi, ki prispevajo k osrednjim področjem strategije EU za mlade za obdobje 2019–2027: angažiranje, povezovanje in opolnomočenje mladih. Poseben poudarek bo na krepitvi medsektorskega sodelovanja, ki omogoča večje sinergije na različnih področjih ukrepov, pomembnih za mlade, spodbujanju udejstvovanja mladih v različnih obsegih in oblikah ter podpiranju aktivnega državljanstva mladih, zlasti tistih, ki jim grozi socialna izključenost. Med posebnimi prednostnimi nalogami na področju mladine so:

- **spodbujanje aktivnega državljanstva, samoiniciativnosti in podjetništva mladih, vključno s socialnim podjetništvom:** namen te prednostne naloge je spodbujati aktivno državljanstvo med mladimi, zlasti s prostovoljstvom in solidarnostnimi dejanji, ter s tem okrepiti samoiniciativnost mladih, zlasti na socialnem področju, in podpirati njihove skupnosti. Projekti v okviru te prednostne naloge lahko spodbujajo tudi podjetništvo, ustvarjalno učenje in socialno podjetništvo med mladimi. Medkulturni dialog, poznavanje in prepoznavanje raznolikosti ter spodbujanje strpnosti so ključni za to prednostno nalogo;

- **povečanje kakovosti, inovacij in priznavanja mladinskega dela:** povečanje kakovosti, inovacij in priznavanja mladinskega dela: cilj te prednostne naloge je spodbujati priznavanje in vrednotenje mladinskega dela in neformalnega učenja na vseh ravneh ter podpirati kakovosten razvoj in inovacije na področju mladinskega dela v skladu s prednostnimi nalogami iz evropske agende za mladinsko delo in bonske deklaracije iz decembra 2020. To vključuje krepitev zmogljivosti mladinskih delavcev pri njihovem delu prek spleta in brez spletne povezave, podporo razvoju in izmenjavi metod za doseganje marginaliziranih mladih in preprečevanje rasizma in nestrpnosti med mladimi ter tveganja, priložnosti in posledice digitalizacije;

- **izboljšanje zaposljivosti mladih:** cilj prednostne naloge je okrepiti ključne kompetence in osnovna znanja in spretnosti mladih. Mladinski sektor ima pomembno vlogo pri lajšanju prehoda mladih iz mladosti v odraslost,

tudi s podporo pri njihovem vključevanju na trg dela. V središču te prednostne naloge so aktivnosti, osredotočene na vključevanje in zaposljivost mladih z manj priložnostmi (vključno z mladimi, ki niso zaposleni, se ne izobražujejo ali usposabljajo), pri čemer je poseben poudarek na mladih, ki jim grozi marginalizacija, in mladih z migrantskim ozadjem;

- **krepitev povezav med politiko, raziskavami in prakso:** ta prednostna naloga obravnava potrebo po močnejših povezavah med politiko, raziskavami in prakso na področju mladine, da bi se zagotovili boljši dokazi o potrebah in olajšalo oblikovanje politike. Za to prednostno nalogo bodo pomembne aktivnosti za spodbujanje boljšega poznavanja položaja mladih in mladinskih politik v Evropi in drugod po svetu;

- **podpiranje odziva na področju mladine v Evropi na vojno v Ukrajini:** v okviru te prednostne naloge so podprti projekti, katerih cilj je izvajanje, izmenjava in spodbujanje vključujočih pristopov in praks, ki so usmerjeni na mladinske delavce, ki bežijo pred vojno v Ukrajini, in ponudnike mladinskega dela v državah gostiteljicah, ki so dejavno vključeni v te aktivnosti. Aktivnosti bi morale upoštevati načela mladinskega dela, vključno z neformalnim in medkulturnim učenjem, prispevati k spodbujanju in razumevanju človekovih pravic in demokracije ter povečati zmogljivost sodelujočih organizacij. Njihovi cilji so lahko zagotavljanje jezikovne pomoči, uporaba in razširjanje raziskav, krepitev sinergij in dopolnjevanj z organizacijami, dejavnimi na področju mladine, preučevanje dobrih praks, ki podpirajo psihosocialno blaginjo mladih beguncev in mladinskih delavcev, ki bežijo pred vojno, izgradnja zmogljivosti mladinskih organizacij v Ukrajini in državah gostiteljicah itd.

Na področju športa:

Prednost bodo imela partnerstva, ki prispevajo k izvajanju ključnih dokumentov politike, kot je delovni načrt EU za šport (2021–2024) ali priporočilo Sveta o zdravju koristnih telesnih dejavnostih. Med posebnimi prednostnimi nalogami na področju športa so:

- **spodbujanje zdravih načinov življenja za vse:** projekti v okviru te prednostne naloge bodo osredotočeni predvsem na: (a) izvajanje treh stebrov pobude HealthyLifeStyle4All, (b) izvajanje priporočila Sveta o zdravju koristnih telesnih dejavnostih; (c) podporo izvajanju evropskega tedna športa; (d) spodbujanje športa in telesne dejavnosti kot orodja za zdravje; (e) promocijo vseh aktivnosti, ki spodbujajo udejstvovanje v športu in telesni dejavnosti; (f) promocijo tradicionalnih športov in iger;

- **spodbujanje integritete in vrednot v športu:** projekti v okviru te prednostne naloge bodo osredotočeni predvsem na (a) boj proti uživanju prepovedanih poživil; (b) boj proti vnaprejšnjim dogovorom o rezultatih tekmovanj in korupciji v športu; (c) izboljšanje dobrega upravljanja v športu in (d) spodbujanje pozitivnih vrednot v športu;

- **spodbujanje izobraževanja v športu in prek njega:** projekti v okviru te prednostne naloge bodo osredotočeni predvsem na (a) podpiranje razvoja spretnosti v športu; (b) spodbujanje dvojne poklicne poti športnikov; (c) spodbujanje kakovosti treniranja in osebja; (d) uporabo mobilnosti kot orodja za izboljšanje kvalifikacij ter (e) spodbujanje zaposljivosti prek športa;

- **spodbujanje enakosti in evropskih vrednot v športu in prek njega:** projekti v okviru te prednostne naloge bodo osredotočeni predvsem na spodbujanje (a) enakosti v športu, vključno z enakostjo spolov[150], (b) evropskih vrednot, vključno z uporabo športa kot sredstva za mir in vključevanje, (c) vrednot nediskriminacije na vseh področjih, boja proti rasizmu, odprtosti in strpnosti do drugih.

[150] IZVAJANJE PRIPOROČILA IN AKCIJSKEGA NAČRTA SKUPINE NA VISOKI RAVNI ZA ENAKOST SPOLOV V ŠPORTU „VEČJI ENAKOSTI SPOLOV V ŠPORTU NAPROTI“ IZ LETA 2022. https://op.europa.eu/sl/publication-detail/-/publication/684ab3af-9f57-11ec-83e1-01aa75ed71a1

SODELOVALNA PARTNERSTVA

Glavni cilj sodelovalnih partnerstev ¸¸je organizacijam omogočiti izboljšanje kakovosti in ustreznosti aktivnosti, razviti in okrepiti mreže partnerjev ter povečati zmogljivost za skupno delovanje na transnacionalni ravni s spodbujanjem internacionalizacije aktivnosti ter izmenjavo ali razvojem novih praks in metod ter izmenjavo in primerjanjem idej.

Njihov namen je podpirati razvoj, prenos in/ali izvajanje inovativnih praks ter izvajanje skupnih pobud za spodbujanje sodelovanja, vzajemnega učenja in izmenjav izkušenj na evropski ravni. Rezultati bi morali biti ponovno uporabni, prenosljivi, nadgradljivi in bi morali imeti, če je mogoče, močno naddisciplinarno dimenzijo.

Rezultati aktivnosti izbranih projektov naj bi se izmenjali na lokalni, regionalni, nacionalni in transnacionalni ravni.

Sodelovalna partnerstva temeljijo na prednostnih nalogah in okvirih politike posameznega sektorja Erasmus+, in sicer tako na evropski kot nacionalni ravni, njihov namen pa je pripraviti pobude za medsektorsko in horizontalno sodelovanje na tematskih področjih.

Partnerstva za sodelovanje glede na **področje predlaganega projekta ali vrsto prijavitelja upravljajo nacionalne agencije** ali **Evropska izvajalska agencija za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo (EACEA)**. Za več informacij v zvezi s tem glej oddelek „Kje se prijaviti“ v rubriki MERILA ZA UPRAVIČENOST.

CILJI UKREPA

Namen sodelovalnih partnerstev je:

- **povečati kakovost dela, aktivnosti in praks vključenih organizacij in institucij** ter se odpreti za nove akterje, ki sami po sebi niso vključeni v en sektor;
- **krepiti zmogljivost organizacij** za transnacionalno in medsektorsko delo;
- **obravnavati skupne potrebe in prednostne naloge** na področju izobraževanja, usposabljanja, mladine in športa;
- **omogočiti preobrazbo in spremembo** (na individualni, organizacijski ali sektorski ravni), kar bo sorazmerno z okvirom posamezne organizacije pripeljalo do izboljšav in novih pristopov.

KATERA MERILA JE TREBA IZPOLNJEVATI ZA PRIJAVO ZA SODELOVALNO PARTNERSTVO?

Da bi bili predlogi projektov za sodelovalna partnerstva upravičeni do nepovratnih sredstev Erasmus+, morajo izpolnjevati naslednja merila za upravičenost:

MERILA ZA UPRAVIČENOST

Kdo se lahko prijavi?	Prijavi se lahko vsaka sodelujoča organizacija, ustanovljena v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu. Ta organizacija se prijavi v imenu vseh sodelujočih organizacij, vključenih v projekt.

Katere vrste organizacij so upravičene do sodelovanja v projektu?	V sodelovalnem partnerstvu[151] lahko sodeluje katera koli javna ali zasebna organizacija s sedežem v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, ali kateri koli državi sveta, ki ni pridružena programu (glej oddelek „Upravičene države“ v delu A tega vodnika). **Izjema:** organizacije iz Belorusije (regija 2) in Ruske federacije (regija 4) niso upravičene do sodelovanja v tem ukrepu. **Organizacije s sedežem v državah članicah EU in tretjih državah, pridruženih programu, lahko sodelujejo kot koordinatorke projekta ali kot partnerske organizacije**. **Organizacije v tretjih državah, ki niso pridružene programu, ne morejo sodelovati kot koordinatorke projektov**. Ne glede na področje, na katero se nanaša projekt, **lahko v sodelovalnih partnerstvih sodelujejo organizacije vseh vrst, ki so dejavne na katerem koli področju izobraževanja, usposabljanja, mladine in športa ali v drugih socialno-ekonomskih sektorjih,** ter organizacije, ki izvajajo interdisciplinarne aktivnosti na različnih področjih (na primer lokalni, regionalni in nacionalni organi, centri za priznavanje in vrednotenje, gospodarske zbornice, trgovinske organizacije, centri za usmerjanje, kulturne in športne organizacije). Glede na prednostno nalogo in cilje projekta bi moral biti v sodelovalna partnerstva vključen najbolj ustrezen in raznolik nabor partnerjev, da bi lahko ta imela koristi na podlagi različnih izkušenj, profilov in posebnega strokovnega znanja ter dosegla pomembne in visokokakovostne rezultate projekta.
Sodelovanje pridruženih partnerskih organizacij	Poleg organizacij, ki formalno sodelujejo v projektu (koordinatorke in partnerske organizacije), lahko sodelovalna partnerstva vključujejo tudi druge partnerje iz javnega ali zasebnega sektorja, ki prispevajo k izvajanju določenih projektnih nalog/aktivnosti ali podpirajo promocijo in trajnostnost projekta. V okviru projekta Erasmus+ se ti partnerji imenujejo **„pridruženi partnerji“**. Z vidika upravičenosti in upravljanja sporazuma se ne štejejo za projektne partnerje in ne prejmejo sredstev iz programa, ki bi bila del projekta. Vendar je za razumevanje njihove vloge v partnerstvu in pridobitev celovite slike o predlogu treba njihovo vključenost v projekt in različne aktivnosti jasno opisati.
Število in profil sodelujočih organizacij	**Sodelovalno partnerstvo je transnacionalni projekt** in mora zajemati **najmanj tri organizacije** iz **treh različnih držav članic EU ali tretjih držav, pridruženih programu.** Število sodelujočih organizacij v enem partnerstvu ni omejeno. Ob oddaji vloge za nepovratna sredstva morajo biti opredeljene vse sodelujoče organizacije. Praviloma so **sodelovalna partnerstva usmerjena v sodelovanje med organizacijami s sedežem v državah članicah EU ali tretjih državah, pridruženih programu**. Vendar so lahko **organizacije iz tretjih držav, ki niso pridružene programu,** vključene kot **partnerke** (ne kot prijaviteljice), **če njihova udeležba prinese bistveno dodano vrednost projektu**

[151] Katera koli terciarna izobraževalna institucija s sedežem v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, ki želi sodelovati v sodelovalnem partnerstvu, mora biti nosilka veljavne listine Erasmus za terciarno izobraževanje (ECHE). Listina ECHE ni zahtevana za sodelujoče terciarne izobraževalne institucije iz tretjih držav, ki niso pridružene programu, vendar bodo te morale sprejeti njena načela.
Za namene tega ukrepa se neformalne skupine mladih ne štejejo za organizacijo, zato niso upravičene do sodelovanja (niti kot prijavitelji niti kot partnerji).

	in če je izpolnjena minimalna udeležba treh organizacij iz treh različnih držav članic EU ali tretjih držav, pridruženih programu.
Obravnavane prednostne naloge	Da se sodelovalna partnerstva upoštevajo pri dodeljevanju sredstev, morajo obravnavati: • **najmanj eno prečno prednostno nalogo** **in/ali** • **vsaj eno posebno prednostno nalogo, relevantno za področje izobraževanja, usposabljanja, mladine in športa, na katerem je učinek največji**. Pri projektih na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine, ki jih posredno upravljajo nacionalne agencije Erasmus+, lahko nacionalne agencije med temi prednostnimi nalogami večjo veljavo pripišejo tistim, ki so še zlasti pomembne v njihovem nacionalnem okviru (imenovane „evropske prednostne naloge v nacionalnem okviru“). Nacionalne agencije morajo potencialne prijavitelje ustrezno obveščati prek svojih uradnih spletišč. Za projekte na področju športa se lahko upošteva samo ena prednostna naloga (horizontalna ali posebna).
Kraj izvajanja aktivnosti	**Vse aktivnosti partnerstva za sodelovanje se morajo izvajati v državah organizacij, ki sodelujejo v projektu** kot polnopravni partnerji ali pridruženi partnerji. Poleg tega se lahko, če je to upravičeno glede na cilje ali izvajanje projekta: • Aktivnosti se lahko izvajajo tudi na sedežu institucije Evropske unije[152], čeprav v projekt niso vključene sodelujoče organizacije iz države, ki gosti institucijo. • aktivnosti, ki vključujejo izmenjavo in promocijo rezultatov, lahko potekajo tudi na ustreznih tematskih transnacionalnih dogodkih/konferencah v državah članicah EU ali tretjih državah, pridruženih programu, ali tretjih državah, ki niso pridružene programu.
Trajanje projekta	Od 12 do 36 mesecev. Trajanje mora biti izbrano ob prijavi na podlagi ciljev projekta in vrste aktivnosti, načrtovanih v tem času. Trajanje sodelovalnega partnerstva se lahko na utemeljeno prošnjo upravičenca in s soglasjem nacionalne agencije ali Izvajalske agencije podaljša, če skupno trajanje ne presega 36 mesecev. V tem primeru se znesek skupnih nepovratnih sredstev ne spremeni.
Kje se prijaviti?	**Za partnerstva na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine, za katera se prijavlja organizacija s teh področij, razen evropskih nevladnih organizacij:** • pri **nacionalni agenciji države**, kjer ima organizacija prijaviteljica sedež. **Za partnerstva na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine, za katera se prijavljajo evropske nevladne organizacije[153]**: • pri **Izvajalski agenciji za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo (EACEA)** s sedežem v Bruslju. - Evropske nevladne organizacije – ID razpisa: ERASMUS-2023-PCOOP-ENGO

[152] Sedeži institucij Evropske unije so Bruselj, Frankfurt, Luxembourg, Strasbourg in Haag.

[153] Za opredelitev evropske nevladne organizacije za namene programa Erasmus+ glej „Del D – Glosar“ tega vodnika.

	▪ Sklop 1: ERASMUS-EDU-2023-PCOOP-ENGO ▪ Sklop 2: ERASMUS-YOUTH-2023-PCOOP-ENGO **Za partnerstva na področju športa:** • pri **Izvajalski agenciji za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo (EACEA)** s sedežem v Bruslju. - Šport – ID razpisa: ERASMUS-SPORT-2023-SCP V vseh primerih lahko **isti konzorcij partnerjev za en rok odda samo eno vlogo in pri samo eni agenciji**[154].
Kdaj se prijaviti?	**Za partnerstva na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine, za katera se prijavlja organizacija s teh področij, razen evropskih nevladnih organizacij:** • prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do **22. marca do 12. ure (opoldne po bruseljskem času)** za projekte, ki se začnejo med 1. septembrom in 31. decembrom istega leta. **Za partnerstva na področju mladine, za katera se prijavlja organizacija s tega področja, razen evropskih nevladnih organizacij**: • Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do **4. oktobra do 12. ure (opoldne po bruseljskem času)** za projekte, ki se začnejo med 1. januarjem in 31. avgustom naslednjega leta. **Morebitni dodatni rok:** nacionalne agencije na področju izobraževanja in usposabljanja lahko organizirajo **drugi prijavni rok**, za katerega prav tako veljajo pravila iz tega vodnika. Nacionalne agencije bodo možnosti za to objavile na svojih spletnih mestih. Če je organiziran drugi prijavni rok, morajo prijavitelji oddati svojo vlogo za nepovratna sredstva do **4. oktobra do 12. ure (opoldne po bruseljskem času)** za projekte, ki se začnejo med 1. januarjem in 31. avgustom naslednjega leta. **Za partnerstva na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine, za katera se prijavljajo evropske nevladne organizacije**: • Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do **22. marca do 17. ure (po bruseljskem času)**. **Za partnerstva na področju športa:** • prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do **22. marca do 17. ure (po bruseljskem času).**

[154] To vključuje nacionalne agencije Erasmus+ in Izvajalsko agencijo za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo (EACEA) s sedežem v Bruslju.

Organizacije prijaviteljice bodo ocenjene z ustreznimi merili za izključitev in izbor. Za več informacij glej del C tega vodnika.

PRIPRAVA PROJEKTA

Projekt sodelovalnega partnerstva ima štiri faze, ki se začnejo, še preden je predlog projekta izbran za financiranje: načrtovanje, priprava, izvedba in nadaljnje spremljanje. Sodelujoče organizacije in udeleženci, vključeni v aktivnosti, bi morali dejavno sodelovati v vseh navedenih fazah, s čimer bi izboljšali svojo učno izkušnjo.

- Načrtovanje (opredelitev potreb, ciljev, rezultatov projekta in učnih izidov, oblik aktivnosti, določitev časovnega razporeda itd.);
- priprava (načrtovanje aktivnosti, priprava programa dela, praktične ureditve, potrditev ciljnih skupin predvidenih aktivnosti, sklepanje sporazumov s partnerji itd.);
- izvajanje aktivnosti;
- nadaljnje spremljanje (ocenjevanje aktivnosti in njihovega učinka na različnih stopnjah, izmenjava in uporaba rezultatov projekta).

Sodelovalna partnerstva lahko vključujejo organizacijo transnacionalnih aktivnosti učenja, poučevanja in usposabljanja za posameznike in skupine posameznikov, če ti prispevajo dodano vrednost pri doseganju ciljev projekta. Oblika in namen predlaganih aktivnosti ter vrsta in število udeležencev se opišejo in utemeljijo v prijavi projekta.

<u>Prečni vidiki, ki jih je treba upoštevati pri zasnovi projekta:</u>

Poleg izpolnjevanja formalnih meril in sklenitve dogovorov o trajnostnem sodelovanju z vsemi projektnimi partnerji lahko elementi, navedeni v nadaljevanju, prispevajo k večjemu učinku sodelovalnih partnerstev in njihovemu kakovostnejšemu izvajanju v različnih fazah projekta. Prijavitelji se spodbujajo, naj te priložnosti in razsežnosti upoštevajo pri snovanju projektov sodelovalnega partnerstva.

Vključevanje in raznolikost

Namen programa Erasmus+ je spodbujati enake možnosti in dostop, vključevanje in pravičnost v vseh njegovih ukrepih. Za izvajanje teh načel je bila oblikovana strategija vključevanja in raznolikosti[155], ki bo pripomogla k boljšemu navezovanju stikov z udeleženci iz raznovrstnejših okolij, zlasti tistih z manj priložnostmi, ki se spopadajo z ovirami za udeležbo pri evropskih projektih. Sodelovalna partnerstva so zlasti primerna za delo na področju vključevanja in raznolikosti kot predmeta projekta ter za nadaljnji razvoj vključujočih praks in metod, ki upoštevajo raznolikost, v skladu z ustrezno prednostno nalogo politike za ukrep. Poleg tega bi morale organizacije neodvisno od teme svojih projektov načrtovati dostopne in vključujoče projektne aktivnosti ter pri tem upoštevati stališča udeležencev z manj priložnostmi in jih vključiti v sprejemanje odločitev v celotnem procesu.

Okoljska trajnostnost

155 https://erasmus-plus.ec.europa.eu/document/implementation-guidelines-erasmus-and-european-solidarity-corps-inclusion-and-diversity-strategy

Projekti bi morali biti zasnovani na okolju prijazen način, v vse vidike projekta pa bi morale biti vključene zelene prakse. Organizacije in udeleženci bi morali pri snovanju projekta uporabljati okolju prijazen pristop, kar bo vse, ki sodelujejo pri projektu, spodbudilo k spoznavanju okoljskih vprašanj in razpravi o njih ter k razmisleku o tem, kaj je mogoče storiti na različnih stopnjah, organizacijam in udeležencem pa pomagalo najti okolju prijaznejše alternativne načine izvajanja aktivnosti projekta.

Digitalna razsežnost

Virtualno sodelovanje ter eksperimentiranje s priložnostmi za virtualno in kombinirano učenje sta ključna za uspešno sodelovalno partnerstvo. Še zlasti se pri projektih na področju splošnega šolskega izobraževanja in izobraževanja odraslih močno spodbuja uporaba evropske platforme za šolsko izobraževanje (vključno s skupnostjo eTwinning) ali platforme za izobraževanje EPALE, da bi se zagotovilo sodelovanje pred projektnimi aktivnostmi, med njimi in po njih. Pri projektih na področju mladine se močno spodbuja uporaba evropskega mladinskega portala in platforme EU Youth Strategy.

Udeležba in državljansko udejstvovanje

Program podpira udeležbo in aktivno udejstvovanje pri vseh njegovih ukrepih. Projekti sodelovalnega partnerstva bi morali zagotavljati priložnosti za udeležbo v demokratičnem življenju ter socialno in državljansko udeleževanje. Poudarek bo tudi na ozaveščanju o okviru Evropske unije in njegovem razumevanju, zlasti v zvezi s skupnimi vrednotami EU, načeli enotnosti in raznolikosti ter kulturno identiteto, kulturno ozaveščenostjo ter družbeno in zgodovinsko dediščino.

MERILA ZA DODELITEV

Ustreznost **(največ 25 točk)**	V kolikšni meri: ▪ predlog ustreza ciljem in prednostnim nalogam ukrepa. Poleg tega se bo predlog štel za zelo ustreznega, če: – obravnava prednostno nalogo „vključevanje in raznolikost“; – v primeru projektov, ki jih upravljajo nacionalne agencije programa Erasmus+: obravnava eno ali več „evropskih prednostnih nalog v nacionalnem okviru“, kot jih razglasi nacionalna agencija; – v primeru projektov, ki jih okoljske NVO na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine predložijo Evropski izvajalski agenciji za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo: v kolikšni meri prijavitelj izvaja aktivnosti, ki podpirajo izvajanje politik EU v enem od teh sektorjev, ▪ so profil, izkušnje in aktivnosti sodelujočih organizacij ustrezni za področje prijave; ▪ temelji na pravi in ustrezni analizi potreb; ▪ je primeren za ustvarjanje sinergij med različnimi področji izobraževanja, usposabljanja, mladine in športa ter ima potencialno velik učinek na enega ali več navedenih področij; ▪ je inovativen; ▪ predlog dopolnjuje druge pobude, ki jih že izvajajo sodelujoče organizacije; ▪ prinaša dodano vrednost na ravni EU z rezultati, ki jih ne bi bilo mogoče doseči z izvajanjem aktivnosti v samo eni državi.
Kakovost zasnove in izvedbe projekta	V kolikšni meri: ▪ so cilji projekta jasno opredeljeni, realistični ter obravnavajo potrebe in cilje sodelujočih organizacij in potrebe njihovih ciljnih skupin;

(največ 30 točk)	▪ je predlagana metodologija jasna, ustrezna in izvedljiva; - je delovni načrt projekta jasen, popoln in učinkovit, vključno z ustreznimi fazami za pripravo, izvedbo in izmenjavo rezultatov projekta; - je projekt stroškovno učinkovit in v kolikšni meri se posameznim aktivnostim projekta dodeljujejo ustrezna sredstva; - so v projektu predlagani ustrezni ukrepi za nadzor kakovosti, spremljanje in ocenjevanje, da se zagotovijo visokokakovostna izvedba projekta, pravočasen zaključek in poraba sredstev v okviru proračuna; ▪ so aktivnosti zasnovane na dostopen in vključujoč način ter dostopne ljudem z manj priložnostmi; ▪ je v projekt vključena uporaba digitalnih orodij in učnih metod za dopolnitev fizičnih aktivnosti ter izboljšanje sodelovanja med partnerskimi organizacijami; – če so na področjih sodelujočih organizacij na voljo spletne platforme Erasmus+: v kolikšni meri se pri projektu kot orodja za pripravo, izvedbo in nadaljnje spremljanje aktivnosti projekta uporabljajo (evropska platforma za šolsko izobraževanje, vključno s skupnostjo eTwinning, platformo EPALE, evropskim mladinskim portalom, platformo strategije EU za mlade); ▪ je projekt zasnovan na okolju prijazen način in v kolikšni meri so v različne faze projekta vključene zelene prakse. Če so za projekt načrtovane aktivnosti usposabljanja, poučevanja ali učenja: ▪ v kolikšni meri te aktivnosti ustrezajo ciljem projekta in vključujejo ustrezno število udeležencev ustreznega profila; ▪ kakovost praktičnih ureditev ter načinov upravljanja in podpore pri aktivnostih učenja, poučevanja in usposabljanja; ▪ kakovost ureditev za priznavanje in vrednotenje učnih izidov udeležencev v skladu z evropskimi orodji in načeli za preglednost in priznavanje.
Kakovost partnerstva in dogovorov o sodelovanju **(največ 20 točk)**	V kolikšni meri: ▪ projekt vključuje ustrezen nabor sodelujočih organizacij v smislu profila, vključno z lokalnimi organizacijami, preteklih izkušenj v programu in strokovnega znanja za uspešno doseganje vseh ciljev projekta; ▪ projekt v ukrep vključuje nove udeležence in manj izkušene organizacije; ▪ sta iz predlagane dodelitve nalog razvidna zavezanost in aktivno prispevanje vseh sodelujočih organizacij; ▪ predlog vsebuje učinkovite mehanizme za koordinacijo in obveščanje med sodelujočimi organizacijami ter drugimi pomembnimi deležniki; ▪ kadar je ustrezno, v kolikšni meri vključenost sodelujoče organizacije iz tretje države, ki ni pridružena programu, prispeva bistveno dodano vrednost k projektu (če ta pogoj ni izpolnjen, bo sodelujoča organizacija iz države, ki ni pridružena programu, v fazi ocenjevanja izključena iz predloga projekta).
Učinek **(največ 25 točk)**	V kolikšni meri: ▪ predlog projekta vsebuje konkretne in logične korake za vključitev rezultatov projekta v redno delo sodelujočih organizacij; ▪ lahko projekt pozitivno vpliva na udeležence in sodelujoče organizacije ter njihove širše skupnosti; ▪ se lahko pričakovani rezultati projekta uporabijo zunaj organizacij, ki sodelujejo v projektu, v življenjskem ciklu projekta in po njem ter na lokalni, regionalni, nacionalni ali evropski ravni;

	▪ predlog projekta vsebuje konkretne in učinkovite korake za objavo rezultatov projekta v sodelujočih organizacijah, izmenjavo rezultatov z drugimi organizacijami in javnostjo ter javno objavo navedbe, da je projekt financirala Evropska unija; ▪ če je ustrezno, v kolikšni meri je v predlogu opisano, kako se bo omogočil prost dostop z odprtimi licencami do ustvarjenih gradiv, dokumentov in nosilcev podatkov ter kako se bo o njih obveščalo brez nesorazmernih omejitev; ▪ predlog projekta vsebuje konkretne in učinkovite korake za zagotavljanje trajnostnosti projekta ter v kolikšni meri lahko projekt po porabi nepovratnih sredstev EU še naprej dosega učinek in rezultate.

Da bi se predlogi upoštevali pri dodeljevanju sredstev, morajo doseči vsaj 60 točk. Poleg tega morajo doseči vsaj polovico vseh možnih točk v vsaki od zgoraj navedenih kategorij meril za dodelitev (tj. vsaj 12 točk[156] v kategorijah „Ustreznost projekta“ in „Učinek“; 15 točk v kategoriji „Kakovost zasnove in izvedbe projekta“ in 10 točk v kategoriji „Kakovost partnerstva in dogovorov o sodelovanju“).

V primerih, ko en ali več prijaviteljev prejme enako skupno število točk (v primeru izenačenih predlogov) bodo imeli prednost predlogi z največ točkami v kategoriji „Ustreznost projekta“ in nato v kategoriji „Učinek“.

KAKŠNA SO PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV?

Predlagani model financiranja obsega seznam treh enkratnih pavšalnih zneskov, ki ustrezajo skupnemu znesku nepovratnih sredstev za projekt: **120 000 EUR, 250 000 EUR in 400 000 EUR.** Prijavitelji bodo izbirali med tremi vnaprej določenimi zneski glede na aktivnosti, ki jih želijo izvajati, in rezultate, ki jih želijo doseči.

Pri načrtovanju projektov bodo morale organizacije prijaviteljice – skupaj s svojimi projektnimi partnerji – **izbrati enkraten pavšalni znesek**, najprimernejši za kritje stroškov njihovih projektov glede na njihove potrebe in cilje. Če je projekt izbran za financiranje, zahtevani pavšalni znesek postane skupni znesek nepovratnih sredstev.

Predlogi morajo vsebovati **opis aktivnosti**, glede katerih se prijavitelji zavezujejo, da jih bodo izvedli z zahtevanim pavšalnim zneskom, ter izpolnjevati načela gospodarnosti, učinkovitosti in uspešnosti.

Izbira pavšalnega zneska, ki se zahteva, bi morala temeljiti na prijaviteljevi lastni oceni skupnih stroškov projekta. Na podlagi te ocene morajo prijavitelji **izbrati enkratni pavšalni znesek, ki najbolje ustreza njihovim potrebam**, hkrati pa zagotoviti učinkovito porabo sredstev in spoštovanje načela financiranja (tj. pričakuje se, da bodo proračuni projektov dopolnjeni z drugimi viri financiranja, zato bodo pričakovani skupni stroški projekta višji od zahtevanega fiksnega pavšalnega zneska).

V primeru dvoma med dvema zneskoma lahko prijavitelji: (a) zmanjšajo stroške svojega projekta, na primer z iskanjem stroškovno učinkovitejših načinov za dosego podobnih rezultatov ali s prilagoditvijo števila/obsega projektnih aktivnosti proračunu; (b) povečajo obseg svojega projekta, na primer tako, da z aktivnostmi dosežejo več udeležencev, povečajo število aktivnosti ali ustvarijo dodatne izložke projekta.

Ustreznost števila, obsega in kompleksnosti predlaganih projektnih aktivnosti z zahtevanim zneskom, skupaj z njihovo ustreznostjo za cilje projekta, bodo pomembni elementi ocene kakovosti v skladu z zgoraj opisanimi merili za dodelitev.

Zahteve

[156] Ker se pri oceni tega ukrepa ne uporabljajo decimalna mesta, je zahtevano najmanjše število točk za ta merila zaokroženo navzdol na 12 točk.

Opis projekta vključuje podrobno **metodologijo projekta** z jasno **porazdelitvijo nalog** in **finančnimi ureditvami med partnerji**, podroben časovni razpored z glavnimi dosežki/rezultati, sistem spremljanja in nadzora ter vzpostavljena orodja za zagotovitev pravočasnega izvajanja aktivnosti projekta.

Metodologija projekta prikazuje analizo, ki je pripeljala do **opredelitve potreb**, določitve ciljev, sistema, vzpostavljenega za **spremljanje** projekta, mehanizma za **zagotavljanje kakovosti** in **strategije ocenjevanja**. V okviru strategije ocenjevanja morajo prijavitelji opredeliti sklop **kvantitativnih in kvalitativnih kazalnikov**, ki omogočajo oceno prispevka dosežkov/rezultatov k doseganju ciljev projekta.

V opisu projekta se razlikuje med vodenjem projekta in delovnimi sklopi za izvedbo. Prijavitelji morajo aktivnosti projekta razdeliti v „**delovne sklope**".

Delovni sklop je opredeljen kot sklop aktivnosti, ki prispevajo k doseganju skupnih posebnih ciljev.

Povezava s posebnimi cilji in dosežki se jasno opiše za vsak delovni sklop. Prijaviteljem se priporoča, naj svoje projekte razdelijo na največ pet delovnih sklopov, vključno z enim za vodenje projekta. Delovni sklop o vodenju projekta je namenjen kritju prečnih aktivnosti, potrebnih za izvajanje projekta, kot so spremljanje, usklajevanje, komuniciranje, ocenjevanje in obvladovanje tveganja. Delež pavšalnega zneska, ki se dodeli za vodenje projektov, lahko znaša največ 20 % skupnega zneska.

Pri oceni teh zahtev se upošteva načelo sorazmernosti: višji kot je zahtevani znesek, bolj se pričakuje, da bo metodologija projekta točna in celovita.

Oddaja del podizvajalcem je dovoljena, če ne zajema ključnih dejavnosti, od katerih je neposredno odvisno doseganje ciljev ukrepa. V takih primerih mora biti znesek, predviden za sklepanje pogodb s podizvajalci, vključen v opis aktivnosti, ki jih zajema podizvajalska pogodba.

Plačilo nepovratnih sredstev

Pogoj za celotno izplačilo nepovratnih sredstev je dokončanje vseh aktivnosti v skladu z merili kakovosti, opisanimi v vlogi. Če ena ali več aktivnosti ni zaključenih, so delno zaključene ali ocenjene kot nezadovoljive v oceni kakovosti, se lahko v fazi končnega poročila uporabijo ustrezna znižanja zneska nepovratnih sredstev v primeru slabega, delnega ali zapoznelega izvajanja, tako da se posamezni delovni sklopi ali aktivnosti ne sprejmejo ali pa se skupni znesek zniža za pavšalni odstotek.

Ocena končnega poročila temelji na podrobnih opisih vsake izvedene aktivnosti, kvantitativnih in kvalitativnih informacijah, ki kažejo stopnjo doseganja ciljev projekta, navedenih v vlogi, kakovosti rezultatov projekta, vnesenih v platformo Erasmus+ za rezultate projektov, in samooceni partnerskih organizacij.

MANJŠA PARTNERSTVA

Manjša partnerstva so namenjena razširitvi dostopa do programa za manjše akterje in težko dosegljive posameznike na področju splošnega šolskega izobraževanja, izobraževanja odraslih, poklicnega izobraževanja in usposabljanja, mladine in športa. Cilj tega ukrepa, ki v primerjavi s sodelovalnimi partnerstvi vključuje dodelitev manjših zneskov nepovratnih sredstev organizacijam, traja manj časa in vključuje enostavnejše upravne zahteve, je doseči lokalne organizacije, manj izkušene organizacije in nove udeležence programa ter tako zmanjšati ovire za vstop v program za organizacije z manjšo organizacijsko zmogljivostjo. Ta ukrep bo podpiral tudi prožne oblike – pomešane bodo aktivnosti s transnacionalnim in nacionalnim značajem, a z evropsko razsežnostjo, kar bo organizacijam omogočilo doseči ljudi z manj priložnostmi. Manjša partnerstva lahko prispevajo tudi k ustvarjanju in razvijanju transnacionalnih omrežij ter h krepitvi sinergij z lokalnimi, regionalnimi, nacionalnimi in mednarodnimi politikami ter med njimi.

CILJI UKREPA

- **Pritegniti nove udeležence programa, manj izkušene organizacije in manjše akterje ter razširiti njihov dostop do programa.** Ta partnerstva naj bi bila za organizacije prvi korak k sodelovanju na evropski ravni;
- **podpreti vključevanje ciljnih skupin z manj priložnostmi;**
- **podpreti aktivno evropsko državljanstvo in prinesti evropsko razsežnost na lokalno raven.**

Poleg tega glavni cilji sodelovalnih partnerstev veljajo tudi za manjša partnerstva, in sicer sorazmerno s področjem in obsegom posameznega projekta:

- **povečati kakovost dela in praks vključenih organizacij in institucij** ter se odpreti za nove akterje, ki sami po sebi niso vključeni v en sektor;
- **krepiti zmogljivost organizacij** za transnacionalno in medsektorsko delo;
- **obravnavati skupne potrebe in prednostne naloge na področju izobraževanja, usposabljanja, mladine in športa;**
- **omogočiti preobrazbo in spremembo** (na individualni, organizacijski ali sektorski ravni), kar bo sorazmerno z okvirom posamezne organizacije pripeljalo do izboljšav.

KATERA MERILA JE TREBA IZPOLNJEVATI ZA PRIJAVO ZA MANJŠE PARTNERSTVO?

Manjša partnerstva morajo upoštevati naslednja merila, da bi bila upravičena do nepovratnih sredstev Erasmus+:

MERILA ZA UPRAVIČENOST

Kdo se lahko prijavi?	Prijavi se lahko vsaka sodelujoča organizacija, ustanovljena v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu. Ta organizacija se prijavi v imenu vseh sodelujočih organizacij, vključenih v projekt.

Katere vrste organizacij so upravičene do sodelovanja v projektu?	V manjšem partnerstvu lahko sodeluje katera koli javna ali zasebna organizacija[157] s sedežem v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu (glej poglavje „Upravičene države“ v delu A tega vodnika). Ne glede na področje, na katero se nanaša projekt, lahko v manjših partnerstvih sodelujejo organizacije vseh vrst, ki so dejavne na katerem koli področju izobraževanja, usposabljanja, mladine in športa ali v drugih socialno-ekonomskih sektorjih, ter organizacije, ki izvajajo interdisciplinarne aktivnosti na različnih področjih (npr. lokalni, regionalni in nacionalni organi, centri za priznavanje in vrednotenje, gospodarske zbornice, trgovinske organizacije, centri za usmerjanje, kulturne in športne organizacije). Glede na prednostno nalogo in cilje projekta bi moral biti v manjša partnerstva vključen najbolj ustrezen in raznolik nabor partnerjev, da bi ta lahko imela koristi na podlagi različnih izkušenj, profilov in posebnega strokovnega znanja.
Število in profil sodelujočih organizacij	Manjše partnerstvo je transnacionalno partnerstvo ter zajema najmanj dve organizaciji iz dveh različnih držav članic EU ali tretjih držav, pridruženih programu. Število sodelujočih organizacij v enem partnerstvu ni omejeno. Ob oddaji vloge za nepovratna sredstva morajo biti opredeljene vse sodelujoče organizacije.
Obravnavane prednostne naloge	Da se manjša partnerstva upoštevajo pri dodeljevanju sredstev, morajo obravnavati: • najmanj eno prečno prednostno nalogo in/ali • vsaj eno posebno prednostno nalogo, relevantno za področje izobraževanja, usposabljanja, mladine in športa, na katerem je učinek največji. Pri projektih na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja, splošnega šolskega izobraževanja, izobraževanja odraslih in mladine, ki jih upravljajo nacionalne agencije Erasmus+, lahko nacionalne agencije med temi prednostnimi nalogami večjo veljavo pripišejo tistim, ki so še zlasti pomembne v njihovem nacionalnem okviru (imenovane „evropske prednostne naloge v nacionalnem okviru“). Nacionalne agencije morajo potencialne prijavitelje

[157] Za namene tega ukrepa se neformalne skupine mladih ne štejejo za organizacijo, zato niso upravičene do sodelovanja (niti kot prijavitelji niti kot partnerji).

	ustrezno obveščati prek svojih uradnih spletišč. Za projekte na področju športa se lahko upošteva samo ena prednostna naloga (horizontalna ali posebna).
Kraji izvajanja aktivnosti	Vse aktivnosti manjšega partnerstva se morajo izvajati v državah organizacij, ki sodelujejo v projektu. Poleg tega se lahko, če je to utemeljeno glede na cilje ali izvajanje projekta, aktivnosti izvajajo tudi na sedežu institucije Evropske unije[158], čeprav v projekt niso vključene sodelujoče organizacije iz države, ki gosti institucijo.
Trajanje projekta	Od 6 do 24 mesecev. Trajanje mora biti izbrano ob prijavi na podlagi ciljev projekta in vrste aktivnosti, načrtovanih v tem času. V izjemnih primerih se lahko trajanje manjšega partnerstva na prošnjo upravičenca in s soglasjem nacionalne agencije ali Izvajalske agencije podaljša. V tem primeru se znesek skupnih nepovratnih sredstev ne spremeni.
Kje se prijaviti?	**Za manjša partnerstva na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja, splošnega šolskega izobraževanja, izobraževanja odraslih in mladine, za katera se prijavlja organizacija s teh področij:** • pri nacionalni agenciji države, kjer ima organizacija prijaviteljica sedež. **Za manjša partnerstva na področju športa**: • Pri Izvajalski agenciji za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo (EACEA) s sedežem v Bruslju. ID razpisa: ERASMUS-SPORT-2023-SSCP V obeh primerih lahko isti konzorcij partnerjev za en rok odda samo eno vlogo in pri samo eni agenciji[159].
Kdaj se prijaviti?	**Za manjša partnerstva na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja, splošnega šolskega izobraževanja, izobraževanja odraslih in mladine**, za katera se prijavlja organizacija s teh področij: • prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati: • **do 22. marca do 12. ure (opoldne po bruseljskem času) za projekte, ki se začnejo med 1. septembrom in 31. decembrom istega leta;**

[158] Sedeži institucij Evropske unije so Bruselj, Frankfurt, Luxembourg, Strasbourg in Haag.

[159] To vključuje nacionalne agencije Erasmus+ in Evropsko izvajalsko agencijo za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo (EACEA) s sedežem v Bruslju.

	• **do 4. oktobra do 12. ure (opoldne po bruseljskem času)** za projekte, ki se začnejo med 1. januarjem in 31. avgustom naslednjega leta. **Morebitni dodatni rok za manjša partnerstva na področju mladine:** nacionalne agencije lahko organizirajo dodaten prijavni rok za projekte na področju mladine, za katere prav tako veljajo pravila iz tega vodnika. Nacionalne agencije bodo možnosti za to objavile na svojih spletnih mestih. Če je organiziran dodaten prijavni rok, morajo prijavitelji oddati svojo vlogo za nepovratna sredstva do **4. maja do 12. ure (opoldne po bruseljskem času) za projekte**, ki se začnejo med 1. avgustom in 31. decembrom istega leta. **Za manjša partnerstva na področju športa**: prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do **22. marca do 17. ure**.

PRIPRAVA PROJEKTA

Projekt manjšega partnerstva ima štiri faze, ki se začnejo, še preden je predlog projekta izbran za financiranje: načrtovanje, priprava, izvedba in nadaljnje spremljanje. Sodelujoče organizacije in udeleženci, vključeni v aktivnosti, bi morali dejavno sodelovati v vseh navedenih fazah, s čimer bi izboljšali svojo učno izkušnjo.

- Načrtovanje (opredelitev potreb, ciljev, rezultatov projekta in učnih izidov, oblik aktivnosti, določitev časovnega razporeda itd.);
- priprava (načrtovanje aktivnosti, priprava programa dela, praktične ureditve, potrditev ciljnih skupin predvidenih aktivnosti, sklepanje sporazumov s partnerji itd.);
- izvajanje aktivnosti;
- nadaljnje spremljanje (ocenjevanje aktivnosti in njihovega učinka na različnih stopnjah, izmenjava in uporaba rezultatov projekta).

Manjša partnerstva lahko vključujejo organizacijo transnacionalnih aktivnosti učenja, poučevanja in usposabljanja za posameznike in skupine posameznikov, če ti prispevajo dodano vrednost pri doseganju ciljev projekta.

Za manjša partnerstva na področju športa je priporočljivo, da se v predloge vključi vsaj en lokalni ali regionalni športni klub.

<u>Prečni vidiki, ki jih je treba upoštevati pri zasnovi projekta:</u>

Poleg izpolnjevanja formalnih meril in sklenitve dogovorov o trajnostnem sodelovanju z vsemi projektnimi partnerji lahko elementi, navedeni v nadaljevanju, prispevajo k večjemu učinku sodelovalnih partnerstev in njihovemu

kakovostnejšemu izvajanju. Prijavitelji se spodbujajo, naj te priložnosti in razsežnosti upoštevajo pri snovanju projektov manjših partnerstev.

Vključevanje in raznolikost

Namen programa Erasmus+ je spodbujati enake možnosti in dostop, vključevanje in pravičnost v vseh njegovih ukrepih. Za izvajanje teh načel je bila oblikovana strategija vključevanja in raznolikosti[160], ki bo pripomogla k boljšemu navezovanju stikov z udeleženci iz raznovrstnejših okolij, zlasti tistih z manj priložnostmi, ki se spopadajo z ovirami za udeležbo pri evropskih projektih. Manjša partnerstva so zlasti primerna za delo na področju vključevanja in raznolikosti kot predmeta projekta ter za nadaljnji razvoj vključujočih praks in metod, ki upoštevajo raznolikost, v skladu z ustrezno prednostno nalogo politike za ukrep. Poleg tega bi morale organizacije neodvisno od teme svojih projektov načrtovati dostopne in vključujoče projektne aktivnosti ter pri tem upoštevati stališča udeležencev z manj priložnostmi in jih vključiti v sprejemanje odločitev v celotnem procesu.

Okoljska trajnostnost

Projekti bi morali biti zasnovani na okolju prijazen način, v vse vidike projekta pa bi morale biti vključene zelene prakse. Organizacije in udeleženci bi morali pri snovanju projekta uporabljati okolju prijazen pristop, kar bo vse, ki sodelujejo pri projektu, spodbudilo k spoznavanju okoljskih vprašanj in razpravi o njih ter k razmisleku o tem, kaj je mogoče storiti na različnih stopnjah, organizacijam in udeležencem pa pomagalo najti okolju prijaznejše alternativne načine izvajanja aktivnosti projekta.

Digitalna razsežnost
Virtualno sodelovanje ter eksperimentiranje s priložnostmi za virtualno in kombinirano učenje sta ključna za uspešno manjše partnerstvo. Še zlasti se pri projektih na področju splošnega šolskega izobraževanja in izobraževanja odraslih močno spodbuja uporaba evropske platforme za šolsko izobraževanje, skupnosti eTwinning in platforme za izobraževanje EPALE, da bi se zagotovilo sodelovanje pred projektnimi aktivnostmi, med njimi in po njih. Pri projektih na področju mladine se močno spodbuja uporaba evropskega mladinskega portala in platforme EU Youth Strategy, da bi se zagotovilo sodelovanje pred projektnimi aktivnostmi, med njimi in po njih.

Udeležba in državljansko udejstvovanje

Program podpira udeležbo in aktivno udejstvovanje pri vseh njegovih ukrepih. Manjša partnerstva bi morala zagotavljati priložnosti za udeležbo v demokratičnem življenju ter socialno in državljansko udeleževanje. Poudarek bo tudi na ozaveščanju o okviru Evropske unije in njegovem razumevanju, zlasti v zvezi s skupnimi vrednotami EU, načeli enotnosti in raznolikosti ter kulturno identiteto, kulturno ozaveščenostjo ter družbeno in zgodovinsko dediščino.

MERILA ZA DODELITEV

Ustreznost projekta **(največ 30 točk)**	V kolikšni meri: ▪ predlog projekta ustreza ciljem in prednostnim nalogam ukrepa. Poleg tega se bo predlog štel za zelo ustreznega, če: – obravnava prednostno nalogo „vključevanje in raznolikost“;

160 https://erasmus-plus.ec.europa.eu/document/implementation-guidelines-erasmus-and-european-solidarity-corps-inclusion-and-diversity-strategy

	– v primeru projektov, ki jih upravljajo nacionalne agencije programa Erasmus+: obravnava eno ali več „evropskih prednostnih nalog v nacionalnem okviru“, kot jih razglasi nacionalna agencija; ▪ so profil, izkušnje in aktivnosti sodelujočih organizacij ustrezni za področje prijave; ▪ prinaša dodano vrednost na ravni EU s krepitvijo zmogljivosti organizacij za vključitev v čezmejno sodelovanje in mreženje.
Kakovost zasnove in izvedbe projekta (največ 30 točk)	V kolikšni meri: ▪ so cilji projekta jasno opredeljeni, realistični ter obravnavajo potrebe in cilje sodelujočih organizacij in potrebe njihovih ciljnih skupin; ▪ so aktivnosti zasnovane na dostopen in vključujoč način ter dostopne ljudem z manj priložnostmi; ▪ je predlagana metodologija jasna, ustrezna in izvedljiva; – je delovni načrt projekta jasen, popoln in učinkovit, vključno z ustreznimi fazami za pripravo, izvedbo in izmenjavo rezultatov projekta; – je projekt stroškovno učinkovit in v kolikšni meri se posameznim aktivnostim projekta dodeljujejo ustrezna sredstva; ▪ je v projekt vključena uporaba digitalnih orodij in učnih metod za dopolnitev fizičnih aktivnosti ter izboljšanje sodelovanja s partnerskimi organizacijami; o če je ustrezno: v kolikšni meri se v okviru projekta kot orodja za pripravo, izvedbo in nadaljnje spremljanje uporabljajo spletne platforme Erasmus+ (evropska platforma za šolsko izobraževanje, platforma EPALE, evropski mladinski portal, platforma strategija EU za mlade); ▪ je projekt zasnovan na okolju prijazen način in v kolikšni meri so v različne faze projekta vključene zelene prakse.
Kakovost partnerstva in dogovorov o sodelovanju (največ 20 točk)	V kolikšni meri: ▪ projekt vključuje ustrezen nabor sodelujočih organizacij v smislu profila; ▪ projekt v ukrep vključuje nove udeležence in manj izkušene organizacije; ▪ sta iz predlagane dodelitve nalog razvidna zavezanost in aktivno prispevanje vseh sodelujočih organizacij; ▪ predlog vsebuje učinkovite mehanizme za koordinacijo in obveščanje med sodelujočimi organizacijami.
Učinek **(največ 20 točk)**	V kolikšni meri: ▪ predlog projekta vsebuje konkretne in logične korake za vključitev rezultatov projekta v redno delo sodelujoče organizacije; ▪ lahko projekt pozitivno vpliva na udeležence in sodelujoče organizacije ter širšo skupnost; ▪ predlog projekta vsebuje ustrezen način za ocenitev rezultatov projekta; ▪ predlog projekta vsebuje konkretne in učinkovite korake za objavo rezultatov projekta v sodelujočih organizacijah, izmenjavo rezultatov z drugimi organizacijami in javnostjo ter javno objavo navedbe, da je projekt financirala Evropska unija.

Da bi se predlogi upoštevali pri dodeljevanju sredstev, morajo doseči vsaj 60 točk. Poleg tega morajo doseči vsaj polovico vseh možnih točk v vsaki od zgoraj navedenih kategorij meril za dodelitev (tj. najmanj 15 točk za kategoriji „Ustreznost projekta“ ter „Kakovost zasnove in izvedbe projekta“; 10 točk za kategoriji „Kakovost partnerstva in dogovorov o sodelovanju“ ter „Učinek“).

V primerih, ko en ali več prijaviteljev prejme enako skupno število točk (v primeru izenačenih predlogov) bodo imeli prednost predlogi z največ točkami v kategoriji „Ustreznost projekta“ in nato v kategoriji „Učinek“.

KAKŠNA SO PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV?

Predlagani model financiranja obsega seznam dveh možnih pavšalnih zneskov, ki ustrezata skupnemu znesku nepovratnih sredstev za projekt. Prijavitelji bodo izbirali med dvema vnaprej določenima zneskoma glede na aktivnosti, ki jih želijo izvajati, in rezultate, ki jih želijo doseči.

Enkratna pavšalna zneska:

- 30 000 EUR
- 60 000 EUR

Pri načrtovanju projektov bodo morale organizacije prijaviteljice – skupaj s svojimi projektnimi partnerji – **izbrati enkraten pavšalni znesek**, najprimernejši za kritje stroškov njihovih projektov glede na njihove potrebe in cilje. Če je projekt izbran za financiranje, zahtevani pavšalni znesek postane skupni znesek nepovratnih sredstev.

Predlogi morajo vsebovati **opis aktivnosti**, glede katerih se prijavitelji zavezujejo, da jih bodo izvedli z zahtevanim pavšalnim zneskom, ter izpolnjevati načela gospodarnosti, učinkovitosti in uspešnosti.

Izbira pavšalnega zneska, ki se zahteva, bi morala temeljiti na prijaviteljevi lastni oceni skupnih stroškov projekta. Na podlagi te ocene morajo prijavitelji izbrati znesek, ki najbolje ustreza njihovim potrebam, hkrati pa zagotoviti učinkovito porabo sredstev in spoštovanje načela financiranja (tj. pričakuje se, da bodo proračuni projektov dopolnjeni z drugimi viri financiranja, zato bodo pričakovani skupni stroški projekta višji od zahtevanega fiksnega pavšalnega zneska).

V primeru dvoma med dvema zneskoma lahko prijavitelji: (a) zmanjšajo stroške svojega projekta, na primer z iskanjem stroškovno učinkovitejših načinov za dosego podobnih rezultatov ali s prilagoditvijo števila/obsega projektnih aktivnosti proračunu; (b) povečajo obseg svojega projekta, na primer tako, da z aktivnostmi dosežejo več udeležencev, povečajo število aktivnosti ali ustvarijo dodatne izložke projekta.

Ustreznost števila, obsega in kompleksnosti predlaganih projektnih aktivnosti z zahtevanim zneskom, skupaj z njihovo ustreznostjo za cilje projekta, bodo pomembni elementi ocene kakovosti v skladu z zgoraj opisanimi merili za dodelitev.

ZAHTEVE

Ker so manjša partnerstva instrument za vključevanje novih udeležencev programa in manj izkušenih organizacij v program ter njihov dostop do njega, bo raven informacij, potrebnih za vložitev vloge za nepovratna sredstva v okviru tega ukrepa, osnovna, hkrati pa bo zagotovljena skladnost s pravili finančne uredbe EU. Zato opis projekta vključuje:

- cilje,
- predlagane aktivnosti,
- pričakovane rezultate.

Cilji, aktivnosti in predvideni rezultati morajo biti jasno povezani med seboj in skladno predstavljeni. Vloge vključujejo tudi splošni časovni razpored projekta s pričakovanim datumom zaključka za glavne aktivnosti.

Prijavitelji bi morali zagotoviti dovolj informacij o proračunskem načrtu, da lahko ocenjevalci ocenijo primernost posamezne aktivnosti in tudi skladnost vsake aktivnosti z drugimi.

V **projektnem proračunu** morajo biti navedene načrtovane aktivnosti projekta in delež nepovratnih sredstev, dodeljen posamezni aktivnosti.

Oddaja del podizvajalcem je dovoljena, če ne zajema ključnih dejavnosti, od katerih je neposredno odvisno doseganje ciljev ukrepa. V takih primerih mora biti znesek, predviden za sklepanje pogodb s podizvajalci, vključen v opis aktivnosti, ki jih zajema podizvajalska pogodba.

Plačilo nepovratnih sredstev

Pogoj za celotno izplačilo nepovratnih sredstev je dokončanje vseh aktivnosti v skladu z merili kakovosti, opisanimi v vlogi. Če ena ali več aktivnosti ni zaključenih, so delno zaključene ali ocenjene kot nezadovoljive v oceni kakovosti, se lahko v fazi končnega poročila uporabijo ustrezna znižanja zneska nepovratnih sredstev v primeru slabega, delnega ali zapoznelega izvajanja, tako da se posamezne aktivnosti ne sprejmejo ali pa se skupni znesek zniža za pavšalni odstotek.

Ocena končnega poročila temelji na podrobnih opisih vsake izvedene aktivnosti, informacijah, ki kažejo stopnjo doseganja ciljev projekta, navedenih v vlogi, kakovost rezultatov projekta, vnesenih v platformo Erasmus+ za rezultate projektov, in samooceni partnerskih organizacij.

PARTNERSTVA ZA ODLIČNOST

KAJ SO PARTNERSTVA ZA ODLIČNOST?

Partnerstva za odličnost podpirajo projekte z dolgoročnim trajnostnim vidikom. V okviru te vrste partnerstev se podpirajo naslednji ukrepi:

- centri poklicne odličnosti,
- ukrep Erasmus Mundus:
    - skupni magistrski študij Erasmus Mundus in
    - ukrepi za zasnovo Erasmus Mundus.

Te ukrepe upravlja Evropska izvajalska agencija za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo (EACEA).

CENTRI POKLICNE ODLIČNOSTI

Izvajanje pristopov poklicne odličnosti je pomembno v splošnem programu politike EU za znanja in spretnosti ter poklicno izobraževanje in usposabljanje (PIU). Evropski program znanj in spretnosti, evropski izobraževalni prostor, priporočilo Sveta iz leta 2020 o poklicnem izobraževanju in usposabljanju (PIU)[161] ter izjava iz Osnabrücka[162] vključujejo zelo jasna sklicevanja na poklicno odličnost kot gonilno silo za reforme v sektorju PIU.

Namen pobude o centrih poklicne odličnosti je odzvati se na prednostno nalogo politike, ki podpira reforme v sektorju PIU, da se zagotovijo visokokakovostna znanja in spretnosti ter kompetence, ki vodijo v kakovostno zaposlitev in priložnosti za celotno poklicno pot, ter izpolnijo potrebe inovativnega, vključujočega in trajnostnega gospodarstva[163]. Pobuda o centrih poklicne odličnosti podpira tudi izvajanje evropskega zelenega dogovora, nove digitalne strategije, nove industrijske strategije ter strategije za mala in srednja podjetja, saj so znanja in spretnosti ključnega pomena za njihov uspeh.

Centri poklicne odličnosti delujejo v danem lokalnem okolju ter ustvarjajo ekosisteme znanj in spretnosti za inovacije, regionalni razvoj in socialno vključenost, hkrati pa sodelujejo s centri poklicne odličnosti v drugih državah prek mednarodnih mrež sodelovanja. Vzpostavljajo pristop od spodaj navzgor k poklicni odličnosti, ki vključuje širok razpon lokalnih deležnikov, kar institucijam PIU omogoča hitro prilagajanje zagotavljanja znanj in spretnosti spreminjajočim se ekonomskim in socialnim potrebam.

Zagotavljajo priložnosti za začetno usposabljanje mladih ter stalno izpopolnjevanje in preusposabljanje odraslih, in sicer s prožno in pravočasno ponudbo usposabljanja, ki ustreza potrebam dinamičnega trga dela, v okviru zelenega in digitalnega prehoda. Delujejo kot katalizatorji lokalnega razvoja in inovacij, saj tesno sodelujejo s podjetji (zlasti MSP) pri projektih uporabnih raziskav, ustvarjajo vozlišča znanja in inovacij ter podpirajo podjetniške pobude učečih se oseb.

Cilj mreže je **„navzgor usmerjena konvergenca“** odličnosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja. Omogočale bodo vključenost držav z dobro razvitimi sistemi poklicne odličnosti, pa tudi držav, ki podobne pristope šele razvijajo, njihov cilj pa bo preizkusiti vse možnosti institucij PIU za proaktivno vlogo pri podpiranju gospodarske rasti in inovacij.

Ta pobuda uvaja „**evropsko razsežnost**“ poklicne odličnosti s podpiranjem izvajanja politike EU na področju PIU ter ukrepov, dogovorjenih z državami članicami, socialnimi partnerji in izvajalci PIU.

Za pojem poklicne odličnosti, ki je predlagan tukaj, je značilen **celosten pristop, osredotočen na učečo se osebo,** v katerem je PIU:

- sestavni del **ekosistemov znanj in spretnosti**[164] ter prispeva k regionalnemu razvoju[165], inovacijam[166], pametni specializaciji[167] in strategijam grozdov[168] ter posebnim vrednostnim verigam in industrijskim ekosistemom[169];

---

161 https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX%3A32020H1202%2801%29

162 https://www.cedefop.europa.eu/files/osnabrueck_declaration_eu2020.pdf

163 Glej brošuro Poklicno izobraževanje in usposabljanje – Znanje in spretnosti za sedanjost in prihodnost.

164 **Ekosistemi znanj in spretnosti** so opredeljeni kot regionalne ali sektorske družbene formacije, v katerih se človeška sposobnost razvija in uporablja za proizvodne namene (Finegold 1999). Njihovi osnovni elementi so poslovna okolja in povezani poslovni modeli, institucionalni/politični okviri, načini vključevanja delovne sile, struktura delovnih mest, raven znanj in spretnosti ter sistemi za njihovo oblikovanje (Buchanan idr. 2001). Glej vodnik po pristopu k ekosistemu znanj in spretnosti za razvoj delovne sile.

165 **Regionalna razvojna politika** – regionalni razvoj je širok pojem, vendar se lahko obravnava kot splošno prizadevanje za zmanjšanje regionalnih razlik s podpiranjem gospodarskih dejavnosti (zaposlovanje in ustvarjanje blaginje) v regijah.

166 **Inovacija** je uvedba novega ali znatno izboljšanega proizvoda (blaga ali storitve) ali postopka, nove tržne metode ali nove organizacijske metode v poslovni praksi, organizaciji delovnih mest ali zunanjih odnosih.

167 **Pametna specializacija** je krajevni pristop, za katerega je značilna opredelitev strateških področij za posredovanje na podlagi analize prednosti in potenciala gospodarstva ter procesa podjetniškega odkrivanja s širokim sodelovanjem deležnikov. Usmerjena je navzven in zajema širok pogled med drugim tudi na inovacije.

- sta poklicno izobraževanje in usposabljanje del **trikotnika znanja**[170], v okviru katerega poteka tesno sodelovanje z drugimi sektorji izobraževanja in usposabljanja, znanstveno skupnostjo in poslovnimi subjekti;
- učečim se osebam omogoča, da s **kakovostno ponudbo**, ki temelji na zagotavljanju kakovosti, pridobijo **poklicne** (specifične) in **ključne kompetence**[171];
- vzpostavlja **inovativne oblike partnerstev**[172] s svetom dela, podpira pa ga stalni strokovni razvoj izobraževalnega osebja in osebja za usposabljanje, inovativnih pedagoških pristopov, mobilnosti učečih se oseb in osebja ter strategij za internacionalizacijo PIU.

CILJI UKREPA

Ta ukrep podpira postopno vzpostavitev in razvoj mednarodnih mrež sodelovanja **centrov poklicne odličnosti**.

Centri poklicne odličnosti bodo delovali na dveh ravneh:

1. **na nacionalni ravni** z vključevanjem široke palete lokalnih deležnikov, ki ustvarjajo ekosisteme znanj in spretnosti za lokalne inovacije, regionalni razvoj in socialno vključenost, hkrati pa sodelujejo s centri poklicne odličnosti v drugih državah prek mednarodnih mrež sodelovanja;

2) **na mednarodni ravni**, ki združuje centre poklicne odličnosti, ki imajo skupni interes na področju:

- posebnih sektorjev[173] ali industrijskih ekosistemov[174];
- inovativni pristopi za spoprijemanje z gospodarskimi in družbenimi izzivi (na primer podnebne spremembe, digitalizacija, umetna inteligenca, cilji trajnostnega razvoja[175], vključevanje migrantov in prikrajšanih skupin, izpopolnjevanje pri osebah z nizko ravnjo kvalifikacij itd.) ali
- inovativni pristopi za povečanje dosega, kakovosti in učinkovitosti obstoječih centrov poklicne odličnosti.

Mreže bodo združile obstoječe centre poklicne odličnosti ali razvile model poklicne odličnosti s povezovanjem partnerjev iz različnih držav, ki nameravajo z mednarodnim sodelovanjem razviti poklicno odličnost v svojem lokalnem okolju. Prispevale bi lahko na primer k izvedbeni fazi pobude novi evropski Bauhaus[176] s sodelovanjem s skupnostmi, vključenimi v lokalne spremembe, ki jih spodbuja pobuda.

Centri odličnosti niso namenjeni temu, da se iz nič zgradijo nove institucije in infrastruktura za poklicno izobraževanje in usposabljanje od začetka (čeprav lahko počnejo tudi to). To so lahko obstoječe šole/izvajalci PIU, ki si prizadevajo doseči odličnost z vključitvijo v sklop aktivnosti, predlaganih v tej evropski pobudi. Centri odličnosti so lahko tudi na novo ustanovljeni centri za zagotavljanje odličnih ponudb in storitev usposabljanja, ki se odzivajo na potrebe trga dela.

---

168 Industrijski **grozdi** so skupine specializiranih podjetij, pogosto MSP, in drugih z njimi povezanih podpornih akterjev na lokaciji, ki tesno sodelujejo. V Evropi je približno 3 000 specializiranih grozdov. Prenovljena industrijska strategija EU priznava grozde kot močno orodje za podporo industrijskim inovacijam. Glej evropsko platformo za sodelovanje grozdov (ECCP);

169 Glej **14 industrijskih ekosistemov**, kot so opisani v sporočilu Komisije z naslovom Posodobitev nove industrijske strategije iz leta 2020, IN Letno poročilo o enotnem trgu za leto 2021, SWD(2021) 351.

170 Glej **Izobraževanje v trikotniku znanja**.

171 Kot je določeno v priporočilu Sveta z dne 22. maja 2018 o **ključnih kompetencah** ZA vseživljenjsko učenje.

172 Glej delo ETF v zvezi z javno-zasebnimi partnerstvi za vključujoč razvoj znanj in spretnosti.

173 Glej na primer evropsko partnerstvo za inovacije na področju kmetijske produktivnosti in trajnosti (EIP-AGRI)za spodbujanje konkurenčnega in trajnostnega kmetijstva in gozdarstva.

174 Glej **14 INDUSTRIJSKIH EKOSISTEMOV**, kot so opisani v sporočilu Komisije z naslovom Posodobitev nove industrijske strategije iz leta 2020, IN Letno poročilo o enotnem trgu 2021 (SWD(2021) 351).

175 Glej Berlinsko izjavo o izobraževanju za cilje trajnostnega razvoja.

176 https://europa.eu/new-european-bauhaus/index_sl

Centri odličnosti dosegajo svoje cilje z združevanjem in tesnim sodelovanjem s številnimi lokalnimi/regionalnimi partnerji, kot so ponudniki začetnega in nadaljnjega poklicnega izobraževanja in usposabljanja, terciarne izobraževalne institucije, vključno z univerzami za uporabne znanosti in politehniko, raziskovalne institucije, znanstveni parki, agencije za inovacije, podjetja, zbornice in njihova združenja, socialni partnerji, socialna podjetja, sektorski sveti za znanja in spretnosti, strokovna/sektorska združenja, nacionalni in regionalni organi ter razvojne agencije, zavodi za zaposlovanje, organi za kvalifikacije, organizacije za socialno vključevanje in ponovno vključevanje itd.

Ta razpis bo tako podprl projekte, ki združujejo lokalne ali regionalne partnerje iz različnih držav in razvijajo niz aktivnosti v okviru treh sklopov: (1) poučevanje in učenje, (2) sodelovanje in partnerstva ter (3) upravljanje in financiranje.

Centri poklicne odličnosti so namenjeni organizacijam, ki izvajajo poklicno izobraževanje in usposabljanje na kateri koli ravni od 3 do 8 EOK, vključno z višjo sekundarno stopnjo, postsekundarno neterciarno stopnjo in terciarno stopnjo (npr. univerze za uporabne znanosti, politehnični inštituti).

Vendar pa prijave ne smejo vključevati samo aktivnosti, namenjene učečim se na terciarni stopnji; prijave, ki se osredotočajo na PIU na postsekundarni stopnji (ravni od 6 do 8 EOK), morajo vključevati vsaj še eno drugo stopnjo kvalifikacij PIU med ravnmi od 3 do 5 EOK ter imeti velik poudarek na učenju na delovnem mestu[177].

MERILA ZA UPRAVIČENOST

Da bi bili predlogi projektov za centre poklicne odličnosti upravičeni do nepovratnih sredstvih Erasmus+, morajo izpolnjevati naslednja merila:

Kdo se lahko prijavi?	Prijavitelji (koordinator in polnopravni partnerji) morajo: ▪ biti pravni subjekti (javni ali zasebni), ki so dejavni na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja ali v svetu dela; ▪ imeti sedež v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu (države, ki se trenutno pogajajo o pridružitvenih sporazumih in v katerih sporazum začne veljati pred podpisom nepovratnih sredstev, če so upravičene). Sodelujejo lahko tudi organizacije iz tretjih držav, ki niso pridružene programu, vendar ne kot koordinatorke projektov. Biti morajo javne ali zasebne organizacije, ki so dejavne na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja ali v svetu dela. **Izjema:** organizacije iz Belorusije (regija 2) in Ruske federacije (regija 4) niso upravičene do sodelovanja v tem ukrepu.

[177] Glede na opredelitev, ki jo je določil center Cedefop, se učenje na delovnem mestu nanaša na znanje in spretnosti, pridobljene z izvajanjem nalog v poklicnem okviru, bodisi na delovnem mestu […] bodisi v instituciji za poklicno izobraževanje in usposabljanje, ter poglobljenim proučevanjem teh nalog. Glede na poročilo Komisije iz leta 2013 (Učenje na delovnem mestu v Evropi: prakse in usmeritve politike) v začetnem poklicnem izobraževanju in usposabljanju obstajajo tri oblike učenja na delovnem mestu: (1) sistemi izmeničnega usposabljanja ali vajeništva, običajno znani kot „dvojni sistemi“, (2) učenje na delovnem mestu kot poklicno izobraževanje in usposabljanje v šoli, ki vključuje obdobja usposabljanja na delovnem mestu v podjetjih, ter (3) učenje na delovnem mestu, vključeno v program učenja v šoli, in sicer v šolskih laboratorijih, delavnicah, kuhinjah, restavracijah, mladinskih ali učnih podjetjih ali prek simulacij ali dejanskih poslovnih/industrijskih projektnih nalog.
Za vso terminologijo na področju PIU, vključno z učenjem na delovnem mestu, uporabljajte uradno publikacijo centra CEDEFOP, https://www.cedefop.europa.eu/files/4117_en.pdf.

Katere vrste organizacij lahko sodelujejo v tem projektu?	Sodelujoče organizacije so lahko na primer (neizčrpen seznam): ▪ ponudniki PIU, ▪ predstavniške organizacije ponudnikov PIU, ▪ predstavniške organizacije podjetij, industrije ali sektorja, ▪ nacionalni/regionalni organi za kvalifikacije, ▪ raziskovalni inštituti, ▪ agencije za inovacije, ▪ organi za regionalni razvoj.
Število in profil sodelujočih organizacij	Partnerstvo mora vključevati najmanj **osem prijaviteljev** (koordinator in polnopravni partnerji) iz najmanj **štirih držav članic EU ali tretjih držav, pridruženih programu**. **V vsaki** državi članici EU in tretji državi, pridruženi programu, mora biti: (a) najmanj **ena predstavniška organizacija podjetij, industrije ali sektorja** in (b) najmanj **en ponudnik poklicnega izobraževanja in usposabljanja** (na sekundarni in/ali terciarni stopnji). Nadaljnja sestava partnerstva bi morala odražati posebno naravo predloga. Organizacije iz **tretjih držav, ki niso pridružene programu**, lahko sodelujejo tudi kot polnopravne partnerice, pridruženi subjekti ali pridruženi partnerji (ne kot koordinatorji), če je dokazano, da njihovo sodelovanje prinaša bistveno dodano vrednost projektu.
Kraj izvajanja aktivnosti	Aktivnosti se lahko izvajajo v kateri koli upravičeni državi, če je to ustrezno utemeljeno glede na cilje ali izvajanje projekta.
Trajanje projekta	Projekti naj bi običajno trajali 48 mesecev (podaljšanja so mogoča s spremembo, če so ustrezno utemeljena).
Kje se prijaviti?	Pri Evropski izvajalski agenciji za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo (EACEA). ID razpisa: ERASMUS-EDU-2023-PEX-COVE.
Kdaj se prijaviti?	Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do **8. junija do 17. ure (po bruseljskem času)**.

Organizacije prijaviteljice bodo ocenjene z ustreznimi merili za izključitev in izbor. Za več informacij glej del C tega vodnika.

PRIPRAVA PROJEKTA

Za centre poklicne odličnosti je značilen **sistemski pristop**, s katerim institucije PIU skupaj s številnimi drugimi lokalnimi/regionalnimi partnerji dejavno prispevajo k soustvarjanju „**ekosistemov znanja in spretnosti**“. Pričakuje se, da centri poklicne odličnosti ponujajo veliko več od zgolj zagotavljanja kakovostnega poklicnega usposabljanja.

V nadaljevanju je predstavljen neizčrpen seznam značilnih aktivnosti, ki jih zagotavljajo centri poklicne odličnosti. Projekti bodo svoje cilje dosegli na podlagi kombinacije teh aktivnosti (alinee so okvirni primeri možnih ukrepov v okviru vsake aktivnosti)[178].

V okviru projekta je treba izbrati ustrezne aktivnosti (s podrobnostmi o konkretnih ukrepih in končnih rezultatih), navedene v naslednjih treh sklopih:

[178] Lahko se dopolnijo tudi z drugimi aktivnostmi, dogovorjenimi med partnerji.

- **vsaj štiri** aktivnosti iz prijavnega obrazca, navedene v **1. sklopu – poučevanje in učenje**,
- vsaj **tri aktivnosti** iz prijavnega obrazca, navedene v **2. sklopu – sodelovanje in partnerstvo**, ter
- vsaj **dve aktivnosti** iz prijavnega obrazca, navedeni v **3. sklopu – upravljanje in financiranje**.

Sklop 1 – Poučevanje in učenje

i. Zagotavljanje **znanj in spretnosti, pomembnih za trg dela**

- S predvidevanjem prihodnjih potreb po znanjih in spretnostih z učinkovitimi sredstvi za hitro prepoznavanje spreminjajočih se potreb trga dela[179] ter usklajevanjem ponudbe znanj in spretnosti z zaposlitvenimi možnostmi
- Z osredotočanjem na **tehnična znanja in spretnosti** ter **ključne kompetence**[180]
- Z vključitvijo znanj in spretnosti, potrebnih za **zeleni** in **digitalni** prehod[181]

ii. Prizadevanje za **vseživljenjsko učenje in vključujoč** pristop v PIU

- Z zagotavljanjem priložnosti za učenje za ljudi vseh starosti in iz vseh socialno-ekonomskih okolij[182]
- S kombiniranjem ponudb za **začetne kvalifikacije PIU** in **nadaljnje usposabljanje** za izpopolnjevanje in preusposabljanje, ki temeljijo na zbiranju podatkov o znanjih in spretnostih[183]
- Z zagotavljanjem PIU na višji ravni, razvoj prožnih poti ter mehanizmov sodelovanja med PIU in terciarnimi izobraževalnimi institucijami[184]

iii. Razvoj **učnih načrtov in kvalifikacij PIU**, ki omogočajo prožnost in individualizacijo izvajanja

- Razvoj individualnih učnih načrtov[185] ali poti za vsako učečo se osebo[186], tudi za odrasle
- Vključevanje mednarodne mobilnosti učečih se[187] v učne načrte, zagotavljanje potrjevanja in priznavanja učnih izidov, pridobljenih v tujini
- Oblikovanje kvalifikacij, ki vključujejo komponente učenja v šoli in na delovnem mestu[188]
- Razvoj evropskih ključnih poklicnih profilov[189], ki prispevajo k mobilnosti učečih se in delavcev, hkrati pa zagotavljajo njihovo priznavanje ter preglednost, razumevanje in prenosljivost učnih izidov[190]
- Razvoj in/ali uporaba mikrodokazil[191] za prepoznavanje izidov kratkotrajnih priložnosti za učenje, prilagojenih hitro spreminjajoči se družbi in trgu dela

---

179 Glej delo centra Cedefop na področju znanj in spretnosti za trg dela ter usklajevanja znanj in spretnosti.

180 Kot je opredeljeno v Priporočilu Sveta z dne 22. maja 2018 o ključnih kompetencah za vseživljenjsko učenje.

181 Glej publikacije centra Cedefop z naslovom „Digital, greener and more resilient“ (Digitalnejši, okolju prijaznejši in odpornejši), The green employment and skills transformation (Zeleno zaposlovanje ter preobrazba znanj in spretnosti) in taksonomije znanj in spretnosti ESCO za zeleni prehod.

182 Priročnik MOD o vključujočem tehniškem in poklicnem izobraževanju in usposabljanju ter razvoju znanj in spretnosti za vse.

183 Tudi na podlagi obstoječih obveščevalnih podatkov o znanjih in spretnostih, kot so podatki, ki jih zagotavlja panorama znanj in spretnosti Cedefop ali orodje OVATE ter drugih pobud na področju znanj in spretnosti, namenjenih zagotavljanju usposabljanja, pomembnega za trg dela (na primer pakt za znanja in spretnosti in sektorski načrti).

184 Glej Process model for the cooperation between VET and HE institutions (Model procesa za sodelovanje med institucijami PIU in terciarnimi izobraževalnimi institucijami) ter prihodnjo študijo OECD z naslovom „Pathways to Professions: Understanding higher vocational and professional tertiary education systems” (Poti do poklicev: razumevanje sistemov visokošolskega in poklicnega izobraževanja ter strokovnega terciarnega izobraževanja).

185 Glej Michele Schweisfurtha v članku z naslovom „Learner-Centred Education in International Perspective“ (NA UČEČEGA SE OSREDOTOČENO IZOBRAŽEVANJE V MEDNARODNI RAZSEŽNOSTI).

186 Glej primer Finske.

187 Vključno z „internacionalizacijo doma“, opredeljeno kot „namensko vključevanje mednarodnih in medkulturnih razsežnosti v formalni in neformalni učni načrt za vse dijake/študente v domačem učnem okolju“. Glej Beelen in Jones, 2015.

188 Glej publikacijo ETF z naslovom „A handbook for policy makers and social partners“ (Priročnik za oblikovalce politik in socialne partnerje) o učenju na delovnem mestu.

189 Evropski ključni poklicni profili opisujejo sklope ključnih učnih izidov, ki ustrezajo poklicnim profilom, ki so skupni in pomembni za nacionalne programe poklicnega izobraževanja in usposabljanja v državah EU na posebnih poklicnih/zaposlitvenih področjih.

190 Glej študijo Cedefop o primerjavi kvalifikacij poklicnega izobraževanja in usposabljanja.

191 https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX%3A32022H0627%2802%29&qid=1656349729862

- Uporaba evropskih digitalnih potrdil za učenje, ki omogočajo enostavno avtentikacijo, potrjevanje in priznavanje potrdil vseh velikosti ali oblik

iv. Razvoj **inovativnega gradiva za poučevanje in učenje ter metodologij, osredotočenih na učeče se**

- Vključno z interdisciplinarnim učenjem, učenjem na podlagi projektov, učenjem na podlagi kompetenc, „učnimi tovarnami“, centri Makerspaces[192] in pozitivnim izobraževanjem[193]
- Uporaba evropskih okvirov kompetenc[194] in izvedenih orodij, kot so DigComp[195], EntreComp[196], FreenComp, LifeComp[197], GreenComp[198], SELFIE WBL[199], Preizkusite svoja digitalna znanja in spretnosti[200] ter evropsko potrdilo za digitalne spretnosti[201]
- Izkoriščanje inovativne učne opreme in digitalnih tehnologij, kot so MOOC, simulacije, virtualna in razširjena resničnost, umetna inteligenca, tako za učenje v šoli kot na delovnem mestu
- Spodbujanje **odličnosti učečih se**[202] z ukrepi, ki učeče se v PIU spodbujajo k raziskovanju njihovega **inovacijskega in ustvarjalnega potenciala**[203], kar vodi v uspešen cikel koristi za učeče se, učitelje/mentorje in institucije PIU, ki lahko dobre prakse vključijo v redne programe[204]

v. Vlaganje v **začetni** in **stalni strokovni razvoj učiteljev in mentorjev**[205]

- Za pedagoška, tehnična, zelena in digitalna znanja in spretnosti, vključno s tistimi, ki so potrebni za spletno učenje in učenje na daljavo
- Vključevanje mobilnosti učiteljev in mentorjev v strategije učenja, razvoja in internacionalizacije[206]
- Podpora izvajanju kulture kakovosti, ki temelji na opredeljenih sistemih upravljanja[207]

vi. Vzpostavitev trdnih mehanizmov za **zagotavljanje kakovosti**

- Na podlagi evropskih orodij in instrumentov, kot je EQAVET
- Prizadevanja za certificiranje ponudnikov izobraževanja in usposabljanja na podlagi standardov, ki so jih razvile ustrezne nacionalne in/ali **mednarodne organizacije za standardizacijo** – na primer ISO 21001 ali Evropska fundacija za upravljanje kakovosti (EFQM) (glej tudi oznako EVTA za odličnost v PIU)

vii. Vzpostavitev **učinkovitih povratnih zank** in **sistemov za spremljanje diplomantov**

- Vzpostavitev postopkov, mehanizmov in instrumentov za učinkovite povratne informacije in pregled v okviru strateškega učnega procesa v organizaciji PIU, da se podpre razvoj visokokakovostnih storitev in izboljšajo priložnosti za učeče se osebe

---

192 Centri Makerspaces so sodelovalni delovni prostori za ustvarjanje, učenje, raziskovanje in izmenjavo (glej poročilo Skupnega raziskovalnega središča).

193 Glej objavo z naslovom „The state of positive education“ (STANJE POZITIVNEGA IZOBRAŽEVANJA) in mednarodno mrežo za pozitivno izobraževanje IPEN

194 Glej članek Margherite Bacigalupo z naslovom Competence frameworks as orienteering tools (OKVIRI KOMPETENC KOT ORIENTACIJSKA ORODJA)

195 Evropski okvir digitalnih kompetenc

196 Okvir podjetniških kompetenc ENTRECOMP.

197 Evropski okvir za osebnostno, družbeno in učno učenje o ključnih kompetencah.

198 Glej evropski okvir kompetenc za trajnostno razvoj, „GreenComp“ in dokument UNESCO-UNEVOC z naslovom „Greening Technical and Vocational Education and Training: A Practical Guide for Institutions“ (OKOLJU PRIJAZNEJŠA TEHNIČNO TER POKLICNO IZOBRAŽEVANJE IN USPOSABLJANJE: PRAKTIČNI VODNIK ZA INSTITUCIJE)

199 Vse informacije o orodju SELFIE za učenje skozi delo so na voljo na spletu.

200 Glej Preizkusite svoja digitalna znanja in spretnosti | Europass

201 Evropsko potrdilo za digitalne spretnosti je ukrep, predviden v akcijskem načrtu za digitalno izobraževanje.

202 Glej primer nizozemske pobude za odličnost MBO.

203 Skupno raziskovalno središče je preučilo, kako se spodbuja ustvarjalnost pri vseživljenjskem učenju, tudi pri PIU.

204 Za primere glej tabelo 3 študije Skupnega raziskovalnega središča z naslovom „Creativity – a transversal skill for lifelong learning“ (Ustvarjalnost – prečna znanja in spretnosti za vseživljenjsko učenje).

205 Glej delo centra Cedefop v zvezi s poklicni razvojem učiteljev in mentorjev

206 Glej Sklepe Sveta o izboljšanju mobilnosti učiteljev in mentorjev, zlasti evropske mobilnosti, med začetnim in nadaljnjim izobraževanjem in usposabljanjem.

207 Glej tudi pobudo EU o učiteljskih akademijah.

- Omogočanje pravočasnega prilagajanja zagotavljanja učenja na podlagi učinkovitih sistemov za spremljanje diplomantov[208]

viii. Zagotavljanje **storitev za usmerjanje**

- Zagotavljanje kakovostnega usmerjanja[209] za mlade in odrasle, da se podprejo njihova poklicna pot, izobraževanje in usposabljanje ter njihova udeležba v vseživljenjskem učenju
- Zagotavljanje prilagojene podpore ranljivim osebam
- Omogočanje odraslim, da uveljavljajo svoje pravice do usposabljanja

ix. Zagotavljanje **potrjevanja** predhodnega učenja

- Zagotavljanje potrjevanja znanj in spretnosti, ne glede na to, kako so bili pridobljeni, tudi zunaj formalnega izobraževanja in usposabljanja: na delovnem mestu, doma ali v prostovoljskih aktivnostih[210] kot podlaga za zagotavljanje individualiziranega usposabljanja

Sklop 2 – Sodelovanje in partnerstva

x. Vzpostavitev **partnerstev med podjetji in izobraževalnimi institucijami**

- Razvijanje vzajemno koristnih odnosov s poslovnim sektorjem z oblikovanjem dolgoročnih partnerstev med podjetji in izobraževanjem, tudi za predvidevanje inovacij ter znanj in spretnosti
- Sodelovanje pri stalnem pregledovanju in posodabljanju učnih načrtov, da se zagotovi njihova ustreznost za potrebe učencev in trga dela, zlasti za učenje na delovnem mestu in vajence
- Podpora podjetjem, zlasti MSP, s prilagojenim usposabljanjem za **izpopolnjevanje in preusposabljanje**
- Sodelovanje z javnimi zavodi za zaposlovanje in civilno družbo za izpopolnjevanje in preusposabljanje brezposelnih in neaktivnih
- Podpora sektorskemu in regionalnemu sodelovanju, vključno s pristopom k **paktu za znanja in spretnosti**[211], ter podpora njegovemu izvajanju
- Zagotavljanje tehnične podpore MSP, ocene potreb po znanjih in spretnostih, orodij in metodologij
- Organizacija priložnosti za učenje na delovnem mestu, vajeništvo in pripravništvo za učence, souporaba opreme ter izmenjave učiteljev in mentorjev med podjetji in centri za poklicno izobraževanje in usposabljanje[212]

xi. **Uporabne raziskave** in **inovacije**

- Sodelovanje s podjetji, zlasti MSP, pri projektih **uporabnih raziskav**[213], ki vključujejo dijake in osebje v poklicnem izobraževanju in usposabljanju
- Uporaba ali soustvarjanje **inovacijskih središč** in **centrov za razširjanje tehnologije**[214] za podporo inovacijskemu procesu MSP ob sodelovanju učečih se in osebja v PIU

---

[208] Glej spremljanje učenja in poklicne poti diplomantov poklicnega izobraževanja in usposabljanja za izboljšanje kakovosti zagotavljanja PIU, kartiranje ukrepov za spremljanje diplomantov poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter kartiranje politik in praks spremljanja diplomantov ter Priporočilo Sveta o spremljanju diplomantov.

[209] Glej mrežo Euroguidance, Resolucijo Sveta o izboljšanju vloge vseživljenjske orientacije v strategijah vseživljenjskega učenja, publikacijo z naslovom „Investing in career guidance“ (VLAGANJE V POKLICNO USMERJANJE) ter delo centra Cedefop o vseživljenjskem usmerjanju.

[210] Glej delo centra Cedefop z naslovom „Validation of non-formal and informal learning“ (POTRJEVANJE NEFORMALNEGA IN PRILOŽNOSTNEGA UČENJA) ter Priporočilo Sveta o potrjevanju neformalnega in priložnostnega učenja.

[211] Glej pakt za znanja in spretnosti.

[212] Lahko vključuje ustanovitev in delovanje združenj za usposabljanje (glej avstrijski model) in centrov za medpodjetniško usposabljanje v okviru premestitev znotraj podjetja (glej nemški model). Glej tudi nizozemski primer partnerstev med podjetji in izobraževanjem v sektorju IKT.

[213] Glej primer kanadskih akademij in inštitutov, ki uporabne raziskave uporabljajo za krepitev svoje zmogljivosti za inovacije in izkoriščanje svojih močnih povezav med industrijo in skupnostjo, ter publikacijo avstralskega centra za raziskave na področju poklicnega izobraževanja NCVER o razvoju uporabnih raziskav na področju PIU: koraki v smeri krepitve vloge PIU v sistemu inovacij TER MSP in tehniško-strokovne izobraževalne institucije, ki sodelujejo z uporabnimi raziskavami za rast.

[214] Glej primer organizacije Fraunhofer o prenosu znanja z raziskav inštitutov na zasebna podjetja.

- Prispevanje k ustvarjanju in razširjanju novega znanja[215]

xii. **Internacionalizacija PIU** in **mobilnost v tujini**

- Razvoj strateškega načrtovanja za mednarodne aktivnosti, ki so tesno povezane z razvojem institucije poklicnega izobraževanja in usposabljanja, ter kakovost praks poučevanja in učenja[216]
- Oblikovanje podpornih struktur in ukrepov za spodbujanje in zagotavljanje kakovosti izkušenj mobilnosti v poklicnem izobraževanju in usposabljanju (vključno z virtualno mobilnostjo) med partnerji v mreži centrov poklicne odličnosti v skladu s standardi kakovosti Erasmus[217]
- Uvedba pobud za mobilizacijo učečih se, učiteljev in mentorjev (vključno z mentorji v podjetjih) ter strokovnjakov, da bi izkoristili priložnosti, ki jih ponuja program Erasmus+ (Ka1), za udeležbo v mobilnosti v tujini

xiii. Spodbujanje **podjetniških spretnosti in pobud**

- Razvoj podjetniške kulture v organizacijah PIU[218], vključno z vodji, osebjem, učitelji in mentorji ter učečimi se osebami[219]
- Sodelovanje z lokalnimi partnerji za razvoj podjetniških spretnosti in odnosov učečih se, ki se odzivajo na izzive resničnega sveta
- Zagotavljanje ali povezovanje lokalnih podjetniških inkubatorjev za udeležence PIU, da razvijejo svoje podjetniške[220] pobude

xiv. Povečanje **privlačnosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja**

- Z začetkom komunikacijskih kampanj in aktivnosti[221], namenjenih povečanju privlačnosti PIU, ter aktivnim sodelovanjem v njih
- Obveščanje o zaposlitvenih možnostih prek PIU ter privabljanje mladih in odraslih (vključno z učenci v osnovnih in dijaki v srednjih šolah) v učne poti PIU
- Vzpostavitev **mednarodnega kampusa PIU ali poletnih taborov[222]**, namenjenih učečim se, učiteljem in mentorjem, vodjem v institucijah PIU, sindikatom ter ljudem, ki razmišljajo o prihodnjih možnostih poklicnega študija. Ti bi se lahko osredotočili na posebna poklicna področja, proizvode ali storitve ter na kompleksne izzive družbenega in gospodarskega pomena

xv. **Tekmovanja v znanju in spretnostih**

- Spodbujanje udeležbe učečih se na sektorskih, nacionalnih in mednarodnih tekmovanjih v znanju in spretnostih, katerih cilj je povečati privlačnost in odličnost v PIU (npr. tekmovanji World Skills in/ali EuroSkills)

Sklop 3 – Upravljanje in financiranje

xvi. **Avtonomija** in učinkovito **upravljanje PIU**

---

215 Glej politiko valorizacije EU: zagotavljanje, da rezultati raziskav koristijo družbi.

216 Glej GO-international – A practical guide on strategic internationalisation in VET (GO-INTERNATIONAL – PRAKTIČNI VODNIK O STRATEŠKI INTERNACIONALIZACIJI V PIU).

217 Glej standarde kakovosti Erasmus – projekti mobilnosti – PIU, odrasli, šole in modeli za sporazume o mobilnosti in učne sporazume.

218 Glej praktični vodnik UNESCO-UNEVOC o podjetniškem učenju za institucije TVET.

219 Glej EntreComp: The entrepreneurship Competence Framework (Okvir podjetniških kompetenc). Glej JA Europe o pripravi ljudi na zaposlovanje in podjetništvo.

220 Glej končno poročilo o podjetništvu v poklicnem izobraževanju in usposabljanju, primer avstrijskega nacionalnega akcijskega načrta za podjetniško izobraževanje in A guide for fostering entrepreneurship education (VODNIK ZA SPODBUJANJE PODJETNIŠKEGA IZOBRAŽEVANJA).

221 Glej primer nemškega članka z naslovom „Sommer der Berufsausbildung" (POLETJE POKLICNEGA IZOBRAŽEVANJA).

222 Glej primer poletnega tabora, tehnološkega tabora in poletnega tabora za invalidne otroke.

- Razvoj zmogljivosti ponudnikov PIU, da neodvisno in odgovorno sprejemajo odločitve o izobraževalnih, organizacijskih, finančnih, kadrovskih in drugih zadevah pri opravljanju aktivnosti, ki se izvajajo na področju, opredeljenem z nacionalnimi pravili in predpisi[223]
- Vključevanje ustreznih deležnikov, zlasti podjetij, zbornic, strokovnih in sektorskih združenj, sindikatov, nacionalnih in regionalnih organov ter socialnih partnerjev, vključno s predstavniki učečih se, v upravljanje sistemov PIU

xvii. Strateški pristop k **razvoju znanj in spretnosti ter upravljanju**

- Aktivno sodelovanje v nacionalnih in regionalnih sistemih upravljanja znanj in spretnosti
- Prispevek z vidika znanj in spretnosti k oblikovanju politike zaposlovanja in socialne politike na lokalni, regionalni, nacionalni in evropski ravni

xviii. Soustvarjanje **ekosistemov znanj in spretnosti**

- Pritegnitev ustreznih gospodarskih in socialnih partnerjev ter drugih ustanov za izobraževanje in usposabljanje k vključevanju ali ustvarjanju lokalnih ekosistemov znanj in spretnosti, namenjenih podpiranju inovacij, strategij pametne specializacije, grozdov ter sektorjev in vrednostnih verig (industrijski ekosistemi)
- Omogočanje lokalnih ekosistemov znanj in spretnosti prispeva k privabljanju tujih naložb224 z zagotavljanjem pravočasnega zagotavljanja znanj in spretnosti podjetjem, ki vlagajo na lokalni ravni

xix. Razvoj **trajnostnih finančnih modelov**

- Združevanje javnega in zasebnega financiranja[225] ter aktivnosti, ki ustvarjajo prihodek, in polno izkoriščanje shem financiranja na podlagi uspešnosti (če je ustrezno)

xx. V celoti izkoristiti **nacionalne finančne instrumente** in **finančne instrumente EU**

- Ti lahko vključujejo podporo ukrepom na področju izobraževanja in usposabljanja, mobilnost učencev in osebja, uporabne raziskovalne aktivnosti, naložbe v infrastrukturo za posodobitev centrov PIU z napredno opremo, izvajanje sistemov upravljanja za zagotavljanje odličnosti ter trajnostnosti organizacij PIU in storitev, ki jih zagotavljajo, itd.

Projekt mora jasno opredeliti in pojasniti izbiro vsake od izbranih aktivnosti ter opisati, kako bo delo, ki se bo izvedlo s temi aktivnostmi, konkretno prispevalo k ustreznim delovnim sklopom in splošnim ciljem projekta.

Pri projektih je treba uporabljati instrumente in orodja[226] na ravni EU vedno, kadar je to primerno.

Projekti morajo vključevati oblikovanje dolgoročnega akcijskega načrta za postopno uvajanje rezultatov projekta po njegovem dokončanju. Ta načrt temelji na stalnih partnerstvih med ponudniki izobraževanja in usposabljanja ter ključnimi deležniki iz industrije na ustrezni ravni. Vključevati bi moral opredelitev ustreznih upravljavskih struktur ter načrte za nadgradljivost in finančno vzdržnost.

Prav tako bi moral zagotavljati ustrezno prepoznavnost in obsežno razširjanje dela mreže centrov odličnosti, med drugim tudi na politični ravni EU in nacionalni politični ravni, ter vključevati podroben opis, kako bo uvajanje izvedeno na evropski, nacionalni in/ali regionalni ravni z zadevnimi partnerji. V akcijskem načrtu je navedeno tudi, kako lahko druge možnosti financiranja EU, nacionalno in regionalno financiranje ter zasebno financiranje podprejo izvajanje projekta.

---

[223] Ob upoštevanju pedagoške, finančne in operativne avtonomije pri upravljanju, ki je usklajena z učinkovitimi mehanizmi odgovornosti. Glej tudi delo Georga Spöttla z naslovom „Autonomy of (Vocational) Schools as an Answer to Structural Changes“ (AVTONOMIJA (POKLICNIH) ŠOL KOT ODGOVOR NA STRUKTURNE SPREMEMBE).

[224] Glej primera Kanade in Singapurja.

[225] GlejOECD Education GPS in Mehanizme financiranja za financiranje poklicnega usposabljanja: analitični okvir.

[226] Kot so EOK, EQAVET, Priporočilo Sveta o evropskem okviru za kakovostna in učinkovita vajeništva, Priporočilo Sveta o ključnih kompetencah itd.

PRIČAKOVANI UČINEK

Pričakuje se, da bosta postopna vzpostavitev in razvoj evropskih mrež centrov poklicne odličnosti povečala odzivnost poklicnega izobraževanja in usposabljanja za prilagajanje znanj in spretnosti spreminjajočim se ekonomskim in socialnim potrebam ter zagotovila, da bo to v ospredju zagotavljanja rešitev za izzive, ki jih prinašajo hitro spreminjajoče se potrebe po spretnostih.

Centri poklicne odličnosti naj bi s tem, da tvorijo bistven del „trikotnika znanja“ – tesnega sodelovanja med poslovnimi subjekti ter izobraževalnimi in raziskovalnimi ustanovami – ter da igrajo temeljno vlogo pri zagotavljanju spretnosti za podpiranje inovacij in pametne specializacije, zagotavljali visokokakovostne spretnosti in kompetence, ki vodijo v kakovostno zaposlitev in priložnosti skozi celotno poklicno pot, ki izpolnjuje potrebe inovativnega, vključujočega in trajnostnega gospodarstva.

Centri poslovne odličnosti bodo s trdno zasidranostjo v regionalnem/lokalnem okolju in sočasnim delovanjem na transnacionalni ravni oblikovali močna in trajna partnerstva med skupnostjo poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter svetom dela na nacionalni ravni in prek meja. Prispevali bodo tudi k internacionalizaciji poklicnega izobraževanja in usposabljanja z združevanjem partnerjev z vsega sveta. Njihov cilj bo „**navzgor usmerjena konvergenca**“ odličnosti v poklicnem izobraževanju in usposabljanju, ki bi jo bilo težko vzpostaviti brez pobud EU, tehnične podpore in priložnosti za vzajemno učenje.

Z obsežnim razširjanjem rezultatov projekta na transnacionalni, nacionalni in/ali regionalni ravni ter pripravo dolgoročnega akcijskega načrta za postopno uvajanje rezultatov projekta ob upoštevanju nacionalnih in regionalnih razvoja in strategij pametne specializacije naj bi posamezni projekti vključili zadevne deležnike iz sodelujočih organizacij in od drugod ter zagotovili trajni učinek po življenjskem ciklu projekta.

MERILA ZA DODELITEV

Uporabljajo se v nadaljevanju navedena merila za dodelitev.

Ustreznost projekta **(največ 35 točk)**	• **Povezava s politiko**: s predlogom se vzpostavlja in razvija transnacionalna mreža centrov poklicne odličnosti za sodelovanje, katere cilj je spodbujati odličnost poklicnega izobraževanja in usposabljanja; v predlogu je pojasnjeno, kako bo prispeval k doseganju ciljev prednostnih nalog politike, ki jih zajemata Priporočilo Sveta o poklicnem izobraževanju in usposabljanju (PIU) za trajnostno konkurenčnost, socialno pravičnost in odpornost[227] ter deklaracija iz Osnabrücka[228]; • **doslednost**: v kolikšni meri predlog temelji na ustrezni analizi potreb; cilji so jasno opredeljeni in realistični ter obravnavajo vprašanja, pomembna za sodelujoče organizacije in ukrep; • **aktivnosti**: aktivnosti, izbrane iz treh sklopov, so jasno opredeljene, opisane in povezane s splošnimi cilji projekta; • **inovativnost**: predlog obravnava najsodobnejše metode in tehnike ter vodi do inovativnih rezultatov in rešitev na svojem področju na splošno ali v geografskem okviru, v katerem se projekt izvaja (npr. vsebina, doseženi rezultati, uporabljene delovne metode, vključene organizacije in osebe ali organizacije in osebe, katerim je projekt namenjen); • **regionalna razsežnost:** iz predloga je razviden njegov prispevek k strategijam regionalnega razvoja, inovacij in pametne specializacije, ki temeljijo na opredelitvi lokalnih/regionalnih potreb in izzivov v vsaki od sodelujočih držav; • **sodelovanje in partnerstva**: v kolikšni meri predlog ustrezno opredeljuje in vključuje najpomembnejše partnerje, ki so potrebni za uresničitev ciljev projekta, ter pojasnjuje, kako bo vzpostavil trdne in trajne zveze med skupnostjo poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter podjetji (ki jih lahko zastopajo zbornice ali združenja) na lokalni in transnacionalni ravni, v katerih so interakcije vzajemne in v vzajemno korist; • **evropska dodana vrednost**: iz predloga je jasno razvidna dodana vrednost na individualni (učeči se in/ali osebje), institucionalni in sistemski ravni, ki jo ustvarjajo rezultati, ki bi jih partnerji brez evropskega sodelovanja težko dosegli; • **internacionalizacija**: iz predloga je razviden prispevek k mednarodni razsežnosti odličnosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja, vključno z razvojem strategij za spodbujanje transnacionalne mobilnosti učečih se in osebja ter trajnostnih partnerstev; • **digitalne spretnosti**: v kolikšni meri predlog predvideva aktivnosti, povezane z razvojem digitalnih spretnosti (npr. predvidevanje potreb po spretnostih, inovativne učne načrte in metodologije poučevanja, usmerjanje); • **zelene spretnosti**: v kolikšni meri predlog predvideva aktivnosti (npr. predvidevanje spretnosti, inovativnih učnih načrtov in metodologij poučevanja, usmerjanja), povezane s prehodom na krožno in zeleno gospodarstvo; • **socialna razsežnost:** predlog vključuje prečni vidik vseh različnih ukrepov za obravnavo raznolikosti in promocijo skupnih vrednot, enakosti, vključno z enakostjo spolov, ter nediskriminacije in socialne vključenosti, tudi vključenosti ljudi s posebnimi potrebami/manj priložnostmi.

[227] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32020H1202(01)&from=EN.

[228] *https://www.cedefop.europa.eu/files/osnabrueck_declaration_eu2020.pdf*.

Kakovost zasnove in izvedbe projekta **(največ 25 točk)**	• **Skladnost**: splošna zasnova projekta zagotavlja usklajenost ciljev, aktivnosti in predlaganega proračuna projekta. V predlogu je predstavljen skladen in celovit nabor ustreznih aktivnosti in storitev za izpolnjevanje opredeljenih potreb in doseganje pričakovanih rezultatov. Obstajajo ustrezne faze za pripravo, izvedbo, spremljanje, uporabo, ocenjevanje in razširjanje; • **aktivnosti:** delo, ki ga je treba opraviti v okviru vsake aktivnosti, izbrane iz treh sklopov, je jasno opisano v smislu pričakovanih izidov/rezultatov, njihovega konkretnega prispevka k ustreznim delovnim sklopom in njihove skladnosti s splošnimi cilji projekta; • **metodologija**: kakovost in izvedljivost predlagane metodologije in njena primernost za doseganje pričakovanih rezultatov; • **upravljanje**: koordinator prikaže visokokakovostno upravljanje, sposobnost za koordiniranje transnacionalnih mrež in vodenje v zahtevnem okolju ter vzpostavlja trdne ureditve upravljanja. Časovni razpored, organizacija, naloge in odgovornosti so dobro opredeljeni in realistični. V predlogu so posameznim aktivnostim dodeljena ustrezna sredstva. Opredeljena sta jasen sklop *ključnih kazalnikov smotrnosti* ter časovni razpored za njihovo ocenjevanje in doseganje; • **proračun**: proračun zagotavlja ustrezna sredstva, potrebna za uspeh, in ni precenjen niti podcenjen; • **delovni načrt**: kakovost in učinkovitost delovnega načrta, vključno s stopnjo skladnosti sredstev, dodeljenih delovnim sklopom, z njihovimi cilji in rezultati; • **nadzor sredstev in kakovosti:** nadzorni ukrepi (stalno ocenjevanje kakovosti, medsebojni pregledi, aktivnosti primerjalne analize itd.) in kazalniki kakovosti zagotavljajo, da bo izvajanje projekta visokokakovostno in stroškovno učinkovito. Izzivi/tveganja v zvezi s projektom so jasno opredeljeni, blažilni ukrepi pa ustrezno obravnavani. Postopki strokovnega pregleda so načrtovani kot sestavni del projekta. Ti postopki vključujejo neodvisno zunanje ocenjevanje, ki se izvede sredi projekta in ob njegovem zaključku; • če projekt vključuje **aktivnosti mobilnosti** (za učeče se in/ali osebje): - kakovost praktičnih ureditev, načinov upravljanja in podpore; - v kolikšni meri te aktivnosti ustrezajo ciljem projekta in vključujejo ustrezno število udeležencev; - kakovost ureditev za priznavanje in vrednotenje učnih izidov udeležencev v skladu z evropskimi orodji in načeli za preglednost in priznavanje.
Kakovost partnerstva in dogovorov o sodelovanju **(največ 20 točk)**	• **Sestava**: projekt vključuje ustrezen nabor sodelujočih organizacij, ki se dopolnjujejo in imajo zahtevan profil, kompetence, izkušnje in strokovno znanje za uspešno izvedbo vseh vidikov projekta; Vloga vsakega partnerja mora biti jasno opredeljena, njegova dodana vrednost pa pojasnjena; • **navzgor usmerjena konvergenca:** v kolikšni meri partnerstvo združuje organizacije, dejavne na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja ali v svetu dela, ki so na različnih stopnjah razvoja pristopov poklicne odličnosti, ter v kolikšni meri omogoča nemoteno in učinkovito izmenjavo strokovnega znanja med navedenimi partnerji; • **geografska razsežnost:** v kolikšni meri partnerstvo vključuje ustrezne partnerje z različnih geografskih regij, v kolikšni meri je prijavitelj utemeljil geografsko sestavo partnerstva in dokazal njegovo ustreznost za doseganje ciljev centrov poklicne odličnosti ter v kolikšni meri partnerstvo vključuje širok in ustrezen nabor zadevnih akterjev na lokalni in regionalni ravni; • **sodelovanje tretjih držav, ki niso pridružene programu**: kadar je to ustrezno, jasno pojasnite, kako vključenost sodelujočih organizacij iz tretjih držav, ki niso pridružene programu, projektu prinaša bistveno dodano vrednost; • s**odelovanje**: predlagan je učinkovit mehanizem za zagotavljanje dobre koordinacije, odločanja in obveščanja med sodelujočimi organizacijami, udeleženci in vsemi drugimi zadevnimi deležniki.

Učinek **(največ 20 točk)**	• **Uporaba**: iz predloga je razvidno, kako bodo partnerji in drugi deležniki uporabili rezultate projekta. Zagotavlja načine za merjenje uporabe v življenjskem ciklu projekta in po njem; • **razširjanje**: predlog vsebuje jasen načrt za razširjanje rezultatov, ustrezne cilje, aktivnosti, ustrezno časovno razporeditev, orodja in kanale, ki bodo zagotovili učinkovito razširjanje rezultatov in koristi deležnikom, oblikovalcem politike, poklicnim svetovalcem, podjetjem, mladim učečim se itd. v življenjskem ciklu projekta in po njem; v projektu je navedeno tudi, kateri partnerji bodo odgovorni za razširjanje; • **učinek**: iz predloga je razviden morebitni učinek projekta: - na udeležence in sodelujoče organizacije med življenjskim ciklom projekta in po njem; - poleg organizacij in posameznikov, ki neposredno sodelujejo v projektu, ter njegovega potenciala za vključevanje v razvoj spretnosti in znanj na področju PIU na regionalni, nacionalni in/ali evropski ravni. Predlog vključuje ukrepe ter jasno opredeljene cilje in kazalnike za spremljanje napredka in oceno pričakovanega učinka (kratko- in dolgoročnega); • **trajnostnost**: v predlogu je pojasnjeno, kako bo center poklicne odličnosti uveden in nadalje razvit. Predlog vključuje pripravo dolgoročnega akcijskega načrta za postopno uvajanje rezultatov projekta po njegovem dokončanju. Ta načrt temelji na stalnih partnerstvih med ponudniki izobraževanja in usposabljanja ter ključnimi deležniki iz industrije na ustrezni ravni. Vključevati bi moral opredelitev ustreznih upravljavskih struktur ter načrte za nadgradljivost in finančno vzdržnost, vključno z opredelitvijo finančnih sredstev (evropskih, nacionalnih in zasebnih), da se zagotovi dolgoročna trajnostnost doseženih rezultatov in koristi.

Da bi se vloge upoštevale pri dodeljevanju sredstev, morajo doseči najmanj **70 točk** (od skupno 100 točk), doseči pa morajo tudi zahtevano najmanjše število točk za vsako od štirih meril za dodelitev: najmanj 18 točk za kategorijo „Ustreznost projekta“; najmanj 13 točk za kategorijo „Kakovost zasnove in izvedbe projekta“ ter najmanj 11 točk za kategoriji „Kakovost partnerstva in dogovorov o sodelovanju“ in „Učinek“. V primeru izenačenih predlogov bodo imeli prednost predlogi z največ točkami v kategoriji „Ustreznost projekta“ in nato v kategoriji „Učinek“.

Kot splošno pravilo in v skladu z obstoječim nacionalnim in evropskim pravnim okvirom bi bilo treba rezultate objaviti kot **prosto dostopne učne vire** (PDUV) ter na ustreznih platformah stroke, sektorja ali pristojnih organov. V predlogu je opisano, kako se bo omogočil prost dostop z odprtimi licencami do ustvarjenih podatkov, gradiv, dokumentov ter aktivnosti v avdiovizualnih in družbenih medijih ter kako se bo o njih obveščalo, poleg tega pa predlog ne vsebuje nesorazmernih omejitev.

Pečat odličnosti

Predlogom projektov, ki so ocenjeni nad pragom kakovosti, s skupnim rezultatom, **ki je enak ali višji od 75 %**, vendar jih zaradi pomanjkanja razpoložljivih proračunskih sredstev v okviru tega razpisa za zbiranje predlogov ni mogoče financirati v okviru programa Erasmus+, se lahko podeli potrdilo o **pečatu odličnosti**, s katerim se potrdi kakovost predloga in olajša njegovo alternativno financiranje na nacionalni ali regionalni ravni.

Pečat odličnosti je potrdilo o znaku kakovosti, ki se podeli kakovostnim predlogom projektov, ki jih zaradi nezadostnih sredstev[229] ni mogoče financirati v okviru programa Erasmus+. Znak priznava kakovost predloga in olajšuje iskanje alternativnega financiranja. Organi financiranja na nacionalni ali regionalni ravni se lahko odločijo za neposredno financiranje predloga projekta imetnika pečata na podlagi visokokakovostnega postopka ocenjevanja, ki ga izvedejo neodvisni strokovnjaki Komisije, ne da bi izvedli nov celovit postopek ocenjevanja. Podelitev pečata odličnosti lahko v

[229] Člen 32(3) uredbe o programu Erasmus+ za obdobje 2021–2027.

skladu s členom 73(4) uredbe o skupnih določbah[230] olajša tudi alternativno financiranje iz Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR) in Evropskega socialnega sklada plus (ESS+).

Prijavitelje bi bilo treba opozoriti, da podelitev potrdila o pečatu odličnosti ne zagotavlja samodejnega alternativnega financiranja, saj je odločitev o morebitnem financiranju predlogov za projekte imetnika pečata odličnosti v celoti **prepuščena** organom upravljanja skladov kohezijske politike v okviru ESRR ali ESS+ ali drugim organom financiranja na nacionalni in regionalni ravni.

Če prijavitelj v prijavnem obrazcu predloži predhodno dovoljenje, se lahko podatki imetnikov pečata za projekt posredujejo organom upravljanja skladov kohezijske politike in drugim potencialno zainteresiranim organom financiranja na nacionalni ali regionalni ravni prek nacionalnih agencij, pri čemer se v celoti upoštevajo pravila, ki urejajo zaupnost predloga in varstvo osebnih podatkov.

KAKŠNA SO PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV?

Za ta ukrep se uporablja model financiranja s pavšalnimi zneski. Znesek prispevka v obliki enkratnega pavšalnega zneska bo določen za vsako dodelitev nepovratnih sredstev na podlagi ocenjenega proračuna za ukrep, ki ga predlagajo prijavitelji. Organ, ki dodeli sredstva, bo določil pavšalni znesek za vsako dodelitev nepovratnih sredstev na podlagi predloga, rezultata ocene, stopenj financiranja in najvišjega zneska nepovratnih sredstev, določenega v razpisu.

Najvišji znesek nepovratnih sredstev EU na projekt je 4 milijone EUR.

KAKO SE DOLOČI PAVŠALNI ZNESEK ZA PROJEKT?

Prijavitelji morajo izpolniti podrobno proračunsko preglednico v skladu s prijavnim obrazcem, pri tem pa upoštevati naslednje točke:

a) upravičenci bi morali proračun po potrebi podrobno opredeliti in organizirati v skladne delovne sklope (npr. razdeljene na „vodenje projekta“, „usposabljanje“, „organizacija dogodkov“, „priprava in izvajanje mobilnosti“, „obveščanje in razširjanje“, „zagotavljanje kakovosti“ itd.);

b) v predlogu morajo biti opisane aktivnosti, zajete v posameznem delovnem sklopu;

c) prijavitelji morajo v svojem predlogu navesti razčlenitev pavšalnega zneska, ki prikazuje deleže za posamezne delovne sklope (in v vsakem delovnem sklopu delež, dodeljen vsakemu upravičencu in povezanemu subjektu);

d) navedeni stroški lahko zajemajo stroške osebja, potne stroške in stroške bivanja, stroške opreme in oddaje naročil podizvajalcem ter druge stroške (kot so razširjanje informacij, objave ali prevodi).

Predlogi bodo ocenjeni v skladu s standardnimi postopki ocenjevanja ob pomoči notranjih in/ali zunanjih strokovnjakov. Strokovnjaki bodo ocenili kakovost predlogov glede na zahteve, opredeljene v razpisu, ter pričakovani učinek, kakovost in učinkovitost ukrepa.

230 EUR-Lex – 32021R1060 – SL – EUR-Lex (europa.eu).

Po oceni predloga bo odredbodajalec določil pavšalni znesek ob upoštevanju ugotovitev opravljene ocene. Vrednost pavšalnega zneska bo omejena na največ 80 % predvidenega proračuna, določenega po oceni.

Elementi nepovratnih sredstev (najvišji znesek nepovratnih sredstev, stopnja financiranja, skupni upravičeni stroški itd.) bodo določeni v sporazumu o nepovratnih sredstvih. Finančna podpora tretjim osebam ni dovoljena. Stroški za prostovoljce ter stroški malih in srednjih podjetij so dovoljeni. Glej del C tega vodnika za prijavitelje, oddelek „Neposredni stroški“.

Dosežki projekta bodo ocenjeni na podlagi dokončanih rezultatov. Shema financiranja bo omogočila osredotočenost na izložke in ne na vložke, zato bi bil poudarek na kakovosti in stopnji doseganja merljivih ciljev.

Predlog mora vključevati stroške za vsaj eno letno srečanje za izmenjavo dobrih praks in vzajemno učenje med centri poklicne odličnosti, ki ga organizira Evropska komisija/Evropska izvajalska agencija za izobraževanje in kulturo (za enega predstavnika vsakega polnopravnega partnerja projekta).

Več podrobnosti je navedenih v vzorcu sporazuma o nepovratnih sredstvih, ki je na voljo na portalu za financiranje in javne razpise.

UKREP ERASMUS MUNDUS

Ukrep Erasmus Mundus zajema:

- **sklop 1: skupni magistrski študij Erasmus Mundus (EMJM) in**
- **sklop 2: ukrepi za zasnovo Erasmus Mundus (EMDM).**

Ta ukrep je namenjen spodbujanju odličnosti in internacionalizacije terciarnih izobraževalnih institucij po vsem svetu prek študijskih programov – na ravni magistrskega študija –, ki jih skupaj izvajajo in priznavajo terciarne izobraževalne institucije s sedežem v Evropi ter so odprti za institucije v drugih državah sveta.

Skupni magistrski študij Erasmus Mundus in ukrepi za zasnovo Erasmus Mundus predstavljajo dva neodvisna sklopa. Pred EMJM ni treba izvesti ukrepov EMDM. Dodelitev EMDM ne pomeni samodejnega financiranja za EMJM, dokončanje projekta EMDM pa ni merilo za dodelitev za EMJM.

Sklop 1: skupni magistrski študij Erasmus Mundus (EMJM)

EMJM podpira integrirane transnacionalne magistrske študijske programe na visoki ravni[231], ki jih izvaja mednarodni konzorcij terciarnih izobraževalnih institucij iz različnih držav po vsem svetu ter, kjer je ustrezno, drugi partnerji s področja izobraževanja in/ali drugih področij s posebnim strokovnim znanjem in zanimanjem za zadevna študijska/strokovna področja.

EMJM so programi odličnosti ter bi morali prispevati k integraciji in internacionalizaciji evropskega visokošolskega prostora. Posebnost EMJM je v visoki stopnji skupnega izvajanja/integracije sodelujočih institucij ter v odlični akademski vsebini.

CILJI EMJM

Cilj EMJM je povečati privlačnost in odličnost evropskega visokega šolstva v svetu in v Evropo privabiti talente s kombinacijo:

(i) institucionalnega akademskega sodelovanja za promocijo evropske odličnosti visokega šolstva in
(ii) mobilnosti posameznikov za vse študente, ki sodelujejo v EMJM, s štipendijami za najboljše prijavljene študente, ki jih financira EU.

231 Raven 7 mednarodne standardne klasifikacije izobrazbe ISCED 2011.

KATERA MERILA JE TREBA IZPOLNJEVATI ZA PRIJAVO ZA SKUPNI MAGISTRSKI ŠTUDIJ ERASMUS MUNDUS?

MERILA ZA UPRAVIČENOST

Da bi bili predlogi projektov za skupni magistrski študij Erasmus Mundus upravičeni do nepovratnih sredstev Erasmus, morajo izpolnjevati naslednja merila:

Kdo se lahko prijavi?	Prijavitelji (koordinator in polnopravni partnerji) morajo biti pravni subjekti, ki: – so terciarne izobraževalne institucije; – imajo sedež v državi članici EU ali upravičeni tretji državi, pridruženi programu, ali tretji državi, ki ni pridružena programu. Terciarne izobraževalne institucije s sedežem v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, morajo biti nosilke veljavne listine Erasmus za terciarno izobraževanje (ECHE). Listina ECHE ni zahtevana za sodelujoče terciarne izobraževalne institucije iz tretjih držav, ki niso pridružene programu, vendar bodo te morale sprejeti njena načela. Združenja ali organizacije terciarnih izobraževalnih institucij, javne ali zasebne organizacije (vključno z njihovimi pridruženimi subjekti), ki neposredno ali dejavno prispevajo k izvajanju programa EMJM (skupni magistrski študij Erasmus Mundus) s sedežem v državi članici EU, tretji državi, pridruženi programu, ali upravičeni tretji državi, ki ni pridružena programu, lahko prav tako sodelujejo, vendar ne kot koordinatorji. Poleg tega lahko študijski program EMJM izkoristi tudi sodelovanje s pridruženimi partnerji (neobvezno). Terciarna izobraževalna institucija, ki je polnopravna partnerica, mora ob prijavi[232] dokazati, da za skupni program izpolnjuje zahteve zunanjega zagotavljanja kakovosti v svoji pristojnosti. To je lahko rezultat (i) uspešne uveljavitve evropskega pristopa k zagotavljanju kakovosti skupnih programov (če to dopušča nacionalna zakonodaja) ali temelji (ii) na posebni akreditaciji/evalvaciji skupnega programa ali (iii) vsake posamezne nacionalne komponente v EMJM. **Izjema:** organizacije iz Belorusije (regija 2) in Ruske federacije (regija 4) niso upravičene do sodelovanja v tem ukrepu.

[232] RAZEN ČE SO NA NACIONALNI/REGIONALNI RAVNI VZPOSTAVLJENE POSEBNE IN URADNE DOLOČBE, POVEZANE Z IZVAJANJEM PROGRAMA ERASMUS MUNDUS (VSAK PRIMER POSEBEJ PREUČI IZVAJALSKA AGENCIJA EACEA).

Sestava konzorcija	Predloge mora oddati konzorcij najmanj treh terciarnih izobraževalnih institucij prijaviteljic (koordinatork in polnopravnih partnerjev) iz treh različnih držav, od katerih sta vsaj dve različni državi članici EU in/ali tretji državi, pridruženi programu. Pridruženi subjekti se ne upoštevajo pri minimalnih merilih za upravičenost za sestavo konzorcija.
Kraj izvajanja aktivnosti	Aktivnosti se lahko izvajajo v kateri koli upravičeni državi.
Trajanje projekta	Projekti naj bi običajno trajali 74 mesecev (podaljšanja so mogoča s spremembo, če so ustrezno utemeljena). Vloge za podaljšanje za predhodno financiran skupni magistrski program Erasmus Mundus (EMJMD) in skupni magistrski študij (EMJM) ni mogoče vložiti prej kot v letu pred iztekom sporazuma. V istem študijskem letu se nikakor ne moreta začeti dve izvedbi magistrskega programa, financiranega na podlagi dveh različnih sporazumov o nepovratnih sredstvih.
Kje se prijaviti?	Pri Evropski izvajalski agenciji za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo. ID razpisa: ERASMUS-EDU-2023-PEX-EMJM-MOB
Kdaj se prijaviti?	Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do **16. februarja do 17. ure (po bruseljskem času).**

Organizacije prijaviteljice bodo ocenjene z ustreznimi merili za izključitev in izbor. Za več informacij glej del C tega vodnika.

PRIPRAVA PROJEKTA

Programi EMJM naj bi izpolnjevali naslednje zahteve:

1) vključevati morajo **skupno zasnovan in v celoti integriran učni načrt**, ki izpolnjuje standarde za zagotavljanje kakovosti skupnih programov v evropskem visokošolskem prostoru (EHEA)[233], ki se uporabljajo na datum prijave programa EMJM. Ti standardi zajemajo vse ključne vidike skupnih programov v smislu skupne zasnove, izvajanja in zagotavljanja kakovosti.

   Poleg poudarka na standardih za zagotavljanje kakovosti skupnih programov je pri programih EMJM poudarek na naslednjih skupnih postopkih izvajanja:

   - skupnih zahtevah za vpis študentov ter pravilih/postopkih za prijavo, izbor, politiko za določanje nadomestil, spremljanje, preverjanje znanja / oceno uspešnosti;
   - na skupni zasnovi programa in celostnih aktivnostih poučevanja/usposabljanja, vključno s skupno dogovorjeno jezikovno politiko in skupnim postopkom priznavanja študijskih obdobij v konzorciju;
   - na skupnih storitvah, zagotovljenih študentom (npr. jezikovni tečaji, podpora za vizume);

[233] https://www.eqar.eu/kb/joint-programmes/agreed-standards/

- na skupnih aktivnostih za promocijo in ozaveščanje, da se zagotovi prepoznavnost programa in programa štipendiranja Erasmus Mundus po vsem svetu. Promocijska strategija bi morala zajemati celostno in izčrpno spletišče (v angleščini in glavnih jezikih poučevanja, če to ni angleščina), na katerem bodo zagotovljene vse potrebne informacije o programu za študente in druge zadevne deležnike, kot so prihodnji delodajalci;
- na skupnem administrativnem in finančnem upravljanju s strani konzorcija;
- na skupnih diplomah, ki se spodbujajo, če jih dovoljuje nacionalna zakonodaja;

2) **izvajati jih mora konzorcij terciarnih izobraževalnih institucij** in, kjer je ustrezno, drugi partnerji s področja izobraževanja in/ali drugih področij, ki imajo sedež v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, ali tretji državi, ki ni pridružena programu. Konzorcij mora vključevati najmanj tri terciarne izobraževalne institucije iz treh različnih držav, od katerih morata biti vsaj dve državi članici EU in tretji državi, pridruženi programu.

   Polnopravne partnerice terciarne izobraževalne institucije (iz držav članic EU ali tretjih držav, pridruženih programu, ali tretjih držav, ki niso pridružene programu) morajo biti institucije, ki podeljujejo magistrske diplome in lahko izdajo skupno diplomo ali večkratno diplomo, ki dokazuje uspešen zaključek programa EMJM tistim študentom, ki izpolnijo zahteve. Zahtevana institucionalna zavezanost vseh organizacij, ki sodelujejo v konzorciju EMJM, mora biti zagotovljena pred vpisom prvih študentov v program EMJM, da se zagotovita trdna institucionalna vključenost in podpora. Ta zavezanost ima obliko partnerskega sporazuma EMJM, ki ga morajo podpisati vse partnerske institucije (vključno s pridruženimi partnerji, če se to zdi ustrezno). Sodelujoče terciarne izobraževalne institucije iz tretjih držav, ki niso pridružene programu, bi se morale v tem partnerskem sporazumu zavezati spoštovanju načel ECHE. Ta partnerski sporazum EMJM bo moral zajeti vse akademske, operativne, administrativne in finančne vidike, povezane z izvajanjem programa EMJM in upravljanjem štipendij za program EMJM (glej spodaj). Osnutek partnerskega sporazuma se mora predložiti ob prijavi.

   Študijski program EMJM lahko izkoristi tudi sodelovanje s pridruženimi partnerji (neobvezno). Te organizacije posredno prispevajo k izvajanju posebnih nalog/aktivnosti in/ali podpirajo razširjanje in trajnostnost programa EMJM. Njihov prispevek je lahko v obliki prenosa spretnosti in znanj, zagotavljanja dopolnilnih programov ali podpiranja možnosti za napotitev ali prakso. Z vidika upravičenosti in upravljanja sporazuma se ne štejejo za upravičence do financiranja v okviru programa.

3) **vpisovati morajo odlične študente z vsega sveta**. Za izbor, vpis in spremljanje posameznih študentov je izključno odgovoren konzorcij EMJM. Izbor študentov mora biti organiziran pregledno, nepristransko in pravično. Med temi študenti jih lahko več koristi štipendijo EMJM.

   V EMJM se vpišejo študenti na magistrski ravni, ki so pridobili prvo visokošolsko diplomo ali lahko dokažejo priznano enakovredno stopnjo izobrazbe v skladu z nacionalno zakonodajo in praksami v državah/institucijah, ki podeljujejo diplome. Prva generacija vpisanih študentov ne bi smela začeti študija pozneje kot v študijskem letu, ki sledi letu izbire projekta.

   Da bi se zagotovila popolna preglednost ter opredelile pravice in odgovornosti vseh vpisanih študentov, morata ob vpisu študenta v program obe strani (tj. vpisani študenti in konzorcij EMJM) podpisati študentski sporazum. Predloga študentskega sporazuma mora biti objavljena na spletišču EMJM;

4) vključevati morajo **obvezno fizično mobilnost za vse vpisane študente**: znotraj konzorcija mora biti ob prijavi projekta sklenjen dogovor o načrtih mobilnosti in mehanizmu za priznavanje študijskih obdobij med partnerskimi institucijami;

EMJM mora obvezno vključevati obvezno fizično mobilnost za vse vpisane študente (ne glede na to, ali so prejemniki štipendije EMJM ali ne), ki zajema najmanj dve študijski obdobji v dveh državah, od katerih mora biti vsaj ena država članica EU ali tretja država, pridružena programu. Nobena od teh dveh držav ne sme biti država prebivališča študenta ob vpisu. Vsako od obeh obveznih študijskih obdobij mora ustrezati obsegu dela najmanj enega študijskega semestra (30 kreditnih točk ECTS ali enakovredno delo)[234].

Vsa študijska obdobja magistrskega programa morajo biti izvedena v terciarnih izobraževalnih institucijah, ki so polnopravne partnerice, ali pod njihovim neposrednim nadzorom.

Obveznih obdobij mobilnosti ni mogoče nadomestiti z virtualno mobilnostjo (učenjem na daljavo);

(5) spodbujati morajo **izmenjavo osebja in vabljenih znanstvenikov,** da prispevajo k poučevanju, usposabljanju, raziskavam in upravnim aktivnostim;

(6) **ob uspešnem zaključku skupnega programa EMJM mora biti podeljena skupna diploma** (tj. enotno potrdilo o diplomi, ki ga podelita vsaj dve terciarni izobraževalni instituciji iz različnih držav, od katerih mora biti vsaj ena država članica EU ali tretja država, pridružena programu) **ali večkratne diplome** (tj. vsaj dve diplomi, ki ju podelita dve terciarni izobraževalni instituciji iz različnih držav, od katerih mora biti vsaj ena država članica EU ali tretja država, pridružena programu) ali oboje.

Diplome, ki se podelijo diplomantom, morajo spadati v sisteme diplom terciarnega izobraževanja držav, v katerih imajo sedež terciarne izobraževalne institucije. Diplome morajo vzajemno priznati vse terciarne izobraževalne institucije, ki jih podeljujejo in so polnopravne partnerice. Konzorciji bi morali študentom ob koncu študija zagotoviti skupno prilogo k diplomi, v katero je zajeta celotna vsebina magistrskega programa.

Predlogi programov EMJM morajo ob prijavi predstavljati dokončno razvite skupne študijske programe, ki so pripravljeni na izvajanje in oglaševanje po vsem svetu, takoj ko so izbrani. Omejitev v smislu disciplin ni.

Poleg finančnega prispevka za izvajanje skupnih magistrskih programov (glej poglavje o pravilih za dodelitev sredstev v nadaljevanju) je zagotovljena možnost, da se lahko program vsakega projekta, ki je financiran v okviru ukrepa Erasmus Mundus in se konča v obdobju 2021–2027 (vključno s tistimi, ki so se začeli v obdobju 2014–2020), po koncu ukrepa še naprej izvaja kot magistrski študij Erasmus Mundus, pri čemer se lahko izvedejo največ tri dodatne izvedbe, če je rezultat ocenjevanja sporazumov o nepovratnih sredstvih, ki ga opravi EACEA v končni fazi poročanja, 75 točk ali več. Ponudniki zadevnih magistrskih programov bi se morali zavezati, da bodo (i) še naprej upoštevali cilje, obseg in pričakovani učinek ukrepa, (ii) si prizadevali zagotoviti kontinuiteto s predhodno financiranim magistrskim programom in (iii) na koncu zadevnega obdobja predložili poročilo o aktivnostih.

PRIČAKOVANI UČINEK

Na sistemski ravni

- Spodbujanje akademskega sodelovanja v evropskem visokošolskem prostoru in zunaj njega s podpiranjem skupnega poučevanja in kvalifikacij, izboljšanja kakovosti, promocije akademske odličnosti;
- krepitev mednarodne razsežnosti terciarnega izobraževanja s sodelovanjem med institucijami iz Evrope in tujine ter z mobilnostjo za najboljše študente z vsega sveta;
- povečanje sinergij med terciarnim izobraževanjem, inovacijami in raziskavami;
- odstranitev ovir za izobraževanje, izboljšanje dostopa do visokokakovostnega izobraževanja, ki temelji na inovacijah, in omogočanje lažjega prehajanja študentov med državami;

[234] Izjemoma lahko za študijske programe s 60 kreditnimi točkami ECTS vsako od obveznih študijskih obdobij ustreza vsaj 20 ECTS ali enakovrednemu.

- odzivanje na potrebe družbe in trga dela;
- prispevanje k razvoju inovativnih politik izobraževanja.

Na institucionalni ravni

- Zagotovitev več priložnosti za evropske in neevropske terciarne izobraževalne institucije za strukturirano in trajnostno akademsko sodelovanje po vsem svetu;
- izboljšanje kakovosti magistrskih programov in ureditev nadzora;
- okrepitev internacionalizacije in povečanje konkurenčnosti sodelujočih organizacij;
- podpora vzpostavitve novih mrež in izboljšanje kakovosti obstoječih;
- povečanje privlačnosti sodelujočih organizacij za nadarjene študente;
- prispevanje k politikam terciarnih izobraževalnih institucij za internacionalizacijo z mednarodnim ozaveščanjem na podlagi učnih načrtov in zasnove celovitih strategij internacionalizacije (institucionalno sodelovanje in čezmejna mobilnost ljudi).

Na individualni ravni

- Izboljšanje zaposljivosti sodelujočih študentov;
- izboljšanje ključnih kompetenc in spretnosti študentov;
- pridobitev nove miselnosti in pristopov k akademskemu študiju z mednarodnimi, interdisciplinarnimi, medsektorskimi in medkulturnimi izkušnjami;
- povečanje zmogljivosti študentov za mreženje in komuniciranje;
- povečanje prispevka posameznika h gospodarstvu in družbi, ki temeljita na znanju.

MERILA ZA DODELITEV

Ustreznost projekta **(največ 30 točk)**	**Ozadje in splošni cilji** • Skupna prizadevanja in splošni cilji projekta ter njihova ustreznost v zvezi z EMJM. **Analiza potreb in posebni cilji** • Utemeljitev projekta in analiza potreb, na katerih temelji predlog; • vprašanja/izzivi/vrzeli in posebni cilji, ki naj bi jih projekt obravnaval v akademskem smislu ter v zvezi s potrebami družbe in trga dela. **Dopolnjevanje z drugimi ukrepi in inovacijami** • strategija za spodbujanje odličnosti in inovacij; • podpora strategiji modernizacije in internacionalizacije partnerskih terciarnih izobraževalnih institucij; • edinstvenost projekta in dodana vrednost v primerjavi z obstoječo ponudbo magistrskih programov; • strategija za povečanje privlačnosti, povezovanja in internacionalizacije ter prispevanje k ciljem politike evropskega visokošolskega prostora.

Kakovost zasnove in izvedbe projekta **(največ 30 točk)**	**Koncept in metodologija** • Skupnost/vključitev EMJM ob upoštevanju zahtev, opisanih v oddelku „Priprava projekta“. Predlog opisuje zlasti: - akademski program ter kako se bodo odličnost in inovativni elementi učne izkušnje zagotavljali v vsem konzorciju; - organizacija študijskih obdobij, vključno z zahtevami glede minimalne mobilnosti in vzajemnim priznavanjem učnih izidov / kreditnih točk; - načela in zahteve za prijavo študentov, izbor, udeležbo v programu in dodelitev štipendije za študente; - storitve, zagotovljene študentom; - prispevek mobilnega osebja in vabljenih akademikov k poučevanju, usposabljanju, raziskavam in upravnim aktivnostim; - posebni podporni ukrepi za olajšanje enakega in vključujočega dostopa udeležencev ter vpisa študentov/osebja/povabljenih znanstvenikov z individualnimi potrebami, povezanimi z dolgoročnimi motnjami v telesnem ali duševnem razvoju, intelektualno oviranostjo ali senzoričnimi okvarami. **Strategija zagotavljanja kakovosti, spremljanja in ocenjevanja** • Ukrepi notranjega in zunanjega zagotavljanja kakovosti magistrskega programa; • v kolikšni meri skupno zasnovani in v celoti integrirani učni načrt izpolnjuje standarde za zagotavljanje kakovosti skupnih programov v evropskem visokošolskem prostoru (EHEA); • skupna diploma/diplome, ki naj bi se pridobile, in njihovo priznavanje s strani terciarne izobraževalne institucije, ki jih podeljuje in je polnopravna članica, ter skupna priloga k diplomi. **Projektne skupine, osebje in strokovnjaki** • Projektne skupine in način sodelovanja pri izvajanju projekta. **Stroškovna učinkovitost in finančno poslovodenje** • Upravljanje sredstev EU, uporaba dopolnilnega financiranja in proračunski načrt. **Obvladovanje tveganja** • Opredelitev tveganj pri izvajanju projekta in načrtovanje ustreznih ukrepov za njihovo zmanjšanje.
Kakovost partnerstva in dogovorov o sodelovanju **(največ 20 točk)**	**Ustanovitev konzorcija** • Utemeljitev sestave konzorcija in dopolnjevanje med partnerji; njihova dodana vrednost za izvajanje EMJM in kako je vsak posamezni partner deležen koristi iz udeležbe v projektu; • inovativen značaj konzorcija in vključitev partnerjev z različnimi stopnjami izkušenj z ukrepom Erasmus Mundus. Če je ustrezno: – kako je bil izboljšan obstoječi konzorcij Erasmus Mundus; – kako je organizirano sodelovanje z akterji z drugih področij, ne s področja izobraževanja, in kakšen je njegov namen; • institucionalna zavezanost, opredelitev vlog in nalog posameznega partnerja in raven vključenosti v projektne aktivnosti. **Upravljanje konzorcija in odločanje** • Dogovori o sodelovanju, vodstveni organi in orodja za upravljanje, zlasti za administrativno in finančno upravljanje; • institucionalna zaveza partnerskih institucij za izvajanje EMJM; • ustreznost osnutka partnerskega sporazuma za učinkovito upravljanje EMJM.

Učinek **(največ 20 točk)**	**Učinek in ambicije** • Učinek na sistemski ravni (v akademski sferi in zunaj nje, vključno s širšo javnostjo in družbo), institucionalni ravni (partnerske organizacije) in individualni ravni (s posebnim poudarkom na zaposljivosti); • napovedi glede števila vpisanih študentov v časovnem okviru projekta. Ukrepi za zagotavljanje uravnoteženosti držav pri vpisu študentov. **Komuniciranje, razširjanje in prepoznavnost** • Promocijska strategija za privabljanje odličnih študentov z vsega sveta: ciljne skupine, naloge partnerjev in kako se bodo študenti spodbujali k prispevanju k identiteti/skupnosti Erasmus+; • strategija za povečanje razširjanja, izkoriščanja in prepoznavnosti. **Trajnostnost in stalnost** • Srednjeročna/dolgoročna strategija za razvoj in trajnostnost po obdobju financiranja EU, vključno z mobilizacijo drugih virov financiranja; • sinergije/dopolnjevanje z drugimi dejavnostmi (ki jih financira EU in se financirajo zunaj nje), ki lahko temeljijo na rezultatih projekta.

Da bi se predlogi upoštevali pri dodeljevanju sredstev, morajo doseči vsaj **70 točk**. Poleg tega morajo pri merilu za dodelitev „Ustreznost projekta“ dobiti vsaj 22 točk. V primeru izenačenih predlogov bodo imeli prednost predlogi z največ točkami v kategoriji „Ustreznost projekta“ in nato v kategoriji „Učinek“.

KAKŠNA SO PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV?

Nepovratna sredstva za EMJM so izračunana na podlagi naslednjih treh komponent:

- prispevka za institucionalne stroške za izvajanje programa;
- največjega števila štipendij za študente, ki se bodo dodelile med trajanjem sporazuma;
- dodatnega zneska, namenjenega pokritju individualnih potreb invalidnih študentov.

Ta prispevek je predviden za financiranje najmanj štirih izvajanj magistrskega programa, od katerih vsako traja od enega do dve študijski leti (60, 90 ali 120 kreditnih točk ECTS).

Prispevek za institucionalne stroške EMJM

Ta prispevek ima obliko stroškov na enoto – vpisanega študenta in je namenjen pokritju dela stroškov, povezanih z izvajanjem programa EMJM.

Stroški na enoto obsegajo stroške osebja (za poučevanje, potovanje), stroške povabljenih gostujočih predavateljev, promocije in razširjanja, organizacijske stroške (vključno s kritjem polnega zavarovanja za vpisane študente, finančno podporo vpisanim študentom z individualnimi potrebami, če ni krita z mehanizmom dodatka (glej v nadaljevanju), pomočjo z nastanitvijo in drugimi storitvami za študente), upravne stroške in vse druge stroške, potrebne za izvedbo uspešnega magistrskega programa.

V okviru izbranih projektov ni mogoče zaračunavati pristojbin za prijavo študentov. Poleg tega v okviru projektov prejemnikom štipendije Erasmus Mundus ni mogoče zaračunavati šolnin ali drugih obveznih stroškov, povezanih z udeležbo študentov v programu.

Največji prispevek za institucionalne stroške je: **750 EUR/mesec x DR x NRES,**

pri čemer je:

- **DR** = najdaljše trajanje magistrskega programa v mesecih (tj. 12, 18, 24 mesecev) in
- **NRES** = število vpisanih študentov (prejemnikov štipendije in drugih študentov), predvideno za celotno obdobje sporazuma o nepovratnih sredstvih.

Opozoriti je treba, da se NRES za izračun nepovratnih sredstev omeji na 100 (kar izključuje dopolnilne štipendije za ciljne regije sveta, če je ustrezno).

Štipendije za študente

Štipendija bo prispevek za stroške, ki nastanejo upravičenim študentom, ter bo krila potne stroške, stroške vizuma, stroške nastanitve in stroške bivanja. Izračuna se na podlagi mesečnih stroškov na enoto za celotno obdobje, ki je potrebno, da vpisani prejemnik štipendije konča študijski program (sorazmerno z dejanskim številom dni). To obdobje obsega študij, raziskave, aktivnosti v zvezi s prakso ter pripravo in zagovor magistrske naloge v skladu z zahtevo skupnega magistrskega programa. V tem obdobju je mogoče štipendijo dodeliti samo v celoti in redno vpisanim študentom.

Štipendija se dodeli za redni vpis in krije celotno trajanje magistrskega programa (tj. 12, 18 ali 24 mesecev). V primeru priznanja predhodnega izobraževanja (z minimalnim trajanjem štipendije eno študijsko leto) velja skrajšano trajanje štipendije.

Študenti, ki so že prejeli štipendijo za program EMJM, niso upravičeni do prijave za dodatno štipendijo v okviru ukrepa EMJM.

Štipendije za EMJM se lahko zagotovijo študentom z vsega sveta. Vendar bi morali konzorciji zagotoviti geografsko uravnoteženost – tj. kandidatom z istim državljanstvom naj bi se dodelilo največ 10 % skupnega števila štipendij, dodeljenih med izvajanjem projekta (to pravilo se ne uporablja za dopolnilne štipendije za ciljne regije sveta, če je ustrezno).

Izračun najvišjega zneska štipendije na študenta:

Štipendija se izračuna na naslednji način: **1 400 EUR/mesec x DS,**

pri čemer je **DS** = trajanje magistrskega programa.

Izračun najvišjega zneska štipendij EMJM za čas trajanja sporazuma o nepovratnih sredstvih:

Najvišji znesek štipendij se izračuna na naslednji način: **1 400 EUR/mesec x DR x NRS,**
pri čemer je:

- **DR** = najdaljše trajanje magistrskega programa v mesecih (tj. 12, 18, 24 mesecev) in
- **NRS** = število štipendij, predvidenih za celoten čas trajanja sporazuma o nepovratnih sredstvih (največ 60, kar izključuje dopolnilne štipendije za ciljne regije sveta, če je ustrezno).

Prispevek za individualne potrebe invalidnih študentov

Prispevki za individualne potrebe so upravičeni, če izpolnjujejo splošne pogoje za upravičenost, določene v sporazumu o nepovratnih sredstvih. Uporabljali se bodo za vpisane invalidne študente (s štipendijo ali brez nje; npr. z dolgotrajnimi motnjami v telesnem ali duševnem razvoju, intelektualno oviranostjo ali senzoričnimi okvarami), na primer za stroške, povezane z nakupom posebnih predmetov ali storitev (npr. pomoč tretjih oseb, prilagoditev delovnega okolja, dodatni potni stroški/stroški prevoza).

Podpora za kritje takih individualnih potreb vpisanih študentov bo v obliki naslednjih stroškov na enoto za posebne potrebe:

(a) 3 000 EUR,
(b) 4 500 EUR,
(c) 6 000 EUR,
(d) 9 500 EUR,
(e) 13 000 EUR,
(f) 18 500 EUR,
(g) 27 500 EUR,
(h) 35 500 EUR,
(i) 47 500 EUR,
(j) 60 000 EUR.

Izračun prispevka za stroške na enoto na študenta:

vpisani študenti navedejo, katere vrste predmetov/storitev potrebujejo in kakšni so njihovi stroški. Ustrezni stroški na enoto bodo opredeljeni kot stopnja, ki ustreza ocenjenim stroškom ali je tik pod njimi. Ta strošek na enoto je prispevek, njegov namen pa ni v celoti pokriti dejanske stroške.

OPOMBA: stroški, nižji od najnižjega zneska (tj. nižji od 3 000 EUR), niso upravičeni do dodatne podpore in jih je treba kriti s prispevkom za institucionalne stroške EMJM ali iz drugih virov financiranja upravičenih institucij.

Izračun najvišjega prispevka, ki se dodeli za EMJM za čas trajanja sporazuma o nepovratnih sredstvih:

na podlagi ocene bodo prijavitelji ob prijavi zaprosili za največ dva zneska stroškov na enoto, ki bosta ustrezala najvišjim stroškom na enoto, ki so na voljo, tj. največ 2 x 60 000 EUR. Ta znesek bo uporabljen za dodelitev stroškov na enoto zadevnim študentom.

V fazi izvajanja bodo imeli stroški na enoto obliko mesečnega prispevka na enoto, izračunanega na naslednji način:

{enota s posebnimi potrebami x (1/število mesecev)}

Število mesecev v zgornji formuli ustreza številu mesecev, ko so se predmeti ali storitve za osebe s posebnimi potrebami uporabljali ali proizvajali za izvajanje ukrepa, odvisno od narave predmetov ali storitev. Pri enkratnih stroških je število mesecev enako 1.

DODATNA SREDSTVA ZA ŠTUDENTE IZ CILJNIH REGIJ SVETA

Prijavitelji lahko zaprosijo za dodatna sredstva za študente iz tretjih držav, ki niso pridružene programu, iz naslednjih regij: **1, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10 in 11**, ki se financirajo z instrumenti zunanjega delovanja EU.

Programi EMJM, predlagani za financiranje, lahko v celotnem trajanju magistrskega programa dobijo največ 31 dodatnih štipendij (vključno s pripadajočimi institucionalnimi stroški), financiranih z instrumentom sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje – Evropa v Svetu (NDICI), ter največ štiri dodatne štipendije (vključno s pripadajočimi institucionalnimi stroški), financiranih z instrumentom za predpristopno pomoč (IPA III). Te dodatne štipendije se ponudijo kot odziv na sklop prednostnih nalog v okviru zunanjih ukrepov EU v zvezi s terciarnim izobraževanjem ter upoštevajo različne stopnje gospodarskega in družbenega razvoja v ustreznih tretjih državah, ki niso pridružene programu. Te štipendije bodo programom EMJM, izbranim za financiranje, dodeljene glede na njihovo razvrstitev v padajočem vrstnem redu in ob upoštevanju razpoložljivega proračuna.

Dodatne informacije o zneskih so na voljo v okviru posamezne proračunske ovojnice ter bodo objavljene na portalu za financiranje in javne razpise. Sredstva bo treba uporabljati geografsko uravnoteženo, institucije pa se spodbujajo k novačenju študentov v najrevnejših in najmanj razvitih tretjih državah, ki niso pridružene programu.

Geografski cilji in okvirni proračun, določeni za ta ukrep, so:

- regija 1 (Zahodni Balkan): posebna pozornost bo namenjena štipendijam na področjih podnebnih sprememb, okolja in energije, digitalnih tehnologij, inženirstva, trajnostne rasti in delovnih mest;
- regija 3 (vzhodno sosedstvo): 8 % razpoložljivih proračunskih sredstev, ki so na voljo v okviru instrumenta NDICI;
- regija 5 (Azija): 23 % razpoložljivih proračunskih sredstev, ki so na voljo v okviru instrumenta NDICI. Prednost bodo imele najmanj razvite države;
- regija 6 (Srednja Azija): 9 % razpoložljivih proračunskih sredstev, ki so na voljo v okviru instrumenta NDICI. Prednost bodo imele najmanj razvite države;
- regija 7 (Bližnji in Srednji vzhod) 3 % razpoložljivih proračunskih sredstev, ki so na voljo v okviru instrumenta NDICI. Prednost bodo imele najmanj razvite države;
- regija 8 (Pacifik): 1 % razpoložljivih proračunskih sredstev, ki so na voljo v okviru instrumenta NDICI. Prednost bodo imele najmanj razvite države;
- regija 9 (Podsaharska Afrika): 31 % razpoložljivih proračunskih sredstev, ki so na voljo v okviru instrumenta NDICI. Prednost bodo imele najmanj razvite države. Poseben poudarek je treba nameniti tudi prednostnim državam na področju migracij. Nobena država ne more dostopati do več kot 8 % sredstev, predvidenih za regijo;
- regija 10 (Latinska Amerika): 24 % razpoložljivih proračunskih sredstev, ki so na voljo v okviru instrumenta NDICI. Za Brazilijo in Mehiko se lahko skupaj nameni največ 30 % sredstev;
- regija 11 (Karibi): 1 % razpoložljivih proračunskih sredstev, ki so na voljo v okviru instrumenta NDICI.

Regionalni ciljni proračuni in prednostne naloge se okvirno uporabljajo na ravni projektov in se bodo spremljali v fazi izvajanja.

Izračun končnih nepovratnih sredstev

Končna nepovratna sredstva se bodo izračunala v fazi končnega poročanja na podlagi števila dodeljenih štipendij, števila vpisanih študentov in dejanskega števila zneskov stroškov na enoto, dodeljenih za individualne potrebe, če skupni znesek ne presega najvišjih dodeljenih nepovratnih sredstev. Pri projektih bo mogoče prenesti sredstva med štipendijami (razen dopolnilnimi štipendijami za ciljne regije sveta, če je ustrezno) in individualnimi potrebami glede na dejanske potrebe in v skladu s sporazumom o nepovratnih sredstvih. Prenosi med proračunskimi postavkami in med instrumenti za financiranje niso dovoljeni.

Več podrobnosti je navedenih v vzorcu sporazuma o nepovratnih sredstvih, ki je na voljo na portalu za financiranje in javne razpise.

Sklop 2: ukrepi za zasnovo Erasmus Mundus

Ukrepi za zasnovo Erasmus Mundus naj bi povečali zmogljivosti univerz za posodobitev in internacionalizacijo učnih načrtov in praks poučevanja in za združevanje virov ter omogočili, da se v terciarnih izobraževalnih sistemih razvijejo skupni mehanizmi, povezani z zagotavljanjem kakovosti, akreditacijo in priznavanjem diplom in kreditnih točk. Podpora je namenjena tudi proučitvi in izkoriščanju priložnosti, zagotovljenih v okviru evropskega pristopa k zagotavljanju kakovosti skupnih programov. Glede na visoko stopnjo skupnega izvajanja/integracije med sodelujočimi institucijami bi morali taki celostni transnacionalni programi prispevati k integraciji in internacionalizaciji evropskega visokošolskega prostora (EHEA).

CILJ UKREPOV ZA ZASNOVO ERASMUS MUNDUS

Glavni cilj ukrepov za zasnovo Erasmus Mundus je spodbuditi razvoj **novih, inovativnih, celostnih transnacionalnih magistrskih študijskih programov na visoki ravni**. Ti predlogi ukrepov bi morali vključevati (a) države članice EU in

tretje države, pridružene programu, in/ali (b) institucije iz teh držav in/ali (c) tematska področja, **ki so premalo zastopani v programu Erasmus Mundus (glej katalog Erasmus Mundus)**[235].

KATERA MERILA JE TREBA IZPOLNJEVATI ZA PRIJAVO ZA UKREPE ZA ZASNOVO ERASMUS MUNDUS?

Da bi bili predlogi projektov za ukrepe za zasnovo Erasmus Mundus upravičeni do nepovratnih sredstev, morajo izpolnjevati naslednja merila:

Kdo se lahko prijavi?	Prijavitelji morajo biti pravni subjekti, ki: – so terciarne izobraževalne institucije; – imajo sedež v državi članici EU ali upravičeni tretji državi, pridruženi programu, ali tretji državi, ki ni pridružena programu. **Izjema:** organizacije iz Belorusije (regija 2) in Ruske federacije (regija 4) niso upravičene do sodelovanja v tem ukrepu. Terciarne izobraževalne institucije s sedežem v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, morajo biti nosilke veljavne listine Erasmus za terciarno izobraževanje (ECHE). Listina ECHE ni zahtevana za sodelujoče terciarne izobraževalne institucije iz tretjih držav, ki niso pridružene programu, vendar bodo te morale sprejeti njena načela.
Kraj izvajanja aktivnosti	Aktivnosti se lahko izvajajo v kateri koli upravičeni državi.
Trajanje projekta	Projekti naj bi običajno trajali 15 mesecev (podaljšanja so mogoča s spremembo, če so ustrezno utemeljena).
Kje se prijaviti?	Pri Evropski izvajalski agenciji za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo. ID razpisa: ERASMUS-EDU-2023-EMJM-DESIGN
Kdaj se prijaviti?	Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do **16. februarja do 17. ure (po bruseljskem času).**

Organizacije prijaviteljice bodo ocenjene z ustreznimi merili za izključitev in izbor. Za več informacij glej del C tega vodnika.

PRIPRAVA PROJEKTA

Ukrepi EMDM podpirajo zasnovo magistrskih študijskih programov na visoki ravni[236], ki jih skupaj izvajajo mednarodni konzorcij terciarnih izobraževalnih institucij iz različnih držav po vsem svetu ter, kjer je ustrezno, drugi partnerji s

[235] https://eacea.ec.europa.eu/erasmus-plus/emjmd-catalogue_en

[236] RAVEN 7 MEDNARODNE STANDARDNE KLASIFIKACIJE IZOBRAZBE ISCED 2011.

področja izobraževanja in/ali drugih področij s posebnim strokovnim znanjem in zanimanjem za zadevna študijska/strokovna področja.

EMDM so projekti z enim upravičencem. Upravičenec bo vzpostavil stike in začel aktivnosti sodelovanja za pripravo magistrskega programa v skladu z opredelitvijo „celostnega magistrskega programa“ (glej poglavje o EMJM „Priprava projekta“). V fazi prijave mora upravičenec opredeliti sodelujoče organizacije. Vendar te ne bodo sodelovale v postopku podpisa sporazuma o dodelitvi nepovratnih sredstev. Načrtovane aktivnosti bodo opisane v delu B obrazca za vlogo in v enotnem delovnem svežnju.

Do konca obdobja financiranja bi moral skupno zasnovani magistrski program:

- zagotoviti v celoti integriran učni načrt, ki ga pripravi konzorcij terciarnih izobraževalnih institucij (ki ga sestavljajo najmanj tri terciarne izobraževalne institucije iz treh različnih držav, od katerih morata biti vsaj dve državi članici EU in tretji državi, pridruženi programu);
- biti namenjen vpisu odličnih študentov z vsega sveta;
- vključevati obvezno fizično mobilnost za vse vpisane študente;
- voditi do skupne diplome (tj. enotno potrdilo o diplomi, ki ga podelita vsaj dve terciarni izobraževalni instituciji iz različnih držav, od katerih mora biti vsaj ena država članica EU ali tretja država, pridružena programu) ali večkratne diplome (tj. vsaj dve diplomi, ki ju podelita dve terciarni izobraževalni instituciji iz različnih držav, od katerih mora biti vsaj ena država članica EU ali tretja država, pridružena programu) ali oboje.

Poleg tega naj bi projekt oblikoval naslednje skupne mehanizme:

- skupne zahteve za vpis študentov ter pravila/postopki za prijavo, izbor, spremljanje, preverjanje znanja / oceno uspešnosti;
- skupna zasnova programa in celostne aktivnosti poučevanja/usposabljanja;
- skupne storitve, ki se zagotovijo študentom (npr. jezikovni tečaji, podpora za vizume);
- skupna strategija za promocijo in ozaveščanje;
- skupno administrativno in finančno upravljanje s strani konzorcija;
- skupna politika diplom;
- osnutek sporazuma o skupnem partnerstvu, ki vključuje najmanj tri terciarne izobraževalne institucije iz treh različnih držav, od katerih morata biti vsaj dve državi članici EU in tretji državi, pridruženi programu. Ta sporazum naj bi zajemal vse akademske, operativne, administrativne in finančne vidike, povezane z izvajanjem magistrskega programa;
- osnutek skupnega študentskega sporazuma.

Magistrski program, ki bo razvit, naj bi izpolnjeval standarde za zagotavljanje kakovosti skupnih programov v evropskem visokošolskem prostoru (EHEA)[237].

Priporoča se, da se morebitni postopek akreditacije/evalvacije vsaj začne pred koncem projekta in da se proučijo priložnosti, zagotovljene v okviru evropskega pristopa k zagotavljanju kakovosti skupnih programov (če to dovoljuje nacionalna zakonodaja).

PRIČAKOVANI UČINEK

- Zagotavljanje priložnosti evropskim in neevropskim terciarnim izobraževalnim institucijam za razvoj novih partnerstev;
- izboljšanje kakovosti in spodbujanje inovacij v magistrskih programih ter ureditvah za nadzor;
- okrepitev internacionalizacije in povečanje konkurenčnosti sodelujočih organizacij;

[237] HTTPS://WWW.EQAR.EU/KB/JOINT-PROGRAMMES/AGREED-STANDARDS/

- povečanje privlačnosti sodelujočih organizacij za nadarjene študente;
- prispevanje k politikam univerz za internacionalizacijo z mednarodnim ozaveščanjem na podlagi učnih načrtov in zasnove celovitih strategij internacionalizacije (institucionalno sodelovanje in čezmejna mobilnost ljudi).

MERILA ZA DODELITEV

Ustreznost **(največ 40 točk)**	**Ozadje in splošni cilji** • Skupna prizadevanja in splošni cilji projekta ter njihova ustreznost v zvezi z ukrepi za zasnovo Erasmus Mundus. **Analiza potreb in posebni cilji** • Utemeljitev zasnove visoko integriranega magistrskega programa; • prispevek k razvoju novih partnerstev in možnosti za vključitev (a) držav članic EU in tretjih držav, pridruženih programu, in/ali (b) institucij iz teh držav in/ali (c) tematskih področjih, ki so v programu Erasmus Mundus manj zastopani. **Dopolnjevanje z drugimi ukrepi in inovacijami** • Cilj projekta v primerjavi s ponudbo obstoječih magistrskih programov in prispevek k privlačnosti evropskega visokošolskega prostora.
Kakovost zasnove in izvedbe projekta **(največ 20 točk)**	**Koncept in metodologija** • Ustreznost in izvedljivost načrtovanih aktivnosti za doseganje ciljev in pričakovanih rezultatov. **Vodenje projekta, zagotavljanje kakovosti ter strategija spremljanja in ocenjevanja** • Predvideni ukrepi, da se zagotovita visoka kakovost in pravočasna izvedba projekta; • načrtovani koraki za začetek postopka akreditacije/evalvacije za predlagani magistrski program, če je mogoče z izkoriščanjem priložnosti, zagotovljenih v okviru evropskega pristopa k zagotavljanju kakovosti skupnih programov. **Projektne skupine, osebje in strokovnjaki** • Predvidena operativna sredstva (vključno s sodelujočimi organizacijami) v zvezi z načrtovanimi aktivnostmi in rezultati; • opredelitev vlog in porazdelitve nalog v projektni skupini.
Kakovost partnerstva in dogovorov o sodelovanju **(največ 20 točk)**	**Ustanovitev konzorcija** • Pričakovana vloga sodelujočih organizacij; njihov prispevek k izvajanju projekta in zasnova magistrskega programa; • utemeljitev njihove udeležbe, dodane vrednosti in dopolnjevanja.

Učinek **(največ 20 točk)**	**Učinek in ambicije** • Pričakovani učinek in ambicije novega projekta EMDM. **Komuniciranje, razširjanje in prepoznavnost** • Aktivnosti, predvidene za promocijo in razširjanje novega magistrskega programa in rezultatov projekta. **Trajnostnost in stalnost** • Predvideni ukrepi za uspešen začetek/izvajanje novega magistrskega programa (vključno z institucionalno odobritvijo) in predvideni ukrepi za zagotovitev njegove trajnostnosti (vključno z opredelitvijo možnih virov financiranja).

Da bi se predlogi upoštevali pri dodeljevanju sredstev, morajo doseči vsaj **60 točk**. V primeru izenačenih predlogov bodo imeli prednost predlogi z največ točkami v kategoriji „Ustreznost projekta“ in nato v kategoriji „Učinek“.

KAKŠNA SO PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV?

Podpora ima obliko pavšalnega finančnega prispevka za stroške, neposredno povezane z aktivnostmi, potrebnimi za pripravo novega magistrskega programa, kot so srečanja in konference, študije/raziskave, postopek akreditacije/evalvacije itd. Prispevek je mogoče uporabiti tudi za kritje stroškov osebja, potnih stroškov in stroškov nastanitve, administrativnih stroškov in aktivnosti podizvajalcev, če so pomembni za izvedbo ukrepov za zasnovo Erasmus Mundus.

Pavšalni znesek bo znašal **55 000 EUR na projekt**.

Elementi nepovratnih sredstev bodo določeni v sporazumu o nepovratnih sredstvih.

Za končno plačilo nepovratnih sredstev bodo morali upravičenci predložiti dokaze, da so bile aktivnosti, predvidene v prijavi, izvedene v celoti in zadovoljivo.

Več podrobnosti je navedenih v vzorcu sporazuma o nepovratnih sredstvih, ki je na voljo na portalu za financiranje in javne razpise.

PARTNERSTVA ZA INOVACIJE

Partnerstva za inovacije podpirajo projekte, katerih cilj je doseganje sistemskega učinka na evropski ravni s sposobnostjo za uporabo rezultatov projekta na evropski ravni in/ali za prenos rezultatov projekta na različna tematska ali geografska področja. Osredotočajo se na tematska področja, ki so strateškega pomena za rast in konkurenčnost ter socialno kohezijo v Evropi. V te vrste partnerstev so zajeti naslednji ukrepi:

- koalicije za inovacije.
- V prihodnost usmerjeni projekti

Te ukrepe upravlja Evropska izvajalska agencija za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo (EACEA).

KOALICIJE ZA INOVACIJE

Cilj **koalicij za inovacije** je okrepiti inovacijsko zmogljivost Evrope s spodbujanjem inovacij s **sodelovanjem in pretokom znanja** med področjem terciarnega izobraževanja, področjem poklicnega izobraževanja in usposabljanja (začetnega in nadaljnjega) ter širšim socialno-ekonomskim okoljem, vključno s področjem raziskav.

Poleg tega je njihov cilj spodbuditi posredovanje novih spretnosti in obravnavati neskladja v spretnostih z zasnovo in pripravo novih učnih načrtov **za terciarno izobraževanje ter poklicno izobraževanje in usposabljanje (PIU)** ter s podpiranjem razvoja **samoiniciativnosti** in **podjetniške naravnanosti** v EU.

CILJI UKREPA

Ta partnerstva izvajajo skladen in celovit nabor **sektorskih ali medsektorskih** aktivnosti, ki bi morale biti prilagodljive prihodnjim spremembam v znanju po vsej EU.

Za spodbujanje inovacij bo poudarek na razvoju **talentov ter znanj in spretnosti**. Prvič, digitalne kompetence postajajo vse pomembnejše v vseh profilih delovnih mest na celotnem trgu dela. Drugič, prehod na krožno in bolj zeleno gospodarstvo mora biti podprt s spremembami kvalifikacij in nacionalnih učnih načrtov za izobraževanje in usposabljanje, da se zadosti nastajajočim poklicnim potrebam po **zelenih spretnostih** in trajnostnem razvoju. Tretjič, za dvojni digitalni in zeleni prehod je potrebno pospešeno sprejetje novih tehnologij, zlasti na zelo inovativnih tehnoloških področjih v vseh sektorjih našega gospodarstva in družbe.

Cilje koalicij za inovacije je mogoče doseči s prijavo za enega ali oba spodaj navedena sklopa (organizacija je lahko vključena v več predlogov).

Sklop 1: koalicije za izobraževanje in podjetja

Koalicije za izobraževanje in podjetja so transnacionalni, strukturirani in v rezultate usmerjeni projekti, v katerih imajo partnerji skupne cilje ter sodelujejo, da bi spodbudili inovacije, nove spretnosti, samoiniciativnost in podjetniško naravnanost.

Njihov cilj je spodbuditi inovacije na področju terciarnega izobraževanja, poklicnega izobraževanja in usposabljanja, v podjetjih in širšem socialno-ekonomskem okolju. To vključuje spopadanje z družbenimi in gospodarskimi izzivi, kot so podnebne spremembe, demografske spremembe, digitalizacija, pojav novih, prelomnih tehnologij, kot je umetna inteligenca in hitre spremembe na področju zaposlovanja, s socialnimi inovacijami in odpornostjo skupnosti ter inovacijami na trgu dela.

Koalicije za izobraževanje in podjetja združujejo podjetja ter ponudnike terciarnega izobraževanja in poklicnega usposabljanja, da bi sodelovali v okviru partnerstva. Ker delujejo v enem gospodarskem sektorju ali več različnih gospodarskih sektorjih, ustvarjajo zanesljive in trajne odnose ter dokazujejo svoj inovativen in transnacionalen značaj v vseh vidikih. Ker mora vsako partnerstvo vključevati najmanj eno organizacijo PIU in eno terciarno izobraževalno organizacijo, lahko obravnava obe ali eno od teh področij izobraževanja. Sodelovanje med organizacijami PIU in terciarnimi izobraževalnimi institucijami bi moralo biti ustrezno ter bi moralo koristiti obema sektorja.

Prizadevajo si za doseganje enega ali več od naslednjih ciljev:

- spodbujati **nove, inovativne in večdisciplinarne pristope** k poučevanju in učenju; spodbujati inovacije pri načrtovanju in izvajanju izobraževanja, metodah poučevanja, tehnikah ocenjevanja, v učnih okoljih in/ali pri razvoju novih spretnosti;

- **podpirati razvoj znanj in spretnosti na visokotehnoloških področjih**; podpirati inovacijske zmogljivosti Evrope z razširitvijo njenega nabora talentov v teh novih, prelomnih tehnologijah;
- spodbujati **ustanavljanje inkubatorjev** v institucijah za izobraževanje in usposabljanje po vsej Evropi;
- spodbujati **družbeno odgovornost podjetij** (npr. enakost, vključevanje, podnebne spremembe, varstvo okolja in trajnostni razvoj);
- spodbujati **samoiniciativnost** in **podjetniški način razmišljanja, podjetniško naravnanost in spretnosti** učečih se, izobraževalnega osebja in drugih zaposlenih v skladu z okvirom podjetniških kompetenc (EntreComp)[238];
- izboljšati **kakovost in ustreznost spretnosti**, razvitih in potrjenih v sistemih izobraževanja in usposabljanja (vključno z novimi spretnostmi in spopadanjem z neskladji v spretnostih);
- olajšati **pretok znanja** med področjem terciarnega izobraževanja, poklicnega izobraževanja in usposabljanja in raziskav ter javnim in poslovnim sektorjem ter **soustvarjanje znanja** na teh področjih in v teh sektorjih;
- vzpostaviti in podpirati uspešne in učinkovite **sisteme** terciarnega izobraževanja ter poklicnega **izobraževanja in usposabljanja**, ki bodo povezani in vključujoči ter prispevali k inovacijam.

Sklop 2: koalicije za sektorsko sodelovanje na področju spretnosti (za izvajanje „načrta“[239])

Cilj koalicij za sektorsko sodelovanje na področju spretnosti je vzpostaviti nove kratko- in srednjeročne strateške pristope in sodelovanje za konkretne rešitve za razvoj spretnosti na področjih, na katerih se izvaja pomemben ukrep programa znanj in spretnosti za Evropo za trajnostno konkurenčnost, socialno pravičnost in odpornost, tj. **pakt za znanja in spretnosti**. Glavni cilj pakta je mobilizirati in spodbuditi vse zadevne deležnike, da sprejmejo konkretne ukrepe za izpopolnjevanje in preusposabljanje delovne sile z združevanjem prizadevanj in vzpostavitvijo partnerstev, tudi na ravni EU, ter s tem obravnavajo potrebe trga dela in podpirajo prehod na zeleno gospodarstvo in digitalno tehnologijo ter nacionalne, regionalne in lokalne strategije za spretnosti in rast. Zato bodo rezultati koalicij za sektorsko sodelovanje na področju spretnosti, tj. podatki o sektorskih spretnostih, strategije za spretnosti, poklicni profili, programi usposabljanja in dolgoročno načrtovanje, pomemben prispevek k delu velikih partnerstev, ki temeljijo na ekosistemih ter so se pridružila paktu za znanja in spretnosti.

Koalicije za sektorsko sodelovanje na področju spretnosti si prizadevajo odpraviti vrzeli v spretnostih na trgu dela, ki ovirajo rast, inovacije in konkurenčnost v določenih sektorjih ali na določenih področjih, pri čemer so usmerjene tako v kratkoročno posredovanje kot v dolgoročne strategije. Te koalicije se bodo izvajale v 14 industrijskih ekosistemih, opredeljenih v novi industrijski strategiji za Evropo[240] (glej merila za upravičenost).

Obsežna partnerstva v okviru pakta za znanja in spretnosti v ekosistemih bodo temeljila na načrtu za sektorsko sodelovanje na področju spretnosti. Zato bodo koalicije iz sklopa 2 podpirale izvajanje zavez v okviru pakta z oblikovanjem sektorskih strategij za znanja in spretnosti. Te strategije so sistemsko in strukturno vplivale na zmanjšanje pomanjkanja spretnosti, vrzeli in neskladij v spretnostih ter na zagotavljanje ustrezne kakovosti in ravni spretnosti. Sektorske strategije za znanja in spretnosti morajo vključevati jasen sklop aktivnosti, mejnikov in dobro opredeljenih ciljev za usklajevanje povpraševanja po znanju in spretnostih ter njihovo ponudbo, da bi podprli splošno izvajanje

[238] https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/bitstream/JRC101581/lfna27939enn.pdf.

[239] Program znanj in spretnosti za Evropo za trajnostno konkurenčnost, socialno pravičnost in odpornost. https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1223&langId=sl

[240] COM/2020/102 final: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX:52020DC0102.

obsežnih partnerstev za znanja in spretnosti, ki temeljijo na ekosistemih, v okviru pakta. Cilj koalicij je vzpostaviti osnovo za ta partnerstva za znanja in spretnosti ter opredeliti pot, po kateri bi bilo treba iti po zaključku projektov.

Koalicije za načrt na podlagi dokazov o potrebah po spretnostih za poklicne profile podpirajo oblikovanje in izvajanje transnacionalnih vsebin izobraževanja in usposabljanja ter metodologij poučevanja in usposabljanja za hitro uvedbo na regionalni in lokalni ravni ter za nastajajoče nove poklice.

Predlogi bi morali vključevati zasnovo programov nadaljnjega poklicnega usposabljanja za izpolnitev nujnih potreb delovno sposobnih ljudi po spretnostih. Vključevati bi morali tudi razvoj nastajajočih poklicnih profilov in z njimi povezanih kvalifikacij, ki bi morale zajemati višjo sekundarno in postsekundarno stopnjo PIU (ravni od 3 do 5 EOK) in terciarne stopnje (ravni od 6 do 8 EOK). Poleg tega bi morali predlogi vključevati oblikovanje povezanih osrednjih učnih načrtov ter programov izobraževanja in usposabljanja, na podlagi katerih se pridobijo te kvalifikacije.

Med partnerji vsakega projekta morajo biti organizacije za PIU in terciarno izobraževanje ter akterji na trgu dela. V idealnem primeru vključujejo tudi politične organe, certifikacijske organe ter evropska sektorska združenja in predstavnike industrije.

KATERA MERILA JE TREBA IZPOLNJEVATI ZA PRIJAVO ZA PARTNERSTVA ZA INOVACIJE?

MERILA ZA UPRAVIČENOST

Da bi bili predlogi projektov za **sklop 1 – koalicije za izobraževanje in podjetja** upravičeni do nepovratnih sredstev Erasmus+, morajo izpolnjevati naslednja merila:

Kdo se lahko prijavi?	Prijavitelji (koordinator in polnopravni partnerji) morajo: – biti javne ali zasebne organizacije; – biti terciarne izobraževalne institucije, ponudniki PIU, mreže ponudnikov PIU, mala in srednja ali velika podjetja (vključno s socialnimi podjetji), raziskovalni inštituti, nevladne organizacije, javni organi na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni, organizacije, ki so dejavne na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine, posredniki, ki zastopajo organizacije ali podjetja na področju izobraževanja, usposabljanja ali mladine, organi za akreditacijo, certificiranje, priznavanje ali kvalifikacijo, gospodarske, industrijske ali delavske zbornice, obrtne zbornice, evropski ali nacionalni socialni partnerji, bolnišnice ali druge ustanove za oskrbo, vključno z dolgotrajno oskrbo, organi, pristojni za izobraževanje, usposabljanje ali zaposlovanje na regionalni ali nacionalni ravni, zavodi za zaposlovanje, nacionalni statističnimi uradi, agencije za gospodarski razvoj, sektorska ali poklicna združenja, sektorski sveti za znanja in spretnosti, organi, ki zagotavljajo poklicno usmerjanje, poklicno svetovanje, informacijske službe in zavodi za zaposlovanje; imeti sedež v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu. Organizacije v tretjih državah, ki niso pridružene programu, lahko prav tako sodelujejo kot polnopravne partnerice, ne pa kot koordinatorke projektov. **Izjema:** organizacije iz Belorusije (regija 2) in Ruske federacije (regija 4) niso upravičene do sodelovanja v tem ukrepu. Terciarne izobraževalne institucije s sedežem v **državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu**, morajo biti nosilke veljavne listine Erasmus za terciarno izobraževanje (ECHE). Listina ECHE ni zahtevana za sodelujoče terciarne izobraževalne institucije v tretjih državah, ki niso pridružene programu.
Sestava konzorcija	Koalicije za izobraževanje in podjetja morajo zajemati najmanj **štiri države članice EU ali tretje države, pridružene programu,** ter vključevati najmanj osem **prijaviteljev (koordinator in polnopravni partnerji).** Konzorcij mora vključevati najmanj **tri akterje na trgu dela** (podjetja ali družbe ali zastopniške posredniške organizacije, kot so zbornice, sindikati ali poklicna združenja) ter najmanj **tri ponudnike izobraževanja in usposabljanja** (ponudnike poklicnega izobraževanja in usposabljanja in terciarne izobraževalne institucije) kot prijavitelje (koordinator in polnopravni partnerji). **V vsak predlog bi morala biti kot prijavitelj vključena vsaj ena terciarna izobraževalna institucija in en ponudnik PIU** (koordinator in polnopravni partnerji). Pridruženi subjekti se ne upoštevajo pri minimalnih merilih za upravičenost za sestavo konzorcija.
Trajanje projekta	Projekti navadno trajajo 24 ali 36 mesecev (podaljšanje je mogoče, če je to ustrezno utemeljeno in sprejeto s spremembo). Trajanje mora biti izbrano ob prijavi na podlagi cilja projekta in vrste aktivnosti, načrtovanih v tem času.
Kje se prijaviti?	Pri Evropski izvajalski agenciji za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo (EACEA). Številka ID razpisa, sklop 1: ERASMUS-EDU-2023-PI-ALL-INNO-EDU-ENTERP
Kdaj se prijaviti?	Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do **3. maja do 17. ure** (po bruseljskem času).

Da bi bili predlogi projektov za **sklop 2 – koalicije za sektorsko sodelovanje na področju spretnosti (za izvajanje „načrta“)** upravičeni do nepovratnih sredstev Erasmus+, morajo izpolnjevati naslednja merila:

Kdo se lahko prijavi?	Če so partnerji v obsežnih partnerstvih za znanja in spretnosti v okviru pakta za znanja in spretnosti[241], se lahko kot prijavitelji (koordinator in polnopravni partnerji) ali pridruženi partnerji v okviru sklopa 2 – koalicije za sektorsko sodelovanje na področju spretnosti (načrt) vključijo naslednje organizacije. Lahko so javne ali zasebne organizacije, ki so zakonito ustanovljene v **državi članici EU** ali **tretji državi članici**, pridruženi programu**:** • terciarne izobraževalne institucije, • ponudniki PIU, • mreže ponudnikov PIU, • mala in srednja ali velika podjetja (vključno s socialnimi podjetji), • raziskovalni inštituti, • nevladne organizacije, • javni organi na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni, • organizacije, aktivne na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine, • posredniki, ki zastopajo organizacije ali podjetja na področju izobraževanja, usposabljanja ali mladine, • organi za akreditacijo, potrjevanje, priznavanje ali kvalifikacije, • trgovinske, gospodarske in delavske zbornice, zbornice strokovnih obrti, • evropski ali nacionalni socialni partnerji, • bolnišnice ali druge zdravstvene ustanove, vključno z ustanovami za dolgoročno oskrbo, • organi, odgovorni za izobraževanje in usposabljanje ali zaposlovanje na regionalni ali nacionalni ravni, • zavodi za zaposlovanje, • nacionalni statistični uradi, • agencije za gospodarski razvoj, • sektorske ali poklicne zbornice, • sveti za sektorske spretnosti, • organi, ki opravljajo karierno svetovalno delo, strokovno svetovanje, storitve obveščanja in storitve zaposlovanja. Poleg tega mora koordinator v okviru pakta za znanja in spretnosti usklajevati obsežno partnerstvo za znanja in spretnosti, ki temelji na ekosistemih. Terciarne izobraževalne institucije s sedežem v **državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu**, morajo biti nosilke veljavne listine Erasmus za terciarno izobraževanje (ECHE).
Sestava konzorcija	Koalicije za sektorsko sodelovanje na področju znanj in spretnosti (načrt) morajo zajemati vsaj **osem držav članic EU ali tretjih držav, pridruženih programu,** in vključevati vsaj **12 prijaviteljev (koordinator in polnopravni partnerji)**. Konzorcij mora vključevati vsaj **pet akterjev na trgu dela** (podjetja ali družbe ali predstavniške posredniške organizacije, kot so zbornice, sindikati ali trgovinska združenja) ter vsaj **pet ponudnikov izobraževanja in usposabljanja** (PIU in terciarne izobraževalne institucije) kot prijavitelje (koordinator in polnopravni partnerji). **V vsak predlog bi morala biti kot prijavitelj vključena vsaj ena terciarna izobraževalna institucija in en ponudnik PIU (koordinator in polnopravni partnerji).** Pridruženi subjekti se ne upoštevajo pri minimalnih merilih za upravičenost za sestavo konzorcija.

[241] https://ec.europa.eu/social/home.jsp?langId=sl

Sektorji ali področja	**14 industrijskih ekosistemov, opredeljenih v letnem poročilu o enotnem trgu za leto 2021[242]:** Predlogi, ki zajemajo naslednje industrijske ekosisteme, bodo **imeli prednost**, če ne bodo povezani z načrti v teku ali če se bodo s tem povezani načrti, ki se trenutno izvajajo, izpeljali do konca leta 2023: **1. mobilnost, prevoz, avtomobilski sektor**: proizvodnja motornih vozil, ladij in vlakov ter dodatne opreme; njihova popravila in vzdrževanje; tovorni promet itd.; 2. **tekstil**: proizvodnja tekstila, oblačil, obutve, usnja in nakita itd.; 3. **energija iz obnovljivih virov**: elektromotorji, motorji in turbine; proizvodnja električne energije; proizvodnja in distribucija plina itd.; 4. **elektronika**: proizvodnja elektronike itd.; **5. maloprodaja**: prodaja na drobno; trgovina na debelo, povezana s potrošniki itd.; **6. gradbeništvo**: gradnja stanovanjskih in nestanovanjskih stavb; gradnja cest in železnic; izgradnja komunalne infrastrukture in nizke gradnje; povezane aktivnosti itd.; **7. letalsko-vesoljska in obrambna industrija:** proizvodnja zrakoplovov; proizvodnja in storitve, vezane na vesoljsko dejavnost; obrambni proizvodi in tehnologija; **8. energijsko intenzivne panoge z nizkimi emisijami ogljika:** pridobivanje fosilnih goriv; rafiniranje; proizvodnja izdelkov z velikim vplivom na okolje: plastika, kemikalije, gnojila, železo in jeklo, gozdarski proizvodi, cement, guma, neželezne kovine itd. Predlogi, ki zajemajo naslednje industrijske ekosisteme, **ne** bodo imeli prednosti, saj so povezane koalicije za načrt v teku: **9. turizem:** prevoz potnikov in potovanja; hoteli, kratkoročna nastanitev; restavracije in gostinske storitve; dogodki, tematski parki itd.; **10. agroživilski sektor:** pridelava proizvodov rastlinskega in živalskega izvora; predelava živil; veterinarske dejavnosti itd.; **11. ustvarjalne in kulturne panoge:** časopisi, knjige in revije; filmi, video in televizija; radio in glasba itd.; **12. digitalno področje:** telekomunikacije; programska oprema in programiranje; spletni portali; proizvodnja računalnikov in opreme itd.; **13. bližina in socialno gospodarstvo:** socialna podjetja, združenja in zadruge, katerih namen je ustvarjanje družbenih učinkov itd.;

[242] COM/2020/102 final: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX:52020DC0102.

	14. zdravstvo: farmacevtski izdelki in oprema; bolnišnice, domovi za nego, bivalna oskrba itd. Koalicije morajo za svoj predlog izbrati en industrijski ekosistem, ki ga bo obravnaval njihov projekt[243]. Za financiranje se lahko izbere samo en predlog na industrijski ekosistem. Predlog se lahko nanaša na ekosistem, ki ni zajet v tekočem projektu v okviru načrta, ali na ekosistem, zajet v načrtu, ki se že izvaja. V zadnjenavedenem primeru mora predlog obravnavati področja, ki se očitno razlikujejo od tistih, ki jih obravnavajo tekoči projekti v okviru načrta[244].
Trajanje projekta	Projekti naj bi običajno trajali 48 mesecev (podaljšanja so mogoča s spremembo, če so ustrezno utemeljena).
Kje se prijaviti?	Pri Evropski izvajalski agenciji za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo (EACEA). Številka ID razpisa, sklop 2: ERASMUS-EDU-2023-PI-ALL-INNO-BLUEPRINT
Kdaj se prijaviti?	Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do **3. maja do 17. ure** (po bruseljskem času).

Organizacije prijaviteljice bodo ocenjene z ustreznimi merili za izključitev in izbor. Za več informacij glej del C tega vodnika.

PRIPRAVA PROJEKTA

Posamezna koalicija izvaja skladen, celovit in raznolik nabor medsebojno povezanih aktivnosti za povečanje inovacij na področju terciarnega izobraževanja, na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter v podjetjih (vključno z velikimi, malimi in srednjimi ter socialnimi podjetji) in širšem socialno-ekonomskem okolju.

Sklop 1: koalicije za izobraževanje in podjetja

V vsako koalicijo za izobraževanje in podjetja mora biti vključena vsaj ena od naslednjih aktivnosti (neizčrpen seznam):

Spodbujanje inovacij

- Skupen razvoj in izvajanje novih metod učenja in poučevanja (kot so novi večdisciplinarni učni načrti, v učečega se usmerjeno poučevanje in učenje, ki temeljita na reševanju dejanskih problemov, z uporabo inovativnih tehnologij, pogostejša uporaba mikrodokazil);
- razvoj in testiranje programov in aktivnosti nadaljnjega izobraževanja s podjetji in v podjetjih;
- razvoj programov izobraževanja in usposabljanja za podporo razvoju znanj in spretnosti, potrebnih na visokotehnoloških področjih;
- vzpostavitev inkubatorjev v ustanovah za izobraževanje in usposabljanje po vsej Evropi v tesnem sodelovanju s podjetniškim sektorjem, da bi študentskim podjetnikom pomagali razviti njihove zamisli v podjetja. To bi bilo mogoče doseči na primer z zagotavljanjem široke palete storitev, začenši z znanji in spretnostmi, finančnim, poslovnim in vodstvenim usposabljanjem, zagotavljanjem pisarniških prostorov ter omogočanjem financiranja s tveganim kapitalom;

[243] Sektor **celinskih plovnih poti** ali sektor **civilnega letalstva** imata **na primer** dva različna industrijska ekosistema: potniški promet spada pod „turizem“, po drugi strani pa tovorni promet spada pod „mobilnost, promet in avtomobilska industrijo“. **Vodik** je odvisno od njegove uporabe glavni dejavnik v naslednjih ekosistemih: mobilnost, promet, avtomobilska industrija; obnovljivi viri energije: energijsko intenzivne industrije; gradbeništvo; vesoljska in obrambna industrija. Predlog obravnava samo en ekosistem.

[244] https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1415&langId=sl

- razvoj in testiranje rešitev za vse večje zahteve družbe, ki jih trg ne obravnava in so usmerjene v ranljive skupine v družbi; obravnavanje družbenih izzivov ali navezovanje na spremembe v načinu razmišljanja in vrednotah, strategijah in politikah, organizacijskih strukturah in procesih, sistemih izvajanja in storitvah;
- razvijanje rešitev za zahtevna vprašanja, inovativnih proizvodov in postopkov (s sodelovanjem študentov, profesorjev in strokovnih delavcev).

Razvoj samoiniciativnosti in podjetniške naravnanosti, kompetenc in spretnosti

- Razvijanje novih metod poučevanja in orodij učenja, ki vključujejo učenje in uporabo prečnih spretnosti v vseh programih terciarnega izobraževanja ter poklicnega izobraževanja in usposabljanja, razvitih v sodelovanju s podjetji in katerih cilj je krepitev zaposljivosti, ustvarjalnosti in novih poklicnih poti;
- uvajanje samoiniciativnosti in podjetništva v zadevno disciplino, učni načrt, program itd. povsod, kjer je to ustrezno, da se študentom, raziskovalcem, osebju in izobraževalcem zagotovijo kompetence, spretnosti in motivacija za razvoj samoiniciativnosti in podjetniške naravnanosti ter da se bodo ti lahko spopadali z različnimi izzivi v času izobraževanja ter v poklicnem in zasebnem življenju;
- ustvarjanje novih priložnosti za učenje s praktičnimi izkušnjami in uporabo samoiniciativnosti ter podjetniških kompetenc in spretnosti, kar lahko vključuje uvedbo novih storitev, proizvodov in prototipov v praksi ter ustanovitev zagonskih in korporacijsko odcepljenih podjetij ali vodi do navedenega;
- uvajanje pristopov, bolj usmerjenih v študente, pri čemer študenti oblikujejo svojo izobraževalno pot po svojih željah.

Spodbujanje pretoka in izmenjave znanja med področjem terciarnega izobraževanja, področjem poklicnega izobraževanja in usposabljanja, podjetji in področjem raziskav

- vzpostavitev vključujočih in povezanih sistemov terciarnega izobraževanja ter poklicnega izobraževanja in usposabljanja in podjetij z medsebojnim zaupanjem, čezmejnim priznavanjem in potrjevanjem, fleksibilnimi potmi med poklicnim izobraževanjem in usposabljanjem ter terciarnim izobraževanjem, spodbujanje poklicnega izobraževanja in usposabljanja na višjih ravneh EOK ter spodbujanje mobilnosti za učeče se in zaposlene;
- vajeništvo in s študijskim področjem povezane aktivnosti v podjetjih, ki so v celoti vključene v učni načrt, priznane in ovrednotene s kreditnimi točkami; strukture za preizkušanje in testiranje inovativnih ukrepov; izmenjave študentov, raziskovalcev, učnega osebja in zaposlenih v podjetjih za časovno omejeno obdobje; zagotavljanje spodbud za vključitev zaposlenih v podjetjih v poučevanje in raziskave; analiza podatkov raziskav. Kjer je ustrezno, bi lahko bili projekti povezani z Evropsko koalicijo za vajeništva[245].

Opredelitev potreb trga, povezanih z odpornostjo, in nastajajočih poklicev

- Opredelitev potreb trga in nastajajočih poklicev (na strani povpraševanja), izboljšanje odzivnosti sistemov na potrebe trga dela na vseh ravneh (na strani ponudbe); prilagajanje terciarnega izobraževanja ter poklicnega izobraževanja in usposabljanja potrebam po spretnostih z načrtovanjem in izvajanjem transnacionalnih učnih načrtov na ravni celotnega sektorja, ki vključujejo učenje na delovnem mestu;

[245]https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1147&langId=sl

- opredelitev spretnosti, ki jih javni sektor potrebuje za reševanje družbenih izzivov (npr. podnebne spremembe, zdravstvo) in spodbujanje odpornosti na ravni družbe in skupnosti, tudi s sodelovanjem terciarnih izobraževalnih institucij in ponudnikov poklicnega izobraževanja in usposabljanja z nacionalnimi, regionalnimi in lokalnimi organi ter zasebnim sektorjem za prispevanje k oblikovanju in izvajanju strategij pametne specializacije v regijah;
- zagotavljanje podpore za premagovanje neskladij v spretnostih tako za odpornost kot za potrebe trga.

Sklop 2: koalicije za sektorsko sodelovanje na področju spretnosti (za izvajanje „načrta“)

Izvesti je treba naslednje aktivnosti:

Razvoj strateškega pristopa k sektorskemu sodelovanju na področju spretnosti

- Vzpostavitev trajnostnega sodelovanja na področju razvoja spretnosti med ključnimi deležniki iz industrije, vključno s socialnimi partnerji, ponudniki izobraževanja in usposabljanja ter javnimi organi (na nacionalni in regionalni ravni). Namen projekta bo tudi vzpostaviti sodelovanje med velikimi družbami, mikropodjetji ter malimi in srednjimi podjetji (MSP) v celotni vrednostni verigi v določenem industrijskem ekosistemu;
- stalno zbiranje podatkov o spretnostih: zagotavljanje ustreznih kvalitativnih dokazov in kvantitativnih podatkov na ravni EU in državni in/ali regionalni ravni v skladu z obliko povezanih odprtih podatkov; razvoj skupne metodologije za predvidevanje prihodnjih potreb po spretnostih ter (letno) spremljanje napredka in gibanja povpraševanja po spretnostih ter njihove ponudbe, in sicer na podlagi verodostojnih scenarijev predvidevanja, ki temeljijo na panorami spretnosti EU ter po potrebi na delu OECD, Svetovnega gospodarskega foruma in obstoječih koalicij sektorskih spretnosti;
- popis obstoječe podpore za izpopolnjevanje in preusposabljanje, ki je na voljo v sektorju/ekosistemu (in jo zagotavljajo deležniki v industriji ter javni in zasebni deležniki), in opredelitev, katere od teh ukrepov bi bilo mogoče nadgraditi, da bi podpirali podjetja v vrednostnih verigah;
- razvoj strategije za spretnosti za industrijski ekosistem na podlagi podatkov o spretnostih, vključno s prednostnimi nalogami za ukrepe za podporo ciljem preusposabljanja in izpopolnjevanja delovne sile industrijskega ekosistema ter tistih, ki bi se lahko pridružili sektorju (npr. ekonomsko neaktivne osebe). V strategiji bi bilo treba podobno opredeliti, kako bodo pomembna gibanja, kot so svetovne, družbene in tehnološke spremembe v industrijskem ekosistemu, verjetno vplivala na delovna mesta in potrebe po spretnostih. Opisati bi bilo treba pričakovani časovni okvir ter posebno pozornost nameniti vplivu digitalnih in ključnih omogočitvenih tehnologij. Določiti in opredeliti bi bilo treba poklicne profile in z njimi povezane spretnosti, ki bodo verjetno nastali v sektorju (tj. bodo popolnoma novi). Poleg tega bi bilo treba v strategiji opredeliti ključne industrijske akterje in deležnike, ki bi morali biti vključeni v izvajanje strategije. Ta strategija naj bi bila eden od prvih ključnih rezultatov projekta, v njej pa bi moral biti naveden jasen nabor aktivnosti, mejnikov in dobro opredeljenih rezultatov ter določeni konkretni prednostni ukrepi, ki bodo vsebovali predloge za uskladitev prihodnjega povpraševanja po spretnostih za te nastajajoče poklice in njihove ponudbe. Strategija bi se morala uporabljati kot osnova za vzpostavitev partnerstva v okviru pakta za znanja in spretnosti;
- po potrebi zagotavljanje razpoložljivosti rezultatov projekta v obliki odprtih podatkov, da jih je mogoče uvoziti v panoramo spretnosti EU ter evropsko klasifikacijo spretnosti, kompetenc, kvalifikacij in poklicev (ESCO);
- zagotavljanje ustreznih kvalitativnih dokazov in kvantitativnih podatkov na ravni EU in državni in/ali regionalni ravni v skladu z obliko povezanih odprtih podatkov.

Oblikovanje evropskih „osrednjih“ učnih načrtov in programov usposabljanja, dogovorjenih na ravni celotnega sektorja

- **V prvem letu aktivnosti (reaktivni odziv)**

Vzporedno z zgoraj navedenimi ukrepi bi morali vsi projekti hitro **obravnavati nujne potrebe po spretnostih v poklicih v industrijskem ekosistemu, ki so posledica pandemije COVID-19 ter prehoda na zeleno gospodarstvo in digitalno tehnologijo** (dokaze je treba zagotoviti v predlogu), pri čemer:

- bi se morali opirati na poklicne profile iz klasifikacije ESCO in obstoječih okvirov kompetenc, če so na voljo[246];
- bi morali oblikovati programe nadaljnjega poklicnega usposabljanja za izpopolnjevanje in preusposabljanje delovne sile z inovativnim kombiniranim učenjem in učenjem na delovnem mestu;
- bi morali zagotavljati dobro kakovost vsebine in zagotavljanja novih programov usposabljanja z uporabo metod zagotavljanja kakovosti v skladu z okvirom EQAVET ter evropskimi standardi in smernicami za zagotavljanje kakovosti v evropskem visokošolskem prostoru (ESG);
- bi morali zagotavljati hitro uvedbo in uporabo programov usposabljanja z vzpostavitvijo stikov z glavnimi akterji v vrednostnih verigah v industrijskem ekosistemu, s centri poklicne odličnosti[247], regijami, ki izvajajo strategije pametne specializacije[248], evropskimi partnerstvi med grozdi[249] ter skupnostmi znanja in inovacij (SZI) Evropskega inštituta za inovacije in tehnologijo (EIT)[250], ki delujejo v istem industrijskem ekosistemu.

- **V celotnem projektu (proaktivni odziv)**

Projekti bi si morali nato prizadevati za **razvoj poklicnih profilov in vsebine usposabljanja za spreminjajoče se in nastajajoče poklicne profile**:

- na podlagi opredeljenih potreb po spretnostnih za nastajajoče poklicne profile v industrijskem ekosistemu bi morali oblikovati nove modularne učne načrte poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter povezane kvalifikacije za začetno izobraževanje in usposabljanje (popolni učni načrti za vključitev v nacionalne sisteme izobraževanja in usposabljanja) ter programe nadaljnjega poklicnega usposabljanja za izpopolnjevanje in preusposabljanje delovno sposobnih oseb (moduli, ki obravnavajo nastajajoče potrebe po spretnostih);
- ti učni načrti in programi usposabljanja so sestavljeni iz enot učnih izidov v skladu z EOK/nacionalnimi ogrodji kvalifikacij ter temeljijo na klasifikaciji ESCO; z učnimi načrti bi bilo treba zagotoviti spretnosti, specifične za delovno mesto, ter ključne kompetence[251], ki vključujejo zlasti prečne spretnosti in discipline STEAM[252];
- obdobja učenja na delovnem mestu bi morali vključiti v nove vsebine usposabljanja, vključno z možnostmi za uporabo znanja v praktičnih in „resničnih“ primerih na delovnem mestu, ter vključiti transnacionalne učne izkušnje, kadar koli je to mogoče;
- upravljati bi morali kakovost novih vsebin usposabljanja z uporabo načel zagotavljanja kakovosti iz okvira EQAVET in ESG ali z uporabo obstoječih sistemov zagotavljanja kakovosti, ki pa bi morali biti skladni z okvirom EQAVET in ESG;
- spodbujati bi morali ustrezne sektorske kvalifikacije, vključno s transnacionalnimi skupnimi programi (ki vključujejo evropske ključne poklicne profile[253]), za katere kvalifikacije podeli več ponudnikov izobraževanja in usposabljanja, s čimer se omogoča lažje čezmejno potrjevanje, gradi medsebojno zaupanje ter prispeva k večji mobilnosti učečih se in večji poklicni mobilnosti v sektorju.

[246] Na primer evropski okvir digitalnih kompetenc za državljane, okvir podjetniških kompetenc in evropski okvir za e-usposobljenost (e-CF).

[247] https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1501

[248] https://s3platform.jrc.ec.europa.eu/home

[249] https://www.clustercollaboration.eu

[250] https://eit.europa.eu/

[251] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2018.189.01.0001.01.SLV&toc=OJ:C:2018:189:TOC.

[252] Naravoslovje, tehnologija, inženirstvo, umetnost in matematika.

[253] Evropski ključni poklicni profili opisujejo sklope ključnih učnih izidov, ki ustrezajo poklicnim profilom, ki so skupni in pomembni za nacionalne programe poklicnega izobraževanja in usposabljanja v državah EU na posebnih poklicnih/zaposlitvenih področjih.

Izvajanje „osrednjih“ učnih načrtov in programov usposabljanja

- Opredelitev najprimernejših metodologij izvajanja za učne načrte in programe usposabljanja, prilagojenih različnim ciljnim skupinam, z uporabo inovativnih pristopov k poučevanju in učenju, vključno z učenjem na delovnem mestu, uporabo IKT (na primer kombiniranega učenja, simulatorjev, razširjene resničnosti), virtualnimi/kombiniranimi rešitvami mobilnosti za učeče se in osebje ter prosto dostopnimi učnimi viri (na primer učenjem, podprtim z umetno inteligenco, MOOC[254]);
- razvoj ukrepov za spodbujanje medgeneracijskega prenosa strokovnega znanja;
- opis načinov, kako lahko metodologije in postopki ocenjevanja zajemajo vse oblike učenja, vključno z učenjem na delovnem mestu, ter omogočajo vrednotenje spretnosti in kompetenc, pridobljenih pred usposabljanjem;
- opiranje na vzpostavljene stike in na nove stike, vzpostavljene s subjekti na strani povpraševanja po spretnostih v fazi zbiranja podatkov o spretnostih, ter vključitev ponudnikov zaposlitvenih možnosti, kot so zasebni in javni delodajalci ter zavodi za zaposlovanje, za morebitno povezovanje z ustreznimi diplomanti, ki se usposabljajo;
- opredelitev ustreznih ukrepov za spremljanje učečih se po končanem usposabljanju za zagotavljanje „povratnih zank“[255]. Ti sistemi spremljanja in povratnih informacij lahko temeljijo na informacijah, pridobljenih od družb, dijakov/zaposlenih, iz javnih informacijskih virov in od deležnikov na trgu dela;
- predlaganje ustreznih ukrepov za formalno priznavanje novih ali prilagojenih poklicnih učnih načrtov za PIU in terciarno izobraževanje ter kvalifikacij v državah, iz katerih so partnerji, in v zajetem industrijskem ekosistemu.

Oblikovanje dolgoročnega akcijskega načrta za postopno uvajanje rezultatov projekta po njegovem dokončanju

- Ta načrt temelji na trajnih partnerstvih med ponudniki izobraževanja in usposabljanja, ključnimi deležniki iz industrije in (regionalnimi ali nacionalnimi) javnimi organi na ustrezni ravni za lažje vzpostavljanje/krepitev partnerstev z več deležniki na področju spretnosti v okviru pakta za znanja in spretnosti za preusposabljanje in izpopolnjevanje delovne sile. Vključevati bi moral opredelitev ustreznih upravljavskih struktur ter načrte za nadgradljivost in finančno vzdržnost.
- Načrt zagotavlja ustrezno prepoznavnost in obsežno razširjanje rezultatov, med drugim tudi na politični ravni EU in nacionalni/regionalni politični ravni, ter vključuje podroben opis, kako bo uvajanje izvedeno na nacionalni in/ali regionalni ravni z javnimi organi.
- V načrtu je treba predvideti, kako bodo rezultati projekta, zlasti podatki o spretnostih, strategija in programi usposabljanja, po koncu štiriletnega trajanja projekta posodobljeni, med drugim s predvidevanjem prihodnjih virov financiranja.
- V načrtu je navedeno, kako možnosti financiranja EU (npr. mehanizem za okrevanje in odpornost (RRF), večletni finančni okvir EU (MFF) za obdobje 2021–2027, vključno z evropskimi strukturnimi skladi, programom InvestEU, programom Erasmus+) ter zasebne naložbe in nacionalno in regionalno financiranje lahko podpirajo strategije za spretnosti. Pri tem bi bilo treba upoštevati strategije pametne specializacije, evropska partnerstva med grozdi, mreže centrov poklicne odličnosti in skupnosti inovacij EIT.

<u>V okviru obeh sklopov (sklopa 1: koalicije za izobraževanje in podjetja ter sklopa 2: koalicije za sektorsko sodelovanje na področju spretnosti (za izvajanje „načrta“)</u>

[254] MOOC so množični odprti spletni tečaji, namenjeni neomejeni udeležbi in prostemu dostopu prek spleta. Poleg običajnega učnega gradiva, kot so posneta predavanja, literatura in zbirke vaj, veliko množičnih odprtih spletnih tečajev ponuja interaktivne uporabniške forume, ki podpirajo komunikacijo med študenti, profesorji in asistenti.

[255] Glej drugi srednjeročni cilj Sklepov iz Rige iz leta 2015: https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/200c516d-b8de-4c2a-a233-218671296c8d/language-sl

Koalicije za inovacije morajo uporabljati instrumente in orodja na ravni EU, kot so EOK, ESCO, Europass (vključno z evropskimi digitalnimi potrdili za učenje), evropski referenčni okvir za zagotavljanje kakovosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja (EQAVET) ter ESG, kadar je to primerno. Če predlogi na primer predlagajo oblikovanje skupnosti praks ali razvoj spletnih strani za sodelovanje, bi morali po potrebi graditi na obstoječih spletnih platformah, kot so platforma za šolsko izobraževanje, EPALE ali skupnost strokovnjakov za poklicno izobraževanje in usposabljanje EPALE, ter jih uporabljati[256].

Za preizkušanje in testiranje novih učnih načrtov ali novih metod usposabljanja in učenja lahko koalicije za inovacije organizirajo aktivnosti učne mobilnosti za študente, učitelje, raziskovalce in osebje, če te podpirajo/dopolnjujejo glavne aktivnosti partnerstev in prispevajo dodano vrednost k uresničevanju ciljev projekta.

PRIČAKOVANI UČINEK

Koalicije za inovacije bodo temeljile na strateškem in trajnostnem sodelovanju med ponudniki poklicnega izobraževanja in usposabljanja, terciarnimi izobraževalnimi institucijami in podjetji, ki bodo sodelovali s ciljem povečati inovacijsko zmogljivost Evrope. Močno bodo okrepila sinergije med obema področjema izobraževanja pri spodbujanju inovacij, novih spretnosti, samoiniciativnosti in podjetniške naravnanosti. Te koalicije terciarnih izobraževalnih institucij, ponudnikov PIU in podjetij naj bi prispevale k razvoju regionalnih ekosistemov in neposredno zagotovile dragocen prispevek za gospodarstvo z vključevanjem učenja na delovnem mestu. Medtem ko imajo univerze znanje in podatke iz raziskav, na podlagi katerih lahko zagotovijo neposreden prispevek za mala in srednja podjetja za spodbujanje lokalnega gospodarstva, ponudniki poklicnega izobraževanja in usposabljanja posredujejo spretnosti, ki jih potrebujejo podjetja, in lahko spodbudijo rast lokalnega gospodarstva.

Na širši ravni naj bi bile koalicije za inovacije usmerjene v družbene in gospodarske izzive, in sicer tako na področju izobraževanja kot na področju zaposlovanja, ter naj bi upoštevale ključna področja, kot so inovacijski izzivi, posredovanje spretnosti, podnebne spremembe, zeleno gospodarstvo, demografija, digitalizacija in umetna inteligenca. Izkoristiti je mogoče tudi prednosti sodelovanja z velikimi podjetji. Koalicije za inovacije bodo osredotočene na potrebe državljanov in pospeševale modernizacijo področja terciarnega izobraževanja in področja PIU.

Pakt za znanja in spretnosti ne bo vzpostavil le okvira za izvajanje drugih ukrepov posodobljenega programa znanj in spretnosti, temveč tudi okvir za razširjanje in izkoriščanje rezultatov projektov koalicij za inovacije. Zlasti rezultati koalicij za načrt za sektorsko sodelovanje na področju spretnosti se bodo uporabljali kot podlaga za velika sektorska partnerstva pakta za znanja in spretnosti.

Poleg tega bodo koalicije pomagale pri izvajanju Sporočila Komisije o prenovljeni agendi EU za visoko šolstvo[257] in prispevale k oblikovanju evropskega izobraževalnega prostora[258]. Prispevale bodo tudi k izvajanju industrijskih strategij EU in strategij EU za MSP (2021).

Koalicije za inovacije bodo kot krovne parametre ukrepa prav tako upoštevale cilje trajnostnega razvoja Agende 2030[259] in Pariški sporazum o podnebnih spremembah[260] ter tako Evropski komisiji pomagale pri izvajanju zelenega dogovora[261]

[256] https://epale.ec.europa.eu/sl/practitioners-in-vet
[257] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX%3A52017DC0247
[258] https://ec.europa.eu/education/education-in-the-eu/european-education-area_en
[259] https://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-development-goals/
[260] https://unfccc.int/process-and-meetings/the-paris-agreement/the-paris-agreement
[261] https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:b828d165-1c22-11ea-8c1f-01aa75ed71a1.0015.02/DOC_1&format=PDF

in načrta okrevanja za Evropo[262]. Koalicije bodo prispevale tudi zamisli k pobudi novi evropski Bauhaus[263], katere cilj je zasnovati nove trajnostne načine življenja, da bi izpolnili cilje zelenega dogovora.

Koalicije za inovacije bodo predvidoma imele kratko- in dolgoročni učinek na širšo skupino vključenih deležnikov na individualni, organizacijski in sistemski ravni. Ta učinek naj bi presegel življenjski cikel projekta in organizacije, vključene v partnerstva. Pričakuje se trajnost partnerstev in aktivnosti. V ta namen rezultati morda niso samostojni, ampak so lahko povezani z obstoječimi podjetji, programi, projekti, platformami, tveganimi naložbami itd. ali so vključeni vanje.

MERILA ZA DODELITEV

Za **sklop 1 – koalicije za izobraževanje in podjetja** se uporabljajo naslednja merila za dodelitev:

Ustreznost projekta **(največ 25 točk)**	Ozadje in splošni cilji • **Povezava s politikami in pobudami EU:** predlog upošteva evropske cilje na področju PIU in terciarnega izobraževanja ter prispeva k njihovemu doseganju; predlog upošteva obstoječa orodja in pobude EU za razvoj spretnosti ter prispeva k njihovi večji prepoznavnosti; • **namen**: predlog ustreza ciljem in aktivnostim ukrepa. Analiza potreb in posebni cilji • **Doslednost**: cilji temeljijo na dobri analizi potreb; so jasno opredeljeni in realistični ter obravnavajo vprašanja, pomembna za sodelujoče organizacije in ukrep; • **digitalne spretnosti in znanja**: obseg, v katerem predlog vključuje digitalna znanja in spretnosti v vsebino usposabljanja za enega ali več povezanih poklicnih profilov, ter po potrebi obseg, v katerem predlog vključuje znanja in spretnosti, povezana s potrebami visokotehnoloških področij, v vsebino usposabljanja; • **zelena znanja in spretnosti**: obseg, v katerem predlog spretnosti, povezane s prehodom na krožno in okolju prijaznejše gospodarstvo, vključuje v vsebine usposabljanja za enega ali več povezanih poklicnih profilov; • **spretnosti v zvezi z odpornostjo:** v kolikšni meri predlog vključuje spretnosti, povezane s sposobnostjo prilagajanja in obvladovanja sprememb ter sposobnostjo, da kot družba skrbimo drug za drugega. **Dopolnjevanje z drugimi ukrepi in inovacijami – evropska dodana vrednost** • **inovativnost**: predlog obravnava najsodobnejše metode in tehnike, kot je vzpostavitev inkubatorjev v ustanovah za izobraževanje in usposabljanje, ter vodi do inovativnih rezultatov in rešitev za posamezne projekte; • **evropska dodana vrednost**: iz predloga je jasno razvidna dodana vrednost, ki bo ustvarjena na podlagi transnacionalnosti in morebitne prenosljivosti projekta; • **zastopanje na področju izobraževanja in usposabljanja**: koalicija vključuje partnerje, ki ustrezno zastopajo ponudnike izobraževanja in usposabljanja, ter jasno kaže koristi/relevantnost za visokošolsko izobraževanje in PIU.

[262] https://ec.europa.eu/info/strategy/recovery-plan-europe_sl
[263] https://europa.eu/new-european-bauhaus/index_sl

Kakovost zasnove in izvedbe projekta **(največ 30 točk)**	**Koncept in metodologija** • **Skladnost**: splošna zasnova projekta zagotavlja usklajenost ciljev, metodologije, aktivnosti in predlaganega proračuna projekta. Predlog vsebuje skladen in celovit nabor ustreznih aktivnosti za izpolnjevanje opredeljenih potreb in doseganje pričakovanih rezultatov; • **struktura**: program dela je jasen in razumljiv ter zajema vse faze (priprava, izvajanje, uporaba, spremljanje, ocenjevanje in razširjanje); • **metodologija**: predlog zajema uporabo instrumentov in orodij EU, povezanih s spretnostmi in poklici, kot so EOK, ESCO, Europass, evropski referenčni okvir za zagotavljanje kakovosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter ESG, kadar je taka uporaba primerna. **Vodenje projekta, zagotavljanje kakovosti ter strategija spremljanja in ocenjevanja** • **Upravljanje**: predvidene so trdne ureditve upravljanja. Časovni razpored, organizacija, naloge in odgovornosti so dobro opredeljeni in realistični. V predlogu so posameznim aktivnostim dodeljena ustrezna sredstva; • **delovni načrt**: kakovost in učinkovitost delovnega načrta, vključno s stopnjo skladnosti sredstev, dodeljenih delovnim sklopom, z njihovimi cilji in rezultati; • **kakovost ureditev za priznavanje in vrednotenje kvalifikacij:** v skladu z evropskimi orodji in načeli za preglednost in priznavanje, vključno z mikrodokazili. **Stroškovna učinkovitost in finančno poslovodenje** • **Proračun**: proračun zagotavlja ustrezna sredstva, potrebna za uspeh, in ni precenjen niti podcenjen; • **nadzor sredstev in kakovosti:** nadzorni ukrepi (stalno ocenjevanje kakovosti, medsebojni pregledi, aktivnosti primerjalne analize itd.) in kazalniki kakovosti zagotavljajo, da bo izvajanje projekta visokokakovostno in stroškovno učinkovito. Izzivi/tveganja v zvezi s projektom so jasno opredeljeni, blažilni ukrepi pa ustrezno obravnavani. Postopki strokovnega pregleda so načrtovani kot sestavni del projekta. Program dela koalicije vključuje neodvisno zunanje ocenjevanje kakovosti, ki se izvede sredi projekta in ob njegovem zaključku.

Kakovost partnerstva in dogovorov o sodelovanju **(največ 25 točk)**	**Ustanovitev konzorcija** • **Sestava**: sestava partnerstva je v skladu z ukrepom in cilji projekta; združuje primeren nabor ustreznih organizacij, vključno s ponudniki poklicnega izobraževanja in usposabljanja, terciarnimi izobraževalnimi institucijami in podjetji s potrebnimi profili, spretnostmi, izkušnjami, strokovnim znanjem in podporo upravljanju, ki so potrebni za uspešno izvedbo projekta; koalicija vključuje partnerje, ki ustrezno zastopajo zadevni sektorski ali medsektorski pristop; • **zavezanost:** prispevki partnerjev so precejšnji in ustrezni ter se dopolnjujejo; porazdelitev odgovornosti in nalog je jasna in ustrezna, iz nje pa sta razvidna zavezanost in aktivno prispevanje vseh sodelujočih organizacij glede na njihovo posebno strokovno znanje in zmogljivost; • **sodelovanje tretjih držav, ki niso pridružene programu**: kadar je to ustrezno, vključenost sodelujočih organizacij iz tretjih držav, ki niso pridružene programu, koaliciji prinaša bistveno dodano vrednost. **Upravljanje konzorcija in odločanje** • **naloge**: koordinator dokazuje visokokakovostno upravljanje in koordinacijo transnacionalnih mrež ter vodenje v zahtevnem okolju. Posamezne naloge so dodeljene na podlagi posebnega strokovnega znanja posameznih partnerjev; • **sodelovanje/skupinski duh:** predlagan je učinkovit mehanizem za zagotavljanje učinkovite koordinacije, reševanja konfliktov, odločanja in obveščanja med sodelujočimi organizacijami, udeleženci in vsemi drugimi zadevnimi deležniki; • **korist**: koalicija zagotavlja jasno dodano vrednost in koristi vsem partnerskim organizacijam.
Učinek **(največ 20 točk)**	**Učinek in ambicije** • **Uporaba**: iz predloga je razvidno, kako bodo partnerji in drugi deležniki uporabili rezultate koalicije. Zagotavlja načine za merjenje uporabe v življenjskem ciklu projekta in po njem; • **učinek**: iz predloga sta razvidna družbena in gospodarska ustreznost in ozaveščanje. Na lokalni, nacionalni in evropski ravni zagotavlja učinek na ciljne skupine in zadevne deležnike s pomembno vlogo v zadevnem sektorju, vključno z izobraževanjem in usposabljanjem. Vključuje ukrepe, cilje in kazalnike za spremljanje napredka in oceno pričakovanega učinka (kratko- in dolgoročnega). **Komuniciranje, razširjanje in prepoznavnost** • **Razširjanje**: predlog vsebuje jasen načrt za razširjanje rezultatov ter ustrezne aktivnosti in njihovo časovno razporeditev, orodja in kanale, ki bodo zagotovili učinkovito razširjanje rezultatov in koristi deležnikom in nesodelujočim v življenjskem ciklu projekta in po njem. **Trajnostnost in stalnost** • **prost dostop**: če je ustrezno, je v predlogu opisano, kako se bo omogočil prost dostop z odprtimi licencami do ustvarjenih gradiv, dokumentov in nosilcev podatkov ter kako se bo o njih obveščalo brez nesorazmernih omejitev; • **trajnostnost**: v predlogu je pojasnjeno, kako bo pripravljen akcijski načrt za uvedbo na nacionalni in regionalni ravni. Predlog vključuje ustrezne ukrepe in opredelitev finančnih virov (evropskih, nacionalnih in zasebnih), da se zagotovi trajnost doseženih rezultatov in koristi tudi po življenjskem ciklu projekta.

Da bi se predlogi upoštevali pri dodeljevanju sredstev, morajo doseči najmanj **70 točk**, doseči pa morajo tudi zahtevano najmanjše število točk za vsako od štirih meril za dodelitev: najmanj 13 točk za kategorijo „Ustreznost projekta“;

najmanj 16 točk za kategorijo „Kakovost zasnove in izvedbe projekta“, najmanj 13 točk za kategorijo „Kakovost partnerstva in dogovorov o sodelovanju“ in najmanj 11 točk za kategorijo „Učinek“.

Izenačeni predlogi, ki se nanašajo na isto temo, bodo prednostno razvrščeni glede na število točk, ki jim je bilo dodeljeno pri merilu za dodelitev „Ustreznost“ in nato pri merilu „Učinek“.

Za **<u>sklop 2 – koalicije za sektorsko sodelovanje (izvajanje „načrta“)</u>** se uporabljajo naslednja merila za dodelitev:

Ustreznost projekta **(največ 25 točk)**	**Ozadje in splošni cilji** • **Povezava s politikami in pobudami EU:** predlog upošteva evropske cilje na področju terciarnega izobraževanja, PIU in sektorskih politik EU, pomembnih za izbrani industrijski ekosistem, ter prispeva k njihovemu doseganju, poleg tega podpira obsežno partnerstvo v okviru pakta za znanja in spretnosti in v programu znanj in spretnosti v njegovem industrijskem ekosistemu. Prispeva k programu znanj in spretnosti za Evropo ter upošteva orodja EU. V predlogu, ki obravnava industrijski ekosistem, v katerem je bila koalicija za načrt že izvedena, mora biti jasno navedeno, kako bo temeljila na predhodnem načrtu projekta; obseg, rezultati in aktivnosti se ne smejo prekrivati. Enako kakovosten predlog, ki zajema prednostni ekosistem, bo relevantnejši od predloga, ki bo zajemal neprednostni ekosistem; • **namen**: predlog ustreza ciljem in aktivnostim ukrepa. Natančneje, vključuje razvoj v zvezi z zelo pomembnim sklopom nastajajočih poklicnih profilov in oblikuje z njimi povezane kvalifikacije, sestavljene iz enot učnih izidov, na ravneh od 3 do 5 EOK in od 6 do 8 EOK. Predlog vključuje oblikovanje, testiranje in začetno zagotavljanje s tem povezanih programov izobraževanja in usposabljanja, zasnovanih in izvedenih kot modularne, prilagodljive in dostopne priložnosti za učenje, pri čemer upošteva vrednotenje predhodno pridobljenih spretnosti. **Analiza potreb in posebni cilji** • **Doslednost**: cilji temeljijo na dobri analizi potreb; so jasno opredeljeni in realistični ter obravnavajo vprašanja, pomembna za sodelujoče organizacije in ukrep; • **zastopanost sektorjev/področij**: koalicija vključuje partnerje, ki ustrezno zastopajo zadevni industrijski ekosistem; • **digitalne in ključne omogočitvene tehnologije, vključno s spretnostmi na področju umetne inteligence:** v kolikšni meri predlog obravnava te spretnosti v zasnovi projekta za enega ali več povezanih poklicnih profilov; • **zelene spretnosti**: predlog vključuje spretnosti, povezane s prehodom na krožno in bolj zeleno gospodarstvo, v vsebino usposabljanja za enega ali več povezanih poklicnih profilov. **Dopolnjevanje z drugimi ukrepi in inovacijami – evropska dodana vrednost** • **inovativnost**: predlog obravnava najsodobnejše metode in tehnike ter vodi do inovativnih rezultatov in rešitev; • **evropska dodana vrednost**: iz predloga je jasno razvidna dodana vrednost, ki bo ustvarjena na podlagi transnacionalnosti projekta; • **zastopanje na področju izobraževanja in usposabljanja**: koalicija vključuje partnerje, ki ustrezno zastopajo ponudnike izobraževanja in usposabljanja.

Kakovost zasnove in izvedbe projekta **(največ 30 točk)**	**Koncept in metodologija** • **Skladnost**: v predlogu je predstavljen skladen in celovit nabor ustreznih, konkretnih in praktičnih aktivnosti za izpolnjevanje opredeljenih potreb in doseganje pričakovanih rezultatov; • **struktura**: program dela je jasen in razumljiv ter zajema vse faze (priprava, izvajanje, uporaba, spremljanje, ocenjevanje in razširjanje); • **metodologija**: predlog zajema uporabo instrumentov in orodij EU, povezanih s spretnostmi in poklici, kot so EOK, ESCO, Europass, evropski referenčni okvir za zagotavljanje kakovosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter ESG, kadar je taka uporaba primerna. **Vodenje projekta, zagotavljanje kakovosti ter strategija spremljanja in ocenjevanja** • **Upravljanje**: predvidene so trdne ureditve upravljanja. Časovni razpored, organizacija, naloge in odgovornosti so dobro opredeljeni in realistični. V predlogu so posameznim aktivnostim dodeljena ustrezna sredstva; • **delovni načrt**: kakovost in učinkovitost delovnega načrta, vključno s stopnjo skladnosti sredstev, dodeljenih delovnim sklopom, z njihovimi cilji in rezultati; • **kakovost ureditev za priznavanje in vrednotenje kvalifikacij:** v skladu z evropskimi orodji in načeli za preglednost in priznavanje. **Stroškovna učinkovitost in finančno poslovodenje** • **Proračun**: proračun zagotavlja ustrezna sredstva, potrebna za uspeh, in ni niti precenjen niti podcenjen, poleg tega je sorazmeren glede na obseg predloga; pričakuje se, da bo za predlog za industrijski ekosistem, v katerem se že izvaja koalicija za načrt, predložen proračun, ki jasno kaže, da bo preprečeno dvojno financiranje, saj bo predlog dopolnjeval delo, ki je bilo že opravljeno v okviru načrta, ki se že izvaja, in temeljil na njem; • **nadzor sredstev in kakovosti:** nadzorni ukrepi (stalno ocenjevanje kakovosti, medsebojni strokovni pregledi, aktivnosti primerjalne analize itd.) in kazalniki kakovosti zagotavljajo, da bo izvajanje projekta visokokakovostno in stroškovno učinkovito. Izzivi/tveganja v zvezi s projektom so jasno opredeljeni, blažilni ukrepi pa ustrezno obravnavani. Postopki strokovnega pregleda so načrtovani kot sestavni del projekta. Program dela koalicije vključuje neodvisno zunanje ocenjevanje kakovosti, ki se izvede sredi projekta in ob njegovem zaključku.

Kakovost partnerstva in dogovorov o sodelovanju **(največ 25 točk)**	**Ustanovitev konzorcija** • **Sestava**: partnerstvo sestavljajo partnerji obsežnih partnerstev za znanja in spretnosti v okviru pakta za znanja in spretnosti; združuje primeren nabor ustreznih organizacij, vključno s ponudniki poklicnega izobraževanja in usposabljanja, terciarnimi izobraževalnimi institucijami in industrijo, vključno z malimi in srednjimi podjetji, s potrebnimi profili, spretnostmi, izkušnjami, strokovnim znanjem in podporo upravljanju, potrebnimi za uspešno izvedbo projekta. Partnerstvo, predlagano v prijavi, dokazuje strokovno znanje in reprezentativnost ustreznega obsežnega partnerstva za znanja in spretnosti v okviru pakta. Udeležba evropskih socialnih partnerjev in/ali nacionalnih socialnih partnerjev v državah, ki jih zajema koalicija, je zelo pomembna. Geografska razpršenost in zastopanost ustreznih partnerjev v državah članicah EU in regijah, vključenih v koalicijo, bi morali biti taki, da ima koalicija veliko zmogljivost izvajanja v državah in regijah, ki jih zajema (npr. z udeležbo evropske sektorske organizacije in/ali evropskih socialnih partnerjev); • **zavezanost:** prispevki partnerjev so precejšnji in ustrezni ter se dopolnjujejo; porazdelitev odgovornosti in nalog je jasna in ustrezna, iz nje pa sta razvidna zavezanost in aktivno prispevanje vseh sodelujočih organizacij glede na njihovo posebno strokovno znanje in zmogljivost; **Upravljanje konzorcija in odločanje** • **naloge**: koordinator dokazuje visokokakovostno upravljanje in koordinacijo transnacionalnih mrež ter vodenje v zahtevnem okolju. Posamezne naloge so dodeljene na podlagi posebnega strokovnega znanja posameznih partnerjev; • **sodelovanje/skupinski duh:** predlagan je učinkovit mehanizem za zagotavljanje dobre koordinacije, odločanja in obveščanja med sodelujočimi organizacijami, udeleženci in vsemi drugimi zadevnimi deležniki; • **korist**: koalicija zagotavlja jasno dodano vrednost in koristi ustreznemu obsežnemu partnerstvu za znanja in spretnosti.

Učinek **(največ 20 točk)**	**Učinek in ambicije** • **Uporaba**: iz predloga je razvidno, kako bodo rezultati koalicije uvedeni v skladu s cilji in zavezami ustreznega obsežnega partnerstva za znanja in spretnosti v okviru pakta za znanja in spretnosti; • **učinek**: iz predloga sta razvidna družbena in gospodarska ustreznost in ozaveščanje. Na lokalni, nacionalni in evropski ravni zagotavlja učinek na ciljne skupine in zadevne deležnike s pomembno vlogo v zadevnem ekosistemu, vključno z izobraževanjem in usposabljanjem, kot so ciljne skupine in deležniki, ki so se pridružili paktu za znanja in spretnosti. Vključuje ukrepe, cilje in kazalnike za spremljanje napredka in oceno pričakovanega učinka (kratko- in dolgoročnega). **Komuniciranje, razširjanje in prepoznavnost** • **Razširjanje**: predlog vsebuje jasen načrt za razširjanje rezultatov ter ustrezne aktivnosti in njihovo časovno razporeditev, orodja in kanale, ki bodo zagotovili učinkovito razširjanje rezultatov in koristi deležnikom. **Trajnostnost in stalnost** • **prost dostop**: če je ustrezno, je v predlogu opisano, kako se bo omogočil prost dostop do ustvarjenih gradiv, dokumentov in nosilcev podatkov, in sicer z odprtimi licencami in v povezani obliki odprtih podatkov, ter kako se bo o njih obveščalo brez nesorazmernih omejitev; • **trajnostnost**: v predlogu je pojasnjeno, kako bo pripravljen akcijski načrt za uvedbo na nacionalni in regionalni ravni. Predlog vključuje ustrezne ukrepe in opredelitev finančnih virov (evropskih, nacionalnih in zasebnih), da se zagotovi trajnost rezultatov in koristi, ki jih doseže koalicija, tudi po življenjskem ciklu projekta.

V sklopu 2 je mogoče financirati le en predlog na ekosistem.

Da bi se predlogi upoštevali pri dodeljevanju sredstev, morajo doseči najmanj **70 točk**, doseči pa morajo tudi zahtevano najmanjše število točk za vsako od štirih meril za dodelitev: najmanj 13 točk za kategorijo „Ustreznost projekta“; najmanj 16 točk za kategorijo „Kakovost zasnove in izvedbe projekta“, najmanj 13 točk za kategorijo „Kakovost partnerstva in dogovorov o sodelovanju“ in najmanj 11 točk za kategorijo „Učinek“.

KAKŠNA SO PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV?

Za ta ukrep se uporablja model financiranja s pavšalnimi zneski. Znesek prispevka v obliki enkratnega pavšalnega zneska bo določen za vsako dodelitev nepovratnih sredstev na podlagi ocenjenega proračuna za ukrep, ki ga predlaga prijavitelj. Organ, ki dodeli sredstva, bo določil pavšalni znesek za vsako dodelitev nepovratnih sredstev na podlagi predloga, rezultata ocene, stopenj financiranja in najvišjega zneska nepovratnih sredstev, določenega v razpisu.

Najvišji znesek nepovratnih sredstev EU na projekt je:

- **<u>sklop 1 – koalicije za izobraževanje in podjetja</u>**
  - **1 milijon EUR** (**dvoletni** projekt),
  - **1,5 milijona EUR** (**triletni** projekt);
- **<u>sklop 2 – koalicije za sektorsko sodelovanje na področju spretnosti (za izvajanje „načrta“):</u>**

- **4 milijone EUR (štiriletni projekt)** – za financiranje se lahko izbere samo en predlog na industrijski ekosistem. V primeru enako kakovostnih predlogov bo ustreznejši predlog, ki zajema ekosistem, ki ni zajet v koaliciji za načrt, ki se že izvaja, pomembnejši od predloga, ki je del ekosistema, v katerem že poteka načrt.

Kako se določi pavšalni znesek za projekt?

Prijavitelji morajo izpolniti podrobno proračunsko preglednico v skladu s prijavnim obrazcem, pri tem pa upoštevati naslednje točke:

a) upravičenci bi morali proračun po potrebi podrobno opredeliti in organizirati v skladne delovne sklope (npr. razdeljene na „vodenje projekta“, „usposabljanje“, „organizacija dogodkov“, „priprava in izvajanje mobilnosti“, „obveščanje in razširjanje“, „zagotavljanje kakovosti“ itd.);

b) v predlogu morajo biti opisane aktivnosti, zajete v posameznem delovnem sklopu;

c) prijavitelji morajo v svojem predlogu navesti razčlenitev ocenjenih stroškov, ki prikazuje deleže za posamezne delovne sklope (in v vsakem delovnem sklopu delež, dodeljen vsakemu upravičencu in povezanemu subjektu);

d) navedeni stroški lahko zajemajo stroške osebja, potne stroške in stroške bivanja, stroške opreme in oddaje naročil podizvajalcem ter druge stroške (kot so razširjanje informacij, objave ali prevodi).

Predlogi bodo ocenjeni v skladu s standardnimi postopki ocenjevanja ob pomoči notranjih in/ali zunanjih strokovnjakov. Strokovnjaki bodo ocenili kakovost predlogov glede na zahteve, opredeljene v razpisu, ter pričakovani učinek, kakovost in učinkovitost ukrepa. Vrednost pavšalnega zneska bo omejena na največ 80 % predvidenega proračuna, določenega po oceni.

Po oceni predloga bo odredbodajalec določil pavšalni znesek ob upoštevanju ugotovitev opravljene ocene.

Elementi nepovratnih sredstev (najvišji znesek nepovratnih sredstev, stopnja financiranja, skupni upravičeni stroški itd.) bodo določeni v sporazumu o nepovratnih sredstvih. Finančna podpora tretjim osebam ni dovoljena. Stroški prostovoljcev so dovoljeni. Glej del C tega vodnika za prijavitelje, oddelek „Neposredni stroški“.

Dosežki projekta bodo ocenjeni na podlagi dokončanih rezultatov. Shema financiranja bi omogočila osredotočenost na izložke in ne na vložke, zato bi bil poudarek na kakovosti in stopnji doseganja merljivih ciljev.

Več podrobnosti je navedenih v vzorcu sporazuma o nepovratnih sredstvih, ki je na voljo na portalu za financiranje in javne razpise.

V PRIHODNOST USMERJENI PROJEKTI

Namen dejavnosti

Po nedavni pandemiji **je potreba po inovacijah v naših sistemih izobraževanja in usposabljanja ter na področju mladine tako velika kot še nikoli.** Inovacije na področju poučevanja in učenja so ključnega pomena tako na individualni kot institucionalni ravni. Ti inovativni pristopi naj trenutnim in prihodnjim delavcem ne bi zagotovili samo ustreznih spretnosti za hitro spreminjajoč se trg dela, temveč naj bi jih opremili tudi z ustvarjalnostjo in spretnostmi za spopadanje z vse zapletenejšimi družbenimi izzivi, s katerimi se vsi srečujemo, kot so podnebne spremembe, varovanje biotske raznovrstnosti, čista energija, javno zdravje, digitalizacija in avtomatizacija, umetna inteligenca, robotika in analiza podatkov.

Cilj tega ukrepa bo spodbujati **inovacije, ustvarjalnost in udeležbo** ter socialno podjetništvo na različnih področjih izobraževanja in usposabljanja, in sicer znotraj sektorjev ter med sektorji in disciplinami.

V prihodnost usmerjeni projekti so obsežni projekti, katerih cilj je **opredeliti, razviti, testirati in/ali oceniti inovativne pristope (politike),** ki se lahko vključijo v splošno uporabo ter tako izboljšajo sistem izobraževanja in usposabljanja. Podpirali bodo v prihodnost usmerjene ideje, ki se odzivajo na **ključne evropske prednostne naloge**, se lahko vključijo v splošno uporabo in prispevajo k izboljšanju sistemov izobraževanja in usposabljanja ter sistemov na področju mladine in imajo lahko pomemben inovativni učinek v smislu metod in praks v vseh vrstah učenja in aktivne udeležbe za socialno kohezijo Evrope.

Cilj je podpreti transnacionalne projekte sodelovanja, s katerimi se izvaja skladen in celovit sklop **sektorskih ali medsektorskih aktivnosti**, ki:

(a) **spodbujajo inovacije** v smislu področja uporabe, revolucionarnih metod in praks in/ali

(b) zagotavljajo **prenos inovacij** (med državami, sektorji politike ali ciljnimi skupinami) ter tako na evropski ravni omogočajo trajnostno uporabo inovativnih rezultatov in/ali prenosljivost v različna okolja in različne ciljne skupine.

Partnerstva bi morala biti sestavljena iz različnih javnih in zasebnih organizacij, ki združujejo raziskovalce, strokovnjake in partnerje, ki lahko dosežejo oblikovalce politik.

V prihodnost usmerjeni projekti bi se tako morali izvajati z mešanim partnerstvom organizacij:

- na podlagi odličnosti in najsodobnejšega znanja;
- z zmogljivostjo za inovacije;
- z zmožnostjo ustvarjanja sistemskega učinka prek lastnih aktivnosti in potencialom za usmerjanje političnega programa na področju izobraževanja in usposabljanja.

Cilj podprtih projektov bo doseganje sistemskega učinka na evropski ravni s sposobnostjo za uvedbo njihovih inovativnih rezultatov na evropski ravni in/ali za prenos rezultatov v različne tematske ali geografske kontekste.

Sklop 1: digitalno izobraževanje (medsektorsko)

Projekti v okviru sklopa 1 lahko obravnavajo različne izobraževalne sektorje ali jih povezujejo ter morajo podpirati **visokokakovostno in vključujoče digitalno izobraževanje** v skladu z akcijskim načrtom za digitalno izobraževanje.

Predlogi, predloženi v okviru tega sklopa, morajo obravnavati **eno** od naslednjih treh prednostnih nalog:

- **prednostna naloga 1**: izobraževalna tehnologija (EdTech): razširitev rešitev na ravni EU s sodelovanjem in zagotavljanjem kakovosti;
- **prednostna naloga 2**: učinkovite pedagoške pristope k informatiki za izobraževanje na primarni in sekundarni ravni;
- **prednostna naloga 3**: usposabljanje učiteljev in razvoj učnih načrtov za boj proti dezinformacijam in spodbujanje digitalne pismenosti.

Te prednostne naloge bodo podrobneje opisane v oddelku „Priprava projekta“ v nadaljevanju.

Sklop 2: Poklicno izobraževanje in usposabljanje (PIU)

Projekti v okviru sklopa 2 obravnavajo sektor PIU. Ti projekti podpirajo izvajanje načel in ciljev **akcijskega načrta evropskega stebra socialnih pravic**[264], **programa znanj in spretnosti za Evropo**[265], **priporočila Sveta o poklicnem izobraževanju in usposabljanju (PIU)** za trajnostno konkurenčnost, socialno pravičnost in odpornost[266] ter **deklaracije iz Osnabrücka** o poklicnem izobraževanju in usposabljanju[267] kot dejavniku okrevanja in pravičnega prehoda na digitalno in zeleno gospodarstvo[268].

Predlogi, predloženi v okviru sklopa 2, morajo obravnavati eno od naslednjih dveh prednostnih nalog, ki sta podrobno opisani v oddelku „Priprava projekta“:

- **prednostna naloga 4**: mikrodokazila za zaposljivost;
- **prednostna naloga 5**: izboljšanje privlačnosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja (PIU) s partnerstvi in mrežami ponudnikov PIU.

Sklop 3: Izobraževanje odraslih

Projekti v okviru sklopa 3 obravnavajo področje izobraževanja odraslih. Ti projekti podpirajo izvajanje načel in ciljev **akcijskega načrta evropskega stebra socialnih pravic**[269], **programa znanj in spretnosti za Evropo**[270] ter **priporočila Sveta z naslovom Poti izpopolnjevanja**[271]: **nove priložnosti za odrasle**.

Predlogi, predloženi v okviru sklopa 3, morajo obravnavati eno od naslednjih dveh prednostnih nalog, ki sta podrobno opisani v oddelku „Priprava projekta“:

- **prednostna naloga 6**: razvoj nacionalnih registrov priložnosti za usposabljanje z zagotovljeno kakovostjo in ustreznimi priložnostmi za trg dela;
  prednostna naloga 7: podpora pakta za znanja in spretnosti.

CILJI POBUDE

Splošni cilji so:

- inovativne pobude z močnim učinkom na reforme na področju izobraževanja in usposabljanja na določenih **strateških področjih politike**;
- prispevanje h **krepitvi inovacijske zmogljivosti Evrope** s spodbujanjem inovacij na področju izobraževanja in usposabljanja;
- **ustvarjanje sistemskih sprememb** s spodbujanjem inovacij v praksi in na ravni politike;
- **podpiranje v prihodnost usmerjenih idej,** osredotočenih na ključne teme in prednostne naloge na ravni EU z očitnimi možnostmi, da se vključijo v splošno uporabo v enem ali več sektorjih;
- kot popolnoma inovativne, revolucionarne metode in prakse izobraževanja in/ali prenos inovacij: zagotavljanje **trajnostne uporabe** inovativnih rezultatov projekta in/ali **prenosljivosti** v različna okolja in ciljne skupine na ravni EU.

Med **posebnimi cilji** so:

- **opredelitev, razvoj, testiranje in/ali ocenjevanje** inovativnih pristopov, ki se lahko vključijo v splošno uporabo,

264 https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/economy-works-people/jobs-growth-and-investment/european-pillar-social-rights/european-pillar-social-rights-action-plan_sl
265 https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1223&langId=sl
266 https://eur-lex.europa.eu/legal-content/sl/TXT/?uri=CELEX%3A32020H1202(01).
267 https://www.cedefop.europa.eu/files/osnabrueck_declaration_eu2020.pdf
268 https://op.europa.eu/webpub/empl/VET-skills-for-today-and-future/sl/index.html
269 https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/economy-works-people/jobs-growth-and-investment/european-pillar-social-rights/european-pillar-social-rights-action-plan_sl
270 https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1223&langId=sl
271 https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/ALL/?uri=CELEX%3A32016H1224%2801%29

da se izboljša sistem izobraževanja in usposabljanja ter poveča učinkovitost politike in praks na področju izobraževanja in usposabljanja;

- **začetek izvajanja pilotnih ukrepov** za testiranje rešitev za sedanje in prihodnje izzive za pospešitev trajnostnega in sistemskega učinka;
- **podpiranje transnacionalnega sodelovanja in vzajemnega učenja** pri v prihodnost usmerjenih vprašanjih med ključnimi deležniki in njihovo opolnomočenje za razvoj inovativnih rešitev in spodbujanje prenosa teh rešitev v nova okolja, vključno s krepitvijo zmogljivosti zadevnih deležnikov.

Aktivnosti v okviru v prihodnost usmerjenih projektov bi morale prispevati k:

- izboljšanju kakovosti, učinkovitosti, privlačnosti in enakosti sistemov izobraževanja in usposabljanja;
- povečanju učinkovitosti politik na področju izobraževanja in usposabljanja;
- podpori izvajanju okvirov in pravnih pobud EU ter priporočil evropskega semestra za posamezno državo;
- boljšim dokazom in razumevanju ciljnih skupin, okoliščinam pri učenju in poučevanju ter učinkovitim metodologijam in orodjem, ki lahko navdihnejo in spodbudijo inovacije na sistemski ravni;
- razvoju znanja za podporo politiki, ki temelji na dokazih;
- spremembam vedenja na ravni EU.

Glavne aktivnosti v okviru teh prednostnih nalog bi lahko vključevale (neizčrpen seznam):

- akcijske raziskave, opredelitev, doseganje obsežnih sektorskih in medsektorskih rezultatov;
- transnacionalne aktivnosti krepitve zmogljivosti, kot so usposabljanje, analiza okvirov politike, raziskave politike, institucionalne prilagoditve;
- pilotne aktivnosti za testiranje inovativnih rešitev;
- veliki transnacionalni dogodki ali aktivnosti mreženja, sektorske ali medsektorske;
- aktivnosti uporabe za razširjanje rezultatov na izobraževalno skupnost ali sektor;
- aktivnosti možganskih trustov, raziskovanje in eksperimentiranje z inovativnimi idejami.

Pri v prihodnost usmerjenih projektih je treba uporabljati instrumente in orodja na ravni EU vedno, kadar je to primerno.

V prihodnost usmerjeni projekti bi morali vključevati zasnovo dolgoročnega akcijskega načrta (po zaključku projekta, ki se financira iz programa Erasmus+) za postopno uporabo in vključevanje razvitih inovacij v sodelovanju z ustreznimi organi in institucijami, da bi lahko vplivali na sisteme izobraževanja in usposabljanja. Zagotoviti bi morali tudi ustrezno prepoznavnost in obsežno razširjanje dela, tudi na ravni EU in nacionalni politični ravni.

V prihodnost usmerjeni projekti bi morali navesti tudi, kako lahko druge možnosti financiranja EU (na primer evropski strukturni skladi, Evropski sklad za strateške naložbe, Mehanizem za okrevanje in odpornost, Sklad za pravični prehod), nacionalno in regionalno financiranje, pa tudi zasebno financiranje podpirajo izvajanje projekta. Lahko bi upoštevali nacionalne in regionalne strategije pametne specializacije ter razvoj evropskih industrijskih ekosistemov.

MERILA, KI JIH JE TREBA IZPOLNJEVATI ZA PRIJAVO ZA V PRIHODNOST USMERJENE PROJEKTE

MERILA ZA UPRAVIČENOST

Da bi bili predlogi v prihodnost usmerjenih projektov upravičeni do nepovratnih sredstev Erasmus+, morajo izpolnjevati naslednja merila:

Kdo se lahko prijavi?	Prijavitelji (koordinator in polnopravni partnerji) morajo: - biti javne ali zasebne organizacije, dejavne na področju izobraževanja in usposabljanja ali v svetu dela; - imeti sedež v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu (države, ki se trenutno pogajajo o pridružitvenih sporazumih in v katerih sporazum začne veljati pred podpisom nepovratnih sredstev, če so upravičene). **Izjema:** pri sklopu 3, „Prednostna naloga 7 – Podpora paktu za znanja in spretnosti“ so lahko koordinatorji le usklajevalne organizacije partnerstev v okviru pakta za znanja in spretnosti, polnopravni partnerji pa so lahko le organizacije, ki so v času roka za predložitev sodelovale v obstoječih partnerstvih v okviru pakta za znanja in spretnosti. Terciarne izobraževalne institucije s sedežem v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, morajo biti nosilke veljavne listine Erasmus za terciarno izobraževanje (ECHE). Organizacije iz tretjih držav, ki niso pridružene programu, se lahko vključijo kot pridružene partnerice (ne kot koordinatorji ali polnopravni partnerji).

Sestava konzorcija	Za **sklop 1** Konzorcij mora vključevati najmanj **osem prijaviteljev** (koordinator in polnopravni partnerji) iz najmanj **treh držav članic EU ali tretjih držav, pridruženih programu**. Pridruženi subjekti se ne upoštevajo pri minimalnih merilih za upravičenost za sestavo konzorcija. Konzorcij mora vključevati **vsaj en** javni organ na nacionalni ali regionalni ravni (npr. ministrstva za inovacije, izobraževanje, delo ali gospodarstvo, organi za zagotavljanje kvalifikacij ali kakovosti itd.) **iz države članice EU ali tretje države, pridružene programu, kot prijavitelj (koordinator ali polnopravni partner)**. V okviru **prednostne naloge 1 (na področju izobraževalne tehnologije)** mora konzorcij kot prijavitelj **(koordinator ali polnopravni partner)** vključevati vsaj eno podjetje s področja izobraževalnih tehnologij iz države članice EU **ali tretje države, pridružene programu**. Za **sklop 2**: Konzorcij mora vključevati najmanj **šest prijaviteljev (koordinator in polnopravni partnerji)** iz najmanj **treh držav članic EU ali tretjih držav, pridruženih programu**. Pridruženi subjekti se ne upoštevajo pri minimalnih merilih za upravičenost za sestavo konzorcija. Za vsaj tri države upravičenke mora konzorcij vključevati na državo: (a) najmanj **eno predstavniško organizacijo podjetij, industrije ali sektorja** in (b) najmanj **enega ponudnika poklicnega izobraževanja in usposabljanja ali predstavniško organizacijo** (na sekundarni in/ali terciarni stopnji). Za **sklop 3**: **v okviru prednostne naloge 6** mora konzorcij vključevati najmanj **tri prijavitelje (koordinatorja in polnopravne partnerje)** iz najmanj **treh držav članic EU ali tretjih držav, pridruženih programu**. Pridruženi subjekti se ne upoštevajo pri minimalnih merilih za upravičenost za sestavo konzorcija. Vključeni morajo biti tudi javni ali zasebni subjekti, ki so odgovorni oziroma imajo visoko stopnjo odgovornosti za (ali vpliv na) organizacijo in/ali financiranje in/ali zagotavljanje storitev izobraževanja za odrasle ali nosijo določeno odgovornost (na primer ocenjevanje znanj in spretnosti, vrednotenje kompetenc, izobraževanje in usposabljanje, svetovanje in usmerjanje) kot prijavitelji ali pridruženi partnerji. **V okviru prednostne naloge 7** sme konzorcij vključevati **samo** partnerje obstoječih partnerstev v okviru pakta za znanja in spretnosti kot **prijavitelje (koordinatorja in polnopravne partnerje)** iz najmanj **treh držav članic EU ali tretjih držav, pridruženih programu**. Pridruženi subjekti se ne upoštevajo pri minimalnih merilih za upravičenost za sestavo konzorcija.
Kraj izvajanja aktivnosti	Aktivnosti morajo potekati v državah članicah EU ali tretjih državah, pridruženih programu.

Trajanje projekta	Projekti iz **sklopa 1** naj bi običajno trajali od 24 do 48 mesecev (podaljšanja so mogoča s spremembo, če so ustrezno utemeljena). Projekti iz **sklopa 2** naj bi običajno trajali 36 mesecev (podaljšanja so mogoča s spremembo, če so ustrezno utemeljena). Projekti iz **sklopa 3** naj bi običajno trajali 24 mesecev (podaljšanja so mogoča s spremembo, če so ustrezno utemeljena). Trajanje mora biti izbrano ob prijavi na podlagi cilja projekta, vrste aktivnosti, ki so načrtovane v tem času, proračuna in ambicij, določenih za projekt.
Kje se prijaviti?	Pri Evropski izvajalski agenciji za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo (EACEA). Številka ID razpisa, sklop 1: ERASMUS-EDU-2023-PI-FORWARD-LOT1 Številka ID razpisa, sklop 2: ERASMUS-EDU-2023-PI-FORWARD-LOT2 Številka ID razpisa, sklop 3: ERASMUS-EDU-2023-PI-FORWARD-LOT3
Kdaj se prijaviti?	Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do **15. marca do 17. ure (po bruseljskem času).**

Organizacije prijaviteljice bodo ocenjene z ustreznimi merili za izključitev in izbor. Za več informacij glej del C tega vodnika.

PRIPRAVA PROJEKTA

V prihodnost usmerjeni projekti bi morali pri obeh sklopih vedno upoštevati naslednje politične okvire:

1. **akcijski načrt za evropski steber socialnih pravic;**
2. **zeleni dogovor Evropske komisije[272], cilje trajnostnega razvoja ZN[273]** in **Pariški sporazum o podnebnih spremembah[274]**;
3. **program znanj in spretnosti za Evropo**[275];
4. **Priporočilo Sveta o poklicnem izobraževanju in usposabljanju** (PIU) za trajnostno konkurenčnost, socialno pravičnost in odpornost[276];
5. **Priporočilo Sveta o mikrodokazilih[277]**;
6. **Priporočilo Sveta o individualnih učnih računih[278];**
7. **Resolucija Sveta onovem evropskem programu za izobraževanje odraslih 2021–2030[279];**
8. **Priporočilo Sveta z naslovom Poti izpopolnjevanja: nove priložnosti za odrasle[280];**
9. **digitalno preobrazbo** v sistemih izobraževanja in usposabljanja ter na področju mladine, kot je zajeta v **Akcijskem načrtu za digitalno izobraževanje za obdobje 2021–2027[281]** Evropske komisije.

SKLOP 1: DIGITALNO IZOBRAŽEVANJE (MEDSEKTORSKO)

Predlogi, predloženi v okviru sklopa 1, morajo **podpirati visokokakovostno in vključujoče digitalno izobraževanje** v skladu z Akcijskim načrtom za digitalno izobraževanje 2021–2027.

Sistemi izobraževanja in usposabljanja trenutno doživljajo korenito digitalno preobrazbo, gonilna sila katere je napredek na področju povezljivosti; razširjena uporaba naprav in digitalnih aplikacij; potreba po individualni prožnosti; večja razpoložljivost in visokokakovostne digitalne izobraževalne vsebine ter vse večje povpraševanje po digitalnih znanjih in spretnostih. Pandemija COVID-19, ki je močno vplivala na izobraževanje in usposabljanje, je pospešila spremembe ter prinesla številne nove učne izkušnje in možnosti.

Akcijski načrt za digitalno izobraževanje za obdobje 2021–2027 določa politiko EU za digitalno preobrazbo izobraževanja in usposabljanja v naslednjem programskem obdobju. Gre za poziv k ukrepanju za boljše sodelovanje na evropski ravni, da bi pridobili spoznanja iz krize zaradi COVID-19 ter sisteme izobraževanja in usposabljanja pripravili za digitalno dobo. V akcijskem načrtu je predvidenih 14 ukrepov v okviru dveh strateških prednostnih nalog, in sicer:

- podpiranje razvoja visokoučinkovitega **digitalnega izobraževalnega ekosistema** (1);
- obravnavanje potrebe po krepitvi **digitalnih kompetenc za digitalno preobrazbo** (2).

Akcijski načrt, ki ga je Komisija sprejela kot ključni dejavnik, ki omogoča evropski izobraževalni prostor, se je začel izvajati januarja 2021.

Komisija je v zadnjih mesecih na povabilo Sveta in po govoru predsednice Komisije Ursule von der Leyen o stanju v Uniji v letu 2021 začela strukturiran dialog z državami članicami o digitalnem izobraževanju in spretnostih. Namen dialoga je podpreti države članice pri digitalni preobrazbi njihovih sistemov izobraževanja in usposabljanja z integriranim,

[272] https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:b828d165-1c22-11ea-8c1f-01aa75ed71a1.0015.02/DOC_1&format=PDF
[273] https://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-development-goals/
[274] https://ec.europa.eu/clima/policies/international/negotiations/paris_sl
[275] https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catid=1223&langid=sl
[276] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX:32020H1202(01)
[277] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/sl/TXT/?uri=CELEX%3A32022H0627%2802%29&qid=1656349729862
[278] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX%3A32022H0627%2803%29&qid=1656361055059
[279] https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14485-2021-INIT/sl/pdf
[280] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/ALL/?uri=CELEX%3A32016H1224%2801%29
[281] https://ec.europa.eu/education/education-in-the-eu/digital-education-action-plan_sl

skladnim in ambicioznejšim pristopom, ki združuje različne sektorje upravljanja, pa tudi zasebni sektor (npr. podjetja na področju izobraževalne tehnologije), socialne partnerje in civilno družbo. Komisija in države članice bodo v okviru strukturiranega dialoga predstavile skupno diagnozo razmer in obetov na nacionalni ravni ter opredelile pridobljene izkušnje in potrebne nadaljnje korake za nadaljnje ukrepanje na področju digitalnega izobraževanja. Dialog se bo zaključil konec leta 2022 in bo podlaga za prihodnje ukrepe na ravni EU na področju digitalnega izobraževanja ter znanj in spretnosti, vključno z dvema predlogoma za priporočilo Sveta o dejavnikih, ki omogočajo digitalno izobraževanje, in o izboljšanju zagotavljanja digitalnih spretnosti na področju izobraževanja in usposabljanja.

V zvezi s tem je treba zagotoviti ustrezne metodologije in priložnosti za usposabljanje učiteljev, da se zagotovi učinkovit razvoj digitalnih spretnosti ter kompetenc prek izobraževanja in usposabljanja. To lahko vključuje zagotavljanje informatike kot sredstva za spodbujanje aktivne uporabe tehnologij v mladosti ter razvoj znanj in spretnosti ter kompetenc za reševanje perečih družbenih vprašanj, kot sta boj proti dezinformacijam in spodbujanje digitalne pismenosti.

Poleg navedenega je v akcijskem načrtu za digitalno izobraževanje določeno, da se podpre učinkovitejše sodelovanje na področju digitalnega izobraževanja in usposabljanja na ravni EU z vzpostavitvijo evropskega vozlišča za digitalno izobraževanje. Vozlišče bo spodbujalo medsektorsko sodelovanje, opredelilo in delilo dobre prakse ter podpiralo države članice in sektor izobraževanja in usposabljanja z orodji, okviri, smernicami, tehničnim strokovnim znanjem in raziskavami na področju digitalnega izobraževanja. Vozlišče bi moralo povezati nacionalne in regionalne pobude in akterje na področju digitalnega izobraževanja ter podpirati nove modele za izmenjavo vsebin digitalnega izobraževanja, pri tem pa obravnavati vprašanja, kot so skupni standardi, interoperabilnost, dostopnost in zagotavljanje kakovosti. V skladu s cilji vozlišča je pomembno tudi podpirati vse akterje v digitalnem izobraževalnem ekosistemu za učinkovito medsebojno sodelovanje in zlasti za olajšanje sodelovanja med javnimi organi/zavodi za izobraževanje in usposabljanje ter hitro razvijajočimi se sektorji, kot je evropska izobraževalna tehnologija.

V prihodnost usmerjeni projekti bodo obravnavali **eno** od treh naslednjih prednostnih nalog:

prednostna naloga 1: izobraževalna tehnologija: razširitev rešitev na ravni EU s sodelovanjem in zagotavljanjem kakovosti

Sektor evropske izobraževalne tehnologije (EdTech) je ključni vir inovacij na področju digitalnega izobraževanja in se močno širi. Vendar je še vedno zelo razdrobljen ter pogosto nima izkušenj in zmogljivosti za učinkovito in trajnostno sodelovanje z institucijami za izobraževanje in usposabljanje ter javnimi organi.

V prihodnost usmerjeni projekti na tem prednostnem področju bi vključevali organizacije na področju izobraževalne tehnologije s sedežem v EU s spodbujanjem sodelovanja med industrijo in javnimi organi, kar bi prispevalo k razvoju uspešnega evropskega ekosistema digitalnega izobraževanja.

Projekti v okviru te prednostne naloge bi morali obravnavati:

- razvoj okvira, ki temelji na dokazih, za zagotavljanje kakovosti za izobraževalno tehnologijo v sodelovanju z ministrstvi za izobraževanje, ob upoštevanju učnih izidov, doseženih z vključevanjem izobraževalnih tehnoloških rešitev v poučevanje, učenje in ocenjevanje;
- spodbujanje medsektorskega sodelovanja med ponudniki izobraževalne tehnologije, institucijami za izobraževanje in usposabljanje ter javnimi organi pri obravnavanju učinkovitega in pravičnega dostopa do visokokakovostnih digitalnih izobraževalnih vsebin;

prednostna naloga 2: učinkoviti pedagoški pristopi k informatiki za izobraževanje na primarni in sekundarni ravni

Informatika[282] je še vedno razmeroma nova veda v šolskem izobraževanju. Medtem ko imajo nekatere evropske države

[282] Informatika je veda, na kateri temeljijo kompetence, potrebne za razumevanje digitalnega sveta.

dolgoletno tradicijo poučevanja, so druge ta predmet uvedle šele pred kratkim, zlasti v izobraževanju na primarni in nižji sekundarni ravni. Nedavni procesi reform so privedli do sprememb šolskih učnih načrtov in splošnega trenda za izboljšanje informatike v šolah v EU. Vendar obstoječi dokazi kažejo, da čeprav obstajajo izkušnje s poučevanjem informatike v terciarnem izobraževanju in do neke mere v višjem sekundarnem izobraževanju, je obseg znanja in raziskav, razvitih pri poučevanju v nižjem sekundarnem in primarnem izobraževanju, veliko bolj omejen.

Podpiranje razvoja učinkovitih pedagoških pristopov k informatiki in s tem povezanega ocenjevanja lahko pomaga pri boljši pripravi učiteljev na pridobivanje in izmenjavo strokovnega znanja o tem, kako najbolje vključiti predmet v različne ravni šolskega izobraževanja, s čimer bi mlade bolje spodbujali k aktivni in varni uporabi digitalne tehnologije.

Projekti v okviru te prednostne naloge bi morali obravnavati:

- razvoj in preskušanje učinkovitih in inovativnih pedagoških pristopov, ki so ustrezni in omogočajo jasen napredek med različnimi ravnmi izobraževanja, zlasti s poudarkom na primarni in sekundarni ravni;
- pobude za usposabljanje učiteljev, namenjene povečanju razpoložljivosti učiteljev (splošnih in specializiranih) z ustrezno pripravo in kvalifikacijami za poučevanje predmeta;

prednostna naloga 3: usposabljanje učiteljev in razvoj učnih načrtov za boj proti dezinformacijam in spodbujanje digitalne pismenosti

Evropska komisija je v okviru Akcijskega načrta za digitalno izobraževanje 2021–2027 objavila skupne smernice za učitelje in izobraževalce za spodbujanje digitalne pismenosti in boj proti dezinformacijam z izobraževanjem in usposabljanjem[283]. Vendar so potrebna večja prizadevanja na sistemski ravni, da bi zagotovili, da sistemi izobraževanja in usposabljanja mladim učinkovito zagotavljajo znanja in spretnosti ter kompetence za reševanje teh perečih vprašanj ter da se učiteljem in izobraževalcem zagotovi podpora pri usposabljanju in stalnem strokovnem razvoju na tem področju.

V ta namen bi v prihodnost usmerjeni projekti za usposabljanje učiteljev in razvoj učnih načrtov za spodbujanje digitalne pismenosti in boj proti dezinformacijam prispevali k podpiranju sistemov izobraževanja in usposabljanja, zlasti učečih se oseb, učiteljev in izobraževalcev, da bi učinkovito in strukturirano obravnavali nove in nastajajoče izzive v učilnici, ki so tesno povezani z dinamičnim spletnim okoljem.

- Projekti v okviru te prednostne naloge bi morali obravnavati: začetno usposabljanje učiteljev in stalni strokovni razvoj na področju digitalne pismenosti in boja proti dezinformacijam v smislu vsebine in metodologije, pa tudi v smislu sistemskega uvajanja;
- raziskave in izmenjavo učinkovitih in nadgradljivih pristopov pri razvoju učnih načrtov na področju digitalne pismenosti in boja proti dezinformacijam.

SKLOP 2: POKLICNO IZOBRAŽEVANJE IN USPOSABLJANJE (PIU)

Predlogi, predloženi v okviru sklopa 2, morajo obravnavati eno od naslednjih dveh prednostnih nalog:

prednostna naloga 4 – mikrodokazila za zaposljivost

„Mikrodokazila“ so evidenca (npr. podelitev ali potrdilo) učnih izidov, ki jih je učeči se pridobil po tečaju z majhnim obsegom učenja. Uporaba mikrodokazil se je eksponentno povečala in mikrodokazila so vse pogostejša, saj si delavci in iskalci zaposlitve prizadevajo za izpopolnjevanje in preusposabljanje v skladu s hitro spreminjajočimi se zahtevami trga dela, učinkom digitalnega in zelenega prehoda ter okrevanjem po COVID-19. Mikrodokazila imajo ogromen potencial za podporo vseživljenjskemu učenju ter bolj vključujočim oblikam učenja s prožnejšim učenjem in ustreznimi priložnostmi za učenje. Komisija je v svojem predlogu za priporočilo Sveta o evropskem pristopu k mikrodokazilom za vseživljenjsko

[283] HTTPS://EDUCATION.EC.EUROPA.EU/SL/FOCUS-TOPICS/DIGITAL-EDUCATION/ACTION-PLAN/ACTION-7

učenje in zaposljivost sprejela ukrepe za določitev opredelitve, standardne oblike za opis mikrodokazila ter načel za oblikovanje in izdajanje mikrodokazil.

Ti elementi so bistveni za zagotavljanje kakovosti, zaupanja in uporabe mikrodokazil ter za omogočanje njihovega polnega potenciala kot valute za učenje. Za nadaljnji razvoj potenciala mikrodokazil bi morali projekti obravnavati eno od naslednjih področij ali njihovo kombinacijo:

- **mikrodokazila za bolj vključujoč trg dela:** kako se lahko mikrodokazila uporabljajo v ekosistemih znanj in spretnosti, aktivnih politikah trga dela (tj. zavodi za zaposlovanje, podpora za usposabljanje in spodbude za zaposlovanje) za podporo zaposljivosti in vključevanju prikrajšanih skupin, vključno z mladimi, prejemniki minimalnega dohodka, dolgotrajno brezposelnimi, invalidi in nizko kvalificiranimi na trgih dela EU;
- **mikrodokazila za zeleni prehod:** kako se lahko mikrodokazila oblikujejo, zagotovijo in posodobijo, da bi ljudi opremili s potrebnimi znanji in spretnostmi za zeleni prehod na podlagi uporabe podatkov o znanjih in spretnostih na trgu dela ter prispevkov delodajalcev, industrije in socialnih partnerjev;
- **prenosljivost mikrodokazil:** kako lahko kar najbolje izkoristimo digitalizacijo, odprte standarde in storitve avtentikacije, vključno z evropskimi digitalnimi potrdili za učenje (del Europassa), da se omogoči prenosljivost mikrodokazil med državami, delodajalci, sistemi izobraževanja in usposabljanja ter sistemi zaposlovanja;

prednostna naloga 5: izboljšanje privlačnosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja (PIU) s partnerstvi in mrežami ponudnikov PIU

Po vsej EU so novi diplomanti programov poklicnega izobraževanja in usposabljanja (na višji sekundarni in postsekundarni ravni) običajno veliko bolj zaposljivi kot novi diplomanti splošnega izobraževanja. Poleg tega ima poklicno izobraževanje in usposabljanje pomembno vlogo v evropskem višjem sekundarnem izobraževanju, saj je približno polovica (48,4 %) vseh učečih se, vpisanih v višje sekundarno izobraževanje, vpisana v programe poklicnega izobraževanja in usposabljanja.

Kljub temu se poklicno izobraževanje in usposabljanje v nekaterih državah še vedno srečuje s številnimi predsodki in trpi zaradi negativne podobe; zato je treba spremeniti miselnost mladih, staršev, podjetij in odraslih učečih se na lokalni ravni, kjer poteka poklicno izobraževanje in usposabljanje, v tesnem sodelovanju z mrežami ponudnikov PIU.

Povečanje ozaveščenosti o pomenu nadaljnjega poklicnega izobraževanja in usposabljanja bi koristilo tudi konkurenčnosti podjetij in delavcev.

Obravnava poklicnega izobraževanja in usposabljanja kot privlačne izbire je del vizije priporočila Sveta o poklicnem izobraževanju in usposabljanju: „Glede na zeleni in digitalni prehod ter demografske izzive je treba občutno razširiti in izboljšati ponudbo poklicnega izobraževanja in usposabljanja za mlade in odrasle ter hkrati narediti izobraževanje in usposabljanje privlačnejše in kakovostnejše.“

Ti izzivi zahtevajo ukrepanje, na primer s povečanjem zmogljivosti na lokalni ravni, da se okrepi privlačnost in odličnost poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter evropska politika, pobude in programi poklicnega izobraževanja in usposabljanja približajo praksi.

Projekti morajo izvajati vsaj niz spodaj navedenih aktivnosti (lahko se dodajo dodatne aktivnosti):

- **vzpostavitev novih in/ali okrepitev obstoječih mrež in partnerstev ponudnikov PIU** na sektorski, regionalni, nacionalni ali evropski ravni, zlasti za države, ki imajo omejene ureditve za zastopanje med ponudniki PIU, da se zagotovi učinkovito navezovanje stikov s skupnostjo PIU, da se na inovativne načine poveča privlačnost in odličnost PIU; to bi lahko vključevalo možnost podpiranja in/ali ustanavljanja izkustvenih skupnosti (vključno z virtualnimi) za podporo privlačnosti in odličnosti na področju PIU;
- organizacija nacionalnih in/ali transnacionalnih **komunikacijskih kampanj** za predstavitev koristi in poklicnih priložnosti, ki jih ponujajo začetne kvalifikacije na področju PIU za mlade, ter izpopolnjevanja in preusposabljanja odraslih;

- **organizacija dogodkov in/ali pobud za mreženje** na lokalni, regionalni, nacionalni ali evropski ravni, da se zagotovi širok doseg različnih ciljnih skupin z uporabo kombinacije inovativnih spletnih in tradicionalnih komunikacijskih metod; dogodki in pobude bodo izkazovali visoko stopnjo inovativnosti[284];
- **krepitev sodelovanja z gospodarskimi in socialnimi akterji**, vključno z javnimi organi, socialnimi partnerji in delodajalci, da bi spodbudili ukrepe za povečanje privlačnosti in odličnosti PIU, tudi z namenom spodbujanja učenju naklonjenega delovnega okolja. V okviru projektov bodo potekala prizadevanja za vključitev nacionalnih ali regionalnih javnih organov v projekt, kolikor je to mogoče;
- **izbira pričevanj, imenovanje ambasadorjev in/ali podelitev nagrad za odličnost na različnih področjih** na različnih področjih (za učeče se, učitelje, mentorje na področju PIU, inovativne ponudnike PIU, podjetja, vajeništva itd.), ki bodo služili kot navdih in spodbujanje primerov za povečanje privlačnosti in odličnosti v PIU. Nagrade in druge pobude bi lahko bile nacionalne ali transnacionalne ter bi temeljile na že obstoječih projektih v nekaterih državah ter bi se v različnih državah razširile in postale trajnostne.

Projekti v okviru prednostne naloge 5 se spodbujajo k sodelovanju z drugimi projekti, izbranimi v okviru iste prednostne naloge za ustvarjanje sinergij med aktivnostmi (vključno z organizacijo skupnih dogodkov).

SKLOP 3: IZOBRAŽEVANJE ODRASLIH

Predlogi, predloženi v okviru sklopa 3, morajo obravnavati naslednjo prednostno nalogo:

<u>prednostna naloga 6:</u> razvoj nacionalnih registrov priložnosti za usposabljanje z zagotovljeno kakovostjo in ustreznimi priložnostmi za trg dela

Med razlogi, ki omejujejo udeležbo v izobraževanju odraslih, potencialne učeče se osebe poročajo o negotovih informacijah o priložnostih. V številnih državah članicah se je težko prebiti skozi labirint priložnosti za usposabljanje odraslih, opazovalci pa pogosto niso prepričani, ali je določena priložnost kakovostna ter bo zato dragocena na trgu dela. Pri odraslih to zmanjšuje spodbude za iskanje in izkoriščanje takih priložnosti. Pri morebitnih organih financiranja (bodisi javnih organih bodisi zaposlenih) to zmanjšuje pripravljenost za povečanje naložb v razvoj znanj in spretnosti. V več državah članicah so bili kot inovativno orodje za reševanje teh izzivov uporabljeni nacionalni registri zagotovljeno kakovostnih in za trg dela ustreznih priložnosti za usposabljanje; da bi posamezniki izkoristili priložnosti, navedene v teh registrih, so te pogosto povezane s finančno podporo, včasih pa tudi z informacijami o možnostih usmerjanja in potrjevanja. Kakovostne informacije o zagotavljanju smernic in priložnosti za potrjevanje bi prav tako pomagale morebitnim upravičencem pri njihovi uporabi in izbiri.

Projekti bodo opredelili metode in mehanizme, ki bodo pomagali zagotoviti, da taki registri, ko bodo začeli delovati, dosežejo znatno število uporabnikov, ker:

- izboljšujejo komunikacijo med „svetom izobraževanja in usposabljanja“ ter „svetom dela“ (npr. z vključevanjem podatkov o znanjih in spretnostih, socialnih partnerjev, ponudnikov izobraževanja in usposabljanja ter drugih ustreznih deležnikov v njihovo upravljanje);
- vzpostavljajo dobro ravnovesje med zagotavljanjem kakovosti in raznolike ponudbe priložnosti, ki se odziva na potrebe trga dela;
- združujejo enostavnost z vidika uporabnika z ustrezno prožnostjo „na zadnji strani“/v zvezi z vključenimi možnostmi (npr. možnost navedbe „več poti“ v register, regionalna diferenciacija vključenih priložnosti itd.) ter
- spodbujajo dodatne naložbe v usposabljanje (npr. tako, da postanejo zaupanja vredna referenca za javne sheme, ki zagotavljajo finančno podporo za usposabljanje, ali za kolektivna pogajanja ali pogajanja na ravni podjetja o pravicah do usposabljanja);
- so interoperabilni z drugimi nacionalnimi registri in platformo Europass zaradi njihove uporabe standardov evropskega učnega modela (podatkovna shema).

[284]Lahko bi na primer vključevali hekatone za učeče se na področju PIU in ponudnike PIU ali dogodke, ki spodbujajo inovativna privlačna okolja, na primer z virtualno resničnostjo. Kampanje in dogodki bi morali razširjati konkretne informacije o PIU o zadevnih državah, namenjene staršem, učečim se, učiteljem, mentorjem in delodajalcem, na primer o: (1) pokrivanju zaposljivosti na podlagi spremljanja diplomantov PIU ter predvidevanja in napovedovanja znanj in spretnosti; (2) prispevanju k odpravljanju stereotipne vloge spolov v PIU; (3) spodbujanju priložnosti za prehajanje med PIU in visokošolskim izobraževanjem/višjim PIU.

prednostna naloga 7: podpora pakta za znanja in spretnosti

Pakt za znanja in spretnosti je prvi vodilni ukrep evropskega programa znanj in spretnosti za leto 2020. Pakt je trdno povezan z načeli evropskega stebra socialnih pravic ter podpira cilje zelenega dogovora in digitalne preobrazbe, kot je določeno v sporočilu Komisije „Močna socialna Evropa za pravičen prehod“. Prispeva tudi k doseganju cilja, da se bo do leta 2030 vsako leto 60 % odraslih udeležilo usposabljanja, kot je določen v akcijskem načrtu za evropski steber socialnih pravic.

Pakt za znanja in spretnosti je nov model sodelovanja za obravnavanje izzivov v zvezi z znanji in spretnostmi ter doseganje rezultatov na poti okrevanja, industrijske strategije EU ter zelenega in digitalnega prehoda. Njegov namen je dodatno obravnavati pomanjkanje znanj in spretnosti v vseh industrijskih ekosistemih, in sicer s spodbujanjem podjetij, delavcev, nacionalnih, regionalnih in lokalnih organov, socialnih partnerjev, organizacij industrije, izvajalcev poklicnega izobraževanja in usposabljanja, gospodarskih zbornic in zavodov za zaposlovanje, naj vlagajo v ukrepe izpopolnjevanja in preusposabljanja. Partnerstva za znanja in spretnosti v okviru pakta s povezovanjem moči in sprejemanjem konkretnih zavez za naložbe v usposabljanje delovno sposobnih ljudi prispevajo k reševanju današnjih izzivov na področju znanj in spretnosti.

Projekti v okviru te prednostne naloge bi zato morali vključevati le partnerje obstoječih partnerstev v okviru pakta za znanja in spretnosti.

Projekti bodo izvajali **vse** spodaj navedene **aktivnosti**:

- razvoj in podpiranje struktur ali ureditev upravljanja, ki povezujejo člane istega partnerstva v okviru pakta za znanja in spretnosti;
- razvoj in podpiranje sodelovanja velikih podjetij z MSP ter med MSP, ki so člani istega partnerstva v okviru pakta za znanje in spretnosti na področju usposabljanja;
- podpora opredelitvi, izvajanju in spremljanju konkretnih zavez, ki jih je in jih bo sprejel pakt za znanja in spretnosti, kot so:
  - zbiranje podatkov o znanjih in spretnostih:
  - izpopolnjevanje nizko usposobljenih delavcev;
  - preusposabljanje ljudi za nove naloge na njihovih delovnih mestih, preusposabljanje ljudi iz drugih sektorjev z zagotovitvijo znanj in spretnosti, ki jih je mogoče prenesti v lastni sektor, s posebnim poudarkom na vključevanju beguncev iz Ukrajine na trg dela.

PRIČAKOVANI UČINEK

Namen v prihodnost usmerjenih projektov je zagotoviti inovativne rešitve, ki jih bo mogoče vključiti v splošno uporabo na regionalni, nacionalni in evropski ravni ter bi jih bilo v idealnem primeru mogoče nadalje razviti s financiranjem EU ali z nacionalno in regionalno podporo.

Prakse po načelu „od spodaj navzgor“ naj bi pravilno obravnavale fiksne prednostne naloge, določene za krepitev inovacijske zmogljivosti Evrope, močno vplivale na reforme izobraževanja in usposabljanja ter sprožile sistemske spremembe.

Z obsežnim razširjanjem rezultatov projekta na transnacionalni, nacionalni in/ali regionalni ravni ter ob upoštevanju nacionalnih, evropskih industrijskih ekosistemov in regionalnih strategij pametne specializacije naj bi imeli v prihodnost usmerjeni projekti katarzičen učinek na sistemski ravni ter naj bi sistemom izobraževanja in usposabljanja pomagali k boljšemu spopadanju z izzivi hitro spreminjajočega se sveta.

MERILA ZA DODELITEV

Ustreznost projekta	• **Povezava s politikami in pobudami EU:** s predlogom se ustanavlja in razvija projekt, ki podpira v prihodnost usmerjeno idejo na ravni EU, pri čemer se upoštevajo in spodbujajo obstoječa

(največ 30 točk)	orodja in pobude EU (če je ustrezno). Predlog podpira tudi izvajanje okvirov in pobud EU (na primer evropskega programa znanj in spretnosti), kot so priporočila evropskega semestra za posamezno državo; • **namen**: predlog ustreza cilju ukrepa ter splošnim in posebnim ciljem ukrepa (glej oddelek „Cilj“ zgoraj); • **področje uporabe**: predlog obravnava eno od prednostnih nalog ukrepa (glej oddelek „Področje uporabe“ zgoraj); odvisno od obravnavane prednostne naloge: – **Sklop 1: digitalno izobraževanje (medsektorsko) – podpora visokokakovostnemu in vključujočemu digitalnemu izobraževanju**: v kolikšni meri predlog dosledno načrtuje in vključuje aktivnosti, raziskave in dogodke, ki jasno prispevajo k ciljem sklopa, zlasti v okviru posebnih ciljev prednostnih nalog, na katere se osredotoča vsak predlog; – **prednostna naloga 4 – mikrodokazila za zaposljivost:** v kolikšni meri predlog zagotavlja, da mikrodokazila uporabljajo obstoječe nacionalne sisteme ter orodja in storitve EU oz. je preučena možnost njihove prilagoditve za: (1) znanja in spretnosti ter kvalifikacije (nacionalna ogrodja kvalifikacij, sistemi kreditnih točk, Europass, vključno z evropskimi digitalnimi potrdili za učenje, orodja za zagotavljanje kakovosti itd.) in (2) zaposljivost (sistemi usposabljanja, individualni izobraževalni računi, javni zavodi za zaposlovanje, sodelovanje s socialnimi partnerji itd.); – **prednostna naloga 5 – privlačnost PIU:** v kolikšni meri predlog vzpostavlja ali krepi mreže in združenja ponudnikov PIU, da bi na inovativne in konkretne načine prispevali k povečanju privlačnosti in odličnosti v PIU ter vzpostavili stik s ponudniki PIU v državah, ki imajo omejene ureditve zastopanja med ponudniki PIU; – **prednostna naloga 6 – nacionalni registri priložnosti za usposabljanje:** v kolikšni meri predlog predvideva sodelovanje in izmenjavo izkušenj o tem, kako vzpostaviti ali izboljšati učinkovite registre zagotovljeno kakovostnih in za trg dela pomembnih priložnosti za usposabljanje, ki lahko delujejo kot zaupanja vredna referenca za javne ali zasebne sheme, ki zagotavljajo finančno podporo za usposabljanje, in v kolikšni meri so skladni s podatkovno shemo evropskega učnega modela; – **prednostna naloga 7 – podpora pakta za znanja in spretnosti:** v kolikšni meri predlog predvideva ukrepe, ki bodo okrepili sodelovanje med partnerji, kar bo pripeljalo do boljšega zbiranja podatkov o znanjih in spretnostih ter učinkovitega izpopolnjevanja in preusposabljanje delavcev; • **inovativnost**: predlog obravnava najsodobnejše metode in tehnike ter vodi do inovativnih rezultatov in rešitev, ki jih je mogoče vključiti v splošno uporabo v enem ali več gospodarskih ali izobraževalnih sektorjih; • **doslednost**: cilji temeljijo na dobri analizi potreb; so jasno opredeljeni in realistični ter obravnavajo vprašanja, pomembna za sodelujoče organizacije in ukrep; • **evropska dodana vrednost**: iz predloga je jasno razvidna dodana vrednost na sistemski ravni EU, ki bo ustvarjena na podlagi transnacionalnosti in potencialne prenosljivosti projekta; • **razmere po pandemiji:** v kolikšni meri predlog vključuje ukrepe, ki spodbujajo nove politike in prakse na sistemski ravni za spopadanje z novimi izzivi, ki jih je prinesla nedavna pandemija.
Kakovost zasnove in izvedbe projekta **(največ 30 točk)**	• **Skladnost**: splošna zasnova projekta zagotavlja usklajenost ciljev, metodologije, aktivnosti, trajanja in predlaganega proračuna projekta. Predlog vsebuje skladen in celovit nabor ustreznih aktivnosti za izpolnjevanje opredeljenih potreb in doseganje pričakovanih rezultatov; • **struktura**: program dela je jasen in popoln (zajema vse ustrezne faze projekta: pripravo, izvedbo, spremljanje, ocenjevanje, razširjanje in uporabo). Vključuje predhodno in naknadno (v okviru trajanja projekta) analizo uvedenih inovacij v izobraževanju; • **metodologija**: kakovost in izvedljivost predlagane metodologije ter njena primernost za doseganje pričakovanih rezultatov z uporabo instrumentov EU, kadar je to pomembno za projekt;

	• **upravljanje**: predvidene so trdne ureditve upravljanja. Časovni razpored, organizacija, naloge in odgovornosti so dobro opredeljeni in realistični. V predlogu so posameznim aktivnostim dodeljena ustrezna sredstva; • **izboljšanje kakovosti in učinkovitosti**: v predlogu so inovacije jasno vključene v aktivnosti in rezultate, ki izboljšujejo kakovost, učinkovitost in enakost sistemov izobraževanja in usposabljanja; • **proračun**: proračun zagotavlja ustrezna sredstva, potrebna za uspeh, in ni precenjen niti podcenjen; • **nadzor sredstev in kakovosti:** nadzorni ukrepi (stalno ocenjevanje kakovosti in usposabljanja, medsebojni pregledi, aktivnosti primerjalne analize itd.) in kazalniki kakovosti zagotavljajo, da bo izvajanje projekta visokokakovostno in stroškovno učinkovito. Izzivi/tveganja v zvezi s projektom so jasno opredeljeni, blažilni ukrepi pa ustrezno obravnavani. Postopki strokovnega pregleda so načrtovani kot sestavni del projekta. Program dela vključuje neodvisno zunanje ocenjevanje kakovosti, ki se izvede sredi projekta in nekaj mesecev pred njegovim zaključkom, da se omogočijo morebitne prilagoditve projekta.
Kakovost partnerstva in dogovorov o sodelovanju **(največ 20 točk)**	• **Sestava**: sestava partnerstva je v skladu z ukrepom in cilji projekta. Združuje primeren nabor ustreznih organizacij s potrebnimi profili, spretnostmi, izkušnjami, strokovnim znanjem in podporo upravljanju, ki so potrebni za uspešno izvedbo celotnega projekta. Predlog vključuje partnerje, ki ustrezno zastopajo zadevni sektorski ali medsektorski pristop. **Sestava je odvisna od obravnavanega sklopa/prednostne naloge:** – **prednostna naloga 4 – mikrodokazila za zaposljivost:** v kolikšnem obsegu partnerstvo vključuje organizacije, ki aktivno sodelujejo v politiki ali praksi na področjih vseživljenjskega učenja (vključno z vsemi ravnmi in vrstami učenja, izobraževanja in usposabljanja) in sistemov zaposlovanja, vključno z aktivnimi politikami trga dela (tj. zavodi za zaposlovanje, podpora usposabljanju in spodbude za zaposlovanje); – **prednostna naloga 5 – privlačnost PIU:** v kolikšnem obsegu partnerstvo: • vključuje evropska, nacionalna, regionalna ali sektorska združenja ali mreže ponudnikov PIU; • vključuje javne organe, da se zagotovi učinek aktivnosti; • zagotavlja dobro geografsko pokritost, zlasti za države, ki imajo omejene ureditve zastopanja med ponudniki PIU; • **zavezanost:** prispevki partnerjev so precejšnji in ustrezni ter se dopolnjujejo. Porazdelitev odgovornosti in nalog je jasna in ustrezna, iz nje pa sta razvidna zavezanost in aktivno prispevanje vseh sodelujočih organizacij glede na njihovo posebno strokovno znanje in zmogljivost; • **naloge**: koordinator dokazuje visokokakovostno upravljanje in koordinacijo transnacionalnih mrež ter vodenje v zahtevnem okolju. Posamezne naloge so dodeljene na podlagi posebnega strokovnega znanja posameznih partnerjev; • **sodelovanje/skupinski duh:** predlagan je učinkovit mehanizem za zagotavljanje učinkovite koordinacije, odločanja, obveščanja in reševanja konfliktov med sodelujočimi organizacijami, udeleženci in vsemi drugimi zadevnimi deležniki; • **geografska razsežnost in sodelovanje tretjih držav, ki niso pridružene programu (če je primerno):** partnerstvo vključuje ustrezne partnerje z različnih geografskih območij in ta geografska sestava je utemeljena. Kadar je to ustrezno, vključenost sodelujočih organizacij iz tretjih držav, ki niso pridružene programu, projektu prinaša bistveno dodano vrednost za doseganje cilja v prihodnost usmerjenega projekta.
Učinek, razširjanje in trajnostnost **(največ 20 točk)**	• **Uporaba**: iz predloga je razvidno, kako bodo rezultati projekta na sistemski ravni vključeni v splošno uporabo v enem ali več sektorjih. Zagotavlja načine za merjenje uporabe v življenjskem ciklu projekta in po njem; • **razširjanje**: predlog vsebuje jasen načrt za razširjanje rezultatov ter vključuje ustrezno opredeljene kvantitativne cilje, aktivnosti, ustrezno časovno razporeditev, orodja in kanale, ki

	bodo zagotovili učinkovito razširjanje rezultatov in koristi pravim deležnikom, oblikovalcem politike in organizacijam, ki spodbujajo inovacije, v življenjskem ciklu projekta in po njem. V predlogu je navedeno tudi, kateri partnerji bodo odgovorni za razširjanje, in iz njega so razvidne ustrezne izkušnje, ki jih imajo ti partnerji z aktivnostmi razširjanja. Pri razširjanju so upoštevane tudi nacionalne in regionalne strategije pametne specializacije za kar največji učinek na teh ravneh; **prost dostop**: kot splošno pravilo in v skladu z obstoječim nacionalnim in evropskim pravnim okvirom bi bilo treba rezultate objaviti kot **prosto dostopne učne vire** (PDUV) ter na ustreznih platformah stroke, sektorja ali pristojnih organov. V predlogu je opisano, kako se bo omogočil prost dostop z odprtimi licencami do ustvarjenih podatkov, gradiv, dokumentov ter aktivnosti v avdiovizualnih in družbenih medijih ter kako se bo o njih obveščalo, poleg tega pa predlog ne vsebuje nesorazmernih omejitev;
	• **učinek**: iz predloga je razviden morebitni učinek projekta:
	  • na ciljne skupine in sektorje;
	  • na oblikovalce politik na sistemski ravni;
	  • na druge, ki niso oblikovalci politik in organi, na katere je neposredno usmerjen projekt, na javne ali zasebne nosilce inovacij na lokalni, regionalni, nacionalni in/ali evropski ravni. Iz predloga je razviden potencial, da bi ga lahko izvajali tudi drugi ključni deležniki v sektorju ali zunaj njega.
	Predlog vključuje ukrepe ter opredeljene kvantitativne cilje in kazalnike za spremljanje napredka in oceno pričakovanega učinka (kratko- in dolgoročnega);
	• **trajnostnost**: v predlogu je pojasnjeno, kako bo v prihodnost umerjen projekt uveden in nadalje razvit na različnih ravneh (lokalni, regionalni, nacionalni). Predlog vključuje pripravo dolgoročnega akcijskega načrta za postopno uvajanje rezultatov projekta po njegovem dokončanju in njihovo vključitev v splošno uporabo. Ta načrt temelji na trajnih partnerstvih med oblikovalci politik, ponudniki izobraževanja in usposabljanja ter ključnimi deležniki iz industrije na ustrezni ravni. Vključevati bi moral opredelitev ustreznih upravljavskih struktur ter načrte za nadgradljivost in finančno vzdržnost, vključno s potencialno opredelitvijo finančnih sredstev (evropskih, nacionalnih in zasebnih), da se zagotovi dolgoročna trajnostnost doseženih rezultatov in koristi.

Da se prijave upoštevajo pri dodeljevanju sredstev, morajo doseči najmanj **70 točk** (od skupno 100 točk), doseči pa morajo potreben najnižji prag za vsako od štirih meril za dodelitev. najmanj 15 točk za kategorijo „Ustreznost projekta“; najmanj 15 točk za kategorijo „Kakovost zasnove in izvedbe projekta“, najmanj 10 točk za kategorijo „Kakovost partnerstva in dogovorov o sodelovanju“ in najmanj 10 točk za kategorijo „Učinek“.

Izenačeni predlogi v okviru iste prednostne naloge bodo prednostno razvrščeni glede na število točk, ki jim je bilo dodeljeno pri merilu za dodelitev „Ustreznost“ in nato pri merilu „Učinek“.

Odbor za ocenjevanje si bo po možnosti prizadeval zagotoviti uravnoteženo pokritost prednostnih nalog.

KAKŠNA SO PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV?

Za ta ukrep se uporablja model financiranja s pavšalnimi zneski. Znesek prispevka v obliki enkratnega pavšalnega zneska bo določen za vsako dodelitev nepovratnih sredstev na podlagi ocenjenega proračuna za ukrep, ki ga predlaga prijavitelj. Organ, ki dodeli sredstva, bo določil pavšalni znesek za vsako dodelitev nepovratnih sredstev na podlagi predloga, rezultata ocene, stopenj financiranja in najvišjega zneska nepovratnih sredstev, določenega v razpisu.

Najvišji znesek nepovratnih sredstev EU na projekt je:

- za **sklop 1** – digitalno izobraževanje (medsektorsko): 1 500 000 EUR
- za **sklop 2** – poklicno izobraževanje in usposabljanje (PIU): 900 000 EUR
- za **sklop 3** – izobraževanje odraslih: 1 000 000 EUR.

Največje število projektov, ki se bodo financirali, je:

za vse sklope: najvišje število projektov ni določeno, razen proračunskih omejitev.

Za **sklop 1**: okvirni cilj so trije projekti na prednostno nalogo.

Kako se določi pavšalni znesek za projekt?

Prijavitelji morajo izpolniti podrobno proračunsko preglednico v skladu s prijavnim obrazcem, pri tem pa upoštevati naslednje točke:

(a) upravičenci bi morali proračun po potrebi podrobno opredeliti in organizirati v skladne delovne sklope (na primer razdeljene na „vodenje projekta“, „analizo“, „usposabljanje“, „organizacijo dogodkov“, „uvedbo modela“, „dolgoročni akcijski načrt“, „obveščanje in razširjanje“, „zagotavljanje kakovosti“ itd.);

(b) v predlogu morajo biti opisane aktivnosti, zajete v posameznem delovnem sklopu;

(c) prijavitelji morajo v svojem predlogu navesti razčlenitev ocenjenih stroškov, ki prikazuje deleže za posamezne delovne sklope (in v vsakem delovnem sklopu delež, dodeljen vsakemu upravičencu in povezanemu subjektu);

(d) navedeni stroški lahko zajemajo stroške osebja, potne stroške in stroške bivanja, stroške opreme in oddaje naročil podizvajalcem ter druge stroške (kot so razširjanje informacij, objave ali prevodi).

Predlogi bodo ocenjeni v skladu s standardnimi postopki ocenjevanja ob pomoči notranjih in/ali zunanjih strokovnjakov. Strokovnjaki bodo ocenili kakovost predlogov glede na zahteve, opredeljene v razpisu, ter pričakovani učinek, kakovost in učinkovitost ukrepa. Vrednost pavšalnega zneska bo omejena na največ 80 % predvidenega proračuna, določenega po oceni.

Po oceni predloga bo odredbodajalec določil pavšalni znesek ob upoštevanju ugotovitev opravljene ocene.

Elementi nepovratnih sredstev (najvišji znesek nepovratnih sredstev, stopnja financiranja, skupni upravičeni stroški itd.) bodo določeni v sporazumu o nepovratnih sredstvih. Finančna podpora tretjim osebam ni dovoljena. Stroški prostovoljcev ter malih in srednjih podjetij so dovoljeni. Glej del C tega vodnika za prijavitelje, oddelek „Neposredni stroški“.

V okviru **sklopa 2, prednostna naloga 5,** bi moral predlog vključevati stroške za okvirno en skupni dogodek letno, kar bi omogočilo izmenjavo dobrih praks in sodelovanje z drugimi projekti, izbranimi v okviru prednostne naloge (do dve osebi na vlogo/skupni dogodek).

Dosežki projekta bodo ocenjeni na podlagi dokončanih rezultatov. Shema financiranja bi omogočila osredotočenost na izložke in ne na vložke, zato bi bil poudarek na kakovosti in stopnji doseganja merljivih ciljev.

Več podrobnosti je navedenih v vzorcu sporazuma o nepovratnih sredstvih, ki je na voljo na portalu za financiranje in javne razpise.

KREPITEV ZMOGLJIVOSTI NA PODROČJU TERCIARNEGA IZOBRAŽEVANJA

Ukrep krepitve zmogljivosti na področju terciarnega izobraževanja podpira projekte mednarodnega sodelovanja, ki temeljijo na večstranskih partnerstvih med organizacijami, dejavnimi na področju terciarnega izobraževanja. Podpira ustreznost, kakovost, posodobitev in odzivnost terciarnega izobraževanja v tretjih državah, ki niso pridružene programu, za socialno-gospodarsko okrevanje, rast in blaginjo ter se odziva na nedavne trende, zlasti gospodarsko globalizacijo, pa tudi na nedavni upad človekovega razvoja, nestabilnost ter vse večje socialne, gospodarske in okoljske neenakosti, ki jih je pandemija COVID-19 še zaostrila.

Pričakuje se, da bo ukrep prispeval h krovnim prednostnim nalogam Evropske komisije:

zeleni dogovor – sistemi terciarnega izobraževanja so ključni za podporo zelenemu dogovoru, kar bi lahko prineslo korenite spremembe pri vedenju ter znanju in spretnostih ljudi. Projekti krepitve zmogljivosti na področju terciarnega izobraževanja se spodbujajo k razvijanju kompetenc v različnih sektorjih, pomembnih za trajnostnost, strategij in metodologij za zelena znanja in spretnosti, pa tudi v prihodnost usmerjenih učnih načrtov, ki bolje izpolnjujejo potrebe posameznikov. Program Erasmus+ podpira tudi preizkušanje inovativnih praks, da se učeči se in ponudniki terciarnega izobraževanja pripravijo na to, da postanejo resnični akterji sprememb;

digitalna preobrazba – projekti bi morali podpirati razvoj in uporabo digitalnih znanj in spretnosti, da bo digitalna preobrazba čim bolj celovita in vključujoča. Spodbujati razvoj in izvajanje strategij digitalnega visokošolskega izobraževanja. Spremljati digitalni prehod z vključevanjem digitalizacije v visokošolske sisteme in krepitvijo programov, ki zajemajo digitalna znanja in spretnosti. Zagotavljati pomoč pri usposabljanju učiteljev in spletnem učenju;

vključevanje priseljencev – projekti bi morali spodbujati mobilnost in zlasti podpirati priznavanje diplom in potrdil v različnih regijah, tudi v podporo povezljivosti znotraj regije. Projekti bi morali podpirati vključevanje priseljencev in razseljenih oseb z omogočanjem dostopa do izobraževanja;

upravljanje, mir, varnost in človekov razvoj – projekti krepitve zmogljivosti na področju terciarnega izobraževanja lahko pomagajo pri postavljanju temeljev za krepitev aktivnega državljanstva in pridobivanju posebnega strokovnega znanja na področjih, kot so demokracija, človekove pravice in multilateralizem. Projekti krepitve zmogljivosti na področju terciarnega izobraževanja lahko pomagajo pri iskanju dolgoročnih rešitev za težave slabega upravljanja v terciarnem izobraževanju;

trajnostna rast in delovna mesta – izobraževanje je potrebno za pridobivanje znanj in spretnosti za življenje in delo, kot so temeljne spretnosti, mehke veščine (na primer reševanje problemov, komunikacija) ter naravoslovje, tehnologija, inženirstvo, umetnost in matematika (STEAM). Izobraževanje prav tako podpira zaposljivost in je predpogoj za trajnostno rast.

Ukrep bo prispeval tudi k zunanji razsežnosti notranjih politik EU na področju izobraževanja. Podpiral bo uspešno zeleno in trajnostno okrevanje svetovnega gospodarstva v tretjih državah, ki niso pridružene programu, kar je povezano s cilji trajnostnega razvoja in Pariškim sporazumom.

Aktivnosti in rezultati projektov krepitve zmogljivosti na področju terciarnega izobraževanja morajo biti usmerjeni tako, da koristijo **upravičenim tretjim državam, ki niso pridružene programu,** njihovim terciarnim izobraževalnim institucijam in sistemom.

CILJI UKREPA

Z ukrepom se bodo zlasti:

- izboljšala kakovost terciarnega izobraževanja v tretjih državah, ki niso pridružene programu, ter povečala njihova ustreznost za trg dela in družbo;
- izboljšala raven kompetenc, spretnosti in možnosti za zaposljivost študentov v terciarnih izobraževalnih institucijah v tretjih državah, ki niso pridružene programu, z razvojem novih in inovativnih izobraževalnih programov;
- spodbujale vključujoče izobraževanje, enakost, pravičnost, nediskriminacija in državljanske kompetence v terciarnem izobraževanju v tretjih državah, ki niso pridružene programu;
- okrepili poučevanje, mehanizmi ocenjevanja za osebje in študente terciarnih izobraževalnih institucij, zagotavljanje kakovosti, upravljanje, vodenje, vključevanje, inovacije, baza znanja, digitalne in podjetniške

zmogljivosti ter internacionalizacija terciarnih izobraževalnih institucij v tretjih državah, ki niso pridružene programu;
- povečale zmogljivosti terciarnih izobraževalnih institucij, organov, pristojnih za terciarno izobraževanje, in pristojnih organov tretjih držav, ki niso pridružene programu, za posodobitev njihovih terciarnih izobraževalnih sistemov, zlasti v smislu upravljanja in financiranja, s podpiranjem opredelitve, izvajanja in spremljanja reformnih procesov;
- izboljšalo usposabljanje učiteljev in stalni strokovni razvoj, da bi vplivali na dolgoročno kakovost izobraževalnega sistema v tretjih državah, ki niso pridružene programu;
- spodbujalo sodelovanje institucij, krepitev zmogljivosti in izmenjava dobrih praks;
- s skupnimi pobudami spodbujalo sodelovanje v različnih regijah sveta.

Ukrep bo zagotovil enakost in vključenost, krepitev sistemov in krepitev zmogljivosti ter zaposljivost v celotnem ukrepu. Ukrepi ne bodo več obravnavali zgolj posodobitve učnih programov same po sebi, temveč bi morali upoštevati tudi vodenje, upravljanje in krepitev širših ekonomskih in socialnih ekosistemov terciarnega izobraževanja. Močno se bo spodbujalo obravnavanje regionalnih vprašanj, oblikovanje zavezništev in koalicij ter poskusno izvajanje novih pristopov in pobud, ki temeljijo na odgovornosti posameznih držav. Podpora izvajanju zelenega dogovora, povečanje zmogljivosti IKT v tretjih državah, ki niso pridružene programu, ter udeležba študentov v procesih načrtovanja in učenja bodo medsektorski elementi ukrepa. Zagotovljeni bodo skladnost, sinergije in dopolnjevanje z drugimi ustreznimi ukrepi Evropske unije na tem področju.

PRIČAKOVANI UČINEK

- Posodobljene terciarne izobraževalne institucije, ki ne bodo več zgolj prenašale znanja, temveč bodo ustvarile tudi gospodarsko in socialno vrednost s prenosom svojih učnih in raziskovalnih rezultatov v skupnost/državo;
- boljši dostop do terciarnega izobraževanja in njegova kakovost, zlasti za ljudi z manj priložnostmi in v najrevnejših državah v različnih regijah;
- večja udeležba terciarnih izobraževalnih institucij na oddaljenih območjih;
- upravljanje za učinkovito in uspešno oblikovanje politik in izvajanje politik na področju terciarnega izobraževanja;
- regionalno povezovanje in vzpostavitev primerljivega priznavanja, orodja za zagotavljanje kakovosti v podporo akademskemu sodelovanju, mobilnost študentov, osebja in raziskovalcev;
- tesnejša povezava in sodelovanje z zasebnim sektorjem, ki spodbuja inovacije in podjetništvo;
- uskladitev akademskega sveta s trgom dela za izboljšanje zaposljivosti študentov;
- povečanje samoiniciativnosti študentov in podjetništva;
- višja raven digitalnih kompetenc za študente in osebje;
- institucionalna odgovornost za rezultate krepitve zmogljivosti na področju terciarnega izobraževanja in s tem zagotavljanje trajnostnosti;
- nacionalna odgovornost s preizkušanjem in vključevanjem pozitivnih in dobrih praks na področju terciarnega izobraževanja;
- okrepljena zmogljivost in strokovnost za delovanje na mednarodni ravni: boljše kompetence upravljanja in strategije internacionalizacije;
- večja kakovost pri pripravi, izvajanju, spremljanju in nadaljnjem spremljanju mednarodnih projektov.

AKTIVNOSTI

Predlagane aktivnosti morajo biti neposredno povezane z zgoraj navedenimi cilji, regionalnimi prednostnimi področji, značilnostmi sklopov (glej v nadaljevanju) in biti podrobno opisane v opisu projekta, ki zajema celotno obdobje izvajanja.

V okviru tega ukrepa morajo biti projektne aktivnosti usmerjene v krepitev in korist upravičenih tretjih držav, ki niso pridružene programu, njihovih terciarnih izobraževalnih institucij in drugih organizacij, dejavnih na področju terciarnega izobraževanja in sistemov.

Financirani projekti bodo lahko vključevali najrazličnejše dejavnosti sodelovanja, izmenjave, komuniciranja in drugih aktivnosti, primeri teh dejavnosti pa so navedeni v opisu treh sklopov, ki so na voljo v okviru tega ukrepa. Predlagane aktivnosti bi morale prinesti dodano vrednost in bodo imele neposreden učinek na doseganje rezultatov projekta.

GEOGRAFSKI CILJI

Projekti krepitve zmogljivosti na področju terciarnega izobraževanja se lahko izvajajo kot:

- nacionalni projekti, tj. projekti, ki vključujejo institucije iz samo ene upravičene tretje države, ki ni pridružena programu;
- večdržavni (regionalni) projekti v eni sami upravičeni regiji;
- večdržavni projekti, ki vključujejo več kot eno regijo (medregionalno) in vsaj eno državo iz vsake upravičene regije[285].

Za vsako regijo je določen proračun, dodatne informacije o razpoložljivih zneskih pa so objavljene na portalu za financiranje in javne razpise:
https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home.

Ker se posebna pozornost nameni izboljšanju enakopravnega in uravnoteženega dostopa do terciarnih izobraževalnih institucij v tretjih državah, ki niso pridružene programu, zlasti za ljudi z manj priložnostmi, bo ukrep vključeval vse regije, da bi povečali udeležbo najrevnejših in najmanj razvitih tretjih držav, ki niso pridružene programu.

REGIONALNE PREDNOSTNE NALOGE

Pri sklopih 1 in 2 morajo predlogi upoštevati predhodno določene regionalne prednostne naloge, objavljene na portalu za financiranje in javne razpise: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home.

Pri sklopu 3 morajo predlogi upoštevati zahteve za Ukrajino, objavljene na portalu za financiranje in javne razpise: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home.

SKLOPI PROJEKTOV

Da bi se odzvali na različne izzive v tretjih državah, ki niso pridružene programu, je ukrep krepitve zmogljivosti na področju terciarnega izobraževanja sestavljen iz treh posebnih sklopov:

Sklop 1 – spodbujanje dostopa do sodelovanja v terciarnem izobraževanju

Ta sklop je namenjen privabljanju manj izkušenih terciarnih izobraževalnih institucij in manjših akterjev k ukrepu krepitve zmogljivosti na področju visokošolskega izobraževanja, da se olajša dostop novim organizacijam[286]. Ta partnerstva bi morala biti prvi korak za terciarne izobraževalne institucije in organizacije z manjšo operativno zmogljivostjo v tretjih državah, ki niso pridružene programu, za dostop in povečanje sredstev za doseganje ljudi z manj priložnostmi. Ta sklop bo financiral manjše projekte za zmanjšanje vrzeli v internacionalizaciji med terciarnimi izobraževalnimi institucijami iz upravičenih tretjih držav, ki niso pridružene programu, iz iste države ali regije. Projekti bi morali vzpostaviti partnerstva za razvoj zamisli o sodelovanju ter za olajšanje prenosa znanja, izkušenj in dobrih praks, spodbujanje dostopa do možnosti za krepitev zmogljivosti ter izboljšanje socialne vključenosti in dostopa študentov/osebja z manj priložnostmi do kakovostne ponudbe terciarnega izobraževanja. Ti projekti bodo osredotočeni zlasti na:

- terciarne izobraževalne institucije iz razvitih tretjih držav, ki niso pridružene programu;
- terciarne izobraževalne institucije v oddaljenih regijah/območjih tretjih držav, ki niso pridružene programu;
- terciarne izobraževalne institucije in fakultete, ki so nove udeleženke ali imajo manj izkušenj, iz tretjih držav, ki niso pridružene programu;

[285] Medregionalni projekti morajo biti na prednostnih področjih vseh vključenih regij, dokazati svoj pomen za vsako regijo ter to utemeljiti s podrobno analizo skupnih potreb in ciljev.

[286] Glej opredelitev nove organizacije v delu D – Glosar.

- študente in osebje z manj priložnostmi.

Aktivnosti

Predlagane aktivnosti in rezultati projektov bi morali imeti jasno dodano vrednost za ciljne upravičence. Neizčrpen seznam možnih aktivnosti je naveden v nadaljevanju:

aktivnosti za krepitev upravljavskih/upravnih zmogljivosti ciljnih terciarnih izobraževalnih institucij, kot so:
- reforma in posodobitev vodenja univerz, vključno z izboljšanjem storitev, zlasti v korist študentov (usmerjanje študentov, svetovanje, poklicno usmerjanje itd.);
- vzpostavitev ali krepitev uradov za mednarodne odnose in oblikovanje strategij za internacionalizacijo;
- vzpostavitev novih ali razvoj obstoječih enot in procesov/strategije za zagotavljanje kakovosti v terciarnih izobraževalnih institucijah;
- ustvarjanje ali povečanje zmogljivosti enot za načrtovanje in ocenjevanje;
- izboljšanje mehanizmov za sporočanje in razširjanje rezultatov mednarodnih projektov sodelovanja;
- krepitev zmogljivosti za podporo študentom in aktivnostim mobilnosti osebja.

Aktivnosti, katerih cilj je zagotavljanje visokokakovostnega in ustreznega izobraževanja, kot so:
- moduli ali študijski programi, tehnične ali strokovne usmeritve programov;
- vzpostavitev intenzivnih študijskih programov, ki združujejo študente in izobraževalno osebje sodelujočih terciarnih izobraževalnih institucij za krajša obdobja študija;
- razvoj zmogljivosti za podiplomske študente in akademsko osebje ter spodbujanje njihove mobilnosti;
- izvajanje tečajev usposabljanja za akademsko osebje terciarnih izobraževalnih institucij;
- ustvarjanje sinergij in krepitev povezav s poslovnim sektorjem ter z zasebnimi ali javnimi organizacijami, dejavnimi na trgu dela in na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine.

Aktivnosti, katerih cilj je povečati dostopnost za študente/osebje z manj priložnostmi, kot so:
- razvoj vključujočih učnih poti in priložnosti na daljavo z opiranjem na digitalno tehnologijo in e-učenje za ranljive študente;
- posodobitev digitalne tehnologije za razvoj posebnih storitev, namenjenih zagotavljanju enakih in pravičnih učnih možnosti za invalidne študente;
- spodbujanje pobud za pozitivno diskriminacijo z opolnomočenjem žensk in etničnih/verskih manjšin;
- razvoj pobud, ki obravnavajo in zmanjšujejo ovire, s katerimi se srečujejo skupine z manj priložnostmi pri dostopu do priložnosti za učenje;
- prispevanje k ustvarjanju vključujočih okolij, ki spodbujajo pravičnost in enakopravnost ter se odzivajo na potrebe širše skupnosti.

Sklop 2 – Partnerstva za preobrazbo v terciarnem izobraževanju

Projekti v okviru tega sklopa obravnavajo različno stanje napredovanja in izzivov terciarnih izobraževalnih institucij v upravičenih tretjih državah, ki niso pridružene programu, povečujejo učinek programa in po potrebi dopolnjujejo druge vire financiranja. Uvajajo nove pristope in pobude v terciarnem izobraževanju, ki temeljijo na vzajemnem učenju ter prenosu izkušenj in dobrih praks, ki vplivajo ne le na institucije, ampak tudi na družbo na splošno. Partnerstva za preobrazbo v visokem izobraževanju so kompleksni in inovativni projekti za krepitev zmogljivosti, ki temeljijo na prenosu izkušenj, kompetenc in dobre prakse z vrsto medsebojno povezanih aktivnosti, katerih cilj je okrepiti zmogljivosti ciljnih terciarnih izobraževalnih institucij za obravnavanje izzivov 21. stoletja, kot so migracije, podnebne spremembe, upravljanje in prehod na digitalno gospodarstvo. Rezultati projektov bi morali imeti pomemben in dolgoročen učinek na ciljne terciarne izobraževalne institucije po koncu trajanja projektov, kar bi koristilo celotni družbi.

Ti projekti bodo združevali zlasti naslednje elemente v korist terciarnih izobraževalnih institucij v tretjih državah, ki niso pridružene programu:

- **Inovacije v terciarnem izobraževanju**, da se poveča njegova ustreznost za trg dela in družbo. Pričakuje se, da bodo predlagani projekti obravnavali neskladja med zahtevami delodajalcev in ponudbo terciarnih izobraževalnih institucij ter predlagali celovite rešitve za izboljšanje zaposljivosti študentov. To je mogoče doseči z izvajanjem celovitih ukrepov, ki vključujejo:

- zasnovo inovativnih učnih načrtov in uvajanje inovativnih elementov v obstoječe učne načrte;
- izvajanje inovativnih metod učenja in poučevanja (tj. poučevanje in učenje, osredotočeno na učečega se in na dejanske probleme);
- aktivno sodelovanje s poslovnim svetom in raziskavami, organizacijo stalnih izobraževalnih programov ter dejavnosti s podjetji in znotraj njih;
- krepitev zmogljivosti terciarnih izobraževalnih institucij v tretjih državah, ki niso pridružene programu, za učinkovito povezovanje na področju raziskav, znanstvenih in tehnoloških inovacij.

- **Spodbujanje reform terciarnih izobraževalnih institucij**, da postanejo katalizatorji gospodarskega in socialnega razvoja v tretjih državah, ki niso pridružene programu. Projekti bi morali podpirati terciarne izobraževalne institucije pri razvoju in izvajanju institucionalnih reform, s katerimi bodo postale bolj demokratične, vključujoče, pravične in polnopravne komponente civilne družbe. Institucionalne reforme vključujejo nove sisteme ter strukture vodenja in upravljanja, pripravljenost v smislu digitalnih spretnosti, sodobne univerzitetne storitve, postopke zagotavljanja kakovosti, orodja in metode za profesionalizacijo ter strokovni razvoj akademskega, tehničnega in upravnega osebja. Razvoj podjetniške miselnosti ter izboljšane kompetence in spretnosti v institucijah so ključni vidiki uspeha tega sklopa. Učenje medpredmetnih spretnosti, podjetniško izobraževanje in praktična uporaba podjetniških spretnosti bodo terciarnim izobraževalnim institucijam omogočili, da svoje znanje in vire uporabijo za svoje lokalne/nacionalne/regionalne skupnosti.

Aktivnosti

Predlagane aktivnosti in rezultati projektov bi morali imeti jasno dodano vrednost za ciljne upravičence. Neizčrpen seznam možnih aktivnosti je naveden v nadaljevanju:

- razvoj, preizkušanje in prilagajanje inovativnih učnih načrtov v smislu vsebine [ključne kompetence in prečne spretnosti (podjetništvo, reševanje problemov, zelena delovna mesta itd.)], strukture (modularne, skupne ...) ter metod poučevanja/učenja [vključno z uporabo odprtega in prožnega učenja, virtualne mobilnosti, prosto dostopnih učnih virov, kombiniranega učenja, množičnih odprtih spletnih tečajev itd.];
- razvoj, preizkušanje in izvajanje novih učnih metod, orodij in gradiv (kot so novi večdisciplinarni učni načrti, poučevanje in učenje, osredotočeno na učečega se na dejanske probleme) s praktičnim usposabljanjem in prakso za študente;
- uvedba reform, podobnih bolonjski (trije študijski cikli, orodja za preglednost, kot so sistemi kreditnih točk in priloga k diplomi, zagotavljanje kakovosti, ocenjevanje, nacionalna/regionalna ogrodja kvalifikacij, priznavanje predhodnega in neformalnega učenja itd.) na institucionalni ravni;
- uvedba programov praktičnega usposabljanja, pripravništva in študija primerov resničnega življenja v podjetjih in industriji, ki so v celoti vključeni v učni načrt, priznani in akreditirani;
- uvedba sistemov dualnega učenja, ki povezujejo terciarno izobraževanje z višjim sekundarnim PIU kot sredstvo za povečanje zaposljivosti diplomantov;
- razvoj rešitev za pereča vprašanja, inovacije pri proizvodih in procesih (s sodelovanjem študentov, profesorjev in delavcev);
- razvoj in testiranje rešitev za vse večje zahteve družbe, ki jih trg ne obravnava in so usmerjene v ranljive skupine v družbi; obravnavanje družbenih izzivov ali navezovanje na spremembe v načinu razmišljanja in vrednotah, strategijah in politikah, organizacijskih strukturah in procesih, sistemih izvajanja in storitvah;
- podpora ustanavljanju centrov, inkubatorjev za inovacije, prenos tehnologije in ustanavljanje podjetij ter povezovanje izobraževanja, raziskav in inovacij na institucionalni/regionalni/nacionalni ravni;
- razvoj in testiranje programov in aktivnosti nadaljnjega izobraževanja s podjetji in v podjetjih;
- strukture za preizkušanje in testiranje inovativnih ukrepov; izmenjave študentov, raziskovalcev, učnega osebja in zaposlenih v podjetjih za časovno omejeno obdobje; zagotavljanje spodbud za vključitev zaposlenih v podjetjih v poučevanje in raziskave;
- reforma sistemov vodenja in upravljanja ter struktur na institucionalni ravni (vključno z metodami in sistemi zagotavljanja kakovosti, finančnim poslovodenjem in avtonomijo terciarnih izobraževalnih institucij, mednarodnimi odnosi, študentskimi storitvami in svetovanjem, poklicnim usmerjanjem, akademskimi in raziskovalnimi odbori itd.);
- razvoj strategij in orodij za internacionalizacijo terciarnih izobraževalnih institucij (mednarodna odprtost učnih načrtov, medinstitucionalni programi mobilnosti) in njihove zmogljivosti za učinkovito povezovanje na področju raziskav, znanstvenih in tehnoloških inovacij (znanstveno sodelovanje in prenos znanja itd.);

- razvoj in testiranje rešitev za vse večje zahteve družbe, ki jih trg ne obravnava in so usmerjene v ranljive skupine v družbi; obravnavanje družbenih izzivov ali navezovanje na spremembe v načinu razmišljanja in vrednotah, strategijah in politikah, organizacijskih strukturah in procesih, sistemih izvajanja in storitvah;
- razvoj rešitev za pereča vprašanja, inovacije pri proizvodih in procesih (s sodelovanjem študentov, profesorjev in delavcev);
- razvoj, prilagajanje in zagotavljanje orodij in metod za izpopolnjevanje, vrednotenje/ocenjevanje, profesionalizacijo in strokovni razvoj akademskega in administrativnega osebja za začetno usposabljanje učiteljev in stalni poklicni razvoj.

Sklop 3 – Projekti strukturnih reform

Projekti v okviru tega sklopa podpirajo prizadevanja v tretjih državah, ki niso pridružene programu, za razvoj skladnih in trajnostnih sistemov terciarnega izobraževanja za zadovoljitev njihovih socialno-ekonomskih potreb in širokih ambicij za oblikovanje na znanju temelječega gospodarstva. Sestavni del tega sklopa so tudi vključevanje in izboljšanje uspešnih rezultatov ter sinergije s sedanjo ali strukturno podporo na področju dvostranskih podpornih programov. Projekti strukturnih reform bodo obravnavali potrebe upravičenih tretjih držav, ki niso pridružene programu, za podporo trajnostnim sistemskim in strukturnim izboljšavam ter inovacijam na ravni sektorja terciarnega izobraževanja. Natančneje, ti projekti bodo obravnavali prizadevanja držav za razvoj skladnih in trajnostnih sistemov terciarnega izobraževanja, da bi zadostili njihovim socialno-ekonomskim potrebam in navsezadnje ustvarili na znanju temelječe gospodarstvo. Z vključitvijo pristojnih nacionalnih organov (zlasti ministrstev za izobraževanje) tretjih držav, ki niso pridružene programu, terciarnih izobraževalnih institucij, raziskovalnih ustanov ter drugih ustreznih oblasti/organov in deležnikov bodo ti projekti zlasti:

- spodbujali sodelovanje in vzajemno učenje med javnimi organi na najvišji institucionalni ravni držav članic EU ali tretjih držav, pridruženih programu, ter upravičenih tretjih držav, ki niso pridružene programu, in med njimi, da se spodbudijo sistemske izboljšave in inovacije v terciarnem izobraževanju;
- spodbujali vključujoče sisteme terciarnega izobraževanja, ki lahko študentom iz različnih okolij zagotovijo ustrezne pogoje za dostop do učenja in uspeh. Zato bi bilo treba posebno pozornost nameniti ljudem z manj priložnostmi;
- povečali zmogljivosti terciarnih izobraževalnih institucij tretjih držav, ki niso pridružene programu, organov, pristojnih za terciarno izobraževanje, in pristojnih organov (zlasti ministrstev) z njihovo udeležbo pri opredeljevanju, izvajanju in spremljanju reformnih procesov za posodobitev njihovih terciarnih izobraževalnih sistemov, zlasti v smislu upravljanja in financiranja;
- opredelili sinergije s tekočimi pobudami EU v tretjih državah, ki niso pridružene programu, na področjih, ki so zajeta v programu.

Krepitev digitalnega izobraževalnega okolja za Ukrajino

V okviru tega sklopa 3 bo ta ukrep podpiral tudi projekt strukturnih reform, katerega cilj je vzpostavitev odprtega digitalnega izobraževalnega okolja, ki bo ponujalo kakovostno visokošolsko izobraževanje študentom, vpisanim v ukrajinske terciarne izobraževalne institucije, zlasti tistim, ki bežijo iz Ukrajine, ali notranje razseljenim študentom, pa tudi možnosti izobraževanja za širšo ukrajinsko skupnost v tujini, ki temelji na sodelovanju med ukrajinskimi in drugimi evropskimi univerzami. Tako digitalno okolje bi podpiralo tudi izmenjave in sodelovanje z akademskim osebjem.

Pričakovani cilj tega projekta je:

- podpora razvoju visokozmogljivega digitalnega izobraževalnega ekosistema ukrajinskih univerz in posledično zagotovljeno nadaljevanje njihovih aktivnosti ter uspešnost med konfliktom in po njem;
- podpora digitalizaciji metod poučevanja in učenja ter zagotavljanju infrastrukture, potrebne za spletno in vključujoče učenje, tudi v skladu s splošnimi cilji Akcijskega načrta za digitalno izobraževanje 2021–2027.

Natančneje, s tem projektom bo mreža ukrajinskih terciarnih izobraževalnih institucij dobila priložnost za vzpostavitev skupne večinstitucionalne spletne platforme, ki bi povezovala tudi obstoječe platforme za digitalno izobraževanje. Tudi evropske terciarne izobraževalne institucije, ki imajo izkušnje z učenjem na daljavo in spletnim učenjem, lahko zagotovijo podporo za vzpostavitev in delovanje skupne platforme.

Ta platforma bi združevala digitalne spletne tečaje in druge ustrezne vsebine, ki so se pred vojno poučevale na ukrajinskih univerzah in se posodabljajo v skladu s standardi kakovosti projekta. Platforma bi lahko omogočila tudi vodenje tečajev, registracijo, avtentikacijo študentov, odložišče učnega gradiva, spletne izpite in ocenjevanje itd. Glavni cilji platforme bi bile tiste terciarne izobraževalne institucije, ki so nepreklicno ali delno izgubile infrastrukturo z akademskim osebjem in njihovimi študenti, ki so se preselili v druge regije Ukrajine ali v tujino, čeprav lahko podpirajo tudi druge ukrajinske terciarne izobraževalne institucije in njihove študente.

V času izvajanja projekta bi imeli ukrajinski partnerji možnost, da izvedejo naslednji okvirni seznam aktivnosti:

- oblikovanje medinstitucionalnih pravil in mehanizmov za razvoj univerzitetnih programov in gradiva;
- oblikovanje in zagotavljanje digitalnih izobraževalnih vsebin in tečajev, ki bodo na voljo vsem ukrajinskim terciarnim izobraževalnim institucijam prek spletne platforme;
- zagotavljanje dejavnosti usposabljanja za akademsko osebje, ki izvaja spletno poučevanje in poučevanje na daljavo prek platforme;
- razvoj postopkov za priznavanje učnih izidov in kreditnih točk ECTS, zlasti za univerzitetne programe;
- razvoj skupnih mehanizmov za zagotavljanje kakovosti;
- vsaka visokokakovostna aktivnost, ki bo kljub težkim razmeram zagotovila kontinuiteto ukrajinskega terciarnega izobraževalnega sistema.

Srednjeročno bi se lahko platforma uporabila kot podlaga za ustanovitev odprte univerze v Ukrajini, ki bi združila digitalno ponudbo obstoječih univerz, poleg tega pa bi omogočila tudi razvoj novih programov, vključno z novimi spletnimi tečaji in ustreznim študijskim gradivom.

Dodatne informacije in zahteve bodo objavljene na portalu za financiranje in javne razpise: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home.

Aktivnosti

Projekti bi morali predlagati aktivnosti, ki bodo zagotovile jasno dodano vrednost za terciarni izobraževalni sistem kot celoto in ki bodo neposredno vplivale na ciljne upravičence. Te aktivnosti bi morale prispevati k reformi politik terciarnega izobraževanja, ki ustrezajo družbenim potrebam in potrebam trga dela.

Neizčrpen seznam možnih aktivnosti je naveden v nadaljevanju:

- spodbujanje nacionalne odgovornosti s preizkušanjem in vključevanjem pozitivnih in dobrih praks v terciarnem izobraževanju na nacionalni in/ali regionalni ravni:
  - izboljšati zaposljivost diplomantov;
  - razširiti dostop do terciarnega izobraževanja na ljudi z manj priložnostmi;
  - okrepiti povezave med izobraževanjem, raziskavami in inovacijami;
- prispevati k uspešnemu in učinkovitemu oblikovanju politike na področju terciarnega izobraževanja z vključevanjem drugih deležnikov na področju terciarnega izobraževanja:
  - spodbujanje sodelovanja drugih pristojnih javnih organov, da bi povečali pomen terciarnega izobraževalnega sektorja in njegov vpliv na družbo na splošno;
  - omogočanje dejavne udeležbe študentov pri upravljanju in reformi sistema terciarnega izobraževanja;
  - vključevanje združenj, dejavnih na drugih pomembnih področjih, kot sta poklicno usposabljanje in mladina;
  - krepitev mednarodne razsežnosti terciarnega izobraževanja s sodelovanjem med institucijami na visoki ravni v državah članicah EU ali državah, pridruženih programu, in v upravičenih tretjih državah, ki niso pridružene programu. Zlasti razvoj in izvajanje programov, ki olajšujejo mobilnost študentov in akademskega osebja, kot je vzpostavitev regionalnega sistema prenašanja kreditnih točk ali podpora razvoju nacionalnih okvirov kvalifikacij;
  - opredelitev nacionalnega/regionalnega okvira za zagotavljanje kakovosti;

- spodbujanje regionalnega akademskega sodelovanja in prostovoljnega zbliževanja tretjih držav, ki niso pridružene programu, v smeri skupne regionalne strategije na področju terciarnega izobraževanja:
  - opredelitev korakov za vzpostavitev regionalnega visokošolskega prostora;
  - olajšanje nacionalnega in čezmejnega priznavanja;
  - odstranitev ovir za izobraževanje, izboljšanje dostopa do visokokakovostnega izobraževanja, ki temelji na inovacijah, ter omogočanje lažjega prehajanja učiteljev, učečih se in delavcev med državami;
- spodbujanje uvedbe mehanizmov financiranja, katerih cilj je:
  - povečanje udeležbe ljudi z manj priložnostmi v terciarnem izobraževanju;
  - premostitev digitalnega razkoraka na institucionalni in individualni ravni;
- povečanje privlačnosti učiteljskega poklica z uvedbo ukrepov, kot so:
  - spodbujanje pobud za poklicni razvoj;
  - spodbujanje njihovega sodelovanja pri internacionalizaciji terciarnega izobraževanja z ustvarjanjem spodbud.

K sodelovanju v projektih se spodbujajo pristojni javni organi s pristojnostmi v sektorjih, ki jih projekt zadeva (na primer zaposlovanje, mladina, finance, socialne zadeve, notranje zadeve, pravosodje, zdravstvo itd.), pa tudi organi iz držav članic EU ali tretjih držav, pridruženih programu.

Terciarne izobraževalne institucije iz upravičenih tretjih držav, ki niso pridružene programu, se zlasti spodbuja, da delujejo kot prijaviteljice v okviru tega sklopa.

Krepitev digitalnega izobraževalnega okolja za Ukrajino

Natančneje, za to pobudo se pričakuje, da bo mreža ukrajinskih institucij ob podpori evropskih institucij, ki imajo izkušnje z učenjem na daljavo, vzpostavila spletno platformo, ki bo združevala digitalne spletne tečaje in druge ustrezne vsebine, ki so se poučevale na ukrajinskih univerzah pred vojno ter so bile posodobljene v skladu s standardi kakovosti projekta (prva faza) in/ali posebej razvite znotraj odprte (virtualne) ukrajinske univerze (druga faza) ali za njo. Cilj bi moral biti, da vsebine, ki bodo na voljo na platformi, zagotavljajo ukrajinske univerze, zato bodo študenti študirali in diplomirali podobno kot študenti v kampusu.

Med projektom bi morale institucije oblikovati medinstitucionalna pravila in mehanizme za razvoj univerzitetnih vsebin in gradiva ter izvajanje, poučevanje in učenje vsebin, ki bodo prek spletne platforme na voljo vsem ukrajinskim terciarnim izobraževalnim institucijam; razviti postopke za priznavanje učnih izidov in kreditnih točk ECTS, zlasti za univerzitetne programe; razviti skupne mehanizme za zagotavljanje kakovosti, vključno z okvirom samoocenjevanja programov in gradiv OVUU. Projekt bo podpiral ustvarjanje novih digitalnih izobraževalnih vsebin in programov.

V platformo bodo vključene aktivnosti usposabljanja ukrajinskih akademikov na področju poučevanja na daljavo.

Pričakuje se, da bo platforma v prvi fazi podpirala predvsem terciarne izobraževalne institucije, ki so nepreklicno ali delno izgubile infrastrukturo, z akademskim osebjem in študenti, ki so se preselili v druge regije Ukrajine ali v tujino, podpora pa se lahko zagotovi tudi drugim ukrajinskim terciarnim izobraževalnim institucijam in študentom.

Platforma bo omogočila prepoznavnost digitalnih izobraževalnih produktov, ki so jih razvile ukrajinske terciarne izobraževalne institucije, ter dostop do njih za širšo javnost v Ukrajini in po svetu prek odprtih programov.

MERILO ZA UPRAVIČENOST

Kdo se lahko prijavi?	**Upravičene tretje države, ki niso pridružene programu za ta ukrep:** vse tretje države, ki niso pridružene programu (glej oddelek „Upravičene države“ v delu A tega vodnika) v regijah 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10 in 11[287]. **Izjema:** organizacije iz Belorusije (regija 2) in Ruske federacije (regija 4) niso upravičene do sodelovanja v tem ukrepu. **Za sklopa 1 in 2:** prijavitelji (koordinator in polnopravni partnerji) morajo biti pravni subjekti, ki: - so terciarne izobraževalne institucije ali organizacije terciarnih izobraževalnih institucij[288]; - imajo sedež v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu[289], ali upravičenih tretjih državah, ki niso pridružene programu. **Za sklop 3:** **<u>krepitev digitalnega izobraževalnega okolja za Ukrajino:</u>** predloge mora predložiti konzorcij (koordinator in partnerji), ki izpolnjuje naslednje pogoje: **geografska pokritost:** - ozemlje Ukrajine, kot je priznano z mednarodnim pravom; - vsaj ena država članica ali tretja država, pridružena programu; **institucionalna pokritost:** - vsaj ena terciarna izobraževalna institucija iz <u>vsake</u> udeležene države; - pristojni nacionalni organ (npr. ministrstvo), pristojen za terciarno izobraževanje v <u>Ukrajini</u>. **<u>Drugi projekti strukturnih reform:</u>** prijavitelji (koordinator in polnopravni partnerji) morajo biti pravni subjekti, ki: - so terciarne izobraževalne institucije, organizacije terciarnih izobraževalnih ali priznane nacionalne ali mednarodne organizacije rektorjev, učiteljev ali študentov; - imajo sedež v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, ali upravičenih tretjih državah, ki niso pridružene programu; - organizacije iz Sirije niso upravičene do sodelovanja v tem sklopu. Terciarne izobraževalne institucije s sedežem v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, morajo biti nosilke veljavne listine Erasmus za terciarno izobraževanje (ECHE). Terciarne izobraževalne institucije, ki imajo sedež v upravičenih tretjih državah, ki niso pridružene programu, in jih kot take priznavajo pristojni organi, skupaj s svojimi pridruženimi

[287] Z izjemo držav z visokim dohodkom v regijah 5, 7 in 8 (glej oddelek „Upravičene države“ v delu A tega vodnika“).

[288] Organizacija terciarne izobraževalne institucije se ne bo štela za terciarno izobraževalno institucijo. Nepovratna sredstva lahko prejmejo samo tiste članice, ki imajo sedež v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, ali upravičeni tretji državi, ki ni pridružena programu.

[289] Upravičene so države, ki se trenutno pogajajo o pridružitvenih sporazumih in v katerih sporazum začne veljati pred podpisom nepovratnih sredstev.

	subjekti (če obstajajo), morajo ponuditi celovite študijske programe, ki vodijo do visokošolskih diplom in priznanih diplom na ravni kvalifikacij terciarnega izobraževanja[290]. Sodelujejo lahko tudi združenja, javne ali zasebne organizacije, vključno z njihovimi pridruženimi subjekti (če ti obstajajo), ki so dejavne na trgu dela ali na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine ter imajo sedež v državah članicah EU ali tretjih državah, pridruženih programu, ali upravičenih tretjih državah, ki niso pridružene programu, vendar ne kot koordinatorji.
Sestava konzorcija	**Za sklopa 1 in 2:** predloge mora predložiti konzorcij (koordinator in partnerji), ki izpolnjuje naslednje pogoje: **geografska pokritost:** - vsaj dve državi članici ali tretji državi, pridruženi programu; - vsaj ena upravičena tretja država, ki ni pridružena programu; - vsaj dve upravičeni tretji državi, ki nista pridruženi programu, za regije 1, 10 in 11; - vsaj ena tretja država, ki ni pridružena programu, iz regije 10 in druga iz regije 11 za projekte, ki vključujejo obe regiji[291]. **institucionalna pokritost:** - vsaj ena terciarna izobraževalna institucija iz vsake sodelujoče države članice EU ali tretje države, pridružene programu; - vsaj dve terciarni izobraževalni instituciji iz vsake sodelujoče tretje države, ki ni pridružena programu. Institucionalna pokritost velja za vse države, ki sodelujejo v konzorciju. Število prijaviteljev iz tretjih držav, ki niso pridružene programu, mora biti enako ali večje od števila prijaviteljev iz držav članic EU in tretjih držav, pridruženih programu. **Izjema:** v tretjih državah, ki niso pridružene programu, kjer je število terciarnih izobraževalnih institucij v celotni državi manjše od pet, ali če posamezna institucija predstavlja več kot 50 % celotne študentske populacije v državi, se sprejmejo tudi vloge, ki vsebujejo samo eno terciarno izobraževalno institucijo iz te države. **Za sklop 3:** predloge mora predložiti konzorcij (koordinator in partnerji), ki izpolnjuje naslednje pogoje: **geografska pokritost:** - vsaj dve državi članici ali tretji državi, pridruženi programu; - vsaj ena upravičena tretja država, ki ni pridružena programu; **institucionalna pokritost:** - vsaj ena terciarna izobraževalna institucija iz vsake sodelujoče države članice EU ali tretje

[290] Mednarodna standardna klasifikacija izobrazbe (ISCED 2013), terciarno izobraževanje, vsaj 5. stopnja. Višja sekundarna izobrazba 4. stopnje, ki ni terciarna, ISCED 2011, ni sprejemljiva.

[291] Medregionalne projekte je mogoče predstaviti tudi samo z eno tretjo državo, ki ni pridružena programu iz regije 10, in drugo iz regije 11;

	države, pridružene programu; - vsaj dve terciarni izobraževalni instituciji iz vsake sodelujoče tretje države, ki ni pridružena programu; - pristojni nacionalni organ (npr. ministrstvo), odgovoren za terciarno izobraževanje v vsaki od upravičenih tretjih držav, ki niso pridružene programu. Institucionalna pokritost velja za vse države, ki sodelujejo v konzorciju. Število prijaviteljev iz tretjih držav, ki niso pridružene programu, mora biti enako ali večje od števila prijaviteljev iz držav članic EU in tretjih držav, pridruženih programu. **Izjema:** v tretjih državah, ki niso pridružene programu, kjer je število terciarnih izobraževalnih institucij v celotni državi manjše od pet, ali če posamezna institucija predstavlja več kot 50 % celotne študentske populacije v državi, se sprejmejo tudi vloge, ki vsebujejo samo eno terciarno izobraževalno institucijo iz te države.
Kraj izvajanja aktivnosti	Aktivnosti se morajo izvajati v državah, ki sodelujejo v projektu.
Trajanje projekta	**Za sklopa 1 in 2:** Projekti naj bi običajno trajali 24 ali 36 mesecev (podaljšanja so mogoča s spremembo, če so ustrezno utemeljena). **Za sklop 3:** Projekti naj bi običajno trajali 36 ali 48 mesecev (podaljšanja so mogoča s spremembo, če so ustrezno utemeljena).
Kje se prijaviti?	Pri Evropski izvajalski agenciji za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo (EACEA). **Sklop 1** ID razpisa: ERASMUS-EDU-2023-CBHE ID tematike: ERASMUS-EDU-2023-CBHE-STRAND-1 **Sklop 2** ID razpisa: ERASMUS-EDU-2023-CBHE ID tematike: ERASMUS-EDU-2023-CBHE-STRAND-2 **Sklop 3** ID razpisa: ERASMUS-EDU-2023-CBHE ID tematike: ERASMUS-EDU-2023-CBHE-STRAND-3
Kdaj se prijaviti?	Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do **16. februarja do 17. ure (po bruseljskem času).**

MERILA ZA DODELITEV

Projekt bo ocenjen v dvostopenjskem postopku na podlagi naslednjih meril:

Korak 1

Ustreznost projekta **(največ 30 točk)**	• **Namen**: predlog ustreza ciljem in aktivnostim ukrepa za krepitev zmogljivosti na področju terciarnega izobraževanja in posebnostim sklopa. Predstavlja ustrezen odziv na trenutne potrebe in omejitve ciljnih držav ali regij ter ciljnih skupin in končnih upravičencev. Upoštevajo se potrebe ciljnih udeležencev z manj priložnostmi (kjer je to primerno).

	Predlog obravnava glavne prednostne naloge EU; • **cilji**: cilji temeljijo na dobri analizi potreb; so jasno opredeljeni, specifični, merljivi, dosegljivi, realistični in časovno omejeni. Obravnavajo vprašanja, pomembna za sodelujoče organizacije (v skladu s strategijo za posodobitev, razvoj in internacionalizacijo ciljnih terciarnih izobraževalnih institucij) in razvojne strategije za visoko šolstvo v upravičenih tretjih državah, ki niso pridružene programu; • **povezava s politikami in pobudami EU:** predlog po potrebi upošteva in krepi dopolnjevanje/sinergije z drugimi ukrepi, ki jih financirajo EU in drugi subjekti (donatorji, javni in zasebni); • **Dodana vrednost EU**: predlog kaže, da podobnih rezultatov ne bi bilo mogoče doseči brez sodelovanja terciarnih izobraževalnih institucij iz držav članic EU ali tretjih držav, pridruženih programu, in brez financiranja EU. **Zlasti za sklop 1:** • Predlog jasno obravnava vnaprej določene regionalne prednostne naloge za ciljne regije. **Zlasti za sklop 2:** • Predlog se osredotoča na inovativne elemente ter najsodobnejše metode in tehnike na opredeljenem področju ukrepanja. • Predlog jasno obravnava vnaprej določene regionalne prednostne naloge za ciljne regije. **Zlasti za sklop 3:** • Predlog obravnava reformo in posodobitev terciarnih izobraževalnih sistemov v skladu z razvojnimi strategijami ciljnih tretjih držav, ki niso pridružene programu.
Kakovost zasnove in izvedbe projekta **(največ 30 točk)**	• **Skladnost**: splošna zasnova projekta zagotavlja usklajenost ciljev, metodologije, aktivnosti in predlaganega proračuna projekta. Predlog predstavlja usklajen in celovit nabor ustreznih aktivnosti za izpolnjevanje opredeljenih potreb in pričakovanih rezultatov; • **metodologija**: logika ukrepa je kakovostna, načrtovani izložki in rezultati so skladni in izvedljivi, ključne predpostavke in tveganja pa so jasno opredeljeni. Struktura in vsebina matrice logičnega okvira (LFM) sta ustrezni, tj. izbira objektivno preverljivih kazalnikov, razpoložljivost podatkov, izhodiščni podatki, ciljne vrednosti itd.; • **delovni načrt**: kakovost in učinkovitost delovnega načrta, vključno s stopnjo skladnosti sredstev, dodeljenih delovnim sklopom, z njihovimi cilji in rezultati; razmerje med viri in pričakovanimi rezultati je ustrezno, delovni načrt pa je realen, z natančno opredeljenimi dejavnostmi, časovnimi okviri, jasnimi rezultati in mejniki; • **proračun**: predlog je stroškovno učinkovit in dodeljuje ustrezna finančna sredstva, potrebna za uspešno izvedbo projekta. • **nadzor kakovosti**: nadzorni ukrepi (stalno ocenjevanje kakovosti, medsebojni pregledi, aktivnosti primerjalne analize, blažilni ukrepi itd.) in kazalniki kakovosti zagotavljajo, da bo izvajanje projekta visokokakovostno; • **okoljska trajnostnost**: projekt je zasnovan na okolju prijazen način in v različnih fazah projekta vključuje zelene prakse (na primer zelena potovanja).
Kakovost partnerstva in dogovorov o sodelovanju **(največ 20 točk)**	• **Upravljanje**: predvidene so trdne ureditve upravljanja. Pravočasnost, strukture upravljanja, ureditve sodelovanja in odgovornosti so dobro opredeljene in realistične; • **sestava:** partnerstvo združuje ustrezno mešanico organizacij s potrebnimi kompetencami, ki so pomembne za cilje predloga in posebnosti sklopa; predlog vključuje najustreznejši in najraznovrstnejši krog neakademskih partnerjev; • **naloge**: vloge in naloge se dodelijo na podlagi posebnega strokovnega znanja, profilov in izkušenj vsakega partnerja ter so ustrezne; • **sodelovanje**: predlagani so učinkoviti mehanizmi za zagotovitev učinkovitega sodelovanja, komunikacije in reševanja konfliktov med partnerskimi organizacijami in vsemi drugimi deležniki;

	• **zavezanost:** prispevek partnerjev projekta je precejšen in ustrezen ter se dopolnjuje; predlog izkazuje vključenost, zavezanost in odgovornost partnerjev za posebne cilje in rezultate, zlasti iz tretjih držav, ki niso pridružene programu. **Zlasti za sklop 2:** • predlog vključuje ustrezne neakademske organizacije in deležnike, ki bodo ciljem predloga prinesli inovativno dodano vrednost. **Zlasti za sklop 3:** • predlog dokazuje, da so pristojni nacionalni organi za terciarno izobraževanje močno vključeni v usmerjanje in izvajanje ukrepa;
trajnostnost, učinek in razširjanje pričakovanih rezultatov **(največ 20 točk)**	• **Uporaba**: v predlogu je prikazano, kako bodo partnerji in drugi deležniki uporabljali rezultate projekta, kako se bodo zagotovili multiplikacijski učinki (vključno z možnostjo za ponavljanje in razširitev rezultatov ukrepa na sektorski ravni, pa tudi na lokalni/regionalni/nacionalni ali mednarodni ravni), prav tako pa predlog zagotavlja sredstva za merjenje izkoriščanja v času financiranja projekta in po njem; • **razširjanje**: predlog zagotavlja jasen in učinkovit načrt za razširjanje rezultatov ter vključuje ustrezne aktivnosti in njihovo časovno razporeditev, orodja in kanale, ki bodo zagotovili, da se bodo rezultati in koristi učinkovito razširili na vse zadevne deležnike in nesodelujoče občinstvo, ter da se bodo v času financiranja projekta in po njem k rezultatom pritegnili ustrezni deležniki; • **učinek**: predlog zagotavlja oprijemljiv učinek na svoje ciljne skupine in ustrezne deležnike na lokalni, nacionalni ali regionalni ravni. Vključuje ukrepe ter cilje in kazalnike za spremljanje napredka in oceno pričakovanega (kratkoročnega in dolgoročnega) učinka na posamezni, institucionalni in sistemski ravni; • **trajnostnost:** v predlogu je pojasnjeno, kako se bodo rezultati projekta ohranjali finančno (po koncu financiranja projektov) in institucionalno (dejavnosti in storitve še naprej obstajajo) ter kako bo zagotovljeno lokalno lastništvo. **Zlasti za sklop 1:** • predlog zagotavlja stalen in trajnosten odziv na obstoječe ovire in večjo dostopnost učnih možnosti in virov, ki jih ponujajo terciarne izobraževalne institucije, za študente/osebje z manj priložnostmi; • predlog bo verjetno povečal zmogljivosti za mednarodno sodelovanje institucij v tretjih državah, ki niso pridružene programu. **Zlasti za sklop 2:** • predlog zagotavlja pomemben vpliv na institucije tretjih držav, ki niso pridružene programu, zlasti na razvoj njihovih inovacijskih zmogljivosti in posodobitev njihovega upravljanja, tako da se odpirajo družbi na splošno, trgu dela in širšemu svetu. • V predlogu je prikazan njegov potencialni širši vpliv na družbo in/ali gospodarski sektor. **Zlasti za sklop 3:** • v predlogu je prikazano, kako bodo rezultati projekta vodili k reformam politike ali posodobitvi terciarnega izobraževanja na sistemski ravni.

Vloge lahko dosežejo do 100 točk. Da bi se predlogi upoštevali pri dodeljevanju sredstev, morajo skupno doseči vsaj 60 točk in najmanj polovico najvišjega števila točk pri vsakem merilu za dodelitev.

V primeru izenačenih predlogov bodo imeli prednost projekti, ki pri merilu „Ustreznost projekta“ ter nato pri merilu „trajnostnost, učinek in razširjanje pričakovanih rezultatov“ dobijo največ točk.

Poleg tega bo ocenjevalni odbor upošteval:

- tematsko raznolikost projektov in zadostno geografsko zastopanost v regiji glede na število projektov na državo;
- skladnost z zahtevami, ki veljajo za naslednje regije:
    - **za države vzhodnega partnerstva**: pri sklopih 1 in 2 bodo imele prednost terciarne izobraževalne institucije, ki niso iz glavnih mest in/ali so iz podeželskih in/ali bolj oddaljenih regij;
    - pri **Aziji, Srednji Aziji, Bližnjem in Srednjem vzhodu ter Pacifiku**: pri sklopih 1 in 2 bodo imele prednost najmanj razvite države;
    - **za podsaharsko Afriko**: pri vseh sklopih bodo prednost imele najmanj razvite države; poseben poudarek bo namenjen tudi prednostnim državam na področju migracij in regionalnim projektom, ki vključujejo terciarne izobraževalne institucije iz več držav. Nobena država ne more prejeti več kot 8 % sredstev, predvidenih za regijo.

Na podlagi tega bodo predlogi razvrščeni po padajočem vrstnem redu glede na regijo in sklop.

V drugem koraku bo o predlogih, ki jih odbor za ocenjevanje predlaga za financiranje (in rezervni seznam), z delegacijami EU v zadevnih upravičenih tretjih državah, ki niso pridružene programu, potekalo posvetovanje o naslednjih vidikih:

- priznavanje izobraževalnih institucij s strani pristojnih nacionalnih organov;
- izvedljivost projekta v lokalnem kontekstu tretje države ali tretjih držav;
- projekt prispeva k lokalnim potrebam na prednostnem področju;
- prekrivanje z obstoječimi pobudami na izbranem tematskem področju, ki jih financirajo delegacija EU, nacionalni ali mednarodni donatorji.

Za financiranje EU se bodo ohranili samo projekti, ki so uspešno prestali posvetovanje z delegacijo EU, v mejah razpoložljivega proračuna za posamezno regijo, in sicer največ dva financirana predloga na organizacijo prijaviteljico. Za vsakega od treh sklopov je predviden okvirni proračun, vendar je možen prenos proračunskih sredstev z enega sklopa na drugega.

DODATNE INFORMACIJE

Sprejetje vloge ne pomeni zavezanosti k dodelitvi sredstev v znesku, ki ga je zahteval prijavitelj. Zahtevani znesek sredstev se lahko zmanjša na podlagi finančnih pravil, ki se uporabljajo za sklope ukrepa in rezultate ocenjevanja.

Kot splošno pravilo in v skladu z obstoječim nacionalnim in evropskim pravnim okvirom bi bilo treba rezultate objaviti kot prosto dostopne učne vire (PDUV) ter na ustreznih platformah stroke, sektorja ali pristojnih organov. V predlogu je opisano, kako se bo omogočil prost dostop z odprtimi licencami do ustvarjenih podatkov, gradiv, dokumentov ter aktivnosti v avdiovizualnih in družbenih medijih ter kako se bo o njih obveščalo, poleg tega pa predlog ne vsebuje nesorazmernih omejitev.

PRIPRAVA PROJEKTA

Upošteva se naslednje:

1. **zavezanost partnerskih institucij pri projektu**

Uspešen projekt krepitve zmogljivosti na področju terciarnega izobraževanja mora zagotoviti močno udeležbo vseh partnerskih institucij, zlasti tistih v tretjih državah, ki niso pridružene programu. S skupno odgovornostjo pri pripravi predloga bodo postale odgovorne za rezultate projektov in trajnostnost projekta. Projekti krepitve zmogljivosti lahko vključujejo „pridružene partnerje“, ki prispevajo k izvajanju določenih projektnih nalog/aktivnosti ali podpirajo razširjanje in trajnostnost projekta. Za vprašanja glede upravljanja sporazuma se „pridruženi partnerji“ ne štejejo kot del partnerstva in ne prejemajo sredstev;

2. **analize potreb**

Ocena potreb je prvi pomemben korak v razvoju predloga krepitve zmogljivosti na področju terciarnega izobraževanja. Namen ocene potreb je opredeliti tista področja, ki jih je treba okrepiti, in razloge za vrzeli na teh področjih. To je

podlaga za oblikovanje ustreznih ukrepov za odpravo vrzeli in s tem za krepitev zmogljivosti terciarnih izobraževalnih institucij;

3. **izvajanje in spremljanje**

Ko so analize potreb zaključene, se lahko pripravi izvedbeni načrt za odpravo ugotovljenih vrzeli.

Upoštevati je treba naslednje osnovne elemente:

- **posodobitev/novi učni načrti:** za projekte, ki vključujejo „razvoj učnega načrta“, se pričakuje, da bodo vključevali usposabljanje za izobraževalno osebje in obravnavali povezana vprašanja, kot so zagotavljanje kakovosti in zaposljivosti diplomantov prek povezav s trgom dela. Študijske programe bi bilo treba uradno akreditirati in/ali licencirati pred koncem obdobja financiranja projekta. Poučevanje novih ali posodobljenih programov se mora začeti med življenjskim ciklom projekta z ustreznim številom študentov in prekvalificiranih učiteljev ter se mora izvajati vsaj eno tretjino trajanja projekta. Usposabljanje v okviru projektov reforme učnih načrtov je ciljno usmerjeno tudi na administrativno osebje, kot so knjižničarji, laboratorijsko osebje in informatiki. Pri projektih se močno spodbuja, da se v posodobljene učne načrte vključi delovna praksa za študente v poslovnem okolju/podjetju. Praksa mora trajati razumno dolgo, da se omogoči pridobitev potrebnih znanj in spretnosti;
- **vključenost študentov:** projekti bi morali predvideti vključenost študentov (na primer pri pripravi novih študijskih programov), in to ne le v fazi preizkušanja/pilotiranja projekta;
- **mobilnost osebja in študentov:** mobilnost mora biti usmerjena predvsem na študente iz tretjih držav, ki niso pridružene programu, in osebje iz tretjih držav, ki niso pridružene programu, ter je namenjena: osebju (na primer vodstvenim delavcem, osebju s področja raziskav in prenosa tehnologije, tehničnemu in upravnemu osebju) na podlagi uradne pogodbe v upravičenih institucijah, ki so vključene v projekt; študentom [vpisanim v kratki cikel, prvi cikel (dodiplomska ali enakovredna stopnja), drugi cikel (magistrska ali enakovredna stopnja) in tretji ali doktorski cikel], vpisanim v eni od upravičenih institucij. Mobilnost študentov v državah članicah in tretjih državah, pridruženih programu, ter med njimi ni upravičena. Mobilnost mora trajati razumno dolgo, da se zagotovita učenje in pridobivanje potrebnih znanj in spretnosti v skladu s cilji projekta, ter praviloma ne sme biti krajša od enega tedna. Priporočljivo je, da se fizična mobilnost kombinira z virtualno mobilnostjo. Uporablja se lahko pri pripravi, podpori in nadaljnjem spremljanju dejanske mobilnosti. Organizira se lahko tudi za obravnavanje oseb s posebnimi potrebami ali manj priložnostmi, da pripomore k odpravljanju ovir za dolgotrajno dejansko mobilnost;
- **zagotavljanje kakovosti** mora biti sestavni del projekta, da se zagotovi, da projekti krepitve zmogljivosti na področju terciarnega izobraževanja uspešno dosežejo pričakovane rezultate in učinek, ki presega partnerstvo. Vzpostaviti je treba ukrepe za nadzor kakovosti, vključno s kazalniki in merili uspešnosti, za zagotavljanje visokokakovostnega izvajanja projekta, ki se zaključi pravočasno in stroškovno učinkovito;
- **partnerski sporazum:** o podrobnih načinih izvajanja projekta se morajo dogovoriti partnerji projekta, formalizirajo pa se v „partnerskem sporazumu“, ki ga je treba podpisati na začetku projekta. Izvod partnerskega sporazuma je treba predložiti Izvajalski agenciji v šestih mesecih od podpisa sporazuma o nepovratnih sredstvih;
- **oprema:** za upravičene izdatke se lahko šteje samo nakup opreme, ki je neposredno povezana s cilji sklopa in izdelana najpozneje 12 mesecev pred zaključkom projekta. Oprema je namenjena izključno terciarnim izobraževalnim institucijam tretjih držav, ki niso pridružene programu, vključenih v partnerstvo, in mora biti zabeležena v uradnem inventarju terciarnih izobraževalnih institucij, za katere je bila kupljena;
- **učinek in trajnostnost:** projekti krepitve zmogljivosti na področju terciarnega izobraževanja naj bi imeli dolgoročni strukturni učinek v upravičenih tretjih državah, ki niso pridružene programu. Predlogi bodo morali po potrebi prikazati pričakovani učinek na treh ravneh (individualni, institucionalni in sistemski) ter vzpostaviti metodologijo in opredeliti orodja za njegovo merjenje; **okolju prijazno izvajanje**: projekti bi morali pri izvajanju svojih aktivnosti upoštevati okolju prijazne prakse, vključno z vodenjem projektov. Od projektov se pričakuje, da bodo sistematično beležili in izračunavali ogljični odtis posameznih udeležencev, povezan s prometom; **prost dostop:** predlog bi moral zagotoviti, da bodo pripravljeni materiali, dokumenti in mediji prosto dostopni ter promovirani z odprtimi licencami in brez nesorazmernih omejitev.

KAKŠNA SO PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV?

Za ta ukrep se uporablja model financiranja s pavšalnimi zneski. Znesek prispevka v obliki enkratnega pavšalnega zneska bo določen za vsako dodelitev nepovratnih sredstev na podlagi ocenjenega proračuna za ukrep, ki ga predlaga prijavitelj. Organ, ki dodeli sredstva, bo določil pavšalni znesek za vsako dodelitev nepovratnih sredstev na podlagi predloga, rezultata ocene, stopenj financiranja in najvišjega zneska nepovratnih sredstev, določenega v razpisu.

Znesek nepovratnih sredstev EU na projekt je:

- za **sklop 1** – spodbujanje dostopa do sodelovanja v terciarnem izobraževanju: med 200 000 EUR in 400 000 EUR na projekt;
- za **sklop 2** – partnerstva za preobrazbo v terciarnem izobraževanju: med 400 000 EUR in 800 000 EUR na projekt;
- za **sklop 3** – krepitev digitalnega izobraževalnega okolja za Ukrajino: do 5 000 000 EUR. Drugi projekti strukturnih reform: med 600 000 EUR in 1 000 000 EUR na projekt.

Kako se določi pavšalni znesek za projekt?

Prijavitelji morajo izpolniti podrobno proračunsko preglednico v skladu s prijavnim obrazcem, pri tem pa upoštevati naslednje točke:

- upravičenci bi morali proračun po potrebi podrobno opredeliti in organizirati v skladne delovne sklope (na primer razdeljene na „vodenje projekta“, „usposabljanje“, „organizacija dogodkov“, „priprava in izvajanje mobilnosti“, „obveščanje in razširjanje“, „zagotavljanje kakovosti“, „oprema“ itd.);
- v predlogu morajo biti opisane aktivnosti/rezultati, zajeti v posameznem delovnem sklopu;
- prijavitelji morajo v svojem predlogu navesti razčlenitev ocenjenih stroškov, ki prikazuje deleže za posamezne delovne sklope (in v vsakem delovnem sklopu delež, dodeljen vsakemu upravičencu in povezanemu subjektu);
- navedeni stroški lahko zajemajo stroške osebja, potne stroške in stroške bivanja, stroške opreme in oddaje naročil podizvajalcem ter druge stroške (kot so razširjanje informacij, objave ali prevodi);
- stroški opreme bi morali predstavljati največ 35 % dodeljenih nepovratnih sredstev EU, nepovratna sredstva EU pa bodo krila 100 % upravičenih stroškov;
- sklepanje pogodb s podizvajalci bi moralo predstavljati največ 10 % dodeljenih nepovratnih sredstev EU.

Predlogi bodo ocenjeni v skladu s standardnimi postopki ocenjevanja ob pomoči notranjih in/ali zunanjih strokovnjakov. Strokovnjaki bodo ocenili kakovost predlogov glede na zahteve, opredeljene v razpisu, ter pričakovani učinek, kakovost in učinkovitost ukrepa. Vrednost pavšalnega zneska bo omejena na največ 90 % predvidenega proračuna, določenega po oceni, parametri za nepovratna sredstva (najvišji znesek nepovratnih sredstev, stopnja financiranja, skupni upravičeni stroški itd.) pa bodo določeni v sporazumu o dodelitvi nepovratnih sredstev.

Dosežki projekta bodo ocenjeni na podlagi dokončanih rezultatov. Shema financiranja bi omogočila osredotočenost na izložke in ne na vložke, zato bi bil poudarek na kakovosti in stopnji doseganja merljivih ciljev.

Več podrobnosti je navedenih v vzorcu sporazuma o nepovratnih sredstvih, ki je na voljo na portalu za financiranje in javne razpise: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home.

KREPITEV ZMOGLJIVOSTI NA PODROČJU POKLICNEGA IZOBRAŽEVANJA IN USPOSABLJANJA (PIU)

Projekti krepitve zmogljivosti so mednarodni projekti sodelovanja na podlagi večstranskih partnerstev med organizacijami, aktivnimi na področju PIU v državah članicah EU in tretjih državah, pridruženih programu, ter tretjih državah, ki niso pridružene programu. Njihov cilj je podpirati ustreznost, dostopnost in odzivnost institucij in sistemov na področju PIU v tretjih državah, ki niso pridružene programu, kot gonila trajnostnega socialno-ekonomskega razvoja.

Namen tega ukrepa je s skupnimi pobudami, ki spodbujajo sodelovanje med različnimi regijami sveta, povečati zmogljivosti ponudnikov PIU, zlasti na področju upravljanja, vodenja, vključevanja, zagotavljanja kakovosti in inovacij, da bodo bolje pripravljeni na sodelovanje z zasebnim sektorjem/družbami/podjetji/poslovnimi združenji, da bi raziskali zaposlitvene možnosti in skupaj razvili odzivne ukrepe na področju PIU. Mednarodna partnerstva bi morala prispevati k izboljšanju kakovosti PIU v tretjih državah, ki niso pridružene programu, zlasti s krepitvijo zmogljivosti osebja in učiteljev v poklicnem izobraževanju in usposabljanju ter s krepitvijo povezave med ponudniki PIU in trgom dela.

Predvideno je, da projekti za krepitev zmogljivosti PIU prispevajo k širšim ciljem politike, za katere si prizadevajo Evropska komisija in tretje države, ki niso pridružene zadevnemu programu, ali zadevne regije, vključno z naložbenimi svežnji Global Gateway.

CILJI UKREPA

Z ukrepom se bodo zlasti:

- krepila zmogljivost ponudnikov PIU za izboljšanje sodelovanja med zasebnimi in javnimi deležniki na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja za ukrepe PIU, usmerjene v povpraševanje in priložnosti;
- izboljšali kakovost in odzivnost PIU na gospodarski in socialni razvoj za povečanje ustreznosti zagotavljanja znanj in spretnosti za potrebe trga dela;
- uskladila ponudba PIU z lokalnimi, regionalnimi in nacionalnimi razvojnimi strategijami.

TEMATSKA PODROČJA

Značilnosti krepitve zmogljivosti v PIU vključujejo nekatera tematska področja, predstavljena v nadaljevanju. Predlogi bi morali biti osredotočeni na eno ali več naslednjih tem:

- učenje na delovnem mestu (za mlade in/ali odrasle);
- mehanizmi za zagotavljanje kakovosti;
- strokovni razvoj učiteljev/trenerjev v PIU;
- ključne kompetence, vključno s podjetništvom;
- javno-zasebna partnerstva v PIU;
- inovacije v PIU;
- zelena in digitalna znanja in spretnosti za dvojni prehod;
- usklajevanje znanj in spretnosti s sedanjimi in prihodnjimi zaposlitvenimi možnostmi.

Poleg tega lahko prijavitelji pokrivajo tematska področja, ki niso navedena zgoraj. Ta morajo dokazati, da so še posebej primerna za izpolnjevanje ciljev razpisa in opredeljenih potreb.

AKTIVNOSTI

Predlagane aktivnosti morajo biti neposredno povezane s cilji in tematskimi področji ukrepa, kar pomeni, da morajo ustrezati enemu ali več zgoraj navedenim tematskim področjem, poleg tega morajo biti podrobno opisane v opisu projekta, ki zajema celotno obdobje izvajanja.

Aktivnosti projektov v okviru tega mednarodnega svetovnega ukrepa morajo biti osredotočene na gradnjo in krepitev zmogljivosti organizacij, dejavnih na področju PIU, predvsem v tretjih državah, ki niso pridružene programu, zajetih v ukrep.

Financirani projekti bodo lahko vključevali najrazličnejše aktivnosti sodelovanja, izmenjave, obveščanja in druge aktivnosti, na primer:

- vzpostavitev in razvoj mrež ter izmenjave dobrih praks med ponudniki PIU v tretjih državah, ki niso pridružene programu, in ponudniki PIU iz države članice EU ali tretje države, pridružene programu;
- oblikovanje orodij, programov in drugega gradiva za krepitev zmogljivosti institucij iz tretjih držav, ki niso pridružene programu (praktični programi usposabljanja in orodja za ocenjevanje in potrjevanje učnih izidov v PIU, posamezni akcijski načrti za sodelujoče institucije; strokovno usmerjanje in svetovanje ter metode za mentorstvo itd.);
- oblikovanje mehanizmov za vključitev zasebnega sektorja v oblikovanje in izvajanje učnih načrtov ter za zagotavljanje visokokakovostnih delovnih izkušenj učečim se v PIU;
- razvoj in prenos pedagoških pristopov, gradiva in metod za poučevanje in usposabljanje, vključno z učenjem na delovnem mestu, virtualno mobilnostjo, prosto dostopnimi učnimi viri in boljšim izkoriščanjem potenciala IKT;
- razvoj in izvajanje mednarodnih (virtualnih) dejavnosti izmenjave predvsem za osebje (vključno z učitelji in nepedagoškim osebjem, kot so vodstveni delavci šol, vodstveni delavci, svetovalci itd.).

Če se predlagajo aktivnosti mobilnosti učencev in osebja, bi morale te neposredno prispevati k ciljem projekta in biti aktivno vključene v logiko projekta kot celoto.

Predlagane aktivnosti bi morale prinesti dodano vrednost in bodo imele neposreden učinek na doseganje rezultatov projekta.

REGIONALNE PREDNOSTNE NALOGE

Razpoložljiva proračunska sredstva so razdeljena med različne svetovne regije (tj. Zahodni Balkan, vzhodno sosedstvo, države južnega Sredozemlja, podsaharska Afrika, Latinska Amerika in Karibi), obseg proračunskih sredstev pa je različen. Dodatne informacije o zneskih so na voljo v okviru posamezne proračunske ovojnice ter bodo objavljene na portalu za financiranje in javne razpise.

EU je določila več prednostnih nalog v zvezi z geografsko uravnoteženostjo in specifičnimi cilji. Poleg tega se organizacije spodbujajo k sodelovanju s partnerji iz najrevnejših in najmanj razvitih tretjih držav, ki niso pridružene programu.

Regionalne prednostne naloge, določene za ta ukrep, so:

Če vloga vključuje eno ali več partnerskih držav ETF (Evropska fundacija za usposabljanje)[292], bi moral predlog vsebovati dokaze o odzivu na priporočila ETF, oblikovana v ustreznih regionalnih poročilih[293] iz Torina[294].

292 Razen Belorusije in srednjeazijskih držav, ki niso upravičene do sodelovanja v tem ukrepu.

Zahodni Balkan

- Prednost bodo imeli projekti, ki prispevajo h gospodarskemu in naložbenemu načrtu Evropske fundacije za usposabljanje in/ali njenim priporočilom v okviru Torinskega procesa (glej zgoraj);
- prednost bo imela mobilnost učečih se (študentov) in osebja (učiteljev, mentorjev, direktorjev, vodstvenih delavcev itd.).

Vzhodno sosedstvo

- Prednost bodo imeli projekti, ki prispevajo h gospodarskemu in naložbenemu načrtu Evropske fundacije za usposabljanje in/ali njenim priporočilom v okviru Torinskega procesa (glej zgoraj).

Države južnega Sredozemlja

- Prednost bodo imeli projekti, ki prispevajo h gospodarskemu in naložbenemu načrtu Evropske fundacije za usposabljanje in/ali njenim priporočilom v okviru Torinskega procesa (glej zgoraj).

Podsaharska Afrika

- Prednost bodo imele najmanj razvite države; poseben poudarek je treba nameniti tudi prednostnim državam na področju migracij; nobena država ne bo imela dostopa do več kot 8 % sredstev, predvidenih za regijo;
- prednost bodo imeli projekti, ki prispevajo k ustreznim geografskim večletnim okvirnim programom[295] na državni ali regionalni ravni.

Latinska Amerika

- Prednost bodo imeli regionalni projekti (projekti, ki vključujejo več kot eno upravičeno tretjo državo, ki ni pridružena programu) ali projekti v državah z nižjimi in srednjimi dohodki;
- prednost bodo imeli projekti, ki prispevajo k ustreznemu geografskemu večletnemu okvirnemu programu[296] na državni ali regionalni ravni.

Karibi

- Prednost bodo imeli regionalni projekti (projekti, ki vključujejo več kot eno upravičeno tretjo državo, ki ni pridružena programu) ali projekti v najmanj razvitih državah ter državah z nižjimi in srednjimi dohodki;
- prednost bodo imeli projekti, ki prispevajo k ustreznemu geografskemu večletnemu okvirnemu programu[297] na državni ali regionalni ravni.

Če bodo obravnavane zgoraj navedene regionalne prednostne naloge, bodo morali projekti pokazati, kako in v kolikšnem obsegu.

---

[293] https://www.etf.europa.eu/en/publications-and-resources/publications/policies-human-capital-development-southern-and-eastern; https://www.etf.europa.eu/en/publications-and-resources/publications/policies-human-capital-development-eastern-partnership-etf; https://www.etf.europa.eu/en/publications-and-resources/publications/policies-human-capital-development-south-eastern-europe-and

294 Torinski proces je participativni proces, ki vodi k na dokazi temelječi analizi politik poklicnega izobraževanja in usposabljanja v državi. Torinski proces, ki je bil uveden leta 2010 in se izvaja vsaki dve leti, zagotavlja pregled stanja razvoja sistemov poklicnega izobraževanja in usposabljanja v partnerskih državah ETF ter pregled doseženega napredka in prednostnih nalog za prihodnost.

[295] https://international-partnerships.ec.europa.eu/funding/funding-instruments/global-europe-programming_sl

[296] Kot je navedeno zgoraj.

[297] Kot je navedeno zgoraj.

PRIPRAVA PROJEKTA

Projekt krepitve zmogljivosti na področju PIU je sestavljen iz štirih faz:

- opredelitev in začetek projekta;
- priprava, zasnova in načrtovanje projekta;
- izvajanje projekta in spremljanje aktivnosti;
- pregled projekta in ocena učinka.

Opozoriti je treba, da medtem ko se lahko pripravljalne aktivnosti začnejo, preden je predlog predložen ali izbran za financiranje, lahko stroški nastanejo in se aktivnosti začnejo izvajati šele po podpisu sporazuma o nepovratnih sredstvih.

Sodelujoče organizacije in udeleženci, vključeni v aktivnosti, bi morali dejavno sodelovati v vseh navedenih fazah, s čimer bi izboljšali svojo učno izkušnjo.

- **Opredelitev in začetek**

  Opredelite problem, potrebo ali priložnost, ki jo lahko v okviru razpisa obravnavate s svojo zamislijo za projekt; opredelite ključne aktivnosti in glavne rezultate, ki jih je mogoče pričakovati od projekta; popišite ustrezne deležnike in morebitne partnerje; oblikujte cilje projekta; zagotovite usklajenost projekta s strateškimi cilji sodelujočih organizacij; opravite nekaj začetnega načrtovanja, da se bo projekt dobro začel, in zberite informacije, potrebne za prehod v naslednjo fazo itd.

- **Priprava, zasnova in načrtovanje**

  Opredelite obseg projekta in ustrezen pristop; jasno opišite predlagano metodologijo, ki zagotavlja skladnost med cilji in aktivnostmi projekta; določite razpored vključenih nalog; ocenite potrebna sredstva in navedite podrobnosti o projektu, na primer oceno potreb; opredelite razumne cilje in kazalnike učinka (specifične, merljive, dosegljive, ustrezne in časovno opredeljene); opredelite rezultate projekta in učne izide; pripravite program dela ter navedite oblike aktivnosti, pričakovani učinek in ocenjeni skupni proračun; pripravite načrt izvajanja projekta ter dober in realističen načrt obveščanja, ki vključuje strateške vidike upravljanja projekta, spremljanja, nadzora kakovosti, poročanja in razširjanja rezultatov; opredelite praktične ureditve in potrdite ciljne skupine za predvidene aktivnosti; sklenite sporazume s partnerji in napišite predlog itd.

- **Izvajanje in spremljanje aktivnosti**

  Izvajanje projekta v skladu z načrti, ki izpolnjujejo zahteve glede poročanja in obveščanja; spremljanje aktivnosti, ki se izvajajo, in ocenjevanje uspešnosti projekta glede na načrte projekta; opredelitev in izvajanje popravnih ukrepov za odpravo odstopanj od načrtov ter obravnavo težav in tveganj; opredelitev neskladnosti z določenimi standardi kakovosti in izvajanje popravnih ukrepov itd.

- **Pregled in ocena učinka**

  Ocena uspešnosti projekta glede na cilje projekta in načrte izvajanja; ocena aktivnosti in njihovega učinka na različnih stopnjah, izmenjava in uporaba rezultatov projekta itd.

Poleg tega se od projektov, kjer je to primerno in sorazmerno, pričakuje:

- vključitev dolgoročnega akcijskega načrta za postopno uvajanje rezultatov projekta po zaključku projekta (na podlagi trajnostnih partnerstev), vključno z ukrepi za nadgradljivost in finančno vzdržnost;
- zagotovitev ustrezne prepoznavnosti in obsežnega razširjanja rezultatov projekta na transnacionalni, nacionalni in/ali regionalni ravni z ustreznimi partnerji.

Prečni vidiki, ki jih je treba upoštevati pri zasnovi projekta

Poleg izpolnjevanja formalnih meril in sklenitve dogovorov o trajnostnem sodelovanju z vsemi projektnimi partnerji lahko elementi, navedeni v nadaljevanju, prispevajo k večjemu učinku projektov krepitve zmogljivosti in njihovemu kakovostnejšemu izvajanju v različnih fazah projekta.

Prijavitelji (koordinator in polnopravni partnerji) se spodbujajo, naj te priložnosti in razsežnosti upoštevajo pri snovanju projektov.

- **Vključevanje in raznolikost**

  Program podpira projekte, ki spodbujajo socialno vključevanje in so namenjeni izboljšanju navezovanja stikov z ljudmi z manj priložnostmi, vključno z invalidi in ljudmi z migrantskim ozadjem, ter ljudmi, ki živijo na podeželskih in oddaljenih območjih, in ljudmi, ki se soočajo s socialno-ekonomskimi težavami ali drugim morebitnim virom diskriminacije na podlagi spola, rase ali narodnosti, vere ali prepričanja, invalidnosti, starosti ali spolne usmerjenosti. Projekti bodo pomagali odpraviti ovire, s katerimi se te skupine srečujejo pri dostopu do priložnosti, ki jih ponuja program, prispevali pa bodo tudi k ustvarjanju vključujočih okolij, ki spodbujajo pravičnost in enakost ter se odzivajo na potrebe širše skupnosti.

- **Okoljska trajnostnost**

  Program podpira ozaveščanje o okoljskih izzivih in izzivih, povezanih s podnebnimi spremembami. Projekti se spodbujajo k razvijanju kompetenc v različnih sektorjih, pomembnih za trajnostnost, strategij in metodologij za zelena znanja in spretnosti, pa tudi v prihodnost usmerjenih učnih načrtov, ki bolje izpolnjujejo potrebe posameznikov. Program podpira tudi preizkušanje inovativnih praks, da bi učeče se, osebje in ponudnike PIU pripravil na prevzem vloge resničnih katalizatorjev sprememb (na primer varčevanje z viri, zmanjševanje porabe energije in odpadkov, nadomeščanje emisij ogljičnega odtisa, izbira trajnostne hrane in možnosti mobilnosti).

- **Digitalna razsežnost**

  Program podpira načrte za digitalno preobrazbo načrtov za primarno in sekundarno izobraževanje ter poklicno izobraževanje in usposabljanje (PIU). Spodbuja namensko uporabo digitalnih tehnologij. To vključuje razvoj digitalnih pedagoških pristopov in strokovnega znanja v zvezi z uporabo digitalnih orodij, vključno z dostopnimi in podpornimi tehnologijami ter pripravo in inovativno uporabo digitalnih izobraževalnih vsebin.

- **Skupne vrednote, državljansko udejstvovanje in udeležba**

  Program podpira aktivno državljanstvo in etiko pri vseživljenjskem učenju. Projekti bi morali ljudem ponuditi priložnosti za udeležbo v demokratičnem življenju ter družbenem in državljanskem udejstvovanju. Poudarek bo tudi na ozaveščanju o okviru Evropske unije in njegovem razumevanju, zlasti v zvezi s skupnimi vrednotami EU, načeli enotnosti in raznolikosti ter kulturno identiteto, kulturno ozaveščenostjo ter družbeno in zgodovinsko dediščino.

KATERA MERILA JE TREBA IZPOLNJEVATI ZA PRIJAVO ZA PROJEKT ZA KREPITEV ZMOGLJIVOSTI NA PODROČJU PIU?

MERILA ZA UPRAVIČENOST

Da bi bili predlogi projektov za krepitev zmogljivosti na področju PIU upravičeni do nepovratnih sredstev Erasmus, morajo izpolnjevati naslednja merila:

Kdo se lahko prijavi?	Katera koli javna ali zasebna organizacija, dejavna na področju PIU in zakonito ustanovljena v državi članici EU ali upravičeni tretji državi, pridruženi programu (glej del A tega vodnika). Organizacije iz tretjih držav, ki niso pridružene programu, ne morejo biti koordinatorke projektov. Koordinator se prijavi v imenu vseh sodelujočih organizacij, vključenih v projekt.
Katere vrste organizacij so upravičene do sodelovanja v projektu?	**Vsaka sodelujoča organizacija** mora biti dejavna na področju PIU ali na trgu dela. Lahko je vključena kot polnopravna partnerica, pridruženi subjekt ali pridružena partnerica in mora imeti sedež v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu (glej del A tega vodnika), ali v upravičeni tretji državi, ki ni pridružena programu (glej spodaj). **Upravičene tretje države, ki niso pridružene programu za ta ukrep:** ▪ vse tretje države, ki niso pridružene programu, v regijah 1, 2, 3, 9, 10 in 11 (glej del A tega vodnika). **Izjema:** organizacije iz Belorusije (regija 2) niso upravičene do sodelovanja v tem ukrepu. **Vrsta upravičenih organizacij (neizčrpen seznam:** ▪ ponudniki VET, ▪ predstavniške organizacije podjetij, industrije ali sektorja, ▪ nacionalni/regionalni organi za kvalifikacije, ▪ zavodi za zaposlovanje, ▪ raziskovalni inštituti, ▪ agencije za inovacije, ▪ organi za regionalni razvoj itd. **Pridruženi partnerji** lahko sodelujejo, če je dokazano, da njihova udeležba projektu prinaša bistveno dodano vrednost (npr. izvajanje posebnih projektnih nalog/aktivnosti ali podpora razširjanju in trajnosti projekta). Za vprašanja glede upravljanja sporazuma se pridruženi partnerji ne štejejo za partnerje pri projektu in ne prejemajo sredstev.
Število in profil sodelujočih organizacij	Projekti za krepitev zmogljivosti so transnacionalni in morajo vključevati **vsaj štiri organizacije** (koordinator in polnopravni partnerji) **iz najmanj treh držav**: 1. vsaj **ena organizacija iz dveh različnih držav članic EU** in vsaj **dve organizaciji iz vsaj ene upravičene tretje države, ki ni pridružena programu,** ali 2. vsaj **ena organizacija iz dveh različnih tretjih držav, pridruženih programu,** in vsaj **dve organizaciji iz vsaj ene upravičene tretje države, ki ni pridružena programu,** ali 3. vsaj **ena organizacija iz države članice EU in ena organizacija iz tretje države, pridružene programu**, in vsaj **dve organizaciji iz vsaj ene upravičene tretje države, ki ni pridružena programu.** Konzorcij mora vključevati vsaj enega ponudnika PIU na ravni neterciarnega izobraževanja. Število organizacij iz držav članic EU in tretjih držav, pridruženih programu, **ne sme biti večje** od števila organizacij iz upravičenih tretjih držav, ki niso pridružene programu. **Pridruženi subjekti in pridruženi partnerji** niso zajeti v teh zahtevah.

Kraj izvajanja aktivnosti	Aktivnost je treba izvajati v državah organizacij, ki sodelujejo pri projektu, razen v ustrezno utemeljenih primerih, povezanih s cilji ukrepa. Poleg tega se lahko, če je to upravičeno glede na cilje ali izvajanje projekta: • aktivnosti izvajajo tudi na sedežu institucije Evropske unije, čeprav v projekt niso vključene sodelujoče organizacije iz države, ki gosti institucijo; • aktivnosti, ki vključujejo izmenjavo in promocijo rezultatov, lahko potekajo tudi na ustreznih tematskih transnacionalnih dogodkih/konferencah v državah članicah EU ali tretjih državah, pridruženih programu, ali upravičenih tretjih državah, ki niso pridružene programu.
Trajanje projekta	Projekti naj bi običajno trajali **12, 24 ali 36 mesecev** (podaljšanja so mogoča s spremembo, če so ustrezno utemeljena). Trajanje mora biti izbrano ob prijavi na podlagi cilja projekta in vrste aktivnosti, ki so predvidene v tem času.
Kje se prijaviti?	Pri Evropski izvajalski agenciji za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo (EACEA). ID razpisa: ERASMUS-EDU-2023-CB-VET
Kdaj se prijaviti?	Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do **28. februarja do 17. ure (po bruseljskem času)**.
Druga merila	En koordinator lahko predloži samo en predlog za en rok. Če isti koordinator predloži več predlogov, se upošteva samo tisti, ki je bil predložen prvi, ostali pa bodo samodejno zavrnjeni.

Organizacije prijaviteljice bodo ocenjene z ustreznimi merili za izključitev in izbor. Za več informacij glej del C tega vodnika.

PRIČAKOVANI UČINEK

Odobreni projekti bi morali dokazati pričakovani učinek z doseganjem naslednjih rezultatov:

- tesnejše povezave sistemov PIU tretjih držav, ki niso pridružene programu, in njihovimi trgi dela;
- izboljšane povezave med profili PIU ter lokalnimi/regionalnimi/nacionalnimi strategijami in prednostnimi nalogami;
- izboljšane zmogljivosti ponudnikov PIU, zlasti na področjih upravljanja, vodenja, vključevanja, zagotavljanja kakovosti, inovacij in internacionalizacije;
- večja izpostavljenost osebja, vodstvenih delavcev, oblikovalcev politik in višjih učiteljev pristopom, ki zbližujejo trg dela ter PIU;
- izboljšanje znanja ter tehničnih, vodstvenih in pedagoških spretnosti učiteljev in trenerjev v PIU;
- boljši prispevek učiteljev/trenerjev, učečih se v PIU in delodajalcev v učne načrte, oblikovanje profilov in reformo usposabljanja;
- izboljšana raven kompetenc, znanj in spretnosti ter možnosti za zaposljivost učečih se v PIU;
- okrepljeno sodelovanje v različnih regijah sveta s skupnimi pobudami;
- razvoj kompetenc sodelujočih organizacij v zvezi z okoljsko trajnostnostjo;
- izboljšane digitalne spretnosti ter kompetence ciljne javnosti z ustreznimi aktivnostmi in pobudami;
- povečanje socialnih in medkulturnih kompetenc na področju PIU.

MERILA ZA DODELITEV

Vsak predlog mora v delu B vloge odgovoriti na vse točke, navedene v okviru vseh štirih meril za dodelitev, predstavljenih v nadaljevanju.

Ustreznost projekta **(največ 30 točk)**	▪ **Povezava s tematskimi področji:** ustreznost predloga glede na cilje ukrepa in tematska področja ukrepa; ▪ **regionalne prednostne naloge:** predlog obravnava regionalne prednostne naloge, **vključno z ustreznimi dokumenti politike, navedenimi v okviru tega ukrepa**; ▪ **lokalno okolje**: predlog temelji na ustrezni analizi potreb in je izvedljiv v lokalnem okolju ciljnih držav; ▪ **skladnost:** cilji prijave so jasno opredeljeni in realistični ter obravnavajo vprašanja, pomembna za sodelujoče organizacije in ciljne skupine; ▪ **inovacije:** predlog obravnava najsodobnejše metode in tehnike ter vodi do inovativnih rezultatov in rešitev na svojem področju na splošno ali v geografskem okviru, v katerem se projekt izvaja (npr. vsebina, doseženi rezultati, uporabljene delovne metode, vključene organizacije in osebe ali organizacije in osebe, katerim je projekt namenjen); ▪ **dopolnjevanje:** predlog dopolnjuje druge pobude, ki jih že izvajajo sodelujoče organizacije; ▪ **krepitev zmogljivosti:** aktivnosti krepitve zmogljivosti so jasno opredeljene in so namenjene krepitvi zmogljivosti, zlasti sodelujočih organizacij iz tretjih držav, ki niso pridružene programu; ▪ **povezava do strategij:** aktivnosti so vključene v razvojne strategije ciljnih ponudnikov PIU ter podporne strategije na državni ravni, vključno z večjim poudarkom na zaposljivosti, vključevanju, raznolikosti ter socialno in ekonomsko prikrajšanih udeležencih, kadar je to ustrezno; ▪ **prečni vidiki:** se upoštevajo prečni vidiki programa.
Kakovost zasnove in izvedbe projekta **(največ 30 točk)**	▪ **Skladnost:** splošna zasnova projekta zagotavlja usklajenost ciljev, aktivnosti in predlaganega proračuna projekta. V predlogu je predstavljen skladen in celovit nabor ustreznih aktivnosti in storitev za izpolnjevanje opredeljenih potreb in doseganje pričakovanih rezultatov. Obstajajo ustrezne faze za pripravo, izvedbo, spremljanje, uporabo, ocenjevanje in razširjanje; ▪ **metodologija:** ustreznost in kakovost predlagane metodologije za obravnavanje ugotovljenih potreb; ▪ **delovni načrt:** kakovost in učinkovitost delovnega načrta, vključno s stopnjo skladnosti sredstev, dodeljenih delovnim sklopom, z njihovimi cilji in rezultati; ▪ **metode neformalnega učenja:** kakovost predlaganih metod neformalnega učenja – če je primerno, tj. če so v prijavi predlagane metode neformalnega učenja; ▪ **izbor udeležencev:** kakovost ureditev za izbor udeležencev, ki sodelujejo pri aktivnostih predloga, v zvezi s cilji vključevanja in raznolikosti; ▪ **priznavanje in potrjevanje:** kakovost ureditev za priznavanje in vrednotenje učnih izidov udeležencev ter dosledna uporaba evropskih orodij za preglednost in priznavanje; ▪ **ukrepi za nadzor kakovosti:** obstoj in ustreznost ukrepov za nadzor kakovosti, da se zagotovijo visokokakovostna izvedba projekta, pravočasen zaključek in poraba sredstev v okviru proračuna; ▪ **stroškovna učinkovitost:** v kolikšni meri je projekt stroškovno učinkovit in dodeljuje ustrezna sredstva posameznim aktivnostim; ▪ **aktivnosti mobilnosti:** ustreznost ukrepov za izbor in/ali vključevanje udeležencev v aktivnosti mobilnosti, če obstajajo (glej „Zaščita, zdravje in varnost udeležencev“ v delu A tega vodnika ter druge zahteve in priporočila, ki veljajo za projekte mobilnosti v okviru ključnega ukrepa 1) – če je ustrezno, tj. če so aktivnosti mobilnosti del prijave.

Kakovost partnerstva in dogovorov o sodelovanju **(največ 20 točk)**	▪ **Sestava:** projekt vključuje ustrezen nabor sodelujočih organizacij, ki se dopolnjujejo in imajo zahtevan profil, izkušnje in strokovno znanje za uspešno izvedbo vseh vidikov projekta; ▪ **zavezanost:** sta iz porazdelitve odgovornosti in nalog razvidna zavezanost in aktivno prispevanje vseh sodelujočih organizacij; ▪ **sodelovanje:** obstoj učinkovitih mehanizmov za koordinacijo in obveščanje med sodelujočimi organizacijami ter drugimi pomembnimi deležniki.
Učinek **(največ 20 točk)**	▪ **učinek:** morebitni učinek projekta: - na udeležence in sodelujoče organizacije med življenjskim ciklom projekta in po njem, - na druga področja, ne samo na organizacije in posameznike, ki neposredno sodelujejo v projektu, na lokalni, regionalni, nacionalni in/ali mednarodni ravni; ▪ **razširjanje:** kakovost načrta razširjanja: ustreznost in kakovost ukrepov, katerih cilj je izmenjava rezultatov projekta v sodelujočih organizacijah in drugod; ▪ **uporaba:** iz predloga je razvidno, kako bodo partnerji in drugi deležniki uporabili rezultate projekta. opisuje ukrepe za izkoriščanje v življenjskem ciklu projekta in po njem; ▪ **prost dostop:** predlog opiše, kako se bo omogočil prost dostop z odprtimi licencami do ustvarjenih gradiv, dokumentov in nosilcev podatkov ter kako se bo o njih obveščalo brez nesorazmernih omejitev; ▪ **trajnostnost:** kakovost načrtov za zagotavljanje trajnostnosti projekta: ali lahko projekt po porabi nepovratnih sredstev EU še naprej dosega učinek in rezultate.

Da bi se predlogi upoštevali pri dodeljevanju sredstev, morajo skupno doseči vsaj 60 točk (od skupno 100 točk).

Poleg tega morajo doseči vsaj polovico vseh možnih točk za vsako od štirih zgoraj navedenih meril za dodelitev (tj. najmanj 15 točk za „Ustreznost projekta“ ter „Kakovost zasnove in izvedbe projekta“; 10 točk za „Kakovost partnerstva in dogovorov o sodelovanju“ ter „Učinek“).

V primerih, ko en ali več prijaviteljev prejme enako skupno število točk (v primeru izenačenih predlogov), bodo imeli prednost predlogi z največ točkami v kategoriji „Ustreznost projekta“ in nato v kategoriji „Učinek“.

DODATNE INFORMACIJE

Sprejetje vloge ne pomeni zavezanosti k dodelitvi sredstev v višini zneska, ki so ga zahtevali prijavitelji. Zahtevani znesek sredstev se lahko zmanjša na podlagi finančnih pravil, ki se uporabljajo za ukrep in rezultate ocenjevanja.

Kot splošno pravilo in v skladu z obstoječim nacionalnim in evropskim pravnim okvirom bi bilo treba rezultate objaviti kot prosto dostopne učne vire (PDUV) ter na ustreznih platformah stroke, sektorja ali pristojnih organov. V predlogu je opisano, kako se bo omogočil prost dostop z odprtimi licencami do ustvarjenih podatkov, gradiv, dokumentov ter aktivnosti v avdiovizualnih in družbenih medijih ter kako se bo o njih obveščalo, poleg tega pa predlog ne vsebuje nesorazmernih omejitev.

KAKŠNA SO PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV?

Za ta ukrep se uporablja model financiranja s pavšalnimi zneski. Znesek prispevka v obliki enkratnega pavšalnega zneska bo določen za vsako dodelitev nepovratnih sredstev na podlagi ocenjenega proračuna za ukrep, ki ga predlagajo prijavitelji. Organ, ki dodeli sredstva, bo določil pavšalni znesek za vsako dodelitev nepovratnih sredstev na podlagi predloga, rezultata ocene, stopenj financiranja in najvišjega zneska nepovratnih sredstev, določenega v razpisu.

Znesek nepovratnih sredstev EU na projekt bo znašal od **najmanj 100 000 EUR do največ 400 000 EUR**.

<u>Kako se določi pavšalni znesek za projekt?</u>

Prijavitelji morajo izpolniti podrobno proračunsko preglednico v skladu s prijavnim obrazcem, pri tem pa upoštevati naslednje točke:

e) upravičenci bi morali proračun po potrebi podrobno opredeliti in organizirati v skladne delovne sklope (na primer razdeljene na „vodenje projekta“, „usposabljanje“, „organizacija dogodkov“, „priprava in izvajanje mobilnosti“, „obveščanje in razširjanje“, „zagotavljanje kakovosti“ itd.);

f) v predlogu morajo biti opisane aktivnosti, zajete v posameznem delovnem sklopu;

g) prijavitelji morajo v svojem predlogu navesti razčlenitev pavšalnega zneska, ki prikazuje deleže za posamezne delovne sklope (in v vsakem delovnem sklopu delež, dodeljen vsakemu upravičencu in povezanemu subjektu);

h) navedeni stroški lahko zajemajo stroške osebja, potne stroške in stroške bivanja, stroške opreme in oddaje naročil podizvajalcem ter druge stroške (kot so razširjanje informacij, objave ali prevodi).

Predlogi bodo ocenjeni v skladu s standardnimi postopki ocenjevanja ob pomoči notranjih in/ali zunanjih strokovnjakov. Strokovnjaki bodo ocenili kakovost predlogov glede na zahteve, opredeljene v razpisu, ter pričakovani učinek, kakovost in učinkovitost ukrepa. Po oceni predloga bo odredbodajalec določil pavšalni znesek ob upoštevanju ugotovitev opravljene ocene. Vrednost pavšalnega zneska bo omejena na največ 80 % predvidenega proračuna, določenega po oceni.

Elementi nepovratnih sredstev (najvišji znesek nepovratnih sredstev, stopnja financiranja, skupni upravičeni stroški itd.) bodo določeni v sporazumu o nepovratnih sredstvih. Finančna podpora tretjim osebam ni dovoljena. Stroški prostovoljcev ter malih in srednjih podjetij so dovoljeni. Glej del C tega vodnika za prijavitelje, oddelek „Neposredni stroški“.

Dosežki projekta bodo ocenjeni na podlagi dokončanih rezultatov. Shema financiranja bi omogočila osredotočenost na izložke in ne na vložke, zato bi bil poudarek na kakovosti in stopnji doseganja merljivih ciljev.

Več podrobnosti je navedenih v vzorcu sporazuma o nepovratnih sredstvih, ki je na voljo na portalu za financiranje in javne razpise.

KREPITEV ZMOGLJIVOSTI NA PODROČJU MLADINE

Projekti krepitve zmogljivosti so mednarodni projekti sodelovanja na podlagi večstranskih partnerstev med organizacijami, aktivnimi na področju mladih v državah programa in tretjih državah, ki niso pridružene programu. Njihov namen je podpirati mednarodno sodelovanje in dialog o politikah na področju mladine in neformalnega učenja kot dejavnik trajnostnega socialno-ekonomskega razvoja in dobrobiti mladinskih organizacij in mladih.

CILJI UKREPA

Cilji ukrepa so:

- povečati zmogljivosti organizacij, ki delajo z mladimi zunaj okvira formalnega učenja;
- spodbujati neformalne učne aktivnosti v tretjih državah, ki niso pridružene programu, predvsem s ciljno usmerjenostjo v mlade z manj priložnostmi, da se izboljša raven kompetenc in hkrati zagotovi aktivna udeležba mladih v družbi;
- podpirati razvoj mladinskega dela v tretjih državah, ki niso pridružene programu, ter izboljšati njegovo kakovost in prepoznavnost;
- spodbujati razvoj, testiranje in uvajanje shem in programov neformalne učne mobilnosti v tretjih državah, ki niso pridružene programu;
- prispevati k izvajanju strategije EU za mlade (2019–2027), vključno z 11 evropskimi cilji mladih in akcijskim načrtom za mlade v okviru zunanjega delovanja EU;
- s skupnimi pobudami spodbujati sodelovanje v različnih regijah sveta;
- povečati sinergije in dopolnjevanje s formalnimi sistemi izobraževanja in/ali trgom dela.

TEMATSKA PODROČJA/POSEBNI CILJI

Predlogi bi morali biti osredotočeni na eno ali več naslednjih tematskih področij:

- politična udeležba, državljansko udejstvovanje in dialog z nosilci odločanja;
- vključevanje mladih z manj priložnostmi;
- demokracija, pravna država in vrednote;
- opolnomočenje/udejstvovanje/zaposljivost mladih;
- mir in sprava po konfliktih;
- okolje in podnebje;
- nediskriminacija in enakost spolov;
- digitalne in podjetniške spretnosti.

AKTIVNOSTI

Predlagane aktivnosti morajo biti neposredno povezane s splošnimi in posebnimi cilji ukrepa, kar pomeni, da morajo ustrezati enemu ali več zgoraj navedenim tematskim področjem, poleg tega morajo biti podrobno opisane v opisu projekta, ki zajema celotno obdobje izvajanja. Nazadnje, aktivnosti projektov v okviru tega mednarodnega svetovnega ukrepa morajo biti osredotočene na gradnjo in krepitev zmogljivosti mladinskih organizacij in mladih, **predvsem v tretjih državah, ki niso pridružene programu, zajetih v ukrep**.

Financirani projekti bodo lahko vključevali **najrazličnejše aktivnosti sodelovanja, izmenjave, obveščanja in druge aktivnosti**, ki:

- prispevajo k spodbujanju dialoga o politikah, sodelovanja, mreženja in izmenjave praks;
- spodbujajo strateško sodelovanje med mladinskimi organizacijami na eni strani in javnimi organi, zlasti v upravičenih tretjih državah, ki niso pridružene programu, na drugi strani;

- spodbujajo sodelovanje med mladinskimi organizacijami in organizacijami, dejavnimi na področju izobraževanja in usposabljanja, ter organizacijami na trgu dela;
- krepijo zmogljivosti mladinskih svetov, mladinskih platform ter lokalnih, regionalnih in nacionalnih organov, ki obravnavajo mladino, zlasti v upravičenih tretjih državah, ki niso pridružene programu;
- krepijo zmogljivosti upravljanja, vodenja in inovacij ter vodilno vlogo in internacionalizacijo mladinskih organizacij, zlasti v upravičenih tretjih državah, ki niso pridružene programu;
- podpirajo pripravo kampanj za obveščanje in ozaveščanje ter razvoj informacijskih, komunikacijskih in medijskih orodij;
- zagotavljajo pomoč pri razvoju metod orodij in gradiv za mladinsko delo, vključno s podpiranjem pobud za soustvarjanje in sooblikovanje projektov, ki omogočajo participativno oblikovanje projektov;
- ustvarjajo nove oblike izvajanja mladinskega dela ter zagotavljanja usposabljanja in podpore; lajšajo neformalno učno mobilnost.

Primeri aktivnosti so:

- razvoj orodij in metod za družbeni in poklicni razvoj mladinskih delavcev in trenerjev;
- razvoj metod neformalnega učenja, zlasti tistih, ki spodbujajo pridobitev/izboljšanje kompetenc, vključno s spretnostmi medijske pismenosti;
- razvoj novih oblik programov praktičnega usposabljanja in simulacij primerov iz resničnega življenja v družbi;
- razvoj novih oblik mladinskega dela, zlasti strateške uporabe odprtega in prilagodljivega učenja, virtualnega sodelovanja, prosto dostopnih učnih virov (PDUV) in boljše uporabe potenciala IKT;
- organizacija dogodkov/seminarjev/delavnic/izmenjave dobrih praks za sodelovanje, mreženje, ozaveščanje in vzajemno učenje;
- organizacija aktivnosti mobilnosti za mlade in/ali mladinske delavce, da bi testirali orodja in metode, razvite v okviru partnerstva. Opozoriti je treba, da morajo biti aktivnosti mobilnosti drugotnega pomena v primerjavi z glavnimi cilji ukrepa, poleg tega morajo biti pomembne za doseganje teh ciljev in ga podpirati.

PRIPRAVA PROJEKTA

Projekt za krepitev zmogljivosti na področju mladine ima štiri faze, ki se začnejo, še preden je predlog projekta izbran za financiranje[298], in sicer so te faze na primer (1) opredelitev in začetek projekta; (2) priprava, zasnova in načrtovanje projekta; (3) izvajanje projekta in spremljanje aktivnosti ter (4) pregled projekta in ocena učinka.

Sodelujoče organizacije in udeleženci, vključeni v aktivnosti, bi morali dejavno sodelovati v vseh navedenih fazah, s čimer bi izboljšali svojo učno izkušnjo.

- **Opredelitev in začetek**; opredelite problem, potrebo ali priložnost, ki jo lahko v okviru razpisa obravnavate s svojo zamislijo za projekt; opredelite ključne aktivnosti in glavne rezultate, ki jih je mogoče pričakovati od projekta; popišite ustrezne deležnike in morebitne partnerje; oblikujte cilje projekta; zagotovite usklajenost projekta s strateškimi cilji sodelujočih organizacij; opravite nekaj začetnega načrtovanja, da se bo projekt dobro začel, in zberite informacije, potrebne za prehod v naslednjo fazo itd.;
- **priprava, zasnova in načrtovanje**; opredelite obseg projekta in ustrezen pristop; jasno opišite predlagano metodologijo, ki zagotavlja skladnost med cilji in aktivnostmi projekta; določite razpored vključenih nalog; ocenite potrebna sredstva in navedite podrobnosti o projektu, na primer oceno potreb; opredelite razumne cilje in kazalnike učinka (specifične, merljive, dosegljive, ustrezne in časovno opredeljene); opredelite rezultate

[298] Opozoriti je treba, da medtem ko se lahko pripravljalne aktivnosti začnejo, preden je predlog predložen ali izbran za financiranje, lahko stroški nastanejo in se aktivnosti začnejo izvajati šele po podpisu sporazuma o nepovratnih sredstvih.

projekta in učne izide; pripravite program dela ter navedite oblike aktivnosti, pričakovani učinek in ocenjeni skupni proračun; pripravite načrt izvajanja projekta ter dober in realističen načrt obveščanja, ki vključuje strateške vidike upravljanja projekta, spremljanja, nadzora kakovosti, poročanja in razširjanja rezultatov; opredelite praktične ureditve in potrdite ciljne skupine za predvidene aktivnosti; sklenite sporazume s partnerji in napišite predlog itd.;

- **izvajanje in spremljanje aktivnosti**: izvajanje projekta v skladu z načrti, ki izpolnjujejo zahteve glede poročanja in obveščanja; spremljanje aktivnosti, ki se izvajajo, in ocenjevanje uspešnosti projekta glede na načrte projekta; opredelitev in izvajanje popravnih ukrepov za odpravo odstopanj od načrtov ter obravnavo težav in tveganj; opredelitev neskladnosti z določenimi standardi kakovosti in izvajanje popravnih ukrepov itd.;
- **pregled in ocena učinka**: ocena uspešnosti projekta glede na cilje projekta in načrte izvajanja; ocena aktivnosti in njihovega učinka na različnih stopnjah, izmenjava in uporaba rezultatov projekta itd.

PREČNI VIDIKI, KI JIH JE TREBA UPOŠTEVATI PRI ZASNOVI PROJEKTA:

poleg izpolnjevanja formalnih meril in sklenitve dogovorov o trajnostnem sodelovanju z vsemi projektnimi partnerji lahko elementi, navedeni v nadaljevanju, prispevajo k večjemu učinku projektov krepitve zmogljivosti in njihovemu kakovostnejšemu izvajanju v različnih fazah projekta. Prijavitelji se spodbujajo, naj te priložnosti in razsežnosti upoštevajo pri snovanju projektov.

Okoljska trajnostnost

Projekti bi morali biti zasnovani na okolju prijazen način, v vse vidike projekta pa bi morale biti vključene zelene prakse. Organizacije in udeleženci bi morali pri snovanju projekta uporabljati okolju prijazen pristop, kar bo vse, ki sodelujejo pri projektu, spodbudilo k spoznavanju okoljskih vprašanj in razpravi o njih ter k razmisleku o tem, kaj je mogoče storiti na različnih stopnjah, organizacijam in udeležencem pa pomagalo najti okolju prijaznejše alternativne načine izvajanja aktivnosti projekta.

Vključevanje in raznolikost

Namen programa Erasmus+ je spodbujati enake možnosti in dostop, vključevanje in pravičnost v vseh njegovih ukrepih. Za izvajanje teh načel je bila oblikovana strategija vključevanja in raznolikosti, ki bo pripomogla k boljšemu navezovanju stikov z udeleženci iz raznovrstnejših okolij, zlasti tistih z manj priložnostmi, ki se spopadajo z ovirami za udeležbo pri evropskih projektih. Organizacije bi morale načrtovati dostopne in vključujoče projektne aktivnosti ter pri tem upoštevati stališča udeležencev z manj priložnostmi in jih vključiti v sprejemanje odločitev v celotnem procesu.

Digitalna razsežnost

Virtualno sodelovanje ter eksperimentiranje s priložnostmi za virtualno in kombinirano učenje sta ključna za uspešne projekte. Pri projektih se močno spodbuja predvsem uporaba evropskega mladinskega portala in platforme EU Youth Strategy, da bi se zagotovilo sodelovanje pred projektnimi aktivnostmi, med njimi in po njih.

Skupne vrednote, državljansko udejstvovanje in udeležba

Projekti bodo podpirali aktivno državljanstvo in etiko ter spodbujali razvijanje socialnih in medkulturnih kompetenc, kritičnega razmišljanja in medijske pismenosti. Poudarek bo tudi na ozaveščanju o okviru Evropske unije in njegovem razumevanju v svetu.

KATERA MERILA JE TREBA IZPOLNJEVATI ZA PRIJAVO ZA PROJEKT ZA KREPITEV ZMOGLJIVOSTI NA PODROČJU MLADINE?

MERILA ZA UPRAVIČENOST

Da bi bili predlogi projektov za krepitev zmogljivosti na področju mladine upravičeni do nepovratnih sredstev Erasmus, morajo izpolnjevati naslednja merila:

Kdo se lahko prijavi?	Prijavitelji (koordinator in polnopravni partnerji) morajo biti pravni subjekti, ki: – so nevladne organizacije (vključno z evropskimi mladinskimi nevladnimi organizacijami in nacionalnimi mladinskimi sveti), ki delujejo na področju mladine; – so javni organi na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni. Imeti morajo sedež v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, ali so organizacije v tretjih državah, ki niso pridružene programu, iz regij od 1 do 3 (glej oddelek „Upravičene države“ v delu A tega vodnika). Vključena so lahko tudi javna ali zasebna podjetja (mala, srednja ali velika podjetja (vključno s socialnimi podjetji)), vendar ne kot koordinatorji. Predloge mora predložiti konzorcij najmanj štirih prijaviteljev (koordinator in partnerji), ki izpolnjuje naslednje pogoje: zajema vsaj eno državo članico ali tretjo državo, pridruženo programu; zajema vsaj dve upravičeni tretji državi, ki nista pridruženi programu. Pridruženi subjekti se ne upoštevajo pri minimalnih merilih za upravičenost za sestavo konzorcija.
Kraj izvajanja aktivnosti	Aktivnosti se morajo izvajati v državah organizacij prijaviteljic (koordinator in polnopravni partnerji). V ustrezno utemeljenih primerih se lahko aktivnosti izvajajo tudi v drugih državah upravičenkah tega ukrepa.
Trajanje projekta	Projekti naj bi običajno trajali 12, 24 ali 36 mesecev (podaljšanja so mogoča s spremembo, če so ustrezno utemeljena).
Kje se prijaviti?	Pri Evropski izvajalski agenciji za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo (EACEA). ID razpisa: ERASMUS-YOUTH-2023-CB
Kdaj se prijaviti?	Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do **8. marca do 17. ure** (po bruseljskem času).

Organizacije prijaviteljice bodo ocenjene z ustreznimi merili za izključitev in izbor. Za več informacij glej del C tega vodnika.

PRIČAKOVANI UČINEK

Odobreni projekti bi morali dokazati pričakovani učinek s tem, da:

- prispevajo k prednostnim nalogam „angažiranje, povezovanje, opolnomočenje“ iz strategije EU za mlade 2019–2027;
- temeljijo na rezultatih evropskih ciljev mladih, mladinskega dialoga in drugih projektov na področju mladine;
- izboljšujejo vključenost mladih v demokratično življenje v smislu aktivnega državljanstva in sodelovanja z nosilci odločanja (opolnomočenje, nove spretnosti, vključenost mladih v zasnovo projekta itd.), zlasti v upravičenih tretjih državah, ki niso pridružene programu;

- izboljšujejo podjetniške in inovacijske zmogljivosti mladih v upravičenih tretjih državah, ki niso pridružene programu;
- izboljšujejo zmogljivosti mladinskega sektorja za transnacionalno delo ob upoštevanju vključenosti, solidarnosti in trajnostnosti;
- spodbujajo transnacionalno učenje in sodelovanje med mladimi in odločevalci, zlasti v upravičenih tretjih državah, ki niso pridružene programu, ter prispevajo k njima;
- nadgrajujejo obstoječe prakse in navezovanje stikov tudi prek meja partnerstva, vključno z dobrim izkoriščanjem digitalnih sredstev za povezanost v vseh okoliščinah, tudi pri oddaljenosti, v izolaciji ali pri omejitvi gibanja;
- povezujejo rezultate z lokalnimi skupnostmi, ustvarjajo zaposlitvene možnosti in podpirajo inovativne ideje, ki bi se lahko ponovile in nadgradile v drugih okoljih v tretjih državah, ki niso pridružene programu;
- izkazujejo vključevanje ciljnih skupin z manj priložnostmi in posameznikov v tretjih državah, ki niso pridružene programu, ter so jim dostopni;
- razvijajo nova orodja in metode neformalnega učenja, zlasti tiste, ki spodbujajo pridobitev/izboljšanje kompetenc, vključno z inovativnimi praksami za spretnosti medijske pismenosti, zlasti v upravičenih tretjih državah, ki niso pridružene programu;
- učinkovito in privlačno razširjajo svoje rezultate med mladimi, vključenimi v mladinske organizacije.

MERILA ZA DODELITEV

Ustreznost projekta **(največ 30 točk)**	▪ Ustreznost predloga glede na cilje ukrepa; ▪ v kolikšni meri: - so cilji jasno opredeljeni in realistični ter obravnavajo vprašanja, pomembna za sodelujoče organizacije in ciljne skupine; - je inovativen in/ali dopolnjuje druge pobude, ki jih že izvajajo sodelujoče organizacije; - so aktivnosti za krepitev zmogljivosti jasno opredeljene in namenjene krepitvi zmogljivosti sodelujočih organizacij; - projekt vključuje mlade z manj priložnostmi.
Kakovost zasnove in izvedbe projekta **(največ 30 točk)**	▪ Jasnost, celovitost in kakovost programa dela, vključno z ustreznimi fazami za pripravo, izvajanje, spremljanje, ocenjevanje in razširjanje; ▪ ustreznost in kakovost predlagane metodologije za obravnavanje ugotovljenih potreb; ▪ usklajenost ciljev projekta in predlaganih aktivnosti; ▪ kakovost in učinkovitost delovnega načrta, vključno s stopnjo skladnosti sredstev, dodeljenih delovnim sklopom, z njihovimi cilji in rezultati; ▪ kakovost predlaganih metod neformalnega učenja; ▪ kakovost ureditev za priznavanje in vrednotenje učnih izidov udeležencev ter dosledna uporaba evropskih orodij za preglednost in priznavanje; ▪ obstoj in ustreznost ukrepov za nadzor kakovosti, da se zagotovijo visokokakovostna izvedba projekta, pravočasen zaključek in poraba sredstev v okviru proračuna; ▪ v kolikšni meri je projekt stroškovno učinkovit in dodeljuje ustrezna sredstva posameznim aktivnostim; ▪ ustreznost ukrepov za izbor in/ali vključevanje udeležencev v aktivnosti mobilnosti, če obstajajo (glej „Zaščita, zdravje in varnost udeležencev“ v delu A tega vodnika ter druge zahteve in priporočila, ki veljajo za projekte mobilnosti v okviru ključnega ukrepa 1).

Kakovost partnerstva in dogovorov o sodelovanju **(največ 20 točk)**	▪ V kolikšni meri: - projekt vključuje ustrezen nabor sodelujočih organizacij, ki se dopolnjujejo in imajo zahtevan profil, izkušnje in strokovno znanje za uspešno izvedbo vseh vidikov projekta; - sta iz porazdelitve odgovornosti in nalog razvidna zavezanost in aktivno prispevanje vseh sodelujočih organizacij; ▪ obstoj učinkovitih mehanizmov za koordinacijo in obveščanje med sodelujočimi organizacijami ter drugimi pomembnimi deležniki.
Učinek **(največ 20 točk)**	▪ Kakovost ukrepov za ocenjevanje rezultatov projekta; ▪ morebitni učinek projekta: - na udeležence in sodelujoče organizacije med življenjskim ciklom projekta in po njem, - na druga področja, ne samo na organizacije in posameznike, ki neposredno sodelujejo v projektu, na lokalni, regionalni, nacionalni in/ali mednarodni ravni; ▪ kakovost načrta razširjanja: ustreznost in kakovost ukrepov, katerih cilj je izmenjava rezultatov projekta v sodelujočih organizacijah in drugod; ▪ predlog po potrebi opiše, kako se bo omogočil prost dostop z odprtimi licencami do ustvarjenih gradiv, dokumentov in nosilcev podatkov ter kako se bo o njih obveščalo brez nesorazmernih omejitev; ▪ kakovost načrtov za zagotavljanje trajnostnosti projekta: ali lahko projekt po porabi nepovratnih sredstev EU še naprej dosega učinek in rezultate.

Da bi se predlogi upoštevali pri dodeljevanju sredstev, morajo doseči vsaj 60 točk. Poleg tega morajo doseči vsaj polovico vseh možnih točk v vsaki od zgoraj navedenih kategorij meril za dodelitev (tj. najmanj 15 točk za kategoriji „Ustreznost projekta“ ter „Kakovost zasnove in izvedbe projekta“; 10 točk za kategoriji „Kakovost partnerstva in dogovorov o sodelovanju“ ter „Učinek“).

V primeru izenačenih predlogov bodo imeli prednost projekti, ki pri merilu „Ustreznost projekta“ in nato pri merilu „Učinek“ dobijo največ točk.

Kot splošno pravilo in v skladu z obstoječim nacionalnim in evropskim pravnim okvirom bi bilo treba rezultate objaviti kot prosto dostopne učne vire (PDUV) ter na ustreznih platformah stroke, sektorja ali pristojnih organov. V predlogu je opisano, kako se bo omogočil prost dostop z odprtimi licencami do ustvarjenih podatkov, gradiv, dokumentov ter aktivnosti v avdiovizualnih in družbenih medijih ter kako se bo o njih obveščalo, poleg tega pa predlog ne vsebuje nesorazmernih omejitev.

KAKŠNA SO PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV?

Za ta ukrep se uporablja model financiranja s pavšalnimi zneski. Znesek prispevka v obliki enkratnega pavšalnega zneska bo določen za vsako dodelitev nepovratnih sredstev na podlagi ocenjenega proračuna za ukrep, ki ga predlaga prijavitelj. Organ, ki dodeli sredstva, bo določil pavšalni znesek za vsako dodelitev nepovratnih sredstev na podlagi predloga, rezultata ocene, stopenj financiranja in najvišjega zneska nepovratnih sredstev, določenega v razpisu.

Znesek nepovratnih sredstev EU na projekt bo znašal od **najmanj 100 000 EUR in največ 300 000 EUR**.

Kako se določi pavšalni znesek za projekt?

Prijavitelji morajo izpolniti podrobno proračunsko preglednico v skladu s prijavnim obrazcem, pri tem pa upoštevati naslednje točke:

e) upravičenci bi morali proračun po potrebi podrobno opredeliti in organizirati v skladne delovne sklope (npr. razdeljene na „vodenje projekta“, „usposabljanje“, „organizacija dogodkov“, „priprava in izvajanje mobilnosti“, „obveščanje in razširjanje“, „zagotavljanje kakovosti“ itd.);

f) v predlogu morajo biti opisane aktivnosti, zajete v posameznem delovnem sklopu;

g) prijavitelji morajo v svojem predlogu navesti razčlenitev ocenjenih stroškov, ki prikazuje deleže za posamezne delovne sklope (in v vsakem delovnem sklopu delež, dodeljen vsakemu upravičencu in povezanemu subjektu);

h) navedeni stroški lahko zajemajo stroške osebja, potne stroške in stroške bivanja, stroške opreme in oddaje naročil podizvajalcem ter druge stroške (kot so razširjanje informacij, objave ali prevodi).

Predlogi bodo ocenjeni v skladu s standardnimi postopki ocenjevanja ob pomoči notranjih in/ali zunanjih strokovnjakov. Strokovnjaki bodo ocenili kakovost predlogov glede na zahteve, opredeljene v razpisu, ter pričakovani učinek, kakovost in učinkovitost ukrepa.

Po oceni predloga bo odredbodajalec določil pavšalni znesek ob upoštevanju ugotovitev opravljene ocene. Vrednost pavšalnega zneska bo omejena na največ 80 % predvidenega proračuna, določenega po oceni.

Elementi nepovratnih sredstev (najvišji znesek nepovratnih sredstev, stopnja financiranja, skupni upravičeni stroški itd.) bodo določeni v sporazumu o nepovratnih sredstvih.

Dosežki projekta bodo ocenjeni na podlagi dokončanih rezultatov. Shema financiranja bi omogočila osredotočenost na izložke in ne na vložke, zato bi bil poudarek na kakovosti in stopnji doseganja merljivih ciljev.

Več podrobnosti je navedenih v vzorcu sporazuma o nepovratnih sredstvih, ki je na voljo na portalu za financiranje in javne razpise.

KREPITEV ZMOGLJIVOSTI NA PODROČJU ŠPORTA

Projekti krepitve zmogljivosti so mednarodni projekti sodelovanja na podlagi večstranskih partnerstev med organizacijami, aktivnimi na področju športa v državah programa in tretjih državah, ki niso pridružene programu. Njihov cilj je podpirati športne dejavnosti in politike v tretjih državah, ki niso pridružene programu, kot gonilo za spodbujanje vrednot in izobraževalno orodje za spodbujanje osebnega in družbenega razvoja posameznikov ter izgradnjo bolj povezanih skupnosti.

CILJI UKREPA

Cilji ukrepa so:

- povečanje zmogljivosti organizacij za množični šport;
- spodbujanje športne in telesne aktivnosti v tretjih državah, ki niso pridružene programu;
- spodbujanje socialnega vključevanja prek športa;
- spodbujanje pozitivnih vrednot prek športa (kot so poštena igra, strpnost, skupinski duh);
- spodbujati sodelovanje v različnih regijah sveta s skupnimi pobudami.

TEMATSKA PODROČJA/POSEBNI CILJI

Predlogi bi se morali osredotočiti na nekatera tematska področja, opredeljena v fazi načrtovanja programov. Primeri posebej pomembnih področij so:

- spodbujanje skupnih vrednot, nediskriminacije in enakosti spolov prek športa;
- razvijanje spretnosti (prek športa), potrebnih za izboljšanje socialne vključenosti skupin z manj priložnostmi (na primer neodvisnost, vodenje itd.);
- vključevanje priseljencev;
- sprava po konfliktih.

AKTIVNOSTI

Predlagane aktivnosti morajo biti neposredno povezane s splošnimi in posebnimi cilji ukrepa, kar pomeni, da morajo ustrezati enemu ali več zgoraj navedenim tematskim področjem, poleg tega morajo biti podrobno opisane v opisu projekta, ki zajema celotno obdobje izvajanja. Nazadnje, aktivnosti projektov v okviru tega mednarodnega svetovnega ukrepa morajo biti osredotočene na gradnjo in krepitev zmogljivosti športnih organizacij predvsem v tretjih državah, ki niso pridružene programu, iz regije 1, zajetih v ukrep.

Financirani projekti bodo lahko vključevali **najrazličnejše aktivnosti sodelovanja, izmenjave, obveščanja in druge aktivnosti**, na primer:

- vzpostavljanje in razvoj mrež med organizacijami/državami/regijami;
- razvoj in izvajanje izmenjav dobrih praks/zamisli;
- izvajanje skupnih športnih aktivnosti in spremljajočih izobraževalnih dogodkov;
- uvedbo, preizkušanje, izmenjavo in izvajanje novih oblik metod neformalnega učenja, orodij, praks in gradiva s praktičnim usposabljanjem in mobilnostjo športnega učenja;
- ozaveščanje o vprašanjih diskriminacije skupin z manj priložnostmi v športu;
- podpiranje izgradnje angažirane in aktivne civilne družbe.

PRIPRAVA PROJEKTA

Projekt za krepitev zmogljivosti na področju športa ima štiri faze, ki se začnejo, še preden je predlog projekta izbran za financiranje[299], in sicer so te faze na primer (1) opredelitev in začetek projekta; (2) priprava, zasnova in načrtovanje projekta; (3) izvajanje projekta in spremljanje aktivnosti ter (4) pregled projekta in ocena učinka.

Sodelujoče organizacije in udeleženci, vključeni v aktivnosti, bi morali dejavno sodelovati v vseh navedenih fazah, s čimer bi izboljšali svojo učno izkušnjo.

- **Opredelitev in začetek**; opredelite problem, potrebo ali priložnost, ki jo lahko v okviru razpisa obravnavate s svojo zamislijo za projekt; opredelite ključne aktivnosti in glavne rezultate, ki jih je mogoče pričakovati od projekta; popišite ustrezne deležnike in morebitne partnerje; oblikujte cilje projekta; zagotovite usklajenost projekta s strateškimi cilji sodelujočih organizacij; opravite nekaj začetnega načrtovanja, da se bo projekt dobro začel, in zberite informacije, potrebne za prehod v naslednjo fazo itd.;
- **priprava, zasnova in načrtovanje**; opredelite obseg projekta in ustrezen pristop; jasno opišite predlagano metodologijo, ki zagotavlja skladnost med cilji in aktivnostmi projekta; določite razpored vključenih nalog; ocenite potrebna sredstva in navedite podrobnosti o projektu, na primer oceno potreb; opredelite razumne cilje in kazalnike učinka (specifične, merljive, dosegljive, ustrezne in časovno opredeljene); opredelite rezultate projekta in učne izide; pripravite program dela ter navedite oblike aktivnosti, pričakovani učinek in ocenjeni skupni proračun; pripravite načrt izvajanja projekta ter dober in realističen načrt obveščanja, ki vključuje strateške vidike upravljanja projekta, spremljanja, nadzora kakovosti, poročanja in razširjanja rezultatov; opredelite praktične ureditve in potrdite ciljne skupine za predvidene aktivnosti; sklenite sporazume s partnerji in napišite predlog itd.;
- **izvajanje in spremljanje aktivnosti**: izvajanje projekta v skladu z načrti, ki izpolnjujejo zahteve glede poročanja in obveščanja; spremljanje aktivnosti, ki se izvajajo, in ocenjevanje uspešnosti projekta glede na načrte projekta; opredelitev in izvajanje popravnih ukrepov za odpravo odstopanj od načrtov ter obravnavo težav in tveganj; opredelitev neskladnosti z določenimi standardi kakovosti in izvajanje popravnih ukrepov itd.;
- **pregled in ocena učinka**: ocena uspešnosti projekta glede na cilje projekta in načrte izvajanja; ocena aktivnosti in njihovega učinka na različnih stopnjah, izmenjava in uporaba rezultatov projekta itd.

PREČNI VIDIKI, KI JIH JE TREBA UPOŠTEVATI PRI ZASNOVI PROJEKTA:

poleg izpolnjevanja formalnih meril in sklenitve dogovorov o trajnostnem sodelovanju z vsemi projektnimi partnerji lahko elementi, navedeni v nadaljevanju, prispevajo k večjemu učinku projektov krepitve zmogljivosti in njihovemu kakovostnejšemu izvajanju v različnih fazah projekta. Prijavitelji se spodbujajo, naj te priložnosti in razsežnosti upoštevajo pri snovanju projektov.

Vključevanje in raznolikost

Namen programa Erasmus+ je spodbujati enake možnosti in dostop, vključevanje in pravičnost v vseh njegovih ukrepih. Za izvajanje teh načel je bila oblikovana strategija vključevanja in raznolikosti, ki bo pripomogla k boljšemu navezovanju stikov z udeleženci iz raznovrstnejših okolij, zlasti tistih z manj priložnostmi, ki se spopadajo z ovirami za udeležbo pri evropskih projektih. Organizacije bi morale načrtovati dostopne in vključujoče projektne aktivnosti ter pri tem upoštevati stališča udeležencev z manj priložnostmi in jih vključiti v sprejemanje odločitev v celotnem procesu.

299 Opozoriti je treba, da medtem ko se lahko pripravljalne aktivnosti začnejo, preden je predlog predložen ali izbran za financiranje, lahko stroški nastanejo in se aktivnosti začnejo izvajati šele po podpisu sporazuma o nepovratnih sredstvih.

Okoljska trajnostnost

Projekti bi morali biti zasnovani na okolju prijazen način, v vse vidike projekta pa bi morale biti vključene zelene prakse. Organizacije in udeleženci bi morali pri snovanju projekta uporabljati okolju prijazen pristop, kar bo vse, ki sodelujejo pri projektu, spodbudilo k spoznavanju okoljskih vprašanj in razpravi o njih ter k razmisleku o tem, kaj je mogoče storiti na različnih stopnjah, organizacijam in udeležencem pa pomagalo najti okolju prijaznejše alternativne načine izvajanja aktivnosti projekta.

Digitalna razsežnost

Virtualno sodelovanje ter eksperimentiranje s priložnostmi za virtualno in kombinirano učenje sta ključna za uspešne projekte.

Skupne vrednote, državljansko udejstvovanje in udeležba

Projekti bodo podpirali aktivno državljanstvo in etiko ter spodbujali razvijanje socialnih in medkulturnih kompetenc, kritičnega razmišljanja in medijske pismenosti. Poudarek bo tudi na ozaveščanju o okviru Evropske unije in njegovem razumevanju v svetu.

KATERA MERILA JE TREBA IZPOLNJEVATI ZA PRIJAVO ZA PROJEKT ZA KREPITEV ZMOGLJIVOSTI NA PODROČJU ŠPORTA?

MERILA ZA UPRAVIČENOST

Da bi bili predlogi projektov za krepitev zmogljivosti na področju športa upravičeni do nepovratnih sredstev Erasmus, morajo izpolnjevati naslednja merila:

Kdo se lahko prijavi?	Prijavitelji (koordinatorji in polnopravni partnerji) morajo: – biti pravni subjekti (javni ali zasebni organi), ki so dejavni na področju športa; – imajo sedež v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, ali tretji državi, ki ni pridružena programu, iz regije 1. Koordinator konzorcija mora biti neprofitna organizacija. Take organizacije so lahko na primer: • javni organ, pristojen za področje športa na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni; • športna organizacija na lokalni, regionalni, nacionalni, evropski ali mednarodni ravni; • nacionalni olimpijski komite ali nacionalno športno združenje; • organizacija, ki zastopa gibanje „šport za vse“; • organizacija, aktivna na področju spodbujanja telesne dejavnosti; • organizacija, ki zastopa sektor rekreativnih dejavnosti.
Sestava konzorcija	Projekti krepitve zmogljivosti so transnacionalni in vključujejo najmanj **štiri organizacije iz najmanj treh držav**: vsaj **ena organizacija iz dveh različnih držav članic EU in tretjih držav, pridruženih programu**, ter vsaj **dve organizaciji iz vsaj ene upravičene tretje države, ki ni pridružena programu, iz regije 1.** Število organizacij iz držav članic EU in tretjih držav, pridruženih programu, ne sme biti večje od števila organizacij iz tretjih držav, ki niso pridružene programu.

Kraj izvajanja aktivnosti	Aktivnost je treba izvajati v državah organizacij, ki sodelujejo v aktivnosti, razen v ustrezno utemeljenih primerih, povezanih s cilji ukrepa. Poleg tega se lahko: • aktivnosti izvajajo tudi na sedežu institucije Evropske unije, čeprav v projekt niso vključene sodelujoče organizacije iz države, ki gosti institucijo; • aktivnosti, ki vključujejo izmenjavo in promocijo rezultatov, lahko potekajo tudi na ustreznih tematskih transnacionalnih dogodkih/konferencah v državah članicah EU ali tretjih državah, pridruženih programu, ali tretjih državah, ki niso pridružene programu.
Trajanje projekta	Projekti krepitve zmogljivosti običajno trajajo eno, dve ali tri leta. Trajanje mora biti izbrano ob prijavi na podlagi cilja projekta in vrste aktivnosti, ki so predvidene v tem času.
Kje se prijaviti?	Pri Evropski izvajalski agenciji za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo (EACEA). ID razpisa: ERASMUS-SPORT-2023-CB
Kdaj se prijaviti?	Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do **22. marca do 17. ure (po bruseljskem času)**.

Organizacije prijaviteljice bodo ocenjene z ustreznimi merili za izključitev in izbor. Za več informacij glej del C tega vodnika.

PRIČAKOVANI UČINEK

Odobreni projekti bi morali dokazati pričakovani učinek s tem, da:

- povečujejo udeležbo in zmogljivost organizacij za množični šport;
- povečujejo udeležbo žensk v športu in telesnih aktivnostih;
- izboljšujejo socialno vključenost skupin z manj priložnostmi;
- izboljšujejo zmogljivosti športnega sektorja za transnacionalno delo ob upoštevanju vključenosti, solidarnosti in trajnostnosti;
- spodbujajo transnacionalno učenje in sodelovanje med športniki in odločevalci, zlasti v upravičenih tretjih državah, ki niso pridružene programu, ter prispevajo k njima;
- učinkovito in privlačno razširjajo svoje rezultate med športniki, vključenimi v športne organizacije.

MERILA ZA DODELITEV

Ustreznost projekta **(največ 30 točk)**	▪ Ustreznost predloga glede na cilje ukrepa; ▪ v kolikšni meri: - so cilji jasno opredeljeni in realistični ter obravnavajo vprašanja, pomembna za sodelujoče organizacije in ciljne skupine; - je inovativen in/ali dopolnjuje druge pobude, ki jih že izvajajo sodelujoče organizacije; - so aktivnosti za krepitev zmogljivosti jasno opredeljene in namenjene krepitvi zmogljivosti sodelujočih organizacij.

Kakovost zasnove in izvedbe projekta **(največ 20 točk)**	▪ Jasnost, celovitost in kakovost programa dela, vključno z ustreznimi fazami za pripravo, izvajanje, spremljanje, ocenjevanje in razširjanje; ▪ ustreznost in kakovost predlagane metodologije za obravnavanje ugotovljenih potreb; ▪ usklajenost ciljev projekta in predlaganih aktivnosti; ▪ kakovost in učinkovitost delovnega načrta, vključno s stopnjo skladnosti sredstev, dodeljenih delovnim sklopom, z njihovimi cilji in rezultati; ▪ kakovost predlaganih metod neformalnega učenja; ▪ obstoj in ustreznost ukrepov za nadzor kakovosti, da se zagotovijo visokokakovostna izvedba projekta, pravočasen zaključek in poraba sredstev v okviru proračuna; ▪ v kolikšni meri je projekt stroškovno učinkovit in dodeljuje ustrezna sredstva posameznim aktivnostim. ▪
Kakovost partnerstva in dogovorov o sodelovanju **(največ 20 točk)**	▪ V kolikšni meri: - projekt vključuje ustrezen nabor sodelujočih organizacij, ki se dopolnjujejo in imajo zahtevan profil, izkušnje in strokovno znanje za uspešno izvedbo vseh vidikov projekta; - sta iz porazdelitve odgovornosti in nalog razvidna zavezanost in aktivno prispevanje vseh sodelujočih organizacij; ▪ obstoj učinkovitih mehanizmov za koordinacijo in obveščanje med sodelujočimi organizacijami ter drugimi pomembnimi deležniki.
Učinek **(največ 30 točk)**	▪ Kakovost ukrepov za ocenjevanje rezultatov projekta; ▪ morebitni učinek projekta: - na udeležence in sodelujoče organizacije med življenjskim ciklom projekta in po njem, - na druga področja, ne samo na organizacije in posameznike, ki neposredno sodelujejo v projektu, na lokalni, regionalni, nacionalni in/ali mednarodni ravni; ▪ kakovost načrta razširjanja: ustreznost in kakovost ukrepov, katerih cilj je izmenjava rezultatov projekta v sodelujočih organizacijah in drugod; ▪ predlog po potrebi opiše, kako se bo omogočil prost dostop z odprtimi licencami do ustvarjenih gradiv, dokumentov in nosilcev podatkov ter kako se bo o njih obveščalo brez nesorazmernih omejitev; ▪ kakovost načrtov za zagotavljanje trajnostnosti projekta: ali lahko projekt po porabi nepovratnih sredstev EU še naprej dosega učinek in rezultate.

Da bi se predlogi upoštevali pri dodeljevanju sredstev, morajo doseči vsaj 60 točk. Poleg tega morajo doseči vsaj polovico vseh možnih točk v vsaki od zgoraj navedenih kategorij meril za dodelitev (tj. vsaj 15 točk v kategorijah „Ustreznost projekta“ in „Učinek“; 10 točk za kategoriji „Kakovost partnerstva in dogovorov o sodelovanju“ ter „Kakovost zasnove in izvedbe projekta“).

V primeru izenačenih predlogov bodo imeli prednost projekti, ki pri merilu „Ustreznost projekta“ in nato pri merilu „Učinek“ dobijo največ točk.

Kot splošno pravilo in v skladu z obstoječim nacionalnim in evropskim pravnim okvirom bi bilo treba rezultate objaviti kot prosto dostopne učne vire (PDUV) ter na ustreznih platformah stroke, sektorja ali pristojnih organov. V predlogu je opisano, kako se bo omogočil prost dostop z odprtimi licencami do ustvarjenih podatkov, gradiv, dokumentov ter aktivnosti v avdiovizualnih in družbenih medijih ter kako se bo o njih obveščalo, poleg tega pa predlog ne vsebuje nesorazmernih omejitev.

KAKŠNA SO PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV?

Za ta ukrep se uporablja model financiranja s pavšalnimi zneski. Znesek prispevka v obliki enkratnega pavšalnega zneska bo določen za vsako dodelitev nepovratnih sredstev na podlagi ocenjenega proračuna za ukrep, ki ga predlaga

prijavitelj. Organ, ki dodeli sredstva, bo določil pavšalni znesek za vsako dodelitev nepovratnih sredstev na podlagi predloga, rezultata ocene, stopenj financiranja in najvišjega zneska nepovratnih sredstev, določenega v razpisu.

Nepovratna sredstva EU na projekt naj bi znašala med **100 000 EUR in 200 000 EUR.**

Kako se določi pavšalni znesek za projekt?

Prijavitelji morajo izpolniti podrobno proračunsko preglednico v skladu s prijavnim obrazcem, pri tem pa upoštevati naslednje točke:

i) upravičenci bi morali proračun po potrebi podrobno opredeliti in organizirati v skladne delovne sklope (npr. razdeljene na „vodenje projekta“, „usposabljanje“, „organizacija dogodkov“, „priprava in izvajanje mobilnosti“, „obveščanje in razširjanje“, „zagotavljanje kakovosti“ itd.);

j) v predlogu morajo biti opisane aktivnosti, zajete v posameznem delovnem sklopu;

k) prijavitelji morajo v svojem predlogu navesti razčlenitev ocenjenih stroškov, ki prikazuje deleže za posamezne delovne sklope (in v vsakem delovnem sklopu delež, dodeljen vsakemu upravičencu in povezanemu subjektu);

l) navedeni stroški lahko zajemajo stroške osebja, potne stroške in stroške bivanja, stroške opreme in oddaje naročil podizvajalcem ter druge stroške (kot so razširjanje informacij, objave ali prevodi).

Predlogi bodo ocenjeni v skladu s standardnimi postopki ocenjevanja ob pomoči notranjih in/ali zunanjih strokovnjakov. Strokovnjaki bodo ocenili kakovost predlogov glede na zahteve, opredeljene v razpisu, ter pričakovani učinek, kakovost in učinkovitost ukrepa.

Po oceni predloga bo odredbodajalec določil pavšalni znesek ob upoštevanju ugotovitev opravljene ocene. Vrednost pavšalnega zneska bo omejena na največ 80 % predvidenega proračuna, določenega po oceni.

Elementi nepovratnih sredstev (najvišji znesek nepovratnih sredstev, stopnja financiranja, skupni upravičeni stroški itd.) bodo določeni v sporazumu o nepovratnih sredstvih.

Dosežki projekta bodo ocenjeni na podlagi dokončanih rezultatov. Shema financiranja bi omogočila osredotočenost na izložke in ne na vložke, zato bi bil poudarek na kakovosti in stopnji doseganja merljivih ciljev.

Več podrobnosti je navedenih v vzorcu sporazuma o nepovratnih sredstvih, ki je na voljo na portalu za financiranje in javne razpise.

NEPROFITNE EVROPSKE ŠPORTNE PRIREDITVE

CILJI UKREPA

Cilj tega ukrepa je podpreti organizacijo športnih dogodkov z evropsko razsežnostjo na naslednjih področjih:

- prostovoljstvo v športu;
- socialna vključenost skozi šport;
- boj proti diskriminaciji v športu, vključno z enakostjo spolov;
- **spodbujanje zdravih načinov življenja za vse:** projekti v okviru te prednostne naloge bodo osredotočeni predvsem na: (a) izvajanje treh stebrov pobude HealthyLifeStyle4All, (b) izvajanje priporočila Sveta o zdravju koristnih telesnih dejavnostih; (c) podporo izvajanju evropskega tedna športa; (d) spodbujanje športa in telesne dejavnosti kot orodja za zdravje; (e) promocijo vseh aktivnosti, ki spodbujajo udejstvovanje v športu in telesni dejavnosti; (f) promocijo tradicionalnih športov in iger;

Projekt mora biti osredotočen na enega od teh ciljev. Osredotočen je lahko tudi na preostale cilje, vendar mora biti glavni cilj jasno opredeljiv in v predlogu prevladovati.

Zagotavlja finančno podporo za organizacijo ene športne prireditve na evropski ravni v eni državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, ali za organizacijo evropskih lokalnih prireditev v več državah članicah EU in tretjih državah, pridruženih programu.

KATERA MERILA JE TREBA IZPOLNJEVATI ZA PRIJAVO ZA NEPROFITNE EVROPSKE ŠPORTNE PRIREDITVE?

MERILA ZA UPRAVIČENOST

Da bi bili predlogi projektov za neprofitne evropske športne prireditve upravičeni do nepovratnih sredstev iz programa Erasmus+, morajo izpolnjevati naslednja merila:

Kdo se lahko prijavi?	Katera koli javna ali zasebna organizacija, skupaj s povezanimi subjekti (če obstajajo), ki je dejavna na področju športa in je ustanovljena v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu. Take organizacije so lahko na primer (neizčrpen seznam): • javni organ, pristojen za področje športa na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni; • športna organizacija na lokalni, regionalni, nacionalni, evropski ali mednarodni ravni; • nacionalni olimpijski komite ali nacionalno športno združenje; • organizacija, ki zastopa gibanje „šport za vse“; • organizacija, aktivna na področju spodbujanja telesne dejavnosti; • organizacija, ki zastopa sektor rekreativnih dejavnosti; • organizacija, aktivna na področju izobraževanja, usposabljanja ali mladine.

Sestava konzorcija	Neprofitna evropska športna prireditev je transnacionalna in vključuje: **za evropsko lokalno prireditev (vrsta I)**: od tri do pet organizacij. Vsaka organizacija mora biti iz desetih različnih držav članic EU in tretjih držav, pridruženih programu; **za evropsko lokalno prireditev (vrsta II)**: najmanj šest organizacij iz šestih različnih držav članic EU in tretjih držav, pridruženih programu; **za prireditev na evropski ravni**: najmanj deset organizacij (ena samostojna prijaviteljica in devet sodelujočih organizacij kot pridružene partnerice) iz desetih različnih držav članic EU in tretjih držav, pridruženih programu; **za veliko evropsko prireditev:** ena samostojna prijaviteljica in 14 sodelujočih organizacij kot pridružene partnerice iz 14 različnih držav članic EU in tretjih držav, pridruženih programu.
Upravičene aktivnosti	**Pri evropskih lokalnih prireditvah (vrsti I in II)** se morajo aktivnosti izvajati v vsaki državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, vključeni v neprofitno evropsko športno prireditev. **Pri prireditvi na evropski ravni** se morajo aktivnosti izvajati v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, kjer ima sedež organizacija prijaviteljica, vključena v neprofitno evropsko športno prireditev. **Pri veliki evropski prireditvi** morajo aktivnosti morajo potekati v državah članicah EU ali tretji državi, pridruženi programu. Velike prireditve morajo vključevati najmanj **10 različnih športnih panog**.
Trajanje projekta	Trajanje mora biti izbrano ob prijavi (projekti običajno trajajo 12 ali 18 mesecev) na podlagi cilja projekta in vrste aktivnosti, ki so predvidene v tem času. Podaljšanje je mogoče, če je to ustrezno utemeljeno in sprejeto s spremembo.
Kje se prijaviti?	Pri Evropski izvajalski agenciji za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo (EACEA). **Za veliko evropsko prireditev:** ID razpisa: ERASMUS-SPORT-2023-LSSNCESE. ID razpisa: ERASMUS-SPORT-2023-SNCESE. **Za veliko evropsko prireditev:** ID razpisa: ERASMUS-SPORT-2023-LSSNCESE.
Kdaj se prijaviti?	**Za evropsko lokalno prireditev (vrsta I in II)**: **Za prireditev na evropski ravni**: Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do **22. marca** do 17. ure (po bruseljskem času). **Za veliko evropsko prireditev:** Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do **21. februarja do 17. ure (po bruseljskem času).**

Organizacije prijaviteljice bodo ocenjene z ustreznimi merili za izključitev in izbor. Za več informacij glej del C tega vodnika.

PRIPRAVA PROJEKTA

Nepovratna sredstva EU se bodo dodelila organizacijam, pristojnim za pripravo, organizacijo in nadaljnje spremljanje športnih prireditev.

Podprte so naslednje standardne aktivnosti (neizčrpen seznam):

- priprava in organizacija prireditve;
- organizacija izobraževanja za športnike, mentorje, organizatorje in prostovoljce pred prireditvijo;
- organizacija spremljevalnih aktivnosti športne prireditve (konference, seminarji);
- usposabljanje prostovoljcev;
- izvajanje aktivnosti po prireditvi (ocenjevanje, priprava prihodnjih načrtov);
- aktivnosti obveščanja, povezane s temo prireditve.

Naslednje športne prireditve niso podprte v okviru tega ukrepa:

- športna tekmovanja, ki jih redno organizirajo nacionalne, evropske ali mednarodne športne zveze/združenja/lige (nacionalna, evropska ali svetovna prvenstva), razen če se za finančno podporo zaprosi za organizacijo spremljevalnih aktivnosti, namenjenih velikemu delu prebivalstva.

PRIČAKOVANI UČINEK

Pričakovani učinek tega ukrepa je:

- večja ozaveščenost o vlogi športa pri spodbujanju socialnega vključevanja, enakih možnosti in zdravju koristne telesne dejavnosti (HEPA);
- pogostejša udeležba v športu, telesna dejavnost in prostovoljstvo.

MERILA ZA DODELITEV

Ustreznost projekta **(največ 30 točk)**	V kolikšni meri: • predlog ustreza ciljem in prednostnim nalogam ukrepa; • predlog temelji na pravi in ustrezni analizi potreb; • je predlog inovativen; • predlog dopolnjuje druge pobude, ki jih že izvajajo sodelujoče organizacije; • predlog prispeva dodano vrednost na ravni EU z rezultati, ki jih ne bi bilo mogoče doseči, če bi aktivnosti izvajala samo ena država.

Kakovost zasnove in izvedbe projekta **(največ 20 točk)**	V kolikšni meri: • je delovni načrt projekta jasen, popoln in učinkovit, vključno z ustreznimi fazami za pripravo, izvedbo, spremljanje, ocenjevanje in izmenjavo rezultatov projekta; • je projekt stroškovno učinkovit in v kolikšni meri se posameznim aktivnostim projekta dodeljujejo ustrezna sredstva; • je predlagana metodologija jasna, ustrezna in izvedljiva; • so v projektu predlagani ustrezni ukrepi za nadzor kakovosti, da se zagotovijo visokokakovostna izvedba projekta, pravočasen zaključek in poraba sredstev v okviru proračuna; • je v projekt vključena uporaba digitalnih orodij in učnih metod za dopolnitev fizičnih aktivnosti ter izboljšanje sodelovanja med partnerskimi organizacijami.
Kakovost partnerstva in dogovorov o sodelovanju **(največ 20 točk)**	V kolikšni meri: • projekt vključuje ustrezen nabor sodelujočih organizacij v smislu profila in strokovnega znanja za uspešno doseganje vseh ciljev projekta; • sta iz predlagane dodelitve nalog razvidna zavezanost in aktivno prispevanje vseh sodelujočih organizacij; • predlog vsebuje učinkovite mehanizme za koordinacijo in obveščanje med sodelujočimi organizacijami ter z drugimi pomembnimi deležniki; • kadar je to ustrezno, v kolikšni meri vključenost sodelujoče organizacije iz tretje države, ki ni pridružena programu, projektu prinaša dodano vrednost.
Učinek **(največ 30 točk)**	V kolikšni meri: • predlog projekta vsebuje konkretne in logične korake za vključitev rezultatov projekta v redno delo sodelujoče organizacije; • lahko projekt pozitivno vpliva na udeležence in sodelujoče organizacije ter širšo skupnost; • se lahko pričakovani rezultati projekta uporabijo zunaj organizacij, ki sodelujejo v projektu, v življenjskem ciklu projekta in po njem ter na lokalni, regionalni, nacionalni ali evropski ravni; • predlog projekta vsebuje ustrezne načrte in metode za ocenitev rezultatov projekta; • predlog projekta vsebuje konkretne in učinkovite korake za objavo rezultatov projekta v sodelujočih organizacijah, izmenjavo rezultatov z drugimi organizacijami in javnostjo ter javno objavo navedbe, da je projekt financirala Evropska unija; • predlog projekta vsebuje konkretne in učinkovite korake za zagotavljanje trajnostnosti projekta ter v kolikšni meri lahko projekt po porabi nepovratnih sredstev EU še naprej dosega učinek in rezultate.

Da bi se predlogi upoštevali pri dodeljevanju sredstev, morajo doseči najmanj **60 točk**, doseči pa morajo tudi zahtevano najmanjše število točk za vsako od štirih meril za dodelitev: najmanj 15 točk za kategoriji „Ustreznost projekta“ in „Učinek“ ter najmanj 10 točk za kategoriji „Kakovost zasnove in izvedbe projekta“ in „Kakovost partnerstva in dogovorov o sodelovanju“. V primeru izenačenih predlogov bodo imeli prednost predlogi z največ točkami v kategoriji „Ustreznost projekta“ in nato v kategoriji „Učinek“.

KAKŠNA SO PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV?

Prispevki za neprofitne evropske športne prireditve so v obliki pavšalnih zneskov, razen za kategorije velikih evropskih prireditev. Višina fiksnega pavšalnega zneska je odvisna od števila prireditev in števila organizacij, vključenih v projekt.

Prijavitelji bodo izbirali med tremi vnaprej določenimi zneski glede na število prireditev in število organizacij, vključenih v projekt.

Kategorija športne prireditve		**Fiksni pavšalni znesek**
Evropske lokalne prireditve: vsaj ena prireditev na državo.	**Vrsta I**: od najmanj treh organizacij iz treh različnih držav članic EU in tretjih držav, pridruženih programu, do največ pet organizacij iz petih različnih držav članic EU in tretjih držav, pridruženih programu	200 000 EUR
	Vrsta II: najmanj šest organizacij iz šestih različnih držav članic EU in tretjih držav, pridruženih programu	300 000 EUR
Prireditve na evropski ravni: ena prireditev z vsaj desetimi sodelujočimi organizacijami iz vsaj desetih držav članic EU in tretjih držav, pridruženih programu (vključno z organizacijo prijaviteljico)		450 000 EUR

a) Za evropsko lokalno prireditev (vrsta I): **200 000 EUR**

Predlogi se nanašajo na projekte z več upravičenci, pri katerih morajo vse stroške kriti organizacije prijaviteljice in partnerske organizacije. Opredeljene sodelujoče organizacije (od tri do pet) se štejejo za soupravičence, organizirane prireditve in stranske aktivnosti pa se bodo izvajale v vsaki vključeni državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu.

Predlogi vsebujejo poseben oddelek o **porazdelitvi nalog in nepovratnih sredstev EU med partnerji**. V njih se navedeta tudi časovni razpored za izvedbo vsake aktivnosti projekta in rok za pripravo rezultatov projekta.

Prijavitelji morajo aktivnosti projekta razdeliti v „**delovne sklope**“. Vsak delovni sklop je povezan s posebnimi cilji, poleg tega morajo prijavitelji opredeliti sklop kvantitativnih in kvalitativnih kazalnikov, ki omogočajo ocenjevanje stopnje doseganja navedenih ciljev.

b) Za evropsko lokalno prireditev (vrsta II): **300 000 EUR**

Predlogi se nanašajo na projekte z več upravičenci, pri katerih morajo vse stroške kriti organizacije prijaviteljice in partnerske organizacije. Opredeljene sodelujoče organizacije (najmanj šest) se štejejo za soupravičence, organizirane prireditve in stranske aktivnosti pa se bodo izvajale v vsaki vključeni državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu.

Predlogi vsebujejo poseben oddelek o **porazdelitvi nalog in nepovratnih sredstev EU med partnerji**. V njih se navedeta tudi časovni razpored za izvedbo vsake aktivnosti projekta in rok za pripravo rezultatov projekta.

Prijavitelji morajo aktivnosti projekta razdeliti v „**delovne sklope**“. Vsak delovni sklop je povezan s posebnimi cilji, poleg tega morajo prijavitelji opredeliti sklop kvantitativnih in kvalitativnih kazalnikov, ki omogočajo ocenjevanje stopnje doseganja navedenih ciljev.

c) Za prireditev na evropski ravni: **450 000 EUR**

Projekt zajema projekte z enim upravičencem, kar pomeni, da mora vse stroške kriti organizacija prijaviteljica, zato se bodo organizirani dogodek in stranske aktivnosti izvajali v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, organizacije prijaviteljice. Z vidika upravljanja sporazuma se sodelujoče organizacije ne štejejo niti za projektne partnerje niti za pridružene partnerje in ne prejmejo sredstev iz programa v okviru projekta ter jih zato ni mogoče navesti v predlogu proračuna.

Navedeta se časovni razpored za izvedbo vsake aktivnosti projekta in rok za pripravo rezultatov projekta.

Prijavitelji morajo aktivnosti projekta razdeliti v „**delovne sklope**“. Vsak delovni sklop je povezan s posebnimi cilji, poleg tega morajo prijavitelji opredeliti sklop kvantitativnih in kvalitativnih kazalnikov, ki omogočajo ocenjevanje stopnje doseganja navedenih ciljev.

Za veliko evropsko prireditev

Ker je namen tega ukrepa podpiranje velikih prireditev z zelo velikim učinkom, bo znesek nepovratnih sredstev predvidoma znašal med 1 in 2 milijonoma EUR. Znesek dodeljenih nepovratnih sredstev je lahko nižji od zahtevanega zneska.

Nepovratna sredstva bodo temeljila na proračunu in bodo vključevala dejanske stroške, stroške na enoto in pavšalno stopnjo. Podpirala bodo nekatere vrste upravičenih stroškov, ki so dejansko nastali pri projektih.
Podrobni elementi nepovratnih sredstev (najvišji znesek nepovratnih sredstev, stopnja financiranja, upravičeni stroški itd.) bodo določeni v sporazumu o nepovratnih sredstvih.
Stroški bodo povrnjeni po stopnji financiranja, določeni v sporazumu o dodelitvi nepovratnih sredstev (80 %).
Finančna podpora tretjim osebam ni dovoljena. Stroški za prostovoljce ter stroški malih in srednjih podjetij so dovoljeni. Glej del C tega vodnika za prijavitelje, oddelek „Upravičeni neposredni stroški“.

Plačilo nepovratnih sredstev

Pogoj za celotno izplačilo nepovratnih sredstev je dokončanje delovnih sklopov v skladu z merili kakovosti, opisanimi v vlogi. Če en delovni sklop ni dokončan ali je delno dokončan ali ocenjen kot nezadovoljiv v okviru ocene kakovosti, se lahko znesek nepovratnih sredstev ustrezno zmanjša, kot je navedeno v sporazumu o nepovratnih sredstvih.

Več podrobnosti je navedenih v vzorcu sporazuma o nepovratnih sredstvih, ki je na voljo na portalu za financiranje in javne razpise.

KLJUČNI UKREP 3: PODPORA RAZVOJU POLITIK IN SODELOVANJU

Ključni ukrep 3 zagotavlja podporo sodelovanju na področju politik na ravni Evropske unije ter tako prispeva k izvajanju obstoječih in razvoju novih politik, ki lahko spodbudijo modernizacijo in reforme na področju izobraževanja, usposabljanja, mladine in športa na ravni Evropske unije in na sistemski ravni.

Cilji ukrepov, ki se bodo izvedli v okviru tega ključnega ukrepa, so:

- pripraviti in podpreti izvajanje programa politike EU na področju izobraževanja, usposabljanja, mladine in športa z olajšanjem upravljanja in delovanja odprtih metod koordinacije;
- eksperimentirati na področju evropske politike pod vodstvom javnih organov na visoki ravni in z vključevanjem terenskih poskusov za politične ukrepe v več državah na podlagi zanesljivih metod ocenjevanja;
- zbirati dokaze in znanje o sistemih in politikah na področju izobraževanja, usposabljanja, mladine in športa na nacionalni in evropski ravni, da bi se olajšalo utemeljeno oblikovanje politik;
- lajšati preglednost ter priznavanje znanj in spretnosti in kvalifikacij ter prenos kreditnih točk, spodbujanje zagotavljanja kakovosti, digitalnega potrjevanja ter podpiranje vrednotenja neformalnega in priložnostnega učenja, upravljanja spretnosti in usmerjanja;
- spodbujati dialog o politikah z deležniki v Evropski uniji in zunaj nje, na primer s konferencami, dogodki in drugimi aktivnostmi, pri katerih sodelujejo oblikovalci politik, strokovni delavci in drugi deležniki na področju izobraževanja, usposabljanja, mladine in športa, za ozaveščanje o ustreznih evropskih programih politik in promoviranje Evrope kot odlične študijske in raziskovalne destinacije;
- izboljšati izvajanje programa v kvalitativnem smislu z olajšanjem prenosa znanja in praks med nacionalnimi agencijami, opremljanjem nacionalnih agencij in Komisije z viri možganskih trustov, ki omogočajo pripravo aktivnosti in strategij za izvajanje programa v večji povezanosti z razvojem politike, ter z zagotavljanjem instrumentov za boljšo uporabo možnih sinergij in komplementarnosti;
- zagotoviti priložnosti ljudem v vseh življenjskih obdobjih, da pridobijo učne izkušnje v tujini na svojih strokovnih področjih, kot so javno upravljanje, kmetijstvo in razvoj podeželja, nove tehnologije, podjetništvo itd.;
- izvajalskim organom Erasmus+ omogočiti, da delujejo kot olajševalci povečanja obsega projektov Erasmus+, ki se prijavljajo za nepovratna sredstva ali razvijajo sinergije s podporo evropskih strukturnih in investicijskih skladov, upravljanih na nacionalni in regionalni ravni, okvirnega programa za raziskave in inovacije ter programov, povezanih z migracijami, varnostjo, pravosodjem in državljanstvom, zdravjem in kulturo;
- podpreti dogodke, kampanje in druge aktivnosti, ki bodo državljane in organizacije obveščali o programu Erasmus+ in politikah Evropske unije na področju izobraževanja, usposabljanja, mladine in športa;
- prispevati k prepoznavanju in razširjanju dobrih praks in zgodb o uspehu podprtih projektov, da bodo postali bolj prepoznavni in razširjeni na lokalni, nacionalni in evropski ravni.

KATERI UKREPI SO PODPRTI?

S tem vodnikom za prijavitelje se izvaja naslednji ukrep:

- Evropska mladina skupaj.

Ta ukrep upravlja Evropska izvajalska agencija za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo (EACEA).

V ključni ukrep 3 so zajeti mnogi drugi ukrepi za podporo reformi politik na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine, ki jih izvaja neposredno Evropska komisija ali pa se izvajajo s posebnimi razpisi za zbiranje predlogov, ki jih upravlja Evropska izvajalska agencija za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo. Ti ukrepi so združeni v naslednjih oddelkih:

- podpora razvoju evropskih politik;
- podpora orodjem in ukrepom Unije, ki spodbujajo kakovost, preglednost ter priznavanje spretnosti, kompetenc in kvalifikacij;

- dialog o politikah in sodelovanje s ključnimi deležniki in mednarodnimi organizacijami;
- ukrepi, ki prispevajo h kakovostnemu in vključujočemu izvajanju programa;
- sodelovanje z drugimi instrumenti Unije in podpora drugim politikam Unije;
- aktivnosti razširjanja in ozaveščanja.

Podrobnejše informacije o podprtih ukrepih so na voljo na spletiščih Evropske komisije in Izvajalske agencije.

EVROPSKA MLADINA SKUPAJ

Cilj projektov Evropska mladina skupaj je vzpostaviti mreže za promocijo regionalnih partnerstev, ki bodo delovale v tesnem sodelovanju z mladimi iz vse Evrope (države članice EU in tretje države, pridružene programu). Mreže bi morale organizirati izmenjave, promovirati usposabljanja (na primer za mladinske voditelje) in mladim omogočati vzpostavitev skupnih projektov, kar je mogoče izvesti s fizičnimi in spletnimi aktivnostmi.

CILJI UKREPA

Cilj projektov Evropska mladina skupaj je oblikovanje mrež, ki spodbujajo regionalna partnerstva in omogočajo mladim po vsej Evropi, da vzpostavijo skupne projekte, organizirajo izmenjave in spodbujajo usposabljanje (na primer za mladinske voditelje) s fizični in spletnimi aktivnostmi. Ukrep bo podpiral transnacionalna partnerstva za mladinske organizacije od lokalni ravni do obsežnih partnerstev, katerih cilj je okrepiti evropsko razsežnost njihovih aktivnosti, vključno s tem, kako bolje živeti skupaj, ter pomagati pri oblikovanju trajnostnih prihodnjih načinov življenja v skladu z evropskim zelenim dogovorom in pobudo novi evropski Bauhaus[300].

Pomembni prednostni temi sta delo na podlagi evropskih ciljev mladih in njihova promocija, na splošno pa strategija EU za mlade za obdobje 2019–2027[301]. Evropski cilji mladih so upoštevani tudi v političnih usmeritvah[302] Komisije, ki ji predseduje Ursula von der Leyen. Predlogi projektov lahko obravnavajo tudi teme konference o prihodnosti Evrope. V okviru tega ukrepa so pomembne volitve v Evropski parlament leta 2024.

Mladi in mladinske organizacije so ključni akterji pri okrevanju po pandemiji COVID-19. Mladinske mreže bi morale preučiti načine za ustvarjanje solidarnosti in vključenosti ter načine za izboljšanje kakovosti življenja po pandemiji, ki se ujemajo z izzivi, povezanimi z digitalnimi spretnostmi ter trajnostnim zelenim načinom življenja[303].

POSEBNI CILJI

Namen ukrepa je posebej podpreti:

- promocijo in vzpostavitev bolj transnacionalno strukturiranega spletnega in fizičnega sodelovanja med različnimi mladinskimi organizacijami za vzpostavitev ali okrepitev partnerstev, osredotočenih na solidarnost in bolj vključujoče demokratično udejstvovanje vseh glede na odzive na socialno-ekonomske strukture in v skladu s strategijo EU za mlade, evropskimi cilji mladih in mladinskim dialogom;
- izvajanje okvirov in pobud EU, kot so priporočila evropskega semestra[304] za posamezne države, če se nanašajo na področje mladine;
- mladinske organizacije, vključene v pobude za spodbujanje mladih za sodelovanje v demokratičnem procesu in družbi z organizacijo usposabljanj, promovirajo skupne točke med mladimi Evropejci ter spodbujajo razprave o njihovi povezanosti z EU, njenimi vrednotami in demokratičnimi temelji. To vključuje organizacijo dogodkov pred volitvami v Evropski parlament leta 2024;
- spodbujanje sodelovanja premalo zastopanih skupin mladih v politiki, mladinskih organizacijah in drugih organizacijah civilne družbe z vključitvijo ranljivih in socialno-ekonomsko prikrajšanih mladih;

[300] https://europa.eu/new-european-bauhaus/index_sl

301 Resolucija Sveta 2018/C 456/01, objavljena decembra 2018: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:42018Y1218(01)&from=EN

302 Glej https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sl/IP_19_5542.

303 Glej HTTPS://EUROPA.EU/NEW-EUROPEAN-BAUHAUS/INDEX_SL.

[304] https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/economic-and-fiscal-policy-coordination/eu-economic-governance-monitoring-prevention-correction/european-semester_sl

- novi načini za opolnomočenje mladinskih organizacij pri obvladovanju posledic pandemije COVID-19 s podpiranjem inovativnih načinov sodelovanja, vzpostavljanja mrež, razvoja in upravljanja. Okvirno bi to lahko vključevalo krepitev sodelovanja med mladinskimi organizacijami v digitalnem okviru z metodami neformalnega učenja in organizacijskimi modeli, kot so alternativni načini izmenjave in vzajemne pomoči;

- okrepitev evropske razsežnosti aktivnosti mladinskih organizacij, vključno z aktivnostmi za boljše skupno življenje po pandemiji in pomoč pri oblikovanju trajnostnih načinov transnacionalnega življenja v prihodnosti.

AKTIVNOSTI

Ukrep je namenjen nevladnim organizacijam (neprofitnim) in javnim organom, ki predlagajo projekte, s katerimi bi bilo mogoče vključiti mlade v partnerstva, ki bi zajemala različne države in regije znotraj držav članic EU in tretjih držav, pridruženih programu.

Aktivnosti mobilnosti za mlade bi morale predstavljati ključno komponento projektov Evropska mladina skupaj. Ta mobilnost bi morala zagotavljati čezmejne izmenjave ter priložnosti za neformalno ali priložnostno usposabljanje za mlade iz vse Evrope (vzhodne, zahodne, severne in južne), ki jih je mogoče v podporo ciljem tega ukrepa pripraviti in podpirati s pomočjo spletnih forumov. Te aktivnosti mobilnosti morajo biti zelo jasno utemeljene glede na cilje ukrepa.

Vse aktivnosti bi morale prispevati k povečanju dosega mladih tako v mladinskih organizacijah kot zunaj njih, vključno z mladimi z manj priložnostmi, da se zagotovi upoštevanje vseh strani.

KATERA MERILA JE TREBA IZPOLNJEVATI ZA PRIJAVO ZA UKREP EVROPSKA MLADINA SKUPAJ NA LOKALNI RAVNI?

MERILA ZA UPRAVIČENOST

Da bi bili predlogi projektov za pobudo Evropska mladina skupaj upravičeni do nepovratnih sredstev Erasmus, morajo izpolnjevati naslednja merila:

Kdo se lahko prijavi?	Prijavitelji (koordinatorji in polnopravni partnerji) morajo biti pravni subjekti, ki: – nevladne organizacije (vključno z evropskimi mladinskimi nevladnimi organizacijami in nacionalnimi mladinskimi sveti), ki delujejo na področju mladine; – javni organi na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni. Morajo imeti sedež v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu. Vključena so lahko javna ali zasebna podjetja (mala, srednja ali velika podjetja (vključno s socialnimi podjetji)) in njihovi pridruženi subjekti, vendar ne kot koordinatorji.

Katere vrste organizacij so upravičene do sodelovanja v projektu?	Katera koli javna ali zasebna organizacija s povezanimi subjekti (če obstajajo), ki dela z mladimi ali za mlade zunaj formalnih okolij in ima sedež v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu. Take organizacije so lahko na primer: • neprofitna organizacija, združenje, nevladna organizacija (vključno z evropskimi mladinskimi nevladnimi organizacijami); • nacionalni mladinski svet; • javni organ na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni; • izobraževalna ali raziskovalna ustanova; • fundacija. Vključena so lahko javna ali zasebna podjetja (mala, srednja ali velika podjetja (vključno s socialnimi podjetji)). Torej, čeprav je ta ukrep namenjen predvsem neprofitnim organizacijam, so lahko vključene tudi profitne organizacije, če se za projekt dokaže jasna dodana vrednost.
Sestava konzorcija	Predloge mora oddati konzorcij najmanj petih prijaviteljev (koordinator in polnopravni partnerji) iz vsaj petih različnih držav članic EU in/ali tretjih držav, pridruženih programu. Pridruženi subjekti se ne upoštevajo pri minimalnih merilih za upravičenost za sestavo konzorcija.
Kraj izvajanja aktivnosti	Aktivnosti se morajo izvajati v upravičenih državah.
Trajanje projekta	Projekti naj bi običajno trajali 24 mesecev (podaljšanja so mogoča s spremembo, če so ustrezno utemeljena).
Kje se prijaviti?	Pri Evropski izvajalski agenciji za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo (EACEA) s sedežem v Bruslju. Ista organizacija lahko do roka odda samo eno vlogo. ID razpisa: ERASMUS-YOUTH-2023-YOUTH-TOG
Kdaj se prijaviti?	Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do **9. marca do 17. ure** (po bruseljskem času).

Organizacije prijaviteljice bodo ocenjene z ustreznimi merili za izključitev in izbor. Za več informacij glej del C tega vodnika.

PRIPRAVA PROJEKTA

Projekt „Evropska mladina skupaj“ ima štiri faze, ki se začnejo, še preden je predlog projekta izbran za financiranje, in sicer so te faze na primer (1) opredelitev in začetek projekta; (2) priprava, zasnova in načrtovanje projekta; (3) izvajanje projekta in spremljanje aktivnosti ter (4) pregled projekta in ocena učinka. Sodelujoče organizacije in udeleženci, vključeni v aktivnosti, bi morali dejavno sodelovati v vseh navedenih fazah, s čimer bi izboljšali svojo učno izkušnjo.

- Opredelitev in začetek; opredelite problem, potrebo ali priložnost, ki jo lahko v okviru razpisa obravnavate s svojo zamislijo za projekt; opredelite ključne aktivnosti in glavne rezultate, ki jih je mogoče pričakovati od

projekta; popišite ustrezne deležnike in morebitne partnerje; oblikujte cilje projekta; zagotovite usklajenost projekta s strateškimi cilji sodelujočih organizacij; opravite nekaj začetnega načrtovanja, da se bo projekt dobro začel, in zberite informacije, potrebne za prehod v naslednjo fazo itd.;

- priprava, zasnova in načrtovanje; opredelite obseg projekta in ustrezen pristop ter določite razpored vključenih nalog; ocenite potrebna sredstva in navedite podrobnosti o projektu, na primer oceno potreb; opredelite razumne cilje in kazalnike učinka (specifične, merljive, dosegljive, ustrezne in časovno opredeljene); opredelite rezultate projekta in učne izide; pripravite program dela ter navedite oblike aktivnosti, pričakovani učinek in ocenjeni skupni proračun; pripravite načrt izvajanja projekta, ki vključuje strateške vidike upravljanja projekta, spremljanja, nadzora kakovosti, poročanja in razširjanja rezultatov; opredelite praktične ureditve in potrdite ciljne skupine za predvidene aktivnosti; sklenite sporazume s partnerji in napišite predlog itd.;
- izvajanje in spremljanje aktivnosti: izvajanje projekta v skladu z načrti, ki izpolnjujejo zahteve glede poročanja in obveščanja; spremljanje aktivnosti, ki se izvajajo, in ocenjevanje uspešnosti projekta glede na načrte projekta; opredelitev in izvajanje popravnih ukrepov za odpravo odstopanj od načrtov ter obravnavo težav in tveganj; opredelitev neskladnosti z določenimi standardi kakovosti in izvajanje popravnih ukrepov itd.;
- pregled in ocena učinka: ocena uspešnosti projekta glede na cilje projekta in načrte izvajanja; ocena aktivnosti in njihovega učinka na različnih stopnjah, izmenjava in uporaba rezultatov projekta itd.

PREČNI VIDIKI, KI JIH JE TREBA UPOŠTEVATI PRI ZASNOVI PROJEKTA:

Poleg izpolnjevanja formalnih meril in sklenitve dogovorov o trajnostnem sodelovanju z vsemi projektnimi partnerji lahko elementi, navedeni v nadaljevanju, prispevajo k večjemu učinku „projektov Evropska mladina skupaj“ in njihovemu kakovostnejšemu izvajanju v različnih fazah projekta. Prijavitelji se spodbujajo, naj te priložnosti in razsežnosti upoštevajo pri snovanju projektov.

Okoljska trajnostnost

Projekti bi morali biti zasnovani na okolju prijazen način, v vse vidike projekta pa bi morale biti vključene zelene prakse. Organizacije in udeleženci bi morali pri snovanju projekta uporabljati okolju prijazen pristop, kar bo vse, ki sodelujejo pri projektu, spodbudilo k spoznavanju okoljskih vprašanj in razpravi o njih ter k razmisleku o tem, kaj je mogoče storiti na različnih stopnjah, organizacijam in udeležencem pa pomagalo najti okolju prijaznejše alternativne načine izvajanja aktivnosti projekta.

Vključevanje in raznolikost

Namen programa Erasmus+ je spodbujati enake možnosti in dostop, vključevanje in pravičnost v vseh njegovih ukrepih. Za izvajanje teh načel je bila oblikovana strategija vključevanja in raznolikosti, ki bo pripomogla k boljšemu navezovanju stikov z udeleženci iz raznovrstnejših okolij, zlasti tistih z manj priložnostmi, ki se spopadajo z ovirami za udeležbo pri evropskih projektih. Organizacije bi morale načrtovati dostopne in vključujoče projektne aktivnosti ter pri tem upoštevati stališča udeležencev z manj priložnostmi in jih vključiti v sprejemanje odločitev v celotnem procesu.

Kot prečno načelo bi morale sodelujoče organizacije izvajati strategije za povezovanje z mladimi iz različnih okolij na lokalni ravni. To zajema vključitev raznolike populacije mladih z manj priložnostmi, tudi tistih z oddaljenih/podeželskih območij in/ali z migrantskim ozadjem. Zato bi morale vse aktivnosti prispevati k širšemu navezovanju stikov z mladimi in njihovemu aktivnemu sodelovanju, da se zagotovi združitev različnih glasov.

Digitalna razsežnost

Virtualno sodelovanje ter eksperimentiranje s priložnostmi za virtualno in kombinirano učenje sta ključna za uspešne projekte. Pri projektih se močno spodbuja predvsem uporaba evropskega mladinskega portala in platforme EU Youth Strategy, da bi se zagotovilo sodelovanje pred projektnimi aktivnostmi, med njimi in po njih.

Skupne vrednote, državljansko udejstvovanje in udeležba

Projekti bodo podpirali aktivno državljanstvo in etiko ter spodbujali razvijanje socialnih in medkulturnih kompetenc, kritičnega razmišljanja in medijske pismenosti. Poudarek bo tudi na ozaveščanju o okviru Evropske unije in njegovem razumevanju.

PRIČAKOVANI UČINEK

Odobreni projekti bi morali dokazati pričakovani prispevek k mladinski politiki EU s tem, da:

- temeljijo na ciljih strategije EU za mlade za obdobje 2019–2027, natančneje s tem, da dokažejo, kako prispevajo k prednostnim nalogam strategije „angažiranje, povezovanje, opolnomočenje“;
- temeljijo na rezultatih evropskih ciljev mladih, mladinskega dialoga, drugih projektov za razpravo o mladih in javnomnenjskih raziskav, povezanih s prihodnostjo Evrope, ter povezovanju teh rezultatov z razvojem politike na lokalni/regionalni/nacionalni/evropski ravni;
- temeljijo na priporočilih evropskega semestra za posamezne države, če se nanašajo na področje mladine;
- izboljšujejo vključenost mladih v demokratično življenje v smislu aktivnega državljanstva in sodelovanja z nosilci odločanja (opolnomočenje, nove spretnosti, vključenost mladih v zasnovo projekta itd.);
- pomagajo povečati zmogljivost mladinskega sektorja, aktivnega na lokalni ravni, za transnacionalno delovanje z osredotočanjem na vključenost, solidarnost in trajnostnost, ter promovirajo transnacionalno učenje in sodelovanje mladih in odločevalcev;
- nadgrajujejo obstoječe dobre prakse in navezovanje stikov z mladimi zunaj običajnih mrež, vključno z dobrim izkoriščanjem digitalnih sredstev za povezanost v vseh okoliščinah, tudi pri oddaljenosti, v izolaciji ali pri omejitvi gibanja;
- učinkovito in privlačno razširjajo svoje rezultate med mladimi, vključenimi v mladinske organizacije, pa tudi med mladimi, ki niso povezani z mladinskimi strukturami, ali tistimi z manj priložnostmi, da bi tako utrli pot bolj sistematičnim partnerstvom.

MERILA ZA DODELITEV

Ustreznost projekta **(največ 30 točk)**	• **Namen in dodana vrednost EU:** s predlogom se vzpostavlja in razvija projekt, ki podpira politike na ravni EU, pomembne za mlade – zlasti strategijo EU za mlade za obdobje 2019–2027; iz predloga je jasno razvidna dodana vrednost EU na sistemski ravni, ki bo ustvarjena na podlagi transnacionalnosti in potencialne prenosljivosti projekta. • **Cilji**: cilji predloga ustrezajo splošnim ciljem ukrepa in vsaj enemu od njegovih posebnih ciljev; poleg tega so cilji predloga specifični in jasno opredeljeni, dosegljivi, merljivi, realistični in pravočasni; obravnavajo vprašanja, ki so pomembna za sodelujoče organizacije in imajo jasno dodano vrednost za izbrane ciljne skupine. • **Potrebe**: iz predloga je razvidno, da temelji na podrobni oceni potreb, ki v čim večji meri temelji na preverljivih dejstvih in podatkih, podprtih s splošnimi in posebnimi podatki, ki zadevajo vse države in organizacije v konzorciju. Pričakuje se jasna analiza potreb, povezana s konkretnimi razmerami prijaviteljev, partnerjev in ciljnih skupin. **Vključevanje mladih**: partnerstvo dokaže, da lahko zagotovi dejavno sodelovanje z raznoliko populacijo mladih, kot so mladi iz oddaljenih/podeželskih območij, mladi z migrantskim ozadjem in/ali iz socialno prikrajšanih okolij, in sicer že v fazi načrtovanja dejavnosti, povezanih z mladino.

Kakovost zasnove in izvedbe projekta **(največ 30 točk)**	• **Načrtovanje:** predlog je jasen, celovit in visokokakovosten ter vključuje ustrezne faze za pripravo, izvajanje, spremljanje in ocenjevanje projekta na podlagi zanesljivih metodologij za vodenje projekta. • **Metodologija:** izvajanje temelji na ustreznih metodologijah; cilji so skladni z aktivnostmi in so jasno opredeljeni, pri čemer so razvidne logične povezave med opredeljenimi problemi, potrebami in rešitvami; delovni načrt je skladen in konkreten; zagotovljeni so ustrezni ukrepi in kazalniki za nadzor kakovosti, ki zagotavljajo, da se bo projekt ustrezno izvedel v skladu z zahtevami glede kakovosti ter v ustreznem obsegu, pravočasno in v okviru proračuna; obstajajo konkretni in ustrezni načrti obvladovanja tveganj in načrti ukrepov ob nepredvidenih dogodkih. • **Stroškovna učinkovitost**: predlagani proračun je skladen, dovolj podroben, primeren za izvedbo projekta in zasnovan tako, da zagotavlja najboljše razmerje med kakovostjo in ceno. Sredstva, dodeljena delovnim sklopom, so v skladu z njihovimi cilji in rezultati. Proračun izpolnjuje potrebe lokalnih organizacij in ranljivih mladih, da bi se spodbudilo njihovo vključevanje v program Erasmus+.
Kakovost partnerstva in dogovorov o sodelovanju **(največ 20 točk)**	• **Sestava:** partnerstvo vključuje ustrezen nabor organizacij, ki se dopolnjujejo in imajo zahtevane profile, spretnosti, izkušnje, strokovno znanje in podporo upravljanju za uresničitev ciljev partnerstva; če so v konzorcij vključene profitne organizacije, je jasno dokazana njihova dodana vrednost. • **Geografska sestava**: partnerstvo dokaže, da lahko s svojo geografsko sestavo odraža evropsko gospodarsko, družbeno in/ali kulturno raznolikost (tj. pokriva vzhodna, zahodna, severna in južna območja Evrope), da se zagotovi resnično vseevropsko sodelovanje. • **Razvoj lokalnih nevladnih organizacij**: partnerstvo lahko razvija zmogljivosti in znanje lokalnih nevladnih organizacij, ki na evropski ravni še niso dobro uveljavljene, da se doseže okrepljeno medsebojno sodelovanje med nevladnimi organizacijami po Evropi. • **Zavezanost in naloge**: porazdelitev odgovornosti in nalog v partnerstvu je jasna in ustrezna; koordinator izkazuje visokokakovostno upravljanje in potencial za koordinacijo transnacionalnih mrež ter vodenje v zahtevnih okoljih. • **Dogovori o sodelovanju**: predlagani mehanizmi upravljanja bodo zagotavljali učinkovito koordinacijo, odločanje, obveščanje in reševanje konfliktov med sodelujočimi organizacijami, udeleženci in vsemi drugimi zadevnimi deležniki. • **Vključevanje mladih**: mladi so ustrezno vključeni v vse faze izvajanja projekta, vključevanje mladih pa se obravnava v vseh fazah in na vseh ravneh projekta, s čimer so zagotovljene vloge, ki opolnomočajo mlade, in/ali konkretne strategije za zagotovitev raznolikega sodelovanja mladih.

Učinek **(največ 20 točk)**	• **Učinek**: potencialni učinek projekta na udeležence in partnerske organizacije je velik – zlasti v smislu širjenja osredotočenosti lokalnih organizacij na nacionalne, regionalne ali lokalne aktivnosti, ki še niso čezmejne, pri čemer se aktivnosti v življenjskem ciklu projekta in po njem razširijo ali razvijejo na ravni EU, pa tudi potencialni učinek na skupnost mladih na splošno. Iz pričakovanih rezultatov je razvidno, kako prijavitelj in partnerji razumejo vrednote Evropske unije, zlasti v zvezi z državljanstvom, ter kakšna je njihova sposobnost obveščanja o teh vrednotah. • **Razširjanje**: iz predloga je razvidna sposobnost navezovanja stikov z mladimi in učinkovitega obveščanja širšega svetovnega občinstva o problemih skupnosti, ki jih zastopa, in njihovih rešitvah; natančneje, predlog vsebuje dober načrt za obveščanje in razširjanje rezultatov, ustrezne cilje, aktivnosti, porazdelitev nalog med partnerji, ustrezno časovno razporeditev ter orodja in kanale, ki bodo zagotovili učinkovito razširjanje rezultatov in koristi oblikovalcem politike in dostop končnih uporabnikov do teh rezultatov in koristi v življenjskem ciklu projekta in po njem. • **Trajnostnost**: v predlogu je jasno opredeljeno, kako lahko rezultati projekta v življenjskem ciklu projekta in po njem prispevajo k spremembam na sistemski ravni v mladinskem sektorju, pri čemer obstaja velik potencial za omogočanje dolgotrajnega sodelovanja na ravni EU in/ali spodbujanje novih mladinskih politik in pobud EU.

Da bi se prijave upoštevale pri dodeljevanju sredstev, morajo doseči najmanj **60 točk**, doseči pa morajo tudi potrebno najnižje število točk za vsako od štirih meril za dodelitev (tj. najmanj 15 točk za kategoriji „Ustreznost projekta“ ter „Kakovost zasnove in izvedbe projekta“; 10 točk za kategoriji „Kakovost partnerstva in dogovorov o sodelovanju“ ter „Učinek“). V primeru izenačenih predlogov se bo prednostno upoštevalo število točk, doseženo pri merilu za dodelitev „Ustreznost“ in nato pri merilu „Učinek“.

Kot splošno pravilo in v skladu z obstoječim nacionalnim in evropskim pravnim okvirom bi bilo treba rezultate objaviti kot **prosto dostopne učne vire** (PDUV) ter na ustreznih platformah stroke, sektorja ali pristojnih organov. V predlogu bi moralo biti opisano, kako se bo omogočil prost dostop z odprtimi licencami do ustvarjenih podatkov, gradiv, dokumentov ter aktivnosti v avdiovizualnih in družbenih medijih ter kako se bo o njih obveščalo, poleg tega pa predlog ne bo vseboval nesorazmernih omejitev.

ROK IN OKVIRNI ČASOVNI RAZPORED ZA OCENO IN SPORAZUME O NEPOVRATNIH SREDSTVIH

Faze	Datum in ura ali okvirno obdobje
Rok za oddajo vlog	do 9. marca do 17. ure (po bruseljskem času)
Ocenjevalno obdobje	Marec–avgust 2023
Obveščanje prijaviteljev	September 2023
Podpis sporazuma o nepovratnih sredstvih	September–november 2023
Datum začetka izvajanja ukrepa	Konec leta 2023–začetek leta 2024

KAKŠNA SO PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV?

Za ta ukrep se uporablja model financiranja s pavšalnimi zneski. Znesek prispevka v obliki enkratnega pavšalnega zneska bo določen za vsako dodelitev nepovratnih sredstev na podlagi ocenjenega proračuna za ukrep, ki ga predlaga prijavitelj. Organ, ki dodeli sredstva, bo določil pavšalni znesek za vsako dodelitev nepovratnih sredstev na podlagi predloga, rezultata ocene, stopenj financiranja in najvišjega zneska nepovratnih sredstev, določenega v razpisu.

Najnižji znesek nepovratnih sredstev na projekt je 150 000 EUR, najvišji znesek pa 500 000 EUR.

Kako se določi pavšalni znesek za projekt?

Prijavitelji morajo izpolniti podrobno proračunsko preglednico v skladu s prijavnim obrazcem, pri tem pa upoštevati naslednje točke:

a) upravičenci bi morali proračun po potrebi podrobno opredeliti in organizirati v skladne delovne sklope (npr. razdeljene na „vodenje projekta“, „usposabljanje“, „organizacija dogodkov“, „priprava in izvajanje mobilnosti“, „obveščanje in razširjanje“, „zagotavljanje kakovosti“ itd.);

b) v predlogu morajo biti opisane aktivnosti, zajete v posameznem delovnem sklopu;

c) prijavitelji morajo v svojem predlogu navesti razčlenitev ocenjenih stroškov, ki prikazuje deleže za posamezne delovne sklope (in v vsakem delovnem sklopu delež, dodeljen vsakemu upravičencu in povezanemu subjektu);

d) navedeni stroški lahko zajemajo stroške osebja, potne stroške in stroške bivanja, stroške opreme in oddaje naročil podizvajalcem ter druge stroške (kot so razširjanje informacij, objave ali prevodi).

Predlogi bodo ocenjeni v skladu s standardnimi postopki ocenjevanja ob pomoči notranjih in/ali zunanjih strokovnjakov. Strokovnjaki bodo ocenili kakovost predlogov glede na zahteve, opredeljene v razpisu, ter pričakovani učinek, kakovost in učinkovitost ukrepa.

Po oceni predloga bo odredbodajalec določil pavšalni znesek ob upoštevanju ugotovitev opravljene ocene. Vrednost pavšalnega zneska bo omejena na največ 80 % predvidenega proračuna, določenega po oceni.

Elementi nepovratnih sredstev (najvišji znesek nepovratnih sredstev, stopnja financiranja, skupni upravičeni stroški itd.) bodo določeni v sporazumu o nepovratnih sredstvih.

Dosežki projekta bodo ocenjeni na podlagi dokončanih rezultatov. Shema financiranja bi omogočila osredotočenost na izložke in ne na vložke, zato bi bil poudarek na kakovosti in stopnji doseganja merljivih ciljev.

Več podrobnosti je navedenih v vzorcu sporazuma o nepovratnih sredstvih, ki je na voljo na portalu za financiranje in javne razpise.

UKREPI JEAN MONNET

Ukrepi Jean Monnet zagotavljajo priložnosti na področju terciarnega izobraževanja ter na drugih področjih izobraževanja in usposabljanja. Prispevajo k širjenju znanja o temah v zvezi s povezovanjem Evropske unije. Podprti so naslednji ukrepi:

- **ukrepi Jean Monnet na področju terciarnega izobraževanja;**
- **ukrepi Jean Monnet na drugih področjih izobraževanja in usposabljanja;**
- **strateška razprava v okviru mreže Jean Monnet (področje terciarnega izobraževanja** in **druga področja izobraževanja in usposabljanja).**

Te ukrepe bo izvajala Evropska izvajalska agencija za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo (EACEA).

UKREPI JEAN MONNET NA PODROČJU TERCIARNEGA IZOBRAŽEVANJA

Ukrepi Jean Monnet na področju terciarnega izobraževanja podpirajo **poučevanje in raziskovanje** na področju študij Evropske unije po vsem svetu.

Študije Evropske unije se nanašajo na poučevanje, učenje in raziskave o Evropski uniji, njeni zgodovini, ciljih, strukturah, funkcijah in/ali njenih politikah.

Z osredotočanjem na razsežnost Evropske unije bi morale dejavnosti Jean Monnet spodbujati aktivno evropsko državljanstvo in temeljne vrednote Evropske unije, tj. spoštovanje človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in spoštovanja človekovih pravic, vključno s pravicami pripadnikov manjšin (člen 2 Pogodbe o Evropski uniji).

V primeru politik Evropske unije morajo ukrepi Jean Monnet prispevati k širjenju znanja o tem, kako lahko te politike koristijo vsakdanjemu življenju državljanov v EU in/ali v tujini in/ali kako lahko vplivajo na sistem oblikovanja politik na podobnih področjih, bodisi na ravni držav članic bodisi v tujini na nacionalni, regionalni ali svetovni ravni. Prikazati bi bilo treba zelo jasno povezavo med predmetom predloga in politiko EU in/ali temo EU, na katero se predlog nanaša.

Cilj ukrepov Jean Monnet je tudi delovati kot vektor javne diplomacije do tretjih držav, spodbujati vrednote EU in izboljšati prepoznavnost tega, kar Evropska unija pomeni in kar namerava doseči.

Cilji poučevanja in raziskovanja ter merila za prijavo za obe področji so opisani v nadaljevanju.

POUČEVANJE IN RAZISKOVANJE

CILJI UKREPA

Cilji ukrepov za poučevanje in raziskovanje v okviru ukrepa Jean Monnet so:

- spodbujati odličnost v poučevanju in raziskovanju na področju študij Evropske unije po vsem svetu;
- spodbujati dialog med akademskim svetom in družbo, vključno z oblikovalci politik na lokalni, regionalni in državni ravni ter ravni EU, javnimi uslužbenci, akterji civilne družbe, predstavniki različnih ravni izobraževanja in medijev;
- ustvariti znanje in razumevanje v podporo oblikovanju politik EU ter okrepiti vlogo EU v Evropi in globaliziranem svetu;
- doseči širšo javnost in širiti znanje o EU širši družbi (zunaj akademskega okolja in specializiranih ciljnih skupin) ter tako EU približati javnosti.

Cilj ukrepov je tudi delovati kot vektor javne diplomacije do tretjih držav, ki niso pridružene programu, spodbujati vrednote EU in izboljšati prepoznavnost tega, kar Evropska unija pomeni in kar namerava doseči.

PRIPRAVA PROJEKTA

Poučevanje in raziskovanje Jean Monnet mora imeti eno od naslednjih oblik: **moduli, katedre, centri odličnosti.**

- **Moduli** so kratki programi poučevanja ali tečaji na področju študij Evropske unije, ki jih ponuja terciarna izobraževalna institucija. Vsak modul, ki traja tri leta, obsega najmanj 40 ur poučevanja na študijsko leto. Moduli so lahko osredotočeni na eno določeno disciplino evropskih študij ali pa so glede na pristop večdisciplinarni, in torej vključujejo akademsko znanje več profesorjev in strokovnjakov. Lahko imajo tudi obliko kratkih specializiranih ali poletnih programov.
- **Katedre** so pedagoška mesta s specializacijo v študijah Evropske unije (kot so opisane zgoraj) za univerzitetne profesorje za obdobje treh let. Na katedri Jean Monnet je samo en profesor, ki zagotovi najmanj 90 učnih ur v

akademskem letu. Katedra ima lahko tudi skupino, ki podpira in izboljšuje njene aktivnosti, vključno z zagotavljanjem dodatnih učnih ur.

- **Centri odličnosti Jean Monnet** so središča kompetenc in znanja na področju tem v zvezi z Evropsko unijo. Združevali naj bi strokovno znanje in kompetence strokovnjakov na visoki ravni s ciljem razvijati sinergije med različnimi disciplinami in viri evropskih študij (kot so opisane zgoraj) ter ustvarjati skupne transnacionalne aktivnosti, poleg tega pa zagotavljajo odprtost do civilne družbe. Centri odličnosti Jean Monnet imajo pomembno vlogo pri doseganju študentov s fakultet, ki običajno ne obravnavajo vprašanj Evropske unije, ter oblikovalcev politik, javnih uslužbencev, organizirane civilne družbe in širše javnosti.

Upravičenci ukrepa Jean Monnet (vodje modulov in kateder ter udeleženci centra odličnosti) so pozvani, naj organizirajo aktivnosti in dogodke, ki bodo zagotovili odprtost za oblikovalce politik, javne uslužbence in širšo javnost.

Za namene kateder in modulov učne ure vključujejo ure neposrednega stika v okviru skupinskih predavanj, seminarjev in praktičnih vaj ter lahko vključujejo kar koli od navedenega v obliki učenja na daljavo, ne vključujejo pa individualnega pouka in/ali nadzora. V okviru modulov so upravičeni poletni tečaji.

KATERA MERILA JE TREBA IZPOLNJEVATI ZA PRIJAVO ZA UKREP POUČEVANJA IN RAZISKOVANJA JEAN MONNET?

MERILA ZA UPRAVIČENOST

Za **module Jean Monnet** se uporabljajo naslednja merila za upravičenost:

Kdo se lahko prijavi?	Prijavitelji morajo: – biti terciarne izobraževalne institucije; – imeti sedež v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, ali tretji državi, ki ni pridružena programu. Terciarne izobraževalne institucije s sedežem v državah članicah EU in tretjih državah, pridruženih programu, morajo biti nosilke veljavne listine ECHE. Listina ECHE ni zahtevana za sodelujoče terciarne izobraževalne institucije v tretjih državah, ki niso pridružene programu. **Izjema:** organizacije iz Belorusije (regija 2) in Ruske federacije (regija 4) niso upravičene do sodelovanja v tem ukrepu.
Sestava konzorcija	Dovoljene so samo vloge posameznih prijaviteljev (posamezni upravičenci).
Upravičene aktivnosti	Modul Jean Monnet je treba poučevati vsaj 40 učnih ur v akademskem letu na področju študij Evropske unije (kot je opisano zgoraj) na terciarni izobraževalni instituciji prijaviteljici.
Trajanje projekta	Projekti naj bi običajno trajali 36 mesecev (podaljšanja so mogoča s spremembo, če so ustrezno utemeljena).
Kje se prijaviti?	Pri Evropski izvajalski agenciji za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo (EACEA). ID razpisa: ERASMUS-JMO-2023-MODULE
Kdaj se prijaviti?	Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do **14. februarja do 17. ure (po bruseljskem času).**

Za **katedre Jean Monnet** se uporabljajo naslednja merila za upravičenost:

Kdo se lahko prijavi?	Prijavitelji morajo: • biti terciarne izobraževalne institucije; • imeti sedež v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, ali tretji državi, ki ni pridružena programu. Terciarne izobraževalne institucije s sedežem v državah članicah EU in tretjih državah, pridruženih programu, morajo biti nosilke veljavne listine ECHE. Listina ECHE ni zahtevana za sodelujoče terciarne izobraževalne institucije v tretjih državah, ki niso pridružene programu. **Izjema:** organizacije iz Belorusije (regija 2) in Ruske federacije (regija 4) niso upravičene do sodelovanja v tem ukrepu.
Sestava konzorcija	Dovoljene so samo vloge posameznih prijaviteljev (posamezni upravičenci).
Upravičene aktivnosti	V okviru katedre Jean Monnet je treba poučevati vsaj 90 učnih ur v akademskem letu na področju študij Evropske unije (kot je opisano v vodniku programa) na terciarni izobraževalni instituciji prijaviteljici, kar mora izvajati vodja katedre, ki mora biti stalno zaposlen v instituciji prijaviteljici.
Trajanje projekta	Projekti naj bi običajno trajali 36 mesecev (podaljšanja so mogoča s spremembo, če so ustrezno utemeljena).
Kje se prijaviti?	Pri Evropski izvajalski agenciji za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo (EACEA). ID razpisa: ERASMUS-JMO-2023-CHAIR
Kdaj se prijaviti?	Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do **14. februarja do 17. ure (po bruseljskem času)**.

Za **centre odličnosti Jean Monnet** se uporabljajo naslednja merila za upravičenost:

Kdo se lahko prijavi?	Prijavitelji morajo: – biti terciarne izobraževalne institucije; – imeti sedež v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, ali tretji državi, ki ni pridružena programu. Naenkrat bo podprt samo en center odličnosti Jean Monnet na kateri koli sodelujoči terciarni izobraževalni instituciji. Terciarne izobraževalne institucije s sedežem v državah članicah EU in tretjih državah, pridruženih programu, morajo biti nosilke veljavne listine ECHE. Listina ECHE ni zahtevana za sodelujoče terciarne izobraževalne institucije v tretjih državah, ki niso pridružene programu. Izjema: organizacije iz Belorusije (regija 2) in Ruske federacije (regija 4) niso upravičene do sodelovanja v tem ukrepu.
Sestava konzorcija	Dovoljene so samo vloge posameznih prijaviteljev (posamezni upravičenci).
Trajanje projekta	Projekti naj bi običajno trajali 36 mesecev (podaljšanja so mogoča s spremembo, če so ustrezno utemeljena).
Kje se prijaviti?	Pri Evropski izvajalski agenciji za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo (EACEA). ID razpisa: ERASMUS-JMO-2023-COE
Kdaj se prijaviti?	Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do **14. februarja do 17. ure (po bruseljskem času)**.

Organizacije prijaviteljice bodo ocenjene z ustreznimi merili za izključitev in izbor. Za več informacij glej del C tega vodnika.

MERILA ZA DODELITEV

Za **module Jean Monnet** se uporabljajo naslednja merila za dodelitev:

Ustreznost projekta **(največ 25 točk)**	V kolikšni meri predlog izpolnjuje cilje ukrepov Jean Monnet, in sicer: • obravnava študije Evropske unije (kot so opisane v uvodnem odstavku); • spodbuja dialog med akademskim svetom in družbo, vključno z oblikovalci politik na lokalni, regionalni in državni ravni ter ravni EU, javnimi uslužbenci, akterji civilne družbe, predstavniki različnih ravni izobraževanja in medijev; • ustvarja znanje in razumevanje, ki lahko podpirata oblikovanje politik EU ter okrepita vlogo EU v globaliziranem svetu; • vključuje aktivno ozaveščanje in izobraževalne dejavnosti, s katerimi se bo znanje o temah v zvezi z EU širilo v širši družbi (zunaj akademskega okolja in specializiranih ciljnih skupin) in EU približala javnosti. V kolikšni meri predlog dosega prednostne ciljne skupine: • študente terciarnega izobraževanja na področju študij Evropske unije (kot so opisane v uvodnem odstavku); • študente terciarnega izobraževanja, ki ne pridejo samodejno v stik s študijami EU (na področjih poleg prava, ekonomije in politologije); • za tretje države, ki niso pridružene programu, možnost okrepitve javne diplomacije EU.
Kakovost zasnove in izvedbe projekta **(največ 25 točk)**	• Metodologija: kakovost, novost in izvedljivost samega projekta ter izvedljivost predlagane metodologije; • v kolikšni meri: o je program dela predstavljen jasno, celovito in skladno, ustrezno načrtovanje faze priprave, izvedbe, ocenjevanja, nadaljnjega spremljanja in razširjanja pa je skrbno predstavljeno; o je iz delovnega programa razvidna usklajenost s cilji in aktivnostmi projekta; • strategija spremljanja in ocenjevanja.
Kakovost partnerstva in dogovorov o sodelovanju **(največ 25 točk)**	• Raven usposobljenosti in dodane vrednosti skupine: ustreznost in komplementarnost profila in strokovnega znanja ključnega osebja, vključenega v predlagane aktivnosti (na akademskem in neakademskem področju, če je ustrezno), na področju študij Evropske unije (kot so opisane v uvodnem odstavku) in na področju posebne teme, ki jo obravnava predlog.

Učinek **(največ 25 točk)**	Pričakovani učinek projekta v smislu dolgoročnih učinkov: • na institucijo, ki gosti ukrepe Jean Monnet; • na študente in učence, ki imajo koristi od ukrepov Jean Monnet; o izboljšani in inovativni učni načrti; o okrepljena zmogljivost za privabljanje odličnih študentov; o okrepljeno sodelovanje s partnerji iz drugih držav; o več dodeljenih finančnih sredstev za poučevanje in raziskovanje tem EU na instituciji; o večja zmogljivost za poučevanje in raziskovanje na področju tem v zvezi z EU; • na druge organizacije in posameznike, ki so vključeni na lokalni, regionalni, nacionalni in/ali evropski ravni. Razširjanje in obveščanje: • ustreznost in kakovost ukrepov, namenjenih razširjanju rezultatov aktivnosti v instituciji, ki gosti ukrepe Jean Monnet, in zunaj nje: o obveščanje; o ozaveščanje o projektih in rezultatih, povečevanje prepoznavnosti udeležencev in organizacij; o doseganje skupin zunaj terciarnih izobraževalnih institucij; o prenosljivost in prenos v nove politike ter izboljšane prakse; • v kolikšni meri bodo predvidena orodja za razširjanje dosegla ciljne skupine prek: o izpostavljenosti medijem (vključno z družbenimi mediji, publikacijami itd.); o dogodkov. Trajnostnost in stalnost: predlog vključuje ustrezne ukrepe in vire za zagotovitev trajnosti rezultatov in koristi projekta po njegovem življenjskem ciklu.

Da bi se predlogi upoštevali pri dodeljevanju sredstev, morajo skupno doseči vsaj **70 točk** in **15 točk pri vsakem merilu za dodelitev.** Izenačeni predlogi bodo prednostno razvrščeni glede na število točk, dodeljenih pri merilu za dodelitev „Ustreznost projekta“ in nato pri merilu „Učinek“.

Za katedre Jean Monnet se uporabljajo naslednja **merila za dodelitev**:

Ustreznost projekta **(največ 25 točk)**	V kolikšni meri predlog izpolnjuje cilje ukrepov Jean Monnet, in sicer: • obravnava študije Evropske unije (kot so opisane v uvodnem odstavku); • spodbuja dialog med akademskim svetom in družbo, vključno z oblikovalci politik na lokalni, regionalni in državni ravni ter ravni EU, javnimi uslužbenci, akterji civilne družbe, predstavniki različnih ravni izobraževanja in medijev; • ustvarja znanje in razumevanje, ki lahko podpirata oblikovanje politik EU ter okrepita vlogo EU v globaliziranem svetu; • vključuje aktivno ozaveščanje in izobraževalne dejavnosti, s katerimi se bo znanje o temah v zvezi z EU širilo v širši družbi (zunaj akademskega okolja in specializiranih ciljnih skupin) in EU približala javnosti. V kolikšni meri predlog dosega prednostne ciljne skupine: • študente terciarnega izobraževanja na področju študij Evropske unije (kot so opisane v uvodnem odstavku); • študente terciarnega izobraževanja, ki ne pridejo samodejno v stik s študijami EU (kot so opisane v uvodnem odstavku); • za tretje države, ki niso pridružene programu, možnost okrepitve javne diplomacije EU.

Kakovost zasnove in izvedbe projekta **(največ 25 točk)**	• Metodologija: kakovost, novost in izvedljivost samega projekta ter izvedljivost predlagane metodologije; • upravljanje: v kolikšni meri: o je program dela predstavljen jasno, celovito in skladno, ustrezna pozornost pa je namenjena načrtovanju faze priprave, izvedbe, ocenjevanja, nadaljnjega spremljanja in razširjanja; o je iz delovnega programa razvidna usklajenost s cilji in aktivnostmi projekta. • Strategija spremljanja in ocenjevanja.
Kakovost partnerstva in dogovorov o sodelovanju **(največ 25 točk)**	• Odličen profil in strokovno znanje vodje katedre študij Evropske unije (kot so opisane v uvodnem odstavku); • ustreznost in komplementarnost profila in strokovnega znanja vodje katedre in ključnega osebja, vključenega v aktivnosti, predlagane v projektu, na področju študij Evropske unije (kot so opisane v uvodnem odstavku) in na področju posebnih tem, ki jih obravnava predlog; • dokazi o ravni izkušenj na področju raziskovanja tem v zvezi z EU.
Učinek **(največ 25 točk)**	Pričakovani učinek projekta v smislu dolgoročnih učinkov: • na institucijo, ki gosti ukrepe Jean Monnet; • na študente in učeče se, ki imajo koristi od ukrepov Jean Monnet; o izboljšani in inovativni učni načrti; o okrepljena zmogljivost za privabljanje odličnih študentov; o okrepljeno sodelovanje s partnerji iz drugih držav; o več dodeljenih finančnih sredstev za poučevanje in raziskovanje tem EU na instituciji; o večja zmogljivost za poučevanje in raziskovanje na področju tem v zvezi z EU; • na druge organizacije in posameznike, ki so vključeni na lokalni, regionalni, nacionalni in/ali evropski ravni. Razširjanje in obveščanje: • ustreznost in kakovost ukrepov, namenjenih razširjanju rezultatov aktivnosti v instituciji, ki gosti ukrepe Jean Monnet, in zunaj nje: o obveščanje; o ozaveščanje o projektih in rezultatih, povečevanje prepoznavnosti udeležencev in organizacij; o doseganje skupin zunaj terciarnih izobraževalnih institucij; o prenosljivost in prenos v nove politike ter izboljšane prakse; • v kolikšni meri bodo predvidena orodja za razširjanje dosegla ciljne skupine prek: o izpostavljenosti medijem (vključno z družbenimi mediji, publikacijami itd.); o dogodkov. Trajnostnost in stalnost: predlog vključuje ustrezne ukrepe in vire za zagotovitev trajnosti rezultatov in koristi projekta po njegovem življenjskem ciklu.

Da bi se predlogi upoštevali pri dodeljevanju sredstev, morajo skupno doseči vsaj **70 točk** in **15 točk pri vsakem merilu za dodelitev.** Izenačeni predlogi bodo prednostno razvrščeni glede na število točk, dodeljenih pri merilu za dodelitev „Ustreznost projekta“ in nato pri merilu „Učinek“.

Za **centre odličnosti Jean Monnet** se uporabljajo naslednja merila za dodelitev:

Ustreznost projekta **(največ 25 točk)**	V kolikšni meri predlog ustreza ciljem aktivnosti Jean Monnet, in sicer: • obravnava študije Evropske unije (kot so opisane v uvodnem odstavku); • spodbuja dialog med akademskim svetom in družbo, vključno z oblikovalci politik na lokalni, regionalni in državni ravni ter ravni EU, javnimi uslužbenci, akterji civilne družbe, predstavniki različnih ravni izobraževanja in medijev; • ustvarja znanje in razumevanje, ki lahko podpirata oblikovanje politik EU ter okrepita vlogo EU v globaliziranem svetu; • vključuje aktivno ozaveščanje in izobraževalne dejavnosti, s katerimi se bo znanje o temah v zvezi z EU širilo v širši družbi (zunaj akademskega okolja in specializiranih ciljnih skupin) in EU približala javnosti. V kolikšni meri predlog dosega več prednostnih skupin: • vrsta uporabnikov strokovnega znanja predlaganega centra; • vključitev fakultet/oddelkov, ki niso v stiku s študijami, specifičnimi za EU; • za tretje države, ki niso pridružene programu, možnost okrepitve javne diplomacije EU.
Kakovost zasnove in izvedbe projekta **(največ 25 točk)**	• Metodologija: kakovost, novost in izvedljivost samega projekta ter izvedljivost predlagane metodologije; • v kolikšni meri: o je program dela predstavljen jasno, celovito in skladno, ustrezna pozornost pa je namenjena načrtovanju faze priprave, izvedbe, ocenjevanja, nadaljnjega spremljanja in razširjanja; o je iz delovnega programa razvidna usklajenost s cilji in aktivnostmi projekta; • v kolikšni meri so sredstva, dodeljena delovnim sklopom, v skladu z njihovimi cilji in rezultati; • strategija spremljanja in ocenjevanja.
Kakovost partnerstva in dogovorov o sodelovanju **(največ 25 točk)**	• Kakovost in dodana vrednost udeležencev centra; • ustreznost in komplementarnost profila in strokovnega znanja osebja, vključenega v aktivnosti, predlagane v projektu, na področju študij Evropske unije in na področju posebnih tem, ki jih obravnava predlog; • dogovori o sodelovanju znotraj terciarne izobraževalne institucije in porazdelitev vlog; • zavezanost institucije, da razvije in vzdržuje center.

Učinek **(največ 25 točk)**	Pričakovani učinek projekta v smislu dolgoročnih učinkov: • na institucijo, ki gosti ukrepe Jean Monnet; • na fakultete/oddelke, ki koristijo ukrepe Jean Monnet; o izboljšana ali inovativna vsebina, razvoj novih vidikov določenih raziskav; o večja zmogljivost za privabljanje odličnih študentov in raziskovalcev; o okrepljeno sodelovanje in večja zmogljivost za povezovanje s partnerji iz drugih držav; o več dodeljenih finančnih sredstev za poučevanje in raziskovanje tem EU na instituciji; o večja zmogljivost za poučevanje in raziskovanje na področju tem v zvezi z EU; • na druge organizacije in posameznike, ki so vključeni na lokalni, regionalni, nacionalni in/ali evropski ravni. Razširjanje in obveščanje: • ustreznost in kakovost ukrepov, namenjenih razširjanju rezultatov aktivnosti v instituciji, ki gosti ukrepe Jean Monnet, in zunaj nje: o obveščanje; o ozaveščanje o projektih in rezultatih, povečevanje prepoznavnosti udeležencev in organizacij; o doseganje skupin zunaj terciarnih izobraževalnih institucij; o prenosljivost in prenos v nove politike ter izboljšane prakse; • v kolikšni meri bodo predvidena orodja za razširjanje dosegla ciljne skupine prek: o izpostavljenosti medijem (vključno z družbenimi mediji, publikacijami itd.); o dogodkov. Trajnostnost in stalnost: predlog vključuje ustrezne ukrepe in vire za zagotovitev trajnosti rezultatov in koristi projekta po njegovem življenjskem ciklu.

Da bi se predlogi upoštevali pri dodeljevanju sredstev, morajo skupno doseči vsaj **70 točk** in **15 točk pri vsakem merilu za dodelitev.** Izenačeni predlogi bodo prednostno razvrščeni glede na število točk, dodeljenih pri merilu za dodelitev „Ustreznost projekta“ in nato pri merilu „Učinek“.

GEOGRAFSKI CILJI

K temu ukrepu prispevajo instrumenti EU za zunanje delovanje. Razpoložljivi proračun je razdeljen med različne regije, obseg vsakega proračunskega okvira pa je različen. Dodatne informacije o zneskih so na voljo v okviru posamezne proračunske ovojnice ter bodo objavljene na portalu za financiranje in javne razpise.

Geografski cilji, določeni za ta ukrep, so:

za Azijo: največ 75 % sredstev se lahko dodeli državam z visokim dohodkom v tej regiji;
za podsaharsko Afriko: prednost bodo imele najmanj razvite države; poseben poudarek bo namenjen tudi prednostnim državam na področju migracij in regionalnim projektom, ki vključujejo terciarne izobraževalne institucije iz več držav.

PRIČAKOVANI UČINEK

KVANTITATIVNI

Vse večje število terciarnih izobraževalnih institucij, ki krepijo razsežnost Evropske unije v disciplinah, ki jih pokrivajo.

Vse večje število tem v zvezi z Evropsko unijo, uvedenih v poučevanje in raziskovanje na fakultetah/oddelkih, na katerih se običajno ne oblikuje vidik EU – poleg tem, ki so običajno znane po svoji povezanosti z EU.

KVALITATIVNI

Kar zadeva udeležence, neposredno vključene v ukrepe, bodo imeli ukrepi Jean Monnet za poučevanje in raziskovanje pozitivne in dolgotrajne učinke na študente in raziskovalce/profesorje ter:

- spodbujala demokracijo in občutek pripadnosti širšemu območju; stopnjo povečanega zanimanja mladih za evropske politike bi bilo mogoče oceniti s posebnimi raziskavami;
- povečala zanimanje za poglobitev znanja o politikah, specifičnih za Evropsko unijo, kar bo lahko vodilo v aktivnejšo udeležbo v aktivnostih in javnih službah EU;
- povečala priložnosti za mlade raziskovalce, da izboljšajo svoje strokovne kompetence in razvijejo svojo poklicno pot.

Kar zadeva sodelujoče organizacije, bo sklop Jean Monnet za poučevanje in raziskovanje okrepil novo dinamiko in:

- povečala zmogljivost terciarnih izobraževalnih institucij za poučevanje tem v zvezi z Evropsko unijo;
- privabil več in nove študente in profesorje, ki ji zanima pridobivanje znanja o Evropski uniji;
- vzpostavil strukturirane centre za posredovanje specifičnega znanja o Evropski uniji na visoki ravni in napredno raziskovanje za fakultete/oddelke, ki potrebujejo podporo.

KAKŠNA SO PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV?

Za ta ukrep se uporablja model financiranja s pavšalnimi zneski. Shema financiranja bi omogočila osredotočenost na izložke in ne na vložke, zato bi bil poudarek na kakovosti in stopnji doseganja merljivih ciljev.

Najvišji znesek nepovratnih sredstev EU na projekt je:

- moduli Jean Monnet: **30 000** EUR
- katedre Jean Monnet: **50 000** EUR
- centri odličnosti Jean Monnet: **100 000** EUR

S prispevki v pavšalnem znesku se bodo krili stroški osebja, potni stroški in stroški bivanja, stroški opreme in oddaje naročil podizvajalcem ter drugi stroški (razširjanje informacij, objave, prevodi).

Moduli in katedre Jean Monnet

Prijavitelji morajo v vlogi zaprositi za vnaprej določen enkratni pavšalni znesek iz spodnjih preglednic. V spodnjih preglednicah je naveden skupni pavšalni znesek po državah, ki ustreza skupnemu številu učnih ur. Zneski v tabeli so končni prispevki EU, saj je upoštevano 75-odstotno sofinanciranje.

a.1) Za module Jean Monet za države članice EU in tretjih držav, pridruženih programu

Država/št. učnih ur v triletnem obdobju	**Bolgarija, Romunija, Severna Makedonija,**	**Turčija, Hrvaška, Latvija**	**Madžarska, Poljska, Litva, Češka,**	**Portugalska, Grčija, Slovenija, Malta**	**Ciper, Islandija, Španija, Italija**	**Irska, Francija, Finska**	**Belgija, Danska, Nemčija, Luksemburg,**

(najmanj 40 ur/leto)	Lihtenštajn, Srbija		Estonija, Slovaška				Nizozemska, Avstrija, Švedska, Norveška
120–150	11 500 EUR	13 500 EUR	15 000 EUR	19 000 EUR	22 000 EUR	26 000 EUR	28 000 EUR
151–180	14 500 EUR	16 500 EUR	18 500 EUR	23 000 EUR	27 500 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR
181–210	16 500 EUR	19 500 EUR	22 000 EUR	27 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR
211–240	19 000 EUR	22 500 EUR	25 500 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR
241–270	21 500 EUR	25 500 EUR	29 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR
271–300	24 000 EUR	28 500 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR
301–330	26 500 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR
331–360	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR

a.2) Za module Jean Monet za tretje države, ki niso pridružene programu

Država/št. učnih ur v triletnem obdobju (najmanj 40 ur/leto)	Čile, Saint Kitts in Nevis, Mehika, Libija, Antigva in Barbuda, Barbados, druge države	Bahrajn, Trinidad in Tobago	Saudova Arabija, Sejšeli, Ekvatorialna Gvineja, Oman, Izrael	Republika Koreja, Nova Zelandija	Japonska, Združeno kraljestvo	Avstralija, Brunej, Kanada, Hongkong, Kuvajt, Katar, Singapur, Švica, Združeni arabski emirati, Združene države Amerike
120–150	11 500 EUR	15 000 EUR	19 000 EUR	22 000 EUR	26 000 EUR	28 000 EUR
151–180	14 000 EUR	18 500 EUR	23 000 EUR	27 500 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR
181–210	16 500 EUR	22 000 EUR	27 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR

211–240	19 000 EUR	25 500 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR
241–270	21 500 EUR	29 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR
271–300	24 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR
301–330	26 500 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR
331–360	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR

Več podrobnosti je navedenih v vzorcu sporazuma o nepovratnih sredstvih, ki je na voljo na portalu za financiranje in javne razpise.

b.1) Katedre Jean Monet za države članice EU in tretje države, pridružene programu

Država/št. učnih ur v triletnem obdobju (najmanj 90 ur/leto)	**Bolgarija, Romunija, Severna Makedonija, Lihtenštajn, Srbija**	**Turčija, Hrvaška, Latvija**	**Madžarska, Poljska, Litva, Češka, Estonija, Slovaška**	**Portugalska, Grčija, Slovenija, Malta**	**Ciper, Islandija, Španija, Italija**	**Irska, Francija, Finska**	**Belgija, Danska, Nemčija, Luksemburg, Nizozemska, Avstrija, Švedska, Norveška**
270–300	18 000 EUR	19 000 EUR	25 000 EUR	31 000 EUR	37 000 EUR	43 000 EUR	47 000 EUR
301–330	20 000 EUR	21 000 EUR	28 000 EUR	34 000 EUR	41 000 EUR	47 000 EUR	50 000 EUR
331–360	22 000 EUR	23 000 EUR	31 000 EUR	37 000 EUR	45 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR
361–390	24 000 EUR	25 000 EUR	34 000 EUR	40 000 EUR	49 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR
391–420	26 000 EUR	27 000 EUR	37 000 EUR	43 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR
421–450	28 000 EUR	29 000 EUR	40 000 EUR	46 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR
451–480	30 000 EUR	31 000 EUR	43 000 EUR	49 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR
481–510	32 000 EUR	33 000 EUR	46 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR

511–540	34 000 EUR	35 000 EUR	49 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR
541–570	36 000 EUR	37 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR
571–600	38 000 EUR	39 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR
601–630	40 000 EUR	41 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR
631–660	42 000 EUR	43 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR
661–690	44 000 EUR	45 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR
691–720	46 000 EUR	47 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR
721–750	48 000 EUR	49 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR
> 750	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR

b.2) Katedre Jean Monnet: za tretje države, ki niso pridružene programu

Država/št. učnih ur v triletnem obdobju (najmanj 90 ur/leto)	**Čile, Saint Kitts in Nevis, Mehika, Libija, Antigva in Barbuda, Barbados, druge države**	**Bahrajn, Trinidad in Tobago**	**Saudova Arabija, Sejšeli, Ekvatorialna Gvineja, Oman, Izrael**	**Republika Koreja, Nova Zelandija**	**Japonska, Združeno kraljestvo**	**Avstralija, Brunej, Kanada, Hongkong, Kuvajt, Katar, Singapur, Švica, Združeni arabski emirati, Združene države Amerike**
270–300	21 000 EUR	24 000 EUR	31 000 EUR	37 000 EUR	43 000 EUR	47 000 EUR
301–330	23 000 EUR	27 000 EUR	34 000 EUR	41 000 EUR	47 000 EUR	50 000 EUR
331–360	25 000 EUR	30 000 EUR	37 000 EUR	45 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR
361–390	27 000 EUR	33 000 EUR	40 000 EUR	49 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR
391–420	29 000 EUR	36 000 EUR	43 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR

421–450	31 000 EUR	39 000 EUR	46 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR
451–480	33 000 EUR	42 000 EUR	49 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR
481–510	35 000 EUR	45 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR
511–540	37 000 EUR	48 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR
541–570	39 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR
571–600	41 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR
601–630	43 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR
631–660	45 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR
661–690	47 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR
691–720	49 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR
721–750	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR
> 750	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR

Več podrobnosti je navedenih v vzorcu sporazuma o nepovratnih sredstvih, ki je na voljo na portalu za financiranje in javne razpise.

a) Centri odličnosti Jean Monnet

Za ta ukrep se uporablja model financiranja s pavšalnimi zneski. Znesek prispevka v obliki enkratnega pavšalnega zneska bo določen za vsako dodelitev nepovratnih sredstev na podlagi ocenjenega proračuna za ukrep, ki ga predlaga prijavitelj. Organ, ki dodeli sredstva, bo določil pavšalni znesek za vsako dodelitev nepovratnih sredstev na podlagi predloga, rezultata ocene, stopenj financiranja in najvišjega zneska nepovratnih sredstev, določenega v razpisu.

Najvišji prispevek EU na projekt je 100 000 EUR.

Kako se določi pavšalni znesek za projekt?

Prijavitelji morajo izpolniti podrobno proračunsko preglednico v skladu s prijavnim obrazcem, pri tem pa upoštevati naslednje točke:

a) proračun bi moral biti po potrebi podrobno opredeljen in razdeljen na skladne delovne sklope (npr. razdeljene na „vodenje projekta“, „usposabljanje“, „organizacija dogodkov“, „priprava in izvajanje mobilnosti“, „obveščanje in razširjanje“, „zagotavljanje kakovosti“ itd.);

b) v predlogu morajo biti opisane aktivnosti, zajete v posameznem delovnem sklopu;

c) prijavitelji morajo v svojem predlogu navesti razčlenitev ocenjenih stroškov, ki prikazuje deleže za posamezne delovne sklope;

d) stroški lahko zajemajo stroške osebja, potne stroške in stroške bivanja, stroške opreme in oddaje naročil podizvajalcem ter druge stroške (kot so razširjanje, objave ali prevodi).

Predlogi bodo ocenjeni v skladu s standardnimi postopki ocenjevanja ob pomoči notranjih in/ali zunanjih strokovnjakov. Strokovnjaki bodo ocenili kakovost predlogov glede na zahteve, opredeljene v razpisu, ter pričakovani učinek, kakovost in učinkovitost ukrepa.

Po oceni predloga bo odredbodajalec določil pavšalni znesek ob upoštevanju ugotovitev opravljene ocene. Vrednost pavšalnega zneska bo omejena na največ 80 % predvidenega proračuna, določenega po oceni.

Elementi nepovratnih sredstev (najvišji znesek nepovratnih sredstev, stopnja financiranja, skupni upravičeni stroški itd.) bodo določeni v sporazumu o nepovratnih sredstvih.

Dosežki projekta bodo ocenjeni na podlagi dokončanih rezultatov. Shema financiranja bi omogočila osredotočenost na izložke in ne na vložke, zato bi bil poudarek na kakovosti in stopnji doseganja merljivih ciljev.

Več podrobnosti je navedenih v vzorcu sporazuma o nepovratnih sredstvih, ki je na voljo na portalu za financiranje in javne razpise.

UKREPI JEAN MONNET NA DRUGIH PODROČJIH IZOBRAŽEVANJA IN USPOSABLJANJA

Učenje o ciljih in delovanju Evropske unije je pomemben del spodbujanja aktivnega državljanstva in skupnih vrednot svobode, strpnosti in nediskriminacije.

Učitelji in trenerji si zelo želijo priložnosti za lasten poklicni razvoj; precejšnje število učiteljev izraža potrebo po razširitvi kompetenc za ustvarjanje vključujočega vzdušja v učilnici z uporabo informacijskih in komunikacijskih tehnologij (IKT) ter za poučevanje v večjezičnih in večkulturnih učilnicah. Potrebujejo tudi priložnosti za poklicni razvoj v zvezi z evropsko razsežnostjo poučevanja v šoli, zlasti v zvezi s poučevanjem o Evropski uniji na privlačen način.

Splošni cilj v splošnem izobraževanju in poklicnem usposabljanju (ravni ISCED 1–4) je spodbujati boljše razumevanje Evropske unije in delovanja njenih institucij ter obravnavati splošno pomanjkanje znanja o Evropski uniji in veliko dezinformacij, kar povečuje razočaranje ljudi glede Unije in njenih politik.

USPOSABLJANJE UČITELJEV JEAN MONNET

Terciarne izobraževalne institucije ali institucije/agencije za usposabljanje učiteljev bodo v okviru tega ukrepa organizirale aktivnosti, ki bodo učiteljem v šolah in pri ponudnikih poklicnega izobraževanja in usposabljanja (PIU) omogočile razvoj novih spretnosti, poučevanje o temah v zvezi z EU in sodelovanje pri teh temah, s čimer jih bodo opolnomočile na podlagi boljšega razumevanja EU in njenega delovanja.

Organi za usposabljanje učiteljev (za začetno izobraževanje učiteljev in stalni poklicni razvoj učiteljev) bodo utrdili interno znanje in spretnosti za poučevanje o temah v zvezi z EU, zato bodo učitelji bolje opremljeni za uvedbo vsebin o EU v svoje aktivnosti.

Aktivnosti usposabljanja učiteljev bodo podpirale izobraževalno osebje v šolah in pri ponudnikih PIU (ravni ISCED 1–4).

CILJI UKREPA

Cilj usposabljanj učiteljev Jean Monnet je podpreti šole in ponudnike PIU pri načrtovanju, organiziranju in izvajanju vsebin o EU v šolskih in obšolskih aktivnostih. Glavni cilji so:

- učnemu osebju v šolah in pri ponudnikih PIU (ravni ISCED 1–4) omogočiti pridobitev znanja o EU;
- šolam in ponudnikom PIU zagotoviti strukturirane predloge usposabljanja o temah v zvezi z EU, učiteljem na različnih ravneh, z različnih področij in z različnimi izkušnjami pa zagotoviti vsebino in metodologije;
- izvajati posebna individualna ali skupinska usposabljanja (modularna usposabljanja, usposabljanja z organiziranim bivanjem, kombinirana ali spletna usposabljanja) za učitelje, ki se zanimajo za EU in želijo teme v zvezi z EU vključiti v svoje vsakodnevno delo;
- spodbujati samozavest učiteljev pri vključevanju vidika EU v vsakodnevno delo.

KATERA MERILA JE TREBA IZPOLNJEVATI ZA PRIJAVO ZA USPOSABLJANJA/IZOBRAŽEVANJA UČITELJEV JEAN MONNET?

MERILA ZA UPRAVIČENOST

Kdo se lahko prijavi?	Prijavitelji morajo biti: terciarne izobraževalne institucije, ki učiteljem v šolah in/ali institucijah PIU (ravni ISCED 1–4) zagotavljajo začetno usposabljanje in/ali usposabljanje na delovnem mestu ter so nosilke veljavne listine ECHE ali institucije/agencije za izobraževanje in usposabljanje učitelje/, ki učiteljem v šolah in/ali institucijah PIU (ravni ISCEC 1–4) zagotavljajo začetno usposabljanje in/ali usposabljanje na delovnem mestu. Prijavitelji morajo imeti sedež v isti državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu.
Sestava konzorcija	Dovoljene so samo vloge posameznih prijaviteljev (posamezni upravičenci).
Trajanje projekta	Projekti naj bi običajno trajali 36 mesecev (podaljšanja so mogoča s spremembo, če so ustrezno utemeljena).
Kje se prijaviti?	Pri Evropski izvajalski agenciji za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo (EACEA). ID razpisa: ERASMUS-JMO-2023-OFET-TT
Kdaj se prijaviti?	Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do **14. februarja do 17. ure (po bruseljskem času)**.

Organizacije prijaviteljice bodo ocenjene z ustreznimi merili za izključitev in izbor. Za več informacij glej del C tega vodnika.

PRIPRAVA PROJEKTA

Učitelji, opremljeni z novimi in inovativnimi metodologijami za predlaganje vsebin o Evropski uniji učečim se, bodo pomagali uvesti dejstva in znanje o Evropski uniji v šolske in obšolske aktivnosti.

Institucija/agencija za usposabljanje učiteljev je institucija, katere glavna dejavnost je zagotavljanje usposabljanja/izobraževanja učiteljev.

Aktivnosti usposabljanja/izobraževanja učiteljev Jean Monnet morajo vključevati pripravo in izvedbo aktivnosti usposabljanja/izobraževanja učiteljev. Te aktivnosti imajo lahko obliko ciljno usmerjenih usposabljanj ali modulov, vključno z učenjem na daljavo (množični odprti spletni tečaji (MOOC) in/ali kombinirane aktivnosti). **Usposabljanja/izobraževanja učiteljev** morajo biti formalna in se morajo končati z izdajo potrdila.

Predlagane aktivnosti morajo vključevati tudi podporo udeležencem (npr. prispevek za potne stroške in stroške bivanja, zagotovitev priročnikov in drugih posebnih orodij, oprostitev plačila kotizacij).

Usposabljanja/izobraževanja učiteljev Jean Monnet morajo imeti eno od naslednjih oblik:

- usposabljanje na področju metodologij poučevanja za obravnavo tem v zvezi z Evropsko unijo;
- usposabljanje o temah v zvezi z Evropsko unijo;
- učne izkušnje na področju tem v zvezi z Evropsko unijo, ki dopolnjujejo že obstoječe programe (sodelovalno učenje med razredi, skupno poučevanje);

- seminarji, poletni in intenzivni tečaji, druge vrste izkušenj z EU, ki vključujejo druge deležnike.

Zgoraj navedeno je mogoče izvesti z:

- zagotavljanjem *ad hoc* smernic za izbor usposabljanja;
- fizičnim, spletnim in/ali kombiniranim usposabljanjem.

PRIČAKOVANI UČINEK

Kvantitativni

- Število upravičencev po državah članicah EU ali tretjih državah, pridruženih programu/regiji;
- število upravičencev do **usposabljanja/izobraževanja učiteljev** na državo/regijo.

Kvalitativni

Usposabljanja/izobraževanja učiteljev Jean Monnet bodo imela predvidoma pozitivne in dolgotrajne učinke na institucije, ki zagotavljajo začetno usposabljanje učiteljev in/ali usposabljanje učiteljev na delovnem mestu, ter na udeležence njihovih aktivnosti.

Usposabljanje učiteljev bo povečalo priložnosti za učno osebje v smislu poklicnega razvoja in napredovanja.

Cilj aktivnosti, podprtih v okviru **usposabljanja/izobraževanja učiteljev Jean Monnet**, so naslednji rezultati:

- bolje opremljeni učitelji zaradi pridobitve metodologij za poučevanje o temah v zvezi z Evropsko unijo;
- večja zmogljivost za poučevanje o temah v zvezi z EU;
- okrepljeno znanje o temah v zvezi z EU;
- razširjena ponudba posebnega usposabljanja s strani organizacij, ki zagotavljajo začetno usposabljanje učiteljev in/ali usposabljanje učiteljev na delovnem mestu.

MERILA ZA DODELITEV

Projekti bodo ocenjeni z naslednjimi merili:

Ustreznost projekta **(največ 25 točk)**	• V kolikšni meri predlog izpolnjuje cilje ukrepov Jean Monnet, in sicer: o obravnava študije Evropske unije (kot so opisane v uvodnem odstavku); o učiteljem v šolah omogoča razvoj novih spretnosti; o zagotavlja boljše razumevanje EU in njenega delovanja; o učiteljem omogoča, da v svoje aktivnosti uvedejo vsebine o EU; • v kolikšni meri predlog dosega prednostne ciljne skupine: o šole in ponudnike PIU (ravni ISCED 1–4); o učitelje.

Kakovost zasnove in izvedbe projekta **(največ 25 točk)**	• Metodologija: kakovost, novost in izvedljivost samega predloga ter izvedljivost njegove metodologije; • v kolikšni meri: o je program dela predstavljen jasno, celovito in skladno, ustrezna pozornost pa je namenjena načrtovanju faze priprave, izvedbe, ocenjevanja, nadaljnjega spremljanja in razširjanja; o je iz delovnega programa razvidna usklajenost s cilji in aktivnostmi predloga; o program dela vključuje podporo udeležencem (npr. prispevek za potne stroške in stroške bivanja, zagotovitev priročnikov in drugih posebnih orodij, oprostitev plačila kotizacij); • v kolikšni meri so sredstva, dodeljena delovnim sklopom, v skladu z njihovimi cilji in rezultati; • strategija spremljanja in ocenjevanja.
Kakovost partnerstva in dogovorov o sodelovanju **(največ 25 točk)**	• Raven usposobljenosti in dodane vrednosti skupine: o ustreznost in komplementarnost profila in strokovnega znanja ključnega osebja, vključenega v predlagane aktivnosti (na akademskem in neakademskem področju, če je ustrezno): ▪ na področju študij Evropske unije (kot so opisane v uvodnem odstavku); ▪ na področju posebne teme, ki jo obravnava predlog.
Učinek **(največ 25 točk)**	• Pričakovani učinek usposabljanja učiteljev in dolgoročni učinki: na šole in ponudnike PIU (ravni ISCED 1–4); o večja zmogljivost za poučevanje o temah v zvezi z EU; o izboljšane ali inovativne vsebine, razvoj novih zornih kotov za vključitev tem v zvezi z EU v učne načrte; o na institucijo, ki organizira aktivnost: o okrepljeno sodelovanje in večja zmogljivost za povezovanje s partnerji; o število in raven predlaganih usposabljanj ter potencialno število upravičencev; o več dodeljenih finančnih sredstev za okrepitev bolj usmerjenih aktivnosti usposabljanja v instituciji; na upravičence ukrepov Jean Monnet: o okrepitev spretnosti učiteljev na področju vsebin o EU v njihovih aktivnostih. • Razširjanje in obveščanje: o ustreznost in kakovost ukrepov, namenjenih razširjanju rezultatov aktivnosti v instituciji, ki gosti ukrepe Jean Monnet, ter zunaj nje: o ozaveščanje o projektih in rezultatih, povečevanje prepoznavnosti udeležencev in organizacij; o doseganje skupin zunaj neposredne ciljne skupine; o v kolikšni meri bodo predvidena orodja za razširjanje dosegla ciljne skupine; o trajnostnost in stalnost: predlog vključuje ustrezne ukrepe in vire za zagotovitev trajnosti rezultatov in koristi projekta po njegovem življenjskem ciklu.

Da bi se predlogi upoštevali pri dodeljevanju sredstev, morajo skupno doseči vsaj **70 točk** in najmanj **15 točk pri vsakem merilu za dodelitev.** Izenačeni predlogi, ki se nanašajo na isto temo, bodo prednostno razvrščeni glede na število točk, dodeljenih pri merilu za dodelitev „Ustreznost projekta“ in nato pri merilu „Učinek“.

KAKŠNA SO PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV?

Za ta ukrep se uporablja model financiranja s pavšalnimi zneski. Znesek prispevka v obliki enkratnega pavšalnega zneska bo določen za vsako dodelitev nepovratnih sredstev na podlagi ocenjenega proračuna za ukrep, ki ga predlaga prijavitelj. Organ, ki dodeli sredstva, bo določil pavšalni znesek za vsako dodelitev nepovratnih sredstev na podlagi predloga, rezultata ocene, stopenj financiranja in najvišjega zneska nepovratnih sredstev, določenega v razpisu.

Najvišji prispevek EU na projekt je 300 000 EUR.

Kako se določi pavšalni znesek za projekt?

Prijavitelji morajo izpolniti podrobno proračunsko preglednico v skladu s prijavnim obrazcem, pri tem pa upoštevati naslednje točke:

a) upravičenci bi morali proračun po potrebi podrobno opredeliti in organizirati v skladne delovne sklope (npr. razdeljene na „vodenje projekta“, „usposabljanje“, „organizacija dogodkov“, „priprava in izvajanje mobilnosti“, „obveščanje in razširjanje“, „zagotavljanje kakovosti“ itd.);

b) v predlogu morajo biti opisane aktivnosti, zajete v posameznem delovnem sklopu;

c) prijavitelji morajo v svojem predlogu navesti razčlenitev ocenjenih stroškov, ki prikazuje deleže za posamezne delovne sklope (in v vsakem delovnem sklopu delež, dodeljen vsakemu upravičencu in povezanemu subjektu);

d) stroški lahko zajemajo stroške osebja, potne stroške in stroške bivanja, stroške opreme in oddaje naročil podizvajalcem ter druge stroške (kot so razširjanje informacij, objave ali prevodi).

Predlogi bodo ocenjeni v skladu s standardnimi postopki ocenjevanja ob pomoči notranjih in/ali zunanjih strokovnjakov. Strokovnjaki bodo ocenili kakovost predlogov glede na zahteve, opredeljene v razpisu, ter pričakovani učinek, kakovost in učinkovitost ukrepa.

Po oceni predloga bo odredbodajalec določil pavšalni znesek ob upoštevanju ugotovitev opravljene ocene. Vrednost pavšalnega zneska bo omejena na največ 80 % predvidenega proračuna, določenega po oceni.

Elementi nepovratnih sredstev (najvišji znesek nepovratnih sredstev, stopnja financiranja, skupni upravičeni stroški itd.) bodo določeni v sporazumu o nepovratnih sredstvih.

Dosežki projekta bodo ocenjeni na podlagi dokončanih rezultatov. Shema financiranja bi omogočila osredotočenost na izložke in ne na vložke, zato bi bil poudarek na kakovosti in stopnji doseganja merljivih ciljev.

Več podrobnosti je navedenih v vzorcu sporazuma o nepovratnih sredstvih, ki je na voljo na portalu za financiranje in javne razpise.

POBUDE ZA UČENJE O EU NA DRUGIH PODROČJIH IZOBRAŽEVANJA IN USPOSABLJANJA

Pobude za učenje o EU bodo podpirale šole ter institucije za poklicno izobraževanje in usposabljanje (PIU), ravni ISCED 1–4, kar jim bo omogočilo, da zagotovijo posebne vsebine o temah, ki temeljijo na EU (demokracija, zgodovina EU, delovanje EU, kulturna raznolikost – med drugim). Aktivnosti bi se morale poučevati med šolskim letom ter bi lahko vključevale projektne tedne, študijske obiske in druge potopitvene aktivnosti.

Aktivnosti bodo ponujale šole in institucije PIU (ravni ISCED 1–4). Lahko oblikujejo in zagotavljajo vsebine o vprašanjih EU ter učne izkušnje ustvarjajo same ali s podporo terciarnih izobraževalnih institucij ali drugih zadevnih organizacij (NVO, združenj itd.). Aktivnosti, organizirane v tem poglavju, bodo na navdihujoče načine spodbudile učenje o EU. Dijakom/študentom bodo pomagale okrepiti občutek pripadnosti EU, prepoznati vpliv EU na njihova življenja ter izboljšati razumevanje mehanizmov in politik EU.

CILJI UKREPA

Pobude za učenje o EU Jean Monnet bodo spodbujale uvedbo vidika Evropske unije v izobraževalno kulturo šol in institucij PIU (ravni ISCED 1–4) ter prispevale h krepitvi evropske identitete in aktivnega državljanstva med dijaki/študenti in učitelji.

- **Opolnomočile učitelje**, da bodo z uporabo z zanimivih metod poučevali o EU ter svojim slušateljem sporočali dejstva in znanje o Evropski uniji;
- **izboljšale učne izide** o zadevah EU;
- okrepile **pismenost o EU** v šolah (ravni ISCED 1–4);
- ustvarile zanimanje za Evropsko unijo in tvorile osnovo za **večje sodelovanje učencev in dijakov v demokratičnem procesu** ter jih bolje opremile, da bodo postali aktivni državljani.

KATERA MERILA JE TREBA IZPOLNJEVATI ZA PRIJAVO ZA POBUDE ZA UČENJE O EU JEAN MONNET?

MERILA ZA UPRAVIČENOST

Kdo se lahko prijavi?	Prijavitelji morajo: – biti šole ali institucije za poklicno izobraževanje in usposabljanje (PIU) (raven ISCED 1–4); – imeti sedež v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu.
Sestava konzorcija	Dovoljene so samo vloge posameznih prijaviteljev (posamezni upravičenci).
Upravičene aktivnosti	Pobudo za učenje o EU Jean Monnet je treba izvajati najmanj 40 učnih ur na šolsko leto v treh zaporednih letih na področju predmetov, ki temeljijo na EU.
Trajanje projekta	Projekti naj bi običajno trajali 36 mesecev (podaljšanja so mogoča s spremembo, če so ustrezno utemeljena).
Kje se prijaviti?	Pri Evropski izvajalski agenciji za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo (EACEA). ID razpisa: ERASMUS-JMO-2023-OFET-LEARNING-EU
Kdaj se prijaviti?	Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do **14. februarja do 17. ure (po bruseljskem času).**

PRIPRAVA PROJEKTA

Pobude za učenje o EU so posebej namenjene šolam ter institucijam za poklicno izobraževanje in usposabljanje (PIU) (ravni ISCED 1–4). **Pobude za učenje EU** Jean Monnet morajo upoštevati eno ali več od naslednjih oblik:

- poučevanje tem v zvezi z Evropsko unijo, ki so uradno vključene v učne načrte (poučevanje pri enem ali več obstoječih predmetih);
- učne izkušnje na področju tem v zvezi z Evropsko unijo, ki dopolnjujejo že obstoječe programe; sodelovalno in skupno poučevanje med drugimi predmeti;
- obšolski seminarji, študijski obiski, druge vrste izkušenj z EU, ki vključujejo druge organizacije.

Za namen ukrepa se učna ura razume kot ura učne izkušnje v okviru šolskih aktivnosti ali aktivnosti PIU. To je lahko poučevanje v učilnici ali zunaj nje (na primer delavnice, srečanja s strokovnjaki, študijski obiski), vendar mora biti povezano s konkretnimi učnimi izidi in študijami EU/vrednostmi EU.

PRIČAKOVANI UČINEK

Kvantitativni

- Vse večje število šol in institucij PIU (raven ISCED 1–4), ki v šolah v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, poučujejo o vprašanjih Evropske unije;
- vse večje število razredov v šolah in institucijah PIU (ravni ISCED 1–4), ki so vključeni v učne izkušnje na področju tem v zvezi z Evropsko unijo;
- vse večje ključnih tematskih področij in izvenšolskih aktivnosti, kjer se predmet EU poučuje v šolah in institucijah PIU (raven ISCED 1–4) za vsako državo članico EU ali tretjo državo, pridruženo programu;
- vse večje število učiteljev, ki sodeluje pri izboljšanju pismenosti na področju EU.

Kvalitativni

Kar zadeva **udeležence**, neposredno vključene v ukrepe, bodo imele **pobude za učenje o EU** Jean Monnet pozitivne in dolgotrajne učinke na šole in institucije PIU (ravni ISCED 1–4) za **učeče se in učitelje, med drugim**:

- večjo kakovost inovativnih metod poučevanja in učenja EU s posebnim poudarkom na prednostnih nalogah EU[305];
- povečanje priložnosti za učno osebje v smislu poklicnega razvoja;
- boljši učni rezultati učencev in dijakov/študentov v zvezi z EU, ki bolje poznajo in razumejo EU, njeno zgodovino, vrednote, cilje in institucije ter postopke odločanja, ki vplivajo na vsakodnevno življenje mladih Evropejcev;
- okrepljeno kritično razmišljanje o EU z zagotavljanjem dejstev in znanja v učilnicah in prek drugih šolskih aktivnosti, kot so študijski obiski, izmenjave, projekti za ponazoritev pomena državljanstva EU in pravic.

Kar zadeva sodelujoče organizacije, bodo **pobude za učenje o EU** Jean Monnet okrepile novo dinamiko in:

- povečale in sistematizirale njihovo zmogljivost poučevanja o tematikah Evropske unije z večdisciplinarnim pristopom;

[305] Informacije o prednostnih nalogah Evropske komisije za obdobje 2019–2024 so na voljo na: https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024_sl.

- privabile več in novih učečih se in učiteljev, ki ji zanima učenje o EU.

MERILA ZA DODELITEV

Projekti bodo ocenjeni z naslednjimi merili:

Ustreznost projekta **(največ 25 točk)**	Predlog mora dokazati ustreznost glede na cilje tega ukrepa, med drugim se bo upošteval tudi pomen, in sicer z: • vrsto in številom predmetov EU, predlaganih za projekt; • inovativnostjo in ustvarjalnostjo v predlogu; • uporabo digitalne metodologije – kjer je to mogoče; • nove metodologije poučevanja in učenja, da bi bile teme v zvezi z Evropsko unijo privlačnejše ter prilagojene učencem in dijakom/študentom.
Kakovost zasnove in izvedbe projekta **(največ 25 točk)**	Kar zadeva kakovost, bi moral predlog ponazarjati: • kakovost in izvedljivost predlagane metodologije; • uporabljene metodologije poučevanja, vključno s skupinskimi predavanji, seminarji, navodili, učenjem na daljavo, ne pa individualno poučevanje; • dokaze o jasnosti in popolnosti predlaganega programa dela v vseh njegovih fazah (priprava, izvajanje, ocenjevanje in nadaljnje spremljanje).
Kakovost partnerstva in dogovorov o sodelovanju **(največ 25 točk)**	Predlog projekta bi moral zagotoviti: • dokazila o jasni zavezanosti vodstva šole/PIU; • dokazila o jasni zavezanosti v podporo učiteljem pri pripravi vsebin in njihovih učnih aktivnosti; • dokazila o spremljanju aktivnosti in vidnosti rezultatov, ki jih bo pridobilo osebje, vključeno v to pobudo; • dokazila o vključitvi osebja z ustreznimi pedagoškimi znanji in spretnostmi.
Učinek, razširjanje in trajnostnost **(največ 25 točk)**	Predlog projekta bi moral zagotoviti: • dokazila o ustreznih ukrepih in virih za zagotovitev trajnosti rezultatov in koristi projekta po njegovem življenjskem ciklu; • jasen opis strategije razširjanja znotraj institucije in širše; • pojasnilo pričakovanega učinka na šole in/ali institucije PIU (raven 1–4) ter na učence, dijake, študente in učitelje, ki imajo koristi od aktivnosti.

Da bi se predlogi upoštevali pri dodeljevanju sredstev, morajo skupno doseči vsaj **70 točk** in najmanj **15 točk pri vsakem merilu za dodelitev.** Izenačeni predlogi, ki se nanašajo na isto temo, bodo prednostno razvrščeni glede na število točk, dodeljenih pri merilu za dodelitev „Ustreznost projekta“ in nato pri merilu „Učinek“.

KAKŠNA SO PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV?

Za ta ukrep se uporablja model financiranja s pavšalnimi zneski. Shema financiranja bi omogočila osredotočenost na izložke in ne na vložke, zato bi bil poudarek na kakovosti in stopnji doseganja merljivih ciljev. Najvišji znesek nepovratnih sredstev EU na projekt je **30 000** EUR.

S prispevki v pavšalnem znesku se bodo krili stroški osebja, potni stroški in stroški bivanja, stroški opreme in oddaje naročil podizvajalcem ter drugi stroški (razširjanje informacij, objave, prevodi).

Prijavitelji morajo zaprositi za vnaprej določen znesek enkratnega pavšalnega zneska, ki ustreza državi, kot je navedeno v spodnji preglednici. Opozoriti je treba, da pavšalni znesek na državo odraža skupno število učnih ur v treh letih. Zneski v preglednici predstavljajo končne prispevke EU, saj je upoštevano 80-odstotno sofinanciranje.

pobude za učenje o EU:							
Države/št. učnih ur v triletnem obdobju (najmanj 40 ur/leto)	**Bolgarija, Romunija, Severna Makedonija, Lihtenštajn, Srbija**	**Turčija, Hrvaška, Latvija**	**Madžarska, Poljska, Litva, Češka, Estonija, Slovaška**	**Portugalska, Grčija, Slovenija, Malta**	**Ciper, Islandija, Španija, Italija**	**Irska, Francija, Finska**	**Belgija, Danska, Nemčija, Luksemburg, Nizozemska, Avstrija, Švedska, Norveška**
120–150 učnih ur	10 250 EUR	12 000 EUR	13 500 EUR	17 000 EUR	19 750 EUR	23 250 EUR	25 000 EUR
151–180 učnih ur	12 500 EUR	14 750 EUR	16 500 EUR	20 500 EUR	24 500 EUR	28 500 EUR	30 000 EUR
181–210 učnih ur	14 750 EUR	17 500 EUR	19 750 EUR	24 000 EUR	29 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR
211–240 učnih ur	17 000 EUR	20 000 EUR	22 750 EUR	27 750 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR
≥241 učnih ur	19 250 EUR	22 750 EUR	26 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR

STRATEŠKA RAZPRAVA V OKVIRU MREŽE JEAN MONNET

Glavni cilj velikih tematskih mrež v terciarnem izobraževanju bo zbrati in deliti ugotovitve raziskav, vsebino tečajev in izkušnje ter proizvode (študije, članke itd.) in o njih razpravljati med partnerji. Vsaka mreža bo pripravila orodje, ki bo partnerjem omogočalo, da delijo svoje akademsko delo in izvajajo medsebojne preglede, pri čemer bodo tudi podali pripombe o objavljenih dokumentih. Koordinator mreže bo redno izbiral najbolj inovativne in zanimive rezultate, ki jih bo predložil Komisiji.

V letu 2023 so predvidene tri tematske mreže:

- mreža Jean Monnet o notranjih vprašanjih: Digitalna preobrazba v Evropi;
- mreža Jean Monnet o zunanjepolitičnih vprašanjih: Vrednote in demokracija;
- mreža Jean Monnet o zunanjepolitičnih vprašanjih: EU-Afrika:

Končni cilj tematskih mrež je zagotavljanje rednih povratnih informacij (na primer spletni bilten) o najbolj naprednih in inovativnih praksah na tem področju, podpiranje in dodajanje vrednosti razpravi.

Mreže Jean Monnet na drugih področjih izobraževanja in usposabljanja bodo spodbujale oblikovanje in razvoj mrež šol in institucij PIU, katerih cilj je izmenjava dobrih praks, izmenjava izkušenj o vsebini in metodologijah ter pridobivanje znanja pri poučevanju evropskih vprašanj. Mreže bi se morale osredotočati zlasti na inovativno in ustvarjalno posredovanje dejstev in znanja o EU učečim se osebam.

Prijavitelji, na katere se nanaša ta razpis, so šole in institucije za poklicno izobraževanje in usposabljanje s sedežem v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu.

TEMATSKE MREŽE V TERCIARNEM IZOBRAŽEVANJU

Za **mreže** Jean Monnet (v terciarnem izobraževanju) se uporabljajo naslednja merila za upravičenost:

Kdo se lahko prijavi?	**Za mrežo o notranjih vprašanjih EU: Digitalna preobrazba v Evropi**, prijavitelji (koordinator in polnopravni partnerji) morajo: • biti terciarne izobraževalne institucije, ki so nosilke veljavne listine Erasmus za terciarno izobraževanje (ECHE); • imeti sedež v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu. **Za mrežo o zunanjepolitičnih vprašanjih: Vrednote in demokracija**, prijavitelji (koordinator in polnopravni partnerji) morajo: • biti terciarne izobraževalne institucije; • imeti sedež v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, ali tretji državi, ki ni pridružena programu. Terciarne izobraževalne institucije s sedežem v državah članicah EU in tretjih državah, pridruženih programu, morajo biti nosilke veljavne listine ECHE. Listina ECHE ni zahtevana za sodelujoče terciarne izobraževalne institucije v tretjih državah, ki niso pridružene programu. Izjema: organizacije iz Belorusije (regija 2) in Ruske federacije (regija 4) niso upravičene do sodelovanja v tem ukrepu. **Za mrežo o zunanjepolitičnih vprašanjih: EU-Afrika**, prijavitelji (koordinator in polnopravni partnerji) morajo:

	• biti terciarne izobraževalne institucije; • imeti sedež v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, ali naslednjih tretjih državah, ki niso pridružene programu: države v podsaharski Afriki (regija 9); Alžirija, Egipt, Libija, Maroko, Tunizija (regija 3). Terciarne izobraževalne institucije s sedežem v državah članicah EU in tretjih državah, pridruženih programu, morajo biti nosilke veljavne listine ECHE. Listina ECHE ni zahtevana za sodelujoče terciarne izobraževalne institucije v tretjih državah, ki niso pridružene programu. **Opomba za vse mreže:** imenovane institucije (opredeljene v uredbi, ki ustanavlja program Erasmus+), ki sledijo cilju v evropskem interesu, niso upravičene do prijave v okviru tega ukrepa.
Sestava konzorcija	**Za mrežo o notranjih vprašanjih EU: Digitalna preobrazba v Evropi**, predloge mora oddati: • konzorcij najmanj 12 prijaviteljev iz vsaj sedmih različnih držav članic EU in/ali tretjih držav, pridruženih programu. Pridruženi subjekti se ne upoštevajo pri minimalnih merilih za upravičenost za sestavo konzorcija. **Za mrežo o zunanjepolitičnih vprašanjih: Vrednote in demokracija**, predloge mora oddati: • konzorcij najmanj 12 prijaviteljev iz vsaj šestih različnih tretjih držav, ki niso pridružene programu, in so zajete v instrumentih zunanjega delovanja. Pridruženi subjekti se ne upoštevajo pri minimalnih merilih za upravičenost za sestavo konzorcija. • Koordinator mora imeti sedež v državah članicah EU in/ali tretji državi, pridruženi programu. **Za mrežo o zunanjepolitičnih vprašanjih: EU-Afrika**, predloge mora oddati: konzorcij najmanj 10 prijaviteljev iz vsaj petih različnih držav podsaharske Afrike (regija 9). Koordinator mora imeti sedež v državi članici EU in/ali tretji državi, pridruženi programu. Pridruženi subjekti se ne upoštevajo pri minimalnih merilih za upravičenost za sestavo konzorcija.
Trajanje projekta	Projekti naj bi običajno trajali 36 mesecev (podaljšanja so mogoča s spremembo, če so ustrezno utemeljena).
Kje se prijaviti?	Pri Evropski izvajalski agenciji za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo (EACEA). ID razpisa: ERASMUS-JMO-2023-NETWORKS-HEI-EU ERASMUS-JMO-2023-NETWORKS-HEI-NON-EU-VAL-DEM

	ERASMUS-JMO-2023-NETWORKS-HEI-NON- EU-AFRICA
Kdaj se prijaviti?	Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do **14. februarja do 17. ure (po bruseljskem času).**

Za **mreže** se uporabljajo naslednja merila za dodelitev:

Ustreznost projekta **(največ 25 točk)**	• Ustreznost predloga glede na prednostno področje, kot je opredeljeno v razpisu; • v kolikšni meri je predlog primeren za spodbujanje razvoja novih aktivnosti poučevanja, raziskovanja ali razprav; • dokazi o akademski dodani vrednosti.
Kakovost zasnove in izvedbe projekta **(največ 25 točk)**	• Metodologija: kakovost, novost in izvedljivost predlaganih aktivnosti; • kakovost predlaganega sistema za analizo in pregled akademskega dela; • kakovost predlaganega modela za vključevanje politike EU; • v kolikšni meri je program dela predstavljen jasno, celovito in skladno, ustrezna pozornost pa je namenjena načrtovanju faze priprave, izvedbe, ocenjevanja, nadaljnjega spremljanja in razširjanja; • v kolikšni meri so sredstva, dodeljena aktivnostim, v skladu z njihovimi cilji in rezultati; • strategija spremljanja in ocenjevanja.
Kakovost partnerstva in dogovorov o sodelovanju **(največ 25 točk)**	• Sestava mreže glede na geografsko pokritost in dopolnjevanje kompetenc; • notranja organizacija partnerstva: o ustreznost in komplementarnost profila in strokovnega znanja udeležencev, vključenih v predlagane aktivnosti, na področju študij Evropske unije v skladu s posebno temo, ki jo obravnava predlog; • dogovori o sodelovanju in porazdelitev vlog, odgovornosti in nalog.
Učinek **(največ 25 točk)**	Pričakovani učinek mrež v smislu dolgoročnih učinkov: razširjanje in obveščanje: • ustreznost in kakovost ukrepov, katerih cilj je razširjati rezultate aktivnosti v instituciji, vključeni v mreže, in drugod: o ozaveščanje o aktivnostih in rezultatih, povečevanje prepoznavnosti udeležencev in organizacij; • domet predvidenih orodij za razširjanje o (vključno z družbenimi mediji, publikacijami itd.); o dogodki. • Trajnostnost in stalnost: predlog vključuje ustrezne ukrepe in vire za zagotovitev trajnostnosti rezultatov in koristi po njegovem življenjskem ciklu.

Da bi se predlogi upoštevali pri dodeljevanju sredstev, morajo skupno doseči vsaj **70 točk** in najmanj **15 točk pri vsakem merilu za dodelitev.** Izenačeni predlogi, ki se nanašajo na isto temo, bodo prednostno razvrščeni glede na število točk, dodeljenih pri merilu za dodelitev „Ustreznost projekta“ in nato pri merilu „Učinek“.

KAKŠNA SO PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV?

Za ta ukrep se uporablja model financiranja s pavšalnimi zneski. Znesek prispevka v obliki enkratnega pavšalnega zneska bo določen za vsako dodelitev nepovratnih sredstev na podlagi ocenjenega proračuna za ukrep, ki ga predlaga

prijavitelj. Organ, ki dodeli sredstva, bo določil pavšalni znesek za vsako dodelitev nepovratnih sredstev na podlagi predloga, rezultata ocene, stopenj financiranja in najvišjega zneska nepovratnih sredstev, določenega v razpisu.

Najvišji znesek prispevka EU na mrežo o notranjih vprašanjih EU je 1 000 000 EUR.

Najvišji znesek prispevka EU na mrežo o zunanjepolitičnih vprašanjih je 1 200 000 EUR.

Kako se določi pavšalni znesek za projekt?

Prijavitelji morajo izpolniti podrobno proračunsko preglednico v skladu s prijavnim obrazcem, pri tem pa upoštevati naslednje točke:

a) upravičenci bi morali proračun po potrebi podrobno opredeliti in organizirati v skladne delovne sklope (npr. razdeljene na „vodenje projekta“, „usposabljanje“, „organizacija dogodkov“, „priprava in izvajanje mobilnosti“, „obveščanje in razširjanje“, „zagotavljanje kakovosti“ itd.);

b) v predlogu morajo biti opisane aktivnosti, zajete v posameznem delovnem sklopu;

c) prijavitelji morajo v svojem predlogu navesti razčlenitev ocenjenih stroškov, ki prikazuje deleže za posamezne delovne sklope (in v vsakem delovnem sklopu delež, dodeljen vsakemu upravičencu in povezanemu subjektu);

d) stroški lahko zajemajo stroške osebja, potne stroške in stroške bivanja, stroške opreme in oddaje naročil podizvajalcem ter druge stroške (kot so razširjanje informacij, objave ali prevodi).

Predlogi bodo ocenjeni v skladu s standardnimi postopki ocenjevanja ob pomoči notranjih in/ali zunanjih strokovnjakov. Strokovnjaki bodo ocenili kakovost predlogov glede na zahteve, opredeljene v razpisu, ter pričakovani učinek, kakovost in učinkovitost ukrepa.

Po oceni predloga bo odredbodajalec določil pavšalni znesek ob upoštevanju ugotovitev opravljene ocene. Vrednost pavšalnega zneska bo omejena na največ 80 % predvidenega proračuna, določenega po oceni.

Elementi nepovratnih sredstev (najvišji znesek nepovratnih sredstev, stopnja financiranja, skupni upravičeni stroški itd.) bodo določeni v sporazumu o nepovratnih sredstvih.

Dosežki projekta bodo ocenjeni na podlagi dokončanih rezultatov. Shema financiranja bi omogočila osredotočenost na izložke in ne na vložke, zato bi bil poudarek na kakovosti in stopnji doseganja merljivih ciljev.

Več podrobnosti je navedenih v vzorcu sporazuma o nepovratnih sredstvih, ki je na voljo na portalu za financiranje in javne razpise.

MREŽE JEAN MONNET NA DRUGIH PODROČJIH IZOBRAŽEVANJA IN USPOSABLJANJA

Mreže šol in/ali institucij za poklicno izobraževanje in usposabljanje (PIU) ravni ISCED 1–4 ali terciarne izobraževalne institucije, ki zagotavljajo usposabljanje/izobraževanje učiteljev, bi morale slediti cilju, da novi sklop Jean Monnet dobi mednarodni značaj ter da se omogoči izmenjava dobrih praks in izkušnja skupnega poučevanja v skupini držav.

Aktivnosti bodo olajšale skupno razumevanje učnih metodologij za teme v zvezi z Evropsko unijo med strokovnjaki, ki delajo v različnih okoljih ter se spopadajo z različnimi izzivi in ovirami zaradi nacionalne zakonodaje in strukture učnih načrtov.

CILJI UKREPA

Cilj **mrež** Jean Monnet na drugih področjih izobraževanja in usposabljanja je zagotoviti podporo šolam in institucijam PIU (ravni ISCED 1–4) in/ali terciarnim izobraževalnim institucijam, vključenim v usposabljanje/izobraževanje učiteljev, za krepitev znanja o načinih poučevanja o temah v zvezi z Evropsko unijo ter dati učni izkušnji mednarodno razsežnost.

Izmenjava znanja med učitelji (skupno delo na določenih temah in metodologijah, izkušnje skupnega poučevanja, skupne aktivnosti) je osnova aktivnosti mreže. Na primer:

- izmenjava informacij o vsebini in promoviranje rezultatov uporabljenih metodologij;
- izboljšanje sodelovanja med različnimi šolami/institucijami PIU (ravni ISCED 1–4) in ponudniki usposabljanja/izobraževanja učiteljev, kar jim daje mednarodno izkušnjo in evropski položaj;
- izmenjava znanja in priložnosti za mobilnost za skupno poučevanje;
- spodbujanje sodelovanja in oblikovanje trajnostne platforme znanja med šolami in institucijami PIU (ravni ISCED 1–4) in/ali terciarnimi izobraževalnimi institucijami, vključenimi v usposabljanje/izobraževanje učiteljev.

KATERA MERILA JE TREBA IZPOLNJEVATI ZA PRIJAVO ZA MREŽE JEAN MONNET NA DRUGIH PODROČJIH IZOBRAŽEVANJA IN USPOSABLJANJA?

MERILA ZA UPRAVIČENOST

Kdo se lahko prijavi?	Prijavitelji (koordinator in polnopravni partnerji) morajo: • biti šole, institucije PIU (ravni ISCED 1–4) ali terciarne izobraževalne institucije, ki so nosilke veljavne listine ECHE in ki učiteljem v šolah in/ali institucijah PIU (ravni ISCED 1–4) zagotavljajo začetno usposabljanje in/ali usposabljanje na delovnem mestu; • imeti sedež v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu.
Sestava konzorcija	Predloge mora oddati konzorcij najmanj šestih prijaviteljev (koordinator in polnopravni partnerji) iz vsaj treh različnih držav članic EU in/ali tretjih držav, pridruženih programu. Konzorcij mora vključevati: - vsaj štiri šole in/ali ponudnike PIU (ravni ISCED 1–4); - največ dve terciarni izobraževalni instituciji, ki učiteljem v šolah in/ali institucijah PIU (ravni ISCEC 1–4) zagotavlja začetno usposabljanje in/ali usposabljanje na delovnem mestu. Pridruženi subjekti se ne upoštevajo pri minimalnih merilih za upravičenost za sestavo konzorcija.

Trajanje projekta	Projekti naj bi običajno trajali 36 mesecev (podaljšanja so mogoča s spremembo, če so ustrezno utemeljena).
Kje se prijaviti?	Pri Evropski izvajalski agenciji za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo (EACEA). ID razpisa: ERASMUS-JMO-2023-NETWORKS-SCHOOLS
Kdaj se prijaviti?	Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do **14. februarja do 17. ure (po bruseljskem času).**

Organizacije prijaviteljice bodo ocenjene z ustreznimi merili za izključitev in izbor. Za več informacij glej del C tega vodnika.

PRIPRAVA PROJEKTA

Mreže Jean Monnet na drugih področjih izobraževanja in usposabljanja morajo upoštevati eno ali več od naslednjega:

- zbirati metodologije poučevanja za šolske in obšolske aktivnosti ter razpravljati o njih;
- zbirati in deliti dobre prakse za učenje o temah v zvezi z Evropsko unijo;
- organizirati izkušnje skupnega in sodelovalnega poučevanja v okviru mobilnosti ali prek spleta.

Zgoraj navedeno je mogoče izvesti s:

- pripravo dokumentov in smernic za razširjanje dobrih praks;
- fizičnimi in spletnimi srečanji;
- skupnim in sodelovalnim poučevanjem.

PRIČAKOVANI UČINEK

Kvantitativni

- Število upravičencev po državah članicah EU ali tretjih državah, pridruženih programu/regiji.

Kvalitativni

Mreže Jean Monnet na drugih področjih izobraževanja in usposabljanja bodo imele predvidoma pozitiven in dolgotrajen učinek na splošno izobraževanje in PIU (ravni ISCED 1–4), saj se bodo udeleženci v okviru mreže seznanili z uspešnimi praksami pri posredovanju dejstev in znanja o Evropski uniji učencem in dijakom/študentom.

Mreže na drugih področjih izobraževanja in usposabljanja bodo povečale priložnosti splošnoizobraževalnih institucij in institucij PIU za razširitev njihovih aktivnosti z vsebino v zvezi z Evropsko unijo.

Cilj aktivnosti, podprtih v okviru **mrež** Jean Monnet na drugih področjih izobraževanja in usposabljanja, so tudi naslednji rezultati za sodelujoče organizacije:

- večja zmogljivost za vključitev tem v zvezi z EU v aktivnosti;
- večja mednarodna izpostavljenost.

MERILA ZA DODELITEV

Projekti bodo ocenjeni z naslednjimi merili:

Ustreznost projekta **(največ 25 točk)**	• V kolikšni meri predlog izpolnjuje cilje ukrepov Jean Monnet, in sicer: o obravnava študije Evropske unije (kot so opisane v uvodnem odstavku); o učiteljem v šolah omogoča razvoj novih spretnosti; o pomaga pri izmenjavi informacij in praks v zvezi s tem, s čim in kako učeče se naučiti več o EU; o omogoča izkušnjo mobilnosti za učitelje za izvedbo skupnega poučevanja/tutorstva s partnerji; o zagotavlja boljše razumevanje EU in njenega delovanja; o učiteljem omogoča, da v svoje aktivnosti uvedejo vsebine o EU; • v kolikšni meri predlog dosega prednostne ciljne skupine: o šole in ponudnike PIU (ravni ISCED 1–4), o učitelje in učiteljice, o učeče se.
Kakovost zasnove in izvedbe projekta **(največ 25 točk)**	• Metodologija: kakovost, novost in izvedljivost predlaganih aktivnosti; • v kolikšni meri: o je program dela predstavljen jasno, celovito in skladno, ustrezna pozornost pa je namenjena načrtovanju faze priprave, izvedbe, ocenjevanja, nadaljnjega spremljanja in razširjanja; o je iz delovnega programa razvidna usklajenost s cilji in aktivnostmi projekta; • v kolikšni meri so sredstva, dodeljena delovnim sklopom, v skladu z njihovimi cilji in rezultati; • strategija spremljanja in ocenjevanja.
Kakovost partnerstva in dogovorov o sodelovanju **(največ 25 točk)**	• Notranja organizacija partnerstva: o ustreznost in komplementarnost profila in strokovnega znanja udeležencev, vključenih v predlagane aktivnosti, na področju študij Evropske unije (kot so opisane v uvodnem odstavku) in na področju posebne teme, ki jo obravnava predlog; • dogovori o sodelovanju in porazdelitev vlog, odgovornosti in nalog.

Učinek
 	
(največ 25 točk)
	• Pričakovani učinek mrež v smislu dolgoročnih učinkov:
	  • na šole in ponudnike PIU:
	  ○ večja zmogljivost za poučevanje o temah v zvezi z EU;
	  ○ inovativne vsebine pri razvoju novih vidikov tem v zvezi z EU v šolah;
	  ○ okrepljeno sodelovanje in večja zmogljivost za povezovanje s partnerji;
	  ○ več dodeljenih finančnih sredstev za poučevanje o temah v zvezi z EU v instituciji;
	  • na učitelje, ki so neposredno in posredno vključeni v mreže:
	  ○ okrepitev njihovih spretnosti na področju vprašanj EU in napredek pri izvajanju vsebin EU v njihovih aktivnostih.
	
	• Razširjanje in obveščanje:
	  • ustreznost in kakovost ukrepov, katerih cilj je razširjati rezultate aktivnosti v instituciji, vključeni v mreže, in drugod:
	  ○ ozaveščanje o aktivnostih in rezultatih, povečevanje prepoznavnosti udeležencev in organizacij;
	  ○ doseganje skupin zunaj šol in ponudnikov PIU;
	  • v kolikšni meri bodo predvidena orodja za razširjanje dosegla ciljne skupine prek:
	  ○ izpostavljenosti medijem (vključno z družbenimi mediji, publikacijami itd.);
	  ○ dogodkov.
	
	• Trajnostnost in stalnost: predlog vključuje ustrezne ukrepe in vire za zagotovitev trajnosti rezultatov in koristi projekta po njegovem življenjskem ciklu.

Da bi se predlogi upoštevali pri dodeljevanju sredstev, morajo skupno doseči vsaj **70 točk** in najmanj **15 točk pri vsakem merilu za dodelitev.** Izenačeni predlogi, ki se nanašajo na isto temo, bodo prednostno razvrščeni glede na število točk, dodeljenih pri merilu za dodelitev „Ustreznost projekta“ in nato pri merilu „Učinek“.

KAKŠNA SO PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV?

Za ta ukrep se uporablja model financiranja s pavšalnimi zneski. Znesek prispevka v obliki enkratnega pavšalnega zneska bo določen za vsako dodelitev nepovratnih sredstev na podlagi ocenjenega proračuna za ukrep, ki ga predlaga prijavitelj. Organ, ki dodeli sredstva, bo določil pavšalni znesek za vsako dodelitev nepovratnih sredstev na podlagi predloga, rezultata ocene, stopenj financiranja in najvišjega zneska nepovratnih sredstev, določenega v razpisu.

Najvišji prispevek EU na projekt je 300 000 EUR.

<u>Kako se določi pavšalni znesek za projekt?</u>

Prijavitelji morajo izpolniti podrobno proračunsko preglednico v skladu s prijavnim obrazcem, pri tem pa upoštevati naslednje točke:

a) upravičenci bi morali proračun po potrebi podrobno opredeliti in organizirati v skladne delovne sklope (npr. razdeljene na „vodenje projekta“, „usposabljanje“, „organizacija dogodkov“, „priprava in izvajanje mobilnosti“, „obveščanje in razširjanje“, „zagotavljanje kakovosti“ itd.);

b) v predlogu morajo biti opisane aktivnosti, zajete v posameznem delovnem sklopu;

c) prijavitelji morajo v svojem predlogu navesti razčlenitev ocenjenih stroškov, ki prikazuje deleže za posamezne delovne sklope (in v vsakem delovnem sklopu delež, dodeljen vsakemu upravičencu in povezanemu subjektu);

d) stroški lahko zajemajo stroške osebja, potne stroške in stroške bivanja, stroške opreme in oddaje naročil podizvajalcem ter druge stroške (kot so razširjanje informacij, objave ali prevodi).

Predlogi bodo ocenjeni v skladu s standardnimi postopki ocenjevanja ob pomoči notranjih in/ali zunanjih strokovnjakov. Strokovnjaki bodo ocenili kakovost predlogov glede na zahteve, opredeljene v razpisu, ter pričakovani učinek, kakovost in učinkovitost ukrepa. Vrednost pavšalnega zneska bo omejena na največ 80 % predvidenega proračuna, določenega po oceni.

Po oceni predloga bo odredbodajalec določil pavšalni znesek ob upoštevanju ugotovitev opravljene ocene.

Elementi nepovratnih sredstev (najvišji znesek nepovratnih sredstev, stopnja financiranja, skupni upravičeni stroški itd.) bodo določeni v sporazumu o nepovratnih sredstvih.

Dosežki projekta bodo ocenjeni na podlagi dokončanih rezultatov. Shema financiranja bi omogočila osredotočenost na izložke in ne na vložke, zato bi bil poudarek na kakovosti in stopnji doseganja merljivih ciljev.

Več podrobnosti je navedenih v vzorcu sporazuma o nepovratnih sredstvih, ki je na voljo na portalu za financiranje in javne razpise.

DEL C – INFORMACIJE ZA PRIJAVITELJE

Vsi potencialni prijavitelji, ki nameravajo oddati predlog projekta za pridobitev finančne podpore EU v okviru programa Erasmus+, naj si skrbno preberejo ta oddelek, napisan v skladu z veljavnimi določbami Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. julija 2018, ki se uporablja za splošni proračun Evropske unije[306] (v nadaljnjem besedilu: finančna uredba EU).

Vse pogodbene in finančne določbe, ki se uporabljajo za dodeljena nepovratna sredstva, so predstavljene v vzorcih sporazumov o nepovratnih sredstvih, ki so za projekte, ki jih izvaja EACEA, na voljo na portalu za financiranje in javne razpise[307], za projekte, ki jih izvajajo nacionalne agencije, pa na spletišču ustrezne nacionalne agencije Erasmus+. V primeru neskladnosti z informacijami iz tega vodnika določbe sporazumov o nepovratnih sredstvih (v nadaljnjem besedilu: vzorčni sporazum o nepovratnih sredstvih) prevladajo nad tistimi iz dela C.

KAKO ODDATI VLOGO ZA PROGRAM ERASMUS+?

Za oddajo projekta Erasmus+ morajo prijavitelji slediti naslednjim štirim korakom:

1) registracija. Vsak prijavitelj se mora registrirati na naslednji način:

   a. za ukrepe, ki jih upravlja Izvajalska agencija, se morajo prijavitelji, povezani subjekti in pridruženi partnerji registrirati na portalu za financiranje[308] in javne razpise ter prejeti identifikacijsko kodo udeleženca (PIC)[309]. Organizacijam/skupinam, ki so kodo PIC že prejele v okviru sodelovanja v drugih programih EU, se ni treba znova registrirati. Koda PIC, pridobljena pri tej prejšnji registraciji, velja tudi za prijavo v okviru programa Erasmus+;

   b. za ukrepe, ki jih upravljajo nacionalne agencije, se morajo prijavitelji registrirati v sistemu za registracijo organizacij na spletnem naslovu https://webgate.ec.europa.eu/erasmus-esc za Erasmus+ in Evropsko solidarnostno enoto, če tega še niso storili, ter prejeti identifikacijsko oznako organizacije;

(2) preverjanje skladnosti z merili programa za ustrezen ukrep/področje;
(3) preverjanje finančnih pogojev;
(4) izpolnitev in oddaja prijavnega obrazca.

1. KORAK: REGISTRACIJA

Vsi prijavitelji se morajo registrirati na spletišču https://webgate.ec.europa.eu/erasmus-esc, če tega še niso storili.

Za ukrepe, ki jih upravlja Izvajalska agencija:

Za registracijo v elektronskem sistemu za oddajo vlog portala za financiranje in javne razpise mora pravni zastopnik prijavitelja izvesti naslednje korake:

---

[306] Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. julija 2018 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije, spremembi uredb (EU) št. 1296/2013, (EU) št. 1301/2013, (EU) št. 1303/2013, (EU) št. 1304/2013, (EU) št. 1309/2013, (EU) št. 1316/2013, (EU) št. 223/2014, (EU) št. 283/2014 in Sklepa št. 541/2014/EU ter razveljavitvi Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 (1) (UL L 193, 30.7.2018, str. 1). Finančna uredba EU je objavljena na: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018R1046&from=SL.

307 https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home

308 https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home

[309] Koda PIC je obvezen podatek v prijavnem obrazcu.

- ustvariti uporabniški račun, tj. račun EU Login (razen če oseba, ki zastopa prijavitelja, račun že ima). Nove račune EU Login je mogoče ustvariti na tem spletišču: https://webgate.ec.europa.eu/cas/

- dostop do portala za financiranje in javne razpise na spletišču: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home in registracija (če je ustrezno) v imenu organizacije/skupine, ki jo zastopa. Navodila in pogosto zastavljena vprašanja so na voljo na portalu.

  Prijavitelj se prek registra udeležencev Evropske komisije[310] registrira samo enkrat. Ko je registracija dokončana, bo prijavitelj dobil kodo PIC[311]. Koda PIC je devetmestni edinstveni identifikator, ki je potreben za oddajo vlog in prijavitelju omogoča preprostejše izpolnjevanje prijavnega obrazca (tj. z vnosom kode PIC se v obrazcu samodejno prikažejo vse informacije, ki jih je prijavitelj zagotovil ob registraciji).

Za ukrepe, ki jih upravljajo nacionalne agencije Erasmus+

Za registracijo v sistemu za registracijo organizacij za program Erasmus+ in Evropsko solidarnostno enoto mora pravni zastopnik prijavitelja izvesti naslednje korake:

- ustvarjanje računa EU Login (razen če prijavitelj že ima račun). Nove račune EU Login je mogoče ustvariti na tem spletišču: https://webgate.ec.europa.eu/cas/eim/external/register.cgi;

- dostop do sistema za registracijo organizacij za program Erasmus+ in Evropsko solidarnostno enoto na spletišču https://webgate.ec.europa.eu/erasmus-esc in registracija (če je ustrezno) v imenu organizacije/skupine, ki jo zastopa.

  Prijavitelji se morajo registrirati samo enkrat. Ko je registracija dokončana, bo prijavitelj dobil identifikacijsko oznako organizacije.

  Prijavitelj lahko preveri svojo identifikacijsko oznako organizacije ali spremeni nekatere informacije, povezane z njo, v sistemu za registracijo organizacij za Erasmus+ in Evropsko solidarnostno enoto.

  Z vnosom identifikacijske oznake organizacije v obrazec se bodo naložile vse informacije, ki jih je prijavitelj zagotovil v fazi registracije, in se prikazale v obrazcu.

Dokazilo o pravnem statusu

Kot del postopka registracije morajo prijavitelji naložiti tudi naslednje dokumente:

- obrazec za pravno osebo (ki se prenese s spletišča Evropske komisije: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/how-eu-funding-works/information-contractors-and-beneficiaries/forms-contracts_sl). V primeru konzorcija morajo obrazec za pravno osebo predložiti vsi člani konzorcija;

- obrazec za finančno identifikacijo (ki se prenese s spletišča Evropske komisije: http://ec.europa.eu/budget/contracts_grants/info_contracts/financial_id/financial_id_en.cfm). Obrazec je treba izpolniti glede na državo banke, tudi če ima prijavitelj uradni sedež v drugi državi. V primeru konzorcija je treba obrazec za finančno identifikacijo predložiti samo za koordinatorja.

---

[310] Evropska komisija vodi spletni register organizacij, ki sodelujejo v različnih programih EU, t. i. register udeležencev.

311 Koda PIC je obvezen podatek v prijavnem obrazcu.

Za nepovratna sredstva, ki presegajo 60 000 EUR, bodo prijavitelji morda morali naložiti posebne dokumente, s katerimi bodo dokazali svojo finančno zmogljivost. Za več informacij glej poglavje „Merila za izbor“ v nadaljevanju.

2. KORAK: PREVERJANJE SKLADNOSTI Z MERILI PROGRAMA

Pri pripravi projekta in pred oddajo vloge za sredstva EU morajo udeleženci preveriti, ali spoštujejo naslednja merila in ali jih izpolnjuje tudi njihov projekt: merila za sprejemljivost, upravičenost, izključitev, izbor in dodelitev.

Merila za sprejemljivost

Vloge morajo biti poslane **najpozneje do roka za predložitev vlog, navedenega v razpisu**.

Vloge morajo biti berljive in dostopne.

Vloge morajo biti popolne ter vsebovati vse dele in obvezne priloge. Po izteku roka za oddajo se lahko popravijo samo napake pri zapisu, če to zahteva agencija za upravljanje v ustrezno utemeljenih primerih.

Vloge za ukrepe, ki jih upravlja Izvajalska agencija, je treba oddati **elektronsko** prek elektronskega sistema za oddajo vlog na portalu za financiranje in javne razpise: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home. Vloge (vključno s prilogami in dokazili) je treba oddati na obrazcih, ki so na voljo v sistemu za oddajo vlog.

Predlogi morajo biti popolni in vsebovati vse zahtevane informacije ter vse potrebne priloge in spremne dokumente:

- obrazec za vlogo del A – vsebuje administrativne informacije o udeležencih (prihodnji koordinator, upravičenci in povezani subjekti) in povzetek proračuna za projekt (izpolni se neposredno na spletu;
- obrazec za vlogo del B – vsebuje tehnični opis projekta (prenese se iz sistema za oddajo vlog na portalu, nato se izpolni, sestavi in znova naloži);
- del C (izpolni se neposredno prek spleta, če je na voljo) in vsebuje dodatne podatke o projektu.

Pri razpisih za nepovratna sredstva nizke vrednosti (60 000 EUR ali manj) so vloge omejene na 40 strani, 120 strani pri razpisih z nepovratnimi sredstvi visoke vrednosti (4 000 000 EUR) in 70 pri vseh drugih razpisih. Ocenjevalci ne bodo upoštevali morebitnih dodatnih strani.

Vloge za ukrepe, ki jih upravljajo nacionalne agencije programa Erasmus+, je treba oddati **elektronsko** z uporabo obrazcev, ki so na voljo na spletišču Erasmus+ in spletiščih nacionalnih agencij programa Erasmus+.

Merila za upravičenost

Merila za upravičenost se uporabljajo za določitev, ali lahko prijavitelj sodeluje na razpisu za zbiranje predlogov in odda predlog za ukrep. Uporabljajo se za prijavitelje in projekte/aktivnosti, za katere se zahtevajo nepovratna sredstva (npr. profil in/ali število vključenih sodelujočih organizacij, vrsta projekta in/ali aktivnosti, obdobje izvajanja, profil in/ali število vključenih udeležencev).

Da bi bila upravičenec in projekt upravičena do nepovratnih sredstev, morata izpolniti vsa merila za upravičenost, ki se nanašajo na ukrep, v okviru katerega se oddaja predlog projekta. Če projekt ob prijavi ne izpolnjuje meril za upravičenost, bo zavrnjen, ne da bi bil nadalje ocenjen. Če se v fazi izvajanja ali v fazi končnega poročanja ugotovi, da ta merila niso bila izpolnjena, se lahko aktivnosti štejejo za neupravičene, zaradi česar je treba vrniti nepovratna sredstva EU, ki so bila prvotno dodeljena projektu.

Merila za upravičenost, ki veljajo za posamezne ukrepe, ki se izvajajo na podlagi Vodnika za prijavitelje Erasmus+, so opisana v delu B tega vodnika.

Merila za izključitev

V skladu s členi 136–141 finančne uredbe bo prijavitelj izključen iz sodelovanja na razpisih za zbiranje predlogov v okviru programa Erasmus+, če se ugotovi, da je v kateri koli od naslednjih situacij za izključitev:

a) prijavitelj je v stečaju, postopku zaradi insolventnosti ali postopku likvidacije, njegova sredstva upravlja upravitelj ali sodišče, ima dogovor z upniki, njegove poslovne dejavnosti začasno ustavljene ali je v kakršni koli podobni situaciji, ki je nastala zaradi podobnega postopka, določenega v pravu Unije ali nacionalnem pravu;

b) s pravnomočno sodbo ali pravnomočno upravno odločbo je ugotovljeno, da prijavitelj krši svoje obveznosti v zvezi s plačevanjem davkov ali prispevkov za socialno varnost v skladu z veljavnim pravom;

c) s pravnomočno sodbo ali pravnomočno upravno odločbo je bilo ugotovljeno, da je prijavitelj zagrešil hudo kršitev poklicnih pravil, s tem da je kršil veljavne zakone ali druge predpise ali etične standarde stroke, ki ji pripada, ali s tem, da je ravnal krivdno ter to ravnanje vpliva na njegovo strokovno verodostojnost in je bilo storjeno naklepno ali iz hude malomarnosti, kar vključuje zlasti kar koli od naslednjega:

(i) zavajanje z namenom goljufije ali iz malomarnosti pri dajanju informacij, ki se zahtevajo zaradi preverjanja odsotnosti razlogov za izključitev ali izpolnjevanja meril za upravičenost ali pogojev za sodelovanje ali pri izvajanju naročila ali sporazuma;

(ii) sklepanje dogovorov z drugimi osebami ali subjekti z namenom izkrivljanja konkurence;

(iii) kršenje pravic intelektualne lastnine;

(iv) poskus vplivanja na postopek odločanja odgovornega odredbodajalca med postopkom dodeljevanja;

(v) poskus pridobitve zaupnih informacij, zaradi katerih bi lahko imel neupravičeno prednost v postopku dodeljevanja;

d) s pravnomočno sodbo je bilo ugotovljeno, da je prijavitelj kriv česar koli od naslednjega:

(i) goljufije v smislu člena 3 Direktive (EU) 2017/1371 Evropskega parlamenta in Sveta[312] in člena 1 Konvencije o zaščiti finančnih interesov Evropskih skupnosti, pripravljene na podlagi Akta Sveta z dne 26. julija 1995[313];

(ii) korupcije, kot je opredeljena v členu 4(2) Direktive (EU) 2017/1371, ali aktivne korupcije v smislu člena 3 Konvencije o boju proti korupciji uradnikov Evropskih skupnosti ali uradnikov držav članic Evropske unije, pripravljene na podlagi Akta Sveta z dne 26. maja 1997[314], ali ravnanja iz člena 2(1) Okvirnega sklepa Sveta 2003/568/PNZ[315], ali korupcije, kot je opredeljena v drugih veljavnih predpisih;

(iii) ravnanja v povezavi s hudodelsko združbo, kot je navedeno v členu 2 Okvirnega sklepa Sveta 2008/841/PNZ[316];

(iv) pranja denarja ali financiranja terorizma v smislu člena 1(3), (4) in (5) Direktive (EU) 2015/849 Evropskega parlamenta in Sveta[317];

[312] Direktiva (EU) 2017/1371 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. julija 2017 o boju proti goljufijam, ki škodijo finančnim interesom Unije, z uporabo kazenskega prava (UL L 198, 28.7.2017, str. 29).
[313] UL C 316, 27.11.1995, str. 48.
[314] UL C 195, 25.6.1997, str. 1.
[315] Okvirni sklep Sveta 2003/568/PNZ z dne 22. julija 2003 o boju proti korupciji v zasebnem sektorju(UL L 192, 31.7.2003, str. 54).
[316] Okvirni Sklep Sveta 2008/841/PNZ z dne 24. oktobra 2008 o boju proti organiziranemu kriminalu (UL L 300, 11.11.2008, str. 42).
[317] Direktiva (EU) 2015/849 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2015 o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja ali financiranje terorizma, spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive 2005/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta in Direktive Komisije 2006/70/ES (UL L 141, 5.6.2015, str. 73).

(v) terorističnih kaznivih dejanj ali kaznivih dejanj, povezanih s terorističnimi dejavnostmi, ter spodbujanja k storitvi takih kaznivih dejanj, pomoči ali podpore pri tem ali poskusa storitve takih kaznivih dejanj, kot so opredeljena v členih 3 in 14 ter naslovu III Direktive (EU) 2017/541 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. marca 2017 o boju proti terorizmu;

(vi) vpletenosti v delo otrok ali drugih ***kaznivih dejanj v zvezi s*** trgovino z ljudmi, kot ***so navedena*** v členu 2 Direktive 2011/36/EU Evropskega parlamenta in Sveta[318];

e) prijavitelj je zelo pomanjkljivo izpolnjeval glavne naloge pri izvrševanju pogodbe ali sporazuma, ki se financira iz proračuna, kar je:

(i) ***privedlo do predčasne prekinitve***;

(ii) ***privedlo do uporabe pavšalnih odškodnin ali drugih pogodbenih kazni ali***

(iii) ***ugotovil odredbodajalec, OLAF, Evropsko javno tožilstvo (EJT) ali Računsko sodišče na podlagi pregledov, revizij ali preiskav***;

f) je bilo s pravnomočno sodbo ali pravnomočno upravno odločbo ugotovljeno, da je prijavitelj storil nepravilnost v smislu člena 1(2) Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 2988/95[319];

g) je bilo s pravnomočno sodbo ali pravnomočno upravno odločbo ugotovljeno, da je prijavitelj ustanovil subjekt v drugi jurisdikciji z namenom, da bi se izognil davčnim, socialnim in drugim pravnim obveznostim v jurisdikciji, v kateri ima statutarni sedež, osrednjo upravo ali glavno poslovno enoto;

h) je bilo s pravnomočno sodbo ali pravnomočno upravno odločbo ugotovljeno, da je bil subjekt ustanovljen z namenom iz točke (g);

i) če ni nobene pravnomočne sodbe, ali kadar je ustrezno, pravnomočne upravne odločbe in je prijavitelj v eni od situacij iz točk (c) (d), (f), (g) in (h) zgoraj zlasti zaradi:

i. dejstev, ugotovljenih pri revizijah ali preiskavah, ki jih opravi ***EJT – za tiste države članice, ki so vključene v okrepljeno sodelovanje na podlagi Uredbe (EU) 2017/1939 –,*** Računsko sodišče, OLAF ali notranji ***revizor***, ali pri katerem koli drugem preverjanju, reviziji ali kontroli, opravljeni pod odgovornostjo odredbodajalca;

ii. nepravnomočnih upravnih odločb, ki lahko vključujejo disciplinske ukrepe, ki jih sprejme pristojni nadzorni organ, odgovoren za to, da preveri, ali se uporabljajo standardi poklicne etike;

iii. dejstev ***iz*** odločitev oseb in subjektov, ki izvršujejo sredstva Unije v skladu s točko (c) prvega pododstavka člena 62(1);

iv. informacij, ***posredovanih v skladu s točko (d) člena 142(2) finančne uredbe EU s strani*** subjektov, ki izvršujejo ***sredstva Unije*** na podlagi ***točke (b)*** prvega pododstavka člena ***62(1) finančne uredbe EU***;

v. sklepa Komisije v zvezi s kršitvijo konkurenčnega ***prava*** Unije ali sklepov nacionalnega pristojnega organa v zvezi s kršitvijo konkurenčnega prava Unije ali nacionalnega konkurenčnega prava;

vi. velja, da je bila kakor koli obveščena, da zoper njo teče preiskava, ki jo vodi Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF): bodisi ker ji je urad OLAF omogočil, da poda pripombe v zvezi z dejstvi, ki se nanašajo nanjo, bodisi ker je urad OLAF v zvezi z njo izvedel preglede na kraju samem v okviru preiskave, bodisi ker je bila obveščena o odprtju ali zaprtju preiskave ali o kakršni koli okoliščini, povezani s preiskavo urada OLAF v zvezi z njo;

j) prijavitelj iz člena 135(2), kadar:

[318] Direktiva 2011/36/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. aprila 2011 o preprečevanju trgovine z ljudmi in boju proti njej ter zaščiti njenih žrtev in o nadomestitvi Okvirnega sklepa Sveta 2002/629/PNZ (UL L 101, 15.4.2011, str. 1).

[319] Uredba Sveta (ES, Euratom) št. 2988/95 z dne 18. decembra 1995 o zaščiti finančnih interesov Evropskih skupnosti (UL L 312, 23.12.1995, str. 1).

i. je fizična ali pravna oseba, ki je članica upravnega, vodstvenega ali nadzornega organa prijavitelja iz člena 135(2) ali ki ima pooblastila za zastopanje, odločanje ali nadzor v zvezi z navedenim prijaviteljem, v eni ali več situacijah iz točk (c) do (h) zgoraj;

ii. je fizična ali pravna oseba, ki prevzame neomejeno odgovornost za dolgove prijavitelja iz člena 135(2), v eni ali več situacijah iz točke (a) ali (b) zgoraj;

iii. je fizična oseba, ki je nujna za dodelitev ali izvršitev pravne obveznosti, v eni ali več situacijah iz točk (c) do (h) zgoraj.

Če je prijavitelj v kateri koli od situacij za izključitev, navedenih zgoraj, mora navesti ukrepe, ki jih je sprejel za odpravo situacije za izključitev, s čimer dokaže svojo zanesljivost. Ukrepi lahko na primer vključujejo tehnične, organizacijske in kadrovske ukrepe za preprečitev nadaljnjih ponovitev, nadomestilo za škodo ali plačilo glob. To ne velja za situacije iz točke (d) tega oddelka.

V primerih iz točk (c) do (h) in če ni nobene pravnomočne sodbe, ali kadar je ustrezno, pravnomočne upravne odločbe, lahko nacionalna agencija ali Izvajalska agencija prijavitelja začasno izključi iz sodelovanja na razpisu za zbiranje predlogov.

Če ukrep izvaja prijavitelj, ki ima povezane subjekte, morajo ti izpolnjevati enaka merila za izključitev kot glavni prijavitelj.

Če se navedene izjave ali predložene informacije, ki so pogoj za sodelovanje v postopku dodeljevanja, izkažejo za neresnične, se lahko prijavitelju zavrne sodelovanje v tem postopku.

Nacionalna agencija ali Izvajalska agencija lahko na svojem spletišču objavi naslednje informacije, povezane z izključitvijo in, kadar je ustrezno, denarno kaznijo v primerih iz točk (c) do (h) zgoraj:

(a) ime zadevnega prijavitelja;

(b) situacijo za izključitev;

(c) trajanje izključitve in/ali znesek denarne kazni.

Ta merila za izključitev veljajo za prijavitelje v okviru vseh ukrepov programa Erasmus+. Prijavitelji, ki oddajajo vlogo za nepovratna sredstva EU, morajo predložiti častno izjavo, s katero potrjujejo, da niso v nobeni od zgoraj navedenih situacij. Ta častna izjava je poseben razdelek ali priloga k prijavnemu obrazcu.

V primeru predlogov, predloženih v imenu konzorcija, zgoraj opisana merila za izključitev veljajo za vse sodelujoče člane, vključene v projekt.

V skladu s členom 135(4) in členom 138FR se lahko prejemniku sredstev EU, s katerim je bila sklenjena pogodba ali sporazum in ki je zelo pomanjkljivo izpolnjeval glavne obveznosti pri izvrševanju pogodbe ali sporazuma, ki ga financira EU, naložijo denarne kazni.

Poleg tega Komisija meni, da so ali bi lahko bili pri izvajanju ukrepov, zajetih v vodniku za prijavitelje, naslednji subjekti v navzkrižju interesov in torej niso ali ne bi mogli biti upravičeni do sodelovanja:

- nacionalni organi, pristojni za nadzor nad nacionalnimi agencijami in izvajanjem programa Erasmus+ v svoji državi, ne morejo oddati vloge za noben ukrep, ki ga upravljajo nacionalne agencije v kateri koli državi, ali sodelovati v njem, lahko pa se prijavijo za sodelovanje (kot prijavitelji ali partnerji) pri ukrepih, ki jih upravlja Izvajalska agencija ali GD EAC, razen če to ni izrecno izključeno za zadevni ukrep (kot je navedeno v delu B tega vodnika);

- nacionalne agencije (edina aktivnost pravnega subjekta) ali oddelki pravnih subjektov v nacionalnih agencijah, ki se ukvarjajo z aktivnostmi zunaj pristojnosti nacionalnih agencij, ne morejo oddati vloge za noben ukrep, ki se izvaja na podlagi tega vodnika, ali sodelovati v njem;

- strukture in mreže, ki so opredeljene ali imenovane v programu Erasmus+ ali katerem koli letnem programu dela, ki ga Komisija sprejme za izvajanje programa Erasmus+, kot izrecne prejemnice finančnega prispevka Komisije v okviru izvajanja programa Erasmus+, ki jih gosti pravni subjekt, ki gosti tudi nacionalno agencijo, ne morejo oddati vloge za noben ukrep, ki ga upravljajo nacionalne agencije programa Erasmus+ v kateri koli državi, ali sodelovati v njem, lahko pa se prijavijo za sodelovanje (kot prijavitelji ali partnerji) v ukrepih, ki jih upravlja Izvajalska agencija ali GD EAC, razen če to ni izrecno izključeno za zadevni ukrep (kot je navedeno v delu B tega vodnika); pred dodelitvijo nepovratnih sredstev ali naročila morajo dokazati, da niso v navzkrižju interesov, ker so sprejele previdnostne ukrepe ali ker njihova notranja organizacija predvideva jasno ločevanje interesov. Poleg tega je treba opredeliti stroške in prihodke posameznih ukrepov ali aktivnosti, za katere se dodelijo sredstva EU. Sklep o priznanju, da obstaja zadostno zagotovilo, da niso v dejanskem navzkrižju interesov, v okviru lastne pristojnosti in odgovornosti sprejme Izvajalska agencija ali GD EAC, pri katerem so se prijavile;

- pravni subjekti, ki gostijo nacionalne agencije programa Erasmus+, vendar se ukvarjajo z drugimi aktivnostmi v okviru pristojnosti v skladu s programom Erasmus+ ali zunaj teh pristojnosti, ter subjekti, ki so povezani s temi pravnimi subjekti, ne morejo oddati vloge za noben ukrep, ki ga upravljajo nacionalne agencije v kateri koli državi, ali sodelovati v njem, lahko pa se načeloma prijavijo za sodelovanje v ukrepih, ki jih upravlja Izvajalska agencija ali GD EAC, razen če to ni izrecno izključeno za zadevni ukrep (kot je navedeno v delu B tega vodnika). Vendar morajo pred dodelitvijo nepovratnih sredstev ali naročila dokazati, da niso v navzkrižju interesov, ker so sprejeli previdnostne ukrepe ali ker njihova notranja organizacija predvideva jasno ločevanje interesov (npr. minimalno ločevanje računov, ločevanje področij poročanja in odločanja, ukrepi za preprečevanje dostopa do zaupnih informacij). Poleg tega je treba opredeliti stroške in prihodke posameznih ukrepov ali aktivnosti, za katere se dodelijo sredstva EU. Sklep o priznanju, da obstaja zadostno zagotovilo, da niso v dejanskem navzkrižju interesov, v okviru lastne pristojnosti in odgovornosti sprejme institucija, pri kateri so se prijavili.

MERILA ZA IZBOR

Nacionalna ali Izvajalska agencija z merili za izbor oceni finančno in operativno zmogljivost prijavitelja za izvedbo predlaganega projekta.

Finančna zmogljivost

Finančna zmogljivost pomeni, da ima prijavitelj stalna in zadostna finančna sredstva za izvajanje svoje aktivnosti v celotnem obdobju, v katerem se izvaja projekt, ali v letu, za katero se dodelijo nepovratna sredstva, in za prispevanje k njegovemu financiranju.

Preverjanje finančne zmogljivosti ne velja za:

- javne organe, vključno z organizacijami držav članic[320];
- mednarodne organizacije;
- če znesek iz posamezne vloge za nepovratna sredstva ni višji od 60 000 EUR.

[320]Vključno s šolami, terciarnimi izobraževalnimi institucijami in organizacijami na področju izobraževanja, usposabljanja, mladine in športa, ki so v zadnjih dveh letih več kot 50 % svojega letnega prihodka prejeli iz javnih virov ter za katere se šteje, da imajo potrebno finančno, strokovno in upravno zmogljivost za izvajanje aktivnosti v okviru programa.

V primeru vlog za nepovratna sredstva EU, ki ne presegajo 60 000 EUR in jih oddajo druge vrste subjektov, ki niso navedene zgoraj, morajo prijavitelji predložiti častno izjavo, s katero potrjujejo zadostno finančno zmogljivost za izvedbo projekta. Ta častna izjava je poseben razdelek prijavnega obrazca.

V primeru vlog za nepovratna sredstva EU, ki presegajo 60 000 EUR in jih oddajo druge vrste subjektov, ki niso navedene zgoraj, mora prijavitelj poleg častne izjave na portal za financiranje in javne razpise/v sistem za registracijo organizacij naložiti tudi naslednje dokumente:

- izkaz poslovnega izida prijavitelja;
- bilanco stanja za zadnje proračunsko leto, za katero je bil pripravljen zaključni račun;
- na zahtevo druge dokumente.

Za več informacij v zvezi z ukrepi, ki jih upravlja Izvajalska agencija, glej „Pravila za potrjevanje pravnih subjektov, imenovanje pooblaščenih zastopnikov pravnih subjektov in oceno finančne sposobnosti“ na spletnem naslovu: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/rules-lev-lear-fca_sl.pdf.

Kadar vloga zadeva nepovratna sredstva za ukrep, namenjena za projekt, za katerega znesek presega 750 000 EUR, se lahko poleg zgoraj navedenega zahteva revizijsko poročilo, ki ga pripravi pooblaščeni zunanji revizor. V navedenem poročilu so potrjeni zaključni računi za zadnje proračunsko leto, za katero so podatki na voljo.

Pri subjektih, ki ne morejo predložiti zgoraj navedenih dokumentov, ker so bili na novo ustanovljeni, lahko te dokumente nadomesti ocena finančnih podatkov/finančna izjava ali izjava o zavarovanju, ki navaja finančna tveganja prijavitelja.

Prijavitelji morajo te dokumente naložiti na portal za financiranje in javne razpise/v sistem za registracijo organizacij, in sicer ob registraciji (glej poglavje „1. korak: registracija organizacije“ zgoraj) ali ko z njimi stopijo v stik službe EU za potrjevanje in prijavitelje pozovejo, naj predložijo potrebna dokazila. V primeru neposredno upravljanih ukrepov s strani Izvajalske agencije (EACEA) bo ta zahteva poslana prek sistema za sporočanje, ki je del zadevnega sistema.

Če je predlog predložen v imenu konzorcija partnerjev in če nacionalna agencija ali Izvajalska agencija dvomi o finančni zmogljivosti konzorcija, bi morala opraviti oceno tveganja, na podlagi katere lahko od vseh sodelujočih organizacij v konzorciju zahteva enake dokumente, kot so navedeni zgoraj. To velja ne glede na odobreni znesek.

Če nacionalna ali Izvajalska agencija po analizi teh dokumentov sklene, da je zahtevana finančna zmogljivost šibka, lahko:

- zahteva dodatne informacije;
- zahteva okrepljeno ureditev finančne odgovornosti, tj. solidarno odgovornost za vse soupravičence ali solidarno odgovornost povezanih subjektov;
- odloči, da se predhodno financiranje izplača v obrokih;
- odloči, da se predhodno financiranje (ali več predhodnih financiranj) krije z bančnim jamstvom, ali
- odloči, da predhodnega financiranja ne odobri.

Če se finančna zmogljivost šteje za nezadostno, se ustrezni predlog zavrne.

Operativna zmogljivost

Operativna zmogljivost pomeni, da ima prijavitelj zahtevane strokovne kompetence in kvalifikacije za izvedbo predlaganega projekta. Prijavitelji morajo imeti ustrezno **znanje, izkušnje in kvalifikacije** (vključno z zadostnimi izkušnjami s projekti primerljive velikosti in narave) ter **sredstva**, da lahko uspešno izvedejo projekte in prispevajo svoje deleže. Odgovorni odredbodajalec lahko glede na oceno tveganja opusti dolžnost preverjanja poslovne sposobnosti javnih organov, organizacij držav članic ali mednarodnih organizacij.

Za vloge, oddane pri nacionalnih agencijah:

Prijavitelji morajo predložiti častno izjavo, s katero potrjujejo zadostno operativno zmogljivost za izvedbo projekta. Poleg tega, če je tako zahtevano v prijavnem obrazcu in če nepovratna sredstva presegajo 60 000 EUR, bodo prijavitelji morda morali predložiti življenjepise ključnih oseb, vključenih v projekt, da dokažejo njihove ustrezne strokovne izkušnje, ali druga dokazila, kot so:

- seznam zadevnih publikacij glavne skupine;
- izčrpen seznam prejšnjih projektov in aktivnosti, opravljenih in povezanih s področjem politike ali s tem konkretnim ukrepom.

Poleg tega morajo imeti prijavitelji za akreditacijo na področju izobraževanja odraslih, poklicnega izobraževanja in usposabljanja, splošnega šolskega izobraževanja in mladine najmanj dve leti izkušenj z izvajanjem aktivnosti, na podlagi katerih so upravičeni do prijave za akreditacijo. Izkušnje, pridobljene pred združitvijo ali podobnimi strukturnimi spremembami javnih subjektov (npr. šol ali izobraževalnih centrov), se bodo upoštevale kot ustrezne izkušnje v smislu te določbe.

Za koordinatorje konzorcijev za mobilnost velja naslednje organizacija prijaviteljica mora biti sposobna koordinirati konzorcij v skladu s predlaganim načrtom Erasmus, namenom konzorcija, načrtovano dodelitvijo nalog in standardi kakovosti Erasmus (predstavljenimi na evropskem spletišču: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/sites/erasmusplus2/files/eac-a02-2020-quality-standards.pdf).

Zgoraj navedeni pogoji se bodo preverjali na podlagi prijave (vključno z informacijami o preteklem sodelovanju prijavitelja v programu Erasmus+ za obdobje 2014–2020) in dokumentov, predloženih v sistemu za registracijo organizacij. Prijavitelji, ki v prijavnem obrazcu ne navedejo zahtevanih informacij, so lahko zaradi tega izključeni.

Za vloge, oddane pri Izvajalski agenciji:

Operativna zmogljivost bo ocenjena vzporedno z merilom za dodelitev „Kakovost“ na podlagi usposobljenosti in izkušenj prijaviteljev in njihovih projektnih skupin, vključno z operativnimi viri (človeškimi, tehničnimi in drugimi).

Za prijavitelje se šteje, da imajo zadostno operativno zmogljivost, če so izpolnjene zahteve glede poslovne sposobnosti, določene v razpisu za zbiranje predlogov.

Prijavitelji bodo morali svojo zmogljivost dokazati z naslednjimi informacijami v prijavnem obrazcu (del B):

- splošnimi profili (kvalifikacije in izkušnje) osebja, odgovornega za vodenje in izvajanje projekta;
- opisom sestave konzorcija;
- seznamom projektov, ki jih je financirala EU, v zadnjih štirih letih.

Nacionalna agencija ali Izvajalska agencija lahko zahteva dodatna dokazila, da preveri informacije iz vloge.

Merila za dodelitev

Na podlagi meril za dodelitev lahko nacionalna ali Izvajalska agencija oceni kakovost predlogov projektov, predloženih v okviru ključnih ukrepov programa Erasmus+.

Predlogi, ki presežejo posamezne pragove in skupni prag kakovosti, se bodo proučili za financiranje, in sicer v mejah razpoložljivih proračunskih sredstev razpisa. Preostali predlogi bodo uvrščeni na rezervni seznam ali razglašeni za neuspešne.

Merila za dodelitev, ki veljajo za posamezne ukrepe, ki se izvajajo na podlagi Vodnika za prijavitelje Erasmus+, so opisana v delu B tega vodnika.

3. KORAK: PREVERJANJE FINANČNIH POGOJEV

Oblike nepovratnih sredstev

Nepovratna sredstva so lahko v naslednjih oblikah:

1) nepovratna sredstva za mešane dejanske stroške:
    - povračila dejansko nastalih upravičenih stroškov: npr. izredni stroški v okviru ukrepov mobilnosti ključnega ukrepa 1;
    - povračila na podlagi stroškov na enoto, ki vključujejo nekatere posebne kategorije upravičenih stroškov, ki so vnaprej jasno opredeljeni z navedbo zneska na enoto: npr. individualna podpora v okviru projektov mobilnosti ključnega ukrepa 1;
2) pavšalni zneski, ki na splošno vključujejo vse kategorije upravičenih stroškov, ki so vnaprej jasno opredeljeni: npr. stroški v okviru ključnega ukrepa 2 za projekte manjših partnerstev. Pavšalni znesek je treba izračunati v skladu z metodologijo, določeno v sklepu o pavšalnem znesku 321, in z uporabo podrobne proračunske preglednice/izračuna (če obstaja). Če izračun pavšalnega zneska temelji na ocenjenih proračunih projektov, mora biti ocenjeni proračun v skladu z osnovnimi pogoji za upravičenost do nepovratnih sredstev EU za dejanske stroške (glej člen 6 splošnega sporazuma o nepovratnih sredstvih);
3) kombinacija zgoraj naštetega.

Mehanizem financiranja, ki se uporablja v okviru programa Erasmus+, večinoma zagotavlja nepovratna sredstva na podlagi povračila na osnovi stroškov na enoto ali pavšalnih zneskov. Te vrste nepovratnih sredstev prijaviteljem omogočajo preprost izračun zahtevanega zneska nepovratnih sredstev in olajšajo realistično finančno načrtovanje projekta.

Za več informacij o tem, katera vrsta nepovratnih sredstev se uporablja za posamezno postavko financiranja v okviru posameznega ukrepa Erasmus+ iz tega vodnika, glej opis vsakega ukrepa v delu B, oddelek „Kakšna so pravila za dodelitev sredstev?“.

NAČELA, KI SE UPORABLJAJO ZA NEPOVRATNA SREDSTVA EU

Neretroaktivnost

Nepovratnih sredstev EU ni mogoče retroaktivno dodeliti za projekte, ki so že končani.

Nepovratna sredstva EU se lahko dodelijo za projekt, ki se je že začel, vendar le v primeru, če lahko prijavitelj v predlogu projekta dokaže, da se je projekt moral začeti še pred podpisom sporazuma o nepovratnih sredstvih. V takih primerih stroški, ki so upravičeni do financiranja, ne smejo nastati pred dnem oddaje vloge za nepovratna sredstva.

Če prijavitelj začne izvajati projekt pred podpisom sporazuma o nepovratnih sredstvih, sam prevzame tveganje.

Večkratne oddaje

Pri ukrepih, ki jih upravlja Izvajalska agencija, lahko prijavitelji oddajo več kot en predlog za različne projekte v okviru istega razpisa (in zanje prejmejo sredstva). Organizacije lahko sodelujejo pri več predlogih. Vendar če obstaja več

321 Sklep Komisije o določitvi pavšalnega zneska-and-unit-cost-decision_erasmus_en.pdf (europa.eu).

predlogov za zelo podobne projekte, bo sprejet in ocenjen le en predlog; ali bodo prijavitelji pozvani, naj umaknejo enega od predlogov (sicer bo zavrnjen).

Predloge je mogoče spreminjati in ponovno oddati do izteka roka za oddajo.

Pri ukrepih, ki jih upravljajo nacionalne agencije, bodo v primeru, da isto vlogo pri različnih agencijah večkrat odda isti prijavitelj, zavrnjene vse vloge. Če isti ali različni prijavitelji oddajo skoraj identične ali podobne vloge pri isti agenciji ali različnih agencijah, bo izvedeno posebno ocenjevanje teh vlog in se lahko vse zavrnejo.

Izvirna vsebina in avtorstvo

Vsebina vseh vlog za projekte in akreditacije mora biti originalna vsebina, ki jo je napisala prijaviteljica. Terciarne izobraževalne institucije, ki se prijavijo za aktivnosti mednarodne mobilnosti, lahko v pripravo vloge vključijo tudi partnerske terciarne izobraževalne institucije iz držav, ki niso pridružene programu. Za pripravo vloge ni dovoljeno plačati ali ponuditi drugačnega nadomestila drugim organizacijam ali zunanjim posameznikom. Nacionalna agencija lahko prijavitelja kadar koli izključi iz izbirnega postopka ali prekine dodeljeni projekt/akreditacijo, če ugotovi, da ta pravila niso bila upoštevana.

.

Nekumulativno dodeljevanje

Vsak projekt, ki ga financira EU, je upravičen do samo enega zneska nepovratnih sredstev iz proračuna EU, ki se dodeli enemu upravičencu. Isti stroški se iz proračuna Unije nikoli ne financirajo dvakrat.

Da bi se izognili tveganju dvojne dodelitve sredstev, mora prijavitelj navesti vire in zneske katerih koli drugih finančnih sredstev, ki jih je prejel ali za katera je zaprosil v letu bodisi za isti projekt bodisi za kateri koli drug projekt, vključno z nepovratnimi sredstvi za poslovanje. Pri ukrepih, ki jih upravljajo nacionalne agencije, bo to navedeno v prijavnem obrazcu. Pri ukrepih, ki jih upravlja Izvajalska agencija, bo to preverjeno na podlagi častne izjave.

Neprofitnost

Z nepovratnimi sredstvi iz proračuna Unije si upravičenec v okviru projekta, ki ga izvaja, ne sme prizadevati za dobiček ali ga ustvariti. Dobiček se opredeli kot presežek prejemkov, izračunan ob plačilu razlike, glede na upravičene stroške ukrepa ali programa dela, kadar so prejemki omejeni na nepovratna sredstva Unije in prihodke iz navedenega ukrepa ali programa dela[322]. Načelo neprofitnosti se ne uporablja za nepovratna sredstva, zagotovljena v obliki stroškov na enoto, pavšalnega zneska ali financiranja po pavšalni stopnji, vključno s štipendijami, niti za vloge za nepovratna sredstva, ki ne presegajo 60 000 EUR.

[322] Za ta namen so prejemki omejeni na prihodek, ustvarjen s projektom, ter na finančne prispevke, ki jih donatorji posebej dodelijo za financiranje upravičenih stroškov. Dobiček (ali izguba), kot je opredeljen zgoraj, je torej razlika med:

- začasno sprejetim zneskom nepovratnih sredstev in prihodkom, ki je ustvarjen z ukrepom, ter
- upravičenimi stroški upravičenca.

Poleg tega se kakršen koli dobiček izterja. Nacionalna agencija ali Izvajalska agencija ima pravico izterjati odstotek dobička, ki ustreza prispevku Unije k upravičenim stroškom, ki jih je upravičenec dejansko imel z izvajanjem ukrepa. Za ukrepe, v okviru katerih imajo nepovratna sredstva obliko povračila določenega deleža upravičenih stroškov, bodo zagotovljena dodatna pojasnila za izračun dobička.

Kadar se ustvari dobiček, ima Komisija pravico izterjati odstotek dobička, ki ustreza prispevku Unije k upravičenim stroškom, ki jih je upravičenec dejansko imel z izvajanjem ukrepa.

Sofinanciranje v obliki prispevkov v naravi se ne upošteva za namene izračuna dobička, ki se ustvari z nepovratnimi sredstvi.

Sofinanciranje

Poleg tega so nepovratna sredstva EU spodbuda za izvajanje projekta, ki ne bi bil izvedljiv brez finančne podpore EU, in temeljijo na načelu sofinanciranja. Sofinanciranje pomeni, da z nepovratnimi sredstvi EU ni mogoče financirati vseh stroškov projekta; za projekt je treba zagotoviti druge vire sofinanciranja, ki niso nepovratna sredstva EU (npr. lastni viri upravičenca, prihodek, ustvarjen z ukrepom, finančni prispevki tretjih oseb).

Če so nepovratna sredstva EU zagotovljena v obliki stroškov na enoto, pavšalnega zneska ali financiranja po pavšalni stopnji – to velja za večino ukrepov, zajetih v ta vodnik –, Komisija vnaprej zagotovi upoštevanje načel neprofitnosti in sofinanciranja za celoten ukrep z opredelitvijo stopenj ali odstotkov takih enot, pavšalnih zneskov ali pavšalnih stopenj. Na splošno se predvideva spoštovanje načel neprofitnosti in sofinanciranja, zato prijaviteljem ni treba zagotoviti informacij o virih sredstev, ki niso nepovratna sredstva EU, ali utemeljiti stroškov, ki nastanejo s projektom.

Vendar plačilo nepovratnih sredstev na podlagi povračila na osnovi stroškov na enoto, pavšalnih zneskov ali financiranja po pavšalni stopnji ne posega v pravico do dostopa do zakonsko predpisanih evidenc upravičencev. Če se s preverjanjem ali revizijo razkrije, da dogodek, na podlagi katerega se pridobijo nepovratna sredstva, ni bil izveden (npr. aktivnosti projekta niso bile izveden, kot so bile odobrene ob prijavi, udeleženci niso sodelovali v aktivnostih) in je upravičenec prejel neupravičeno plačilo v okviru nepovratnih sredstev na podlagi povračila na osnovi prispevka za stroške na enoto, pavšalnih zneskov ali financiranja po pavšalni stopnji, ima nacionalna agencija ali Izvajalska agencija pravico izterjati znesek do višine nepovratnih sredstev. Podobno, če se začete aktivnosti ali rezultati ne izvedejo oziroma dosežejo ali pa se izvedejo oziroma dosežejo slabo (vključno z neizpolnjevanjem pogodbene obveznosti), se lahko znesek nepovratnih sredstev zniža, pri čemer se upošteva obseg, v katerem je bil ukrep zaključen. Poleg tega lahko Evropska komisija za statistične namene in namene spremljanja na vzorcih upravičencev izvede raziskave, katerih cilj je količinsko opredeliti dejanske stroške projektov, ki so bili financirani na podlagi povračila na osnovi prispevka za stroške na enoto, pavšalnih zneskov ali financiranja po pavšalni stopnji.

UPRAVIČENI IN NEUPRAVIČENI STROŠKI TER PRISPEVKI, KI VELJAJO ZA NEPOVRATNA SREDSTVA ZA MEŠANE DEJANSKE STROŠKE

Da bi bili stroški in prispevki upravičeni, morajo izpolnjevati pogoje za upravičenost, določene v nadaljevanju[323]:

Upravičeni stroški – splošni pogoji

1) Za dejanske stroške:

- biti morajo stroški, ki jih je upravičenec dejansko imel;
- nastati morajo med trajanjem projekta, razen stroškov, ki se nanašajo na končna poročila in revizijska potrdila ter lahko nastanejo pozneje;
- navedeni morajo biti v oceni proračuna za projekt;

[323] Za ukrepe, ki jih upravlja Izvajalska agencija, so podrobne veljavne finančne določbe predstavljene v vzorcu sporazuma o nepovratnih sredstvih, objavljenem na portalu za financiranje in javne razpise.

- biti morajo potrebni za izvajanje projekta, za katerega se dodelijo nepovratna sredstva;
- biti morajo določljivi in preverljivi ter zlasti zabeleženi v računovodskih izkazih upravičenca in pripravljeni v skladu z računovodskimi standardi, ki se uporabljajo v državi, kjer ima upravičenec svoj sedež, in v skladu z običajno prakso stroškovnega računovodstva upravičenca;
- biti morajo skladni z zahtevami davčne in socialne zakonodaje, ki se uporablja;
  so smotrni, utemeljeni in v skladu z načeli dobrega finančnega poslovodenja, zlasti glede gospodarnosti in učinkovitosti.

2) Za stroške in prispevke na enoto:

- prijavljeni morajo biti v eni od proračunskih kategorij, določenih v oceni proračuna za projekt;

(i) enote morajo:

- biti dejansko uporabljene ali ustvarjene s strani upravičenca v obdobju izvajanja;
- biti potrebne za izvedbo ukrepa in

(ii) število enot mora biti določljivo in preverljivo ter, če je potrebno, podprto z evidencami in dokazili.

3) Prispevki v pavšalnem znesku:

- prijavljeni morajo biti v eni od aktivnosti/delovnih sklopov, določenih v oceni proračuna za projekt;
- upravičenec mora delo ustrezno izvesti v skladu s sporazumom o dodelitvi sredstev;
- končni rezultati/izložki morajo biti doseženi v obdobju izvajanja.

<u>Upravičeni stroški – posebni pogoji</u>

Upravičeni stroški so lahko neposredni ali posredni.

Neposredni stroški

Upravičeni neposredni stroški ukrepa so tisti stroški, ki se lahko v skladu z navedenimi pogoji upravičenosti opredelijo kot posebni stroški, ki so neposredno povezani z izvajanjem ukrepa in se lahko zato neposredno knjižijo za ukrep. <u>Poleg neposrednih upravičenih stroškov, navedenih v razpisu za zbiranje predlogov, se za upravičene štejejo tudi naslednje kategorije stroškov:</u>

- stroški, povezani z jamstvom za predhodno financiranje, ki ga predloži upravičenec do nepovratnih sredstev, kadar to jamstvo zahteva nacionalna agencija;
- stroški, ki se nanašajo na potrdila o računovodskih izkazih in poročila o operativnem preverjanju rezultatov, če je treba taka potrdila ali poročila predložiti pri zahtevkih za plačilo nacionalne agencije;
  stroški amortizacije, če jih je upravičenec dejansko imel.

Notranja računovodska praksa in revizijski postopki upravičenca morajo omogočati neposredno uskladitev stroškov in prihodkov, ki so bili prijavljeni za projekt, z ustreznimi računovodskimi izkazi in dokazili.

<u>Davek na dodano vrednost (DDV)</u>

Davek na dodano vrednost se upošteva kot upravičen strošek le takrat, kadar ga ni mogoče povrniti v skladu z veljavno nacionalno zakonodajo o DDV[324]. Edina izjema so aktivnosti ali transakcije, ki jih državni, regionalni in lokalni organi ter drugi javni organi opravljajo kot javni organi[325]. Poleg tega:

- odbitni DDV, ki se dejansko ne odbije (zaradi nacionalnih pogojev ali nepremišljenosti upravičencev), ni upravičen;
- direktiva o DDV se ne uporablja za države, ki niso države EU. Organizacije iz tretjih držav, ki niso pridružene programu, so lahko oproščene plačila davkov (vključno z DDV), dajatev in pristojbin, če je bil podpisan sporazum med Evropsko komisijo in tretjo državo, ki ni pridružena programu, v kateri ima organizacija sedež.

Upravičeni posredni stroški

„Posredni stroški" so stroški, ki niso neposredno povezani z izvajanjem ukrepa in jih zato ni mogoče neposredno pripisati ukrepu.

Za nekatere vrste projektov (za podrobnejše informacije o pravilih za dodelitev sredstev za ukrepe glej del B tega vodnika) je v okviru posrednih stroškov upravičen pavšalni znesek, ki ne presega 7 % upravičenih neposrednih stroškov projekta (razen morebitnih stroškov prostovoljcev) in predstavlja splošne upravne stroške upravičenca, ki še niso kriti iz upravičenih neposrednih stroškov (npr. računi za elektriko ali internet, stroški prostorov), vendar jih je mogoče obračunati pri projektu.

Posredni stroški ne smejo vključevati stroškov iz drugih proračunskih kategorij. Posredni stroški niso upravičeni, kadar je upravičenec iz proračuna Unije že prejel nepovratna sredstva za poslovanje (npr. v okviru razpisa za zbiranje predlogov za sodelovanje s civilno družbo v okviru programa Erasmus+).

Če so odobreni za določen ukrep, upoštevajte, da stroški prostovoljcev niso klasična kategorija stroškov. Ni stroškov, ker prostovoljci delajo brezplačno, vendar jih je kljub temu mogoče prišteti k proračunu v obliki vnaprej določenih stroškov na enoto (na prostovoljca)[326] in vam je omogočeno, da izkoristite delo prostovoljcev za nepovratna sredstva (s povečanjem zneska povračila do 100 % običajnih stroškov, tj. kategorij stroškov, ki niso prostovoljci).

Za ukrepe, ki jih upravlja Izvajalska agencija, pri izračunu potnih stroškov nastanitve in dnevnic uporabite stroške na enoto za potne stroške, stroške nastanitve in dnevnice, določene v Sklepu Komisije C(2021) 35[327]. Poleg tega upoštevajte, da so lastniki MSP in upravičene fizične osebe upravičeni na podlagi Sklepa Komisije z dne 20. oktobra 2020 o odobritvi uporabe stroškov na enoto za stroške osebja za lastnike malih in srednje velikih podjetij ter upravičencev, ki so fizične osebe brez plače za delo, ki ga opravijo v okviru ukrepa ali delovnega programa[328].

Kar zadeva spletišča projektov, so stroški komunikacije za predstavitev projekta na spletiščih udeležencev ali računih družbenih medijev upravičeni.

Finančna podpora tretjim osebam je upravičena le, če je predvidena v razpisu (del B tega vodnika za prijavitelje).

---

[324] V državah članicah je v nacionalno zakonodajo o DDV prenesena direktiva o DDV (2006/112/ES).

[325] Glej člen 13(1) Direktive.

[326] https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/unit-cost-decision-volunteers_en.pdf

[327] https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/unit-cost-decision-travel_en.pdf

[328] https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/unit-cost-decision-sme-owners-natural-persons_en.pdf

Neupravičeni stroški

Naslednji stroški se ne štejejo za upravičene:

- donos kapitala in dividende, ki jih izplača upravičenec;
- dolgovi in stroški servisiranja dolga;
- rezervacije za izgube ali dolgove;
- dolgovane obresti;
- dvomljivi dolgovi;
- tečajne izgube;
- stroški, ki jih upravičenec prijavi v okviru drugega ukrepa, ki prejema nepovratna sredstva iz proračuna Unije;
- čezmerni ali nesmotrni izdatki;
- prispevki v naravi, ki jih zagotovijo tretje osebe;
- v primeru najema ali zakupa opreme stroški kakršne koli možnosti odkupa ob koncu obdobja najema ali zakupa;
- stroški odpiranja in vodenja bančnih računov (vključno s stroški nakazil nacionalnih agencij ali Izvajalske agencije in nakazil nacionalnim agencijam ali Izvajalski agenciji, ki jih zaračuna banka upravičenca);
- DDV, kadar ga je mogoče povrniti v skladu z veljavno nacionalno zakonodajo o DDV (glej odstavek o davku na dodano vrednost zgoraj).
- Prispevki v naravi so dovoljeni, vendar jih ni mogoče prijaviti kot stroške.

Viri financiranja

Prijavitelj mora v prijavnem obrazcu navesti prispevke iz drugih virov, ki niso nepovratna sredstva EU. Zunanje sofinanciranje je lahko v obliki lastnih sredstev upravičenca, finančnih prispevkov tretjih oseb ali prihodka, ki se ustvari s projektom. Če je ob končnem poročilu in zahtevku za plačilo razlike razvidno, da prihodek presega upravičene stroške, ki so nastali s projektom (glej poglavje o neprofitnosti in sofinanciranju), ima nacionalna agencija ali Izvajalska agencija pravico izterjati odstotek dobička, ki ustreza prispevku Unije k upravičenim stroškom, ki jih je upravičenec dejansko imel z izvedbo projekta. Ta določba se ne uporablja za projekte, za katere se zahtevajo nepovratna sredstva, ki ne presegajo 60 000 EUR.

Prispevki v naravi s strani tretjih oseb se ne štejejo za morebitni vir sofinanciranja.

4. KORAK: IZPOLNITEV IN ODDAJA PRIJAVNEGA OBRAZCA

Če želijo prijavitelji zaprositi za nepovratna sredstva EU v okviru programa Erasmus+, morajo uporabiti obrazce, ki so pripravljeni za posamezne ukrepe in so na voljo na spletiščih Evropske komisije ali nacionalnih agencij (za kontaktne podatke glej povezavo: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/contact_sl).

V primeru projektov, ki jih predloži konzorcij, koordinator v imenu vseh članov konzorcija odda eno vlogo za celoten projekt. Vlogo je treba oddati pri ustrezni nacionalni agenciji ali pri Izvajalski agenciji (glej poglavje „Kje se prijaviti?“ za posamezni ukrep v delu B tega vodnika).

–

Vloge, poslane po pošti, kurirski službi, telefaksu ali e-pošti, ne bodo upoštevane.

V primeru ukrepov, ki jih upravlja nacionalna agencija, mora biti elektronski obrazec izpolnjen v enem od uradnih jezikov, ki se uporabljajo v državah članicah EU in tretjih državah, pridruženih programu. V primeru ukrepov, ki jih upravlja Izvajalska agencija, morajo prijavitelji obrazec izpolniti v enem od uradnih jezikov EU. Vendar mora biti povzetek projekta vedno v angleščini.

Vlogo je treba oddati pri samo eni nacionalni agenciji ali Izvajalski agenciji. V primeru večkratne oddaje iste vloge v istem krogu izbirnega postopka pri isti nacionalni agenciji ali Izvajalski agenciji bo nacionalna agencija ali Izvajalska agencija za veljavno vedno štela zadnjo različico, oddano pred iztekom roka. V primeru večkratne oddaje istih ali zelo podobnih vlog iste organizacije prijaviteljice ali konzorcija pri različnih nacionalnih agencijah se lahko vse vloge samodejno zavrnejo (glej oddelek o nekumulativnem dodeljevanju).

Več informacij o izpolnjevanju in oddaji prijavnega obrazca je na voljo na spletiščih, navedenih v nadaljevanju:

- **za ukrepe, ki jih upravljajo nacionalne agencije Erasmus+**: glej navodila o tem, kako izpolniti in oddati elektronski obrazec. Ta navodila vsebujejo tudi informacije o tem, kaj storiti v primeru tehničnih težav; na voljo so na spletiščih nacionalnih agencij (za ukrepe, ki jih upravljajo) in Evropske komisije;

- **za ukrepe, ki jih upravlja Izvajalska agencija**: vloge je treba oddati elektronsko prek elektronskega sistema za oddajo vlog na portalu za financiranje in javne razpise. Za več informacij o postopku oddaje (vključno z vidiki IT) glej spletni priročnik, ki je na voljo na spletnem naslovu: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/om_en.pdf.

Upoštevanje roka

Vloga mora biti oddana do roka, ki je določen za posamezen ukrep. Roki za oddajo predlogov projektov za posamezni ukrep so navedeni v poglavjih „Merila za upravičenost“ v delu B tega vodnika.

Opomba:

za ukrepe, ki jih upravljajo nacionalne agencije Erasmus+, je treba elektronske obrazce ne glede na datum roka vedno oddati do 12. ure (opoldne po bruseljskem času).

Za ukrepe, ki jih upravlja Evropska izvajalska agencija za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo (EACEA) in so zajeti v tem vodniku za prijavitelje, je treba v skladu z zahtevami portala Komisije za financiranje in javne razpise predloge Izvajalski agenciji EACEA oddati do 17. ure (po bruseljskem času).

Prijavitelji s sedežem v državah v drugih časovnih pasovih naj skrbno upoštevajo časovno razliko, da se izognejo zavrnitvi.

KAJ SLEDI PO ODDAJI VLOGE?

Vse prijave, ki jih prejmejo nacionalne agencije ali Izvajalska agencija, se ocenijo.

Postopek ocenjevanja

Nacionalna ali Izvajalska agencija, ki prejme vlogo, oceni predloge projektov izključno na podlagi meril, navedenih v tem vodniku. Ocena vključuje:

- preverjanje, ali vloga izpolnjuje merila za sprejemljivost;
- preverjanje, ali prijavitelj in predlagane aktivnosti izpolnjujejo merila za upravičenost;
- preverjanje, ali prijavitelj izpolnjuje merila za izključitev in izbor (tj. operativna in finančna zmogljivost);
- ocena kakovosti, da se oceni, v kolikšni meri vloga izpolnjuje merila za dodelitev. Taka ocena kakovosti se večinoma izvede s podporo neodvisnih strokovnjakov. Strokovnjaki bodo v oceni upoštevali smernice, ki jih je razvila Evropska

komisija; za ukrepe, ki jih upravljajo nacionalne agencije Erasmus+, bodo te smernice objavljene na spletiščih Evropske komisije in agencij, odgovornih za upravljanje projektov Erasmus+ v posamezni državi;
- preverjanje, ali v zvezi s predlogom obstaja tveganje za dvojno financiranje. Po potrebi se tako preverjanje izvede v sodelovanju z drugimi agencijami ali deležniki.

Nacionalna ali Izvajalska agencija imenuje odbor za ocenjevanje, ki bo upravljal celotni postopek izbora. Na podlagi ocene, ki jo opravi ocenjevalni odbor – po potrebi ob podpori strokovnjakov –, bodo izbrani in uvrščeni na seznam projekti, predlagani za dodelitev nepovratnih sredstev.

Za vse ukrepe iz tega vodnika se lahko od prijaviteljev med postopkom ocenjevanja zahteva, naj predložijo dodatne informacije ali pojasnijo dokazila, predložena v zvezi z vlogo, če take informacije ali pojasnila predloga ne spremenijo bistveno. Dodatne informacije in pojasnila so še zlasti utemeljeni v primeru očitnih napak pri zapisu, ki jih je naredil prijavitelj, ali v primerih, ko – za projekte, financirane na podlagi sporazumov z več upravičenci – manjka eno ali več pooblastil partnerjev (za sporazume z več upravičenci glej oddelek „Sporazum o nepovratnih sredstvih“ v nadaljevanju).

Končna odločitev

Ob koncu postopka ocenjevanja se nacionalna ali Izvajalska agencija odloči, katerim projektom bodo dodeljena nepovratna sredstva, in sicer na podlagi:

- prednostnega seznama, ki ga predlaga odbor za ocenjevanje;
- proračuna, ki je na voljo za zadevni ukrep (ali zadevno aktivnost v okviru ukrepa).

Po koncu postopka ocenjevanja se prijavna dokumentacija in priloženo gradivo ne pošljejo nazaj prijavitelju, in sicer ne glede na izid postopka.

Uradno obveščanje o rezultatih

Vsi prijavitelji bodo o rezultatih ocenjevanja obveščeni s pismom o rezultatih ocenjevanja. V tem pismu bodo navedena nadaljnja navodila o naslednjih korakih v postopku glede podpisa sporazuma o nepovratnih sredstvih.

Za ukrepe, ki jih upravlja Izvajalska agencija:

Prijavitelji, ki oddajo uspešne vloge, bodo povabljeni k pripravi nepovratnih sredstev; preostali bodo uvrščeni na rezervni seznam ali zavrnjeni. Povabilo k pripravi nepovratnih sredstev ne pomeni uradne obveznosti financiranja. Izvajalska agencija bo pred dodelitvijo nepovratnih sredstvih morala opraviti še različna pravna preverjanja, in sicer: potrditev pravnega subjekta, preverjanje finančne zmogljivosti, izključitve itd. V tej fazi bodo morali prijavitelji predložiti finančne podatke svoje organizacije in imenovati pooblaščenega zastopnika pravnega subjekta (PZPS).

Če prijavitelj meni, da je bil postopek ocenjevanja nepravilno izveden, lahko vloži pritožbo (v skladu z roki in postopki, določenimi v uradnem obvestilu o izidu ocenjevanja). Opozoriti je treba, da se za obvestila, ki v desetih dneh po pošiljanju še niso bila odprta, šteje, da so bila prebrana, in da bodo roki začeli teči ob odprtju/dostopu do obvestila (glej tudi določila in pogoje portala za financiranje in javne razpise na spletnem naslovu: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/ftp/tc_en.pdf). Upoštevajte tudi, da je lahko število znakov pri pritožbah, predloženih v elektronski obliki, omejeno.

Okvirni časovni razpored za obvestilo o sklepu o dodelitvi nepovratnih sredstev in podpis sporazuma o nepovratnih sredstvih:

V primeru projektov v okviru ključnega ukrepa 1, ki jih upravljajo nacionalne agencije Erasmus+, bo obvestilo o sklepu o dodelitvi poslano in sporazum o nepovratnih sredstvih podpisan okvirno štiri mesece po roku za oddajo.

V primeru projektov v okviru ključnega ukrepa 2, ki jih upravljajo nacionalne agencije Erasmus+, bo obvestilo o sklepu o dodelitvi poslano in sporazum o nepovratnih sredstvih podpisan okvirno pet mesecev po roku za oddajo.

V primeru projektov v okviru ključnih ukrepov 2 in 3, ki jih upravlja Izvajalska agencija, bo obvestilo o sklepu o dodelitvi poslano okvirno šest mesecev po roku za oddajo, sporazum o nepovratnih sredstvih pa bo podpisan okvirno devet mesecev po roku za oddajo.

KAJ SLEDI PO ODOBRITVI VLOGE?

Sporazum o nepovratnih sredstvih

Če je projekt izbran za nepovratna sredstva EU v okviru programa Erasmus+:

- nacionalna ali Izvajalska agencija in prijavitelj podpišeta sporazum o nepovratnih sredstvih. Prijavitelj bo prejel sporazum o nepovratnih sredstvih, ki ga je treba podpisati in vrniti nacionalni agenciji ali Izvajalski agenciji; nacionalna agencija ali Izvajalska agencija zadnja podpiše sporazum. Ko sporazum podpišeta obe strani, prijavitelj postane upravičenec do nepovratnih sredstvih EU in lahko začne izvajati projekt[329].

Sporazumi o nepovratnih sredstvih so lahko v obliki sporazumov z enim upravičencem, pri čemer je prijavitelj edini upravičenec, ali sporazumov z več upravičenci, pri čemer vse partnerske organizacije konzorcija postanejo upravičenke sporazuma. Sporazum z več upravičenci podpiše koordinator, ki je edina kontaktna točka za nacionalno ali Izvajalsko agencijo. Vse druge organizacije, ki sodelujejo v projektu (soupravičenke), pa podpišejo pooblastilo, s katerim koordinatorja pooblastijo, da prevzame vlogo glavnega upravičenca. Praviloma je treba pooblastila vseh partnerjev koordinatorju predložiti ob prijavi. Če se ta pooblastila predložijo pozneje, morajo biti na voljo najpozneje ob podpisu sporazuma o nepovratnih sredstvih.

Opomba: pooblastila niso zahtevana za partnerske organizacije v državah, ki niso država organizacije prijaviteljice, v primeru projektov mobilnosti za študente in osebje v terciarnem izobraževanju, projekte mobilnosti za dijake in osebje v poklicnem izobraževanju in usposabljanju, projekte mobilnosti za učence in šolsko osebje ter projekte mobilnosti za osebje v izobraževanju odraslih. Pooblastilo organizaciji prijaviteljici pa morajo predložiti organizacije, ki so članice nacionalnih konzorcijev na področju terciarnega izobraževanja, PIU, šolskega izobraževanja in izobraževanja odraslih.

Znesek nepovratnih sredstev

Sprejetje vloge ne pomeni zavezanosti k dodelitvi sredstev v znesku, ki ga je zahteval prijavitelj. Zahtevani znesek sredstev se lahko zmanjša na podlagi posebnih finančnih pravil, ki se uporabljajo za zadevni ukrep.

Dodelitev nepovratnih sredstev v določenem krogu izbora ne pomeni upravičenosti za naslednje kroge. Treba je opozoriti, da je znesek nepovratnih sredstev, predviden v sporazumu, najvišji znesek, ki ga ni mogoče povečati, tudi če upravičenec zahteva višji znesek.

[329] Glej sprotno opombo zgoraj.

Sredstva, ki jih nakaže Izvajalska agencija ali nacionalna agencija, morajo biti razvidna na bančnem računu ali podračunu, ki ga navede upravičenec za plačilo nepovratnih sredstev.

Plačilni postopki

Glede na vrsto ukrepa, trajanje sporazuma o nepovratnih sredstvih in oceno finančnega tveganja se za projekte, podprte v okviru programa Erasmus+, uporabljajo različni plačilni postopki.

Razen za prvo plačilo predhodnega financiranja se bodo druga plačila ali izterjave izvedle na podlagi analize poročil ali zahtevkov za plačilo, ki jih predloži upravičenec (predloge teh dokumentov bodo med letom objavljene na spletiščih nacionalnih agencij, za Izvajalsko agencijo pa na portalu za financiranje in javne razpise).

Plačilni postopki, ki se uporabljajo v okviru programa Erasmus+, so opisani v nadaljevanju.

Plačilo predhodnega financiranja

Plačilo predhodnega financiranja bo nakazano upravičencu v 30 dneh od dneva, ko zadnja od obeh podpisnic podpiše sporazum o nepovratnih sredstvih (v nadaljnjem besedilu: začetek veljavnosti) in, kadar je to ustrezno, ko so zagotovljena vsa ustrezna finančna jamstva (glej oddelek „Finančno jamstvo“ v nadaljevanju). Namen predhodnega financiranja je upravičencu zagotoviti likvidna sredstva. Nacionalne agencije ali Izvajalska agencija se lahko odločijo za razdelitev prvega plačila predhodnega financiranja na več obrokov. Prav tako se lahko odločijo, da znižajo znesek predhodnega financiranja ali da ga sploh ne zagotovijo, če je bilo ugotovljeno, da je finančna zmogljivost upravičenca šibka.

Nadaljnja plačila predhodnega financiranja

Pri nekaterih ukrepih se bo drugo – in v nekaterih primerih tretje – plačilo predhodnega financiranja nakazalo upravičencu v 60 koledarskih dneh od datuma, ko nacionalna agencija ali Izvajalska agencija od upravičenca prejme zahtevke za nadaljnje plačilo predhodnega financiranja, pri čemer bo plačilo izvedeno le, če je zahtevku za nadaljnje plačilo predhodnega financiranja priloženo poročilo o predhodnem financiranju. Ta nadaljnja plačila predhodnega financiranja se lahko zahtevajo, ko je porabljenih vsaj 70 % prejšnjega plačila predhodnega financiranja. Če je iz izjave o rabi prejšnjih plačil predhodnega financiranja razvidno, da je bilo za kritje stroškov ukrepa porabljenih manj kot 70 % prejšnjih plačil predhodnega financiranja, se znesek novega plačila predhodnega financiranja zmanjša za neporabljeni znesek prejšnjega predhodnega financiranja.

Vmesno poročilo ali poročilo o napredku/tehnično poročilo

Od upravičencev se lahko v okviru nekaterih ukrepov zahteva, naj predložijo redno ali vmesno poročilo, ki bo priloženo zahtevku za vmesno plačilo.

V drugih primerih se bo od upravičencev morda prav tako zahtevalo, naj predložijo poročilo o napredku z informacijami o izvajanju projekta. Poročila o napredku ne sprožijo nadaljnjega plačila. Vmesno poročilo in poročilo o napredku je treba predložiti do roka, navedenega v sporazumu o nepovratnih sredstvih.

Plačilo ali izterjava razlike

Znesek zadnjega plačila upravičencu bo določen na podlagi končnega poročila, ki ga je treba predložiti do roka, navedenega v sporazumu o nepovratnih sredstvih. Če (a) dogodki, na podlagi katerih se pridobijo nepovratna sredstva, niso izvedeni ali so izvedeni drugače, kot je bilo načrtovano; ali če (b) so upravičeni stroški, ki jih je dejansko imel upravičenec, nižji od tistih, ki so bili načrtovani ob prijavi; ali če (c) je kakovost izvedenih aktivnosti/rezultatov

nezadostna, se lahko znesek sredstev sorazmerno zniža ali pa se, kadar je to ustrezno, od upravičenca zahteva, da povrne kakršne koli presežne zneske, ki jih je že prejel s plačilom predhodnega financiranja.

V okviru nekaterih ukrepov nacionalna ali Izvajalska agencija nakaže 100 % dodeljenih nepovratnih sredstev z obroki predhodnega financiranja. V takih primerih se plačilo razlike ne izvede. Vendar če – na podlagi končnega poročila, ki ga upravičenec predloži do roka, navedenega v sporazumu o nepovratnih sredstvih – (a) dogodki, na podlagi katerih se pridobijo nepovratna sredstva, niso izvedeni ali so izvedeni drugače, kot je bilo načrtovano; ali če (b) so upravičeni stroški, ki jih je dejansko imel upravičenec, nižji od tistih, ki so bili načrtovani ob prijavi; ali če (c) je kakovost izvedenih aktivnosti/rezultatov nezadostna, se bo od upravičenca zahtevalo, da povrne kakršne koli presežne zneske, ki jih je že prejel s plačilom predhodnega financiranja.

Plačila predhodnega financiranja (ali njihovi deli) se lahko pobotajo (brez soglasja upravičencev) z zneski, ki jih upravičenec dolguje organu, ki dodeli sredstva, v višini do zneska, dolgovanega navedenemu upravičencu.

Praviloma se izvede zadnje plačilo ali izda zahtevek za izterjavo razlike v 60 koledarskih dneh od prejema končnega poročila.

DRUGE POMEMBNE POGODBENE DOLOČBE

Finančno jamstvo

Če se ugotovi, da je finančna zmogljivost šibka, lahko nacionalna ali Izvajalska agencija od upravičenca, ki so mu bila dodeljena nepovratna sredstva, ki presegajo 60 000 EUR, zahteva, naj vnaprej predloži jamstvo za zmanjšanje finančnega tveganja, povezanega s plačilom predhodnega financiranja. To jamstvo se lahko zahteva za plačila predhodnega financiranja do enake višine zneska.

Namen takega jamstva je, da banka ali finančna institucija zagotavlja nepreklicno kolateralno poroštvo za obveznosti upravičenca na podlagi sporazuma o nepovratnih sredstvih ali se zavezuje, da jih bo poravnala na prvi poziv.

To finančno jamstvo v evrih zagotovi odobrena banka ali finančna institucija s sedežem v državi članici EU. Če ima upravičenec sedež v državi, ki ni država EU, lahko nacionalna agencija ali Izvajalska agencija pristane, da jamstvo zagotovi banka ali finančna institucija s sedežem v taki državi, če presodi, da banka ali finančna institucija zagotavlja enako finančno varnost in pogoje kot banke ali finančne institucije v državah članicah EU.

To jamstvo lahko nadomesti skupno jamstvo tretje osebe ali več tretjih oseb iz sodelujočih organizacij, ki so podpisnice istega sporazuma o nepovratnih sredstvih.

Jamstvo se bo sprostilo, ko se bo predhodno financiranje sčasoma poračunalo z vmesnimi plačili ali plačilom razlike upravičencu v skladu s pogoji iz sporazuma o nepovratnih sredstvih. Če bo razlika plačana z izterjavo, se bo jamstvo sprostilo, ko bo upravičenec o tem obveščen, ali pa bo ostalo izrecno veljavno do zadnjega plačila, in če bo zadnje plačilo v obliki izterjave, tri mesece od dneva, ko je upravičencu poslano obvestilo o dolgovanem znesku.

Oddaja naročil podizvajalcem in oddaja javnih naročil

Upravičenec lahko odda naročila podizvajalcem za posebne tehnične storitve, ki so del nalog v zvezi z ukrepi in zahtevajo specializirane spretnosti (s področja prava, računovodstva, davkov, človeških virov, informacijske tehnologije itd.), ali sklene pogodbe o izvajanju. Stroški, ki jih ima upravičenec s to vrsto storitev, se torej lahko štejejo za upravičene stroške, če izpolnjujejo vsa druga merila, navedena v sporazumu o nepovratnih sredstvih.

Kadar je za izvedbo projekta potrebno naročilo blaga, gradenj ali storitev (pogodba), morajo upravičenci oddati naročilo na podlagi ekonomsko najugodnejše ponudbe, tj. ponudbe, ki zagotavlja najboljše razmerje med kakovostjo in ceno, ali po potrebi na podlagi ponudbe z najnižjo ceno, ter pri tem zagotoviti, da ne pride do navzkrižja interesov in da se ohrani dokumentacija za primer revizije.

V primeru pogodbe o izvajanju, ki presega vrednost 60 000 EUR, lahko nacionalna agencija ali Izvajalska agencija za upravičenca poleg pravil, navedenih v prejšnjem odstavku, uvede posebna dodatna pravila. Ta posebna pravila bodo objavljena na spletiščih nacionalnih agencij ali Izvajalske agencije.

Informacije o dodeljenih nepovratnih sredstvih

V skladu z načelom preglednosti in zahtevo po naknadnem obveščanju javnosti morajo biti informacije o prejemnikih sredstev Unije objavljene na spletišču Komisije, Izvajalske agencije in/ali nacionalnih agencij v prvi polovici leta po zaključku proračunskega leta, za katero so bila sredstva dodeljena.

Podatki se lahko objavijo tudi v katerem koli drugem ustreznem sredstvu obveščanja, vključno z Uradnim listom Evropske unije.

Nacionalne agencije in Izvajalska agencija bodo objavile naslednje informacije:

- ime in naslov upravičenca;
- znesek dodeljenih nepovratnih sredstev;
- narava in namen dodelitve.

Če upravičenec vloži obrazloženo in ustrezno utemeljeno prošnjo, naj se te informacije ne objavijo, se mu ugodi, če lahko objava teh informacij ogrozi pravice in svoboščine zadevnih posameznikov, ki jih ščiti Listina Evropske unije o temeljnih pravicah, ali škodi poslovnim interesom upravičencev.

V zvezi z osebnimi podatki fizičnih oseb se objavljene informacije odstranijo dve leti po koncu proračunskega leta, v katerem so bila sredstva dodeljena.

Enako velja za osebne podatke, navedene v uradnih nazivih pravnih oseb (npr. združenje ali podjetje, ki ima v nazivu imena ustanoviteljev).

Te informacije se ne objavijo za štipendije, ki se plačajo fizičnim osebam, in drugo neposredno podporo, izplačano najbolj pomoči potrebnim fizičnim osebam (beguncem in brezposelnim osebam). Organizacije upravičenke tudi niso pooblaščene za objavo teh vrst informacij v zvezi z osebami, ki prejmejo nepovratna sredstva za mobilnost v okviru programa Erasmus+.

Obveščanje javnosti

Poleg zahtev v zvezi s prepoznavnostjo projekta ter izmenjavo njegovih rezultatov in njegovim učinkom (kar so merila za dodelitev) je treba za vsak odobreni projekt izpolniti obveznost glede minimalnega obveščanja javnosti.

Upravičenci morajo jasno navesti podporo Evropske unije v vseh obvestilih ali publikacijah, ne glede na vrsto ali sredstvo obveščanja, vključno z internetom, ali pri izvajanju vseh aktivnosti, za katere se uporabljajo nepovratna sredstva.

To je treba storiti v skladu z določbami iz sporazuma o nepovratnih sredstvih. Če se te določbe ne upoštevajo v celoti, se lahko zmanjšajo nepovratna sredstva upravičenca.

Preverjanja in revizije

Nacionalna agencija ali Izvajalska agencija in/ali Evropska komisija lahko izvede tehnična in finančna preverjanja ter revizije v zvezi z uporabo nepovratnih sredstev. Preveri lahko tudi zakonsko predpisane evidence upravičenca (ali soupravičenca) za namene rednega ocenjevanja pavšalnih zneskov, stroškov na enoto ali financiranja po pavšalni stopnji. Upravičenec (ali soupravičenec) se s podpisom svojega zakonitega zastopnika zaveže, da bo zagotovil dokaz o ustrezni uporabi nepovratnih sredstev. Evropska komisija, Izvajalska agencija, nacionalne agencije in/ali Evropsko računsko sodišče, OLAF, EJT ali organ, ki ga te institucije pooblastijo, lahko preverijo, kako so se uporabila nepovratna sredstva, kadar koli v petih letih ali v treh letih za nepovratna sredstva, ki ne presegajo 60 000 EUR, z začetkom od datuma plačila razlike ali izvedbe izterjave s strani nacionalne agencije ali Izvajalske agencije. Upravičenci torej v tem obdobju hranijo evidence, izvirnike dokazil, statistične podatke in druge dokumente, povezane z nepovratnimi sredstvi.

V primeru projektov, ki jih neposredno upravlja Izvajalska agencija (EACEA), se lahko uporabijo različne vrste revizijskih postopkov glede na vrsto zadevnega ukrepa ter višino in obliko dodeljenih nepovratnih sredstev.

Določbe v zvezi s preverjanji in revizijami so podrobno opisane v sporazumu o nepovratnih sredstvih.

Varstvo podatkov

Vse osebne podatke, vključene v prijavni obrazec ali sporazum o nepovratnih sredstvih, bo nacionalna agencija ali Izvajalska agencija ali Evropska komisija obdelala:

- za vsako obdelavo, ki se zahteva z morebitnimi uradnimi navodili ali navodili Evropske komisije ali je potrebna za izvajanje programa Erasmus+: v skladu z Uredbo (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2018 [1] o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 45/2001 in Sklepa št. 1247/2002/ES (Besedilo velja za EGP);
- za vsako obdelavo za druge namene, ki se ne zahteva z morebitnimi uradnimi navodili ali navodili Evropske komisije niti ni potrebna za izvajanje programa Erasmus+:
    - v skladu s splošno uredbo o varstvu podatkov (GDPR ali Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 [2]) za:
        - vse osebne podatke, ki jih obdela upravljavec ali obdelovalec v EU/EGP;
        - vse osebne podatke o posameznikih, na katere se nanašajo osebni podatki in ki so ob začetku obdelave v EU/EGP;
    - za vse druge obdelave v skladu z nacionalno zakonodajo o varstvu podatkov.

V teh primerih subjekt, ki odloča o sredstvih in namenih obdelave za te druge namene, nadomesti Evropsko komisijo kot odgovorni upravljavec podatkov v skladu z domačo veljavno zakonodajo o varstvu podatkov.

Razen če niso vprašanja označena kot izbirna, se odgovori prijavitelja na vprašanja v prijavnem obrazcu zahtevajo za ocenjevanje in nadaljnjo obdelavo vloge za nepovratna sredstva v skladu z Vodnikom za prijavitelje Erasmus+. Oddelek ali enota, odgovorna za zadevni program nepovratnih sredstev Unije (subjekt v vlogi upravljavca podatkov), bo osebne podatke obdelovala izključno v ta namen. Osebni podatki se lahko na podlagi potrebe po seznanitvi s podatki posredujejo tretjim osebam, vključenim v ocenjevanje vlog ali postopek upravljanja nepovratnih sredstev, brez poseganja v možnost posredovanja teh podatkov organom, pristojnim za spremljanje in inšpekcijske naloge v skladu s

pravom Evropske unije, ali organom, pooblaščenim za izvedbo ocenjevanja programa ali katerih koli ukrepov programa. Predvsem se lahko zaradi zaščite finančnih interesov Unije osebni podatki posredujejo službam za notranjo revizijo, Evropskemu računskemu sodišču, komisiji za finančne nepravilnosti ali Evropskemu uradu za boj proti goljufijam ter med odredbodajalci Komisije in izvajalskimi agencijami. Prijavitelj ima pravico dostopa do svojih osebnih podatkov in pravico do popravka takih podatkov. Če ima prijavitelj kakršna koli vprašanja v zvezi z obdelavo svojih osebnih podatkov, jih naslovi na agencijo, ki je izbrala projekt. V primeru sporov: lahko prijavitelj kadar koli uveljavlja pravico do pomoči Evropskega nadzornika za varstvo podatkov.

V zvezi z obdelavo osebnih podatkov v okviru programa Erasmus+ je na spletišču Komisije in Izvajalske agencije na voljo podrobna izjava o varstvu osebnih podatkov, vključno s kontaktnimi podatki: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/help/erasmus-and-data-protection_sl.

Za ukrepe, ki jih upravlja EACEA: https://ec.europa.eu/research/participants/data/support/legal_notice/h2020-ssps-grants-sedia_en.pdf.

Prijavitelj pred oddajo predlogov posameznike, katerih osebni podatki so vključeni v predlog, obvesti o ustrezni izjavi o varstvu osebnih podatkov, kot je navedeno zgoraj.

V okviru ukrepov, ki jih upravlja Izvajalska agencija, so prijavitelji – in če gre za pravne subjekte, osebe, ki so članice upravnega, vodstvenega ali nadzornega organa prijavitelja ali imajo pooblastila za zastopanje, odločanje ali nadzor v zvezi s prijaviteljem, ali fizične ali pravne osebe, ki prevzamejo neomejeno odgovornost za dolgove prijavitelja – obveščeni, da lahko odredbodajalec agencije njihove osebne podatke (naziv, ime v primeru fizične osebe, naslov, pravno obliko ter nazive in imena oseb s pooblastili za zastopanje, odločanje ali nadzor, če gre za pravno osebo) registrira v sistem za zgodnje odkrivanje in izključitev, če so v kateri koli od situacij iz Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046.

DEL D – GLOSAR IZRAZOV

To poglavje vsebuje opredelitve ključnih konceptov in pogostih izrazov, povezanih s programom Erasmus+. Glosar je razdeljen na oddelke, razvrščene po abecednem vrstnem redu, ki vsebujejo skupno terminologijo in posebno terminologijo s koncepti, ki se nanašajo samo na posamezni sektor.

Skupni izrazi

Spremljevalna oseba	Oseba, ki spremlja udeležence (učeče se, osebje, mlade ali mladinske delavce) pri aktivnosti mobilnosti, da bi zagotovila njihovo varnost, podporo in dodatno pomoč ter pomagala pri njihovem učinkovitem učenju med izvajanjem aktivnosti mobilnosti. Pri individualnih aktivnostih lahko spremlja udeležence z manj priložnostmi ali mladoletnike in mlade, ki nimajo veliko izkušenj zunaj svoje države. V primeru skupinskih aktivnosti na področju izobraževanja in usposabljanja mora usposobljeno izobraževalno osebje spremljati skupino, da se olajša učni proces.
Akreditacija	Postopek, s katerim se zagotovi, da organizacije, ki želijo prejeti finančna sredstva v okviru ukrepa programa Erasmus+, izpolnjuje nabor standardov kakovosti ali pogojev, ki jih Evropska komisija določi za ta ukrep.
Povezan subjekt	Za povezane subjekte se lahko štejejo naslednji subjekti (v skladu s členom 187 finančne uredbe): • pravni subjekti, ki imajo pravno ali kapitalsko povezavo z upravičenci; ta povezava ni niti omejena na ukrep niti vzpostavljena zgolj zaradi izvajanja tega ukrepa; • več subjektov, ki izpolnjujejo merila za dodelitev nepovratnih sredstev in skupaj oblikujejo en subjekt, ki se lahko obravnava kot edini upravičenec, tudi kadar je bil ta subjekt posebej ustanovljen z namenom izvajanja ukrepa. Povezani subjekti morajo izpolnjevati merila za upravičenost in neizključitev ter, če je primerno, tudi merila za izbor, ki se uporabljajo za prijavitelje.
Prijavitelj	Katera koli sodelujoča organizacija ali neformalna skupina mladih, ki odda vlogo. Prijavitelji se lahko prijavijo posamično ali v imenu drugih organizacij, vključenih v projekt. V slednjem primeru je prijavitelj tudi koordinator.
Rok za oddajo prijave	Končni datum za oddajo vloge nacionalni agenciji ali Izvajalski agenciji, do katerega se ta šteje za upravičeno.

Pridruženi partnerji	To so partnerji iz javnega ali zasebnega sektorja, ki prispevajo k izvajanju določenih projektnih nalog/aktivnosti ali podpirajo promocijo in trajnostnost projekta, vendar se z vidikov upravljanja sporazuma ne štejejo za upravičence in v okviru projekta ne prejmejo nobenih finančnih sredstev iz programa (nimajo pravice obračunavati stroškov ali zahtevati prispevkov).
Osnovne spretnosti	Pismenost, matematika, naravoslovje in tehnologija; te spretnosti so vključene v ključne kompetence.
Upravičenec	Če je projekt odobren za nepovratna sredstva Erasmus+, postane organizacija prijaviteljica s podpisom pogodbe z nacionalno agencijo ali Izvajalsko agencijo, ki je izbrala projekt, upravičenka. Če je bila prijava oddana v imenu drugih sodelujočih organizacij, lahko partnerji postanejo soupravičenci do nepovratnih sredstev.
Kombinirana mobilnost	Kombinacija fizične mobilnosti in virtualne komponente, ki olajšuje izmenjavo s sodelovalnim spletnim učenjem in timsko delo.
Razpis za zbiranje predlogov	Razpis, ki ga objavi Komisija ali ki se objavi v njenem imenu, za predložitev predloga za ukrep, ki ustreza zastavljenim ciljem in izpolnjuje zahtevane pogoje, v določenem roku. Razpisi za zbiranje predlogov se objavijo v Uradnem listu Evropske unije (serija C) in/ali na zadevnih spletiščih Komisije, nacionalne agencije ali Izvajalske agencije.
Potrdilo o udeležbi	V okviru programa Erasmus+ je to dokument, ki se izda osebi, ki je zaključila aktivnost učenja na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine, kadar je to ustrezno. Potrjuje udeležbo in, kadar je to ustrezno, učne izide udeleženca v aktivnosti.
Vsebinska napaka	Manjša ali nenamerna napaka v dokumentu, ki spreminja njegov pomen, kot je tipografska napaka ali nenamerno dodajanje ali izpustitev besede, fraze ali številke.
Sofinanciranje	Načelo, po katerem mora del stroškov projekta, ki ga podpira EU, kriti upravičenec ali pa se morajo kriti z zunanjimi prispevki, ki niso nepovratna sredstva EU.
Družba	Pravne osebe, ustanovljene v skladu s civilnim ali gospodarskim pravom, vključno z zadrugami, in druge pravne osebe javnega ali zasebnega prava, razen tistih, ki so neprofitne.
Konzorcij	Dve ali več sodelujočih organizacij, ki se združijo, da bi pripravile, izvajale in nadalje spremljale projekt ali aktivnost projekta. Konzorcij je lahko nacionalen (tj. vključuje organizacije s sedežem v isti državi) ali mednaroden (vključuje sodelujoče organizacije iz različnih držav).
Koordinator/koordinatorska organizacija	Sodelujoča organizacija, ki odda vlogo za nepovratna sredstva Erasmus+ v imenu konzorcija partnerskih organizacij. Koordinator ima posebne obveznosti, ki so predvidene v sporazumu o nepovratnih sredstvih.

Digitalna kompetenca	Vključuje samozavestno, kritično in odgovorno uporabo digitalnih tehnologij ter interakcijo z njimi pri učenju, delu in družbenem udejstvovanju. Vključuje informacijsko in podatkovno pismenost, sporazumevanje in sodelovanje, medijsko pismenost, ustvarjanje digitalnih vsebin (tudi programiranje), varnost (tudi digitalno dobro počutje in kompetence v zvezi s kibernetsko varnostjo), vprašanja intelektualne lastnine, reševanje problemov in kritično mišljenje.
Podjetje	Kakršno koli podjetje, ki izvaja gospodarsko aktivnost, ne glede na velikost, pravno obliko ali gospodarski sektor, v katerem deluje.
Evropsko ogrodje kvalifikacij (EOK)	Skupno referenčno ogrodje osmih ravni kvalifikacij, izraženih kot učni izidi z rastočimi ravnmi usposobljenosti. Uporabljajo se kot pretvornik med različnimi sistemi kvalifikacij in njihovimi ravnmi. Namen evropskega ogrodja kvalifikacij za vseživljenjsko učenje (EOK) je izboljšati preglednost, primerljivost in prenosljivost kvalifikacij državljanov (UL 2017/C 189/03).
ESCO (večjezična evropska klasifikacija spretnosti, kompetenc, kvalifikacij in poklicev)	Opredeljuje in razvršča spretnosti in kompetence, kvalifikacije in poklice, ki so pomembni za trg dela EU ter izobraževanje in usposabljanje, v 25 evropskih jezikih. Sistem vsebuje poklicne profile in prikazuje razmerja med poklici, spretnostmi, kompetencami in kvalifikacijami. Klasifikacija ESCO je bila razvita v odprtokodni informacijski obliki in je vsem na voljo brezplačno.
Sedež	Nanaša se na organizacijo ali organ, ki izpolnjuje določene nacionalne pogoje (registracija, izjava, objava itd.), na podlagi katerih nacionalni organ uradno priznava tako organizacijo ali organ. V primeru neformalne skupine mladih se šteje, da ima zakonito prebivališče njenega zakonitega zastopnika za namene upravičenosti do nepovratnih sredstev Erasmus+ enak učinek.
Države članice Evropske unije in tretje države, pridružene programu	Države, ki niso članice EU, in države članice EU, ki so ustanovile nacionalno agencijo, ki v celoti sodeluje v programu Erasmus+. Seznam držav članic EU in tretjih držav, pridruženih programu, je naveden v delu A tega vodnika, in sicer v poglavju „Kdo lahko sodeluje v programu Erasmus+?“.
Europass	Spletna platforma Europass, ki je ukrep programa znanj in spretnosti za Evropo, posameznikom in organizacijam zagotavlja spletna orodja in informacije o priložnostih za učenje, ogrodjih kvalifikacij in kvalifikacijah, usmerjanju, podatkih o spretnostih, orodjih za samoocenjevanje, dokumentiranju spretnosti in kvalifikacij ter povezljivosti s priložnostmi za učenje in zaposlitev. Platforma Europass ponuja tudi orodja in programsko opremo za podporo digitalno podpisanim kvalifikacijam, kot je napovedano v akcijskem načrtu za digitalno izobraževanje, prek evropskih digitalnih potrdil za učenje. Platforma je medsebojno povezana z nacionalnimi viri podatkov za priložnosti za učenje in nacionalnimi podatkovnimi zbirkami ali registri kvalifikacij.

Evropske nevladne organizacije	**Za namene tega programa** so to nevladne organizacije, ki delujejo prek formalno priznane strukture, sestavljene iz evropskega organa/sekretariata, ki ima vsaj eno leto zakoniti sedež v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, in nacionalnih organizacij/podružnic v vsaj devetih državah članicah EU in tretjih državah, pridruženih programu. Te nacionalne organizacije/podružnice morajo: • biti dokazano zakonito povezane[330] z evropskim organom/sekretariatom; • biti aktivne na področju izobraževanja, usposabljanja ali mladine;
Prijavitelj, ki prvič odda vlogo	Vsaka sodelujoča organizacija, ki v okviru določene vrste ukrepa, ki ga podpira ta program ali njegov predhodni program, v zadnjih sedmih letih ni prejela podpore kot koordinator projekta (prijavitelj).
Višja sila	Nepredvidljive izjemne razmere ali dogodek, na katere udeleženec ne more vplivati in ki jih ni mogoče pripisati njegovi napaki ali malomarnosti.
Zelene spretnosti	Temeljne spretnosti za prehod na nizkoogljično gospodarstvo, ki so lahko splošne, kot so trajnostno kmetijstvo, varstvo tal in zmanjšanje porabe energije in količine odpadkov, ali bolj tehnične, kot je znanje o energiji iz obnovljivih virov.
Zeleno potovanje	Potovanje, pri katerem se za večji del potovanja uporabljajo prevozna sredstva z manjšimi emisijami, kot so avtobus, vlak ali souporaba avtomobila.
Priložnostno učenje	Učenje, ki je posledica vsakodnevnih aktivnosti in izkušenj, ki niso organizirane ali strukturirane v smislu ciljev, časa ali pomoči pri učenju; z vidika učečega se je to učenje lahko nenamerno.
Mednaroden	V okviru programa Erasmus+ zadeva kateri koli ukrep, ki vključuje vsaj eno državo članico EU ali tretjo državo, pridruženo programu, in vsaj eno tretjo državo, ki ni pridružena programu.
Sledenje na delovnem mestu	Obisk v partnerski organizaciji v drugi državi z namenom usposabljanja na podlagi spremljanja strokovnih delavcev pri njihovem vsakodnevnem delu v organizaciji gostiteljici, izmenjave dobrih praks, pridobitve spretnosti in znanja in/ali vzpostavitve dolgoročnih partnerstev na podlagi opazovanja s sodelovanjem.
Ključne kompetence	Osnovni nabor znanja, spretnosti in odnosov, ki jih vsi posamezniki potrebujejo za osebno izpopolnitev in osebni razvoj, zaposljivost, socialno vključenost, trajnostni življenjski slog, uspešno življenje v miroljubnih družbah, zdravstveno ozaveščeno upravljanje življenja in aktivno državljanstvo, kot so opisani v Priporočilu Sveta 2018/C 189/01 z dne 22. maja 2018 o ključnih kompetencah za vseživljenjsko učenje.
Učna mobilnost	Fizična preselitev v državo, ki ni država stalnega prebivališča, zaradi študija, usposabljanja ali neformalnega oziroma priložnostnega učenja.
Učni izidi	Izjave o tem, kaj udeleženec zna, razume in je sposoben opraviti ob zaključku učnega procesa. Opredeljene so v smislu znanja, spretnosti in kompetenc.

[330] V tem glosarju opredeljeno pod izrazom „zakonita povezava“.

Pravni subjekt	Fizična oseba ali pravna oseba, ustanovljena in priznana kot taka v skladu z nacionalnim pravom, pravom Unije ali mednarodnim pravom, ki ima pravno osebnost in lahko v svojem imenu uveljavlja pravice in prevzema obveznosti, ali subjekt, ki nima pravne osebnosti iz točke (c) člena 197(2) finančne uredbe.
Pooblaščeni zastopnik pravnega subjekta (PZPS)	Za ukrepe, ki jih upravlja Evropska izvajalska agencija za izobraževanje in kulturo vzporedno s potrditvijo organizacije v registru udeležencev, morajo njeni pravni zastopniki imenovati pooblaščenega zastopnika pravnega subjekta (PZPS). Vloga PZPS je ključna: po potrditvi s strani Komisije bo PZPS pooblaščen za: • upravljanje pravnih in finančnih informacij o organizaciji; • upravljanje pravic do dostopa oseb v organizaciji (vendar ne na ravni projekta); • imenovanje predstavnikov organizacije, ki bodo prek portala za financiranje in javne razpise elektronsko podpisali sporazume o nepovratnih sredstvih (pravni podpisniki (Legal Signatories) – LSIGN) ali računovodske izkaze (finančni podpisniki (Financial Signatories) – FSIGN). Vsi koraki za potrditev PZPS so pojasnjeni na portalu za financiranje in javne razpise.
Manj izkušena organizacija	Vsaka sodelujoča organizacija, ki v zadnjih sedmih letih ni več kot dvakrat prejela podpore v okviru določene vrste ukrepa, podprtega s tem programom ali njegovim predhodnim programom. Ta kategorija vključuje kategorijo „prijavitelj, ki prvič odda vlogo“, kot je opredeljena zgoraj.
Vseživljenjsko učenje	Učenje v vseh oblikah, bodisi formalnem, neformalnem ali priložnostnem, ki poteka v vseh življenjskih obdobjih ter katerega rezultat je izboljšanje ali posodobitev znanja, spretnosti, kompetenc in odnosov ali udeležbe v družbi z osebnega, državljanskega, kulturnega vidika ter družbenega področja ali področja, povezanega z zaposlitvijo, vključno z zagotavljanjem storitev svetovanja in usmerjanja; vključuje vzgojo in izobraževanje v zgodnjem otroštvu, splošno izobraževanje, poklicno izobraževanje in usposabljanje, terciarno izobraževanje, izobraževanje odraslih, mladinsko delo in druga učna okolja zunaj formalnega izobraževanja in usposabljanja ter običajno spodbuja medsektorsko sodelovanje in prožne učne poti.
Nova organizacija	Vsaka sodelujoča organizacija, ki prej ni prejela podpore v okviru določene vrste ukrepa, podprtega s tem programom ali njegovim predhodnim programom, kot koordinatorka ali partnerka.
Mikrodokazila	Mikrodokazila so je priznana dokazila o učnih izidih, ki so jih učeči se pridobili po kratki učni izkušnji, v skladu s preglednimi standardi in zahtevami ter po ocenjevanju. To dokazilo je v obliki overjene listine, na kateri so navedeni ime imetnika, doseženi učni izidi, metoda ocenjevanja, organ, ki je podelil listino, in po potrebi raven ogrodja kvalifikacij in pridobljene kreditne točke. Mikrodokazila so v lasti učečega se ter jih je mogoče deliti, prenesti in združiti v obsežnejše kvalifikacije.
Sporazum o mobilnosti/učni sporazum	Sporazum med organizacijo pošiljateljico in organizacijo gostiteljico ter sodelujočimi posamezniki, v katerem so opredeljeni cilji in vsebina obdobja mobilnosti, da se zagotovita ustreznost in kakovost mobilnosti. Organizacija gostiteljica ga lahko uporabi tudi kot podlago za priznavanje obdobja v tujini.

Mesec	V okviru programa Erasmus+ in za namene izračuna nepovratnih sredstev ima en mesec 30 dni.
MOOC	Okrajšava za „množične odprte spletne tečaje“, vrsto tečajev, ki se v celoti izvajajo prek spleta, do katerih ima vsakdo prost dostop brez stroškov, pogojev za vpis ali drugih omejitev, ter ki imajo pogosto veliko število udeležencev. Vsebujejo lahko osebne elemente, na primer spodbujanje srečanj lokalnih udeležencev, in formalno ocenjevanje, vendar praviloma uporabljajo medsebojne preglede, samoocenjevanje in samodejno ocenjevanje. Obstajajo številne različice MOOC s poudarkom na specifičnih sektorjih ali ciljnih skupinah (npr. osredotočanje na poklicno razsežnost, učitelje) ali z različnimi metodami poučevanja MOOC, financirani v okviru programa Erasmus+, morajo biti odprti za vse ter udeležencem brezplačno zagotoviti udeležbo in potrdilo ali izkaznico o opravljenem tečaju. Zahteva glede prostega dostopa do učnih virov velja tudi za MOOC in druge celovite tečaje.
Nacionalna agencija	Organ, ki je na nacionalni ravni odgovoren za izvajanje programa na nacionalni ravni v državi članici ali tretji državi, pridruženi programu. V vsaki državi lahko obstaja ena ali več nacionalnih agencij.
Nacionalni organ	Organ, ki je na nacionalni ravni odgovoren za spremljanje in nadziranje vodenja programa v državi članici ali tretji državi, pridruženi programu. V vsaki državi lahko obstaja en ali več nacionalnih organov.
Neformalno učenje	Učenje, ki poteka z načrtovanimi učnimi aktivnostmi, pri katerih je prisotna določena oblika podpore pri učenju, vendar ni del sistema formalnega izobraževanja in usposabljanja.
Poklicni profil	Sklop spretnosti, kompetenc, znanja in kvalifikacij, ki so običajno potrebni za določen poklic.
OID	Identifikacijska oznaka organizacije (OID) enoznačno označuje vašo organizacijo med vsemi organizacijami, ki sodelujejo v ukrepih programa Erasmus+ in Evropske solidarnostne enote, ki jih upravljajo nacionalne agencije. OID svoje organizacije lahko uporabite pri prijavi za akreditacijo ali nepovratna sredstva v okviru ukrepov programa Erasmus+ in Evropske solidarnostne enote, ki jih upravljajo nacionalne agencije.
Prost dostop	Splošni koncept proste objave določenih vrst gradiva, tj. do tega gradiva lahko dostopa in ga uporablja največja možna skupina uporabnikov ter je namenjeno za največje število primerov uporabe. Program Erasmus+ vključuje zahtevo glede prostega dostopa do učnih virov in spodbuja prost dostop do rezultatov in podatkov raziskav.
Prosto dostopni učni viri (PDUV)	Učno gradivo vseh vrst (npr. učbeniki, delovni listi, učne priprave, izobraževalni videoposnetki, celotni spletni tečaji, igre za učenje), ki jih je mogoče prosto uporabljati, prilagajati in deliti. PDUV so bili bodisi objavljeni z odprtimi licencami bodisi so v javni lasti (tj. avtorske pravice so potekle). Brezplačna gradiva, ki jih javnost ne more prilagajati in deliti, niso PDUV.

Odprta licenca	Način, s katerim imetniki avtorskih pravic (ustvarjalci ali drugi imetniki pravic) splošni javnosti podelijo veljavno dovoljenje za brezplačno uporabo svojega dela. V okviru zahteve glede prostega dostopa v programu Erasmus+ mora taka odprta licenca dovoliti najmanj uporabo, prilagoditev in razdeljevanje. Odprta licenca bi morala biti navedena na delu samem ali tam, kjer se delo razdeljuje. Učno gradivo z odprto licenco se imenuje prosto dostopni učni viri (PDUV).
Udeleženec aktivnosti programa Erasmus+	Posameznik, ki je v celoti vključen v projekt in lahko prejme financiranje Evropske unije, ki so namenjena kritju njihovih stroškov udeležbe (zlasti potne stroške in stroške bivanja).
Sodelujoča organizacija	Organizacija ali neformalna skupina mladih, ki je vključena v projekt Erasmus+ kot koordinatorica ali partnerica.
Partnerska organizacija	Partnerska organizacija je organizacija, ki je uradno vključena v projekt (soupravičenci), vendar ne prevzame vloge koordinatorja.
Partnerstvo	Sporazum med skupino institucij ali organizacij za izvajanje skupnih aktivnosti in projektov.
Udeleženci z manj priložnostmi	Osebe z manj priložnostmi so osebe, ki se zaradi gospodarskih, socialnih, kulturnih, geografskih ali zdravstvenih razlogov, migrantskega ozadja ali razlogov, kot so invalidnost in učne težave, ali katerih koli drugih razlogov, vključno s potencialnimi razlogi za diskriminacijo iz člena 21 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, spopadajo z ovirami, ki jim preprečujejo učinkovit dostop do priložnosti v okviru programa.
Vzajemno učenje	Vzajemna aktivnost učenja, ki je obojestransko koristno in vključuje izmenjavo znanja, idej in izkušenj med udeleženci. Prakse vzajemnega učenja udeležencem omogočajo interakcijo z drugimi udeleženci, z vrstniki oziroma kolegi, in sodelovanje v aktivnostih, v katerih se lahko učijo drug od drugega ter dosegajo izobraževalne in strokovne cilje in/ali cilje osebnostnega razvoja.
Pripravljalni obisk	Obisk v državi organizacije gostiteljice pred začetkom aktivnosti mobilnosti zaradi priprave in zagotavljanja visoke kakovosti navedenih aktivnosti. Med primeri nalog v okviru takih obiskov so olajšanje upravnih ureditev ter krepitev zaupanja in razumevanja med vključenimi organizacijami.
Poklicni razvoj	Postopek krepitve poklicnih sposobnosti udeležencev (učečih se in osebja) z razvojem kompetenc in strokovnega znanja ter pridobivanjem novih spretnosti, ki se običajno opredelijo v analizi potreb po razvoju. Poklicni razvoj obsega vse vrste priložnosti za učenje, od strukturiranega usposabljanja in seminarjev do priložnosti za priložnostno učenje.
Profitna organizacija, dejavna na področju družbene odgovornosti podjetij	Zasebna družba, a) ki posluje v skladu z etičnimi standardi in/ali b) ki poleg poslovanja izvaja tudi nekatere ukrepe z družbeno vrednostjo.
Projekt	Skladen nabor aktivnosti, ki so namenjene doseganju opredeljenih ciljev in rezultatov ter so organizirane v ta namen.
Kvalifikacija	Formalni rezultat postopka ocenjevanja in vrednotenja, ki se pridobi, kadar pristojni organ ugotovi, da je posameznik dosegel učne izide glede na dane standarde.
Organizacija gostiteljica	Sodelujoča organizacija, ki sprejema udeležence in organizira aktivnosti v okviru projekta Erasmus+.

Šola	Institucija, ki zagotavlja splošno, poklicno ali strokovno izobraževanje na kateri koli ravni, od predšolske do višje sekundarne, vključno z vzgojo in izobraževanjem v zgodnjem otroštvu. Za preverjanje upravičenosti na področju „splošnega šolskega izobraževanja“ glej opredelitev upravičenih šol za posamezno državo na spletišču zadevne nacionalne agencije.
Učenec oziroma dijak	Oseba, ki je v učne namene vpisana v institucijo za splošno izobraževanje na kateri koli ravni od vzgoje in izobraževanja v zgodnjem otroštvu do višjega sekundarnega izobraževanja ali ki se šola zunaj institucionalnega okolja, ki jo pristojni organi štejejo za upravičeno do sodelovanja v programu na svojih ozemljih.
Organizacija pošiljateljica	Organizacija pošiljateljica pošlje enega ali več udeležencev na aktivnost projekta Erasmus+.
Mala in srednja podjetja (MSP)	Podjetja (glej opredelitev zgoraj) z manj kot 250 zaposlenimi, letnim prometom, ki ne presega 50 milijonov EUR, in/ali skupno letno bilanco stanja, ki ne presega 43 milijonov EUR.
Socialno podjetje	Podjetje ne glede na pravno obliko, ki ni uvrščeno na reguliran trg v smislu člena 4(21) Direktive 2014/65/EU in ki: (1) si prizadeva za doseganje svojega glavnega cilja izmerljivih pozitivnih socialnih učinkov v skladu s svojimi statuti ali drugimi z zakonom določenimi dokumenti o vzpostavitvi poslovanja, ne pa za ustvarjanje dobička za svoje lastnike, člane in delničarje, pri čemer podjetje: (a) zagotavlja inovativne storitve ali izdelkov, ki ustvarjajo socialni donos, in/ali (b) uporablja inovativno metodo proizvodnje izdelkov ali zagotavljanja storitev ter pri tem izpolnjuje svoj socialni cilj; (2) znova vlaga svoj dobiček najprej in predvsem v doseganje svojega glavnega cilja ter ima vnaprej določene postopke in pravila za vse okoliščine, v katerih se dobički razdelijo med delničarje in lastnike, kar zagotavlja, da tako razdeljevanje dobička ne spodkopava glavnega cilja; (3) je upravljano podjetniško, odgovorno in pregledno, predvsem z vključevanjem delavcev, strank in/ali deležnikov, na katere vplivajo njegove poslovne dejavnosti.
Osebje	Oseba, ki je poklicno ali prostovoljno vključena v izobraževanje, usposabljanje ali neformalno učenje na vseh ravneh. Vključuje profesorje, učitelje (vključno s predšolskimi učitelji), trenerje, vodstvene delavce šol, mladinske delavce, športno osebje, osebje za vzgojo in izobraževanje v zgodnjem otroštvu, neizobraževalno osebje in druge strokovne delavce, ki redno sodelujejo pri spodbujanju učenja.
Zakonita povezava	Ta pojem pomeni, da sodelovanje med zadevnimi organizacijami temelji na formaliziranem/dokumentiranem odnosu, ki ni niti omejen na projekt, za katerega so zaprosile, niti vzpostavljen izključno za namene njegovega izvajanja. Ta povezava lahko zajema številne oblike, od močno prepletene (npr. ena „matična organizacija“ z nacionalnimi podružnicami/povezanimi subjekti z ustrezno pravno osebo ali brez nje) do ohlapnejše (npr. mreža, ki deluje na podlagi jasno opredeljenega načina članstva, ki zahteva na primer: plačilo članarine, podpis pogodbe o članstvu/sporazuma, opredelitev pravic in obveznosti obeh strank itd.).

Študijski obisk	Potovanje, na katerem udeleženec spozna in preuči drugo organizacijo ali institucijo, njene prakse in sisteme. Udeležencu omogoča učno izkušnjo na podlagi neposrednega stika ter opazovanja metod in praks gostiteljske organizacije.
Tretje države, ki niso pridružene programu	Države, ki niso v celoti vključene v program Erasmus+, temveč lahko sodelujejo (kot partnerice ali prijaviteljice) v določenih ukrepih programa. Seznam tretjih držav, ki niso pridružene programu, je naveden v delu A tega vodnika, in sicer v poglavju „Kdo lahko sodeluje v programu Erasmus+?“.
Praksa (delovna praksa)	Obdobje v podjetju ali organizaciji v drugi državi za pridobitev posebnih kompetenc, potrebnih na trgu dela, delovnih izkušenj in boljšega razumevanja gospodarske in družbene kulture te države.
Transnacionalen	V okviru programa Erasmus+ se pojem nanaša na vsako aktivnost, ki vključuje vsaj dve državi članici EU in tretji državi, pridruženi programu, razen če je navedeno drugače.
Prečne (mehke, življenjske) spretnosti	Vključujejo sposobnost kritičnega mišljenja, vedoželjnost in ustvarjalnost, iniciativnost, reševanje problemov in sodelovanje, sposobnost učinkovitega sporazumevanja v večkulturnem in večdisciplinarnem okolju, sposobnost prilagajanja okolju, obvladovanje stresa in negotovosti. Te veščine so del ključnih kompetenc.
Orodja Unije za preglednost in priznavanje	Instrumenti, ki pomagajo deležnikom razumeti, ceniti ter, kadar je to ustrezno, priznavati učne izide in kvalifikacije po vsej Evropski uniji.
Vrednotenje neformalnega in priložnostnega učenja	Postopek potrjevanja, ki ga izvaja pooblaščeni organ, da je posameznik dosegel učne izide glede na ustrezen standard; sestavljen je iz naslednjih štirih ločenih faz: 1.ugotavljanje posebnih izkušenj posameznika v pogovoru; 2.priprava dokumentacije, ki potrjuje izkušnje posameznika; 3.formalna ocena teh izkušenj in 4.potrjevanje rezultatov ocene, ki je lahko podlaga za delno ali polno kvalifikacijo.
Virtualno sodelovanje	Vse oblike sodelovanja z uporabo orodij informacijske in komunikacijske tehnologije za olajšanje in podporo vseh ustreznih ukrepov programa.
Virtualno učenje	Pridobivanje znanja, spretnosti in kompetenc z uporabo orodij informacijske in komunikacijske tehnologije, ki udeležencem omogočajo smiselno transnacionalno ali mednarodno učno izkušnjo.
Delovni sklop	Sestavni del razčlenitve projektnega dela. Predstavlja skupino projektnih aktivnosti, usmerjenih v skupne posebne cilje.
Mladi	V okviru programa Erasmus+ so to posamezniki, stari od 13 do 30 let.

terciarno izobraževanje

Kreditna točka	Sklop učnih izidov posameznika, ki so bili ocenjeni in ki se lahko zbirajo za pridobitev kvalifikacije ali prenos v drug učni program ali kvalifikacijo.

Kreditna mobilnost	Omejeno obdobje študija ali prakse v tujini v okviru tekočega študija na domači instituciji, namenjeno pridobivanju kreditnih točk. Po obdobju mobilnosti se študenti vrnejo na domačo institucijo, da dokončajo študij.
Mobilnost za pridobitev diplome	Obdobje študija v tujini s ciljem pridobiti diplomo ali potrdilo v državah gostiteljicah.
Priloga k diplomi	Priloga k uradni dokumentaciji o kvalifikacijah, namenjena zagotovitvi podrobnejših informacij o študiju, ki so zbrane v dogovorjeni obliki, ki je mednarodno priznana; dokument, ki se priloži diplomi v terciarnem izobraževanjem izobraževanju ter zagotavlja standardiziran opis narave, ravni, okvira, vsebine in statusa študija, ki ga je končal imetnik diplome. Izdajo jo terciarne izobraževalne institucije v skladu s standardi, ki so jih odobrili Evropska komisija, Svet Evrope in Unesco. V okviru mednarodnega skupnega študijskega programa se priporoča, da se zagotovi „skupna priloga k diplomi“, ki zajema celoten program in jo potrdijo vse univerze, ki podeljujejo diplomo.
Dvojna/večkratna diploma	(Najmanj) dve ločeni potrdili o diplomi, ki se podelita študentu ob uspešnem zaključku skupnega programa. Dvojna diploma je posebna vrsta večkratne diplome. Vsako diplomo mora podpisati pristojni organ zadevne institucije in mora biti uradno priznana v državah, kjer so različne institucije, ki so diplome podelile.
ECHE (listina Erasmus za terciarno izobraževanje)	Akreditacija, ki jo podeljuje Evropska komisija ter ki terciarnim izobraževalnim institucijam iz držav članic EU in tretjih držav, pridruženih programu, omogoča upravičenost do prijave in udeležbe v aktivnostih učne mobilnosti in sodelovanja v okviru programa Erasmus+. Terciarne izobraževalne institucije iz tretjih držav z Zahodnega Balkana, ki niso pridružene programu, se lahko za namene razpisa za zbiranje predlogov za pobudo Evropske univerze, v okviru katere so upravičenke, prijavijo za in prejmejo listino ECHE. Listina navaja temeljna načela, ki jih mora spoštovati institucija pri organiziranju in izvajanju visokokakovostne mobilnosti in sodelovanja. Določa pogoje, ki jih bo institucija upoštevala za zagotavljanje visokokakovostnih storitev in postopkov ter zanesljivih in preglednih informacij.
ECTS (evropski sistem prenašanja in zbiranja kreditnih točk)	Sistem zbiranja in prenašanja kreditnih točk, ki je usmerjen v študenta ter temelji na preglednosti postopkov učenja, poučevanja in ocenjevanja. Njegov cilj je olajšati načrtovanje, izvajanje in ocenjevanje študijskih programov in mobilnosti študentov s priznavanjem kvalifikacij in obdobij študija. Pomaga pri snovanju, opisovanju in izvajanju študijskih programov ter dodeljevanju kvalifikacij na terciarni ravni. Ob uporabi sistema ECTS skupaj z ogrodji kvalifikacij, ki temeljijo na izidih, so študijski programi in kvalifikacije preglednejši, priznavanje kvalifikacij pa je lažje.

terciarna izobraževalna institucija	Pomeni institucijo, ki v skladu z nacionalnim pravom ali prakso omogoča pridobitev priznanih stopenj izobrazbe ali drugih priznanih kvalifikacij na terciarni ravni, ne glede na to, kako se taka institucija imenuje, ali drugo primerljivo institucijo na terciarni ravni, ki jo nacionalni organi štejejo za upravičeno do sodelovanja v programu na svojih ozemljih.
Skupna diploma	Enotno potrdilo o diplomi, ki se podeli študentu ob uspešnem zaključku skupnega programa. Skupno diplomo morajo skupaj podpisati pristojni organi dveh ali več sodelujočih institucij in mora biti uradno priznana v državah sodelujočih institucij.
Skupni programi	Programi (študija ali raziskovanja) v terciarnem izobraževanju, ki jih skupaj zasnujeta, izvajata in v celoti priznata dve ali več terciarnih izobraževalnih institucij. Skupni programi se lahko izvajajo na kateri koli terciarni stopnji, tj. dodiplomski, magistrski ali doktorski, ali celo kot kratek program. Skupni programi so lahko nacionalni (tj. ko so vse vključene univerze iz iste države) ali transnacionalni/mednarodni (tj. ko so vključene terciarne izobraževalne institucije iz vsaj dveh različnih držav).
Enoviti študijski programi	Celostni/dolgi programi, ki omogočajo pridobitev diplome prve ali druge stopnje in za katere je v nekaterih državah še vedno bolj značilno trajanje v letih kot kreditne točke. V večini teh držav se programi, ki ne spadajo v prvo bolonjsko stopnjo, izvajajo na področjih medicine, zobozdravstva, veterine, zdravstvene nege in babištva, vanje pa je večinoma vključenih 1–8 % študentov. Za celostne programe, ki omogočajo pridobitev reguliranih poklicev, je značilno, da imajo 300–360 kreditnih točk ECTS / trajajo od pet do šest let, odvisno od zadevnega reguliranega poklica.
Tretja stopnja	Tretja stopnja ogrodja kvalifikacij za evropski visokošolski prostor, o katerem so se dogovorili ministri, pristojni za terciarno izobraževanje, na seji maja 2005 v Bergnu v okviru bolonjskega procesa. Deskriptor tretje stopnje ogrodja kvalifikacij EHEA ustreza učnim izidom ravni 8 EOK.

Poklicno izobraževanje in usposabljanje[331]

[331] Za terminologijo na področju PIU uporabljajte uradno publikacijo centra Cedefop na spletnem naslovu: https://www.cedefop.europa.eu/files/4117_en.pdf.

Vajeništvo (vajenec)[332]	Brez poseganja v nacionalno terminologijo vajeništvo pomeni formalno poklicno izobraževanje in usposabljanje: a) ki združuje učenje v izobraževalnih institucijah in institucijah za usposabljanje z veliko učenja na delovnem mestu v podjetjih in drugih delovnih okoljih; b) na podlagi katerih se pridobijo nacionalno priznane kvalifikacije; c) ki temeljijo na sporazumu, v katerem so določene pravice in obveznosti vajenca, delodajalca in po potrebi institucije za poklicno izobraževanje in usposabljanje, ter d) zajema plačilo ali drugo nadomestilo vajencu za komponento, ki temelji na delu.
EQAVET (evropski referenčni okvir za zagotavljanje kakovosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja)	Referenčno orodje za oblikovalce politik, ki temelji na zagotavljanju kakovosti v štirih fazah ter vključuje postavljanje ciljev in načrtovanje, izvajanje, ocenjevanje in pregled. Spoštuje avtonomijo nacionalnih vlad in je prostovoljen sistem, ki ga lahko uporabljajo javni in drugi organi, ki so vključeni v zagotavljanje kakovosti.
Tekmovanja v znanju in spretnostih v okviru PIU	Mednarodni sektorski dogodki, na katerih je tekmovalni prikaz spretnosti dijakov v PIU osrednjega pomena za promocijo, priznavanje in izmenjavo izkušenj, strokovnega znanja in tehnoloških inovacij v PIU. Dogodki so rezultat tesnega sodelovanja med podjetji, ponudniki PIU, gospodarskimi zbornicami in drugimi zadevnimi deležniki, ki si prizadevajo povečati privlačnost in odličnost PIU, oblikovati globalne standarde usposabljanja in sisteme primerjalne analize ter s sodelovanjem in raziskavami vplivati na industrijo, vlado in izobraževalce. Namen tekmovanj v znanjih in spretnostih je krepiti prepoznavnost in ugled usposobljenih oseb ter pokazati, kako pomembna so znanja in spretnosti pri doseganju gospodarske rasti in osebnega uspeha. Namenjena so spodbujanju mladih, da s tekmovanji in napredovanjem razvijejo strast do znanj in spretnosti ter si prizadevajo za odličnost.
Poklicno izobraževanje in usposabljanje (PIU)	Poklicno izobraževanje in usposabljanje je treba razumeti kot izobraževanje in usposabljanje, katerih namen je mladim in odraslim zagotoviti znanje ter spretnosti in kompetence, potrebne za določene poklice ali širše na trgu dela. Lahko se zagotovi v formalnih in neformalnih okoljih na vseh ravneh evropskega ogrodja kvalifikacij (EOK), vključno s terciarno ravnjo, če je ustrezno. Za namen programa Erasmus+ so projekti, usmerjeni v začetno ali nadaljnje poklicno izobraževanje in usposabljanje, upravičeni v okviru ukrepov PIU.

[332] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/sl/TXT/?uri=CELEX%3A32018H0502%2801%29.

Učeči se v poklicnem izobraževanju in usposabljanju	Oseba, ki je vpisana v program začetnega ali nadaljevalnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja, ali oseba, ki je pred kratkim diplomirala ali pridobila kvalifikacijo iz takega programa.
Učenje na delovnem mestu	Pridobivanje znanja in spretnosti z izvajanjem nalog v poklicnem okolju, bodisi na delovnem mestu (kot je izmenično usposabljanje) bodisi v instituciji za poklicno izobraževanje in usposabljanje, ter s poglobljenim proučevanjem teh nalog.

Izobraževanje odraslih

Izobraževanje odraslih	Vse oblike nepoklicnega izobraževanja odraslih, tj. formalnega, neformalnega ali priložnostnega (za nadaljnje poklicno usposabljanje glej „PIU“).
Učeči se odrasli	Katera koli odrasla oseba, ki je dokončala začetno izobraževanje ali usposabljanje ali ni več vključena vanj in se znova vključi v katero od oblik nadaljnjega nepoklicnega učenja (formalno, neformalno ali priložnostno). Za namen projektov Erasmus+ izobraževalnega osebja (učiteljev, trenerjev, izobraževalcev, akademskega osebja, mladinskega osebja itd.) v nobenem od sektorjev Erasmus+ ni mogoče šteti za učeče se odrasle v izobraževanju odraslih. Osebje, formalno povezano s svojo delovno izobraževalno organizacijo (šolo, organizacijo za poklicno izobraževanje in usposabljanje, splošno šolsko izobraževanje, terciarno izobraževanje in izobraževanje odraslih itd.), lahko sodeluje v aktivnostih za osebje v zadevnem sektorju programa Erasmus+.

Mladi

Inštruktor	Oseba, ki ni član skupine ter ki podpira mlade pri pripravi, izvajanju in ocenjevanju njihovega projekta.
Ustvarjanje skupnosti	Ustvarjanje ali krepitev skupnosti med posamezniki, ki imajo enake potrebe ali interese ali imajo skupne izkušnje, ki so njihove skupne točke. Skupnost, nastala v postopku ustvarjanja skupnosti, je živa skupina članov, ki si izmenjujejo prakse in ideje za nadaljnji razvoj v korist skupnosti same.
Mehanizmi dialoga	Dialog z mladimi, mladinskimi organizacijami in odločevalci, ki je forum za stalno skupno razmišljanje o prednostnih nalogah, izvajanje in nadaljnje spremljanje evropskega sodelovanja na področju mladine.
Digitalno mladinsko delo	Proaktivna uporaba ali obravnavanje digitalnih medijev in tehnologije v mladinskem delu. Digitalni mediji in tehnologija so lahko orodje, aktivnost ali vsebina v okviru mladinskega dela. Digitalno mladinsko delo ni metoda mladinskega dela, mogoče ga je vključiti v katero koli okolje mladinskega dela in ima enake cilje kot mladinsko delo na splošno.

Vodja skupine	Pri projektih mobilnosti mladih je vodja skupine odrasla oseba, stara vsaj 18 let, ki spremlja mlade, ki sodelujejo pri mladinski izmenjavi ali ukrepu za vključevanje v okviru pobude DiscoverEU, da bi zagotovila njihovo učinkovito učenje (Youthpass), zaščito in varnost.
Neformalna skupina mladih	Skupina vsaj štirih mladih, ki ni pravna oseba v skladu z veljavno nacionalno zakonodajo, če lahko njeni predstavniki zakonito prevzamejo pravne obveznosti v njenem imenu. Te skupine mladih so lahko prijaviteljice in partnerke v nekaterih ukrepih programa Erasmus+. Zaradi poenostavitve so v tem vodniku izenačene s pravnimi osebami (organizacijami, institucijami itd.) in se uvrščajo med sodelujoče organizacije v programu Erasmus+ za ukrepe v okviru ključnega ukrepa 1, v katerih lahko sodelujejo. Skupino morajo sestavljati vsaj štirje mladi, katerih starost mora ustrezati starosti vseh drugih mladih v programu (13–30). V izjemnih primerih in če so vsi mladi mladoletni, lahko skupino zastopa odrasla oseba. To bi skupini mladih (od katerih so vsi mladoletni) omogočalo, da s pomočjo mladinskega delavca/inštruktorja oddajo vlogo.
Potujoča aktivnost	Aktivnost, ki poteka v več kot eni državi. Potujoče aktivnosti pomenijo sočasno gibanje vseh udeležencev.
Pametno mladinsko delo	Inovativni razvoj mladinskega dela, ki zajema digitalne prakse mladinskega dela ter vključuje raziskovalno, kvalitativno in politično komponento.
Mladinska aktivnost	Zunajšolska aktivnost (kot je mladinska izmenjava, prostovoljstvo ali mladinsko usposabljanje), ki jo izvaja mlada oseba posamično ali v skupini, zlasti v okviru mladinskih organizacij, in za katero je značilen neformalen učni pristop.
Mladinski delavec	Poklicni delavec ali prostovoljec, ki sodeluje v neformalnem učenju in zagotavlja podporo mladim pri njihovem osebnem, družbeno-izobraževalnem in poklicnem razvoju.
Youthpass	Evropsko orodje za izboljšanje priznavanja učnih izidov mladih in mladinskih delavcev, ki jih pridobijo med udeležbo v projektih, podprtih v okviru program Erasmus+. Youthpass zajema: a) potrdila, ki jih lahko pridobijo udeleženci v več ukrepih programa in b) opredeljen proces, ki podpira mlade, mladinske delavce in mladinske organizacije pri razmisleku o učnih izidih v okviru projekta Erasmus+ na področju mladine in neformalnega učenja. Youthpass je tudi del širše strategije Evropske komisije, katere cilj je krepitev priznavanja neformalnega in priložnostnega učenja ter mladinskega dela v Evropi in po svetu.

Šport

Množični šport	Fizične prostočasne aktivnosti, ki jih ljudje vseh starosti redno izvajajo na nepoklicni ravni za zdravstvene, izobraževalne ali socialne namene.
Športno osebje	Oseba, ki bodisi za plačilo bodisi prostovoljno sodeluje pri poučevanju, treningu in upravljanju športnih ekip ali posameznih športnikov.